

Înălțarea Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos

Hristos S-a înălțat!

Înălțarea Domnului cade totdeauna în Joia săptămânii a șasea după Paști, adică la 40 de zile după Înviere. Înălțarea Domnului este una dintre cele mai vechi sărbători creștine, despre care amintesc Constituțiile Apostolice. În Biserica Ortodoxă Română, sărbătoarea Înălțării Domnului este și ziua dedicată pomenirii Eroilor neamului. În toate bisericile, mănăstirile și catedralele ortodoxe din țară și străinătate se face pomenirea tuturor Eroilor români căzuți de-a lungul veacurilor pe toate câmpurile de luptă pentru credință, libertate, dreptate și pentru apărarea țării și întregirea neamului.

Index

Evangelhia și Apostolul zilei	5
Canonul înainte-prăznuirii Înălțării Domnului	8
Joi, săptămâna a șasea după Paști prăznuim Înălțarea Domnului Dumnezeu și Mântuitorului nostru Iisus Hristos (Penticostar).....	15
Acatistul Înălțării Domnului	48
Rugăciune	60
Rugăciune pe Muntele Măslinilor la locul Înălțării Domnului	62
Imnografie	64
Arhid. Ștefan Sfarghie - Sinaxar - Înălțarea Domnului (Ziua Eroilor)	65
Calendar Ortodox - Înălțarea Domnului (Ziua Eroilor)	67
Comentarii patristice - Înălțarea Domnului	69
Părintele Ilie Cleopa - Predică la Înălțarea Domnului.....	83
Sfântul Ioan Gură de Aur - Predică la Înălțarea Domnului Iisus Hristos.....	101
Sfântul Nicolae Velimirovici - Predică la Înălțarea Domnului	106
Sfântul Teofan Zăvorâtul - Ce legătură are Înălțarea lui Hristos la cer cu viața noastră?.....	119
Sfântul Teofan Zăvorâtul - La Înălțarea lui Hristos - Ce înseamnă înălțarea Domnului pentru lumea văzută și pentru cea nevăzută?	123
Sfântul Teofan Zăvorâtul - Înălțarea Domnului - Tâlcuire	132
Sfântul Ignatie Briancianinov - Despre Înălțarea Mântuitorului Hristos și despre împărtășirea cu Sfintele Taine.....	133
Sfântul Grigorie Palama - la Sfânta Înălțare a Domnului - Omilia 21 - Despre împlinirea Sâmbetei din Legea veche	135
Sfântul Grigorie Palama - La același praznic al Înălțării Domnului - Omilia 22 - Despre patimi și virtuți	142
Sfântul Atanasie cel mare - Înălțarea Domnului la Cer - tâlcuire.....	150
Sfântul Nicolae Cabasila - Cuvânt la Înălțarea Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos - Înălțarea Domnului răstoarnă raporturile între cer și pământ ...	154
Sfântul Luca al Crimeii: Înălțarea Domnului – „Eu sunt cu voi”	162
Mitropolitul Augustin de Florina - Predică la Înălțarea Domnului - Acum drumul s-a deschis spre cer	166
Mitropolitul Hierotheos Vlachos despre Trăirea evenimentului Înălțării lui Hristos în viața personală - Ațintiți cu privirea la Cer.....	170
Mitropolitul Hierotheos Vlachos - De ce Hristos S-a înălțat după patruzeci de zile?	188

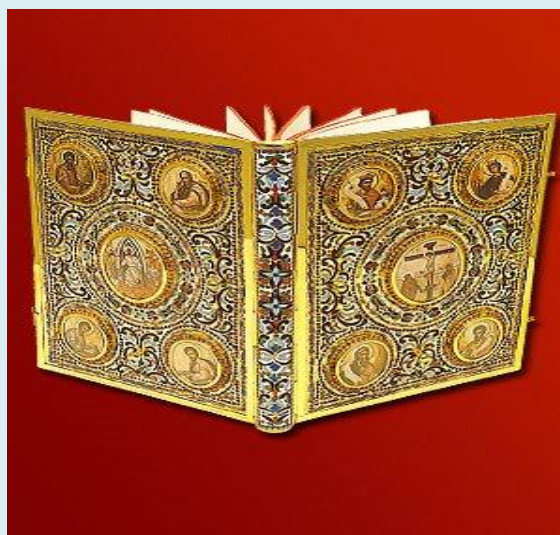
Sfântul Serafim Sobolev - Predică la Înălțarea Domnului.....	190
Înălțarea Domnului: “Aceasta este măreția omului! Iată, aceasta ești tu, aceasta sunt eu!” Predici ale Sfântului Iustin Popovici și fericitului Părinte Valentin Mordasov: “Să ne înălțăm la adevărata patrie!”	194
Sfântul Inochentie al Penzei - Cuvânt la Înălțarea Domnului: Unde este Cerul? De ce nu ne putem înălța inimile către el?	199
Sfântul Neofit Zăvorâtul - Înălțarea Domnului - „Ridicați, căpetenii, porțile voastre cele veșnice și va intra Împăratul slavei!”	206
Minunata Înălțare a Domnului nostru, eveniment proorocesc al celei de-a doua Lui Veniri. Smerenia Slavei dumnezeiești și mutarea întâlnirii Domnului de la trup către duh.....	210
Pr. John Behr: Înălțarea Domnului nostru	210
Arhim. Zaharia Zaharou: Minunata Înălțare a Domnului, eveniment proorocesc al celei de-a doua Lui Veniri în slavă.....	213
”Examenul” Înălțării. “Domnul Se înalță la cer pentru ca noi să ridicăm Sus inimile noastre, să biruim această lume, această strâmtoare a păcatului, în care se chinuiește sufletul nemuritor, pentru ca el să înceapă să trăiască”	216
Părintele Teofil Părăian - Taina Înălțării	219
Înălțarea Domnului și “cerurile cerurilor”	235
Părintele Iachint al Putnei: Panegiric la Înălțarea Domnului	238
Părintele Sofian Boghiu - Cuvânt la Înălțarea Domnului	247
Părintele Dumitru Stăniloae - Înălțarea la cer și șederea la dreapta Tatălui....	253
Părintele Boris Răduleanu - Predică la Înălțarea Domnului - Înălțați împreună cu Iisus, chemați la sfințenie, dar noi ... ne bălăcim tot în ticăloșie	255
Ierodiacon Visarion - Predică la Înălțarea Domnului.....	262
Părintele Ion Cârciuleanu – Înălțarea Domnului	271
Pr. Dr. Dorin Octavian Picioruș - Hristos S-a înălțat! (2020)	280
Preot Iosif Trifa - Pe locul Înălțării Domnului la Cer	286
Traian Dorz - Mă duc să vă pregătesc un loc... ..	289
Traian Dorz – Cel Unul și Unic.....	291
Traian Dorz - Vei veni, Iisuse	294
Traian Dorz - Tu ne-ai promis, noi am crezut	296
Traian Dorz - Știm că vei veni, Iisuse	298
Traian Dorz - Înălțarea	300
Pr. Mihai Tegzeș - Înălțarea la Dumnezeu	302
Pr. Gheorghe Neamțiu - Înălțarea Domnului - Despre cer.....	310

Pr. Ioan Abadi și Pr. Alexandru Buzalic - Înălțarea la cer a Domnului Dumnezeului nostru Iisus Hristos.....	315
Rugăciune după Sfântul Augustin.....	317
Fericitul Augustin - Căutând pe Dumnezeu	319
Părintele Vasile Gordon - Predică la Înălțarea Domnului	321
Părintele Hrisostom de la Putna - Predică trezitoare - “Să-L aducem pe Hristos lângă noi. Să-I spunem toate! Să-L facem părtaș vieții noastre cotidiene”	325
“Creștinii au loc în lumea aceasta”. Care este locul pe care ni l-a pregătit Domnul prin Înălțarea Sa? Predica Arhim. Damaschin de la Sihăstria Putnei: “În Siria sunt persecuții poate mai atroce decât persecuțiile din primele secole ale creștinismului”	337
Privește Cerul! Privește la Hristos! - Predica PS Ignatie Mureșanul la Înălțarea Domnului: “Ești ceea ce privești”	344
IPS Timotei prahoveanul - Binecuvântarea despărțirii și Înălțarea către Părintele Său.....	349
Hristos S-a Înălțat! Meditație duhovnicească la Înălțarea Domnului	354
Nicolae Pintilie - Până când salutăm cu „Hristos S-a Înălțat”?	356
Sofia Timofte - Înălțarea	359
Maica Teodosia Lațcu - Cer nou.....	361
Zorica Lațcu - Eroi au fost, eroi sunt încă!.....	363
Privirea în sus, către Hristos, nu către pământ!.....	364
Hristos se înalță, ridicând la cer firea noastră.....	366
Înălțarea Domnului, una dintre cele mai vechi sărbători creștine.....	368
Pr. Ciprian Florin Apetrei - Theologica - S-a înălțat	370
Pr. Ciprian Florin Apetrei - Înălțarea Domnului, ziua Eroilor	372
Pr. Ciprian Florin Apetrei - Ziua Eroilor	374
Constantine Cavaros - Icoana Înălțării Domnului – tâlcuire	376
Icoana Înălțării - tâlcuire	381
Înălțarea lui Iisus în arta creștină	384
Silviu Cluci - Muntele Măslinilor – vechi loc de pelerinaj	393
Biserica centrală a Mănăstirii „Înălțarea Domnului” de pe Muntele Măslinilor (Eleon)	396
Capela Înălțarea Domnului din Ierusalim	427
Locul Înălțării Domnului de pe Muntele Măslinilor (Galerie foto).....	434
Icoane.....	440

Evangelia și Apostolul zilei

Evangelia

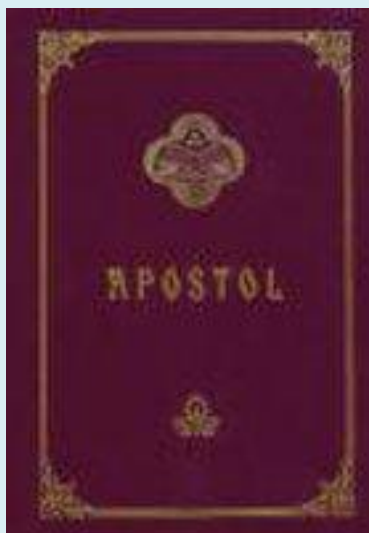

Luca 24, 36-53

36. Și pe când vorbeau ei acestea, El a stat în mijlocul lor și le-a zis: Pace vouă.
37. Iar ei, înspăimântându-se și înfricoșându-se, credeau că văd duh.
38. Și Iisus le-a zis: De ce sunteți tulburați și pentru ce se ridică astfel de gânduri în inima voastră?
39. Vedeți mâinile Mele și picioarele Mele, că Eu Însumi sunt; pipăiți-Mă și vedeți, că duhul nu are carne și oase, precum Mă vedeți pe Mine că am.
40. Și zicând acestea, le-a arătat mâinile și picioarele Sale.

41. *Iar ei încă necrezând de bucurie și minunându-se, El le-a zis: Aveți aici ceva de mâncare?*
42. *Iar ei i-au dat o bucată de pește fript și dintr-un fagure de miere.*
43. *Și luând, a mâncat înaintea lor.*
44. *Și le-a zis: Acestea sunt cuvintele pe care le-am grăit către voi fiind încă împreună cu voi, că trebuie să se împlinească toate cele scrise despre Mine în Legea lui Moise, în prooroci și în psalmi.*
45. *Atunci le-a deschis mintea ca să priceapă Scripturile.*
46. *Și le-a spus că așa este scris și așa trebuie să pătimească Hristos și așa să învieze din morți a treia zi.*
47. *Și să se propovăduiască în numele Său pocăința spre iertarea păcatelor la toate neamurile, începând de la Ierusalim.*
48. *Voi sunteți martorii acestora.*
49. *Și iată, Eu trimit peste voi făgăduința Tatălui Meu; voi însă ședeți în cetate, până ce vă veți îmbrăca cu putere de sus.*
50. *Și i-a dus afară până spre Betania și, ridicându-Și mâinile, i-a binecuvântat.*
51. *Și pe când îi binecuvânta, S-a despărțit de ei și S-a înălțat la cer.*
52. *Iar ei, închinându-se Lui, s-au întors în Ierusalim cu bucurie mare.*
53. *Și erau în toată vremea în templu, lăudând și binecuvântând pe Dumnezeu. Amin.*

Apostol

Prochimen, glasul al 7-lea: Înalță-Te peste ceruri, Dumnezeule, și peste tot pământul slava Ta.

Stih: Gata este inima mea, Dumnezeule, gata este inima mea.

Faptele Sfinților Apostoli citire

Fapte Sfinților Apostoli 1, 1-12

1. Cuvântul cel dintâi l-am făcut o, Teofile, despre toate cele ce a început Iisus a face și a învăța,
2. Până în ziua în care S-a înălțat la cer, poruncind prin Duhul Sfânt apostolilor pe care i-a ales,
3. Căroră S-a și înfățișat pe Sine viu după patima Sa prin multe semne doveditoare, arătându-li-Se timp de patruzeci de zile și vorbind cele despre împărăția lui Dumnezeu.
4. Și cu ei petrecând, le-a poruncit să nu se depărteze de Ierusalim, ci să aștepte făgăduința Tatălui, pe care (a zis El) ați auzit-o de la Mine:
5. Că Ioan a botezat cu apă, iar voi veți fi botezați cu Duhul Sfânt, nu mult după aceste zile.
6. Iar ei, adunându-se, Îl întrebau, zicând: Doamne, oare, în acest timp vei așeza Tu, la loc, împărăția lui Israel?
7. El a zis către ei: Nu este al vostru a ști anii sau vremile pe care Tatăl le-a pus în stăpânirea Sa,
8. Ci veți lua putere, venind Duhul Sfânt peste voi, și Îmi veți fi Mie martori în Ierusalim și în toată Iudeea și în Samaria și până la marginea pământului.
9. Și acestea zicând, pe când ei priveau, S-a înălțat și un nor L-a luat de la ochii lor.
10. Și privind ei, pe când El mergea la cer, iată doi bărbați au stat lângă ei, îmbrăcați în haine albe,
11. Care au și zis: Bărbați galileieni, de ce stați privind la cer? Acest Iisus care S-a înălțat de la voi la cer, astfel va și veni, precum L-ați văzut mergând la cer.
12. Atunci ei s-au întors la Ierusalim de la muntele ce se cheamă al Măslinilor, care este aproape de Ierusalim, cale de o sâmbătă.

Aliluia, glasul al 2-lea:

Toate popoarele bateți din palme, strigați lui Dumnezeu cu glas de bucurie.

Stih: Suitu-S-a Dumnezeu întru strigare, Domnul S-a suit în sunete de trâmbiță.

Chinonicul, glasul al 4-lea : Suitu-S-a Dumnezeu întru strigare, Domnul S-a suit în sunete de trâmbiță.

Canonul înainte-prăznirii Înălțării Domnului

facere a lui Iosif

Cântarea 1-a, glasul al 5-lea,

Irmos: Calul și călărețul în Marea Roșie i-a scufundat Hristos, Cel ce a sfărâmat războaiele cu braț înalt, și pe Israel l-a mântuit, pe cel ce cânta cântare de biruință.

Sus la Tatăl, Hristos S-a suit și a dus trupul pe care l-a luat de la noi. Pe Dânsul să-L slăvim astăzi cu laude, cântându-i cântare de biruință.

Slavă...

Cărțile dumnezeieștilor Scripturi și propovăduirile înțelepților grăitori de cele dumnezeiești, sfârșit au luat cu adevărat, că după sculare Stăpânul S-a suit cu slavă la cele cerești.

Și acum...

Pământul cu taină dănuiește și cele cerești de veselie se umplu întru înălțarea lui Hristos, Celui ce a împreunat cu darul cele ce erau despărțite mai de demult și a stricat oprirea ce s-a făcut prin Eva.

Catavasie: Mântuitorului Dumnezeu, Celui ce a povăţuit pe popor prin Marea Roşie, cu picioare neudate şi pe Faraon cu toată oastea l-a înecat, Aceluia Unuia să-i cântăm, că S-a proslăvit.

Cântarea a 3-a

Irmos: Cel ce ai întărit cerurile cu cuvântul şi ai întemeiat temelia pământului peste ape multe, întăreşte şi mintea mea întru voia Ta, Unule Iubitorule de oameni. Legând cu moartea Ta, Cuvinte, pe moarte, ai înviat din morţi a treia zi cu adevărat şi Te-ai suit cu slavă la cele cereşti, Mântuitorule, lăudând cei fără de trupuriânduiala Ta cea negrăită.

Slavă...

Venit-ai la cei de pe pământ, Hristoase, fără de trup şi îmbrăcându-Te în trup, ai răbdat Crucea. Şi înviind din morţi Te-ai suit cu slavă la Părintele Tău, Începătorul luminii, împăcând toate.

Şi acum...

Căutând, Hristoase, oaia cea rătăcită pe pământ, o ai împreunat, Cuvinte, cu cele nerătăcite şi suindu-Te la ceruri, ai şezut întru slavă de-a dreapta Părintelui Tău; slavă milostivirii Tale.

Catavasia: Cu puterea Crucii Tale, Hristoase, întăreşte gândul meu ca să laud şi să slăvesc înălţarea Ta cea mântuitoare.

Condacul şi icosul orbului, apoi **sedealna**, glasul 1.

Podobie: Mormântul Tău, Mântuitorule, ostaşii străjuindu-l, morţi s-au făcut de strălucirea îngerului ce s-a arătat, care a vestit femeilor Învierea. Pe Tine Te mărim, Pierzătorul stricăciunii, la Tine cădem, Cel ce ai înviat din mormânt la Unul Dumnezeuul nostru.

Deschis-ai ochii Celui ce s-a născut din pânză fără ochi, Hristoase, arătând evreilor, Mântuitorul meu, slava Ta cea negrăită şi cum că eşti Lumina tuturor; dar ei orbiţi fiind la minte de pizmă, gândind asupra Ta vicleşug, se sileau să Te omoare pe Tine, Dătătorul de viaţă.

Slavă... Şi acum... tot aceasta.

Născutu-Te-ai precum Tu însuși, Mântuitorule, ai voit, arătat-Te-ai precum iarăși Tu însuși ai socotit și ai pățimit ca un om, iar ca un Dumnezeu ai înviat. Înălțatu-Te-ai la ceruri cu slavă și ai ridicat firea omenească și cu slavă o ai înfrumusețat.

Cântarea a 4-a

Irmos: Dumnezeiască pogorârea Ta cunoscând-o Avacum, cu mai înainte vederea, Hristoase, cu frică a strigat Ție: spre mântuirea poporului Tău, ca să mântuiești pe unșii Tăi ai venit.

Firea noastră cea osândită mai-nainte pentru păcat, Împărate a toate, S-a miluit prin întruparea Ta, lăudând cu frică scularea Ta și dumnezeiasca înălțare.

Minunatu-s-au cetele celor fără de trupuri, văzându-Te pe Tine, Hristoase, purtând trup pământesc și suindu-Te pe nor și la ceruri înălțându-Te.

Slavă...

Văzând hainele Tale roșite, Hristoase, Împărate a toate, întru suirea Ta s-au spăimântat puterile îngerești și cu frică și cu bucurie s-au închinat Ție.

Și acum...

Să batem în palme, că Domnul după ce a înviat din morți S-a suit la ceruri, plecându-i-se îngerii, ca Făcătorului și Dumnezeului nostru.

Catavasia: Auzit-am, Doamne, auzul puterii Crucii Tale, că Raiul s-a deschis printr-însa și am strigat: Slavă puterii Tale, Doamne.

Cântarea a 5-a

Irmos: Cel ce Te îmbraci cu lumina ca și cu o haină, la Tine alerg și Ție strig: luminează sufletul meu cel întunecat, Hristoase, ca un Milostiv.

Dezlegând Hristos osândirea omenirii, a înviat și S-a înălțat la cele cerești, cu șederea cea împreună cu Tatăl cinstind pe cei ce i-a iubit.

Slavă...

După Înviere făcând bucurie ucenicilor Tăi, Hristoase, Te-ai suit sus la Părintele Tău, de carele nu Te-ai despărțit, măcar că și cu oamenii ai petrecut.

Și acum...

Umbrele legii celei mai de înaintea și propovăduirile grăitorilor de cele dumnezeiești plinindu-le, Hristoase, Te-ai înălțat, norul ridicându-Te pe Tine, Mântuitorule, la cele cerești.

Catavasia: Mânecând strigăm către Tine, Doamne: Mântuiește-ne pe noi, că Tu ești Dumnezeul nostru, afară de Tine pe altul nu știm.

Cântarea a 6-a

Irmos: Pe marea cea tulburată de viforul cel stricător de suflete, liniștește-o, Stăpâne Hristoase, și din stricăciune mă scoate, ca un Milostiv.

Străină vedere Te-ai arătat îngerilor, chip de om purtând întru înălțarea Ta cea înfricoșată, Iubitorule de oameni, pentru aceasta cu frică Te laudăm pe Tine.

Slavă...

Domnul tuturor cu slavă S-a înălțat luminat, la Părintele Său cel fără de început; toată făptura acum prăznuiește, dănuind.

Și acum...

Toată limba să strige astăzi întru strigare: Hristos S-a înălțat întru dumnezeiesc glas de trâmbiță la ceruri, pe care nu le-a părăsit.

Catavasia: Înconjuratu-m-a adâncul, groapă s-a făcut mie chitul; iar eu am strigat către Tine, Iubitorule de oameni, și m-a mântuit dreapta Ta, Doamne.

Condacul și icosul Paștilor.

Cântarea a 7-a

Irmos: Domnul părinților cel Preaînălțat, văpaia a stins-o și pe tineri i-a rourat, pe cei ce cântau cu un glas: Dumnezeule, bine ești cuvântat.

Rupând perețele cel din mijloc al vrajbei, Doamne, prin Crucea și patima Ta, de nori fiind purtat, Te-ai suit cu slavă la Părintele Tău, Cel fără de început.

Cutremurându-se au strigat puterile: Ridicați porțile, venit-a Hristos, purtând trup pământesc și pe veliar cu dumnezeiasca patimă l-a omorât.

Slavă...

Pentru ce-Ți sunt hainele roșite, Iubitorule de oameni? Întrebau dumnezeieștile puteri. Teascul acum am călcat, strigat-a Hristos, înălțându-Se.

Și acum...

Cu laude împreună slăvind răstignirea Ta și scularea Ta, Hristoase, luminat prăznuim cinstită înălțarea Ta în veci.

Catavasie: Cella ce în cuptorul cel cu foc pe tinerii cei cuvântători de laude i-ai mântuit, bine ești cuvântat, Dumnezeuul părinților noștri.

Cântarea a 8-a

Irmos: Ție, Făcătorului a toate, în cuptor, tinerii cântare a toată lumea împreună cântau: toate lucrurile, pe Domnul lăudați-L și-L prea înălțați întru toți vecii.

Pe Tine, Cella ce ești Lumină din Lumină, nor luminos Te-a ridicat din muntele Măslinilor, privind toți dumnezeieștii Tăi ucenici și laudându-Te pe Tine întru toți vecii.

În palme să batem, precum zice psalmistul, înviat-a Hristos Dumnezeuul nostru și S-a suit de unde S-a pogorât la noi pentru iubirea de oameni, împăcând cele învrăbite de demult.

Binecuvântăm pe Tatăl, și pe Fiul și pe Sfântul Duh, Domnul.

Cântând David, a strigat: Hristos S-a suit pe heruvimii Săi și a zburat arătat pe aripile cetelor celor înțeleghătoare, pe care Îl prea înălțăm întru toți vecii.

Și acum...

Arătat-Te-ai ucenicilor, după ce ai înviat din mormânt și i-ai suit pe dânșii în Muntele Măslinilor, Hristoase, de unde nor luminos ridicându-Te, Te-a suit la cele de sus cu slavă.

Catavasia:

Să laudăm, bine să cuvântăm și să ne închinăm Domnului cântându-I și prea înălțându-L pe Dânsul întru toți vecii.

Pe Cel ce S-a născut din Tatăl mai-nainte de veci, Fiul și Dumnezeu și în anii cei mai de pe urmă, din Fecioară Maică S-a întrupat; preoți laudați-L, popoare prea înălțați-L întru toți vecii.

În loc de: Ceea ce ești mai cinstită... cântăm pripelile Paștilor.

Cântarea a 9-a

Irmos: Isaia dăntuiește, Fecioara a avut în pânțece și a născut Fiu, pe Emanuel, pe Dumnezeu și Omul; Răsăritul este numele Lui; pe care mărindu-L, pe Fecioara o ferim.

Sfințită prăznuire toată făptura prăznuiește astăzi arătat întru înălțarea Ta, Cuvinte al lui Dumnezeu; prin care într-un chip negrăit ai adus la Părintele Tău firea pe care ai luat-o de la noi, Tu cela ce ești neschimbat.

Ca un Dumnezeu ai sfărîmat porțile iadului și încuietorile, Mântuitorule, și înviind din morți ai alergat la ceruri, cetele îngerești strigând cu spaimă: Ridicați porțile.

De suirea Ta cea dumnezeiască mirându-se dumnezeieștii ucenici, au venit arătat îngerii, strigând către dânșii: Acesta pe carele vedeți suindu-Se la ceruri, va să vină cu slavă ca să judece pe toți.

Slavă...

Pacea care ai dăruit, Hristoase, ucenicilor, când Te-ai suit la cele de sus, trimite-o și nouă din destul, ținând pe toți întru dragoste; ca într-un glas pe Tine, Mântuitorule, să Te slăvim.

Și acum...

Căruță purtătoare de lumină a Soarelui celui înțeleghător, tu ai fost cu adevărat, Preacurată și fără de prihană, prin care cei ce ședeau întru întuneric, au văzut lumina cunoștinței; după datorie slăvindu-te.

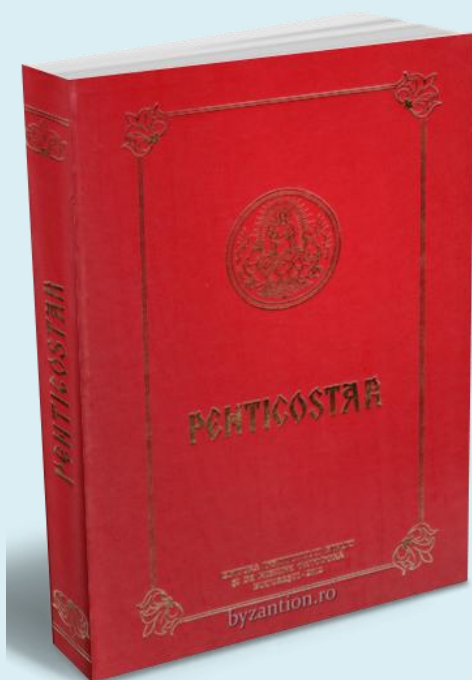
Catavasia: Pe tine Maica lui Dumnezeu cea mai presus de minte și de cuvânt, care ai născut negrăit sub ani pe Cel fără de ani, credincioșii cu un gând te slăvim.

Luminânda: Cu trupul adormind ca un muritor, Împărate și Doamne, a treia zi ai înviat, pe Adam din stricăciune ridicând și moartea pierzându-o. Paștile nestricăciunii, lumii de mântuire. (de două ori)

Slavă... Și acum... a orbului.

Ochii mei cei înțeleghători, care sunt orbiți de păcatul cel întunecat, luminează-i, Doamne, smerenie punându-le, Îndurate, și mă spală cu lacrimile pocăinței.

**Joi, săptămâna a șasea după Paști prăznuim Înălțarea Domnului Dumnezeu și
Mântuitorului nostru Iisus Hristos (Penticostar)**

Miercuri seara la Vecernia cea mică

La Doamne strigat-am... punem **stihirile** pe 4, glasul al 6-lea.

Domnul S-a înălțat la ceruri, ca să trimită lumii pe Mângâietorul. Cerurile au gătit scaunul Lui, norii suirea Lui; îngerii s-au mirat, văzând om mai presus de ei. Tatăl aștepta pe Acela, pe Carele Îl are în sânuri de-a pururea, Duhul Sfânt a poruncit tuturor îngerilor săi: Ridicați, domni, porțile voastre! Toate neamurile plesniți cu mâinile, că S-a suit Hristos, unde era mai-nainte.

Doamne, de înălțarea Ta s-au mirat Heruvimii, văzându-Te pe Tine Cella ce ești Dumnezeu, suindu-Te pe nori, carele șezi pe dânsii. Slăvimu-Te pe Tine, că bună este mila Ta, slavă Ție.

În munții cei sfinți, văzând înălțarea Ta, Hristoase, Cella ce ești raza slavei Tatălui, laudăm chipul feței Tale cel strălucit; închinămu-ne patimilor Tale, cinstim învierea, slăvim laudată înălțarea Ta; miluiește-ne pe noi.

Doamne, apostolii dacă Te-au văzut pe Tine pe nori înălțându-Te, dătătorule de viață, Hristoase, s-au umplut de întristare și cu suspinuri și lacrimi plângând, ziceau: Stăpâne, să nu ne lași sărmani pe noi robii Tăi, pe care din milostivire ne-ai iubit ca un îndurat; ci trimite, precum Te-ai făgăduit nouă, pe prea Sfântul Tău Duh, să lumineze sufletele noastre.

Slavă... Și acum... același, glas.

Doamne, apostolii dacă Te-au văzut pe Tine pe nori înălțându-Te, dătătorule de viață, Hristoase, s-au umplut de întristare și cu suspinuri și lacrimi plângând, ziceau: Stăpâne, să nu ne lași sărmani pe noi robii Tăi, pe care din milostivire ne-ai iubit ca un îndurat; ci trimite, precum Te-ai făgăduit nouă, pe prea Sfântul Tău Duh, să lumineze sufletele noastre.

La Stihoavnă

Stihirile glasul 1, singur glasul:

Suindu-Te la ceruri, de unde Te-ai și pogorât, nu ne lăsa pe noi sărmani, Doamne; să vină Duhul Tău, aducând pace lumii; arată fiilor omenești lucrurile puterii Tale, Doamne, Iubitorule de oameni.

Stih: Toate neamurile plesniți cu mâinile, strigați lui Dumnezeu cu glas de bucurie.

Suitu-Te-ai, Hristoase, la Părintele Tău cel fără de început, Cea ce nu Te-ai despărțit de sâmurile Lui cele necuprinse și adăugire întru lauda cea întreit sfântă n-au luat puterile, ci un Fiu și după întrupare Te-a cunoscut pe Tine, Doamne, unul născut din Tatăl. Întru mulțimea îndurărilor Tale, miluiește-ne pe noi.

Stih: Suitu-S-a Dumnezeu întru strigare, Domnul în glas de trâmbiță.

Îngerii Tăi, Doamne, au zis apostolilor: Bărbați galileeni, ce stați uitându-vă la cer? Acesta ce S-a înălțat de la voi la cer, este Hristos Dumnezeu; Acesta iarăși va să vină, în ce chip L-ați văzut pe Dânsul mergând la cer; să-I slujiți Lui întru sfințenie și întru dreptate.

Slavă... Și acum... glasul al 2-lea.

Născutu-Te-ai precum Însuși ai voit, arăta-Te-ai precum însuși ai socotit, pătimit-ai cu trupul, Dumnezeul nostru; din morți ai înviat călcând moartea; înălțatu-Te-ai

întru slavă, Cel ce toate le plinești și ai trimis nouă pe dumnezeiescul Duh, ca să lăudăm și să slăvim Dumnezeirea Ta.

Stihira întâia a stihoavnei Vecerniei celei mari.

După:

*Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi.*

*Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh. Și acum și pururea și în vecii vecilor.
Amin.*

*Preasfântă Treime, miluiește-ne pe noi;
Doamne, curățește păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează și vindecă neputințele noastre, pentru numele Tău.*

*Doamne, miluiește !
Doamne, miluiește !
Doamne, miluiește !*

*Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh. Și acum și pururea și în vecii vecilor.
Amin.*

Tatăl nostru, care ești în ceruri, sfințească-se numele Tău, vie împărăția Ta, făcă-se voia Ta precum în cer așa și pe pământ. Pâinea noastră cea spre ființă dă-ne-o nouă astăzi. Și ne iartă nouă greșalele noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri. Și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăvește de cel rău. Că a Ta este Împărăția și puterea și slava, a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Troparul, glasul al 4-lea: Înălțatu-Te-ai întru slavă, Hristoase Dumnezeul nostru, bucurie făcând ucenicilor cu făgăduința Sfântului Duh, încredințându-se ei prin binecuvântare, că Tu ești Fiul lui Dumnezeu, Mântuitorul lumii.

Ectenia mică și otpustul.

Tot în această zi la Vecernia cea mare

Catismă nu citim, ci îndată după psalmul de seară. La Doamne strigat-am... punem stihirile pe 10 și cântăm cinci **stihiri**, repetându-le, glasul al 6-lea, singur glasul.

Domnul S-a înălțat la ceruri, ca să trimită lumii pe Mângâietorul. Cerurile au gătit scaunul Lui, norii suirea Lui; îngerii s-au mirat, văzând om mai presus de ei. Tatăl aștepta pe Acela, pe carele Îl are în sânuri de-a pururea, Duhul Sfânt a poruncit tuturor îngerilor săi: Ridicați, domni, porțile voastre! Toate neamurile plesniți cu mâinile, că S-a suit Hristos, unde era mai-nainte. (de două ori)

Doamne, de înălțarea Ta s-au mirat Heruvimii, văzându-Te pe Tine cela ce ești Dumnezeu, suindu-Te pe nori, carele șezi pe dâșii. Slăvimu-Te pe Tine, că bună este mila Ta, slavă Ție. (de două ori)

În munții cei sfinți, văzând înălțarea Ta, Hristoase, Cela ce ești raza slavei Tatălui, lăudăm chipul feței Tale cel strălucit; închinămu-ne patimilor Tale, cinstim învierea, slăvim lăudată înălțarea Ta; miluiește-ne pe noi. (de două ori)

Doamne, apostolii dacă Te-au văzut pe Tine pe nori înălțându-Te, dătătorule de viață, Hristoase, s-au umplut de întristare și cu suspinuri și lacrimi plângând, ziceau: Stăpâne, să nu ne lași sărmani pe noi robii Țăi, pe care din milostivire ne-ai iubit ca un îndurat; ci trimite, precum Te-ai făgăduit nouă, pe prea Sfântul Țău Duh, să lumineze sufletele noastre. (de două ori)

Doamne, după ce ai săvârșit taina rânduiei, luând pe ucenicii Țăi, la Muntele Măslinilor Te-ai înălțat și iată tăria cerului ai străbătut, Cel ce pentru mine Te-ai suit acolo de unde nu Te-ai despărțit, trimite pe prea Sfântul Țău Duh să lumineze sufletele noastre. (de două ori)

Slavă... Și acum... același glas:

De sânurile părintești nedespărțindu-Te, prea dulce Iisuse și cu cei de pe pământ împreună locuind ca un om, astăzi din muntele Măslinilor Te-ai înălțat întru slavă și firea noastră cea căzută înălțându-o cu milostivire, o ai pus să șadă împreună cu Tatăl. Pentru aceasta cetele cerești ale celor fără de trupuri, de minune spăimântându-se, s-au mirat cu frică și de cutremur fiind cuprinse, au mărit iubirea Ta de oameni; cu care și noi acești de pe pământ slavoslovind pogorârea Ta la noi și înălțarea cea de la noi, ne rugăm, zicând: Cela ce prin înălțarea Ta ai umplut de bucurie nemărginită pe ucenicii Țăi și pe Născătoarea de Dumnezeu, ceea ce Te-a născut pe Tine, învrednicește-ne și pe noi bucuriei aleșilor Țăi, cu rugăciunile lor, pentru mare mila Ta.

Vohod: Lumină lină a sfintei slave a Tatălui ceresc, Celui fără de moarte, a Sfântului, Fericitului, Iisuse Hristoase, venind la apusul soarelui, văzând lumina cea de seară, lăudăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfântul Duh, Dumnezeu; vrednic ești în toată vremea a fi lăudat de glasuri cuvioase, Fiul lui Dumnezeu, Cel ce dai viață, pentru aceasta lumea Te slăvește.

Prochimenul zilei și citirile.

Din proorocia lui Isaia citire

Cap. 2, versul al 2-lea.

Așa zice Domnul: Fi-va în zilele cele de apoi arătat muntele Domnului și casa lui Dumnezeu pe vârfurile munților; și se va înălța mai presus de dealuri. Și vor veni la dânsul toate neamurile. Și vor merge multe popoare și-și vor zice: Veniți să ne suim în muntele Domnului și în casa Dumnezeului lui Iacov; și ne va spune nouă calea Sa și vom merge pe dânsa.

Din proorocia lui Isaia citire

Cap. 62, versul al 10-lea.

Așa zice Domnul: mergeți și treceți prin porțile mele; gătiți calea mea și faceți cale poporului meu și pietrele de pe cale le dați în lături; ridicați semn întru neamuri, că iată Domnul a făcut de s-a auzit până la marginile pământului. Ziceți fetei Sionului: Iată Mântuitorul tău vine, având plata Sa cu Sine și lucrul Lui înaintea feței Lui. Și-l va numi pe el popor sfânt, mântuit de la Domnul; iar tu te vei numi cetate căutată și nepărăsită. Cine este acesta care a venit din Edom? Roșala hainelor lui din Vosor? Acesta înfrumusețat în haina sa, strigă cu mare tărie: Eu sunt cel ce grăiesc dreptate și judecată de mântuire. Pentru ce-ți sunt hainele tale roșii și îmbrăcămințile tale ca de călcare de lin, pline de stropitură? Linul am călcat însumi și din neamuri nu este bărbat ca mine. De mila Domnului mi-am adus aminte, bunătățile Domnului voi pomeni; lauda Domnului întru toate, cu care ne răsplătește nouă. Domnul este judecător bun casei lui Israil; aduce nouă după mila Sa și după mulțimea dreptății Sale. Și a zis: Au nu poporul Meu este, fiii nu se vor lepăda; și le-au fost spre mântuire în tot necazul lor. Nu sol, nici înger, ci însuși Domnul i-a mântuit pe ei, pentru că i-a iubit și Și-a făcut milă de ei. Însuși i-a izbăvit și i-a ridicat și i-a înălțat întru toate zilele veacului.

Din proorocia Zahariei citire

Cap. 14, versul al 4-lea:

Așa zice Domnul: iată va veni ziua Domnului și vor sta în ziua aceea picioarele Lui pe muntele Măslinilor, în preajma Ierusalimului, despre răsăritul soarelui. Și în ziua aceea va ieși apă vie din Ierusalim, jumătate de dânsa în marea cea de sus și jumătate în marea cea de jos. Vara și primăvara va fi așa. Și va fi Domnul împărat peste tot pământul. În ziua aceea va fi un Domn și numele lui Unul, Carele va înconjura tot pământul și pustia, de la Gava până la Remmon, în preajma Ierusalimului despre miazăzi și se va înălța și în locul său va petrece, de la poarta lui Veniamin, până la locul porții celei dintâi și până la poarta unghiurilor și până la turnul lui Anameil și până la teascurile împăratului și vor petrece într-însul și anatema nu va mai fi și vor locui în Ierusalim fără de grijă.

La Litie

Stihirile glasul 1, singur glasul:

Suindu-Te la ceruri, de unde Te-ai și pogorât, nu ne lăsa pe noi sărmani, Doamne; să vină duhul Tău, aducând pace lumii; arată fiilor omenești lucrurile puterii Tale, Doamne, Iubitorule de oameni.

Suitu-Te-ai, Hristoase, la Părintele Tău cel fără de început, Cea ce nu Te-ai despărțit de sânurile Lui cele necuprinse și adăugire întru lauda cea întreit sfântă n-au luat puterile, ci un Fiu și după întrupare Te-a cunoscut pe Tine, Doamne, unul născut din Tatăl. Întru mulțimea îndurărilor Tale, miluiește-ne pe noi.

Îngerii Tăi, Doamne, au zis apostolilor: Bărbați galileeni, ce stați uitându-vă la cer? Acesta ce S-a înălțat de la voi la cer, este Hristos Dumnezeu; Acesta iarăși va să vină, în ce chip L-ați văzut pe Dânsul mergând la cer; să-I slujiți Lui întru sfințenie și întru dreptate.

Glasul al 4-lea.

Când ai venit pe muntele Măslinilor, Hristoase, ca să săvârșești bunăvoința Tatălui, s-au spăimântat îngerii cei cerești și s-au cutremurat cei de sub pământ; iar ucenicii au stătut înainte cu bucurie și cu cutremur, când ai grăit către dânșii. De altă parte norul ca un scaun se gătea așteptând și cerul se arăta că și-a deschis porțile cu frumusețea și pământul își descoperea ascunzătorile ca să se cunoască pogorârea lui Adam și iarăși suirea lui. Și când pașii se înălțau precum și mâinile și gura mult binecuvânta, precum se auzea, norul Te-a ridicat și cerul înlăuntru Te-a luat. Acest lucru mare și prea slăvit ai lucrat, Doamne, spre mântuirea sufletelor noastre.

Firea lui Adam, care se pogorâse în cele mai de jos laturi ale pământului, Dumnezeule, înnoindu-o întru Tine însuși, o ai ridicat astăzi mai presus de toată stăpânia și puterea; și pentru că o ai iubit, o ai pus să șadă împreună și pentru că Te-ai milostivit spre dânsa, o ai împreunat cu Tine. Pentru că o ai împreunat, împreună ai pățimit și pentru că Tu cel fără patimă ai pățimit, împreună o ai și prea slăvit. Iar cei fără de trupuri au zis: Cine este Acest bărbat frumos? Nu numai om, ci Dumnezeu și om, că amândouă este pe cât se vede. Pentru care mirându-se îngerii, care zburau în haine albe împrejurul ucenicilor, iar alții stând au strigat: Bărbați galileeni, Acesta Carele S-a dus de la voi, este Iisus Omul Dumnezeu și Dumnezeul Om iarăși va să vină Judecător viilor și morților și dăruind celor credincioși iertare de păcate și mare milă.

Când Te-ai înălțat întru slavă, Hristoase Dumnezeule, privind ucenicii, atunci norii Te ridicau pe Tine cu trupul; porțile cerești s-au ridicat, ceata îngerească se bucură cu veselie și puterile cele mai de sus strigau, zicând: Ridicați domni porțile voastre și va intra Împăratul slavei. Iar ucenicii spăimântându-se, ziceau: Nu Te despărți de noi, Păstorule bune, ci trimite-ne Duhul Tău cel PreaSfânt, ca să îndrepteze și să întărească sufletele noastre.

Slavă... Și acum... același glas:

Doamne, taina cea ascunsă din veac și de neamuri, plinindu-o ca un Bun, ai venit cu ucenicii Tăi în muntele Măslinilor, având și pe ceea ce Te-a născut pe Tine, Făcătorul și Ziditorul tuturor; că se cădea aceeaia, care întru patima Ta ca o Maică a fost mai mult decât toți întru durere, să se îndulcească întru slava trupului Tău, cu covârșitoare bucurie; căreia și noi împărtășindu-ne, întru suirea Ta la ceruri, Stăpâne, slăvim mila Ta cea mare ce s-a făcut spre noi.

La Stihoavnă

Stihirile, glasul al 2-lea, singur glasul:

Născutu-Te-ai precum Însuși ai voit, arăta-Te-ai precum însuși ai socotit, pățimit-ai cu trupul, Dumnezeul nostru; din morți ai înviat călcând moartea; înălțatu-Te-ai întru slavă, Cel ce toate le plinești și ai trimis nouă pe dumnezeiescul Duh, ca să lăudăm și să slăvim Dumnezeirea Ta.

Stih: Toate neamurile plesniți cu mâinile, strigați lui Dumnezeu cu glas de bucurie.

Înălțându-Te, Hristoase, din muntele Măslinilor, puterile văzându-te, strigau una către alta: Cine este Acesta? Și a zis către dânsule: Acesta este cel puternic și tare, Acesta este cel puternic în războaie; Acesta este cu adevărat Împăratul slavei și pentru ce-I sunt hainele Lui roșite ? Din Vosor vine, care este trupul. Iar Tu ca un Dumnezeu, șezând de-a dreapta slavei, ai trimis nouă pe Duhul Sfânt, ca să îndrepteze și să mântuiască sufletele noastre.

Stih: Suitu-S-a Dumnezeu întru strigare, Domnul în glas de trâmbiță.

Înălțatu-Te-ai întru slavă din muntele Măslinilor, Hristoase Dumnezeule, înaintea ucenicilor Tăi și ai șezut de-a dreapta Tatălui, Cea ce toate le umpli cu Dumnezeirea și ai trimis lor pe Duhul Sfânt, să lumineze și să întărească și să sfințească sufletele noastre.

Slavă... Și acum... glasul al 6-lea.

Suitu-S-a Dumnezeu întru strigare, Domnul în glas de trâmbiță, ca să ridice chipul lui Adam cel căzut și să trimită pe Duhul Mângâietorul, ca să sfințească sufletele noastre.

Troparul, glasul al 4-lea: Înălțatu-Te-ai întru slavă, Hristoase Dumnezeul nostru, bucurie făcând ucenicilor cu făgăduința Sfântului Duh, încredințându-se ei prin binecuvântare, că Tu ești Fiul lui Dumnezeu, Mântuitorul lumii.

De trei ori. Și binecuvântarea pâinilor. Iar de nu este priveghere, după: Acum slobozește... Sfinte Dumnezeule..., și după: Tatăl nostru... troparul praznicului odată și otpustul. La Pavecerniță și la Miezonoptică, troparul și condacul praz-nicului. Iar rugăciunea morților nu o citim. Ci Doamne miluiește! de 12 ori și otpustul.

În Joia înălțării la Utrenie

La Dumnezeu este Domnul... troparul praznicului, de trei ori. D

upă întâia Catismă, **sedealna**, glasul 1:

Podobie: Piatra fiind pecetluită de iudei și ostașii străjuind prea curat trupul Tău, înviat-ai a treia zi, Mântuitorule, dăruind lumii viață pentru aceasta, puterile cerurilor strigau Ție, Dătătorule de viață: Slavă învierii Tale, Hristoase; slavă împărăției Tale; slavă rânduiei Tale, Unule, Iubitorule de oameni.

Îngerii mirându-se de suire străină și ucenicii spăimântându-se de înălțare înfri-coșată, suitu-Te-ai cu slavă ca un Dumnezeu și porțile s-au ridicat Ție, Mântuitorule. Pentru aceasta puterile cerești s-au mirat, strigând: Slavă pogorării Tale, Mântuitorule, slavă împărăției Tale, slavă înălțării Tale, unule Iubitorule de oameni.

Slavă... Și acum... tot aceasta.

După a doua Catismă, **sedea**lna, glasul al 3-lea:

Podobie: De frumusețea fecioriei tale și de prea luminată curăția ta Gavriil mirându-se, a strigat ție, Născătoare de Dumnezeu: Ce laudă vrednică voi aduce ție? Sau cum te voi numi pe tine? Nu mă pricep și mă minunez! Pentru aceasta, precum mi s-a poruncit, strig ție: Bucură-te, ceea ce ești plină de har.

Dumnezeu cel mai-nainte de veci și fără de început, firea omenească pe care o a luat, Dumnezeu făcându-o cu taină, astăzi S-a înălțat. Îngerii mergând înainte, Îl arătau apostolilor mergând la ceruri cu slavă multă; iar ei închinându-se Lui, ziceau: Slavă lui Dumnezeu Celui ce S-a înălțat.

Slavă... Și acum... tot aceasta.

După polieleu, **sedea**lna, glasul al 5-lea:

Podobie: Pe Cuvântul cel împreună...

Pogorându-Te din cer la cele de pe pământ și împreună sculând ca un Dumnezeu chipul lui Adam, cel ce zăcea jos în temnița iadului, l-ai ridicat, Hristoase, la ceruri cu înălțarea Ta și împreună șezător pe scaunul Părintelui Tău l-ai făcut; ca un milostiv și de oameni iubitor.

Slavă... Și acum... tot aceasta.

Apoi treptele. Antifonul 1 al glasului al 4-lea.

Prochimen, glasul al 4-lea: Suitu-S-a Dumnezeu întru strigare, Domnul în glas de trâmbiță.

Stih: Toate neamurile plesniți cu mâinile, strigați lui Dumnezeu cu glas de bucurie.

Toată suflarea...

Evangelia învierii, a treia de la Marcu

(XVI, 9 - 20)

9. Și înviind dimineata, în ziua cea dintâi a săptămânii (Duminică) El s-a arătat întâi Mariei Magdalena, din care scosese șapte demoni.

10. Acea, mergând, a vestit pe cei ce fuseseră cu El și care se tânguiau și plangeau.

11. Și ei, auzind că este viu și că a fost văzut de ea, n-au crezut.

12. După aceea, S-a arătat în alt chip, la doi dintre ei, care mergeau la o țarină.

13. Și aceia, mergând, au vestit celorlalți, dar nici pe ei nu i-au crezut.

14. La urmă, pe când cei unsprezece ședeau la masă, li S-a arătat și I-a muștră pentru necredința și împietrirea inimii lor, căci n-au crezut pe cei ce-L văzuseră înviat.

15. Și le-a zis: Mergeți în toată lumea și propovăduiți Evangelia la toată făptura.

16. Cel ce va crede și se va boteza se va mântui; iar cel ce nu va crede se va osândi.

17. Iar celor ce vor crede, le vor urma aceste semne: în numele Meu, demoni vor izgoni, în limbi noi vor grăi,

18. Șerpi vor lua în mână și chiar ceva dătător de moarte de vor bea nu-i va vătăma, peste cei bolnavi își vor pune mâinile și se vor face sănătoși.

19. Deci Domnul Iisus, după ce a vorbit cu ei, S-a înălțat la cer și a șezut de-a dreapta lui Dumnezeu.

20. Iar ei, plecând, au propovăduit pretutindeni și Domnul lucra cu ei și întărea cuvântul, prin semnele care urmau. Amin.

Învierea lui Hristos văzând, să ne închinăm Sfântului Domnului Iisus, Unuia Celui fără de păcat.

Crucii Tale ne închinăm, Hristoase, și Sfânta Învierea Ta o laudăm și o slăvim; că Tu ești Dumnezeuul nostru, afară de Tine pe altul nu știm, numele Tău numim.

Veniți toți credincioșii să ne închinăm Sfintei Învierii lui Hristos, că iată a venit prin Cruce, bucurie la toată lumea.

Totdeauna binecuvântând pe Domnul, laudăm Învierea Lui, că răstignire răbdând pentru noi, cu moartea pe moarte a călcat.

Psalmul 50

Miluieste-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta, și după mulțimea îndurărilor Tale, șterge fărădelegea mea. Mai vârtos mă spală de fărădelegea mea, și de păcatul meu mă curățește. Că fărădelegea mea eu o cunosc, și păcatul meu înaintea mea este pururea. Ție Unuia am greșit, și rău înaintea Ta am făcut, așa încât drept ești Tu întru cuvintele Tale și biruitor când vei judeca Tu. Că iată întru fărădelegi m-am zămislit și în păcate m-a născut maica mea. Că iată adevărul ai iubit, cele nearătate și cele ascunse ale înțelepciunii Tale mi-ai arătat mie. Stropi-mă-vei cu isop și mă voi curăți, spăla-mă-vei și mai vârtos decât zăpada mă voi albi. Auzului meu vei da bucurie și veselie; bucura-se-vor oasele mele cele smerite. Întoarce fața Ta de către păcatele mele, și toate fărădelegile mele șterge-le. Inimă curată zidește întru mine, Dumnezeule, și Duh drept înnoiește întru cele dinlăuntru ale mele. Nu mă lepăda de la fața Ta, și Duhul Tau cel Sfânt nu-L lua de la mine. Dă-mi mie bucuria mântuirii Tale, și cu Duh stăpânitor mă întărește. Învăța-voi pe cei fără de lege căile Tale, și cei necredincioși la Tine se vor întoarce. Izbăvește-mă de vărsarea de sânge Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele; bucura-se-va limba mea de dreptatea Ta. Doamne, buzele mele vei deschide și gura mea va vesti lauda Ta. Că de-ai fi voit jertfă, Ți-aș fi dat; arderile de tot nu le vei binevoi. Jertfa lui Dumnezeu, duhul umilit; inima înfrântă și smerită Dumnezeu nu o va urgisi. Fă bine, Doamne, întru bunăvoința Ta, Sionului, și să se zidească zidurile Ierusalimului. Atunci vei binevoi jertfa dreptății, prinosul și arderile de tot; atunci vor pune pe altarul Tău viței.

Slavă... glasul al 2-lea

Pentru rugăciunile apostolilor Tăi, Milostive, curățește mulțimea păcatelor noastre.

Și acum...

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Milostive curățește mulțimea păcatelor noastre.

Apoi **stihul:** *Miluieste-ne Dumnezeule după marea mila Ta, și după mulțimea îndurărilor Tale, curățește fărădelegile noastre.*

Și cântăm această **stihiră**, glasul al 6-lea, singur glasul: Astăzi puterile cele de sus văzând în ceruri firea noastră, se mirau de suirea minunată și nu se pricepeau, zicând una către alta: Cine este Acesta carele vine? Și văzând pe Stăpânul lor,

porunceau să ridice porțile cerești. Cu care împreună să lăudăm neîncetat, pe Cel ce iarăși va să vină de acolo cu trupul, ca un Judecător al tuturor și Dumnezeu atotputernic.

Canoanele cel dintâi cu irmosul pe 8 și al doilea cu irmosul pe 6.

Canonul întâi

facere a lui Ioan Monahul

Cântarea 1-a

Irmos: Mântuitorului Dumnezeu Celui ce a povățuit pe popor prin mare, cu picioare neudate și pe Faraon cu toată oastea l-a înecat, Aceluia unuia să-l cântăm, că S-a proslăvit.

Să cântăm toate popoarele lui Hristos celui ce S-a înălțat cu slavă pe umerii Heruvimilor și pe noi împreună ne-a pus a ședea de-a dreapta Tatălui, cântare de biruință, că S-a proslăvit.

Pe Hristos mijlocitorul între Dumnezeu și oameni, cetele îngerești văzându-L cu trupul în cele de sus, se mirau și cu un glas cântau cântare de biruință, că S-a proslăvit.

Lui Dumnezeu celui ce s-a arătat în muntele Sinai și legea a dat lui Moise văzătorului de Dumnezeu, Celui ce S-a înălțat cu trupul din Muntele Măslinilor, Aceluia toți să-l cântăm, că S-a proslăvit.

A Născătoarei de Dumnezeu

Preacurată Maica lui Dumnezeu roagă neîncetat pe Dumnezeu cel ce S-a întrupat din tine și din sânurile Părintelui nu S-a depărtat, să mântuiască din toată primejdia pe toți cei ce i-a zidit.

Alt canon

facere a lui Iosif al Tesalonicului

Cântarea 1-a

Irmos: Deschide-voi gura mea și se va umplea de Duh și cuvânt voi răspunde împărătesei Maicii; și mă voi arăta luminat prăznuind și voi cânta minunile ei bucurându-mă.

Înviat-ai a treia zi, Cella ce ești din fire fără de moarte și Te-ai arătat celor unsprezece și tuturor ucenicilor și ai alergat, Hristoase, la Tatăl pe nor șezând, Făcătorule a toate.

Strigă de față David cel de Dumnezeu insuflat, cântând: Suitu-S-a Domnul la cele cerești într-o strigare și în glas de trâmbiță și a ajuns la Părintele, Începătorul lumilor.

Slavă...

Lumea cea învechită în multe păcate, Doamne, înnoindu-o cu patima Ta și cu scularea Ta, Te-ai suit șezând pe nor la cele cerești; laudă slavei Tale.

Și acum... a Născătoarei de Dumnezeu

Pe Stăpânul tuturor L-ai născut, cu totul fără prihană, Stăpână, pe cel ce a primit patimă de bunăvoie și S-a suit la Părintele Său, pe carele nu L-a părăsit, măcar că a și luat trup.

Catavasie: Cu dumnezeiescul nor acoperit fiind gângavul, a spus legea cea scrisă de Dumnezeu. Că scuturând tina de pe ochii minții, vede pe cel ce este și se învață cunoștința Duhului, cinstind cu dumnezeiești cântări.

Canonul întâi

Cântarea a 3-a

Irmos: Cu puterea Crucii Tale, Hristoase, întărește gândul meu ca să laud și să slăvesc înălțarea Ta cea mântuitoare.

Suitu-Te-ai, dătorule de viață, Hristoase, la Tatăl și ai înălțat neamul nostru, Iubitorule de oameni, cu negrăită milostivirea Ta.

Cetele îngerești, Mântuitorule, văzând firea omenească înălțându-se împreună cu Tine, neîncetat mirându-se, Te laudau pe Tine.

Se spăimântau cetele îngerești, Hristoase, văzându-Te pe Tine cu trupul înălțându-Te și laudau sfântă înălțarea Ta.

Firea omenească, Hristoase, cea căzută prin stricăciune o ai ridicat și cu suirea Ta o ai înălțat și împreună cu Tine pe noi ne-ai prea slăvit.

A Născătoarei de Dumnezeu

Roagă neîncetat curată pe Cela ce a ieșit din coapsele Tale, ca să mântuiască din înșelăciunea diavolului, pe cei ce Te laudă pe Tine, Maica lui Dumnezeu.

Alt canon

Cântarea a 3-a

Irmos: Pe ai tăi cântăreți, Născătoare de Dumnezeu, ceea ce ești izvor viu și îndestulat, care s-au împreunat ceată duhovnicească, întărește-i și întru dumnezeiască slava Ta, cununilor slavei învrednicește-i.

Ridicați porțile cerești! Iată a venit Hristos, Împăratul făpturii, trup pământesc purtând, puterile cele mai de jos ziceau celor mai de sus.

Căutând, Hristoase, pe Adam cel amăgit cu înșelăciunea șarpelui, dacă Te-ai îmbrăcat într-însul, Te-ai suit și ai șezut de-a dreapta Tatălui, ca Cel ce ești împreună pe scaun șezător, laudându-te îngerii Tăi.

Slavă...

Pământul prăznuiește și dănuiește, bucură-se și cerul astăzi, întru înălțarea Făcătorului făpturii, Celui ce cu voia S-a arătat, a împreunat cele depărtate.

Și acum... a Născătoarei de Dumnezeu

Ceea ce ai născut pe stricătorul morții, pe însuși Dumnezeu cel fără de moarte, Fecioară Maică curată, pe Acela roagă-L pururea, să omoare patimile cele ce mă omoară pe mine și să mă mântuiască.

Catavasia: Rupt-a legăturile pântecelui celui sterp și ocară cea nerăbdată a celei bine roditoare, singură rugăciunea proorociței Ana de demult, a celei ce purta duh umilit către cel puternic și Dumnezeuul cunoștințelor.

Sedealna, glasul al 8-lea:

Podobie: Pe Înțelepciunea și Cuvântul în pântecul tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate și în brațele tale ai avut pe Cel ce ține toate și la sân ai hrănit pe Cel ce hrănește lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăvești de greșeli, când va fi să stau înaintea feței Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruiești ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Șezând pe norii cerurilor și lăsând pace celor de pe pământ, Te-ai suit și ai șezut de-a dreapta Tatălui, ca cea ce ești de o ființă cu Dânsul și cu Duhul; că de Te-ai și arătat în trup, dar neschimbat ai rămas, pentru aceea aștepti sfârșitul săvârșirii, ca să vii pe pământ să judeci toată lumea. Drepte Judecătorule, Doamne, milostivește-Te spre sufletele noastre, iertare de greșeli dăruind robilor Tăi ca un Dumnezeu milostiv.

Slavă... Și acum... iar aceasta.

Canonul întâi

Cântarea a 4-a

Irmos: Auzit-am auzul puterii Crucii Tale, că Raiul s-a deschis printr-însa și am strigat: Slavă puterii Tale, Doamne.

Înălțatu-Te-ai întru slavă Împărate al îngerilor și pe Mângâietorul de la Tatăl l-ai trimis nouă; pentru aceasta strigăm: Slavă, Hristoase, înălțării Tale.

Când S-a suit Mântuitorul cu trupul la Tatăl, s-a mirat de Dânsul oștile îngerești și au strigat: Slavă, Hristoase, înălțării Tale.

Puterile îngerești au strigat către cele mai de sus: Ridicați porțile lui Hristos Împăratul nostru, pe carele Îl lăudăm împreună cu Tatăl și cu Duhul.

A Născătoare de Dumnezeu

Fecioara a născut și cele ale maicilor nu le-a cunoscut, ci Maică este și Fecioară a rămas; pe care lăudându-o, strigăm: Bucură-te, Născătoare de Dumnezeu.

Alt canon

Cântarea a 4-a

Irmos: Cea ce șade în slavă pe scaunul Dumnezeirii, pe nor ușor a venit Iisus cel mai presus de Dumnezeire, prin palmă curată și a mântuit pe cei ce strigă: Slavă, Hristoase, puterii Tale.

Iisus dătătorul de viață, luând pe cei ce i-a iubit, în muntele Măslinilor S-a suit și i-a binecuvântat și șezând pe nor la sânurile Tatălui a ajuns, pe care nicicum nu le-a părăsit.

Lumea toată cea văzută și cea nevăzută prăznuiește într-o bucurie; îngerii săltează și oamenii laudă neîncetat înălțarea Celui ce S-a împreunat cu noi cu trupul pentru bunătațe.

Slavă...

Stricând puterea morții ca Cea ce ești fără de moarte, Doamne, nemurire tuturor ai dăruit, Iubitorule de oameni, și Te-ai înălțat într-o slavă, privind cinstiții Tăi ucenici, Iisuse atotputernice.

Și acum... a Născătoarei de Dumnezeu

Fericit s-a făcut pântecul tău, ceea ce ești cu totul fără prihană, că te-ai învrednicit a încăpea într-o tine negrăit, pe Cea ce a deșertat pântecul iadului cu prea slăvire. Pe carele roagă-L să ne mântuiască pe noi cei ce te laudăm pe tine.

Catavasie: Împărate al împăraților, unele dintr-unul însuși, Cuvinte cea ce ai ieșit din Tatăl cel nepricinuit, pe cel întocmai puternic, Duhul Tău cel adevărat, apostolilor L-ai trimis, ca un făcător de bine celor ce cântă: Slavă puterii Tale, Doamne.

Canonul întâi

Cântarea a 5-a

Irmos: Mânecând strigăm către Tine, Doamne: Mântuiește-ne pe noi, că Tu ești Dumnezeuul nostru, afară de Tine pe altul nu știm.

Umplând toate de veselie, Milostive, la puterile cele de sus cu trupul ai venit.

Puterile cele îngerești văzându-Te pe Tine înălțându-Te, strigau: Ridicați porțile Împăratului nostru.

Apostolii văzând pe Mântuitorul înălțându-Se, cu cutremur strigau: Slavă Ție, Împăratului nostru.

A Născătoarei de Dumnezeu

Fecioară după naștere te laudăm pe Tine, Născătoare de Dumnezeu, că tu pe Dumnezeu Cuvântul lumii cu trup L-ai născut.

Alt canon

Cântarea a 5-a

Irmos: Spăimântatu-s-au toate de dumnezeiască slava ta; că tu Fecioară neispită de nuntă, ai avut în pânțece pe Dumnezeu cel ce este peste toate și ai născut Fiu pe cel fără de ani, dăruind pace tuturor celor ce te laudă.

După ce ai omorât moartea cu moartea Ta, Doamne, luând pe care i-ai iubit, Te-ai suit în muntele cel sfânt al Măslinilor și de acolo ai alergat, Hristoase, la Părintele Tău, pe nor șezând.

Străină este nașterea Ta, străină învierea Ta, străină și înfricoșată este și dumnezeiască înălțarea Ta din munte, Dătătorule de viață; pe care închipuindu-o Ilie, în căruță cu patru cai s-a suit, laudându-Te pe Tine, Iubitorule de oameni.

Slavă...

Privind apostolii, le-au zis lor îngerii: Bărbați galileeni, pentru ce vă mirați de înălțarea dătătorului de viață Hristos? Acesta va veni iarăși pe pământ să judece toată lumea, ca un Judecător prea drept.

Și acum... a Născătoarei de Dumnezeu

Cel ce te-a păzit pe tine Fecioară nestricată după naștere, Hristos S-a suit la Tatăl, Născătoare de Dumnezeu, pe carele nu L-a părăsit, măcar că a și luat din tine trup cu minte și însuflețit, pentru mila cea negrăită.

Catavasia: Dezlegătoare curățire de păcate, luați roua Duhului cea cu foc insuflată, o fii prea luminați ai Bisericii! Că acum din Sion a ieșit legea, darul Duhului cel în chip de limbi de foc.

Canonul întâi

Cântarea a 6-a

Irmos: Înconjuratu-m-a adâncul, groapă s-a făcut mie chitul, iar eu am strigat către Tine, Iubitorule de oameni, și m-a mântuit dreapta Ta, Doamne.

Săltat-au apostolii pentru nădejdea Duhului, văzând pe Făcătorul astăzi la înălțime ridicându-Se și cu frică au strigat: Slavă înălțării Tale.

Înainte au stătut îngerii, Hristoase, strigând ucenicilor Tăi: În ce chip ați văzut pe Hristos suindu-Se cu trupul, iarăși va să vină drept Judecător al tuturor.

Dacă Te-a văzut pe Tine Mântuitorul nostru ridicându-Te la înălțime cu trupul, Puterile cerești au strigat, zicând: Mare este, Stăpâne, iubirea Ta de oameni.

A Născătoare de Dumnezeu

Pe tine rug nears și munte, scară însuflețită și ușă cerească, după vrednicie te slăvim, Marie, ceea ce ești lauda dreptcredincioșilor.

Alt canon

Cântarea a 6-a

Irmos: Cugetătorilor de Dumnezeu, săvârșind acest praznic dumnezeiesc și cu totul cinstit al Maicii lui Dumnezeu, veniți să plesnim cu mâinile slăvind pe Hristos, Cel ce S-a născut dintru dânsa.

Să pice norii de sus nouă veselie veșnică, că Hristos pe nor ca pe Heruvimi șezând la Părintele Său S-a suit astăzi.

Cu asemănarea trupului arătându-Te, cele depărtate mai dinainte le-ai adunat într-o una, Iubitorule de oameni și Te-ai înălțat, Îndurate, la cele cerești privindu-te ucenicii Tăi.

Slavă...

Pentru ce sunt hainele roșite, ale Celui ce S-a împreunat cu grosimea trupului? Zi-ceau sfinții îngeri, văzând pe Hristos purtând dumnezeieștile semne ale cinstitei patimi.

Și acum... a Născătoarei de Dumnezeu

Lăudăm Fecioară zămislirea, cântăm și negrăită nașterea ta, prin care ne-am izbăvit din stricăciune și din răutate, curată, și din întunecată încuietorea iadului.

Catavasie: Curățire și mântuire, Stăpâne Hristoase, ai strălucit nouă din Fecioară; că precum din pânțele fiarei celei din mare ai scos pe proorocul Iona, așa ai venit să scoți din stricăciune pe Adam cel căzut cu tot neamul.

Condac, glasul al 6-lea, podobia însăși: Plinind rânduiala cea pentru noi și cele de pe pământ unindu-le cu cele cerești, Te-ai înălțat întru slavă, Hristoase Dumnezeu nostru, nicidecum despărțindu-Te, ci rămânând nedepărtat; și strigând celor ce Te iubesc pe Tine: Eu sunt cu voi și nimeni împotriva voastră.

Icos: Cele pământești pe pământ lăsându-le și cele din țărână, țărânii dându-le, veniți să ne trezim și la înălțime să ne ridicăm, ochii și gândurile să ne înălțăm noi cești muritori vederile împreună și simțirile spre porțile cerești; să ne socotim că suntem în muntele Măslinilor și că privim la Cel ce mântuiește, pe nor fiind El. Că de acolo Domnul la ceruri a alergat, acolo și iubitorul de a dărua a împărțit apostolilor Săi daruri mângâindu-i pe dânșii ca un Părinte și întărindu-i povătuindu-i ca pe niște fii și zicând către dânșii: Nu Mă voi despărți de voi; Eu sunt cu voi și nimenea împotriva voastră.

Sinaxar în joia Înălțării

Stih: Tu, Cuvinte, de-a dreapta Părintelui șezând,
Ucenicilor adevărea credinței ești arătând.

Tot în această zi în Joia a șasea după Paști, prăznuim înălțarea Domnului Dumnezeu și Mântuitorului nostru Iisus Hristos. De vreme ce petrecând cu ucenicii, mai-nainte de patimă, le-a făgăduit venirea Duhului Celui PreaSfânt, spunându-le: *De folos lucru este să mă duc Eu, că de nu mă voi duce Eu, Mângâietorul nu va veni.* Și iarăși: *Când va veni Acela, va învăța pe voi tot adevărul.*

Și după învierea din morți arătându-Se lor, patruzeci de zile, nu împreună, ci deosebi petrecând, a mâncat cu dânșii și a băut, arătându-le mai dovedit învierea.

Mai pe urmă multe pentru împărăția lui Dumnezeu făgăduindu-le, le-a poruncit să nu se depărteze de la Ierusalim, ci acolo să petreacă așteptând venirea Prea Sfântului Duh și cu Acela să se boteze. Pentru că cu apă numai odată a fost botezul mai-nainte, de la Ioan Botezătorul Domnului. Și le-a poruncit să petreacă în Ierusalim, ca să se propovăduiască întâi acolo Evanghelia ca nu cumva lesne să se defaime depărtându-se în locuri străine. Afară de aceasta datori erau să se gătească de acolo ca niște ostași cu armele Duhului și așa să meargă la război asupra vrăjmașilor lui Hristos.

Fiindcă sosise vremea înălțării, i-a suit pe dânșii în muntele Măslinilor, care se cheamă așa, fiindcă mulți măslini erau sădiți într-însul. Și le-a spus lor și de propovăduirea cea mai de pe urmă, încă și de împărăția Lui cea neajunsă, cea din veacul viitor, pentru că vedea că vrea să-L întrebe pe El, fiind acolo și Preacurata Maica Lui.

Și le-a pus lor îngeri înaintea ca să le arate înălțarea la cer. Și privind ei, S-a înălțat din mijlocul lor, ridicându-L un nor și așa trimițând îngeri înaintea, porunceau unuia altuia, să ridice porțile cerești, până S-a suit și a șezut de-a dreapta Tatălui și a îndumnezei trupul, prin care noi ne-am împăcat, stricându-se vrajba cea de demult.

Însă îngerii în chip de bărbați au stătut înaintea apostolilor, zicând: Bărbați galileeni, ce stați de vă mirați uitându-vă la cer ? Acesta, pe Carele vedeți cu trup, adică pe Iisus Dumnezeu, Acesta iarăși va veni în vederea tuturor cu trupul, însă nu ca întâi, ca un sărac și cu tăcere, ci cu slavă mare, precum Îl vedeți acum de îngeri petrecându-Se.

Atunci apostolii părăsind a se uita, s-au întors din muntele Măslinilor, care este aproape de Ierusalim ca la două mii patruzeci de pași, sau ca o cale de Sâmbătă.

Se zice așa pentru că Moise lege a pus, ca atâția pași să umble Sâmbăta. Pentru că și Cortul Mărturie, atâția pași era departe de tabăra iudaică. Numai atâta puteau să meargă Sâmbăta să se închine acolo, iar să nu facă călătorie mai multă. Pentru aceea și calea Sâmbetei s-a chemat. De aici se pare unora, că și înălțarea lui Hristos a fost Sâmbătă, dar cu greșală.

Întorcându-se apostolii s-au suit în foișor într-o cameră unde se adunau ei cu mironosițele femei și cu Maica Cuvântului, petrecând în post și rugăciune, așteptând pogorârea Duhului Sfânt precum era făgăduința.

Cel ce Te-ai înălțat întru slavă, Hristoase Dumnezeule, miluiește-ne pe noi, acum și pururea și în vecii vecilor: Amin.

Canonul întâi

Cântarea a 7-a

Irmos: Cea ce în cuptorul cel cu foc, pe tinerii cei cuvântători de cântare i-ai mântuit, binecuvântat ești Dumnezeul Părinților noștri.

Cela ce Te-ai înălțat pe nor luminos și ai mântuit lumea, binecuvântat ești Dumnezeul Părinților noștri.

Pe umeri ridicând, Mântuitorule, firea cea răătăcită și înălțându-Te, la Dumnezeu și Tatăl o ai adus.

Cela ce Te-ai suit cu trupul la Părintele cel fără de trup, binecuvântat ești Dumnezeul Părinților noștri.

Firea noastră cea omorâtă prin păcat ridicându-o, la însuși Părintele Tău, Mântuitorule, o ai dus.

A Născătoare de Dumnezeu

Cel ce Te-ai născut din Fecioară, pe care o ai făcut să fie Născătoare de Dumnezeu, binecuvântat ești Dumnezeul Părinților noștri.

Alt canon

Cântarea a 7-a

Irmos: N-au slujit făpturii cugetătorii de Dumnezeu, fără numai Făcătorului; ci groaza focului bărbătește călcându-o, se bucurau cântând: Prealăudate, Domnul Părinților și Dumnezeule, bine ești cuvântat.

Nor luminos Te-a ridicat pe Tine, Doamne, carele ești lumină, înălțându-Te Tu de pe pământ mai presus de gând și cetele cerești Te-au laudat împreună cu apostolii, zicând: Dumnezeule, bine ești cuvântat.

Cu mâinile toți să plesnim, bucurându-ne întru înălțarea lui Hristos și să strigăm: Să-l laudăm în glas de trâmbiță și să șezăm de-a dreapta Tatălui, ca acela ce este împreună pe scaun șezător în veci.

Slavă...

Cântând marele Moise de demult striga: Să se închine îngerii cerești lui Hristos Celui ce se suie ca Împăratului tuturor; căruia strigăm: Doamne și Dumnezeule al Părinților, bine ești cuvântat.

Și acum... a Născătoarei de Dumnezeu

O, minuni prea slăvite! Cum ai încăput pe Dumnezeu cel neîncăput, Ceea ce ești de Dumnezeu cu daruri dăruită? Carele cu trupul a săracit și cu slavă multă la cele cerești S-a înălțat astăzi și a înviat pe oameni.

Catavasia: Cu un glas a răsunat versul organelor, a cinsti chipul cel făcut de aur și neînsuflețit; iar darul Duhului cel purtător de lumină, cinstește a striga: Treime una, cea întocmai puternică și fără de început, bine ești cuvântată.

Canonul întâi

Cântarea a 8-a

Irmos: Pe Fiul și Dumnezeu cel ce S-a născut din Tatăl mai înainte de veci și în anii cei mai de pe urmă, din Fecioară Maică S-a întrupat, preoți lăudați-L, popoare prea înălțați-L întru toți vecii.

Pe Hristos dătătorul de viață, cel ce a zburat în două firi la ceruri cu slavă și împreună cu Tatăl a șezut, preoți lăudați-L, popoare prea înălțați-L întru toți vecii.

Pe tine, cel ce ai izbăvit făptura din robia idolească și slobodă o ai pus înaintea Părintelui Tău, Mântuitorule, Te lăudăm și Te prea înălțăm întru toți vecii.

Pe Cel ce cu a Sa pogorâre a surpat pe luptătorul împotriva și cu a Sa suire a înălțat pe om, preoți lăudați-L, popoare prea înălțați-L întru toți vecii.

A Născătoarei de Dumnezeu

Mai presus decât Heruvimii te-ai arătat, Născătoare de Dumnezeu, curată, purtând în pântecele tău pe Cel ce șade pe dâșii; pe carele noi oamenii, împreună cu cei fără de trupuri Îl prea slăvim întru toți vecii.

Alt canon

Cântarea a 8-a

Irmos: Pe tinerii cei binecredincioși în cuptor, nașterea Născătoarei de Dumnezeu i-a mântuit; atunci fiind închipuită, iar acum săvârșită; pe toată lumea ridică să-Ți cânte Ție: Pe Domnul lucrurile lăudați-L și-L prea înălțați întru toți vecii.

Arătat-u-s-a apostolilor mințile cele fără de trupuri la înălțare și au zis: Ce stați de priviți mirându-vă? Acesta ce se suie la cele cerești, iarăși va să vină să judece pe oamenii cei de pe pământ, fiind însuși Judecător.

Să dăm slavă lui Dumnezeu și cu o întocmire de laudă să strigăm, să cântăm, să dănuim și în mâini să plesnim. Suitu-S-a Dumnezeul nostru de pe pământ la ceruri, îngerii și arhanghelii lăudându-l pe Dânsul ca pe Stăpânul și Făcătorul tuturor.

Binecuvântăm pe Tatăl, și pe Fiul și pe Sfântul Duh, Domnul.

Ridicatu-s-a mai presus de îngeri firea noastră cea căzută de demult și s-a pus pe scaunul cel dumnezeiesc mai presus de gând; veniți să prăznuim și să strigăm: Pe Domnul lucrurile lăudați-L și-L prea înălțați întru toți vecii.

Și acum... a Născătoarei de Dumnezeu

Iată Fiul tău, Născătoare de Dumnezeu, prădând cu Crucea Sa moartea, a înviat a treia zi și ucenicilor Săi arătându-Se, a alergat la cele cerești, cu care împreună închinându-ne ție, te lăudăm și te slăvim întru toți vecii.

Catavasi:

Să lăudăm, bine să cuvântăm și să ne închinăm Domnului cântându-I și prea înălțându-L pe Dânsul întru toți vecii.

Dezleagă legăturile și stâmpără văpaia, chipul cel în trei străluciri al dumnezeieștii Stăpânii. Tinerii cântă și binecuvântează toată zidirea cea făcută, pe unul Mântuitorul și a toate Făcătorul, ca pe un Făcător de bine.

La Cântarea a 9-a, Ceea ce ești mai cinstită... nu cântăm, ci **pripelile**: Mărește sufletul meu pe Hristos dătătorul de viață, cel ce S-a înălțat de pe pământ la cer.

Canonul întâi

Cântarea a 9-a

Irmos: Pe tine Maica lui Dumnezeu cea mai presus de minte și de cuvânt, care ai născut negrăit sub ani pe Cel fără de ani, credincioșii cu un gând te slăvim.

Pe Tine Mântuitorul lumii Hristos Dumnezeu, apostolii văzându-Te, dumnezeiește înălțându-Te, cu frică săltând Te-au slăvit.

Trupul Tău cel îndumnezeit, Hristoase, văzându-l îngerii la înălțime, își făceau semn zicând unii către alții: Cu adevărat Acesta, este Dumnezeul nostru.

Pe Tine, Hristoase Dumnezeule, văzându-Te cetele celor fără de trupuri suindu-Te pe nori, strigau: Ridicați porțile, Împăratului slavei.

Pe Tine cela ce Te-ai pogorât până la cele mai de jos ale pământului și pe om l-ai mântuit și cu suirea Ta l-ai înălțat, Te slăvim.

A Născătoarei de Dumnezeu

Bucură-te, Născătoare de Dumnezeu, Maica lui Hristos Dumnezeu, că pe carele L-ai născut, văzându-L astăzi înălțându-Se de pe pământ, împreună cu îngerii L-ai slăvit.

A doua **pripeală**: Îngerii văzând suirea Stăpânului, s-au mirat, cum s-a ridicat cu slavă de pe pământ la cele de sus.

Alt canon

Cântarea a 9-a

Irmos: Tot neamul pământesc să sâlteze cu Duhul fiind luminat și să prăznuiască firea minților celor fără de trup, cinstind sfințita prăznuire a Maicii lui Dumnezeu și să strige: Bucură-te, prea fericită Născătoare de Dumnezeu, curată pururea Fecioară.

O, darurile celei mai presus de pricepere! O, taină înfricoșată! Că Cella ce stăpânește toate, de pe pământ suindu-Se la cele cerești, a trimis ucenicilor pe Duhul Sfânt, carele a luminat mintea lor și ca de foc i-a făcut cu darul.

A zis Domnul cetelor ucenicilor: Voi să ședeți în Ierusalim și Eu vă voi trimite alt Mângâietor, carele șade pe scaun împreună cu Tatăl și este cinstit întocmai cu Mine, pe carele Mă vedeți înălțându-Mă și pe nor luminos purtându-Mă.

Ridicatu-s-a arătat mai presus de ceruri, mare cuviința Celui ce a săracit cu trupul și cu șederea cea împreună cu Tatăl s-a cinstit firea noastră cea căzută. Să prăznuim dar și cu un glas toți să strigăm și să plesnim cu mâinile, bucurându-ne.

A Născătoare de Dumnezeu

Cella ce a strălucit lumină din lumină, din tine ceea ce ești cu totul fără prihană a răsărit; toată negura nedumnezeirii o a risipit și pe cei ce dormeau în noapte i-a luminat. Pentru aceasta toți după datorie pe tine în veci pururea te fericim.

Catavasie: Bucură-te, împărăteasă Maică, slava fecioarelor! Că toată gura cea limpede bine grăitoare, vorbind nu te poate cânta după cum se cade și se întunecă toată mintea a cunoaște nașterea Ta! Pentru aceasta cu un gând pe tine te slăvim.

Luminânda: Privind ucenicii la Tine, Te-ai înălțat, Hristoase, la Tatăl, împreună cu Dânsul șezând. Îngerii înainte mergând, strigau: Ridicați porțile, ridicați, că Împăratul S-a suit la slava cea începătoare de lumină. (de trei ori)

La Laude

Punem **stihirile** pe 4, glasul 1:

Podobie: Ceea ce ești bucuria cetelor cerești și pe pământ oamenilor tare folositoare, prea curată Fecioară miluiește-ne pe noi cei ce scăpăm la tine. Că nădejtile noastre, după Dumnezeu, întru tine le-am pus, Născătoare de Dumnezeu.

Ca îngerii să prăznuim acești din lume, strigând lui Dumnezeu Celui ce se poartă pe scaunul slavei cântare: Sfânt ești Părinte ceresc, sfânt ești Cuvinte cel împreună veșnic, Sfânt ești și Duhule PreaSfinte. (de două ori)

Căpeteniile îngerilor, văzând suirea cea străină, Mântuitorule, nepricepându-se ziceau unii către alții: Ce vedere este aceasta ? Că om la chip se vede, iar ca un Dumnezeu se suie cu trupul mai presus de ceruri.

Galileenii privind la Tine, Cuvinte, înălțându-Te din muntele Măslinilor cu trupul, auzeau pe îngeri strigând către dânșii: Ce stați privind ? Acesta iarăși va să vină cu trupul, în ce chip L-ați văzut.

Slavă... Și acum... glasul al 2-lea.

Născutu-Te-ai precum însuși ai voit, arătat-Te-ai precum însuși ai socotit, pătimित-ai cu trupul Dumnezeuul nostru, din morți ai înviat călcând moartea, înălțatu-Te-ai întru slavă Cea ce toate le plinești și ne-ai trimis nouă pe dumnezeiescul Duh, ca să lăudăm și să slăvim Dumnezeirea Ta.

Slavoslovia cea mare. După: Sfinte Dumnezeule... Preasfântă Treime... Și după Tatăl nostru...

Troparul, glasul al 4-lea: Înălțatu-Te-ai întru slavă, Hristoase Dumnezeuul nostru, bucurie făcând ucenicilor cu făgăduința Sfântului Duh, încredințându-se ei prin binecuvântare, că Tu ești Fiul lui Dumnezeu, Mântuitorul lumii.

Ecteniile și otpustul. Și se dă fraților untdelemn sfânt și învățătură a lui Studit. Și ceasul întâi, la care zicem troparul, condacul praznicului și otpustul cel desăvârșit.

La Liturghie

Cântăm antifoanele.

Antifonul întâi, glasul al 2-lea:

Stih 1: Toate neamurile plesniți cu mâinile, strigați lui Dumnezeu cu glas de bucurie.

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Mântuitorule, mântuiește-ne pe noi.

Stih 2: Că Domnul Cel PreaÎnalt este înfricoșat, Împărat mare peste tot pământul.

Stih 3: Supus-au popoarele și neamurile sub picioarele noastre.

Stih 4: Suiu-S-a Dumnezeu întru strigare, Domnul în glas de trâmbiță.

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Mântuitorule, mântuiește-ne pe noi.

Slavă... Și acum...

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Mântuitorule, mântuiește-ne pe noi.

Antifonul al doilea:

Stih 1: Mare este Domnul și lăudat foarte în cetatea Dumnezeului nostru, în muntele cel sfânt al Lui.

Mântuiește-ne pe noi Fiul lui Dumnezeu, cel ce Te-ai înălțat întru slavă, pe cei ce-Ți cântăm Ție, Aliluia.

Stih 2: Munții Sionului, coastele Crivățului.

Stih 3: Dumnezeu în palatele ei se cunoaște, când o sprijinește pe ea.

Stih 4: Că iată împărații pământului s-au adunat, strânsu-s-au împreună.

Mântuiește-ne pe noi Fiul lui Dumnezeu, cel ce Te-ai înălțat întru slavă, pe noi cei ce-Ți cântăm Ție, Aliluia.

Slavă... Și acum...

Unule născut Fiule și Cuvântul lui Dumnezeu, Căci Tu ce ești fără de moarte, și ai îngăduit pentru mântuirea noastră a Te întrupa din Sfânta Născătoare de Dumnezeu și pururea Fecioara Maria, Carele neschimbat Te-ai întrupat, și răstignindu-Te, Hristoase Dumnezeule, cu moartea pe moarte ai călcat. Unul fiind din Sfânta Treime, împreună slăvit cu Tatăl și cu Duhul Sfânt, mântuiește-ne pe noi.

Antifonul al treilea:

Stih 1: Auziți acestea toate neamurile, ascultați toți cei ce locuiți în lume.

Troparul, glasul al 4-lea: Înălțatu-Te-ai întru slavă, Hristoase Dumnezeuul nostru, bucurie făcând ucenicilor cu făgăduința Sfântului Duh, încredințându-se ei prin binecuvântare, că Tu ești Fiul lui Dumnezeu, Mântuitorul lumii.

Stih 2: Pământenii și fiii oamenilor.

Stih 3: Gura mea va grăi înțelepciune și cugetul inimii mele pricepere.

Stih 4: Pleca-voi în pilde urechea mea, deschide-voi în psaltire gândul meu.

Troparul: Înălțatu-Te-ai întru slavă, Hristoase Dumnezeuul nostru, bucurie făcând ucenicilor cu făgăduința Sfântului Duh, încredințându-se ei prin binecuvântare, că Tu ești Fiul lui Dumnezeu, Mântuitorul lumii.

Vohod

Stih: Suitu-S-a Dumnezeu întru strigare, Domnul în glas de trâmbiță.

Apoi **troparul:** Înălțatu-Te-ai întru slavă, Hristoase Dumnezeuul nostru, bucurie făcând ucenicilor cu făgăduința Sfântului Duh, încredințându-se ei prin binecuvântare, că Tu ești Fiul lui Dumnezeu, Mântuitorul lumii.

Slavă... Și acum...

Condacul: Plinind rânduiala cea pentru noi și cele de pe pământ unindu-le cu cele cerești, Te-ai înălțat întru slavă, Hristoase Dumnezeuul nostru, nicidecum despărțindu-Te, ci rămânând nedepărtat și strigând celor ce Te iubesc pe Tine: Eu sunt cu voi și nimenea împotriva voastră.

Prochimenul apostolului, glasul al 7-lea: Înălță-Te la ceruri, Dumnezeule, și peste tot pământul slava Ta.

Stih: Gata este inima mea, Dumnezeule, gata este inima mea, cânta-voi și voi lăuda întru slava Ta.

Apostolul de la Fapte

Fapte 1, 1-12

1. Cuvântul cel dintâi l-am făcut o, Teofile, despre toate cele ce a început Iisus a face și a învăța,

- 2. Până în ziua în care S-a înălțat la cer, poruncind prin Duhul Sfânt apostolilor pe care i-a ales,*
- 3. Căroră S-a și înfățișat pe Sine viu după patima Sa prin multe semne dove-ditoare, arătându-li-Se timp de patruzeci de zile și vorbind cele despre împărăția lui Dumnezeu.*
- 4. Și cu ei petrecând, le-a poruncit să nu se depărteze de Ierusalim, ci să aștepte făgăduința Tatălui, pe care (a zis El) ați auzit-o de la Mine:*
- 5. Că Ioan a botezat cu apă, iar voi veți fi botezați cu Duhul Sfânt, nu mult după aceste zile.*
- 6. Iar ei, adunându-se, Îl întrebau, zicând: Doamne, oare, în acest timp vei așeza Tu, la loc, împărăția lui Israel?*
- 7. El a zis către ei: Nu este al vostru a ști anii sau vremile pe care Tatăl le-a pus în stăpânirea Sa,*
- 8. Ci veți lua putere, venind Duhul Sfânt peste voi, și Îmi veți fi Mie martori în Ierusalim și în toată Iudeea și în Samaria și până la marginea pământului.*
- 9. Și acestea zicând, pe când ei priveau, S-a înălțat și un nor L-a luat de la ochii lor.*
- 10. Și privind ei, pe când El mergea la cer, iată doi bărbați au stat lângă ei, îmbrăcați în haine albe,*
- 11. Care au și zis: Bărbați galileieni, de ce stați privind la cer? Acest Iisus care S-a înălțat de la voi la cer, astfel va și veni, precum L-ați văzut mergând la cer.*
- 12. Atunci ei s-au întors la Ierusalim de la muntele ce se cheamă al Măslinilor, care este aproape de Ierusalim, cale de o sâmbătă.*

Aliluia, glasul al 2-lea. Toate neamurile plesniți cu mâinile, strigați lui Dumnezeu cu glas de bucurie.

Stih: Suitu-S-a Dumnezeu întru strigare, Domnul în glas de trâmbiță.

Evangelhia a 6-a a învierii, de la Luca

Luca 24, 36-53

- 36. Și pe când vorbeau ei acestea, El a stat în mijlocul lor și le-a zis: Pace vouă.*
- 37. Iar ei, înspăimântându-se și înfricoșându-se, credeau că văd duh.*
- 38. Și Iisus le-a zis: De ce sunteți tulburați și pentru ce se ridică astfel de gânduri în inima voastră?*
- 39. Vedeți mâinile Mele și picioarele Mele, că Eu Însumi sunt; pipăiți-Mă și vedeți, că duhul nu are carne și oase, precum Mă vedeți pe Mine că am.*
- 40. Și zicând acestea, le-a arătat mâinile și picioarele Sale.*

41. Iar ei încă necrezând de bucurie și minunându-se, El le-a zis: Aveți aici ceva de mâncare?

42. Iar ei i-au dat o bucată de pește fript și dintr-un fagure de miere.

43. Și luând, a mâncat înaintea lor.

44. Și le-a zis: Acestea sunt cuvintele pe care le-am grăit către voi fiind încă împreună cu voi, că trebuie să se împlinească toate cele scrise despre Mine în Legea lui Moise, în prooroci și în psalmi.

45. Atunci le-a deschis mintea ca să priceapă Scripturile.

46. Și le-a spus că așa este scris și așa trebuie să pătimească Hristos și așa să învieze din morți a treia zi.

47. Și să se propovăduiască în numele Său pocăința spre iertarea păcatelor la toate neamurile, începând de la Ierusalim.

48. Voi sunteți martorii acestora.

49. Și iată, Eu trimit peste voi făgăduința Tatălui Meu; voi însă ședeți în cetate, până ce vă veți îmbrăca cu putere de sus.

50. Și i-a dus afară până spre Betania și, ridicându-Și mâinile, i-a binecuvântat.

51. Și pe când îi binecuvânta, S-a despărțit de ei și S-a înălțat la cer.

52. Iar ei, închinându-se Lui, s-au întors în Ierusalim cu bucurie mare.

53. Și erau în toată vremea în templu, lăudând și binecuvântând pe Dumnezeu. Amin.

În locul axionului cântăm **Irmos**: Pe tine Maica lui Dumnezeu cea mai presus de minte și de cuvânt, care ai născut negrăit sub ani pe Cel fără de ani, credincioșii cu un gând te slăvim.

Până la odovania praznicului.

Chinonicul: Suitu-S-a Dumnezeu întru strigare, Domnul în glas de trâmbiță.

La masă se face mângâiere mare fraților.

Vineri în săptămâna a șasea după Paști, în aceeași Joi a înălțării, seara

Catismă nu zicem. La Doamne strigat-am... punem stihirile pe 6: ale praznicului 3 și de la Minei 3.

Stihirile praznicului, glasul 1; singur glasul:

Suindu-te la ceruri, de unde Te-ai și pogorât, nu ne lăsa pe noi sărmani, Doamne; să vină Duhul Tău, aducând pace lumii; arată fiilor omenești lucrurile puterii Tale, Doamne, Iubitorule de oameni.

Suitu-Te-ai, Hristoase, la Părintele Tău cel fără de început, acela ce nu Te-ai despărțit de sânurile Lui cele necuprinse și adaos întru lauda cea întreit sfântă n-au luat Puterile, ci un Fiu și după întrupare Te-a cunoscut pe Tine, Doamne, unul născut din Tatăl. Întru mulțimea îndurărilor Tale, miluiește-ne pe noi.

Îngerii Tăi, Doamne, au zis apostolilor: Bărbați galileeni! Ce stați uitându-vă la cer? Acesta ce S-a înălțat de la voi la cer, este Hristos Dumnezeu; Acesta iarăși va să vină, în ce chip L-ați văzut mergând la cer. Slujiți-I Lui întru sfințenie și întru dreptate.

Și de la Minei 3.

Slavă... Și acum... a praznicului, glasul al 2-lea.

Născutu-Te-ai precum însuși ai voit, arătat-Te-ai precum însuși ai socotit, pătimित-ai cu trupul, Dumnezeuul nostru; din morți ai înviat călcând moartea; înălțat-Te-ai întru slavă acela ce toate le plinești și ai trimis nouă pe dumnezeiescul Duh, ca să lăudăm și să slăvim Dumnezeirea Ta.

Vohod: Lumină lină a sfintei slave a Tatălui ceresc, Celui fără de moarte, a Sfântului, Fericitului, Iisuse Hristoase, venind la apusul soarelui, văzând lumina cea de seară, lăudăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfântul Duh, Dumnezeu; vrednic ești în toată vremea a fi lăudat de glasuri cuvioase, Fiul lui Dumnezeu, Cel ce dai viață, pentru aceasta lumea Te slăvește.

Prochimen, glasul al 7-lea: Dumnezeuul nostru în ceruri și pe pământ, toate câte a vrut a făcut.

Stih 1: Întru ieșirea lui Israil din Egipt, a casei lui Iacob din popor barbar.

Stih 2: Marea a văzut și a fugit, Iordanul s-a întors înapoi.

Stih 3: Ce-ți este ție, mare, că ai fugit și tu, Iordane, că te-ai întors înapoi?

Și iarăși zice citețul: Dumnezeuul nostru în ceruri și pe pământ... Strana: Toate câte a vrut a făcut... Apoi Ectenia: Să zicem toți... Și Învrednicește-ne, Doamne... Și îndată: Să plinim rugăciunile noastre...

La Stihoavnă

Stihirile, glasul al 2-lea:

Podobie: Când de pe lemn, mort Te-ai pogorât, cel din Arimateea pe Tine, viața tuturor, cu smirnă și cu giulgiu Te-a înfășurat, Hristoase și cu dragoste s-a îndemnat a săruta, cu inima și cu buzele, trupul Tău cel nestricat. Însă fiind cuprins de frică, se bucura strigând către Tine: Slavă smereniei Tale, iubitorule de oameni!

Zis-a Cela ce toate le plinește către ucenici, suindu-Se în muntele Măslinilor: Apropiatu-s-a, o prietenilor, vremea înălțării; mergând învățați pe păgâni cuvântul, care ați auzit din glasul Meu. După aceea S-a înălțat întru slavă, ca într-o căruță și apostolii cu cutremur s-au spăimântat.

Stih: Toate neamurile plesniți cu mâinile, strigați lui Dumnezeu cu glas de bucurie.

Când împreună cu Maica Ta și cu ucenicii, călătorind la Betania, Hristoase, Ți-ai înălțat mâinile Tale spre a-i binecuvânta și după ce i-ai binecuvântat pe dânșii, îndată un nor luminos Te-a ridicat pe Tine de la ochii lor, atunci Te-ai înălțat întru slavă și șezător de-a dreapta Tatălui Te-ai arătat, împreună cu Dânsul fiind închinat.

Stih: Suitu-S-a Dumnezeu întru strigare, Domnul în glas de trâmbiță.

Veniți credincioșii împreună să ne înălțăm, la muntele cel înalt al Măslinilor și acolo ca și apostolii împreună suindu-ne și spre înălțime ridicându-ne inimile și gândurile, să vedem pe Domnul acum ducându-Se. Pentru aceasta și noi cu mulțumire bucurându-ne să strigăm: Slavă înălțării Tale, mult Milostive.

Slavă... Și acum... glasul al 6-lea.

În munții cei sfinți, văzând înălțarea Ta, Hristoase, cela ce ești raza slavei Tatălui, lăudăm chipul feței Tale cel strălucit, închinămu-ne patimilor Tale, cinstim învierea, slăvită înălțarea mărink, miluiește-ne pe noi.

Troparul praznicului: Înălțatu-Te-ai întru slavă, Hristoase Dumnezeul nostru, bucurie făcând ucenicilor cu făgăduința Sfântului Duh, încredințându-se ei prin binecuvântare, că Tu ești Fiul lui Dumnezeu, Mântuitorul lumii.

Și otpustul. Iar slujba Sfântului din Minei, ce se va întâmpla în praznicul înălțării, o cântăm la Pavecerniță.

Acatistul Înălțării Domnului

Rugăciunile începătoare

În numele Tatălui, și al Fiului și al Sfântului Duh. Amin.

*Slavă Ție, Dumnezeu nostru, Slavă Ție !
Slavă Ție, Dumnezeu nostru, Slavă Ție !
Slavă Ție, Dumnezeu nostru, Slavă Ție !*

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea ești, și toate le implinești, Vistierul bunătăților și Dătătorule de viață, vino și te sălășluiești întru noi, și ne curățești pe noi de toată intinăciunea, și mântuiești, Bunule, sufletele noastre.

*Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi.*

*Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh. Și acum și pururea și în vecii vecilor.
Amin.*

Preasfântă Treime, miluiește-ne pe noi;

*Doamne, curățește păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează și vindecă neputințele noastre, pentru numele Tău.*

*Doamne, miluiește !
Doamne, miluiește !
Doamne, miluiește !*

*Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh. Și acum și pururea și în vecii vecilor.
Amin.*

Tatăl nostru, care ești în ceruri, sfințească-se numele Tău, vie împărăția Ta, facă-se voia Ta precum în cer așa și pe pământ. Pâinea noastră cea spre ființă dă-ne-o nouă astăzi. Și ne iartă nouă greșalele noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri. Și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăvește de cel rău. Că a Ta este Împărăția și puterea și slava, a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Miluiește-ne pe noi, Doamne, miluiește-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ție, ca unui Stăpân, noi, păcătoșii robii Tăi, miluiește-ne pe noi.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh.

Doamne, miluiește-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută și acum ca un Milostiv și ne izbăvește pe noi de vrăjmașii noștri, că Tu ești Dumnezeu nostru și noi suntem poporul Tău, toți lucrul mâinilor Tale și numele Tău chemăm.

Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Ușa milostivirii deschide-o nouă, binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu ești mântuirea neamului creștinesc.

Crezul

Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoțiitorul, Făcătorul cerului și al pământului, al tuturor celor văzute și nevăzute.

Și întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toți vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu ade-

vărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o ființă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.

Care pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire. S-a pogorât din ceruri Și S-a întrupat de la Duhul Sfânt și din Maria Fecioara Și S-a făcut om.

Și S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Și a pătimit și S-a îngropat. Și a înviat a treia zi după Scripturi .

Și S-a suit la ceruri și Șade de-a dreapta Tatălui. Și iarăși va să vină cu slavă, să judece viii și morții, A cărui Împărăție nu va avea sfârșit.

Și întru Duhul Sfânt, Domnul de viață Făcătorul, care din Tatăl purcede, Cea ce împreună cu Tatăl și cu Fiul este închinat și slăvit, care a grăit prin prooroci.

Întru-una Sfântă Sobornicească și apostolească Biserică,

Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,

Aștept învierea morților și viața veacului ce va să fie. Amin !

Condacul 1

Ție Domnului și Împărat al cerului și al pământului, ca unui biruitor al morții îți aducem cântare de laudă, că după prea luminata Înviere din morți cu slavă la ceruri Te-ai înălțat și cu prea cinstit Trupul Tău ai șezut de-a dreapta lui Dumnezeu, ca și firea noastră cea căzută să o înalți împreună cu Tine și să ne slobozești de patimi din veșnica moarte. Noi, însă, prăznuind dumnezeiasca Ta Înălțare, din suflet, împreună cu ucenicii Tăi, cântăm: *Iisuse, cel ce Te-ai înălțat de la noi la cer, nu ne lăsa pe noi singuri!*

Icosul 1

Cetele Arhanghelilor și ale îngerilor stând în fața Ta, Împărate al tuturor, pe muntele Măslinilor, cu frică, Te-au văzut suindu-Te cu trupul la înălțimile cerești și proslăvind marea Ta iubire de oameni Ți-au cântat:

Iisuse, Împărate al slavei, înalță-Te, la ceruri în strigăte și în glas de trâmbiță;

Iisuse, Doamne al Puterilor, înalță-Te pe Heruvimi și zboară pe aripile vântului;

Iisuse, Dumnezeule prea veșnic, dă glasului Tău tărie și putere, ca să cutremure tot pământul;

Iisuse, Lumina cea prea înaltă, arată-Ți puterea Ta pe nori, și foc din Fața Ta să se aprindă;

Iisuse, Răscumpărătorul făpturii, gătește-Ți în cer Scaunul Tău și împărăția Ta să fie fără de sfârșit;

Iisuse, Făcătorul cerului și al pământului, șezi de-a dreapta Tatălui, ca să fii Dumnezeul tuturor întru toate;

Iisuse, cel ce Te-ai înălțat de la noi la cer, nu ne lăsa pe noi singuri!

Condacul 2

Văzându-Te apostolii înviați din morți, în timpul celor patruzeci de zile, când Te-ai arătat lor, Stăpâne Doamne, vorbindu-le despre tainele Împărăției lui Dumnezeu și primind poruncă să nu se depărteze de Ierusalim, ci să aștepte făgăduința Tatălui, până când se vor îmbrăca cu putere ce va veni de sus, petreceau împreună într-un cuget, în rugăciune, cântându-Ți cu o singură gură și cu o singură inimă: *Aliluia!*

Icosul 2

Înțelesul vederii de Dumnezeu dezlegându-l Iisuse, ai dus pe ucenicii Tăi afară spre Betania și i-ai urcat pe muntele Măslinilor, începând să-i gătești pentru taina marii Tale Înălțări la cer zicând: *S-a apropiat, o, prietenii Mei, timpul înălțării; mergând, deci, învățați toate neamurile cuvântul pe care l-ați auzit de la Mine, botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh.* Aceștia gândind încă pământește, Te-au întrebat: *Doamne oare, în acest timp vei așeza din nou împărăția lui Israel?* Tu însă le-ai zis lor: *nu este în puterea voastră să socotiți vremurile și anii căci acestea le-a luat Dumnezeu în puterea Sa.* Iar noi pregătindu-ne de întâmpinarea cerescului Mire cântăm:

Iisuse, Păstorul cel bun, nu Te despărți niciodată de noi, ci să fii pururea cu noi; Iisuse, Învățătorul cel bun, trimite-ne nouă pe Duhul Sfânt Mângâietorul, ca să petreacă cu noi neschimbat;

Iisuse, Luminătorul nostru, luminează sufletele noastre prin Înălțarea Ta la cer; Iisuse, Mântuitorul nostru, izbăvește-ne pe noi, prin mijlocirea Ta, de furtuni și de întristare;

Iisuse, Povățuitorul nostru, îndreptează-ne cu cuvântul gurii Tale spre a-Ți sluji Ție;

Iisuse, Ajutătorul nostru, amintește-ne prin Duhul Tău cel Sfânt făgăduințele Tale;

Iisuse, cel ce Te-ai înălțat de la noi la cer, nu ne lăsa pe noi singuri!

Condacul 3

Vrând să-i îmbraci pe apostolii Tăi cu putere de sus, Iisuse, le-ai făgăduit pe muntele Măslinilor pe Duhul Sfânt, Mângâietorul și le-ai poruncit să fie martori în Ierusalim și în toată Iudeea și chiar până la marginile pământului, zicând: *veniți și intrați prin porțile Mele, pregătiți-Mi cale Mie și oamenilor Mei, faceți semne întru neamuri ca toți credincioșii să cânte cu voi: Aliluia!*

Icosul 3

Având adânc de milostivire, Preadulce Iisuse, pe ucenicii Tăi și pe femeile ce Te urmau și, mai ales, pe Maica ce Te-a născut, i-ai umplut de bucurii nenumărate prin Înălțarea Ta la cer, când, deja *despărțindu-Te de dânsii, Ți-ai întins mâinile*

și i-ai binecuvântat, zicând: *Iată, eu sunt cu voi în toate zilele până la sfârșitul veacului*, iar ei plini de frică fiind au proslăvit înălțarea Ta, zicând:

Iisuse, Dătătorul milei, ai venit pe muntele Eleon, ca să mântuiești neamul omenesc;

Iisuse, Înveselitorul celor necăjiți, ai vrut să mângâi pe prietenii ce erau împreună cu Tine;

Iisuse, Nădejdea celor deznădăjduiți, prin binecuvântarea Ta la Înălțare de întristare ne-ai păzit pe noi;

Iisuse, Limanul celor înviforați, prin înălțarea Ta ne-ai dăruit și nouă cale la Tatăl ceresc;

Iisuse, Mângâietorul cel bun, Tu ai făgăduit să ne trimiți un alt Mângâietor de la Tatăl;

Iisuse, marele Păstor, Tu ai binevoit ca turma Ta credincioasă să nu se risipească.

Iisuse, cel ce Te-ai înălțat de la noi la cer, nu ne lăsa pe noi singuri!

Condacul 4

Furtună de gânduri îndoite având s-au umplut de lacrimi, când Te-au văzut pe Tine, Hristoase, purtat pe nori și plângând au zis: *Cum ne lași, Stăpâne, acum, pe noi, robii Tăi, care Te-am iubit? Încotro Te duci, Cel ce ții toate cu mâinile? Noi, însă am lăsat toate și Ți-am urmat, Ție, Dumnezeule, bucurându-ne și având nădejde că vom fi cu Tine în veci. Nu ne lăsa pe noi singuri, după cum ne-ai făgăduit și nu Te despărți de noi, Păstorul nostru cel bun, ci ne trimite nouă pe Preasfântul Tău Duh, care să ne învețe, să ne lumineze și să sfințească sufletele noastre, ca să-Ți cântăm cu mulțumire: Aliluia!*

Icosul 4

Auzind suspinurile ucenicilor Tăi, Stăpâne Doamne, care se întristaseră că Te-ai despărțit de dânșii, le-ai dat binecuvântare prea desăvârșită prietenilor Tăi, zicând: *nu plângeți, prea iubiții Mei, vă spun adevărul: vă este de folos să Mă duc la Tatăl Meu. Căci dacă nu Mă duc, Mângâietorul nu va veni la voi, iar dacă mă voi duce, Îl voi trimite vouă. Pentru voi M-am pogorât din cer și pentru voi iarăși Mă urc la cer, ca să vă găsesc vouă loc. Nu voi lăsa oile pe care le-am adunat și nu voi uita pe cei ce i-am iubit.* Iar ei, fiind mângâiați de aceste dumnezeiești cuvinte, Ți-au cântat cu umilință:

Iisuse, Preabunule, cel ce în locul întristării și al lacrimilor ne-ai dat bucurie, nu ne lipsi pe noi de veșnica veselie în Împărăția Ta;

Iisuse, Atotbunule, cel ce ne-ai umplut de bucurie cu Înălțarea Ta, păzește sufletele noastre în drumetia pământească;

Iisuse, cel ce ne-ai adunat precum cloșca puii săi, nu ne lăsa pe noi să rătăcim pe căile acestei vieți;

Iisuse, cel ce ne-ai legat cu legătura dragostei la Cina cea de Taină, nu ne lăsa pe noi ca satana să ne împrăştie ca pe boabele de grâu;

Iisuse, cel ce pacea Ta ne-ai lăsat-o moştenire, păzeşte-ne să petrecem întru dragostea Ta;

Iisuse, Cel ce ai gătit locaşuri multe în Rai, găteşte-ne şi nouă loc în Locaşul Tău ceresc;

Iisuse, cel ce Te-ai înălţat de la noi la cer, nu ne lăsa pe noi singuri!

Condacul 5

Un nor izvorător din Dumnezeu a luminat foarte Înălţarea Ta, Dătătorule de viaţă, Doamne, pe care l-au văzut ucenicii, când despărţindu-Te de dânşii, i-ai binecuvântat şi astfel cu Slavă multă, purtat pe aripile Heruvimilor, ai săvârşit Înălţarea, care mai înainte era de nepătruns din pricina duhurilor răutăţii de sub ceruri şi a stăpânitorilor puterilor văzduhului. Acum însă, Tu, primit acolo, ca toată făptura văzută şi nevăzută să-Ţi cânte cântarea îngerească: *Aliluia!*

Icosul 5

Văzând cetele Îngerilor Înălţarea Ta cu trupul la cer, Împărate al Făpturii, s-au spăimântat, zicând puterilor de sus: *ridicaţi porţile veşnice, că vine Împăratul Slavei; deschideţi-vă, ceruri şi voi, ceruri ale cerurilor, ca să primiţi pe Domnul puterilor şi vă închinaţi Lui*, zicând:

Iisuse, cel ce eşti strălucirea Slavei Tatălui, luminează-ne pe noi cu lumina Feţei Tale;

Iisuse, cel ce eşti strălucirea minţilor cereşti, luminează-ne pe noi în ziua cea neînserată a împărăţiei Tale;

Iisuse, cel ce ai venit cu mare slavă, înalţă-ne şi pe noi cu mintea la ceruri;

Iisuse, cel mare şi lăudat în muntele Tău cel Sfânt, vesteşte adevărul Tău peste tot pământul;

Iisuse, cel ce ai mărit până la ceruri mila Ta, arată peste tot pământul slava Ta;

Iisuse, cel ce ai şezut pe Cerul cerurilor, în veci să fie cuvântul Tău în inimile noastre;

Iisuse, cel ce Te-ai înălţat de la noi la cer, nu ne lăsa pe noi singuri!

Condacul 6

Propovăduitorii Slavei dumnezeieşti, începătorii cetelor îngereşti, Tronurile, Heruvimii cei cu ochi mulţi şi Serafimii cei cu câte şase aripi, deschizând îm-preună toate înălţimile cereşti, Te-au întâmpinat pe Tine, Stăpâne al tuturor, şi văzând înălţarea Ta cu trupul, unii pe alţii cu mirare au întrebat: *Cine este Acesta, care a venit în Edom, Drept şi Puternic în lupte? Cine este Acesta, care a venit din Vosor în trup? De ce este roşie îmbrăcămintea Lui? Pentru că a fost înmuiată în*

sângele, Celui ce a purtat coroană de spini. Acesta este cu adevărat Împăratul Slavei, Mielul lui Dumnezeu, care s-a jertfit și a înviat pentru mântuirea lumii.

Acum Acesta vine în trup, ca să stea de-a dreapta lui Dumnezeu. Acestuia acum să-I cântăm: *Aliluia!*

Icosul 6

Ai strălucit de slavă dumnezeiască, Iisuse, când firea omenească s-a îmbrăcat întru aceasta, cu milostivire ai înălțat-o și împreună cu Tatăl ai așezat-o și ai îndumnezeit-o. Iar cetele cerești fără de trupuri, minunându-se, s-au spăimântat și cuprinse de frică și de tulburare, au prea slăvit iubirea Ta de oameni. Împreună cu acestea și noi, pământenii, slăvind coborârea și Înălțarea Ta la ceruri, cea pentru noi, ne rugăm, zicând:

Iisuse, fiind izvorul vieții, prin Înălțarea Ta la cer ne-ai arătat nouă, celor de pe pământ, calea spre viața veșnică în Ierusalimul cel de sus;

Iisuse, fiind adânc de milostiviri, prin șederea de-a dreapta Tatălui, simțurile noastre cele trupești le-ai îndumnezeit;

Iisuse, cel ce ai luat pe umeri firea noastră cea pierdută, ia asupra Ta și păcatele noastre cele grele;

Iisuse, cel ce Te-ai ridicat cu Trupul Tău la Tatăl, înalță și gândurile noastre ce sunt purtate către cele de jos;

Iisuse, cel ce de pe pământ Te-ai ridicat întru cele înalte și ai șezut de-a dreapta lui Dumnezeu și Tatăl, dă-ne și nouă să ședem de-a dreapta Ta cu cei ce se mântuiesc;

Iisuse, cel ce din Sion ai arătat strălucirea slavei Tale, învrednicește-ne să fim părtași fericirii Tale veșnice;

Iisuse, cel ce Te-ai înălțat de la noi la cer, nu ne lăsa pe noi singuri!

Condacul 7

Vrând să înalți și să proslăvești firea omenească cea căzută prin Adam, ca un nou Adam, urcându-Te la înălțimile cerești, ai pregătit Scaunul Tău în veacul veacului, - ai șezut de-a dreapta lui Dumnezeu și de sânurile Părintești nu Te-ai despărțit. Veniți, dar, să ne închinăm lui Iisus cel ce a sărăcit pentru noi și s-a suit la ceruri, să-I dăm slavă Lui și să-I cântăm din adâncul sufletului: *Aliluia!*

Icosul 7

Curată trăire ne-ai descoperit, Doamne, când Te-ai înălțat cu trupul la cer, ca să înnoiești lumea cea învechită cu mulțime de păcate, arătându-ne în chip vădit, precum glăsuiește și dumnezeiescul Pavel, că locuirea noastră este în ceruri. Pentru aceasta să ne înstrăinăm din lumea cea deșartă, mintea la ceruri să o înălțăm și să-ți cântăm Ție așa:

Iisuse, cel ce cu Îngerii petreci în ceruri, cheamă-ne și pe noi, să ne luptăm pentru locuința cerească;

Iisuse, cel ce în trup fiind, ai viețuit cu oamenii, învață-ne să ne depărtăm de patimile lumești;

Iisuse, cel ce ai venit să cauți oaia cea rătăcită, numără-ne și pe noi cu turma oilor Tale nerătăcite;

Iisuse, cel ce ai venit să împreunezi firile dezbinat, unește cele de pe pământ cu cele cerești;

Iisuse, cel ce ai șezut pe nor ușor, în ceruri, învrednicește-ne, ca lăsând cele pământești, să privim pururea la porțile cerești;

Iisuse, cel ce șezi întru slavă, pe Tronul Dumnezeirii, dă-ne nouă, ca deschizând ochii, să pricepem din Lege minunile Tale;

Iisuse, cel ce Te-ai înălțat de la noi la cer, nu ne lăsa pe noi singuri!

Condacul 8

Străină și minunată este învierea Ta, străină și înfricoșată este și Înălțarea Ta, de pe muntele cel sfânt, Dătătorule de Viață, Hristoase și neînțeleasă minții este șederea Ta cu trupul de-a dreapta Tatălui, despre care David spunea cu duhul: *“Zis-a Domnul, Domnului Meu, șezi de-a dreapta Mea, până ce voi pune pe vrăjmașii Tăi așternut picioarelor Tale”*. Pentru aceasta toate puterile cerești văzând suirea Ta la ceruri, cu adevărat s-au așezat la picioarele Tale, cântând în limbi îngerești cântarea: *Aliluia!*

Icosul 8

Cu totul fiind întru cele de Sus, Preadulce Iisuse, când de voie, pentru noi Te-ai înălțat cu slavă la ceruri și ai șezut de-a dreapta lui Dumnezeu și Tatăl și de cele de jos nicicum nu Te-ai despărțit, pentru că ai făgăduit să fii neîncetat în Biserică și ai spus celor ce Te iubesc: *“Eu sunt cu voi și nimeni împotriva voastră”*. Această milostivă făgăduință pomenind-o și păstrând-o totdeauna în inimă, îți cântăm așa: Iisuse, cel ce ai primit, după Înălțarea Ta, toată puterea în cer și pe pământ, primește-ne și pe noi întru veșnica Ta moștenire;

Iisuse, cel ce ai plinit bucuria ucenicilor Tăi prin făgăduința Sfântului Duh, umple sufletele noastre cu venirea harului acestuia;

Iisuse, cel ce Te-ai plecat prin coborârea din ceruri, pleacă și mândria noastră în fața măreției slavei Tale;

Iisuse, cel ce ai prea mărit toată făptura prin Înălțarea Ta, prea mărește întru cele de sus și sufletele noastre, ca să cânte cu Îngerii Sfințenia Ta;

Iisuse, Fiul lui Dumnezeu, cel ce prin Cuvântul Tău ai întărit cerurile, întărește în inimile noastre cuvintele Tale ca să nu Îți greșim Ție;

*Iisuse, Fiul Tatălui, cel ce ai arătat toată puterea Ta cu duhul gurii Tale, înnoiește Duhul cel drept înlăuntrul nostru ca să nu ne pângărim;
Iisuse, cel ce Te-ai înălțat de la noi la cer, nu ne lăsa pe noi singuri!*

Condacul 9

Toată firea omenească cea căzută și stricată cu păcatele ai luat-o pe umerii Tăi, Stăpâne, Doamne, ai zidit-o din nou prin Tine și, mai presus de orice început și putere, ai ridicat-o astăzi și ai dus-o la Dumnezeu și Tatăl și împreună cu Tine ai așezat-o pe Tronul ceresc, pentru a o sfinți, a o slăvi și a o îndumnezei. Iar puterile netrupești, mirându-se, au zis: **Cine este acest bărbat prea frumos, care nu este Om, ci împreună Dumnezeu și Om**, căruia să-I cântăm acum: **Aliluia!**

Icosul 9

Dumnezeieștii Tăi ucenici Mântuitorule, s-au mirat de slăvită Înălțarea Ta și privind la cer, s-au întristat văzându-Te cum Te înalți și doi îngeri, îmbrăcați în haine albe, au stat lângă ei și le-au zis, mângâindu-i: **“Bărbați galileeni, de ce stați privind la cer? Acest Iisus, care S-a înălțat de la noi la cer, astfel va și veni, precum L-ați văzut mergând la cer”**. Această vestire îngerească despre a doua Ta venire, Doamne, auzind-o ucenicii Tăi s-au bucurat foarte și noi, împreună cu dânsii, Îți cântăm cu bucurie așa:

Iisuse, cel ce Te-ai înălțat de la noi întru toată slava Ta, vino, degrabă, împreună cu sfinții Tăi Îngeri;

Iisuse, cel ce vei veni iarăși să faci dreapta judecată, vino cu slavă întru lumina celor sfinte ale Tale;

Iisuse, cel mare și înfricoșător întru toate cele dimprejur, miluiește și apără cu blândețe toate cele de pe pământ;

Iisuse, cel prea slăvit în Sfatul celor Sfinte ale Tale, Însuți ne proslăvește în Creasca Ta Împărăție;

Iisuse, cel ce ai străbătut cerurile cu Trupul, binevoiește să treci și sufletele noastre prin vămile văzduhului, ca să privim la Fața Ta;

Iisuse, cel ce Te-ai înălțat pe norii cerului, învrednicește-ne să Te vedem, cu veselie și cu îndrăzneală, în ziua cea de pe urmă întru slava Ta;

Iisuse, cel ce Te-ai înălțat de la noi la cer, nu ne lăsa pe noi singuri!

Condacul 10

Vrând să mântuiești pe ucenicii Tăi care erau împreună cu Tine, Hristoase, Mântuitorule, Te-ai ridicat la ceruri ca să le pregătești loc, pentru că în casa Tatălui Tău multe locașuri sunt, precum Însuți ai spus, mergând la patimă zicând: **“Și dacă mă voi duce și vă voi găti loc, iarăși voi veni și vă voi lua la Mine, ca să fiți și voi unde sunt Eu”**. Pentru aceasta ***învrednicește-ne Doamne, ca după moartea noa-***

*stră să dobândim biserica nefăcută de mână omenească și veșnică în ceruri, nu din lemn sau din fân sau din trestie, care nu stă în fața focului, ci din aur sau argint sau pietre prețioase, zidită pe temeiul Tău, unde Te vom slăvi și Îți vom cânta: **Aliluia!***

Icosul 10

Împărate Preaveșnic, Iisuse Hristoase, cel ce Te-ai înălțat la ceruri cu prea curatul Tău Trup și pe noi, pe toți, ne-ai chemat în Patria noastră cerească izbăvește-ne pe noi de vicleniile lumești și de patimile trupești și ne dăruiește încă în zilele viețuirii noastre în trup să ne împărtășim cu cuget curat de viața cerească și totdeauna să primim în Taina Dumnezeieștii Euharistii hrana cea cerească și din inimă curată și cu duh drept să-Ți cântăm așa:

Iisuse, marele Arhiereu al bunătăților ce vor să fie, prin Înălțarea Ta ai străbătut cerurile cu trupul și nu ai intrat în biserică făcută de mâini omenești, ci chiar în cer, ca să ne așezi pe noi în fața lui Dumnezeu;

Iisuse, Făcătorul a toate, cort nefăcut de mână omenească ai înălțat și ai intrat în Sfânta Sfintelor la Tatăl, cu sângele Tău, ca să ne gătești nouă mântuire veșnică;

Iisuse, Mielul cel nevinovat și dumnezeiesc, Tu singur Te-ai jertfit pentru păcatele lumii ca să ridici păcatele, celor mulți, ridică la Tronul Dumnezeiesc și jertfa pentru păcatele noastre;

Iisuse, slujitorul noului Legământ, cel ce singur Te-ai înălțat la Tatăl ca să deschizi drum spre Cortul ceresc, primește și suspinurile pentru necurăția noastră;

Iisuse, prea iubitul nostru Mire, cel ce ai gătit Cămară luminoasă în ceruri, gătește-ne acolo loc, celor ce Ție Unuia îți slujim;

Iisuse, bunule Păstor, cel ce ai gătit turmei Tale pajiște cerească în Rai dăruiește-ne cununi și nouă, celor ce îți slujim Ție;

Iisuse, cel ce Te-ai înălțat de la noi la cer, nu ne lăsa pe noi singuri!

Condacul 11

Cântare de umilință aduce dumnezeieștii Tale înălțări, Cuvântule, Maica prea curată, ceea ce Te-a născut pe Tine. Căci aceasta în timpul patimilor Tale, mai mult decât toți, ca o Maică, a suferit pentru Tine; pentru aceasta, prin proslăvirea Trupului Tău, trebuia ca Dânsa să se îndulcească de multă bucurie, și cu această mare bucurie a coborât cu apostolii de pe muntele Eleonului și întorcându-se toți la Ierusalim, au intrat în foișor și într-un cuget stăruiau în rugăciune împreună cu femeile, așteptând pogorârea Sfântului Duh, laudând și binecuvântând pe Dumnezeu cu cântarea: **Aliluia!**

Icosul 11

Lumină veșnică și nestricată a strălucit la toată lumea de pe muntele Măslinilor, unde au stat prea curatele Tale picioare, Hristoase Mântuitorule, deoarece Te-ai înălțat cu slavă la ceruri cu Trupul, ai deschis porțile cerești, închise prin căderea lui Adam, și Însuți fiind Calea, Adevărul și Viața, ai deschis cale oricărui trup către locașul Tatălui Tău Ceresc, așa cum ai spus ucenicilor Tăi, zicând: ***“De acum veți vedea cerurile deschise și îngerii lui Dumnezeu urcându-se și coborându-se peste Fiul Omului”***. Pentru aceasta, cunoscând calea Ta, că nimeni nu ajunge la Tatăl decât numai prin Tine, îți cântăm acestea:

Iisuse, cel ce Te-ai înălțat la Tatăl pe nori de lumină, luminează sfeșnicul cel stins al sufletelor noastre;

Iisuse, cel ce Te-ai înălțat la cele de sus întru luminile sfinților Tăi, aprinde în inimile noastre focul Tău cel de viață făcător;

Iisuse, cel ce ai strălucit, prin Înălțarea Ta întru cele de sus, mai mult decât soarele, încălzește cu căldura Duhului Tău răceala sufletelor noastre;

Iisuse, cel ce cu Lumină din lumina Dumnezeirii Tale ai strălucit lumii, luminează-ne cu lumina cuvintelor Tale pe noi cei ce dormim în noaptea păcatelor;

Iisuse, Soarele Dreptății, cel ce ai răsărit din Fecioară, dăruiește-ne și nouă în tot locul vestirea Ta;

Iisuse, Lumina cea neînserată, care vei veni precum fulgerul de la răsărit, nu ne arde pe noi atunci cu focul mâniei Tale;

Iisuse, cel ce Te-ai înălțat de la noi la cer, nu ne lăsa pe noi singuri!

Condacul 12

Har peste har ne-ai dăruit nouă, Preadulce Iisuse, spre desăvârșirea sfinților și spre zidirea Sfintei Tale Biserici, deoarece Te-ai înălțat la ceruri cu prea curatul Tău Trup și ai șezut de-a dreapta lui Dumnezeu și Tatăl. Tu acum Te-ai ridicat mai presus decât cerurile, ca să plinești toate spre desăvârșirea sfinților și zidirea Bisericii Tale, pentru aceasta ai prădat iadul și Te-ai dăruit oamenilor ca să-i dobândești pe toți întru unirea credinței și cunoașterea Ta, a Fiului lui Dumnezeu, ca bărbat desăvârșit și astfel primind mântuirea să-Ți cântăm cu mulțumire: ***Aliluia!***

Icosul 12

Cântând Înălțarea cea de voie la ceruri, ne închinăm șederii Tale Stăpâne, de-a dreapta lui Dumnezeu și Tatălui, slăvim împărăția Ta în cer și pe pământ și credem cu apostolii Tăi căci cu chipul cu care Te-ai ridicat la cer, cu același vei veni iarăși pe nori cu slavă și cu putere multă. Atunci nu ne rușina pe noi cei ce credem întru Tine și îți cântăm:

Iisuse, cel ce împreună cu Tatăl șezi pe Tronul Dumnezeirii, învrednicește-ne și pe noi, cu ajutorul Tău să biruim lumea și să stăm împreună cu Tine în împărăția Ta;

Iisuse, cel ce împreună cu Duhul Sfânt, Mângâietorul ești închinat, nu ne lipsi pe noi de pogorârea acestuia, întru slujirea Ta, după Înălțarea Ta;

Iisuse, cel ce în ceruri ești împreună cu Heruvimii și Serafimii și cu cetele Sfinților, dă-ne și nouă celor ce ne rugăm Ție, să Te simțim pe Tine;

Iisuse, cel ce ne-ai dăruit nouă Sfintele Tale Biserici, ajută-ne ca, prin șederea în Biserică, să credem că ne aflăm în ceruri;

Iisuse, cel ce pe prea curata Ta Maică, după înălțarea Ta, împreună cu apostolii, ai lăsat-o să fie rugătoare pentru întreaga lume, nu ne lăsa pe noi fără mijlocirea ei și a Sfinților Țăi;

Iisuse, cel ce după Înălțarea Ta, ne-ai lăsat pe pământ Biserica, Mireasa Ta, până la sfârșitul veacului, nu ne lipsi pe noi, fiii Țăi, de binecuvântatele Tale daruri;

Iisuse, cel ce Te-ai înălțat de la noi la cer, nu ne lăsa pe noi singuri!

Condacul 13 (de trei ori)

O, Preadulce și Atotbunule Iisuse, cel ce Te-ai înălțat de la noi la cer și prin șederea de-a dreapta lui Dumnezeu și Tatălui ai miluit și îndumnezeit firea noastră cea căzută, caută din înălțimile cerești la neputincioșii Țăi robi cei plecați spre pământ și ne dăruiește nouă putere să biruim toate ispitele ce vin de la trup, de la lume și de la diavolul, ca să cugetăm la cele de sus, și nu la cele pământești. Și ne păzește de toți vrăjmașii văzuți și nevăzuți, care se ridică împotriva noastră. Iar la sfârșitul vieții pământești, înalță sufletele noastre în locașurile cerești, unde, împreună cu toți Sfinții, să cântăm: *Aliluia!*

Apoi se zice:

Icosul 1

Cetele Arhanghelilor și ale îngerilor stând în fața Ta, Împărate al tuturor, pe muntele Măslinilor, cu frică, Te-au văzut suindu-Te cu trupul la înălțimile cerești și proslăvind marea Ta iubire de oameni Ți-au cântat:

Iisuse, Împărate al slavei, înalță-Te, la ceruri în strigăte și în glas de trâmbiță;

Iisuse, Doamne al Puterilor, înalță-Te pe Heruvimi și zboară pe aripile vântului;

Iisuse, Dumnezeuule prea veșnic, dă glasului Țău tărie și putere, ca să cutremure tot pământul;

Iisuse, Lumina cea prea înaltă, arată-Ți puterea Ta pe nori, și foc din Fața Ta să se aprindă;

Iisuse, Răscumpărătorul făpturii, gătește-Ți în cer Scaunul Țău și împărăția Ta să fie fără de sfârșit;

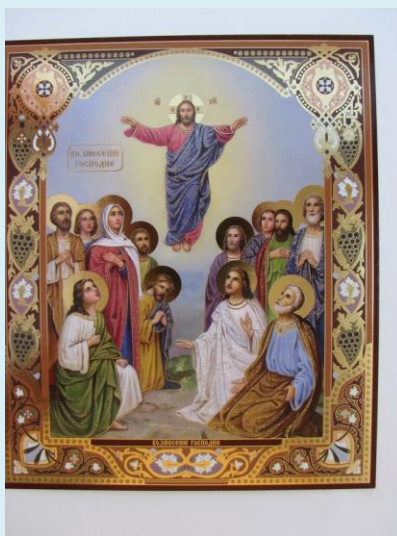
Iisuse, Făcătorul cerului și al pământului, șezi de-a dreapta Tatălui, ca să fii Dumnezeul tuturor întru toate;

Iisuse, cel ce Te-ai înălțat de la noi la cer, nu ne lăsa pe noi singuri!

Condacul 1

Ție Domnului și Împărat al cerului și al pământului, ca unui biruitor al morții îți aducem cântare de laudă, că după prea luminata Înviere din morți cu slavă la ceruri Te-ai înălțat și cu prea cinstit Trupul Tău ai șezut de-a dreapta lui Dumnezeu, ca și firea noastră cea căzută să o înalți împreună cu Tine și să ne slobozești de patimi din veșnica moarte. Noi, însă, prăznuind dumnezeiasca Ta Înălțare, din suflet, împreună cu ucenicii Tăi, cântăm: *Iisuse, cel ce Te-ai înălțat de la noi la cer, nu ne lăsa pe noi singuri!*

Rugăciune

Doamne, Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru, pogorându-Te din înălțimile cerești pentru a noastră mântuire și hrănindu-ne cu bucurie duhovnicească în sfintele și prea luminoasele zile ale învierii Tale și, iarăși, după săvârșirea slujirii Tale pământești, Te-ai înălțat cu slavă de la noi la ceruri și ai șezut de-a dreapta lui Dumnezeu și Tatălui! În această senină și atotluminoasă zi a dumnezeieștii Tale Înălțări la ceruri, pământul prăznuiește și saltă, cerul se bucură astăzi de Înălțarea Ziditorului făpturii, oamenii slavoslovesc neîncetat văzând firea noastră cea rătăcită și căzută, pe umerii Tăi, acum, Mântuitorule, luată și înălțată la ceruri.

Îngerii se veselesc zicând: Cine este acesta, care a venit cu slavă puternic în lupte și tare în războaie? Acesta este cu adevărat Împăratul Slavei!

Învrednicește-ne și pe noi, neputincioșii, care gândim încă la cele pământești și săvârșim neîncetat cele plăcute trupului, să cugetăm la înfricoșătoarea Ta înălțare la cer, grijile cele trupești și cele lumești să le lepădăm și împreună cu apostolii Tăi să privim acum la cer și, cu toată inima și cu tot cugetul nostru, să ne amintim că

acolo sus, în ceruri, este sălașul nostru, iar aici pe pământ suntem doar străini și călători, plecați din casa Părintească în țara îndepărtată a păcatului.

Pentru aceasta Te rugăm cu osârdie Doamne, ca prin prea slăvită înălțarea Ta, să însuflețești conștiința noastră, să ne scoți din robia acestui trup și a acestei lumi păcătoase și să ne învrednicești să cugetăm la cele înalte, nu la cele pământești; că nu se cuvine să ne fie nouă pe plac, ci Ție, Domnului și Dumnezeuului nostru, să-Ți slujim și să lucrăm, până când dezlegându-ne de legăturile trupului și trecând vămile văzduhului, să dobândim cereștile Tale locașuri, unde stând de-a dreapta Slavei Tale, împreună cu Arhanghelii și Îngerii și cu toți Sfinții, vom proslăvi Preasfânt Numele Tău, împreună cu Părintele Tău Cel fără de început și cu Preasfântul și Bunul și de Viață Făcătorul Tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Rugăciune pe Muntele Măslinilor la locul Înălțării Domnului

Inchinarea unei maicute la Piatra Înălțării

“Doamne, Iisuse Hristoase, cel care Arhiereu al nostru Te-ai făcut ca să Te poți aduce pe Tine Însuși jertfă pentru răscumpărarea noastră din blestemul legii și din robia păcatului, cel care înaintea înfricoșătoarelor Tale patimi în rugăciunea Ta arhierească ai cerut: “Părinte, voiesc ca, unde sunt Eu, să fie împreună cu Mine și aceia pe care Mi i-ai dat, ca să vadă slava Mea”, cel care la patruzeci de zile de la Învierea Ta Te-ai înălțat la cer din acest loc, ajută-ne ca, la vremea de Tine hotărâtă pentru fiecare, toți să fim împreună cu tine și să ne bucurăm de vederea slavei pe care Ți-a dat-o dintru început Tatăl.

Dumnezeule, Mântuitorul nostru, cel care în timp ce Te înălțai de aici la cer ca să șezi de-a dreapta Tatălui cu trupul Tău pe care L-ai îndumnezeit, binecuvântând pe ucenicii întristați i-ai mângâiat trimițând peste ei făgăduința Tatălui, că cei ce vor sta în cetate vor fi îmbrăcați cu putere de sus, îmbracă-ne cu puterea harului și pe noi, cei care Te așteptăm stând în Biserica Ta, Ierusalimul cel de sus, pe care ni l-ai lăsat nouă, creștinilor, mai tare decât orice cetate din lumea aceasta, nebiruită nici de porțile iadului.

Doamne Iisuse Hristoase, Mântuitorul nostru, cel care despărțindu-Te de ucenici i-ai făcut părtași tainei că Ți s-a dat toată puterea, în cer și pe pământ, pe noi cei care, ascultând cele ce ne-ai spus în ultima clipă că trebuie să propovăduim în numele Tău și altora în urma Ta, ne-am botezat în numele Tatălui, al Fiului și al Sfântului Duh, împuternicește-ne să păzim mai întâi noi toate câte ne-ai poruncit nouă, ca, prin pilda vieții, să îi îndemnăm și pe alții a face asemenea.

Iisuse Hristoase, Dumnezeuul nostru, Fiul Tatălui și Fiul Omului, cel care după desăvârșirea celor necesare pentru mântuirea sufletelor tuturor oamenilor, ridicându-Te la cerul din care Te-ai coborât ca să faci aceasta, ne-ai asigurat că nu

rămânem singuri, făgăduind “Iată Eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârșitul veacului”, fii și cu noi în toate clipele vieții noastre, ca să nu se împuțineze puterile noastre sufletești în fața ispitelor și să nu cunoaștem deznădejdea.

Aducându-ne aminte de cruce, de groapă, de Înviere, de Înălțarea Ta la cer, Te rugăm, Mântuitorule, ajută-ne ca pășirea noastră pe urmele Tale să fie spre urma-rea Ta și în duh, în toate, la bine și la rău, prin împlinirea cuvintelor ce ni le-ai lăsat prin Sfânta Evanghelia Ta și astfel să nu venim goi și fără de roade când ne vei chema la Tine, ci pe toate ale vieții noastre să Ți le putem întoarce și să le poți primi ca ale Tale dintru ale Tale.

Amin”.

(în: Ierom. Grigorie Sandu, “Mântuitoarea frică de Dumnezeu”, Editura Christiana, București, 2008)

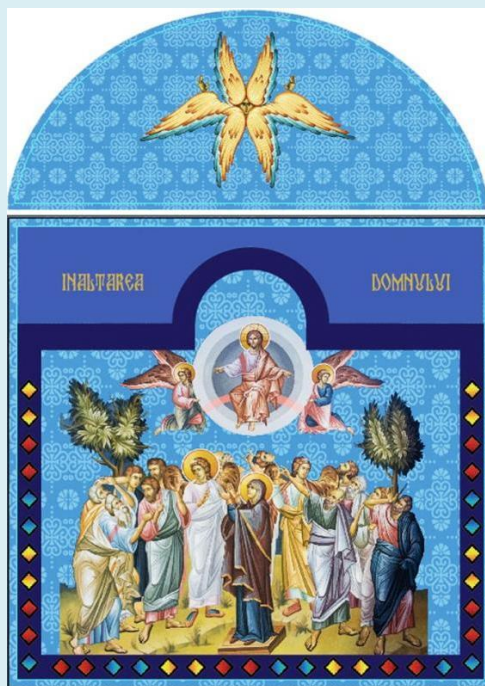
Imnografie

Tropar la Praznicul Înălțării Domnului: Înălțatu-Te-ai întru slavă, Hristoase, Dumnezeuul nostru, bucurie făcând ucenicilor, cu făgăduința Sfântului Duh, încredințându-se ei, prin binecuvântare, că Tu ești Fiul lui Dumnezeu, Izbăvitorul lumii.

Condac la Praznicul Înălțării Domnului: Plinind rânduiala cea pentru noi și cele de pe pământ unindu-le cu cele cerești, Te-ai înălțat întru slavă, Hristoase, Dumnezeuul nostru, nicicum despărțindu-Te, ci rămânând nedepărtat și strigând celor ce Te iubesc pe Tine: Eu sunt cu voi și nimeni împotriva voastră!

Arhid. Ștefan Sfarghie - Sinaxar - Înălțarea Domnului (Ziua Eroilor)

Înălțarea Domnului Iisus Hristos este prăznuită la 40 de zile după Înviere, în Joia din săptămâna a 6-a după Paști. Această sărbătoare este cunoscută în popor și sub denumirea de Ispas. În această zi, creștinii se salută cu „Hristos S-a înălțat!” și „Adevărat S-a înălțat!”

Timp de 40 de zile de la dumnezeiasca Sa Înviere din morți, Hristos-Domnul S-a arătat ucenicilor Săi și prin multe semne doveditoare i-a încredințat că El este Mântuitorul Hristos înviat.

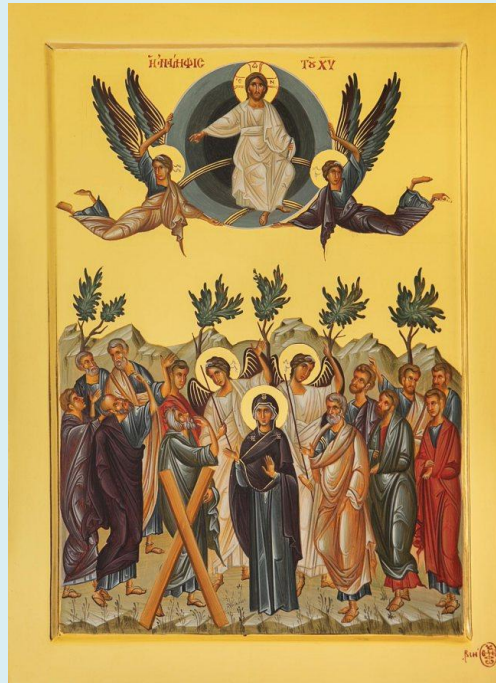
La sfârșitul acestei perioade, S-a arătat pentru ultima oară ucenicilor Săi, le-a făgăduit trimiterea Duhului Sfânt și, mergând în afara Ierusalimului, S-a înălțat sub privirile lor la cer, binecuvântându-i. „Și pe când îi binecuvânta, S-a despărțit de ei și S-a înălțat la cer. Iar ei, închinându-se Lui, s-au întors în Ierusalim cu bucurie mare” (Luca 24, 51-52).

În timp ce Mântuitorul Iisus Hristos Se înălța la cer, doi bărbați îmbrăcați în haine albe s-au arătat zicându-le apostolilor: „Bărbați galileeni, de ce stați privind la cer? Acest Iisus, care S-a înălțat de la voi la cer, astfel va și veni, precum L-ați văzut mergând la cer” (Fapte 1, 11).

Înălțarea Domnului este sărbătoarea cerurilor deschise pentru oameni, ca locuință veșnică și adevărată patrie.

„Plinind rânduiala cea pentru noi, și pe cele de pe pământ unindu-le cu cele cerești, Te-ai înălțat întru slavă, Hristoase Dumnezeuul nostru, de unde nicidecum nu Te-ai despărțit, ci ai rămas nedepărtat, grăind celor ce Te iubesc pe Tine: Eu sunt cu voi și nimeni împotriva voastră.” (Condacul praznicului)

Calendar Ortodox - Înălțarea Domnului (Ziua Eroilor)

Pe când Mântuitorul se afla împreună cu ucenicii, mai înainte de Pătimirile Sale, le-a făgăduit venirea Preasfântului Duh, zicând: Este de folos să Mă duc Eu; că de nu Mă voi duce Eu, Mângâietorul nu va veni (Ioan 16, 7). Și iarăși: Când va veni Acela, vă va învăța pe voi tot adevărul (Ioan 16, 3).

De aceea, după Învierea din morți, arătându-Se lor timp de patruzeci de zile, neconținut, ci din când în când, gustând mâncare înaintea lor și înfățișându-le și mai lămurit Învierea, în cea din urmă zi, făgăduindu-le multe despre cele privitoare la Împărăția lui Dumnezeu, le-a poruncit lor să nu se depărteze de Ierusalim, ci să rămână acolo, așteptând venirea Preasfântului Duh.

Deci le-a poruncit lor să rămână în Ierusalim, ca acolo să se întărească mai întâi propovăduirea Evangheliei, ca nu cumva depărtându-se în locuri străine să poată fi cu ușurință defăimați; și pentru că trebuia să se pregătească acolo ca niște ostași, cu armele Duhului, și așa să pornească la luptă, pentru propovăduirea Evangheliei.

Iar când a sosit vremea Înălțării, împlinind cuvintele prorocilor (Cf. Zaharia 14, 4) Mântuitorul i-a dus cu Sine pe Muntele Măslinilor (numit în grecește Eleon) și le-a grăit lor despre propovăduirea Lui până la marginea lumii, precum și despre viitoare Lui Împărăție, cea necuprinsă cu mintea, deoarece vedea că și ei vor să-L întrebe despre cele ce trebuiau să facă.

Și de față fiind acolo și Maica Sa, a trimis înaintea lor îngerii, ca să le arate înălțarea la cer. Și, pe când ei priveau, un nor L-a ridicat din mijlocul lor, purtându-L în sus.

Și astfel, înconjurat de îngerii trimiși înaintea Lui, care se întreceau unii pe alții să ridice porțile cerurilor și care erau uimiți de roșeața de sânge a trupului și a veșmintelor Lui (cf. Isaia 63, 1-6), S-a înălțat și a șezut de-a dreapta Tatălui, îndumnezeind vrajba cea de demult, am fost împăcați cu Dumnezeu.

Iar niște îngerii, în chip de bărbați, au stat înaintea apostolilor, zicând: Bărbați galileeni, de ce stați în mirare, uitându-vă spre cer? Acest Iisus Dumnezeu, pe care Îl vedeți cu trup, așa va veni iarăși, cu trup adică, dar nu ca mai înainte, în sărăcie și tăcere, ci înconjurat de îngerii, cu slavă mare, precum Îl vedeți acum.

Atunci apostolii, încetând de a mai privi, s-au întors de pe Muntele Măslinilor. Acest munte este foarte aproape de Ierusalim, cam la 2.400 de pași, adică un drum de sâmbătă, întrucât Moise orânduise în Lege ca numai atâția pași să se facă sâmbăta; de altfel, chiar Cortul Mărturie era departe de tabăra iudeilor, în pustie, numai cu atâția pași. De aceea li se îngăduia să meargă sâmbăta acolo, spre a se închina; dar o călătorie mai lungă nu le era îngăduită.

Apostolii, întorcându-se în Ierusalim, s-au urcat în foișorul cel de sus, în care se adunau ei, împreună cu femeile mironosițe și cu Maica Domnului, stăruind în post și rugăciune, așteptând venirea Preasfântului Duh, potrivit făgăduinței, care avea să se îplinească în ziua Cincizecimii.

Cel ce Te-ai înălțat întru slavă, Hristoase, Dumnezeuul nostru, miluiește-ne pe noi. Amin.

Comentarii patristice - Înălțarea Domnului

Înălțarea Domului la cer (Ev.: Luca 24, 36-53)

(Luca 24, 36-43)

Și pe când vorbeau ei acestea, El a stat în mijlocul lor și le-a zis: Pace vouă. Iar ei, înspăimântându-se și înfricoșându-se, credeau că văd duh. Și Iisus le-a zis: De ce sunteți tulburați și pentru ce se ridică astfel de gânduri în inima voastră? Vedeți mâinile Mele și picioarele Mele, că Eu Însumi sunt; pipăiți-Mă și vedeți, că duhul nu are carne și oase, precum Mă vedeți pe Mine că am. Și zicând acestea, le-a arătat mâinile și picioarele Sale. Iar ei încă necrezând de bucurie și minunându-se, El le-a zis: Aveți aici ceva de mâncare? Iar ei i-au dat o bucată de pește fript și dintr-un fagure de miere. Și luând, a mâncat înaintea lor.

Hristos este prezent pentru a întări credința

Mai întâi trebuie să observăm și să ne amintim că Domnul a binevoit să stea în mijlocul ucenicilor care vorbeau în jurul Lui și să-și descopere prezența într-o arătare a Sa. Acest lucru l-a promis tuturor credincioșilor atunci când a spus: Unde sunt doi sau trei adunați în numele Meu, sunt și Eu în mijlocul lor (Mt. 18,20). Pentru a întări statornicia credinței noastre, pe care prezența bunăvoinței dumnezeiești o aduce, El dorește uneori să-și arate prezența într-o arătare fizică a Sa. Deși noi stăm departe până și de picioarele Apostolilor, în cazul nostru, trebuie

să fim încredințați că același lucru se întâmplă și cu noi din mila Sa. El este în mijlocul nostru ori de câte ori suntem adunați în numele Lui. Numele Lui este Iisus, adică Mântuitorul nostru (În 14,8). Când venim împreună și vorbim despre modul cum primim mântuirea cea veșnică, este fără de îndoială că ne adunăm în numele lui Iisus. Nu este deci permis să ne îndoim că Iisus este în mijlocul nostru atunci când vorbim despre lucrurile pe care El le iubește. Cu cât mai adevărat este El prezent, cu atât mai mult noi reținem în inimă deplin ceea ce mărturisim cu gura noastră.

(Beda venerabilul, Omilii la Evanghelii 11, 9, traducere pentru Doxologia.ro de Iosif Agaton)

Iisus aduce pace de la Nașterea la Moartea Sa

Noi trebuie să vedem că atunci când Iisus apare în fața apostolilor, El imediat le dăruiește lor bucuriile păcii. El repetă același lucru care este o parte a cinstitei slave a nemuririi, pe care l-a dat ca o făgăduință specială a mântuirii și vieții, când era pe cale să meargă la Pătimire și la moarte. Pacea Mea o las vouă. Pacea Mea o dau vouă (În 14,27). Îngerii văzuți imediat după ce s-a născut proclamau de asemenea păstorilor harul acestui dar, lăudându-L pe Dumnezeu și spunând: Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu, și pe pământ pace, între oameni bunăvoie. Cu siguranță, întregul plan al venirii Izbăvitorului în trup este reconcilierea lumii. Pentru acest scop El a devenit om, a suferit moarte și a înviat din morți. El a făcut aceasta pentru a ne conduce pe noi, care stârnisem mânia lui Dumnezeu prin păcat, înapoi la pacea lui Dumnezeu, prin lucrarea împăcării Sale. Profetul în mod corect i-a dat lui Iisus numele Părinte al veacului ce va să fie și Domnul Păcii (Îs. 9,6). Apostolul de asemenea a scris despre El neamurilor care au crezut. El a spus Veniți, El v-a adus vestea cea bună a păcii, celor de departe, și pace celor de aproape, pentru că prin El noi avem intrare la Tatăl prin Același Duh (Ef. 2,17-18).

(Beda venerabilul, Omilii la Evanghelii 2, 9, traducere pentru Doxologia.ro de Iosif Agaton)

Ucenicii sunt tulburați

Convinși de atâtea exemple de virtute, noi credem că Petru nu s-ar fi putut îndoii. Este de asemenea clar că Ioan a crezut atunci când l-a văzut pe Mântuitorul (În 21,7). El crezuse deja când a văzut mormântul gol, fără trupul lui Iisus (În 20,8). Atunci de ce spune Luca că ei erau tulburați? Mai întâi afirmația majorității include opinia celor puțini. În al doilea rând, deși Petru a crezut în înviere, el a putut să fie

tulburat când a văzut că Domnul apare neașteptat în trupul Său, într-o cameră unde ușile erau încuiate, iar zidurile erau solide (În 20,19). Luca urmează detaliile din punct de vedere istoric. Unul privește sfârșitul, iar celălalt succesiunea evenimentelor. Spunând Apoi le-a deschis mintea, să înțeleagă Scripturile, el de asemenea declară că ucenicii au crezut.

(Sfântul Ambrozie de Mediolanum, Expunere la Evanghelia după Luca 10, 179, traducere pentru Doxologia.ro de Iosif Agaton)

Ucenicii disprețuiesc moartea

Eu însumi sunt convins și cred că El a fost în trup după Înviere. Când a venit la Petru și la ceilalți, El a spus: Pipăiți-Mă, atingeți-Mă și vedeți că nu sunt o nălucă fără de trup. Și ei imediat L-au atins. Și ei s-au convins, punând mâna pe trupul Lui și simțind respirația Lui. Din această pricină, ei au disprețuit moartea și s-au arătat biruitori asupra ei. După Înviere, Iisus de asemenea a mâncat și a băut cu ei ca o ființă umană reală, deși duhul Lui era unit cu Tatăl.

(Sfântul Ignatie de Antiohia, Epistola către Smirneni 3, 1-2, traducere pentru Doxologia.ro de Iosif Agaton)

Iisus le arată rănilor Lui

Pentru a-i convinge cu adevărat și pe deplin, că El este același care a suferit, imediat le arată că, fiind Dumnezeu prin fire, El cunoaște ceea ce este ascuns. Gândurile neliniștite din ei nu au putut fi ascunse de El. Și le spune De ce sunteți tulburați? Aceasta este dovada clară că Cel care este înaintea lor nu este o altă persoană. El este același pe Care L-au văzut suferind moarte pe Cruce și pogorâre în mormânt, chiar Cel care vede mintea și inima și de Care nimic nu este ascuns. El le dă aceasta ca un semn: cunoașterea Lui despre tumultul gândurilor lor. Cu alte cuvinte El le dovedește că moartea a fost biruită și că firea omenească a dezbrăcat stricăciunea întru El. El le arată mâinile Sale, picioarele și găurile piroanelor. El le îngăduie să-L atingă și să se convingă în orice fel că același trup care a suferit, acum este înviat. Nimeni să nu se îndoiască de Înviere. Deși auzi Sfintele Scripturi care spun că trupul omenesc se seamănă trup fizic și învie trup duhovnicesc (I Cor. 15,44), nu te îndoi de întoarcerea trupurilor omenești la nestricăciune.

(Sfântul Chiril de Alexandria, Comentariu la Luca 24, traducere pentru Doxologia.ro de Iosif Agaton)

Firile dumnezeiască și omenească ale lui Hristos sunt nedespărțite

Învierea Domnului a fost cu adevărat învierea trupului real, pentru că nu a fost înviată altă persoană decât ceea care a fost răstignită și a murit. Ce altceva a fost împlinit în cele patruzeci de zile dacă nu aceea că s-a întregit credința noastră și s-a realizat curățarea de orice întuneric? Pentru o vreme, El a vorbit cu ucenicii și a rămas cu ei, a mâncat cu ei și le-a permis să Îl atingă cu atingere cercetătoare și atentă celor care erau sub influența îndoielii. Acesta a fost scopul pentru care El a intrat atunci când ușile erau încuiate. El le-a dăruit Sfântul Duh prin suflarea Lui. După ce le-a dat lumina inteligenței, El le-a deschis tainele Scripturilor Sfinte. În aceeași persoană, El le-a arătat rana din coastă, urmele cuielor și toate dovezile proaspete ale Pătimirii. El le-a spus Vedeți mâinile Mele și picioarele Mele, căci Eu Însumi sunt. Pipăiți-Mă și vedeți că duhul nu are carne și oase cum Mă vedeți pe Mine având. El a făcut toate acestea pentru ca noi să cunoaștem că proprietățile firii umane și ale celei dumnezeiești rămân în El fără a cauza o despărțire. Acum noi cunoaștem că Cuvântul nu este ceea ce este trupul. Acum noi putem mărturisi că Unicul Fiu al lui Dumnezeu este Cuvânt și Trup.

(Sfântul Leon cel mare, Tomos 5, traducere pentru Doxologia.ro de Iosif Agaton)

Iisus le arată ucenicilor rănila pe care le va arăta Tatălui

Atunci, ucenicii fiind tulburați, gândeau că văd un duh. Pentru a ne arăta evidența Învierii, Domnul spune Pipăiți-Mă și vedeți, că duhul nu are carne și oase, cum Mă vedeți pe Mine având. El de fapt intră în camera închisă și încuiată cu prezența învierii trupului, nu printr-o fire spirituală. Ei ating și pipăie un trup, deci noi vom învia în trup. Se seamănă trup firesc, învie trup duhovnicesc (I Cor. 15,44). Primul este în regulă, al doilea este necopt pentru că poartă încă firea petelor pământești. Nu le-a dat Iisus ucenicilor să atingă trupul Lui care era plin de semnele rănilor și de urmele zgârieturilor (În 20,27)? Prin aceasta nu numai că întărește credința, ci și aprinde iubirea, pentru că El a primit aceste răni de dragul nostru și a refuzat să le înlăture, pentru a-I arăta lui Dumnezeu Tatăl prețul libertății noastre. Tatăl Îl pune pe Fiul acesta unic de-a dreapta Sa, îmbrățișând cununile mântuirii noastre.

(Sfântul Ambrozie de Mediolanum, Expunere la Evanghelia după Luca 10, 169-170, traducere pentru Doxologia.ro de Iosif Agaton)

Peștele fript reprezintă credința martirilor

În timp ce ei erau copleșiți de bucurie, ei se bucurau și se îndoiau în același timp. Ei văzuseră și atinseseră, dar credeau cu greu. Ce cutremurător favor dăruit nouă! Noi nici n-am văzut, și nici nu l-am atins, și totuși am crezut. În timp ce ei erau cuprinși încă de bucurie și de mirare, El le-a zis: Aveți aici ceva de mâncare? Desigur că voi puteți crede că sunt viu și sănătos, dacă vă însoțesc pe voi la o masă. Ei I-au oferit ceea ce aveau: o bucată de pește fript. Peștele fript înseamnă martiriul, credința dovedită prin foc. De ce este doar o bucată? Pavel zice: Dacă voi da trupul meu să fie ars, iar dragoste nu am, nimic nu sunt (I Cor. 13,3). Imaginați-vă o companie întreagă de martiri. Unii suferă din iubire, alții suferă din mândrie. Îndepărtează această bucată de mândrie și oferă bucata de iubire. Aceasta este mâncarea pentru Hristos. Dăruiește-I lui Hristos această bucată. Hristos iubește pe martirii care suferă din iubire.

(Fericitul Augustin, Predici 229, 3, traducere pentru Doxologia.ro de Iosif Agaton)

Iisus lasă deoparte toate pătimirile

După Învierea din morți, El lasă deoparte toate pătimirile: foame, sete, somn și oboseală și celelalte asemenea. Deși El a gustat mâncare după Înviere, nu a fost supus nici unei legi a firii. El nu a simțit foame, dar la vremea potrivită, El a confirmat adevărul învierii, arătând că trupul cu care a suferit și cel cu care a înviat este același.

(Sfântul Ioan Damaschinul, Credința ortodoxă 4.1, traducere pentru Doxologia.ro de Iosif Agaton)

Iisus mănâncă pește fript pentru a le confirma credința

Pentru a naște în ei o mai statornică credință în învierea Lui, El cere ceva de mâncare. Ei aduc o bucată de pește fript, pe care El o ia și o mănâncă în fața lor. El a făcut aceasta doar pentru a arăta că Cel înviat din morți este același cu cel care a mâncat și a băut cu ei în toată perioada când a fost și a vorbit cu ei ca Om, așa cum spune proorocul (Baruh 3, 37). El voia ca ei să perceapă că trupul omenesc cu siguranță are nevoie de acest fel de susținere, pe când duhul nu are. Puterea lui Hristos depășește cercetarea omenească. Ea nu este la nivelul înțelegerii evenimentelor obișnuite. El a mâncat o bucată de pește datorită învierii. Consecințele firești ale mâncării nu au avut loc în cazul lui Hristos, așa cum

necredincioșii ar putea obiecta, știind că orice mâncare care intră în gură trebuie neapărat să iasă (Mt. 15,17). Credinciosul însă nu se va lăsa amăgit de asemenea subterfugiu, ci va lăsa toate acestea la puterea lui Dumnezeu.

(Sfântul Chiril al Alexandriei, Comentariu la Luca 24, traducere pentru Doxologia.ro de Iosif Agaton)

Luca 24, 44-49

Și le-a zis: Acestea sunt cuvintele pe care le-am grăit către voi fiind încă împreună cu voi, că trebuie să se îplinească toate cele scrise despre Mine în Legea lui Moise, în prooroci și în psalmi. Atunci le-a deschis mintea ca să priceapă Scripturile. Și le-a spus că așa este scris și așa trebuie să pătimească Hristos și așa să învieze din morți a treia zi. Și să se propovăduiască în numele Său pocăința spre iertarea păcatelor la toate neamurile, începând de la Ierusalim. Voi sunteți martorii acestora. Și iată, Eu trimit peste voi făgăduința Tatălui Meu; voi însă sedeți în cetate, până ce vă veți îmbrăca cu putere de sus.

Iisus amintește de profețiile Sale și de profețiile din Vechiul Testament

După ce El a ținut strâns gândurile lor prin ceea ce a spus, prin atingerea mâinilor lor și prin împărtășirea din mâncare, apoi le-a deschis mintea ca să înțeleagă că El trebuia să sufere, până la moartea pe lemnul Crucii. Domnul le reamintește apostolilor ceea ce El a spus. El i-a avertizat de suferințele Sale pe Cruce, după cum și profeții au vorbit din vechime. El de asemenea deschide ochii inimii lor pentru a înțelege vechile profeții.

(Sfântul Chiril al Alexandriei, Comentariu la Luca 24, traducere pentru Doxologia.ro de Iosif Agaton)

Credința tuturor celor aleși este aceeași

Când era aproape de a se înălța la ceruri, Domnul nostru mai întâi a avut grijă să instruiască ucenicii cu blândețe despre taina credinței în El. Ei vor putea să o propovăduiască cu mai mare siguranță lumii, pentru că ei au primit-o din gura Adevărului Însuși și au recunoscut faptul că toate cuvintele proorocilor s-au referit la El. El a venit în mijlocul lor după biruința Învierii Sale, așa cum ascultăm acum ceea ce s-a spus în Evanghelie. El a spus: Acestea sunt cuvintele pe care vi le-am spus pe când eram cu voi. Aceasta înseamnă pe când aveam încă trup pătimitor și muritor, ca voi. Tot ceea ce a fost scris despre Mine în Legea lui Moise și în prooroci și în psalmi trebuia să fie împlinit. El a spus că a împlinit tainele pe care

Moise, proorocii și psalmii le-au proclamat. Este pe deplin evident că Biserica este una în toți sfinții ei și că credința tuturor celor aleși este aceeași, a celor care au precedat și a celor care au urmat vieții Lui în trup. Noi suntem mântuiți prin credința în Întrupare, în Pătimire și în Învierea Lui, pe care le-a împlinit.

(Beda venerabilul, Omilii la Evangheliile 11, 15, traducere pentru Doxologia.ro de Iosif Agaton)

Hristos vorbește despre Biserică

Ce le-a spus lor din Scripturi? El le-a spus: Pocăința și iertarea păcatelor trebuie să fie propovăduite în numele Lui la toate neamurile, începând de la Ierusalim. Ucenicii nu știau asta. Ei puteau să vadă pe Hristos vorbind despre Biserica ce avea să fie. Când Hristos a spus ceva ceea ce nu puteau să vadă, ei au crezut. Ei puteau vedea capul, dar nu puteau vedea trupul. Noi putem vedea trupul, dar credem despre Cap. Ele sunt două: Mire și Mireasă, Cap și trup, Hristos și Biserica. El s-a arătat ucenicilor și le-a făgăduit lor Biserica. El ne-a arătat nouă Biserica și ne-a poruncit să credem în El. Apostolii au văzut un lucru, dar nu l-au văzut pe celălalt. Noi vedem un lucru și nu-l vedem pe celălalt. Având Capul împreună cu ei, au crezut cele despre trup. Având trupul cu noi, noi trebuie să credem cele despre Cap.

(Fericitul Augustin, Omilii 229, 1, traducere pentru Doxologia.ro de Iosif Agaton)

Sucesiunea necesară

Ucenicii învață faptul că Învățătorul lor S-a supus pe Sine la un nenumărat șir de abuzuri din mâinile celor fărădelege și până la condamnarea la moarte pentru mântuirea lor. Aceasta efectiv îi îndeamnă să rabde toate adversitățile de orice fel pentru mântuirea lor. Ei și-au adus aminte că prin Tainele Lui ei au fost curățiți, sfințiți și uniți în trupul Celui care, atunci când a gustat moartea pentru ei, le-a dat lor model de înviere imediată din morți. Căci prin ce altceva ar putea ei să primească speranță pentru învierea lor? A fost necesar pentru Hristos să sufere și să învie din morți a treia zi, spune El, și pentru voi să se propovăduiască pocăința și iertarea păcatelor în numele Lui la toate neamurile. Este, desigur, o succesiune necesară. Mai întâi Hristos a trebuie să-și verse Sângele Său pentru mântuirea lumii. Apoi, prin Înviere și Înălțare, El le-a deschis ființelor umane porțile Împărăției Cerurilor. La sfârșit, El a trimis pe cei care trebuie să propovăduiască la toate neamurile, în toată lumea, cuvântul vieții și să săvârșească Tainele credinței.

Prin aceste Taine, ei pot fi mântuiți și ajung la bucuriile patriei cerești, împreună cu Omul Iisus Hristos. El este singurul Mediator între Dumnezeu și ființele umane (I Tim. 2,5), și Lucrător împreună cu ele. El trăiește și domnește în vecii vecilor. Amin.

(Beda venerabilul, Omilii la Evangheliile 11, 9, traducere pentru Doxologia.ro de Iosif Agaton)

Propovăduirea începe la Cincizecime

Domnul nu numai că și-a vărsat Sângele, ci și-a folosit moartea pentru pregătirea vindecării. El a înviat din morți pentru a ne arăta un exemplu de înviere. El a suferit cu răbdare pentru a ne învăța răbdarea pe care trebuie să o avem. În învierea Lui, El ne-a arătat răsplata răbdării. Așa cum știți și cum mărturisim toți, El s-a înălțat la ceruri și apoi a trimis pe Duhul Sfânt, așa cum a făgăduit. Vă amintiți că a spus apostolilor: Rămâneți în cetate până vă veți îmbrăca cu putere de sus. Făgăduința Lui s-a adevărit. Sfântul Duh a venit, a umplut pe ucenici, iar ei au început să vorbească în limbi tuturor neamurilor. Un semn de unitate a fost pecetluit în ei. O singură persoană vorbea lor în toate limbile, pentru că unitatea Bisericii avea să vorbească în toate limbile.

(Fericitul Augustin, Omilii 175, 3, traducere pentru Doxologia.ro de Iosif Agaton)

Propovăduirea pentru pocăință și iertare începe la Ierusalim

Propovăduirea pentru pocăință și pentru iertarea păcatelor prin mărturisirea numelui lui Hristos începe pe bună dreptate de la Ierusalim. Prima rădăcină a credinței în El avea să fie adusă la lumină acolo unde s-au împlinit măreția învățăturilor și virtuților Lui, triumful Pătimirii Sale, bucuria Învierii și Înălțării Sale. Prima mlădiță a Bisericii înfloritoare, ca un fel de viță prea bună, avea să fie plantată aici. Printr-o creștere a răspândirii Cuvântului, Biserica avea să-și extindă ramurile învățăturilor Sale în întreaga lume. Proorocia lui Isaia avea să fie adusă la împlinire. El spune că Legea va ieși din Sion și Cuvântul Domnului din Ierusalim și El va judeca neamurile și va osândi pe mulți (Îs. 2,3-4). Era potrivit ca propovăduirea pocăinței și iertarea păcatelor, vestea cea bună predicată neamurilor idolatre și celor întinați de diferite fapte rele, să înceapă de la Ierusalim.

Poate că unele dintre neamuri, adânc îngrozite de gravitatea păcatelor celor din Ierusalim, s-ar putea îndoi de posibilitatea de a primi iertare dacă ar rodi fapte

vrednice de pocăință (Mt. 3,8; Lc. 3,8). Însă El le-a dăruit iertarea chiar celor din Ierusalim, care L-au blasfemiât și L-au răstignit pe Însuși Fiul lui Dumnezeu.

(Beda venerabilul, Omilii la Evangheliile 11, 15, traducere pentru Doxologia.ro de Iosif Agaton)

Iisus le dăruiește Duhul Sfânt

Mântuitorul făgăduiește ucenicilor pogorârea Duhului Sfânt, pe Care Dumnezeu Îl anunțase din vechime prin Ioil (Ioil 2,28). El de asemenea făgăduiește putere de sus, pentru ca ei să fie tari, invincibili și fără frică în propovăduirea tainelor dumnezeiești neamurilor de pretutindeni.

El le spune că ei au primit Duhul după Înviere. Luați Duh Sfânt (În 20,22). Și adaugă: Așteptați făgăduința Tatălui, pe care ați auzit-o de la Mine. Că Ioan a botezat cu apă, dar după puține zile veți fi botezați cu Duhul Sfânt (Fapte 1,4-5). Botezul nu va mai fi în apă, pentru că ei primiseră botezul apei deja, ci va fi cu Duhul Sfânt. El nu adaugă apă la apă, ci completează ceea ce era incomplet, adăugând ceea ce lipsea.

(Sfântul Chiril al Alexandriei, Comentariu la Luca 24, traducere pentru Doxologia.ro de Iosif Agaton)

Duhul Sfânt le va da putere

El spune Voi sunteți martorii acestor lucruri. Și iată trimit asupra voastră făgăduința Tatălui Meu. Și adaugă ceva legat de așteptarea promisă atunci când spune: Ședeți în cetate până ce vă veți îmbrăca cu putere de Sus. El a promis că puterea va veni asupra lor din ceruri, pentru că, deși ei aveau deja Duhul Sfânt, ei L-au primit deplin după ce Hristos s-a înălțat la ceruri. Chiar înainte de Pătimirea Sa, prin puterea Duhului Sfânt, ei puteau alunga mulți demoni, vindecau mulți bolnavi și propovăduiau cuvântul vieții oricui puteau (Mt. 10,1; Mc. 3,7; Lc. 9,1-2).

Odată ce El a înviat din morți, ei au fost în mod special înprospătați de harul Aceluiași Duh Sfânt. Ioan scrie: Luați Duh Sfânt. Căroră le veți ierta păcatele, vor fi iertate, și căroră le veți ține, ținute vor fi (În 20,22-23). El i-a îmbrăcat pe ei cu această putere mai mare din ceruri atunci când ei au primit limbile de foc la zece zile după Înălțarea Domnului (Fapte 2,2-3). Așa că ei au fost aprinși cu o asemenea siguranță a puterii, încât nici o amenințare de la stăpânitori nu i-a putut opri să vorbească tuturor despre numele lui Iisus (Fapte 4,18-21).

(Beda venerabilul, Omilii la Evanghelii 11, 15, traducere pentru Doxologia.ro de Iosif Agaton)

Îmbrăcați cu putere de sus

Voi aveți încă multe de auzit. El se înalță la ceruri fiind însoțit de ochii ucenicilor care priveau la El. El îi lasă să vadă înălțarea, pentru a-i face mărturisitori. Ei cu siguranță L-au văzut, L-au atins și L-au simțit. Ei își confirmă credința privind la El (înviat) și atingându-L. Acum, ei Îl însoțesc cu privirea lor când se înalță la cer. Cu urechi ascultătoare, ei aud glasul îngerului, asigurându-i și spunându-le că Hristos va veni iarăși.

Toate acestea s-au împlinit pentru ei. Nu numai privirea către El, nu numai că au fost ținuti de mână de mâna lui Iisus, ci toate acestea s-au împlinit pentru ca ei să devină mărturisitori ai lui Hristos și să rabde toate cu vitejie pentru propovăduirea Adevărului, luptându-se împotriva minciunii chiar și cu vărsarea sângelui lor. Cine le-a dat lor o asemenea putere? Ascultați-L pe Domnul Însuși: Rămâneți în cetate până ce vă veți îmbrăca cu putere de sus. Ați văzut și ați atins, dar încă nu sunteți capabili să propovăduiți și să muriți pentru ceea ce ați văzut și ați atins, până când nu vă veți îmbrăca cu putere de sus. Lăsați ființele umane să plece acum și să-și atribuie diferite puteri, dacă pot să facă ele ceva. Așa era Petru, dar El încă nu fusese confirmat a fi piatra. El nu era încă îmbrăcat cu putere de sus, pentru că nimeni nu poate primi nimic dacă nu i-a fost dat din ceruri (În 3,27).

(Fericitul Augustin, Predici 265 D 6, traducere pentru Doxologia.ro de Iosif Agaton)

Luca 24, 50-53

Și i-a dus afară până spre Betania și, ridicându-și mâinile, i-a binecuvântat. Și pe când îi binecuvânta, S-a despărțit de ei și S-a înălțat la cer. Iar ei, închinându-se Lui, s-au întors în Ierusalim cu bucurie mare. Și erau în toată vremea în templu, lăudând și binecuvântând pe Dumnezeu. Amin.

La Betania, Iisus îi binecuvântează

Apoi i-a dus afară până în Betania, și ridicându-și mâinile Sale, i-a binecuvântat. Mântuitorul nostru vine în trup ca să ia păcatele lumii, să desființeze ceea ce oamenii meritau datorită primului blestem și să dăruiască credincioșilor moștenirea veșnicilor bunătăți. Cu dreptate a încheiat tot ceea ce a făcut în lume, cu cuvinte de binecuvântare. A arătat că El este cu adevărat Cel despre Care s-a scris: Căci binecuvântare va da Cel ce pune Lege (Psalmul 83,7). Era potrivit ca pe cei pe care

Îi conducea către binecuvântare să-i ducă spre Betania, care se tâlcuiește casa ascultării. Disprețul și mândria merită blestemul, iar ascultarea merită binecuvântarea. Domnul Însuși a fost ascultător față de Tatăl până la moarte (Fil. 2,8), pentru ca să restaureze harul pierdut al binecuvântării lumii. El dăruiește binecuvântarea vieții cerești doar celor care se luptă în Sfânta Biserică să respecte poruncile dumnezeiești.

(Beda venerabilul, Omilii la Evangheliile 11, 15, traducere pentru Doxologia.ro de Iosif Agaton)

Hristos se înalță de pe Muntele Măslinilor

Nu trebuie să trecem cu vederea faptul că Betania este pe un versant al Muntelui Măslinilor. Așa cum Betania reprezintă Biserica ascultătoare de poruncile lui Dumnezeu, tot așa Muntele Măslinilor reprezintă foarte potrivit Persoana Domnului. Venind în trup, El este deasupra tuturor sfinților, care sunt doar simple ființe umane, prin măreția demnității Lui și prin harul puterii Lui spirituale. Noi Îi cântăm Lui în Psalmi: Dumnezeu, Dumnezeul nostru, te-a uns cu untdelemnul bucuriei, mai mult decât pe părtașii tăi (Psalmul 44, 7). Citirea aceasta din Evanghelie aduce mărturie că El a promis darul aceleiași sfinte ungeri părtașilor Săi, credincioșii. El a trimis ceea ce promisese, așa cum știm, nu mult după aceea (Fapte 2,2-4). Este încântător să auzi cum casa ascultării, Sfânta Biserică, este clădită pe coasta Muntelui Măslinilor.

Să citim Evanghelia lui Ioan, unde este scris că, atunci când s-a împlinit suferința de pe Cruce, unul dintre ostași cu sulița a împuns coasta Sa, și îndată a ieșit sânge și apă (În 19,34). Acestea cu adevărat sunt Sfintele Taine prin care se naște Biserica și se hrănește în Hristos. Acestea sunt apa Botezului, care spală Biserica de păcate, și Sângele din Potirul Domnului, care confirmă darurile ei. Ea este pecetluită cu ungerea Sfântului Duh.

Muntele pe ale cărui coaste este situată Sfânta Cetate, pe care este împărțit darul binecuvântării, cu dreaptă măsură este numit Muntele Măslinilor, ca să poată fi desăvârșit în ziua izbăvirii.

(Beda venerabilul, Omilii la Evangheliile 11, 15, traducere pentru Doxologia.ro de Iosif Agaton)

El a creat o nouă cale pentru noi

După ce i-a binecuvântat și a mers puțin mai departe, El S-a înălțat la ceruri pentru a se împărtăși de Tronul Tatălui, cu trupul care era unit cu El. Cuvântul a făcut această nouă cărare pentru noi atunci când a venit în trup. După aceasta, la timpul rânduit, El va veni iarăși în slava Tatălui Său, împreună cu îngerii, și ne va înălța și pe noi pentru a fi împreună cu El. Să Îl slăvim pe El!

Fiind Dumnezeu Cuvântul, El a devenit Om de dragul nostru. El a suferit de bună voie în trup, a înviat din morți și a desființat stricăciunea. A fost înălțat la ceruri și va veni cu slavă mare să judece viii și morții, pentru a răsplăti fiecăruia după faptele lui.

(Sfântul Chiril al Alexandriei, Comentariu la Luca 24, traducere pentru Doxologia.ro de Iosif Agaton)

Iisus se înălță după ce îi binecuvântează pe ucenici

Și în timp ce îi binecuvânta, s-a despărțit de ei și s-a înălțat la cer. Trebuie să observăm că Mântuitorul S-a înălțat la ceruri după ce a dat binecuvântare ucenicilor Lui. În același timp, trebuie să ne amintim că, așa cum citim în Faptele Apostolilor, îngeri s-au arătat lor în timp ce priveau înălțarea Domnului. Aceștia au zis către ei: El va veni iarăși tot așa cum L-ați văzut înălțându-Se la cer (Fapte 1,11). Trebuie să lucrăm cu toată atenția pentru a înțelege că Domnul se va pogori să ne judece pe noi în aceeași formă și fire a trupului cu care s-a înălțat. De vreme ce a plecat binecuvântând pe apostolii Săi, El de asemenea ne va face și pe noi părtași și vrednici de binecuvântarea Lui atunci când va veni. El ne va dăruia nouă aceeași demnitate ca a celor cărora le va spune atunci când vor sta de-a dreapta Lui: Veniți, binecuvântații Părintelui Meu, și primiți împărăția (Mt. 25,34).

(Beda venerabilul, Omilii la Evangheliile 11, 15, traducere pentru Doxologia.ro de Iosif Agaton)

Iisus se înălță la ceruri în Trupul Său, cu firea cea dumnezeiască și cu cea omenească

Ați auzit ceea ce a ajuns la urechile noastre chiar acum, din Evangheliile: Și ridicându-și mâinile Sale, i-a binecuvântat. Și pe când îi binecuvânta, s-a despărțit de dânșii și s-a înălțat la cer. Cine a fost înălțat la cer? Domnul Hristos. Cine este Domnul Hristos? Este Domnul Iisus. Ce este aceasta? Ai de gând să separi dumnezeiescul de omenească și să distingi Persoana lui Dumnezeu de persoana Omului, așa încât să nu mai fie o Treime de trei Persoane, ci o Pătrime de patru?

Tot așa cum tu, o ființă umană, ești suflet și trup, tot așa Domnul Hristos este Cuvântul, suflet și trup. Cuvântul nu pleacă de la Tatăl. El deopotrivă a venit la noi și nu L-a părăsit pe Tatăl. El deopotrivă a luat trup în pânțece și a continuat să guverneze universul. Ce a fost înălțat la cer, dacă nu ceea ce a fost luat de pe pământ? Adică, vrem să spunem, trupul însuși, carnea însăși, despre care El vorbea atunci când spunea apostolilor: Pipăiți-Mă și vedeți că duhul nu are carne și oase cum Mă vedeți pe Mine având (Lc. 24,39). Să credem aceasta, fraților și surorilor, și dacă avem dificultăți în a răspunde obiecțiilor filosofilor, să rămânem în ceea ce a fost demonstrat în cazul Domnului, fără nici o dificultate a credinței. Să îi lăsăm pe ei să vorbească, iar noi să credem.

(Fericitul Augustin, Predici 242, 6, traducere pentru Doxologia.ro de Iosif Agaton)

Bucuria intrării în ceruri prin Trupul lui Iisus

Iubiții mei, în tot acest timp dintre Învierea Domnului și Înălțarea Lui, providența lui Dumnezeu s-a gândit la aceasta, a învățat aceasta și a pătruns în ochii și în inima lor. El a dorit ca ei să-L recunoască pe Domnul Iisus Hristos cu adevărat înviat, pe Cel ce s-a născut cu adevărat, a suferit cu adevărat și a murit cu adevărat. Adevărul evident i-a întărit pe fericiții apostoli, și pe toți ucenicii care erau înfricoșați de moartea Lui pe Cruce și care se îndoiu de Învierea Lui. Rezultatul a fost nu numai acela că n-au mai fost cuprinși de tristețe, ci s-au umplut de mare bucurie atunci când Domnul a plecat în înălțimile cerurilor.

A fost cu adevărat un izvor de mare și negrăită bucurie în ochii oștirilor cerești că firea neamului nostru omenească s-a înălțat deasupra demnității tuturor creaturilor cerești. A trecut de cetele îngerești și s-a înălțat dincolo de înălțimile arhanghelilor. În înălțarea ei, firea noastră omenească nu s-a oprit la nici o înălțime cerească până când această fire nu a fost primită pe Tronul Tatălui celui veșnic. Firea noastră omenească, unită cu dumnezeirea Fiului, s-a așezat pe Tronul Slavei Sale.

Înălțarea lui Hristos este înălțarea noastră. Speranța Trupului (Biserica) este acolo unde este slava Capului (Hristos). Să ne bucurăm, iubiților, cu bucurie vrednică și să ne veselim în sfântă recunoștință. Astăzi nu numai că am fost făcuți cetățeni ai Raiului, dar am pătruns chiar în înălțimile cerurilor, în Hristos. Harul cel de negrăit al lui Hristos, pe care l-am pierdut prin voia cea rea a diavolului, ne pregătește pe noi mai deplin pentru această slavă. Fiind încorporați în El, Fiul lui Dumnezeu ne-a pus pe noi, cei pe care vrăjmașul cel violent ne-a aruncat din fericirea cea dintâi, de-a dreapta Tatălui. Fiul lui Dumnezeu trăiește și domnește împreună cu Dumnezeu Tatăl cel atotputernic și cu Duhul Sfânt, în vecii vecilor. Amin.

(Sfântul Leon cel mare, Predici 73, 3-4, traducere pentru Doxologia.ro de Iosif Agaton)

Pururea în Templu

Rugându-se, ei s-au întors în Ierusalim cu bucurie mare și erau toată vremea în Templu, lăudând și binecuvântând pe Dumnezeu. Iubiți frați și surori, trebuie pururea să ne aducem aminte, mai ales în acest loc, cuvintele Domnului spuse în timp ce-i fericea pe apostoli: Fericiți sunt ochii care văd ceea ce vedeți voi (Lc. 10,23). Cine este cu adevărat capabil să descrie sau să-și imagineze cu vrednicie cu ce binecuvântată tristețe și-au coborât ochii către pământ ei care priveau către Cel care era slăvit de ceruri ca Împărat al tuturor? El s-a întors acum pe Tronul slavei Tatălui Său, împreună cu firea cea muritoare cucerită, pe care a luat-o întru Sine. Cât de dulci erau lacrimile care au curs din ochii lor, ai celor care ardeau de speranță vie și de bucurie, în așteptarea propriei intrări în țara părintească a Tatălui! Ei știau că Dumnezeu și Domnul lor duce pe tronul slavei însăși firea lor. O asemenea priveliște cu adevărat i-a mângâiat! Apoi ei s-au închinat locului unde au stat picioarele Lui (Ps. 131,7). Cu multe lacrimi, ei au udat locul unde erau urmele pașilor Lui. Apoi imediat s-au întors la Ierusalim, unde El le-a poruncit să aștepte venirea Duhului Sfânt.

(Beda venerabilul, Omilii la Evangheliile 11, 15, traducere pentru Doxologia.ro de Iosif Agaton)

De la Înălțarea lui Iisus la Cincizecime

El s-a înălțat în cea de-a patruzecia zi. Iată-ne astăzi, când toți cei prezenți sunt umpluți cu Duhul Sfânt, acum când El vine asupra lui sau a ei, și ei vorbesc în limbile tuturor neamurilor. El ne poruncește unitatea prin limbile tuturor oamenilor. Domnul poruncește unitatea când învie din morți. Hristos poruncește aceasta în timp ce Se înalță la cer. Duhul Sfânt confirmă aceasta atunci când vine astăzi.

(Fericitul Augustin, Predici 268, 4, traducere pentru Doxologia.ro de Iosif Agaton)

Părintele Ilie Cleopa - Predică la Înălțarea Domnului

Iubiți credincioși, Biserica cea dreptmăritoare a lui Hristos are un brâu; un brâu falnic, cu care se încinge în fiecare an. Brâul acesta poartă pe dânsul douăsprezece semne, adică douăsprezece mari sărbători cu praznice împărătești. Brâul acesta cu un capăt ajunge la Buna Vestire și cu celălalt ajunge până acum, până în ziua de azi, la Înălțarea Domnului.

Toate dumnezeieștile taine care sunt însemnate pe brâul Bisericii își au originea lor dogmatică și tainică în dumnezeiasca Scriptură. Ele sunt:

- ✓ *Buna Vestire,*
- ✓ *Nașterea Mântuitorului,*
- ✓ *Botezul,*
- ✓ *Întâmpinarea,*
- ✓ *Răstignirea,*
- ✓ *Învierea și*
- ✓ *celelalte toate.*

Așa și *dumnezeiescul praznic de astăzi al Înălțării Domnului a fost proorocit cu o mie de ani mai înainte de către marele și dumnezeiescul prooroc David în psalmi*, de două și de trei ori zicând așa: „*Înălță-te peste ceruri, Dumnezeule, și*

peste tot pământul slava Ta” (la fel și la Iov 22, 12). N-a zis să se înalțe peste cer, că nu S-a suit Mântuitorul nostru numai peste un cer, ci peste nenumărate ceruri.

Dar și **dumnezeiescul apostol Pavel** zice: „*Și acest Iisus Care S-a pogorât până la temelile cele mai de jos ale pământului* (adică până la iad), *Acesta este Care S-a și suit mai presus de toate cerurile, de-a dreapta măririi, întru cele înalte*”.

Deci, Mântuitorul nostru Iisus Hristos nu S-a suit în cer, nici peste cer, ci peste ceruri. *Nimeni nu știe numărul cerurilor; unii au spus că-s șapte, alții că-s nouă. Dar Scriptura nu ne arată.* Nenumărate sunt cerurile și nemăsurat este Dumnezeu cu vechimea, cu puterea, cu înțelepciunea și cu toate. **Așadar Mântuitorul nostru Iisus Hristos S-a suit mai presus de toate cerurile.**

Însă pentru ce S-a înălțat Domnul? Pentru care pricină S-a înălțat? Ați auzit cântându-se aseară, în stihurile de la strană: „*Și S-a suit Mântuitorul în ceruri, ca să ne trimită nouă pe Prea Sfântul Duh*” (vezi Marcu 16, 19; Efesenii 4, 10).

- ✓ **Deci prima pricină pentru care S-a înălțat Domnul de la pământ la cer este ca să ne trimită nouă pe Duhul Sfânt.** Așa a spus și El în dumnezeiasca Evanghelie: „*Trebuie să Mă duc Eu, că de nu Mă voi duce Eu la cer, nu va veni la voi Mângâietorul, Duhul Adevărului, Care de la Tatăl purcede*” (Ioan 14, 26; 15, 26).
- ✓ **A doua pricină pentru care S-a înălțat Mântuitorul la cer este pentru ca să plinească rânduiala cea pentru noi.** Auziți ce scrie la condacul acestui prealuminat praznic: „*plinind rânduiala cea pentru noi*” (se face-n cer și pe pământ) și toate celelalte (vezi condacul praznicului).

Care-i rânduiala aceasta? Iată care: Dumnezeu Tatăl a trimis pe Mântuitorul în lume, căci zice dumnezeiescul Evanghelist Ioan: „*Așa a iubit Dumnezeu lumea, încât pe Unul Născut Fiul Său l-a trimis*” pentru răscumpărarea ei. Și l-a trimis nu numai așa, ca să vie și să se ducă, ci cu o misiune mare pentru cer și pentru pământ. Și această misiune s-a împlinit astăzi.

A venit Cuvântul lui Dumnezeu sau S-a întrupat. Căci zice: „*Și Cuvântul trup S-a făcut*” (Ioan 1, 14).

S-a întrupat, s-a născut, s-a botezat, a petrecut în taină 30 de ani, iar trei ani și jumătate a predicat Evanghelia. După aceea a primit înfricoșatele și preamântuitoarele patimi, pentru noi păcătoșii și pentru a noastră mântuire.

Căci a spus **Isaia** mai înainte: „*Și prin rănilor Lui noi toți ne-am vindecat*” (Isaia 53, 5). *Pentru vindecarea noastră a trebuit să sufere El răni și cu rana Lui să vindece rănilor noastre cele sufletești. Și după aceea a înviat din morți, a biruit moartea prin moartea Sa, iar acum biruința Lui se desăvârșește prin Înălțarea la Cer.*

Deci, astăzi s-a împlinit rânduiala cea pentru noi, adică *misiunea cea mare pe care a avut-o Cuvântul lui Dumnezeu de la Tatăl Său; să vie, să se nască, să trăiască împreună cu noi, să sufere și să învie pentru noi și să Se înalțe la cer, de unde S-a coborât. Aceasta e rânduiala pe care a plinit-o Iisus Hristos.*

Astăzi, în ziua de Înălțare, Hristos împlinește deci toată rânduiala cea pentru noi. A împlinit tot ce-a fost scris pentru Dânsul în sfatul cel veșnic al lui Dumnezeu.

- ✓ *A treia pricină pentru care S-a înălțat Iisus Hristos este ca să ne înalțe pe noi de pe pământ la cer, din iad la Rai, din moarte la viață.* Asta-i ultima pricină. Că a spus în dumnezeiasca sa Evanghelie: „*Și când Mă voi înălța, pe toți vă voi trage la Mine*” (Ioan 15, 5).

Dar cum se înalță oamenii la cer? Cum îi trage Iisus în fiecare minut?

Ați auzit aseară, la ultima paremie, ce a spus proorocul Isaia? „*Dintre vii Te-ai pogorât la ei și Te-ai înălțat ca să înalți pe toți fiii întru toate zilele veacului*” (Isaia 42, 6).

Ai auzit pentru ce S-a pogorât Iisus Hristos? Pentru dragoste.

Ai auzit pentru ce s-a înălțat? Ca să înalțe pe toți fiii omenești, nu într-o zi, nu în două, nu într-un an, nu într-o sută de ani, nu într-o mie sau zece mii de ani, ci „*întru toate zilele veacului*”, adică cât va fi lumea.

Dar cum se înalță oamenii la cer? Prin darul Sfântului Duh, prin darul și mila lui Dumnezeu.

Când este omul în păcat de moarte și este călduț, știți unde este cu sufletul? În iad. E mai jos decât toate dobitoacele câmpului, decât toate păsările cerului, decât toată zidirea. *El se află atunci cu sufletul în iad. Dar prin pocăință adevărată și prin darul Sfântului Duh, care dezleagă prin mâna duhovnicului păcatele, se ridică din iad în Rai, se ridică din moarte în viață, și din om păcătos ce era, asemenea cu dracii, se face asemenea cu îngerii. Și nu numai cu îngerii, ci asemenea cu Dumnezeu, pe cât este cu putință.* Căci auzi ce zice proorocul: „*Eu*

am zis: Dumnezeii sunteți și fii ai Celui Prea Înalt toți. Dar voi ca niște oameni muriți (adică prin păcat) și ca niște boieri (adică asemenea unor draci) cădeți” (Psalmii 81, 6).

De ce se cheamă păcatul cădere? Căci se zice: a căzut cineva în păcatul curviei, sau a căzut cineva în mândrie, sau în lăcomie, sau în beție, sau în iubire de argint, sau în ură. **Tot păcatul se cheamă cădere.** De ce? Pentru că păcatele ne trag în jos de la Dumnezeu, ne coboară de la treapta de oameni și ne fac dobitoace. Căci a zis proorocul: „*Și omul, în cinste fiind, n-a priceput, alăturatu-s-a cu dobitoacele fără de minte și s-a asemănat lor*” (Psalmii 48, 12, 21). Deci din oameni ne facem dobitoace și mai răi ca dobitoacele, ne facem draci. Că nici dracii nu hulesc pe Dumnezeu în față, dar omul cu mintea sa Îl hulește. Deci iată unde ne coboară păcatul. **Păcatul ne trage mereu în jos, în fundul iadului, asemenea cu dracii, iar darul lui Iisus Hristos și darul Sfântului Duh mereu ne înalță și mereu ne ridică.** Căci zice proorocul: „*De șapte ori de va cădea dreptul, de șapte ori se va ridica*”. Șapte înseamnă număr fără de număr, înseamnă veșnicie, la nesfârșit. Adică mereu se repetă căderea și ridicarea omului. Deci de va cădea omul în toată viața sa, să nu se deznădăjduiască de a se ridica, să se înalte iarăși prin darul Sfântului Duh, prin pocăința cea adevărată.

Dar înălțarea aceasta a omului din iad și din rânduiala dobitoacelor, și din rânduiala păgânilor și a celor ce nu cunosc pe Dumnezeu, cum se face? Deodată? Nicidecum.

Așa **ne învață dumnezeieștii Părinți.** Om, când se ridică, se ridică pe trepte. Nu deodată se face sfânt, după cum nici deodată nu se face drac, ci se ridică pe trepte; cei ce se străduiesc pe calea mântuirii vor merge dintr-o măsură în alta, cum a zis înainte proorocul: „*Merge-vor din putere în putere*” (Psalmii 83, 8). Ei capătă mai întâi o putere din darul Sfântului Duh în inima lor, o parte din tăria de a sta în poruncile lui Hristos, o măsură din virtute – și după aceea pășesc pe alte trepte.

Care sunt treptele acelea, ne arată dumnezeieștii Părinți. **Treptele urcușului duhovnicesc sunt trei.** Care? Ați auzit în Scriptură la Levitic (22, 1-17), unde se vorbește de sâmbătă, de sâmbete și de sâmbetele sâmbetelor; și iarăși: de seceriș, de secerișuri și de secerișul sufletului rațional; și iarăși de tăierea-împrejur, de tăierea tăierii-împrejur și de tăierea inimii în duh, cum zice marele apostol Pavel (Romani 2, 29).

Acestea arată tainic în legea veche și în cea nouă urcușul sufletului către Dumnezeu. Toate aceste simboluri, toate aceste Scripturi, după **dumnezeiescul**

Maxim Mărturisitorul, arată urcușul, sau cum se înalță un suflet până se face Dumnezeu după dar. Toate acestea sunt simbolizate, după Scripturi, de ziua a șasea, a șaptea și a opta. Toate trei treptele duc la îndumnezeirea după dar. Ele sunt făptuirea morală, contemplația naturală în duh și teologia mistică, adică cunoașterea tainică a lui Dumnezeu (Sfântul Maxim Mărturisitorul, Filocalia, vol. II, cap. 37, 38, 39 – p.136).

Dar ce este sâmbăta sufletului rațional? Sâmbăta în legea veche înseamnă odihnă. Sufletul nostru, zbuciumat de păcate, de cădere, având conștiința pătată de păcatele sale, când pune început bun cu darul lui Iisus Hristos și se ridică din păcat și se înalță puțin pe treapta faptelor bune, ajunge la oarecare odihnă, dar nu la desăvârșire. Deci, când vei auzi în Scriptură de sâmbătă, să știi ce înseamnă aceasta. Iată ce spune dumnezeiescul Maxim: sâmbăta e nepătimirea sufletului rațional care a lepădat prin făptuire semnele păcatului.

Să vă dau o pildă. *Un om a fost bețiv, a fost desfrânat, a fost ucigaș, a fost tâlhar, a fost iubitor de argint. Cine știe ce a făcut săracul în viață, că toți suntem păcătoși. Dar el s-a spovedit la duhovnic cu toată inima, s-a curățit și s-a hotărât să se lepede cu toată puterea de păcate.*

- În locul beției să pună înfrânare,
- în locul lăcomiei de pânțe – postul,
- în locul iubirii de argint și zgârceniei – milostenia,
- în locul desfrânării – curătenia,
- în locul somnului mult – privegherea.

Și a plantat prin făptuire fapte bune în locul vechilor păcate, pe care le săvârșise mai înainte. El se află acum pe treapta întâi a urcușului duhovnicesc, dar de-abia cu faptele, nu cu mintea.

Căci auzi ce spune: „Sâmbăta sufletului rațional este nepătimirea sufletului rațional care prin făptuire a lepădat de-abia semnele păcatului”. N-a spus rădăcinile, ci semnele. Acest om care se silește să facă fapte bune în locul celor rele și pune început bun de faptă numai cu lucrarea din afară, de-abia a ajuns la prima odihnă a sufletului său rațional. El află o oarecare mângâiere, dar încă e chinuit de gânduri, încă păcătuiește cu mintea, încă este în păcat cu mintea. Și lupta lui cu mintea este groaznică, căci lupta cu patimile cele trupesti, cele cu lucrul, ține până la o vreme, dar lupta cu mintea, pentru părăsirea păcatului cu mintea, ține până la moarte.

Și despre sâmbete, adică despre sâmbetele îndoite, iată ce spune **dumnezeiescul Maxim**: „**Îndoitele sâmbete înseamnă a doua treaptă a urcușului duhovnicesc. Și se tâlcuiește așa: slobozenia sufletului rațional, care își retrage mintea sa din simțire, părăsind lucrarea după firea simțurilor prin contemplația naturală în duh, adică prin cugetarea la Dumnezeu din zidiri, prin rațiunile lucrurilor**”.

Cum se întâmplă asta? Noi, păcătoșii, în general am părăsit păcatul cu lucrul. Dar cu gândul încă ne luptăm, cu mintea încă păcătuim, cu mintea încă slujim păcatului, fie al fățarniciei, fie al vicleniei, fie al desfrânării, al zavistiei, al urii, al mândriei, al iubirii de slavă, al răutății, al mâniei, al răpirii și nu știu mai care din patimile sufletești. Unele sunt care se văd, altele care nu se văd, dar sunt mai rele și mai vătămătoare decât cele care se văd. Căci Hristos Mântuitorul, când a venit în lume, n-a muștrat pe curvă, nici pe vameși sau curvari, pe cei ce făcuseră păcate trupești. Oare ați auzit în Evanghelie: „Vai de tine, curvo!”? „Vai de tine, tâlharule!”? „Vai de tine, vameșule, că ești păcătos și faci nedreptate!”? Nu! Ci a zis: **Vai vouă fățarnicilor, vai vouă fariseilor, vai vouă cărturarilor nebuni și orbi!** Și cine a spus acestea? Hristos, Cuvântul lui Dumnezeu, Care privește în sufletul nostru. „**De milioane de ori** – cum spune Solomon – **ochii lui sunt mai luminoși decât soarele**”. El era Dumnezeu și poporul de jos Îl iubea, că simțea puterea Dumnezeirii Lui, că le vorbea ca Unul ce are putere, iar nu asemenea cărturarilor. Îl iubeau, dar și El, văzând credința sinceră a lor, îi iubea din inimă, când mergeau după El pe munte, și pe jos, flămânzi, **când a înmulțit pâinile în pustie** (vezi Matei 17, 19-23; 23, 16).

Căci a zis: „**Milă Îmi este de popor, că sunt ca oile care n-au păstor**”, risipite. Dar pe cei dintre mari, pe cărturari, pe farisei și pe saducheii îi muștra, căci vedea într-înșii toate vicleniile și fățarniciile lor. La curve, la tâlhari, la vameși, chiar de vedea păcate grele, vedea la ei și căința, umilința și hotărârea de îndreptare. Iar pe cărturari și farisei, la care vedea patimi grele sufletești, ca ura, zavistia, fățarnicia, pizma, viclenia și altele, care sunt mai grele ca patimile cele trupești, pururea îi muștra și le zicea: „**Vai vouă!**”, ca un Dumnezeu Care cunoaște inimile.

Deci iată că sunt păcate cu gândul, care nu se văd, dar sunt mult mai grele și mai rele decât cele cu trupul.

Am ajuns deci la treapta a doua a urcușului duhovnicesc. Auzi în ce constă această treaptă: „**Sâmbetele însemnează slobozenia sufletului rațional care a părăsit chiar și lucrarea cea după fire a simțurilor prin contemplația naturală în duh**”.

Aceasta este treapta a doua pentru suflet. Dar cum se urcă pe ea? Prin lupta cu mintea. Prin ea se ajunge la contemplația naturală în duh.

- ❖ Mai înainte o femeie frumoasă îl smintea, acum nu-l mai smintește. Când vede o ființă frumoasă, se mută cu mintea și zice: *dacă ființa aceasta e frumoasă, dar un înger cât este de frumos? Dar Heruvimii, dar Serafimii, dar Cel ce i-a făcut pe dânșii? Își mută mintea de la frumusețea cea de aici la frumusețea cea din ceruri și, în loc să se smintească, se folosește.*
- ❖ Mai înainte, dacă auzea o muzică de dans, aceasta îi tulbura mintea și sufletul. *Pe treapta a doua a urcușului duhovnicesc, nu-l mai tulbură, ci chiar îl folosește.* Căci zice: *dacă oamenii pot să cânte din fluier și din trâmbițe și din organe așa de frumos, ce trebuie să fie în ceruri, cum cântă îngerii, ce dănțuire este acolo?* Căci se spune astăzi: „*Suitu-S-a Dumnezeu întru strigare, Domnul în glas de trâmbiță*” (Psalmii 46, 5). Când puterile cerești L-au văzut pe Mântuitorul Care ridică porțile cele de sus, toți îngerii trâmbițau, toți cântau și în glas de sunet mare și în mare cântare S-a suit Hristos și a ridicat – n-a deschis – porțile cerului. Le-a ridicat pentru toate veacurile. *Și dumnezeiescul Ioan Gură de Aur zice: „Vezi că nu le-a deschis, ci le-a ridicat de tot?”* Prin urmare, cel ce a ajuns la treapta a doua a urcușului duhovnicesc așa cugetă când aude o cântare lumească sau un om cântând, sau o femeie, sau o trâmbiță, sau un fluier.
- ❖ Iar când vede soarele, cugetă așa: „*Dacă aici soarele luminează așa, ce trebuie să fie acolo, unde luminează Hristos, Soarele Dreptății?*” (*Filocalia*, vol. II, p. 136).

Astfel, omul, pe treapta a doua a urcușului duhovnicesc, prin contemplația naturală în duh, adică privirea curată la zidirea lui Dumnezeu, se suie îndată cu mintea de la cele văzute la cele gândite și nevăzute, căpătând slobozenie din ispite, cum spune dumnezeiescul Maxim.

- ❖ El se mută cu mintea de la cele auzite aici pe pământ la cântările cele din cer și zice cu mintea sa: „*Dacă oamenii aceștia de țărână știu să cânte așa, apoi ce cântări trebuie să fie acolo în Cer?*”.
- ❖ Tot așa și de va mirosi ceva frumos, se gândește la mireasma florilor Raiului; și așa mută cu mintea și celelalte simțiri, prefăcând prin contemplație toate cele auzite – sau văzute, sau gustate, sau mirosite, sau pipăite – în cugetări duhovnicești.

Iar treapta a treia a urcușului, adică a înălțării sufletului pe treapta cea mai de sus, se numește în Scriptură sâmbetele sâmbetelor. Cel ce a pășit pe treapta a treia a urcușului duhovnicesc nu mai are nevoie de trepte, nu mai are nevoie să

vadă frumusețea cea de aici ca să se suie cu mintea la frumusețea cea de sus, sau să audă o cântare de aici ca să se ducă la cântarea cea de sus, sau să miroasă ceva frumos de aici ca să gândească la mireasma Raiului. ***Cel care a ajuns cu darul lui Iisus Hristos pe treapta a treia a urcușului duhovnicesc a devenit un Dumnezeu după dar.*** El are îndumnezeirea cea după dar sau teologia mistică, adică el are comuniune nemijlocită cu Dumnezeu, nu mai are nevoie de treapta zidirii. În el trăiește Hristos, cum grăia Pavel: „***Nu mai trăiesc eu, ci Hristos trăiește în mine***” (Romani 5, 16), sau cum spune în altă parte: „***Așadar – noi avem mintea lui Hristos***” (I Corinteni 3, 15; Galateni 4, 6). Pavel, când a zis că are mintea lui Hristos, trăia în Hristos și Hristos trăia într-însul, și deci nu mai vorbea mintea sa, ci mintea lui Hristos. **Un asemenea om este pe treapta cea mai de sus, pe cea de a treia treaptă a urcușului duhovnicesc – de care foarte puțini și foarte rar se mai învrednicesc în zilele noastre –, este fiul lui Dumnezeu după dar.** Acesta a ajuns ziua a opta, cum zice **dumnezeiescul Maxim:** „***Ziua a opta după Scripturi este egală cu treapta a treia a urcușului duhovnicesc***”. Ea se numește și sâmbăta sâmbetelor, nu se mai cheamă slobozenia sufletului, sau nepătimirea de pe treptele cele mai de jos. **Sâmbetele sâmbetelor se numesc:** „***odihna duhovnicească a sufletului rațional care părăsește chiar și lucrarea cea după fire a simțurilor și-și întoarce mintea sa chiar și de la cugetările cele mai duhovnicești din zidiri. Prin ce? Prin extazul dragostei, care o leagă cu totul numai de Dumnezeu în noianul dragostei***”. Acela nu mai știe nimic decât să-L iubească pe Dumnezeu. **Unul ca acela ajunge la Sfântul Antonie cel Mare, care zicea:** „***Nu mă mai tem de Dumnezeu***”. **Și l-a întrebat unul: Dar de ce ? „Pentru că-L iubesc”. Simțind dragostea lui Iisus în inima lui, nu se mai temea nici de moarte, nici de foame, nici de sete, nici de osteneală, nici de ocară, nici de batjocură. De ce? Pentru că trăia în Hristos și Hristos în el, și astfel era foarte convins că fără voia lui Dumnezeu nu i se va întâmpla nimic. Așa e omul care s-a înălțat cu sufletul său pe treapta a treia a urcușului duhovnicesc.**

Frații mei, sunt lucruri cam grele pentru dumneavoastră, cei de la țară. Călugării le înțeleg mai bine. Dar ne întoarcem la o povestire ușoară, ca să vă folosim pe toți.

Oare dacă Mântuitorul S-a înălțat la cer, au fost și sfinți care s-au înălțat? Da.

- ✓ Dumnezeiasca Scriptură ne spune de **Enoh**, că s-a răpit și nu s-a mai aflat, dar nu se știe dacă chiar în cer.
- ✓ **Ilie** nu s-a înălțat nici el chiar la cer. Dar unde? S-a înălțat „ca la cer”, deci cam spre cer.
- ✓ În hronografe și alte cărți se păstrează o istorie despre unul din sfinții care s-au înălțat la cer. Știți cine? A fost **fiul lui Adam, Set**. Istoria sfântă spune că Set a fost foarte iubit de Dumnezeu. Pe acest fiu i l-a dat Dumnezeu lui

Adam în locul lui Abel care a fost ucis de fratele său, Cain. *Și acest fiu a fost blagoslovit cu mari daruri de la Dumnezeu, că a fost plăcut lui Dumnezeu. Și spune o istorie sfântă că acest Set s-a răpit la cer.* Dar pentru ce? Ca să învețe astronomia de la îngerii. De aceea, bine a zis **Marele Vasile** că: „mult vestita astronomie, pentru cel credincios, e o a doua teologie”. Pentru că precum auzim, astronomia își are originea de la Dumnezeu; căci chiar îngerii au învățat pe om astronomia. *Se zice că Set a stat la cer 40 de zile și 40 de nopți și a învățat astronomia în cer, mișcarea astrelor cerești, întunecarea soarelui, a lunii și celelalte semne care se arată pe cer ca să le cunoască oamenii, când Dumnezeu e supărat, când vrea să schimbe vremea și celelalte. Dar Set, care a fost răpit, zice Scriptura și istoria, sau când a fost dus la Dumnezeu, a uitat și de foame și de sete, ca și Moise pe Muntele Sinai. Acesta a vorbit cu Dumnezeu și a postit de două ori câte 40 de zile, numai în gândire de Dumnezeu stând, fără să mănânce și să bea. Așa a făcut și Set. Fiindcă se afla în convorbire cu Dumnezeu și îngerii îl învățau semnele astrelor și mișcările lumii și celelalte, când s-a coborât la pământ, copiii nu-i mai ziceau tată. Dar cum? Dumnezeu! Așa de tare strălucea fața lui* (vezi Hronograful lui Gheorghe Chedrenos). Iar de Moise zice Scriptura că a primit pe Muntele Sinai atâta lumină de la Dumnezeu, care i-a dat tablele legii, încât **fiii lui Israil nu puteau privi la el** (Ieșirea 24, 17; 34, 29-30). De aceea își puna un vâl pe față, căci îi strălucea fața prea tare. Dar de Moise spune Scriptura că a fost numai pe Muntele Sinai, pe când de Set spune că a fost la cer.

Se zice că fiii lui Set de aceea se cheamă, în Scriptură, fiii lui Dumnezeu, iar fiii lui Cain fiii dracilor și fiii oamenilor; pentru că au început să-i zică tatălui lor Dumnezeu. Atâta slavă și frumusețe și podoabă a adus Set, când s-a pogorât de la Dumnezeu. Și l-au întrebat fiii: „Tată, nu cumva te-ai făcut Dumnezeu?”. Iar el le-a răspuns: „Nu dragii mei, nu m-am făcut Dumnezeu. Eu sunt rob al lui Dumnezeu și om stricăcios asemenea vouă, dar eu am fost acolo unde e Dumnezeu”. „Și ce ți-au spus, tată?”. „Iată ce mi-au spus: «Să păziți legile lui Dumnezeu, învățate de la Adam, pe care le-a primit de la Dumnezeu în conștiință, și să băgați de seamă să nu vă căsătoriți cu odrasle din neamul lui Cain, că este blestemat»”. Căci Scriptura spune că Dumnezeu a blestemat pe Cain. Dar ce mai spune Scriptura? Că s-au rănit fiii lui Set de frumusețea fiicelor lui Cain și le-au plăcut și le-au luat în căsătorie. De aceea mânia lui Dumnezeu a venit asupra lor. Sit le-a spus: „Dragii tatii, să nu cumva să vă căsătoriți cu urmașe din neamul cel blestemat al lui Cain. Căci a spus Dumnezeu că atunci când vă veți amesteca cu neamul acela, se vor naște uriași și va veni potopul pe fața pământului și va pierde pe tot poporul. Căci voi

sunteți neam sfânt, sunteți ramură din rădăcină sfântă; să nu vă amestecați cu blestemații aceia de sălbatici!”.

Și a trăit Set 812 ani. În timpul cât a trăit Set, fiii săi nu au călcat porunca lui Dumnezeu. Dar dacă a murit Set, copiii au zis unul către altul: „Ei! Tata a zis să nu iau cutare fată în căsătorie, dar el a murit, și dacă mie îmi place, de ce să n-o iau? Că-i din neamul lui Cain?”. Și au călcat porunca tatălui lor. Și au început să-și ia femei din neamul lui Cain.

Dar ce s-a întâmplat? Cum au început să-și ia neveste din neamul lui Cain, se nășteau uriași. Aceștia creșteau de-o palmă în fiecare zi, creșteau mari ca chedrii Libanului, de 70-80 de stânjani înălțime. Și erau cei mai sluiți și mai spurcați oameni de pe fața pământului, cum spune Sfântul Dimitrie al Rostovului, încât condeiul nu poate să descrie ce făceau aceia. Că mâncau și pruncii pe care îi lepădau muierile lor, așa de spurcați erau. Și sute de ani i-a așteptat Dumnezeu la pocăință, până ce a venit potopul. Împărăția uriașilor a fost înainte de potop și a ținut aproape 200 de ani. Și dacă nu s-au îndreptat ei de fărădelegile lor, Dumnezeu a zis: „*Nu va locui Duhul Meu întru acești oameni*”. Și a hotărât să-i piardă de pe fața pământului.

Dar să ne întoarcem la subiectul nostru. Astăzi nu s-a suit Set la cer. Cine S-a suit astăzi la Cer? Hristos, Cel ce a zidit toate cerurile, El S-a suit. Și ce ne trimite El de acolo? Ce le-a spus El apostolilor? „*Voi să stați în Ierusalim până când vă veți îmbrăca cu putere de sus*” (Luca 24, 49). Adică: *Eu nu vă las sărmani, cum vi se pare vouă. Ci voi fi cu voi până la sfârșitul veacului. Căci vă voi trimite vouă pe Mângâietorul, adică vă voi trimite altă față a Sfintei Treimi. Are să vină Duhul Sfânt, Mângâietorul. Și când va veni Acela, are să vă deschidă vouă mintea, să înțelegeți toate Scripturile. Și vă va spune vouă toate, ca să înțelegeți mai limpede tainele iconomiei în trup, sau pentru care pricină am venit Eu pe pământ și am stat până azi, când Mă înalț la cer. Căci apostolii și evangheliștii, cât au stat cu Hristos, nu-l cunoșteau desăvârșit pe El.*

- A zis el Petru că crede, dar mai târziu s-a lepădat, căci nu era sigur.
- Odată mergeau într-un sat al Samariei și acolo nu i-a primit pe ei, fiindcă fața Lui era îndreptată spre Ierusalim, iar apostolii au zis: „*Doamne, voiești să pogorâm foc din cer asupra acestora care n-au voit să ne primească, precum a făcut Ilie?*”. Iar Mântuitorul le-a spus cu blândețe: „*Voi nu știți al cui duh sunteți...*”. *Ei nu știau că se află cu Dumnezeu și vorbesc cu El, și stau la masă cu El, și umblă cu El.* De aceea le zice: „*Fiul Omului a venit să mântuiască și să caute pe cel pierdut*”.
- Altă dată, fiilor lui Zevedei li s-a năzărit să zică: „*Dă-ne nouă să stăm unul de-a dreapta și altul de-a stânga Ta*”.

- Altă dată, Petru se certa cu ceilalți, care ar fi mai mare.
- Altă dată Filip cerea: „*Doamne, arată-ne nouă pe Tatăl!*”. Iar Iisus îi spune: „*De atâta vreme, Filipe, ești cu Mine și nu ai cunoscut că Tatăl este cu Mine și Eu sunt cu Tatăl?*”.

Ați văzut? Apostolii nu cunoșteau pe Stăpânul lor, nu cunoșteau pe Hristos, pe Mântuitorul lumii Care făcea atâtea minuni, și învia morții, și înmulțea pâinile, și gonia pe draci. *Ei totuși nu-L cunoșteau că-i Dumnezeu adevărat.*

Cine le-a descoperit taina venirii pe pământ a lui Dumnezeu, a întrupării lui Dumnezeu Cuvântul? **Duhul Sfânt.** Căci a zis Iisus: „*Când va veni Acela, vă va spune vouă toate*”.

Știți cum a făcut Hristos? Cum ar veni un împărat mare, care-i cel mai vestit în toată lumea, și și-ar ascunde coroana, și hlamida, și toate semnele împărătești, și s-ar duce să stea undeva la un țăran, undeva la țară. S-ar duce ca un om sărac și acolo, neștiind nimeni cine-i, ar începe să-l batjocorească, să-l ocărasească. Nu L-au ocărat evreii? Nu I-au spus că e samaritean, nu I-au spus că are drac și că scoate dracii cu Belzebut?

După o vreme, însă, împăratul acela și-ar aduce coroana, sceptrul și hlamida și le-ar spune: „Iată cine sunt eu; am stat la voi ca o slugă, dar eu sunt împărat peste tot pământul”. Câtă frică și câtă căință și câtă părere de rău n-ar avea oamenii aceia care l-au bătut pe împăratul, că a fost ca o slugă și nu l-au cunoscut!

Așa au pățit apostolii astăzi. Plângeau – zice – și mâhnire mare era peste ei: „Acesta-i Dumnezeu, dar noi am umblat cu Dânsul și I-am răspuns de multe ori obraznic, și de multe ori n-am crezut în minunile Lui. De multe ori am vrut să facem altfel decât îi plăcea Lui”. Și le părea rău apostolilor, fiindcă acum au cunoscut cu adevărat că El este Însuși Dumnezeu.

Căci le spusese Mântuitorul: „*Nimeni nu s-a suit la cer, fără numai Fiul Omului Care S-a pogorât din cer*”. Căci numai El S-a suit la cer; ceilalți, cum v-am mai spus, nu s-au suit la cer, ci „ca la cer”. Auzi ce spune David: „*Înalță-Te peste ceruri, Dumnezeule, și peste tot pământul să fie slava Ta*” (Psalmii 107, 5).

Deci Iisus Hristos S-a suit astăzi mai presus de toate cerurile și v-am arătat pricinile pentru care:

- ✚ întâi, *pentru ca să ne trimită pe Duhul Sfânt;*
- ✚ a doua, *ca să plinească rânduiala cea pentru noi;* și

✚ a treia, *ca să ne înalțe pe noi din moarte la viață, din iad la Rai, din păcat la virtute. Să ne facă din oameni nu îngeri, ci dumnezei după dar.*

Deci omul, fiind după chipul și asemănarea Lui, se înalță cât îi este lui cu putință. Dacă crede și se înalță pe treptele urcușului duhovnicesc, despre care v-am amintit, se face și el un dumnezeu după dar, dar nu după ființă. *Că auzi ce spune Sfântul Vasile cel Mare: „Dumnezeu l-a pus pe om împărat peste tot pământul și l-a făcut dumnezeu al celor făcute de Dumnezeu”.*

Auzi? Omul e împărat al pământului și Dumnezeu peste toate lucrurile lui Dumnezeu! Așa a voit El să-l facă. Dar omul se amestecă cu dobitoacele, se face asemenea cu ele, se deprinde cu viața dobitocească și se face mai rău decât dracul *Și aceasta-i căderea care ne coboară pe noi: păcatul. Iar ceea ce ne suie este darul lui Dumnezeu, care înalță sufletele.* Căci auzi ce spune proorocul Isaia: „*Ca să înalțe pe fiii Lui întru toate zilele veacului*”. Nu s-au înălțat numai Enoh și Ilie, nu s-au înălțat numai patriarhii și proorocii, ci o dată cu înălțarea lui Hristos, s-au înălțat toți sfinții și toți pe care i-a scos Hristos din iad. Dar nu în cer, ci în Rai, căci în cer numai El a intrat. Iar după judecata viitoare, toți vor intra în cer. Căci zice în Evanghelie: „*Fericiți cei săraci cu duhul, că a acelora este Împărăția Cerurilor!*”. N-a zis „a raiului”. Că se zice că unde a prisosit păcatul, sau unde s-a înmulțit păcatul, acolo a prisosit darul lui Iisus. A fost izgonit Adam din Rai, dar venirea lui Hristos împotriva satanei mai multă fală dă neamului lui Adam. Nu-l mai aduce iar în Rai; în Rai stau toți sfinții și dreptii lui Dumnezeu numai până la judecata viitoare, iar după judecata cea de apoi nu mai duce Dumnezeu pe sfinți în Rai, ci în cer.

Deci, s-a izgonit omul din Rai, dar dacă cu darul lui Hristos sporește și se mântuiește, locuința lui va fi în cer, în Împărăția Cerului.

Așa a prisosit darul lui Dumnezeu dat firii omenești. Și se întreabă Sfântul Ioan Damaschin: Pentru ce? Pentru trup! De ce nu i-a miluit și pe draci tot așa? Că și dracii au căzut din cer și s-au făcut draci. Au căzut fără trup și ce este pentru om moartea, aceea este pentru îngeri căderea. Îngerii după cădere nu se mai pot întoarce, iar omului din cauza trupului i s-a dat pocăință până la moarte, până la ultima suflare. Dacă se pocăiește, îl primește Dumnezeu și poate să-l facă din om asemenea cu dracii, inger și dumnezeu după dar, să-l ridice în cer. Căci pentru neputința trupului S-a răstignit Dumnezeu și a venit și S-a îmbrăcat în trup, ca să ridice firea noastră nu până la îngeri, nu până la Heruvimi, ci până la dreapta Tatălui. Pe scaunul Dumnezeirii stă firea omenească, acolo unde este Iisus Hristos. Aceasta în ciuda satanei. Căci ce a zis Dumnezeu? L-ai scos pe om

din Rai? Am să îndumnezeiesc firea omenească și am s-o ridic în cer, și am să Mă îmbrac în firea lui și am să stau pe scaun cu Tatăl, și ai să vezi floarea aceasta, pe care ai stricat-o în Rai și ai corupt-o, că stă pe tronul Dumnezeirii! Acesta-i lucrul lui Dumnezeu și răzbunarea Lui pentru pizma satanei.

Frații mei, când era Adam de 700 de ani, cum se spune în hronograf, ca om bătrân, căci a trăit 930 de ani, cum spune Scriptura, a adormit lângă un stejar. Și dormind el acolo, a venit la el Arhanghelul Uriil. Căci șapte duhuri mari, șapte Arhangheli au comanda cetelor îngerești: Mihail, Gavriil, Rafail, Varahil, Salatiil, Gudiil și Uriil. N-am să vă spun tâlcuirea acestor șapte nume, dar vă spun pe a lui Uriil că se tâlcuiește „foc și lumină dumnezeiască”.

Acest al șaptelea Arhanghel a venit deci când dormea Adam lângă un stejar, obosit. Și când s-a trezit, s-a trezit cu îngerul la cap: „Adame! Ce faci?” (Adam nu se mai temea de îngeri, că a stat cu ei în Rai).

- Acesta zise: „Doamne, mă odihnesc”.

- „Adame, ia ascultă, știi ce are să pățească neamul tău?”.

- „Nu, Doamne, dar să-mi spui ce are să facă Dumnezeu cu neamul acesta al meu, fiindcă văd că tare s-a mai înrăit. Că am atâtea mii de nepoți și strănepoți, și s-au înrăit. Și pe mine, Doamne, pentru un singur păcat m-ai dat afară din Rai, dar ei că s-au făcut curvari și bețivi și răi și s-a umplut lumea de ei, cu aceștia ce ai să faci? Căci știu că Dumnezeu urăște păcatul și niciodată nu poate să fie prieten cu cel păcătos și spurcat, ca să-i ierte păcatele lui fără de pocăință. Căci știu că nimic necurat nu va intra întru Împărăția Cerului. Ce are să facă Dumnezeu cu neamul meu?”.

- Și a zis Arhanghelul Uriil: „Iată, pentru aceea m-a trimis Dumnezeu să-ți spun. Să știi, Adame, că oamenii au să se înmulțească mult, și din ce se vor înmulți, vor fi tot mai răi. Și are să trimită Dumnezeu două potopuri”.

- Și a întrebat Adam: „Ce-i aceea, Doamne, potop?”.

- „Potop, Adame, înseamnă apă multă și foc mult. Are să vie o apă care să acopere lumea și are să vie un potop de foc care să ardă lumea”.

- „Dar – l-a întrebat Adam – când au să fie acestea?” (Hronograful lui Chedrinus).

- Și i-a zis îngerul : „Culcă-te și dormi și te odihnește, că voi veni în altă zi”. Și s-a odihnit Adam, și altă dată, când era odihnit, a venit Arhanghelul Uriil și îi zise: „Adame, ce vrei să știi?”.

- „Doamne, spune-mi când are să fie potopul și care potop are să fie întâi, cel cu apă, sau cel cu foc?”.

- Și i-a spus lui Uriil Arhanghelul: „Ia seama, Dumnezeu îți spune așa: fă un stâlp de piatră, de 45 de coți înălțime. După ce vei face stâlpul acela de piatră, să

pui deasupra lui un vas cu apă, iar la rădăcina lui să faci un foc mare. După ce vei termina lucrarea aceasta, are să vie somn peste tine. Și dacă ai să dormi, când te vei trezi, ia seama: dacă focul s-a atins de piatră și va mistui stâlpul de piatră, focul va veni întâi. Iar dacă vasul cu apă se va vărsa și va stinge focul, să știi că apa vine întâi”.

- Și a întrebat Adam pe Uriil: „Doamne, dar alte semne nu mai sunt?”.

- Uriil mai zise: „Mai sunt și altele. Ia seama că înainte de a veni potopul cel cu apă, oamenii vor bea apă fără saț, și ziua, și noaptea, apoi înainte de cel cu foc vor scoate fum”.

Și a zidit Adam stâlpul acela de care a vorbit Arhanghelul Uriil. L-a zidit de 45 coți înălțime.

- Și le-a spus fiilor și nepoților lui: „Poruncă a venit de sus să facem stâlp mare și deasupra lui să punem un vas cu apă, iar la rădăcină să punem foc, că ne va arăta nouă care potop vine întâi: cel cu apă sau cel cu foc”. Și după ce a terminat Adam stâlpul cel de piatră și a pus vasul cu apă deasupra și a aprins foc la rădăcină, a venit somn peste el și a adormit. Și când s-a trezit, apa se vărsase peste stâlp în jos și stinsese focul. Și a știut Adam în chip sigur că potopul cu apă va veni întâi. Și așa a și venit.

Că după cronologia veche a unor popoare, au trecut 2642 de ani de la zidirea lumii până ce a venit potopul. Dar îngerul mai spusese că înainte de potopul cu apă mai este un semn. Și s-a împlinit și acesta. Că se spune în istoria biblică și în hronograful cel vechi că oamenii înainte de potop beau apă mereu. Mâncarea era [sau] nu era, dar beau și ziua, și noaptea, și purtau apă în burdufuri de capră și în vase de lut și în vase de lemn. De câte ori se întâlneau, întrebau: Ai apă? Am. Beau apă și nu se mai săturau. Era un semn că firea omenească va cere de la Dumnezeu pedeapsa prin beția de apă. Și astfel, la venirea potopului apa i-a înecat pe toți. A rămas numai Noe, cu cele 7 suflete care au fost cu el în corabie. Și din 8 suflete s-a înmulțit lumea din nou. El a fost astfel al doilea părinte al neamului omenesc, al doilea Adam al omenirii, care a fost izbăvit cu celelalte viețuitoare în corabie.

Iar acum oamenii cer foc și fum. Ai o țigară? Ai un foc? În tren, în tramvaie, în troleibuze, în căruțe și pe drum, se tot întreabă: Ai foc? Dă-mi un foc! Auzi? Foc caută. De aceea cu foc ne va pârjoli Dumnezeu. Să luăm aminte! Oamenii nu știu ce caută, nu știu ce cer cu focul și cu fumul acesta. Cu focul se culcă și cu fumul se scoală dimineța. Nu zic rugăciunea, ci zic: Adu o țigară, măi femeie, dă țigara încoace! Măi băiete, adu încoace țigara! Foc și fum cer, foc și fum o să vie. *Dar noi să fim cu luare aminte și cu mare grijă și să ne pocăim de păcatele noastre și să ne lăsăm de răutățile noastre.*

Să luăm aminte că de ziua aceea și de ceasul acela nimeni nu știe. Așa a spus Mântuitorul în Evanghelie, că de ziua aceea nimeni nu știe, nici îngerii. Iar când apostolii l-au întrebat, zicând: „*Doamne, au oare întru acest an ai să așezi împărăția lui Israil?*”, El le-a zis: „*Nu-i treaba voastră să știți anii și vremile, pe care Tatăl le-a pus sub a Sa stăpânire!*”; „*Duhul Sfânt va veni peste voi*” și „*vă veți îmbrăca cu putere de sus*” și „*veți fi martori în Ierusalim și până la marginile lumii*”.

Dar prin pilde le-a spus de altă împărăție, de cea duhovnicească. Căci Apostolii nici după Înviere nu-L cunoșteau pe El desăvârșit, că este Dumnezeu și om. De aceea cu iconomie a trebuit să le vorbească și să mănânce cu ei. Și le-a zis: „*Datu-Mi-s-a toată puterea în cer și pe pământ*”.

Petru și Ioan și Iacov și ceilalți mai de aproape socoteau că Hristos va întemeia o împărăție pământească și pe cei 12 apostoli îi va pune pe 12 scaune să fie miniștri, să conducă lumea. Dar nu pentru aceea a venit Hristos. El a spus în fața lui Pilat: „*Împărăția Mea nu este din lumea aceasta*” (Ioan 18, 36). Împărat sunt Eu; adică mai mare peste împărăția de sus, și peste cer, și peste iad. Deci împărăția Mea nu-i de aici. Hristos a venit să întemeieze împărăția cea duhovnicească despre care a proorocit Arhanghelul Gavriil la Buna Vestire a Prea Curatei Fecioare Maria, zicând: „*Acesta va fi mare și Fiul Celui Prea Înalt se va chema și Domnul Dumnezeu Îi va da Lui tronul lui David, părintele Său, și va împărăți peste casa lui Iacov în veci și împărăția Lui nu va avea sfârșit*”. (Luca 1, 32-33).

Împărăția Mântuitorului – cum se spune în Crez – nu va avea sfârșit, ea nu are sfârșit nici în veacul acesta, nici în veacul veacului. Despre această împărăție le-a spus: „*Veți lua putere de sus*”, *adică vă veți îmbrăca cu puterea Duhului Sfânt.*

Veți vorbi în toate limbile de sub cer, veți predica Evanghelia la toată lumea, vă trimit fără de toiege și toată lumea veți păstori, vă trimit fără de traistă, dar toate averile veți moșteni – cum arată Efrem Sirul. Veți lua putere de sus, veți predica în numele Meu în tot pământul și veți întemeia împărăția Mea duhovnicească, ce nu va avea sfârșit nici în veacul de acum, nici în cel viitor. Aceasta le-a spus Hristos. Iar altă dată le-a spus: „*De ziua și de ceasul acela* (când o să vie sfârșitul) *nimeni nu știe, nici îngerii din ceruri, nici Fiul, ci numai Tatăl*” (Matei 24, 36)

Dar cum se poate aceasta: să nu știe Fiul, dacă-i de o ființă cu Tatăl? Se poate? Desigur, Hristos a avut și suflet omenesc, și sufletul lui Hristos a fost amestecat cu trupul Lui ca focul cu fierul.

Dar dacă proorocii au avut atâta înțelepciune duhovnicească în trup și au știut viitorul, cum nu putea Hristos să știe sfârșitul lumii?

Iată ce spune Sfântul Andrei și dumnezeiescul Maxim Mărturisitorul în privința neștiinței Fiului despre sfârșitul lumii: „Că nici Fiul nu știe, luat după firea omenească, adică după firea simplă, așa cum o purtăm noi, fără Duhul Sfânt și fără sufletul Lui cel îndumnezeit”. Cum nu știm noi ce o să fie mâine, așa nu știa Hristos ca om.

Și altă pricină pentru care a zis Hristos că nu știe nici Fiul a fost aceasta: Antihrist, când va veni, se va da pe sine că e Fiul lui Dumnezeu, iar oamenii or să zică: „***Iată că vine sfârșitul, că nu plouă, că-s necazuri, că-s chinuri***”. Și atunci, cei credincioși să nu se lase înșelați de Antihrist, care va zice că el este Fiul lui Dumnezeu și că el știe de sfârșitul lumii, ci să zică: „***Noi știm din dumnezeiasca Scriptură că despre sfârșitul lumii nici Fiul nu știe, și tu de unde știi?***”. Așa zice Sfântul Andrei. ***Adică de aceea a zis Fiul că nu știe, nu pentru că nu știa, că nu se putea să nu știe, dacă El Însuși e Înțelepciunea și Cuvântul lui Dumnezeu.***

Dar, frații mei, gândindu-ne la sfârșitul lumii, să ne gândim la sfârșitul nostru. N-avem treabă când are să fie sfârșitul lumii. Poate are să fie peste 100 de ani, poate peste 1000... Când o vrea Dumnezeu. Noi să ne gândim la sfârșitul nostru. Sfârșitul meu e sfârșitul lumii. Dacă eu mor peste un ceas, ce-mi pasă mie, sau ce mă privește că lumea va mai trăi? Dacă eu mă duc la groapă mâine, pentru mine lumea s-a terminat și eu mă duc în lumea veșnică. Cu ce mă duc? Cu ce-am pus în traistă!

Când pornești la drum, ți-ai pus merinde de acasă, ți-ai pus ceapă, ți-ai pus cozonac, ți-ai pus o sticlă de vin, ți-ai pus încălțări, ți-ai pus brâu, ți-ai pus căciulă, ți-ai pus bundiță de frig. Ți le-ai pus toate în traistă. Când stai la popas, ce scoți din traistă? Ce-ai pus, nu? Aceea și găsești. Vom găsi un pahar de apă dat în numele Domnului, o vorbă bună, o milostenie făcută. Dacă am ajutat pe fratele nostru, dacă ne-am rugat pentru cei ce ne-au necăjit, să le facă Dumnezeu bine, nu rău; dacă n-am pomenit numele diavolului, dacă ne-am rugat, dacă am postit, dacă am privegheat, dacă am citit dumnezeieștile Scripturi, dacă am ajutat pe cel necăjit, pe cel sărman, dacă am îmbrăcat pe cel gol, dacă am primit pe cel străin – toate le vom găsi, dacă le-am pus în traistă, pe drumul cel veșnic.

De la naștere la mormânt – zice un filozof grec – este o clipă. Cel ce a văzut nașterea vede și groapa, negreșit. Ne-am născut, trebuie să murim în chip sigur. Pornim de la naștere și numai până la groapă ajungem. De aceea suntem siguri. A

răsărit soarele, merge la amiază, merge la apus, aceasta este viața noastră. Am răsărit în naștere. Întălmim negreșit și asfințim în moarte. Aceasta să ne fie pururea în minte! „Toți murim”, cum zice Isus Sirah. Toți murim, dar avem un drum la mijloc, nu știm cât. De aceea Hristos a spus: „*Luați aminte, privegheați și vă rugați, că nu știți când va fi acea vreme*” (Marcu 13, 33;24, 42). Eu știu că am să mor, dar nu știu când. Acesta-i marele lucru înfricoșat. Poate acum, poate peste un ceas... și ce am să iau cu mine? Îngerul păzitor, care m-a îndemnat să fac bine, și faptele mele, bune sau rele, acelea merg cu mine – și prin vămi, și la Hristos, și la judecată. Deci, frații mei, sunteți un grup de oameni, nu știu de unde ați apărut. Hotărât, îngerul vostru v-a adus aici. Ați auzit o predică. Am voit să vă spun și eu ceva, să spuneți și la alții.

Fericit și de trei ori fericit este creștinul acela care în fiecare ceas și în fiecare zi pune ceva în traistă pentru veacul viitor! Cele ce le pune sunt faptele lui cele bune. Când vom călători, când vom merge la vămi, când vor veni dracii să spuie cuvintele și lucrurile și gândurile noastre, să putem arăta și noi: Da, am făcut rău, dar m-am spovedit la duhovnicul. Cine se spovedește la duhovnic, Duhul Sfânt șterge de la el tot ce a făcut. Să arătăm la judecată: Da, am făcut rău, dar am făcut și milostenie, am făcut și metanie, am făcut și post, m-am spovedit, am făcut și milă cu cel sărac, am ajutat, am vorbit de bine, am iertat pe cel ce mi-a greșit. Să le arătăm și noi acestea, ca să se puie în cumpănă cele bune și cele rele.

Astfel, de trei ori fericit va fi sufletul acela care se pregătește pentru drumul cerului. Ce spune Hristos? „*Împacă-te cu pârașul tău cât ești pe cale*”. *Care e pârașul?* Conștiința noastră. Nu vezi? Dacă ai făcut un lucru mic, dacă ai greșit cu cuvântul, conștiința te mustră de ce ai zis rău de altul. Dacă ai bătut, dacă ai mințit, dacă ai furat, dacă ai blestemat, dacă ai luat lucrul altuia, în orice te mustră conștiința. Conștiința îți spune tot ce ai făcut. *Conștiința este glasul lui Dumnezeu în om.* Acesta este „pârașul”. El ne pâraște încă de pe acum și dacă ne împăcăm cu el, e bine. Iar împăcându-ne cu pârașul acesta, ne împăcăm cu Dumnezeu, că-i glasul Lui. *Și cu el ne putem împăca dacă ne spovedim, dacă ne pare rău pentru cele ce am făcut și ne hotărâm să nu mai facem și dacă ne hotărâm să facem fapte bune și să le punem în locul celor rele de mai înainte, așa ne împăcăm cu pârașul.* Zice Domnul: „*Împacă-te cu pârașul tău cât ești pe cale*”. O cale este viața de acum. Viața de aici se numește cale pentru că într-una călătorim pe ea. Milioane de milioane de oameni călătorim pe ea, de la naștere la groapă.

Ce spune Duhul Sfânt în catisma a șaptesprezecea?

„*Fericiți cei fără prihană în cale, care umblă în legea Domnului*” (Psalmii 117, 1). Auziți pe cine-i fericește Duhul Sfânt: pe cei ce în această cale, adică de la naștere până la groapă, sunt fără prihană, adică fără păcate, pe cei ce călătoresc în calea Domnului.

„*Fericit bărbatul care se teme de Domnul; întru poruncile Lui va voi foarte*” (Psalmii 111, 1). *Cel ce se teme de Dumnezeu în calea vieții acesteia, se teme să gândească rău și să vorbească rău și să facă rău mai departe. Cel ce are frică de Dumnezeu, are toată înțelepciunea.* Căci spune **Solomon**: „*Frica Domnului este înțelepciune*”. David o numește „*începutul înțelepciunii*” (Psalmii 110, 10). Iar **Isus Sirah** zice: „*Frica Domnului mai presus de toată înțelepciunea a covârșit*”. Omul care se teme de Dumnezeu e mai presus de toți înțelepții veacului.

Dar zice dumnezeiescul Ioan Gură de Aur: „Du-te, omule, la mormânt, stai acolo și cugetă la cel ce a murit! Că mâine să știi că te vei face ca el”. La mormintele din cimitir vei învăța mai mult decât în toate școlile filosofilor din lume. Cel mai înțelept om din lume este cel care cugetă la moarte. Dar de ce? Căci spune **Isus Sirah**: „*Fiule, adu-ți aminte de cele mai de pe urmă ale tale și în veac nu vei greși*” (Isus Sirah 41). Dacă cugetăm că vom muri, sigur că ne măsurăm cuvintele, gândurile și faptele noastre, și n-avem nevoie de frica oamenilor.

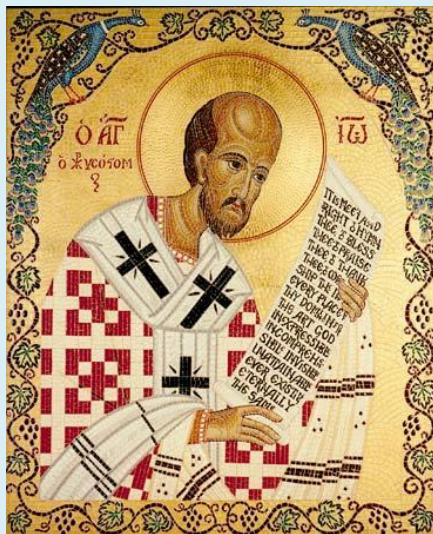
Știm că Dumnezeu e pretutindeni și știe și gândurile noastre. Și de frica Lui noi facem fapta bună. De trei ori fericiți sunt aceia care în viața aceasta scurtă se îngrijesc de suflet și se împacă cu Dumnezeu.

A trăit Adam 930 de ani și la moarte l-a întrebat îngerul: „Adame, cum ți s-a părut viața?”.

- „Doamne, cum ai intra pe o ușă și ai ieși pe cealaltă”.

Șaptezeci de ani ai noștri ca un păianjen s-au socotit. Căci ce e oare mai slab ca pânza păianjenului? „*Zilele anilor noștri șaptezeci de ani; iar de vor fi în putere, optzeci de ani; și ce este mai mult decât aceștia, osteneală și durere*” (Psalmii 89, 10-11). Ați auzit aceasta în Psaltire. Viața noastră trece în foarte scurtă vreme. Drumul nostru e foarte scurt. *Deci, de trei ori sunt fericiți care în calea aceasta scurtă își strâng merinde pentru drumul spre cer. Amin!*

Sfântul Ioan Gură de Aur - Predică la Înălțarea Domnului Iisus Hristos

„Deci, Domnul Iisus, după ce a grăit cu ei, S-a înălțat la cer și a șezut de-a dreapta lui Dumnezeu” (Marcu 16, 19)

Ce sărbătoare este astăzi? Este o sărbătoare înaltă, și mare, care covârșește mintea omenească, și vrednică de marea bunătate a Aceluia ce a așezat-o, adică a lui Dumnezeu. *Astăzi neamul omenesc iarăși s-a împăcat cu Dumnezeu.* Astăzi vrăjmășia cea îndelungată s-a ridicat, războiul cel îndelungat s-a sfârșit. Astăzi s-a încheiat o minunată pace, care mai înainte niciodată nu se putea aștepta. Căci cine ar fi nădăjduit că Dumnezeu iarăși se va împăca cu oamenii? Nu pentru că Domnul era vrăjmaș al oamenilor, ci pentru că robul era ușuratic la minte; nu pentru că Stăpânul era aspru, ci pentru că robul era nemulțumit.

Voiești să știi cum noi am întărit asupra noastră pe acest Domn plin de dragoste și de prietenie? Este neapărat trebuitor să cunoaștem fondul vrăjmășiei de mai înainte, pentru ca atunci când vedem că noi, care eram vrăjmașii lui Dumnezeu, iarăși am fost cinstiți, să ne minunăm de dragostea Aceluia. Și să nu credeți că acea schimbare s-ar fi făcut în urma propriilor noastre merite, ci mai vârtos să nu încetați a recunoaște mărimea harului dumnezeiesc și de-a pururea să mulțumiți Lui pentru mărimea darurilor Sale.

Așadar, *voiești să știi cum am întărit asupra noastră pe acest Domn iubitor de oameni, plin de dragoste, bun, care toate le-a întocmit spre binele nostru?* Dumnezeu hotărâse odinioară a stârpi tot neamul nostru, și așa de tare Se mâniase asupra oamenilor, încât voia să-i stârpească împreună cu femeile, cu copiii, cu

dobitoacele și cu tot pământul. El chiar spusese: *“Voi pierde de peste tot pământul pe omul pe care l-am făcut! De la om până la dobitoc și de la târătoare până la păsările cerului, tot voi pierde, căci îmi pare rău că le-am făcut”* (Facerea 6, 7). *Dar nu omenirea în sine ura El, ci răutatea ei.*

Și noi, care păream nevrednici de pământ, astăzi ne-am înălțat la cer. Noi, care nu eram vrednici de nici o cinste pe pământ, ne-am înălțat la împărăția cea de sus și am trecut peste ceruri și am ajuns la tronul cel dumnezeiesc; și acea natură, care fusese alungată din Rai de către heruvimi, astăzi s-a ridicat mai presus de heruvimi. Dar cum s-a săvârșit această mare minune? Cum ne-am ridicat noi la această înălțime, noi care am mâniat pe Domnul și nu păream vrednici nici de pământ? Cum s-a înlăturat acel război? Cum s-a îmblânzit acea mânie? Cum? Căci aceasta este de mirare, că nu noi, ci El, care cu dreptate Se mâniase pe noi, ne-a chemat la pace și a întemeiat pacea. Cum, El a fost atacat și El cheamă la pace? Negreșit, căci El este Dumnezeu și de aceea ne cheamă pe noi, ca un Părinte plin de dragoste.

Să vedem, cum se face aceasta? *Mijlocitorul păcii este Fiul Aceluia Care ne cheamă la pace; nu un om, sau înger, sau arhanghel, ori vreun altul dintre slujitorii lui Dumnezeu, ci Insuși Fiul lui Dumnezeu este mijlocitor.* Și ce face Mijlocitorul? Ceea ce se cuvine mijlocitorului. Precum atunci când doi sunt învrăjbiți se pune între dânșii un al treilea și potolește mânia unuia și a altuia, așa a făcut și Hristos. Dumnezeu Se mâniase pe noi, și noi ne abătusem de la Dumnezeu, dar Hristos a intervenit între noi și a împăcat amândouă părțile. Dar cum S-a făcut El mijlocitor? *Pedeapsa pe care noi o meritam de la Tatăl, El a luat-o asupra Sa; din partea lui Dumnezeu El a suferit pedeapsa, din partea omenirii celei învrăjbite cu Dumnezeu - ocara.*

Voiești să știi cum le-a luat pe amândouă asupra Sa? “Hristos, ne-a răscumpărat din blestemul legii, făcându-Se pentru noi blestem” (Galateni 3, 13). Acum vezi că El a răbdat pedeapsa cea pusă din partea lui Dumnezeu? Dar iată cum a luat asupra Sa și ocara ce vine de la oameni. Zice psalmistul: *“Ocările celor ce Te ocărăsc pe Tine au căzut asupra mea”* (Psalmul 68, 11). *Așa a ridicat El vrăjmășia și n-a încetat a face și a suferi toate, până ce iarăși a împăcat cu Dumnezeu pe vrăjmașul lui Dumnezeu. Și ziua de astăzi este pricina acestor bunătăți.*

El a luat pârga naturii noastre (adică natura omenească în a ei desăvârșire) și a dat-o iarăși Tatălui, făcând ca un lucrător de pământ care aduce lui Dumnezeu pârga roadelor, ca prin aceasta Dumnezeu să binecuvânteze tot câmpul. El a adus Tatălui pârga naturii omenești, și Tatăl a admirat jertfa, și pentru vrednicia Celui ce a adus

jertfa, și pentru însăși curăția jertfei. Așa că Tatăl a luat-o cu mâinile Sale și a pus-o lângă Sine, zicând: “*Șezi de-a dreapta Mea*” (Psalmul 109,1).

Dar cărei naturi a grăit Dumnezeu? Către natura cea omenească, ori către natura cea dumnezeiască a lui Hristos? Arătat este că aceleia căreia îi spusese odinioară: “*Pământ ești și în pământ te vei întoarce*” (Facerea 3, 19).

Nu era destul că natura omenească, prin Hristos, s-a ridicat la cer? Nu era destul că ea a ajuns în lăcașul îngerilor? Nu era, oare, această cinste negrăită? Însă ea a trecut mai presus de îngeri, s-a înălțat peste arhangheli, peste heruvimi și serafimi, și nu s-a oprit până ce a șezut pe tronul lui Dumnezeu. Socotește cât de jos stătea înainte natura omenească și cât de sus s-a ridicat! Nu se putea să cadă mai jos decât căzuse omenirea, și nici mai sus nu putea să se ridice decât să ridice-o Hristos. Căci natura omenească prin Hristos s-a ridicat la cer. Și ce însușiri avea această natură mai înainte?

Eu mă opresc bucuros la înjosirea naturii noastre, pentru ca să recunosc mai bine uimitoarea ei înălțare, prin bunătatea Domnului. Noi eram pulbere și cenușă. Dar cel puțin aceasta nu era urmare a vinovăției noastre, ci din cauza slăbiciunii naturii noastre, că oamenii se făcuseră mai fără de minte decât dobitoacele, după cum zice și psalmistul: “*Alăturatu-s-a dobitoacelor celor fără de minte și s-a asemănat lor*” (Psalmul 48, 12). A se asemana cu dobitoacele cele fără de minte înseamnă a fi încă mai înjosit decât ele. Adică, la dobitoace, lipsa de minte este ceva natural, nevinovat, dar o ființă înzestrată cu minte a se pogori până la lipsirea de minte, aici este vinovăția voinței. Așadar, oamenii au căzut mai jos decât dobitoacele, s-au făcut mai nemulțumitori, mai nebuni, mai vârtoși, mai înjosiți, mai nesimțitori decât pietrele.

Ce trebuie să zic? Cum să mă exprim? Această nevrednică omenire, cea mai fără de minte decât toate, s-a ridicat astăzi peste toate. Astăzi îngerii au văzut ceea ce de mult doreau să vadă. Astăzi arhangheli privesc cele pe care de mult așteptau să le vadă. Ei au văzut natura noastră strălucind de pe Tronul cel împărătesc, strălucind în slava și frumusețea cea nemuritoare. Căci acum, când natura omenească i-a covârșit cu cinstea, ei totuși se bucură, așa cum mai înainte jeleau înjosirea noastră. Deși heruvimii alungaseră omenirea din Rai, totuși jeleau soarta ei.

Dacă oamenii simt compătimire pentru alții, cu atât mai mult îngerii au simțit compătimire pentru noi, căci ei sunt mai plini de iubire decât oamenii. De aceea se arată îngerii pretutindeni unde se vorbește despre reînălțarea omenirii, atât la Nașterea lui Hristos, cât și la învierea Sa din mormânt.

Astăzi, la înălțarea Mântuitorului la cer, iată ce se zice în istoria Apostolilor despre îngerii: “... *doi bărbați au stat înaintea lor în haine albe, care au și zis: Bărbați galileeni, ce stați căutând spre cer? Acest Iisus, care S-a înălțat de la voi la cer, așa va veni, precum L-ați văzut mergând la cer*” (Fapte 1, 10-11).

Ascultați acum cu luare aminte. Pentru ce vorbesc ei așa? Nu aveau oare ucenicii ochi? Nu văzuseră ei înșiși ceea ce s-a petrecut? Nu spune evanghelistul că *S-a înălțat înaintea ochilor lor*? (Fapte 1, 9). *Pentru ce, oare, s-au înfățișat atunci îngerii și le-au spus că El S-a înălțat la cer?* Pentru două pricini:

Întâi, fiindcă ucenicii erau întristați pentru despărțirea de Hristos, Cum că ei în adevăr erau triști, aflăm din cuvintele Domnului: “Nimeni dintre voi nu mă întreabă: Unde Te duci? Ci, fiindcă v-am spus acestea, întristarea a umplut inima voastră” (Ioan 16, 5-6).

Când noi ne despărțim de prieteni și de rude, ne pare rău. *Cum ar fi putut acum ucenicii să nu jelească și să nu simtă durerea, când vedeau că se desparte de dânșii Izbăvitorul lor, Dascălul și Sprijinitorul cel plin de dragoste, cel blând și bun? De aceea li s-au arătat îngerii; ei trebuiau să aline durerea ucenicilor pentru ducerea Domnului de la dânșii, prin făgăduința revenirii Lui.* “Acest Iisus, care S-a înălțat de la voi la cer, așa va veni, precum L-ați văzut mergând la cer”. Vă pare rău că El se ia de la voi, însă nu vă întristați, El iarăși va veni. Aceasta este întâia pricină a arătării îngerilor.

Pentru a doua pricină, nu mai mică decât prima, îngerul a adăugat: “El S-a înălțat”, adică S-a înălțat, S-a ridicat la cer. Distanța era prea mare și ochii omenesți nu puteau să privească trupul ce se înălța până a ajuns la cer; Precum o pasăre, care se ridică la înălțime, se ascunde tot mai mult de ochii noștri, așa și trupul lui Hristos, cu cât mai sus se ridică, cu atât mai mult se depărta de ochii ucenicilor, fiindcă slăbiciunea vederii nu putea să urmărească lungimea distanței. De aceea *s-au înfățișat îngerii, spre a încredința pe ucenici despre înălțarea Sa la cer, ca ei să nu creadă că El a fost luat la cer ca Ilie.*

- ✚ Ilie a fost luat ca un rob al lui Dumnezeu, iar Iisus ca Domn;
- ✚ Ilie cu o căruță de foc, Iisus a fost luat de un nor, căci și Tatăl, precum zice Isaia, “*șade pe nor*” (Isaia 19, 1).
- ✚ Ilie, la înălțarea sa, a slobozit jocul său asupra ucenicului său Elisei; dar Iisus, după ce S-a înălțat, a făcut să se pogoare asupra ucenicilor Săi darurile Harului și a făcut nu numai un prooroc, ci mii de prooroci, care au fost cu mult mai mari și mai slăviți decât Elisei.

Așadar, iubiților, să priveghem și să îndreptăm ochii duhului nostru la a doua venire a Domnului. Apostolul Pavel zice: “*Însuși Domnul întru poruncă, la glasul arhanghelului, Se va pogori din cer, și cei morți întru Hristos vor învia întâi. După aceea, noi cei vii, care vom fi rămas, vom fi răpiți împreună cu ei în nori, întru întâmpinarea Domnului*” (I Tesaloniceni 4, 16-17). Însă nu toți.

Ascultă ce zice Hristos: “*Atunci vor fi două măcinând la moară, una se va lua, alta se va lăsa; în noaptea aceea vor fi doi într-un pat, unul se va lua, altul se va lăsa*” (Matei 24, 41; Luca 17, 34). Ce înseamnă aceste vorbe neînțelese? Cele de la moară sunt săracii și chinuiții (la iudeii antici, slujnicele sau roabele erau datorare să macine făină în râșniță), cei din pat sunt bogații, care au și comoditate, și prisosință. *Domnul voiește așadar să spună că atât dintre săraci, cât și dintre bogați, numai unii se vor mântui, alții însă vor pieri. Dreptii vor fi răpiți în nori, spre întâmpinarea Domnului, iar păcătoșii vor fi lăsați și dați osândeii.*

Când un rege vizitează o cetate, obișnuiesc a ieși înaintea lui cei ce îi sunt favoriți; iar criminalii se țin în cetate, spre a aștepta pedeapsa lor. Tot așa va fi când Domnul va veni la judecată. Vom fi, oare, și noi atunci duși spre întâmpinarea Lui? Ah, eu cunosc păcatele mele și nevrednicia mea!

Deci, să nu se laude bogatul întru bogăția sa și săracul să nu se creadă mizerabil și nenorocit. Mai vârtos fericit, și sigur fericit, și de trei ori fericit este cel care se va arăta vrednic în ziua aceea a ieși întru întâmpinarea Domnului, de ar fi el și cel mai sărac decât toți. *Iar noi, păcătoșii, să ne tânguim pe noi înșine, și nu numai să ne tânguim, dar să ne îmbunătățim, să ne schimbăm, pentru ca toți să primim cu vrednicie pe împăratul îngerilor și să putem gusta acea sfântă fericire întru Hristos Domnul nostru, Care fie proslăvit împreună cu Tatăl și cu Duhul Sfânt, în vecii vecilor.*

Amin.

(Sfântul Ioan Gură de Aur - Predici la Duminici și Sărbători - Ed. Bunavestire - Bacău)

Sfântul Nicolae Velimirovici - Predică la Înălțarea Domnului

Căroră S-a și înfățișat pe Sine viu, după patima Sa, prin multe semne doveditoare, arătându-li-Se timp de patruzeci de zile și vorbind cele despre împărăția lui Dumnezeu. Și cu ei petrecând, le-a poruncit să nu se depărteze de Ierusalim, ci să aștepte făgăduința Tatălui, pe care (a zis El) ați auzit-o de la Mine: Că Ioan a botezat cu apă, iar voi veți fi botezați cu Duhul Sfânt, nu mult după aceste zile.

*Iar ei, adunându-se, Îl întrebau, zicând: Doamne, oare în acest timp vei așeza Tu, la loc, împărăția lui Israel? El a zis către ei: **Nu este al vostru a ști anii sau vremile pe care Tatăl le-a pus în stăpânirea Sa.** Ci veți lua putere, venind Duhul Sfânt peste voi, și Îmi veți fi Mie martori în Ierusalim și în toată Iudeea și în Samaria și până la marginea pământului.*

Și acestea zicând, pe când ei priveau, S-a înălțat și un nor L-a luat de la ochii lor. Și privind ei, pe când El mergea la cer, iată doi bărbați au stat lângă ei, îmbrăcați în haine albe, care au și zis: Bărbați galileeni, de ce stați privind la cer? Acest Iisus care S-a înălțat de la voi la cer, astfel va și veni, precum L-ați văzut mergând la cer.

Atunci ei s-au întors la Ierusalim de la muntele ce se cheamă al Măslinilor, care este aproape de Ierusalim, cale de o sâmbătă. Și când au intrat, s-au suit în încăperea de sus, unde se adunau de obicei: Petru și Ioan și Iacov și Andrei, Filip și Toma, Bartolomeu și Matei, Iacov al lui Alfeu și Simon Zelotul și Iuda al lui Iacov. Toți aceștia, într-un cuget, stăruiau în rugăciune împreună cu femeile și cu Maria, mama lui Iisus, și cu frații Lui.

Când rândunelele nu prea mai au mâncare și vine vremea rece, ele se duc în țările calde, unde este mult soare și multă hrană. O rândunică zboară pe sus, cercetând aerul și arătând calea, și restul stolului o urmează.

Când sufletele noastre nu prea mai au hrană în lumea materialnică, și când se apropie frigul morții - o, se află vreo rândunică ca aceea, ca să ne ducă într-un loc cald, unde să fie multă căldură duhovnicească și hrană duhovnicească? Există vreun asemenea loc? O, există vreo astfel de rândunică?

În afara Bisericii Creștine, nu se află nimeni care să ne poată da la aceasta, nici un fel de răspuns demn de încredere. *Biserica singură cunoaște aceasta, și cunoaște cu adevărat.*

- *Ea a văzut acea parte a Raiului după care tânjesc sufletele noastre în amurgul înghețat al acestei vieți pământești.*
- *Ea a văzut și această rândunică binecuvântată, cea dintâi care să zboare către acel loc mult dorit, risipind întunericul, croind drum prin văzduhul greoi dintre pământ și cer, cu aripile ei puternice, deschizând calea pentru stolul din spatele ei.*

În afară de aceasta, Biserica de pe pământ îți poate mărturisi despre stoluri de rândunele fără de număr care au urmat prima Rândunea, și au plecat împreună cu ea spre țara binecuvântată, țara îmbelșugată de toate lucrurile cele bune - țara primăverii celei veșnice.

Veți vedea de aici că, prin această Rândunică mântuitoare, mă gândesc la Domnul nostru Iisus Hristos Cel Înălțat.

- ✓ *Nu a spus El Însuși că El este Calea?*
- ✓ *Nu a spus El Însuși Apostolilor: “Mă duc să vă gătesc loc ... și vă voi ... lua la Mine” (Ioan 14:2-3)?*
- ✓ *Și nu le-a spus El înainte de aceasta: “Iar Eu, când Mă voi înălța de pe pământ, îi voi trage pe toți la Mine” (Ioan 12:32)?*

Ceea ce a spus El Însuși a început să se împlinească câteva săptămâni mai târziu, și a continuat să se împlinească până în zilele noastre, și se va împlini până la sfârșitul veacurilor. Adică: fiind începătorul primei zidiri a lumii, El este și începătorul celei de a doua zidiri, sau reînnoirea binecuvântată a celei vechi.

Păcatul a tăiat aripile lui Adam și cele ale tuturor urmașilor săi, și toți s-au îndepărtat de Dumnezeu, au slăbit în credință și au fost orbiți de țărâna din care au fost zidite trupurile lor. *Hristos, ca Adam cel Nou, primul Om, Întâiul Născut între oameni, a fost cel dintâi care să Se înalțe la cer pe aripi duhovnicești, către tronul slavei și puterii veșnice, despicing calea spre cer și deschizând toate porțile cerului următorilor Lui cu aripile lor duhovnicești* - așa cum vulturul deschide calea puilor săi; precum rândunica merge înainte, arătând stolului calea și tăind rezistența mare a aerului.

“Cine-mi va da mie aripi ca de porumbel, ca să zbor și să mă odihnesc” (Psalm 54:6), a strigat psalmistul la necaz înaintea venirii lui Hristos. De ce? El însuși explică: *“Inima mea s-a tulburat întru mine și frica morții a căzut peste mine; teamă și cutremur au venit asupra mea și m-a acoperit întunericul”* (Psalm 54:4-5). Un asemenea înțeles cumplit al fricii de moarte și groază de existență în pustiriile vieții acesteia trebuie, ca un coșmar greu, să apese întreaga lume care are judecată, lumea cinstită înaintea lui Hristos.

“Cine-mi va da mie aripi de porumbel ca să zbor din viața aceasta?” - aceasta trebuie să fie întrebarea pusă de multe suflete nobile și sensibile. Dar încotro vei zbura, o, suflete păcătos? Mai poți, ca într-un vis, să mai simți locul acela de căldură și lumină de unde ai fost izgonit?

Iată, porțile s-au închis după plecarea voastră, și acolo au fost așezați heruvimi cu săbii de foc, ca să vă oprească venirea voastră.

Iată, păcatul v-a tăiat aripile voastre - nu aripile de pasăre ci aripile Dumnezeiești - și v-a trimis cu hotărâre spre pământ.

- *Este nevoie de cineva, care mai întâi să vă slobozească de greutatea păcatului, să vă spele și să vă facă să stați drept.*
- *Și apoi cineva trebuie să vă sădească și să vă hrănească aripi noi în voi, ca să puteți zbura.*
- *Apoi aveți nevoie de cineva, de cineva foarte puternic, care să-i țină deoparte pe îngerii cu săbii de foc, ca să vă lase pe voi să treceți spre țara voastră slăvită.*
- *În cele din urmă, aveți nevoie de cineva care să afle milă pentru voi de la Ziditorul vostru îndurerat, pentru ca El să vă primească din nou în pământurile țării Sale fără de moarte.*

Acest “cineva” nu era cunoscut lumii pre-creștine. El S-a arătat ca Domnul și Mântuitorul nostru Iisus Hristos, Fiul Dumnezeului celui viu.

Din iubire pentru voi, El S-a pogorât din cer și a venit pe pământ, luând haină trupească, a fost prins de dragul vostru, întemnițatilor, a suferit sudoare și îngheț, a îndurat foame și sete, Și-a dat fața ca să fie scuipată și trupul Său ca să fie bătut în cuie pe Cruce, S-a așezat în mormânt ca leș, a coborât în iad ca să strice o închisoare mai rea decât viața aceasta, care vă aștepta pe voi după plecarea din trup - și toate astea pentru a vă mântui pe voi din murdăria păcatului, și v-a așezat pe picioarele voastre.

El a înviat din morți, ca prin aceasta să vă dea aripi pentru zborul la cer, și în cele din urmă S-a înălțat la cer pentru a vă deschide calea și a vă duce în locașul îngerilor.

Nu trebuie acum să oftați cu, cutremur și groază ca Împăratul David, nici nu trebuie să doriți “*aripi de porumbel*”, căci a venit Vulturul, și a arătat și despărțit drumul în două.

Voi trebuie numai să creșteți aripile duhovnicești care vi s-au dat la botez întru numele Lui, și să doriți cu toată tăria să vă urcați acolo unde S-a urcat EL.

El a făcut nouăzeci și nouă la sută din tot ceea ce vă trebuie pentru mântuirea voastră; nu vă veți osteni să faceți unu la sută cât a rămas pentru mântuirea voastră; și aceasta când, pentru voi, “*vi se va da cu bogăție intrarea în veșnica împărăție a Domnului nostru și Mântuitorului Iisus Hristos*” (II Petru 1:11)?

Înălțarea Domnului de la pământ la cer este la fel de neașteptată pentru oameni ca și pogorârea Lui din cer pe pământ și nașterea Lui în trup care s-a săvârșit spre a Se întoarce la îngeri. *Care întâmplare din viața Sa nu reprezintă ceva fără de asemănare și neașteptat de neasemuit pentru lume?*

Așa cum îngerii urmăreau cu uimire cum Dumnezeu, la prima zidire, a despărțit lumina de întuneric și apa de uscat, cum El a așezat stelele pe tăria cerului, și cum a făcut plantele și animalele din țărână și la urmă a făcut omul, dându-i suflet viu, tot așa fiecare dintre noi trebuie să privim cu uimire faptele vieții Mântuitorului, începând cu minunata Bunavestire a Preasfintei Fecioare de către Arhanghelul Gavriil în Nazaret, și până la capăt, cu scopul Înălțării Sale minunate pe Muntele Măslinilor.

La prima vedere, totul este neasteptat, dar, când se fac conștienți de planul pentru rânduirea mântuirii noastre, toți oamenii cu judecată trebuie să strige de bucurie și să aducă slavă puterii lui Dumnezeu, înțelepciunii Sale și iubirii Sale pentru oameni.

Nu poți desprinde nici măcar o singură întâmplare mare din viața lui Hristos fără să strice întregul, așa cum nu poți tăia brațul sau piciorul omului fără să-l mutilezi, sau să muți luna de pe bolta cerească sau să distrugi o parte a miriadelor de stele, fără să aduci stricăciune rânduiei și frumuseții cerurilor.

Așa că nu te gânde să spui: “Nu era necesar ca Domnul să Se înalțe la cer!” Când unii dintre iudei au fost siliți să recunoască adevărul și să strige: “*Toate le-a făcut bine!*” (Marcu 7:37), cum putem noi, care suntem botezați în numele Lui, să nu credem că tot ceea ce a făcut El, a făcut bine: plănuiind și rânduind cu mare înțelepciune.

Și *Înălțarea Lui* este de asemenea bună, a plănuit și a rânduit cu mare înțelepciune, așa cum sunt și Întruparea Lui, Botezul, Schimbarea la Față și Învierea. “*Vă este de folos ca să Mă duc Eu*” (Ioan 16:7), a spus Domnul ucenicilor Săi.

Vedeți cum El rânduiește și face tot ce este cel mai bine pentru oameni? Fiecare cuvânt și lucrare a Lui are ca scop binele nostru. Înălțarea Lui este bunul nemărginit pentru noi toți. Dacă nu ar fi așa, El nu S-ar fi înălțat. Dar să ne oprim asupra Înălțării înșăși, așa cum o istorisește Evanghelistul Luca în cele două cărți: Evanghelia sa și Faptele Apostolilor.

Domnul a spus ucenicilor Săi: “Așa este scris și așa trebuie să pătimească Hristos și să învieze din morți a treia zi.” Cine a scris aceasta? Duhul Sfânt a scris aceasta, în sfătuirea dinlăuntrul Sfintei Treimi și prin prooroci și înainte văzători. “*în Legea lui Moise, și în prooroci, și în psalmi*”. Domnul socotește că aceste cărți sunt de preț în măsura în care acestea spuseseră mai dinainte ce urma să I se întâmple Lui. Acolo s-a proorocit și aici s-a împlinit. Acolo erau duhuri și lucruri de mare preț; aici e viață și adevăr.

“Apoi El le-a deschis mintea ca să poată pricepe Scripturile”. Deschiderea minții lor este o minune la fel ca și învierea din morți, căci sub vălul gros al păcatului înțelegerea omenească se află în întunericul mormântului: citește și nu înțelege; se uită dar nu vede; aude dar nu înțelege. Cine se uitase și citise cuvintele Scripturii mai mult decât cărturarii din Ierusalim - dar cine a văzut cel mai puțin în

cuvintele pe care le citeau? De aceea, *de ce nu a ridicat Domnul vălul gros de pe mințile lor, ca să înțeleagă și ei ca și Apostolii? De ce aceștia doreau aceasta pe când aceia nu? Pentru că, în timp ce cărturarii și bătrânii spuneau despre El: “Omul acesta este păcătos”, și așteptau un prilej ca să-L omoare, Apostolii au spus: “Doamne la cine ne vom duce? Tu ai cuvintele vieții celei veșnice”* (Ioan 6:68).

Domnul deschide mintea pentru înțelegere numai acelor care doresc aceasta; El dă apa vieții numai celor însetați, și El Se arată numai celor care Îl caută cu dorință arzătoare.

“Așa este scris și așa trebuie să pătimească ...” Dacă Scripturile ar fi fost scrise de oameni obișnuiți, din înțelegerea lor omenească, nu s-ar fi făcut referiri la Fiul lui Dumnezeu în aceste scrieri, nici nu s-ar fi grăbit să se împlinească.

Dar *scrierile proorocilor au fost lucrarea Duhului Sfânt, și Dumnezeu, credincios lui Însuși și făgăduințelor Sale, L-a trimis pe Fiul Său, Cel Unul Născut să împlinească aceste făgăduințe. “Așa trebuie să pătimească”, a spus Cel Care vede întreaga lume zidită de la un capăt la celălalt, tot așa cum omul vede o pagină scrisă, care se află în fața lui.*

Apoi, când Înțeleptul spune că trebuia să se întâmple, nu sunt orbii de răs când ei spun că nu era nevoie să se întâmple? Trebuia să se întâmple: *Domnul trebuia să sufere în vremelnicie, ca să se bucure în veșnicie. Și El a trebuit să învie din nou, pentru ca noi să înviem prin El la viața cea veșnică.*

“Și să se propovăduiască în numele Său pocăința spre iertarea păcatelor la toate neamurile, începând de la Ierusalim.” (Sf. Marcu, în Evanghelia sa, spune aceasta cu alte cuvinte: *“Propovăduiți Evanghelia la toată făptura.”* “Toată făptura” înseamnă “toți oamenii”).

Grigorie Dialogul spune într-o omilie (XXIX, despre Marcu 16:14-20): *“Omul are ceva asemenea cu toată zidirea. Cu piatra el are aceeași ființă; cu lemnul, viața; cu animalele, simțurile; cu îngerii, priceperea ... Așadar, prin “Toată făptura” noi trebuie să înțelegem “omul”.*

Dacă Domnul Iisus nu ar fi suferit și nu ar fi murit pentru păcatele noastre, cine dintre noi ar fi știut că păcatul este o otrăvă aducătoare de moarte? Și dacă El nu ar fi înviat, cine dintre noi, ar mai avea nădejde, descoperind cât de cumplit este păcatul? Pocăința nu ar fi de nici un folos, nici iertarea nu ar fi cu putință.

Căci pocăința este legată de suferință, și iertarea cu învierea prin puterea Dumnezeiască. Prin pocăință, omul cel vechi, îmbolnăvit de păcat moare și coboară în mormânt, și prin iertare, omul cel nou se naște la viață nouă.

Iată, cele mai minunate vești pentru toate popoarele pământului, încep la Ierusalim. Ceea ce Arhanghelul Gavriil, slujitorul Atotvăzătorului, a spus dreptului Iosif în cuvintele proorocului: *“El va mântui poporul Său de păcatele lor”* (Matei 1:21), este întărit de către Stăpânul Însuși, cu experiența celui în suferință și dreptatea biruitorului.

***Dar de ce se spune:** “începând de la Ierusalim”? Pentru că marea Jertfă a fost adusă în Ierusalim pentru întreaga omenire, și pentru că acolo a strălucit lumina Învierii deasupra mormântului.*

Atunci, în sens tainic - **dacă Ierusalimul reprezintă mintea omului** - este limpede că pocăința și smerenia trebuie să înceapă cu înțelegerea, și de aici să cuprindă lăuntrul omului în întregime.

- Mândria minții l-a aruncat pe Satan în iad;
- mândria minții i-a îndepărtat pe Adam și Eva de Dumnezeu;
- mândria minții i-a împins pe farisei și pe cărturari să-L ucidă pe Domnul.

Mândria minții este cel mai mare câmp al păcatului până în ziua de astăzi. **Dacă mintea omului nu îngenunchează înaintea lui Hristos, atunci genunchii lui nu se vor pleca.**

Cel care a început să-și liniștească mintea cu pocăința, a început să-și tămăduiască și rana cea mai adâncă.

“Voi sunteți martorii acestora.” Martorii căror lucruri?

- ✓ Martorii suferințelor Domnului,
- ✓ martorii slăvitei Sale Învieri,
- ✓ martorii trebuinței pocăinței,
- ✓ martorii adevărului iertării păcatelor.

Domnul a spus Apostolului Pavel, când acesta îl schimbase din prigonitor în Apostolul Său: *“Căci spre aceasta M-am arătat ție: ca să te rânduiesc slujitor și martor, și al celor ce ai văzut”* (Fapte 26:16).

Și Apostolul Petru spune oamenilor, în prima sa predică, după pogorârea Duhului Sfânt: *“Dumnezeu a înviat pe Acest Iisus, Căruia noi toți suntem martori”* (Fapte 2:32).

Apostolul Ioan spune de asemenea: *“Ce ... am auzit, ce am văzut cu ochii noștri, ce am privit și mâinile noastre au pipăit ... vă vestim și vouă”* (I Ioan 1:1,3).

Apostolii au fost atunci, martori cu ochii lor ai predicilor însuflețite ale lui Hristos, ai minunilor Sale și a toate cele ce s-au întâmplat în timpul vieții Sale pământești - ale tuturor acestora pe care se întemeiază mântuirea noastră.

Ei au auzit și au văzut și au împărtășit Adevărul. *Aceștia au fost cei dintâi care au fost luați în vasul mântuirii din potopul păcatului, astfel încât și aceștia să ia și pe alții la bord și să se mântuiască. Mințile lor au fost scuturate de mândrie, și inimile lor au fost curățate de patimi.* Domnul Însuși le-a arătat aceasta: *“Acum voi sunteți curați, pentru cuvântul pe care vi l-am spus”* (Ioan 15:3). Deci, ei nu au fost numai martori ai tuturor faptelor celor ce puteau fi văzute, auzite, cercetate și pipăite, referitor la Cuvântul lui Dumnezeu, ci au fost și martorii regenerării și reînnoirii omului prin pocăință și curățirii de păcat.

Evanghelia s-a desfășurat nu numai înaintea ochilor și urechilor lor, ci și în lăuntrul lor, în inimile și mințile lor. O întreagă revoluție a inimii și a minții s-a înfăptuit în ei în vremea celor trei ani de ucenicie pe lângă Hristos.

Această revoluție stătea în moartea dureroasă a omului celui vechi din ei, și nașterea și mai dureroasă a omului celui nou. Câte dureri de moarte au răbdât sufletele lor până când în sfârșit, regenerate și strălucitoare de lumină, au putut striga: *“Știm că am trecut de la moarte la viață”* (I Ioan 3:14)? Câtă vreme a trebuit, câtă osteneală, șovăială, frică, chinuire, rătăcire, cugetare și cercetare - până ce ei s-au făcut mărturisitori credincioși ai suferinței morții și Învierii trupești ai Domnului Iisus, ca și ai suferinței, morții și învierii lor duhovnicești?

Totuși, la vremea aceea, Apostolii nu erau destul de sporiți și statorniciți duhovnicește. Și așa Domnul continua să-i îndrume ca ucenici, *încurajându-i* în clipa plecării cu cuvintele: *“Nu vă voi lăsa orfanî”* (Ioan 14:18). De aceea El a rămas cu ei vreme de patruzeci de zile după Învierea Sa, arătându-Se viu prin multe *“semne doveditoare ... și vorbind cele despre împărăția lui Dumnezeu”*. Și de aceea, El a făgăduit în cele din urmă să trimită pe Duhul Sfânt, tăria din cer.

“Și i-a dus afară până spre Betania și, ridicându-Și mâinile, i-a binecuvântat. Și pe când îi binecuvânta, S-a despărțit de ei și S-a înălțat la cer”. Ce despărțire de pământ măreață și emoționantă! De pe Muntele Măslinilor, de sub care fusese adus iarăși la viața aceasta vremelnică, Domnul cel Înviat S-a înălțat spre înălțimile nesfârșite ale vieții veșnice.

El nu S-a înălțat la stele, ci deasupra lor; El nu S-a înălțat la îngeri, ci deasupra lor; nu la puterile cerești, ci deasupra lor; deasupra tuturor cetelor nemuritoare, cerești, deasupra tuturor sălașurilor cerești ale îngerilor și ale celor drepți; sus, mult mai sus de ochii heruvimilor, chiar către tronul Tatălui ceresc, către altarul tainic al Sfintei și de Viață Dătătoarei Treimi.

Măsura acestor înălțimi nu există în lumea zidită; poate că singurul lucru cu care se poate asemăna în direcția opusă, stă în adâncurile în care l-a aruncat mândria pe Lucifer, cel lepădat de Dumnezeu; sunt adâncimile în care Lucifer a dorit să arunce întreaga omenire.

Domnul Iisus ne-a mântuit din această stricăciune fără de sfârșit și, în locul adâncimilor acestei prăpăstii, El ne-a ridicat pe noi la înălțimile Dumnezeiești ale cerului.

El ne-a înviat pe noi pentru două pricini :

- ❖ mai întâi, pentru că El a înviat ca om în trup, așa cum suntem noi; și
- ❖ în al doilea rând, pentru că El nu a înviat pentru El ci pentru noi, ca să ne deschidă calea spre pacea cu Dumnezeu.

Înălțându-Se în trupul Său cel înviat, pe care oamenii l-au ucis și l-au îngropat în mormânt, El a binecuvântat cu mâinile care purtau rănilor cuielelor.

O, Doamne prea binecuvântate, cât de mare este mila Ta!

Istoria venirii Tale în lume a început cu binecuvântare, și se sfârșește cu binecuvântare. Vestind venirea Ta în lume, Arhanghelul Gavriil a intrat la Preasfânta Născătoare de Dumnezeu cu cuvintele: *“Bucură-te, ceea ce ești plină de har ... Binecuvântată ești tu între femei!”* (Luca 1:28). Și acum, *când Tu Îți ieși rămas bun de la cei care Te-au primit pe Tine, Tu Îți întinzi mâinile binecuvântându-i împlăcându-i.*

O, Preabinecuvântatul între oameni!

O, Izvorule haric de binecuvântări!

Binecuvântează-ne și pe noi, așa cum i-ai binecuvântat pe Apostolii Tăi!

“Și privind ei, pe când El mergea la cer, iată doi bărbați au stat lângă ei, îmbrăcați în haine albe, care au și zis: “Bărbați galileieni, de ce stați privind la cer? Acest Iisus care S-a înălțat de la voi la cer, astfel va și veni, precum L-ați văzut mergând la cer.”

Cei doi bărbați în veșminte albe sunt doi din cetele îngerilor nevăzuți care L-au însoțit pe Domnul lor de la pământ la cer, așa cum odinioară L-au însoțit din cer pe pământ la zămisirea Sa în Nazaret și la nașterea Sa în Betleem.

La Înălțarea Sa, doi dintre ei, după rânduiala lui Dumnezeu, s-au făcut văzuți privirii omenеști, ca să dea vestire ucenicilor. *Această vestire era foarte trebuincioasă pentru ei, căci aceștia s-ar fi putut simți singuri și părăsiți după plecarea Mântuitorului.*

“Acest Iisus care S-a înălțat de la noi la cer, astfel va și veni.” Aceasta este vestirea lui Hristos prin cei doi îngeri ai Săi.

Vedeți lărgimea iubirii Domnului pentru oameni? Chiar la vremea Înălțării Sale la cer, către tronul slavei Dumnezeului Celui în Treime, El nu Se gândește la Sine, nici la slava Sa după toată umilirea, nici la odihna după muncile Sale cele grele de pe pământ, ci la ucenicii Săi care au rămas în urmă pe pământ.

Deși El Însuși le-a dat lor sfătuire și încurajare îmbelsugată, El le trimite îngerii Lui, ca să le dea lor mai multă mângâiere și bucurie.

Deși El făgăduise să trimită Duhul, Mângâietorul, și deși El Însuși le spusese: *“Nu vă voi lăsa orfani; voi veni la voi”* (Ioan 14:18).

De fapt El face mai mult decât făgăduise: El le arată îngeri din cer, vestitorii și slujitorii Săi, mai întâi ca să-i lămurească de puterea Sa și, apoi, ca să reînnoiască, prin buzele îngerilor, făgăduința că El va veni din nou la ei. *El face tot ce este cu putință ca să ia de la ei frica și durerea, și ca să-i sporească cu îndrăzneală și bucurie.*

“Atunci ei s-au închinat Lui și s-au întors la Ierusalim cu bucurie mare”.

*Ei s-au închinat Domnului Atotputernic cu duhul și cu trupul, ca semn al smereniei și ascultării lor. Această închinăciune a lor înseamnă: **Facă-se voia Ta, O Doamne Atotputernic!***

Și ei s-au întors de la Muntele Măslinilor la Ierusalim, așa cum li se poruncise. Ei nu s-au întors cu tristețe, ci *“cu bucurie mare”*. Ei ar fi fost mâhniți dacă Domnul ar fi plecat de la ei în vreun alt chip. Dar această plecare era o nouă și măreață arătare pentru ei. El nu a dispărut din priveliștea lor în oricare chip, ca să meargă oriunde, ci S-a înălțat la cer într-o slavă și putere. Astfel s-au împlinit în chip deslușit cuvintele Sale proorocești despre această întâmplare, tot așa cum s-au împlinit acelea despre pătimirea și Învierea Sa.

Și mintea Apostolilor s-a deschis, ca să priceapă ceea ce spusese El: *“Și nimeni nu s-a suit în cer, decât Cel ce S-a coborât din cer, Fiul Omului, Care este în cer”* (Ioan 3:13); și încă ceva ce spusese El ucenicilor în chip de întrebare (când se miraseră ei de cuvintele Lui despre pâinea care va veni din cer): *“Dacă veți vedea pe Fiul Omului suindu-Se acolo unde era mai înainte?”* (Ioan 6:62). - și iarăși: *“Ieșit-am de la Tatăl și am venit în lume; iarăși las lumea și Mă duc la Tatăl”* (Ioan 16:28).

Întunericul neștiinței toarnă frică și tulburare în suflet, dar lumina cunoașterii adevărului toarnă în suflet bucurie, și dă putere și încredere. Ucenicii se aflaseră în frică și tulburare când Domnul le-a vorbit despre moartea și Învierea Sa. Dar când ei L-au văzut înviat și viu, *“s-au bucurat”*. Ucenicii trebuie să fi fost iarăși cu frică și tulburare când Domnul le-a vorbit despre Înălțarea Sa la cer și despărțirea de ei. Dar când aceasta se petrecea înaintea ochilor lor, după cum fusese proorocit, ei s-au umplut de *“bucurie mare”*.

Frica lor s-a destrămat, șovăiala lor a dispărut, tulburarea lor a zburat de la ei, și în locul acestora toate s-a aflat adevărul - o adevărare frumoasă, luminoasă; și din adevărare au căpătat putere și bucurie.

Acum ei știau precis că Domnul și Învățătorul lor Se pogorâse din cer, pentru că acum El Se înălțase la cer; și că El a fost trimis de către Tatăl, pentru că El Se întorsese acum la Tatăl; și că El este Atotputernic în cer așa cum a fost și pe pământ, căci îngerii Îl înconjoară și fac Voia Lui.

De această cunoaștere sigură era acum legată credința sigură că El va veni din nou, nu oricum, ci într-o putere și slavă, așa cum le spusese El de multe ori, și îngerii Lui repetau acum făgăduința.

Deci, pentru ei nu rămăsese nimic altceva decât să-I împlinească poruncile cu râvnă. El le poruncise să rămână în Ierusalim și să aștepte *“putere de sus”*. Cu bucurie mare și deplin îndreptățită, și cu credința mare că această *“putere de sus”* va coborî peste ei, aceștia s-au întors în Ierusalim.

“Și erau toată vremea în templu, lăudând și binecuvântând pe Dumnezeu”. În altă parte se spune că *toți aceștia, într-un cuget, stăruiau în rugăciune* (Fapte 1:14). În cele din urmă ei văzuseră și aflaseră că nu-și puteau abate inimile și mințile de la Domnul care se depărtase din priveliștea lor, dar care era, din pricina aceasta, sădit cu și mai multă hotărâre în sufletele lor. El s-a sălășluit în inimile lor cu putere și slavă, și strigau lăudându-L și binecuvântându-L pe Domnul. Și așa El a fost din nou cu ei mai degrabă decât se așteptaseră ei.

El nu S-a întors în chip văzut ochilor lor, ci ca să Se sălășluiască în sufletele lor.

El nu a venit singur în sufletele lor, ci a venit împreună cu Tatăl, căci spusese celor care Îl iubeau pe El: “Eu și Tatăl Meu ... vom veni la el și vom face locaș la el” (Ioan 14:23).

Numai Duhul Sfânt trebuia să Se pogoare și să-Și facă locaș în ei, ca ei să fie bărbați desăvârșiți, în care să fie reînnoit chipul și asemănarea Dumnezeului celui în Treime. Aceasta trebuiau să aștepte ei în Ierusalim. Și au așteptat până a venit.

Zece zile mai târziu, Duhul Sfânt S-a pogorât, “putere de sus”, peste această cea dintâi biserică Creștină, ca să nu plece din Biserica lui Hristos până în zilele noastre, și până la sfârșitul veacurilor.

Îl lăudăm și-L binecuvântăm pe Domnul care, prin Înălțarea Sa, ne-a deschis mintea ca să pricepem și să vedem calea și scopul vieții noastre.

Lăudăm și binecuvântăm pe Tatăl, care răspunde iubirii noastre pentru Fiul cu iubirea Lui, și Își face locașul său, împreună cu Fiul, întru toți cei care țin și mărturisesc poruncile Domnului.

Și în toată vremea Îl păstrăm în minte pe Tatăl și pe Fiul, lăudându-I și binecuvântându-I - întocmai ca Apostolii din cetatea Ierusalimului - așteptând putere de sus: Duhul, Mângâietorul - ca să vină peste noi: Cel care vine peste noi toți la Botezul nostru, dar care pleacă de la noi pentru păcatele noastre.

Fie ca să se reînnoiască în noi omul cel întreg, cel ceresc; să ne învrednicim, întocmai ca Apostolii, să primim binecuvântarea Domnului nostru Iisus Hristos Cel slăvit și înălțat, căruia I ce cuvine slava și lauda, dimpreună cu Tatăl și cu Duhul Sfânt - Treimea cea de o ființă și nedespărțită, acum și pururea și-n vecii vecilor. Amin.

(Din: Sfântul Nicolae Velimirovici, "Predici", Editura Ileana, 2006)

Sfântul Teofan Zăvorâtul - Ce legătură are Înălțarea lui Hristos la cer cu viața noastră?

În numele Înălțării Domnului, trebuie să ne recunoaștem măsura cerească și să-i căutăm pe cei ce au această măsură.

“S-a înălțat Domnul în slavă la ceruri. *Cum S-a înălțat Acela care, Dumnezeu fiind, este pretutindeni și pe toate le plinește?! Și-a înălțat natura omenească. Este omul din El, cel pe care l-a înălțat la ceruri.*

Domnul S-a înălțat și S-a așezat de-a dreapta Tatălui și a lui Dumnezeu. *Cum S-a așezat de-a dreapta lui Dumnezeu Cel care petrece de-a pururi nedespărțit împreună cu El, într-o singură cârmuire și șade pe același pristol? Este firea omenească cea pe care a așezat-o de-a dreapta lui Dumnezeu, este omul din El, cel pe care l-a adus la împreună-împărățirea cu Dumnezeu, la stăpânirea proniatoare peste toate cele văzute și nevăzute.*

Așa s-a împlinit binevoirea lui Dumnezeu întru noi. *Fiul lui Dumnezeu, coborât pe pământ, l-a urcat pe om pe umerii Săi, ca pe o oaie pierdută, și l-a adus Tatălui Său. Să slăvim bunătatea și înțelepciunea iubitorului de oameni Dumnezeu. Nu ne-a părăsit și nu ne-a lăsat pradă nenorocirii noastre, ci a rușinat viclenia vrăjmașului și, îndumnezeind în El ființa noastră, ne-a dăruit în chip mântuitor lucrul prin care fuseserăm la început amăgiți spre nenorocirea noastră.*

Așadar, să ne scuturăm acum, fraților, de șubrezenia gândurilor noastre și, suindu-ne cu mintea la cer, să stăm în fațaristolului lui Dumnezeu, la picioarele firii omenești slăvite în Domnul, și să o contemplăm spre învățătura noastră.

Vedeți cum este mărită firea omenească în Domnul: este îndumnezeită, este făcută împreună-domnitoare cu Dumnezeu, este mai presus de orice început, de orice stăpânire și de orice putere. Să ne străduim și noi să nu înjosim în noi această fire prin fapte păcătoase, prin gânduri și atitudini necuvioase, prin patimi rușinoase trupești și sufletești.

- ✓ *Cum este Cel ceresc, așa se cuvine să fim și noi, având chemare să fim cerești.*
- ✓ *Cum este Capul — Domnul —, la fel se cuvine să fie și mădulele — toți credincioșii;*
- ✓ *cum este Întâiul-Născut, la fel trebuie să fie și toți cei pe care Acesta nu S-a rușinat să-i numească frați.*

Domnul este Întemeietorul seminției celei noi. Genealogia Sa se zidește în duh, din toate semințiile pământului. Printre ei ne numărăm și noi și împreună cu ei trebuie să alcătuim seminția aleasă, preoția împărătească, neamul sfânt, oamenii înnoirii, ca să vestim bunătățile Lui, ale Celui ce ne-a chemat dintru întuneric la minunata Sa lumină (I Petr. 2, 9). Așadar să ne străduim și noi să fim desăvârșiți, așa cum Tatăl nostru Ceresc desăvârșit este. *Domnul S-a rugat pentru noi ca, așa cum El este una cu Tatăl, la fel și noi să fim una cu El. Prin credință și prin har suntem aduși la această unire.* Ce fel de râvnitori ai vieții întru credință trebuie să fim, ca să ne arătăm stând la rangul ce ni se cuvine?! Însă, pentru aceasta fiind aleși o, iubiților!, să ne curățim și să petrecem mereu în curățenie neatinși de nici o murdărie a trupului sau a duhului.

Să ne întipărim în inimă acest gând, ca să nu păcătuim. Dar, și dacă va păcătui cineva, *avem Mijlocitor către Tatăl pe Iisus Hristos cel drept* (I In 2,1). La început, am păcătuim și am căzut de la Dumnezeu. Unindu-ne cu Iisus Hristos, ne unim iarăși cu Dumnezeu. Dar dacă și acum greșim, iarăși cădem de la Dumnezeu și de la Mântuitorul Iisus și, odată cu aceasta, pierdem toate darurile pe care le-am primit prin El.

Ce să facă acum deci cei ce cad iarăși în păcate? Ai căzut? Ridică-te! Ai păcătuim? Pocăiește-te! Dar, în nici un chip nu deznădăjdui sau, deznădăjduind, nu te lăsa cu totul pradă căderii. Avem Mijlocitor către Tatăl pe Iisus Hristos cel drept. Vezi că El stă de-a dreapta Tatălui și mijlocește pentru noi.

Ca Primul Preot, El intră cu sângele Său în Sfânta Sfintelor, în cerul cerurilor, ca să Se arate pentru noi feței lui Dumnezeu, fiind pururi viu, ca să mai mijlocească pentru noi. Mijlocirea Domnului va fi auzită și împlinită. Trebuie doar să o atragem spre noi, prin sinceră pocăință și prin hotărârea neclintită și neșovăielnică de a lăsa păcatele, cu care vrăjmașul reușește să păcălească sufletele, prin promisiunile lui mincinoase despre nevinovăția și nepedepsirea păcatelor. Veniți dar să cădem și să plângem în fața Domnului, Cel ce ne-a zidit, Cel ce ne-a izbăvit și ne izbăvește.

Dar Dumnezeu, bogat fiind în milă — scrie Apostolul Pavel —, pentru multa Sa iubire cu care ne-a iubit, pe noi cei ce eram morți prin greșelile noastre, ne-a făcut vii împreună cu Hristos [...] și împreună cu El ne-a sculat și împreună ne-a așezat întru ceruri, în Hristos Iisus (Ef. 2,4-6).

Iată deci unde ne este locul! Prin urmare, nu trebuie să viețuim pe pământ, ca și cum aici ar fi locul nostru pentru totdeauna, ci să trăim cum se trăiește într-o țară străină. Străinii trăiesc cu trupul în țară străină, dar cu mintea și cu inima în patria lor. La fel ne poruncește și nouă Apostolul: *Așadar, dacă ați înviat împreună cu Hristos, căutați cele de sus, unde Se află Hristos, șezând de-a dreapta lui Dumnezeu. Cugetați cele de sus, nu cele de pe pământ; căci voi ați murit și viața voastră este ascunsă în Dumnezeu (Col 3; 1-3).*

În Iisus Hristos suntem deja în cer, ne rămâne să ne mutăm acolo cu mintea și cu inima, ca să ne fie și inima acolo unde ne este comoara.

Într-acolo trebuie să le îndreptăm pe toate: și gândurile, și cuvintele, și faptele. Într-acolo trebuie să ne ațintim toate grijile și toată petrecerea noastră pământească trebuie astfel să o chivernisim, încât să ne fie o pregătire pentru veșnica, fericita petrecere în cer, cu Iisus Hristos, Domnul nostru. *Trăind pe pământ, nu se poate să nu le facem pe cele pământești și ale traiului zilnic. Dar toate acestea pot fi astfel conduse, încât să devină o cale care să ne aducă acolo unde Se află Hristos, de-a dreapta lui Dumnezeu.*

- Ai o bogăție — trimite-o acolo, prin săraci.
- Ai stăpânire — dobândește domnia de acolo prin înmulțirea faptelor bune.
- Ai un dar — nu îngropa talanții în pământ, ci dă-le voie să crească, pentru ca, fiind vrednic în cele mici, peste multe să fii așezat.
- Ai energie — muncește, ca să guști acolo din roadele tale.

- Chiar de ai sărăcie, supărări și dureri, și pe acestea, cu răbdare necântitoare, cu nerăutate și cu mulțumire, transformă-le în mijloace de agonisire a bucuriei nepieritoare.

Umblați cu înțelepciune față de cei ce sunt din afară (de Biserică) — ne poruncește Apostolul (Col. 4, 5). *Deci luați seama cu grijă cum umblați, nu ca niște neînțelepți, ci ca cei înțelepți, răscumpărând vremea, căci zilele rele sunt.* Drept aceea, *nu fiți fără de minte, ci înțelegeți care este voia Domnului* (Ef. 5, 15-17).

Adunând laolaltă aceste puține gânduri, vom primi această învățătură de la Înălțarea Domnului. *Cunoscând că cetatea noastră este în ceruri, de unde și așteptăm Mântuitor, pe Domnul nostru Iisus Hristos* (Fil. 3, 20) — la fel cum și îngerul le-a spus Apostolilor, pe când aceștia priveau în urma Domnului Care Se înălța —, *să purcedem și noi cu osârdie la cinstirea înaltei noastre chemări întru Iisus Hristos: câte sunt adevărate, câte sunt de cinste, câte sunt drepte, câte sunt curate, câte sunt vrednice de iubit, câte sunt cu nume bun, orice virtute și orice laudă, la acestea să ne fie gândul* (Fil. 4-8), împiedicându-ne și sculându-ne, dar fără să slăbim niciodată râvna, pe cele vechi uitându-le și spre cele dinainte, năzuind.

Așa să petreceți. Și dacă veți petrece așa, veți atinge neîndoielnic ceea ce dorim cu toții, *prin harul Domnului Cel înălțat la ceruri și șezând de-a dreapta lui Dumnezeu și a Tatălui. Amin*”.

(Sfântul Teofan Zăvorâtul, *Viața lăuntrică*, Editura Sophia, București, 2011)

Sfântul Teofan Zăvorâtul - La Înălțarea lui Hristos - Ce înseamnă înălțarea Domnului pentru lumea văzută și pentru cea nevăzută?

Bucuria bisericii, ce prăznuiește înălțarea Domnului, care este cea mai mare proslăvire a Lui.

Și aceștia (Apostolii) s-au închinat Lui (Domnului înălțat), și s-au întors în Ierusalim cu bucurie mare (Lc. 24, 52)

Despărțindu-ne de cei pe care îi iubim sincer, nu putem să nu fim necăjiți, nu putem să nu simțim întristare - pe când Apostolii se întorceau de pe muntele Măslinilor, unde se despărțiseră de Domnul, cu bucurie mare.

- ✚ Învățătorul Cel iubit, singurul Care le descoperea tot adevărul și alunga întunericul îndoielii care se abătea uneori asupra sufletelor lor, pare a-i lăsa singuri, iar ei se bucură;
- ✚ singurul lor Acoperitor și Ocrotitor îi lasă între iudei, popor vrăjmaș lui Hristos și a tot ce este al lui Hristos, iar ei se bucură;
- ✚ Hristos Domnul, cu Care stând de vorbă inima lor se umpea de bucurie vie, îi lasă într-o lume plină de nemulțumiri, de necazuri și de tot felul de nenorociri, iar ei se bucură.

Simțământ de neînțeles! *Nici noi nu o să-l pricepem, fraților, dacă îi vom privi pe Apostoli ca pe niște simpli oameni și dacă vom gândi despre ei omeneste. Până la învierea Domnului, când erau mai aproape de noi ca gânduri și ca simțăminte, și inima lor, asemenea inimii noastre, s-a umplut de necaz când Domnul le-a vestit*

că vrea să plece de la ei; însă acum, după ce Domnul înviat le-a vorbit patruzeci de zile despre întocmirea împărăției Lui pe pământ, când prin suflarea celor împărtășite de către El Duhul le-a curățit și le-a luminat gândurile și simțămintele și poate că le-a descoperit cu precădere taina înălțării Domnului; acum, zic, nu îl mai pricepeau trupește pe Hristos Cel înălțat, și ca atare nu se mai puteau întrista pentru despărțire, cum facem noi; acum înțelegeau și ei limpede că mai bine este să plece de la ei Domnul, încredințarea de faptul că înălțarea Domnului este unită cu bunătați înalte nu numai că alunga din sufletele lor orice umbră de întristare, ci, dimpotrivă, îi umplea de bucurie mare și negrăită.

În vremea noastră, fraților, nu este neapărată nevoie să punem în lumină înaltele roade ale înălțării Domnului pentru a alina întristarea pricinuită de aceea că Domnul a părăsit pământul, întristare ce ar putea întuneca lumina praznicului de față.

Sfânta bucurie pe care au trăit-o Apostolii la înălțarea Domnului a fost moștenită de Biserică și se aude acum în cântările de laudă către Cel ce S-a înălțat.

Și totuși, trebuie să cunoaștem puterea înălțării Domnului, suntem îndatorați să pătrundem evlavios cu gândul în taina ei și în însemnătatea pe care o are pentru întocmirea mântuirii noastre, pentru a înălța și înaripa - poate chiar pentru a deștepta - simțământul de bucurie neprefăcută cu care prăznuiește înălțarea Domnului Sfânta Biserică.

Îngăduiți-mi să ocup acum evlavioasa voastră luare-aminte cu cugetarea la această înaltă însemnătate și putere a înălțării. ***Ce înseamnă înălțarea pentru însuși Mântuitorul, Cel înălțat? Pentru însuși Mântuitorul, înălțarea este, după cum învață Părinții Bisericii, cea mai înaltă proslăvire a Lui și îmbrăcarea Sa cu putere împărătească, Dumnezeiască.***

Cea mai înaltă proslăvire a Lui. Domnul nostru Iisus Hristos este Dumnezeu-Om, Dumnezeu desăvârșit și om desăvârșit. Un om desăvârșit este și în sine înalt și slăvit — cu cât mai înalt și mai slăvit trebuie să fie atunci când în firea lui Se îmbracă Dumnezeu, când Acesta Se unește cu el prin unire lăuntrică? Aici, ***slava Lui zidită este înălțată până la slava Ziditoare, Dumnezeiască.*** Așadar Domnului Mântuitorului nostru I s-ar fi cuvenit, după firea Lui, să fie întotdeauna îmbrăcat cu slavă neveștejită și cu mărire fără sfârșit. Dar întrucât trebuia, potrivit neurmatului sfat al lui Dumnezeu, ca începătorul mântuirii noastre să fie desăvârșit prin

pătimire (v. Evr. 2, 10), Domnul a ascuns pentru o vreme slava Sa cea Dumnezeiască într-o adâncă lipsă de slavă, Dumnezeirea Și-a ascuns-o în omenitatea cea umilită, domnia — în chipul smerit de rob: pe scurt, S-a micșorat întru totul, ca să nu treacă în chipul cel proslăvit prin chinurile răstignirii pe cruce.

Acum, când crucea a fost deja ridicată, când prin durerile pătimate pe ea de Domnul au fost tămăduite rănilor omenirii, a fost înlăturată pedeapsa de la lumea noastră, moartea a fost călcată, iadul a fost stricat - acum ce îl mai poate împiedica pe Domnul să Se îmbrace cu slava pe care a avut-o la Tatăl mai înainte de a fi lumea? Deșertarea de sine și-a împlinit lucrarea - pentru ce să mai rămână în ea?

Numele lui Dumnezeu a fost arătat - mai rămânea, după legea Dreptății dumnezeiești, să fie proslăvit și Cel prin Care a fost arătat. Și acum îl vedem pe Iisus încununat cu slavă și cinste pentru moartea pe care a suferit-o (Evr. 2, 9). Dumnezeu L-a preînălțat și I-a dăruit Lui nume care este mai presus de orice nume (Filip. 2, 9), așezându-L de-a dreapta Sa în ceruri, mai presus decât toată începătoria și stăpânia și puterea și domnia și decât tot numele care se numește nu numai în veacul acesta, ci și în cel viitor (Efes. 1,21-22).

La înălțare, Mântuitorul S-a îmbrăcat cu stăpânire și putere împărătească, Dumnezeiască. Împărăția lui Dumnezeu, întemeiată de Mântuitorul pe pământ, era încă mărunță, ca un grăunte de muștar. Trebuia ca ea să fie răspândită în toate laturile pământului, să fie împodobită și mărită potrivit vredniciei sale, să fie întărită și apărută împotriva a tot ce o dușmănește, să fie întocmită și cârmuită de El până la plinirea a tot ce a fost mai înainte rânduit în Veșnicul Sfat Dumnezeiesc pentru această împărăție.

Pentru aceasta însă, *întemeietorul și întocmitorul ei trebuia să aibă stăpânire nu numai asupra neamului omenesc, din care este alcătuită această împărăție, ci și asupra îngerilor, ca să-i trimită spre slujire celor ce vor să moștenească mântuirea;*

- *asupra duhurilor rele, ca să îi apere pe oameni de viclenia, răutatea și silnicia lor;*
- *asupra naturii, ca să îndrepte curgerea ei spre întoarcerea la credință, întărirea și proslăvirea fiilor împărăției;*
- *îndeobște, asupra întregii lumi, ca să dea lucrurilor ei un asemenea curs, încât oamenii să poată veni cu ușurință la El, iar prin El la Dumnezeu, și ca astfel împărăția lui Dumnezeu să crească, să se întărească și să se proslăvească.*

Tocmai de aceea *Domnul înălțat, când a șezut de-a dreapta Tronului măririi, a primit toată stăpânirea în cer și pe pământ* (Mt. 28,19). *Dumnezeu L-a uns împărat al împăraților* (v. Apoc. 19,16), *toate le-a supus sub picioarele Lui* (Efes. 1, 22), *a făcut să I se plece tot genunchiul, al celor cerești și al celor pământești și al celor mai dedesubt* (Filip. 2,10), așa încât *nimic nu l-a rămas nesupus, nimic, afară de Cea ce l-a supus Lui toate* (I Cor. 15, 27). *Tocmai prin această putere împărătească, prin această înțeleaptă păzire a Bisericii și îndreptare a ei către slava care i-a fost menită rămâne Domnul totdeauna în ea și va rămâne în toate zilele, până la anii așezării tuturor* (Efes. 1, 10). *Iar când toate vor fi supuse Lui, atunci și El însuși Se va supune Celui ce l-a supus Lui toate, ca să fie Dumnezeu toate într-o toți* (I Cor. 15, 28).

Ce înseamnă înălțarea Domnului pentru toată lumea văzută și cea nevăzută? La însemnătatea înălțării Domnului în această privință cuprinzătoare nici n-am putea cugeta cu socotința noastră slabă, scurtă și aplecată către cele de jos, dacă nu ne-ar călăuzi pe această cale a contemplării cu evlavie a slavei Domnului înălțat Apostolul Pavel, care, având mintea lui Hristos, a măsurat toată adâncimea, înălțimea și lărgimea puterii înălțării Lui. *Cel ce S-a pogorât, zice, Acela este Care S-a suit mai presus decât toate cerurile, ca pe toate să le umple* (Efes. 4, 10)... *căci întru El bine a voit (Tatăl) să sălășluiască toată plinirea și printr-însul toate cu Sine să le împace - fie cele de pe pământ, fie cele din ceruri - făcând pace, printr-însul, prin sângele crucii Sale* (Col. 1, 19-20) - *bine a voit să unească toate sub un cap întru Hristos - și cele din ceruri, și cele de pe pământ întru Dânsul* (Efes. 1,10).

Adică, după învățătura Apostolului, prin înălțarea Sa Domnul a împlinit lumea și a unit în Sine sub un singur cap tot ce este în Cer și pe pământ. Înaltă și de taină este învățătura aceasta. Poate s-o înțeleagă și să o tâlcuiască deplin numai cel ce are minte asemănătoare minții Apostolului Pavel. Din partea noastră, vom cuteza numai să adăugăm următoarele gânduri, prin care credem că ne vom apropia întrucâtva de dumnezeiasca învățătură apostolească.

Natura reprezintă un lanț neconținut de ființe, care începe de la clasele inferioare și se întinde până la însuși regnul duhurilor pure. Integritatea acestui lanț - prin urmare și integritatea naturii întregi - cere ca fiecare clasă de ființe să trăiască și să acționeze potrivit locului său - naturii sale și menirii sale. Pentru că numai în acest caz armonia rânduielii sale poate rămâne fără încălcare. Când omul a căzut, când s-a făcut călcător de lege, când a început să nu mai trăiască așa cum se cuvenea, și ca atare s-a dezghiocat, ca să zic așa, din locul în care îl așezase preaînțeleapta dreaptă

a Făcătorului, atunci armonia rânduiei naturii a fost încălcată, o verigă din neîntreruptul lanț al ființelor ei a căzut și în univers s-a ivit un anumit gol.

Fiul lui Dumnezeu S-a pogorât din cer, S-a îmbrăcat în om, S-a pogorât până în adâncul căderii lui, l-a curățit, l-a sfințit și în Sine însuși l-a înălțat la rangul în care se afla înainte și în care trebuie să se afle după natura sa. Prin această lucrare a nesfârșitei bunătăți dumnezeiești, golul apărut prin cădere în univers a fost umplut, rânduiala lui încălcată a fost repusă în drepturi, lanțul stricat a fost refăcut. Tocmai această putere ascunsă a înălțării ne-o descoperă Apostolul când spune: *Cel ce S-a pogorât, zice, Acela este Care S-a suit mai presus decât toate cerurile, ca pe toate să le umple, căci întru El bine a voit (Tatăl) să sălășluiască toată plinirea.*

Ce înseamnă, în fine, înălțarea Domnului pentru neamul omenesc - pentru noi înșine -, fraților? Pentru noi, înălțarea Domnului este totul. În ea sunt slava și mărirea noastră, în ea este neîndoielnica nădejde a mântuirii, din ea ne vin dumnezeieștile puteri cele spre viață și bună cinstire, ea este cetatea nădejzii noastre. Domnul Iisus Hristos este Domnul nostru. Ca atare, toată tăria, toată roada înălțării Lui ne aparține, propriu-zis, nouă. *Suindu-Se la înălțime, a robît robime și a dat daruri cu precădere nouă, oamenilor* (Efes. 4, 8).

Slava înălțării Domnului este slava noastră. Cinstea și slava de Dumnezeu Domnul înălțat le-a primit, fără îndoială, după omenitate, fiindcă Dumnezeirea Lui a strălucit totdeauna cu neschimbată slavă dumnezeiască. Dar pentru cine a luat El această omenitate, dacă nu pentru noi? *Pentru noi S-a născut, pentru noi a pățimit, pentru noi a înviat și S-a înălțat. Noi în El ne-am născut la viața cea nouă, în El am pățimit, în El am înviat, ne-am înălțat la cer și am șezut de-a dreapta lui Dumnezeu.*

Pe noi, învață Apostolul, Dumnezeu împreună ne-a înviat și ne-a pus a ședea întru cele cerești întru Hristos Iisus (Efes. 2, 6). Omul a căzut adânc - atât de adânc, pe cât de sus visase să se ridice. Negrăita bunătate dumnezeiască, mântuindu-l în Hristos, îl înalță acum pe atât de sus, pe cât a căzut de adânc.

Veți fi ca niște dumnezei - iată ce piatră de poticnire a pus viclenia drăcească! Și adevărații creștini sunt acum, într-adevăr, ca niște dumnezei în Hristos Iisus, Domnul nostru. „*Să cânte, dar, toți oamenii cântare de biruință lui Hristos, Celui ce S-a suit cu slavă la Cer și ne-a așezat împreună cu Sine de-a dreapta Tatălui!*” (Parafrază a unui tropar din cântarea 1 a Canonului înălțării (n. red. ruse).)

Slava înălțării Domnului este nădejdea neîndoielnică a mântuirii noastre. Prin călcarea de lege, omul s-a făcut vrăjmaș al lui Dumnezeu, s-a despărțit de El, a rătăcit prin beznă și nu a mai îndrăznit să se apropie de Tronul Dumnezeirii. Domnul l-a aflat pe el, cel rătăcit, L-a luat asupra Sa și l-a unit iarăși cu Dumnezeu. Acum îl vedem pe om în Cer, la Tronul Dumnezeirii, împăcat cu Dumnezeu și înfiat de El.

Ca un bun păstor, zice Sfântul Epifanie al Ciprului, Fiul Unul-Născut al lui Dumnezeu a lăsat în înălțimile cerești nouăzeci și nouă de oi - îngerii - ca să găsească oaia cea pierdută, și după ce a găsit-o, a luat-o pe umerii Săi și, înmânând-o acum Tatălui Său, zice: „Tată! Am aflat oaia cea rătăcită, pe care șarpele cel viclean, amăgind-o cu viclenie, a abătut-o pe cărările păcatului și a întunecat prin slujirea la idoli curăția cunoștinței de Dumnezeu. Văzând-o cufundată în mocirla păgânătății, am scos-o grabnic cu atotputernicia Mea, am spălat-o în apele Iordanului și am uns-o cu bună mireasmă a Sfântului Meu Duh, iar acum am venit la Tine prin înviere, purtând dar vrednic de Dumnezeirea Ta: această oaie duhovnicească”.

Slavă Domnului, Care S-a înălțat și prin înălțarea Sa ne-a împăcat cu Dumnezeu și ne-a unit iarăși cu El!

Prin înălțarea Domnului ne-au fost date toate puterile dumnezeiești cele spre viață și bună cinstire. *Prin înălțarea Sa, Domnul a dat mărire neamului omenesc, împăcându-l cu Dumnezeu și dându-i înfierea dumnezeiască.*

La început însă aceste înalte bunătăți s-au întâlnit însă numai în El - în Persoana Lui mijlocitoare, răscumpărătoare. Pentru ca orice om, la rândul său, să se îmbrace cu slava Lui, să se împace cu Dumnezeu și să primească înfierea, are neapărată nevoie ca înainte să se îmbrace cu moartea lui Hristos, să își însușească puterea meritelor Răscumpărătorului și să se asemene Lui în toate. Cine-i în stare însă de asta? Aici este nevoie să ne înviorăm cu credința mântuitoare, însă credința nu vine de la noi înșine; *este nevoie să aprindem în noi înșine iubire tare, să facem să se sălășluiască în inimă blândețe, smerenie, bunătate, supunere, însă a dori asemenea așezări sufletești bune ține de noi, pe când a le lucra - a le stârni și a le întări în noi înșine - nu reușim.*

Toată nădejdea noastră în această lucrare este puterea lui Dumnezeu și harului Duhului Atotsfânt. Și tocmai acest har mântuitor, de care avem neapărată nevoie, nu era pe pământ până când nu S-a înălțat la Cer Domnul. Că *încă nu era Duh Sfânt*, dă mărturie Ioan Evanghelistul, *că Iisus nu era încă proslăvit* (În 7, 39).

Domnul însuși unește atât de strâns trimiterea Duhului Sfânt cu înălțarea Sa, încât, spune El, fără înălțarea Lui nu S-ar fi pogorât la noi Duhul Sfânt. *De folos este vouă să Mă duc Eu, îi mângâia El pe Apostoli, că de nu Mă voi duce Eu, Mângâietorul nu va veni la voi; iar de Mă voi duce, El voi trimite pe El la voi* (În 16, 8).

De ce a fost neapărată nevoie de înălțarea Domnului pentru trimiterea Sfântului Duh rămâne pentru noi o taină.

- ✚ Fără îndoială că pe de o parte o cere rânduiala întocmirii mântuirii noastre, potrivit căreia Duhul Sfânt trebuia să sfințească neamul omenesc prin îmbrăcarea lui în meritele lui Hristos, că aceasta nu putea să înceapă atâta timp cât Iisus Hristos nu își încheiase lucrarea prin șederea de-a dreapta Tatălui;
- ✚ iar pe de alta, starea firii noastre îngreuiate și îngroșate, care nu putea să încapă Duhul până ce Domnul n-a sfințit-o în Sine și n-a făcut astfel lesnicioasă trecerea Duhului, prin El, asupra întregului neam omenesc, care se unește cu El prin credință.

Dar cum se săvârșesc toate acestea în iconomia mântuirii noastre, noi nu pricepem. Știm doar că nu era pe pământ Duhul, pentru că Iisus Hristos nu era încă proslăvit. *Acum, înălțat, El S-a îmbrăcat cu slava dumnezeiască, și Duhul Sfânt este în lume.* Știm că Mângâietorul nu S-ar fi pogorât dacă nu S-ar fi înălțat Domnul. *Acum, Domnul S-a înălțat, și Mângâietorul locuiește împreună cu noi, lucrează în noi, face viață și înalță la Dumnezeu - în urma lui Hristos.*

Slavă Domnului înălțat, Care prin înălțarea Sa ne-a dăruit nouă darul harului Atotsfântului Duh!

Înălțarea Domnului este cetatea nădejzii noastre. Cel care, râvnind după slava Domnului înălțat, începe să caute cele de Sus, unde este Hristos, șezând de-a dreapta lui Dumnezeu, *începe să cugete cele de Sus, nu cele pământești și să ascundă viața sa cu Hristos în Dumnezeu* (v. Col. 3, 3), întâlnește neapărat în această slăvită lucrare două ispite de căpetenie, care pot zgudui puternic sufletul, pot clătina tăria hotărârilor lui, pot slăbi dârzenia de a umbla fără abatere în urma lui Hristos.

- Acestea sunt, pe de o parte, necazurile dinlăuntru și dinafară,
- iar pe de alta căderile în păcat de care nu poate nimeni scăpa.

În amândouă privințele, *o pavăză tare pentru suflet este contemplarea slavei Domnului înălțat*. Acum n-au decât să se adune asupra capului creștinului toate soiurile de necazuri, n-au decât să se înarmeze împotriva lui toată lumea și întreg iadul, n-are decât să răsară din adâncul inimii necurățite războiul lăuntric cu toată răutatea lui, că el nu se va clinti: tăria lui bărbătească va spori și mai mult, hotărârea voinței lui se va face și mai puternică.

El este încredințat că viața lui în Ceruri este (v. Filip. 3, 20), *acolo unde este Hristos, este încredințat că nu sunt vrednice pătimirile veacului de acum de slava ce va să se arate în el* (Rom. 8, 18), de slava cu care îl vede îmbrăcat pe Hristos Cel înălțat, este încredințat că cel ce biruie până la sfârșit va primi cinstea de a ședea pe Tronul Slavei, așa cum a biruit și a șezut Hristos.

Ca atare, uitând de toate, năzuiește către cinstirea chemării preaînalte, ca și cum curgerea împrejurărilor vieții lui și tulburările cele vremelnice ale sufletului ar fi ceva care nu îl atinge defel.

Mult mai puternic resimțite și mai primejdioase decât nevoile și necazurile sunt căderile în păcat, cărora omul le e supus din slăbiciune sau din lipsă de prevedere. Acestea strâmtorează libertatea gândurilor și simțămintelor lui bune, opresc mersul planurilor lui bune, îl acoperă de rușine în proprii ochi, slăbesc îndrăznirea lui înaintea Domnului, iar când încordarea este mare micșorează hotărârea cea sfântă, aruncă în nepăsare și în negrijă și apropie de deznădejde.

Apropiată și groaznică primejdie, însă cel care îl privește cu ochiul minții pe Domnul Cel înălțat nici măcar nu știe, se poate spune, de primejdia aceasta. Acolo, de-a dreapta Tronului măririi în Ceruri, i se descoperă Arhiereul Care prin sângele Său a intrat odată întru cele Sfinte, veșnică răscumpărare dobândind - *a intrat în însuși Cerul, ca să Se arate acum Feței lui Dumnezeu pentru noi* (Evr. 8, 1; 9, 12, 24); acolo îl vede pe *Arhiereul Cel mare, Care a străbătut Cerurile* (Evr. 4, 14), *Care o singură jertfă aducând pentru păcate, a șezut de-a dreapta lui Dumnezeu* (Evr. 10, 12)... *pururea trăind, ca să mijlocească pentru noi* (Evr. 7, 25).

Iar de aici se revarsă în sufletul lui neclintita încredințare că acum nu mai este osândă hotărâtoare, de neschimbat, încredințare ce îl însuflețește să mărturisească în auzul tuturor nădejdea plină de îndrăznire a mântuirii întru Hristos Iisus: cine îi poate învinui pe aleșii lui Dumnezeu? Dumnezeu îi îndreptățește. Cine va îndrăzni să îi osândească? Hristos Iisus a murit, dar a și înviat; *El este de-a dreapta Tatălui și mijlocește pentru noi* (v. Rom. 8, 33-34).

Ca atare, de va și păcătui cineva, mijlocitor avem către Tatăl - pe Hristos Iisus Cel drept (I În 2, 1).

Așadar, fraților, **proslăvirea și împărățirea Domnului, împlinirea și adunarea sub un cap a celor de Sus și a celor de jos, înălțarea, împăcarea, sfântirea și întărirea oamenilor care caută mântuirea** - iată acele **slăvite roade ale înălțării Domnului** ce ridică acum atât Cerul, cât și pământul, atât îngerii, cât și oamenii să dea slavă și mulțumită Domnului înălțat și să arate bucurie întreolaltă în El.

„Așadar să dăm Domnului mărire, să strigăm Lui cântare de biruință, să săltăm, să cântăm, să batem din palme Lui! Dumnezeuul nostru suie de pe pământ la Cer, îngerii și arhanghelii îl întâmpină acolo ca pe Stăpânul și Ziditorul lor!”(Parafrază a unui tropar din cântarea a 8-a a Canonului înălțării (n. red. ruse).).

Însă noi, *privind slava lui Dumnezeu cu fața descoperită, să ne însuflețim, de dragul acestei slave, cu râvna de a ne schimba și noi la față, în același fel, din slavă în slavă* (II Cor. 3, 18). Pentru cei așezați împreună cu Hristos în ceruri, unde îi este mai firesc să petreacă și cu mintea, și cu simțirea, și cu voirea decât acolo unde este Cel ce în Sine ne-a înălțat și ne-a împreună-așezat de-a dreapta Tatălui, Domnul nostru Iisus Hristos?! Amin!

Sfântul Teofan Zăvorâtul - Înălțarea Domnului - Tâlcuire

Sfântul Pavel arată în următoarele cuvinte puterea Înălțării Domnului: “*S-a suit la înălțime, a robît robime și a dat daruri oamenilor*” (Efes. 4, 8).

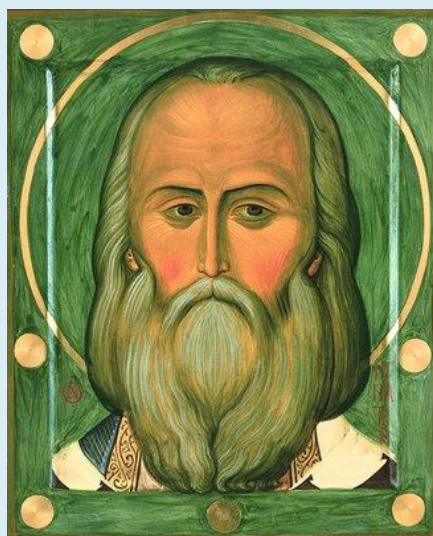
Împăcînd dreptatea lui Dumnezeu , Domnul a deschis pentru noi toate vistieriile bunătății dumnezeiești.

Aceasta este robimea sau prada dobîndită în urma biruinței. Începătura împărțirii acestor daruri oamenilor este **Pogorârea Sfântului Duh, Care S-a pogorât o singură dată, rămîne în Biserică și dă fiecăruia cele de trebuință**, luând totul din aceeași robime o singură dată robită.

Oricine ai fi , vino și ia: dar pregătește-ți vistierie pentru comori - inima curată, mâini cu care să iei credința neîndoită - și te apropie cu căutare plină de nădejde și pururea rugătoare.

(din “Tâlcuiri din Sfânta Scriptură pentru fiecare zi din an “)

Sfântul Ignatie Briancianinov - Despre Înălțarea Mântuitorului Hristos și despre împărtășirea cu Sfintele Taine

Fraților și părinților, astăzi a venit ziua cea prea luminată a înălțării și aceasta este sfârșitul iconomiei Domnului nostru Iisus Hristos. Căci după ce toată voia părintească a împlinit și a săvârșit, atunci S-a înălțat în slavă, de îngeri și de oameni fiind proslăvit și ne-a ridicat și pe noi cu trup omenesc, adică prin prea curatul Său trup, șezând în cele mai presus de ceruri. Și este bogăția slavei Sale și mărirea puterii Lui, că firea noastră smerită și de nimic a suit-o la scaunul împărătesc și este închinată de toate puterile cerești și îngerești.

Deci, fraților, aceasta socotind cu mintea noastră, să ne cutremurăm și să ne cucerim de mărirea darului lui Dumnezeu și să viețuim cu vrednicie, ca să nu necinstim capul nostru, care este Hristos.

Fiind noi mădulare și trup al Lui, ca într-un trup să fim și să ne facem împreună cu dânsul moștenitori în curățenie, cu pricepere, cu înțelepciune, cu îndelungă răbdare, cu suferință și cu bunătate, în Duhul Sfânt, în dragoste adevărată, în cuvântul adevărului și în puterea lui Dumnezeu, prin ascultare și smerenie, prin silință și pază.

Nici un cuvânt necuvios să nu grăim, ci fiind sfințiți în Domnul, nici un grai să nu ne iasă din gură împotriva poruncii, măcar de ar fi bun și de trebuință. Că acela ce spurcă trupul său, nu este mădular lui Hristos și cel ce ține mânia nu este mădular lui Hristos, nici vrednic de a se împărtăși. Și orice altă patimă de va avea cineva, nu poate fi mădular lui Hristos.

Drept aceea trebuie fiecare să se cerceteze pe sine mai înainte ca să nu fie necurat sau ȋitor de mȃnie; și cunoscȃndu-se pe sine curat și ȋndreptat prin spovedanie, aș a să se ȋmpȃrȃșeascȃ cu trupul și cu sȃngele lui Hristos. Pentru cȃ cel ce se cuminecȃ cu nevrednicie mare pȃcat are, fiindcȃ nu bagȃ ȋn seamȃ trupul Domnului. De aceea și mor mulȃi, pentru cȃ ȋndrȃznesc cu nevrednicie sȃ se ȋmpȃrȃșeascȃ și pentru cȃ nici ȋn slȃbiciunea bolii lor nu se mȃrturisesc.

De ne vom judeca noi ȋnșine, nu ne vor osȃndi, dar fiind judecaȃi de Domnul, ne pedepsim, ca sȃ nu ne osȃndim ȋmpreunȃ cu lumea. Deci trebuie sȃ fȃm curaȃi și dreptȃi, ca sȃ ne numim cu vrednicie mȃdulare ale lui Hristos și sȃ ne ȋmpȃrȃșim fȃrȃ de osȃndȃ cu sfintele taine. *Iar de se va ȋntȃmpla prin neluare aminte sȃ fim luptaȃi ori de poște rele, de mȃnie, de zavistie, de ȃinere de pizmȃ, sau de ori ce alt pȃcat ce urȃște Dumnezeu (nu e de mirare aceasta fiindcȃ suntem oameni, iar nu ȋngeri), ȋndatȃ sȃ ne pocȃim.* Și sȃ venim iarȃși ȋn starea cea bunȃ, cȃci dacȃ rȃmȃnem ȋn rȃutate nu ne sfȃnțim, iar cel ce rȃmȃne ȋn pȃcat are osȃndȃ fȃrȃ milostivire și dacȃ nu luȃm aminte, moartea vine fȃrȃ de veste și ne rȃpește.

Iatȃ ieri am mers sȃ vedem pe episcopul bolnav și l-am aflat ȋn mare ȋntristare. Era cu totul aprins de cȃldura frigurilor și de tot pȃrȃsit, cȃutȃnd ȋncoace și ȋncolo și nu avea de la nimeni nici un ajutor, fȃrȃ numai șȃtiinȃa și conșȃinȃa sa, bunȃ sau rea.

Oare nu vom pȃtimi și noi asemenea? Și ceea ce am vȃzut este vis și umbrȃ pe lȃngȃ chinurile viitoare, pe lȃngȃ focul ȋnfricoșat, care niciodatȃ nu se stinge; pe lȃngȃ viermele care nu doarme, ȋntunericul care nu se risipește, legȃturile care nu se dezleagȃ, tartarul care nu are margine, scrȃșnirea dinȃilor ce nu ȋnceteazȃ și celelalte pedepse, toate fȃrȃ de sfȃrșit.

Deci, *frȃșilor acestea dacȃ le-am socoti și nu am voi sȃ se defȃimeze trupul nostru, nici n-am urȃ pe nimeni, nici n-am ȋntrista, nici nu ne-am mȃnia, nici nu ne-am gȃlcevi, nici n-am osȃndi, nici n-am spune minciuni, nici altȃ rȃutate n-am face, ci am fi totdeauna ȋn pace și umiliȃi, cu lacrimi, blȃnzi și cu dragoste unul cȃtre altul și am face cu bucurie toate cele ce ni s-au poruncit ca sȃ scȃpȃm de chinul veșnic și sȃ cȃștigȃm viaȃa veșnicȃ ȋn Hristos Iisus Domnul nostru, a Cȃruia este slava și puterea ȋmpreunȃ cu Tatȃl și cu Duhul Sfȃnt, acum și pururea și ȋn vecii vecilor.*

Amin.

(din Cuvȃntȃri duhovniceșȃ – Sfȃntul Ignatie Briancianinov)

Sfântul Grigorie Palama - la Sfânta Înălțare a Domnului - Omilia 21 - Despre împlinirea Sâmbetei din Legea veche

Iudeii prăznuiesc Paștele după Lege, adică trecerea din Egipt în pământul Palestinei, iar *noi prăznuim Paștele, însă după Evanghelie, adică trecerea firii noastre, întru Hristos, de la moarte la viață, de la stricăciune la nestricăciune.*

Ce limbă ar putea oare spune marea deosebire dintre înălțarea la care a fost adusă starea noastră prezentă și sfintele, de toată lauda vrednice așezăminte ale vechii Legi? Nici un grai omenesc și nici un alt grai nu este vrednic să exprime o atât de mare slavă. Căci înțelepciunea de o ființă a Tatălui celui Preaînalt, Cuvântul cel veșnic și mai presus de ființă, unit din iubire de oameni cu noi și viețuind împreună cu noi, S-a arătat acum, în mod real, temeiul însuși al sărbătorii și al acestei înălțări mai presus de fire, într-un chip atât de deosebit, întrucât *noi prăznuim trecerea înseși firii noastre omenești, nu de la cele mai dedesubt ale pământului la cele pământești, ci de la cele pământești la cerul cerului și până la tronul de dincolo de acestea al Celui ce peste toate stăpânește.*

Astăzi, după înviere, Domnul a stat în mijlocul Apostolilor, și tot astăzi s-a despărțit de ei, care L-au văzut înălțându-Se la cer și intrând cu adevărat în Sfânta Sfintelor, șezând de-a dreapta Tatălui celui mai presus de orice început și de toată firea, de toată numirea și de toată cinstirea, mai presus și de orice este cunoscut și numit, atât în veacul de acum, cât și în cel viitor. *Și după cum înainte de învierea Domnului S-au petrecut multe alte învieri, așa și înainte de înălțarea Lui au avut loc multe înălțări și răpiri.*

Căci și pe profetul Ieremia l-a răpit Duhul, și pe Avvacum, îngerul, iar mai mult decât pe aceștia este scris că Ilie a fost răpit într-un car de foc, dar nici el nu a depășit hotarul pământului, ci răpirea fiecăruia dintre ei era doar o mutare care îi înălța de la pământ, fără a depăși totuși hotarul acestuia.

La fel și cei care au înviat odată cu Mântuitorul, tot în pământ s-au întors, sfârșind cu toții prin moarte. *Cât despre Mântuitorul Hristos, așa cum atunci când a înviat din morți, moartea nu l-a stăpânit, la fel și acum când a fost înălțat și a șezut întru cele înalte, orice înălțare a rămas mai prejos de El, mărturisind tuturor că singur El este Dumnezeu mai presus de toate.*

Și acesta este muntele cel mai înainte vestit al lui Dumnezeu, după Isaia (îs., 2:2), și casa lui Dumnezeu, mai presus de piscurile înalte ale munților inteligibili, - trupul Stăpânului -, fîindcă nu înger, nici om, ci Insuși Domnul în trup a venit și ne-a mântuit, făcându-Se om ca noi, pentru noi, și rămânând Dumnezeu fără de schimbare. Căci precum S-a pogorât fără de schimbare, dar amestecându-Se cu noi, la fel va veni iarăși, nu prin schimbarea dumnezeirii, ci așezând pe tron întru cele de sus firea noastră omenească, pe care mai înainte vreme a luat-o de la noi: cu adevărat, se cuvine ca firea noastră cea întâinăscută din morți să fie întoarsă la Dumnezeu ca una care s-a născut mai înainte de toată făptura.

Pentru aceasta, dintre atât de multe învieri și înălțări, noi nu prăznuim pe nici una ca pe învierea și înălțarea Domnului, și pe lângă faptul că nu participăm, nici nu vom participa vreodată la vreuna dintre acelea. Căci nu avem alt folos decât călăuzirea prin credință a minții noastre către învierea și înălțarea Mântuitorului nostru, la care participăm și vom participa cu toții. Ea este cu adevărat învierea și înălțarea neamului omenesc, dar nu a neamului omenesc în general, ci a tuturor celor care cred în Hristos și care își arată credința prin fapte.

- *Cel ce S-a făcut Domn, pentru noi S-a făcut, fiind nenăscut și nezidit după dumnezeirea firii Sale, și a trăit pentru noi, arătându-ne calea către adevărata viață.*
- *Și toate câte le-a suferit cu trupul, pentru noi le-a suferit, ca să vindece patimile noastre, și pentru păcatele noastre a fost dus la moarte.*
- *Și tot pentru noi a înviat și a fost înălțat mai înainte, arătându-ne prin iconomie învierea și înălțarea din veacul fără de sfârșit.*

Căci toți moștenitorii acestei vieți urmează, după putință, petrecerea pe pământ a iconomiei Lui.

Pentru noi, începutul urmăririi și petrecerii acesteia este botezul, chip al morții, îngropării și Învierii Domnului, prin mijlocirea unei vieți după porunca lui Hristos și după petrecerea Evangheliei, având drept scop biruința asupra patimilor prin luptele duhovnicești, pregătindu-ne viața cea fără de dureri, nestricăcioasă și cerească, după cum și Apostolul a zis către noi: „*Dacă veți trăi în trup, veți muri, iar dacă veți ucide prin duhul faptele trupului, veți fi vii*” (Rom., 8:13). Cei care trăiesc după poruncile lui Hristos urmează petrecerii acestuia în trup, căci mor la vremea rânduită fiecăruia, fiindcă și El a murit cu trupul, și în trup vor și învia, asemenea Lui, plini de slavă și nestricăcioși, însă nu acum, ci la plinirea vremii, când vor fi înălțați, după cum spune și Sfântul Apostol Pavel: „*Căci vom fi răpiți pe nori întru întâmpinarea Domnului în văzduh și astfel pururea cu Domnul vom fi*” (I Tes., 4:17).

Vedeți cum fiecare dintre noi, dacă ar voi, pătaș s-ar face învierii Domnului și înălțării Lui și moștenitor al lui Dumnezeu, *împreună moștenitor cu Hristos* (Rom., 8:17)? Pentru aceasta să ne bucurăm prăznuind învierea firii noastre, înălțarea și restaurarea ei, precum și *începutul învierii și al înălțării fiecăruia dintre credincioși* (Luca 24:36-53), punând înainte glasul Evangheliei propovăduită astăzi, potrivit căreia Domnul, înviind, a stat în mijlocul ucenicilor Săi.

Pentru ce a stat în mijlocul lor și împreună cu ei a călătorit, precum este scris? „Căci i-a scos pe aceștia afară până în Betania” și punându-Și mâinile i-a binecuvântat (Luca, 24:50) ca să Se arate cu totul teafăr și nevătămat, ca să arate că picioarele Li sunt puternice, că poate umbla și sta în picioare fără de clintire, deși rămaseră urmele cuielor, și de asemenea, ca să arate mâinile străpunse de cuie pe cruce, chiar și coasta împunsă cu sulița. Și dacă a arătat toate urmele rănilor, a fost pentru ca ei să creadă patimilor celor mântuitoare. Dar mie mi se pare că *a stat în mijlocul ucenicilor pentru a le arăta și pentru a-i întări în credința întru El, prin marea Sa descoperire și binecuvântare. Dar El nu a stat numai în mijlocul ucenicilor, ci stă și în mijlocul inimii fiecărui [om] care este cetate întărită prin credință*, precum mărturisește și psalmul despre fiecare inimă: „*Dumnezeu este în mijlocul ei și nu se va clătina*” (Ps., 45:5). Căci de la această întâlnire s-au făcut apostolii Domnului statornici și neclintiți în credință.

A stat, deci, în mijlocul lor și le-a spus: „*pace vouă*”, așa cum adeseori le spunea cu blândețe. **Dar pacea este de două feluri:**

- ✓ **una pe care o avem în relație cu Dumnezeu, care mai curând vine din cinstirea lui Dumnezeu, și**

✓ **alta pe care o avem între noi și care se naște în chip firesc din urmarea cuvântului Evangheliei.**

Or, **Domnul le-a dat pe amândouă dintr-odată, printr-o singură expresie.** Și cum le-a poruncit acestora să facă, atunci când I-a trimis întâia oară, zicând: „**în care casă veți intra, să ziceți pace casei acesteia**” (Luca 10:5), la fel a făcut și El, intrând în casa în care erau adunați, și de îndată le-a dăruit pacea. Dar cât de înspăimântați și de tulburați I-a văzut atunci din pricina apariției Sale atât de nefirești și lipsite de orice nădejde (li se părea, după cum se spune, că ar vedea duh, ori că ceea ce văd este o închipuire). Și atunci iarăși a depărtat de la ei gândurile inimii lor și le-a dovedit că El este același cu Cel care mai înainte vreme le vorbea despre pătimirea Sa și despre învierea din morți: „**acum vedem că Tu știi toate și nu este nevoie ca să Te întrebe cineva**”. Și i-a încredințat deplin despre plinirea acestora, prin vedere și prin pipăire... Iar când i-a văzut că s-au făcut primitori ai adevărului prin dovadă, i-a încredințat încă și mai mult, dându-le, în același timp, pacea și cerându-le de mâncare celor ce priveau cu uimire. Căci încă nu-și credeau ochilor și se minunau, dar nu din reavoire, ci din negrăită bucurie. Apoi le-a zis: „**Aveți ceva de mâncare? Și i-au dat o bucată de pește fript și un fagure de miere, și, primind, a mâncat în fața lor**” (Luca 24:42).

Acel trup preacurat a primit hrană, după înviere, nu pentru ca ar fi avut nevoie de hrană, ci ca să-I încredințeze de realitatea învierii și să arate că este același cu Cel care mai înainte de pătimire a mâncat împreună cu ei. A consumat hrana nu după firea trupurilor moarte, ci potrivit energiei dumnezeiești și, cum ar zice cineva, așa cum focul topește ceara, sau, mai mult decât atât, a consumat-o, fiindcă focul are nevoie să fie întreținut pentru a subzista, însă trupurile nemuritoare nu au nevoie de hrană pentru subzistență.

A mâncat, așadar, o bucată de pește fript și un fagure de miere, acestea fiind chipuri ale Sfințelor Sale Taine: căci Cuvântul lui Dumnezeu, unindu-Se după ipostas cu firea noastră care, ca un pește se scâldea în apa vieții pline de plăceri și de patimi, și curățind cu focul cel neapropiat al dumnezeirii Sale orice aplecare spre păcat, a consumat-o ca pe un rug aprins, făcând-o pătașă la dumnezeirea Sa. Dar nu numai aluatul pe care l-a primit pentru noi, ci pe fiecare om îl învrednicește de împărtășirea cu El, îl îndumnezeiește prin participarea la focul pe care Domnul „**a venit să-l arunce în lume**” (Luca 12:49). **Cu fagurele de miere se aseamănă însăși firea noastră omenească, fiindcă, așa cum într-un fagure este păstrată mierea, la fel și în trupul nostru este păstrată comoara cea cugetătoare; sau mai curând acesta este un chip al oricărui credincios în Hristos care are în suflet și în trup harul Duhului Sfânt, păstrat ca mierea în fagure.** Iar Domnul a

mâncat din ele, fiindcă face, cu bucurie, ca o astfel de hrană să fie mântuirea oricui participă la firea Sa. Dar nu spune că a mâncat totul, ci „*dintr-un fagure de miere*”, adică a mâncat doar o parte, fiindcă nu toți au crezut în El. Dar nu-Și ia singur această parte, ci îi este dată de apostoli, căci ucenicii Săi îi aduc la El doar pe cei care cred în El, deosebindu-i de cei necredincioși.

Astfel, mâncând din pește și din fagurele de miere în fața ucenicilor Săi, Domnul le-a amintit cuvintele Sale pe care le-a vestit mai înainte despre pătimirea ce avea să pătimească, adeverind și acum cele spuse despre Sine. Fiindcă după cum a spus mai înainte, așa s-a și petrecut, și *le-a deschis lor mintea ca să priceapă urmarea Scripturii și să cunoască faptul că precum este scris, așa s-a și împlinit*. Trebuia ca din nemăsurata Sa iubire de oameni, om să se facă pentru oameni Fiul Unul născut al lui Dumnezeu, arătat fiind și mărturisit astfel de glasul părintesc de sus și prin descoperirea Sfântului Duh; să-i facă credincioși și să se minuneze de faptele și de cuvintele Lui mai presus de fire, să fie prins și dat în mâinile celor care nu caută slava lui Dumnezeu, ci slava de la oameni; să fie răstignit și îngropat; să învieze din morți a treia zi și să se propovăduiască în numele Lui pocăința și iertarea păcatelor, iar propovăduirea să înceapă de la Ierusalim. Binevestitori și martori ai acestor fapte sunt [apostolii], care au văzut cu ochii lor și au devenit mărturisitori ai Lui, căroră le-a și trimis vestire de la Tatăl, adică pe Duhul Sfânt, și le-a rânduit să rămână în Ierusalim până ce vor primi putere de sus.

Vorbind astfel cu ucenicii Săi despre lucrarea mântuirii oamenilor, Domnul i-a scos din ținutul lor, purtându-i până în Betania, și binecuvântându-i, S-a despărțit de ei și S-a înălțat la cer. Pe un nor luminos ca într-un car de foc S-a înălțat în slavă și a intrat în Sfânta Sfintelor cea nefăcută de mână și a șezut de-a dreapta mării în ceruri, pe același scaun al Dumnezeirii, pentru ca de aceeași dumnezeire să facă firea noastră cu care s-a amestecat. Și cum apostolii nu încetau să-și ațintească ochii către cer, au aflat prin predania îngerilor că va fi purtat iarăși pe norii cerului în fața tuturor (Fapte 1:10). Căci și Domnul zisese aceasta mai înainte, și Daniel, mai înainte văzând, spune: „*am văzut pe Fiul Omului venind pe norii cerului*” (Dan., 7:13); iar Domnul zice: „*și toate neamurile pământului vor vedea venind pe Fiul Omului pe norii cerului*” (Mat., 24:30).

Atunci ucenicii s-au închinat pe Muntele Măslinilor, de unde S-a înălțat Stăpânul cel mai presus de ceruri și unde pogorându-Se, pământul cer l-a făcut. Și iarăși Se înalță, ori de câte ori Se pogoară, ca pe cele de jos să le împreuneze cu cele de sus și să întemeieze o singură Biserică, cerească și pământească, întru slava iubirii Sale de oameni. Așadar, bucurându-se, ucenicii s-au întors la

Ierusalim și erau pururea în altar, adică aveau mintea la ceruri, și binecuvântau pe Domnul, pregătindu-se pentru primirea binevestiții a pogorării dumnezeiescului Duh.

Fraților, aceasta este, pe scurt, petrecerea celor ce poartă numele lui Hristos: să stăruieți în rugăciuni și cereri, și să aveți ochii minții ațintiți, asemenea îngerilor, către Stăpânul cel mai presus de ceruri, laudându-L și binecuvântându-L printr-o viață fără de prihană, pentru a primi în chip tainic venirea Lui, așa cum spune psalmul către El: „*voi cânta și mă voi ruga ție în cântare fără de prihană când vei veni către mine*” (Ps., 100:2). Aceasta o spune limpede și Sfântul Pavel: *dreptatea noastră în ceruri este acolo unde Înaintemergător pentru noi S-a făcut Insuși Domnul Iisus*. Către aceasta ne conduce și corifeul Apostolilor, Petru: „*încingând, zice, mijloacele cugetului vostru, trezindu-vă, nădăjduiți în harul care vi se va da vouă la arătarea lui Iisus Hristos pe care să-L iubiți cu toate că nu-L vedeți*” (Petru I, 1:13). La aceasta Domnul Insuși ne îndeamnă în mod acoperit, în pilde: „*să fie, zice, mijloacele cugetului vostru încinse și făcliile voastre aprinse, iar voi să fiți asemenea cu oamenii aceia care își așteaptă Stăpânul ca, atunci când va veni, îndată să-i deschidă*” (Fil., 3:20; Evr., 6:20). La fel cum nu strică nici ziua Sâmbetei, ci o desăvârșește, arătând-o cu adevărat binecuvântată, ca o zi a încetării oricărei osteneli trupești, și deosebind-o pentru o mai bună lucrare. Iar prin aceasta o face moștenitoare a toată binecuvântarea, astfel ca odihniți de ostenelile pământești și fără de lenevire să ne încredințăm lui Dumnezeu, căutând cu nedeزمینیتă nădejde cele cerești și fără de prihană.

Dar în Legea veche, una dintre zilele săptămânii era zi de Sabat și pentru aceasta evreilor celor fără de minte li s-a părut că Domnul [tămăduind în ziua aceea] avea de gând să încalce ceea ce era socotit drept Sabat. Însă tot El zice că „*nu a venit ca să strice legea, ci mai vârtos să o împlinească*” (Mat., 5:17). *Atunci cum se face că a stricat Sabatul dar, în același timp, a împlinit Legea?* Făgăduind că va da Duhul Sfânt celor care-L cer zi și noapte și poruncind să fie neîncetat cu trezvie și priveghetori, a zis: „*privegheați, fiindcă nu știți vremea, nici ceasul când va veni Fiul Omului*” (Mat., 24:44). Astfel toate zilele le-a făcut Sabat binecuvântat pentru cei care aleg să-I slujească în chip desăvârșit: iată cum nu a încălcat, ci mai cu osârdie a împlinit toată Legea.

Însă voi care sunteți încercați de lucruri lumești, dacă vă veți înfrâna de la orice lipsă de măsură și de la toată pizma dintre voi și de veți stăruie în toată calea adevărului și a înfrânării, veți face și voi din toate zilele un Sabat prin oprirea de la orice răutate. Dar într-o astfel de zi, mai lucrătoare pentru mântuire decât altele, se cuvine să tânjim după faptele și cuvintele fără de prihană ale Domnului și, cu

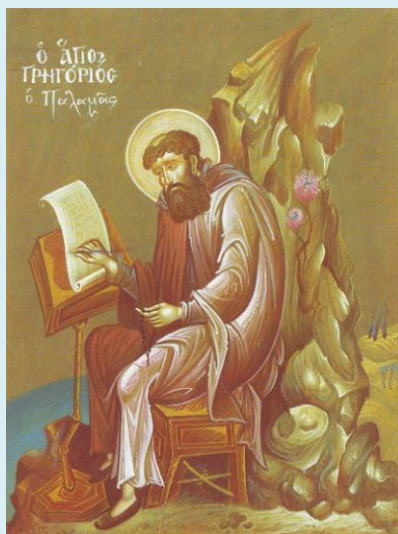
smerenie, să fim statornici în Biserica lui Dumnezeu și să plecăm urechea cu luare aminte la predania Bisericii și la învățătura ortodoxă, și să ne rugăm cu pocăință prin cereri și prin slavoslovii către Dumnezeu. Așa veți plini și voi Sabatul cel după Evanghelie: **împărtășind o viață în harul lui Dumnezeu și tinzând ochii cugetului către Hristos Cel ce șade împreună cu Tatăl și cu Duhul pe tronurile mai presus de ceruri, și Care v-a făcut pe voi fii ai lui Dumnezeu, nu ca și cum ați fi doar adoptați, cu numele, ci în unire cu dumnezeiescul Duh, cu însuși Trupul și scump Sângele Lui, cu Dumnezeu, unul întreitul sălășluindu-Se.**

Să păzim, așadar, pentru dragostea neclintită a Mântuitoului această unire: să privim pururea la Tatăl nostru cel de sus, dar nu ca și când am fi pământești, ca omul cel întâi zidit, ci asemenea omului celui de-al doilea, Domnului din ceruri. Căci cel ce este pământesc se aseamănă cu cei pământești, iar cel ceresc este asemenea cu cei cerești. Așadar, **dacă am purtat chipul cel pământesc, să purtăm și chipul cel ceresc** (I Cor. 15:48) **și, având inima sus către El, să privim această măreață priveriște, înveșnicindu-se, în chip nematerialnic, cu focul dumnezeirii.** Și după ce am lepădat tunicile de piele pe care prin cădere le-am îmbrăcat, să stăm în pământ sfânt, arătându-ne, fiecare după putere, țarină sfântă prin lucrarea neconținută a virtuții și prin neabătuta tindere către Dumnezeu.

Astfel încât să avem îndrăznire ca la venirea în foc a lui Dumnezeu să-i alergăm întru întâmpinare, ca să fim luminați și, luminând, să trăim veșnic în slava luminii mai presus de fire, a strălucirii celei de o stăpânie în trei sori, căreia i se cuvine toată slava, puterea, cinstea și închinăciunea, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

(Din: Sfântul Grigorie Palama, Omilii, Vol. 2, Editura Anastasia, Bucuresti, 2004)

Sfântul Grigorie Palama - La același praznic al Înălțării Domnului - Omilia 22 - Despre patimi și virtuți

Luați aminte la sărbătoarea noastră și la dreapta socotință cu care Domnul nostru Iisus Hristos, atât la înviere cât și la înălțare, i-a bucurat pe cei care au crezut în El, precum și la felul în care i-a smuls din acea întristare. Luați aminte la această viață, sau, mai curând, la nemurirea Sa, căci ni S-a arătat după moarte. *Luați aminte la înălțimea cerului la care a ajuns Hristos, înălțându-Se mai presus de toate, și la preamărirea mai presus de toată mărirea cu care S-a preamărit după trup.*

Aceasta a fost cu puțință prin smerenie și prin îndurarea necinstirii și a ocării, după cum spune și Apostolul: *smerindu-Se până la moarte și încă moarte pe cruce. „Și pentru aceasta Dumnezeu L-a preaînălțat și i-a dat Lui nume mai presus de tot numele, astfel încât la pomenirea numelui lui Iisus tot genunchiul să se plece în cer și pe pământ și în cele de sub pământ, și orice limbă să mărturisească faptul că este în slava lui Dumnezeu Tatăl”* (Filip., 2:8-11).

Astfel, dacă Dumnezeu L-a preamărit pe Hristosul Său, tocmai pentru că a fost batjocorit și ispitit, și pentru că moarte rușinoasă pe cruce a răbdat pentru noi, cum ne va mântui, cum ne va prea-mări și cum ne va înălța pe noi dacă nu vom deprinde smerenia, dacă nu ne vom arăta de același sânge, întru iubirea aproapelui, dacă nu vom zidi sufletele noastre pe stânca răbdării feluritelor ispitiri, și dacă nu vom intra prin poarta cea strâmtă care duce la viața veșnică și nu vom urma calea celui care ne-a condus, în chip mântuitor, către ea. La aceasta suntem chemați, zice corifeul Apostolilor, Petru, „că Hristos a pățimit

pentru noi lăsându-ne nouă moștenire ca și noi să mergem pe urmele Lui” (I Petru, 2:21).

De ce oare Hristosul lui Dumnezeu, pătimind atât, a mers pe această cale astfel încât Dumnezeu L-a înălțat mai presus de fire, iar noi suntem la rândul nostru chemați să participăm la pătimirile Fiului Lui? *Numai Dumnezeu este veșnic, din veac și până-n veac, rămânând neschimbat, fără de început și fără sfârșit, fără devenire și nestricăcios, care nici nu se mărește, nici nu se împuținează, și nici nu se schimbă în vreun fel sau loc, neînceput, nezidit, necuprins, neschimbat și neschimbător, pe toate schimbându-le în mai bine, după cum El Insuși voiește, fiind în mâinile Sale pe toate cele ce suferă schimbare și susținând tot ceea ce are început, iar orice schimbare are un început.* Așadar, *toată firea zidită este schimbătoare, atât cea văzută cât și cea nevăzută, cea simțitoare și cea nepățitoare, cea cugetătoare și necugetătoare, între care numai firea cugetătoare, fiind înzestrată cu voință liberă, poate să se schimbe în mai rău sau în mai bine, după voia sa, fie păzind neabătut voia lui Dumnezeu, prin care se face neîncetată sporirea, convertirea și înaintarea noastră întru bine, fie stând împotriva voii lui Dumnezeu, ceea ce o face să cadă, după dreptate, la cele mai de jos, în chip nenorocit, și să se prăbușească.*

Două sunt firile cugetătoare zidite de Dumnezeu, prima este cea a îngerilor netrupești, iar cea de a doua a oamenilor trupești; nici una dintre acestea nu a păzit porunca Ziditorului și supunerea firească față de Stăpânul, ci însăși ceata cerească a ne-trupeștilor îngeri, cea dintâi zidită, tot cel dintâi s-a îmbolnăvit din pricina apostaziei de la dragostea lui Dumnezeu. *“Toți îngerii însă care au rămas mai presus de această boală, lumină sunt și pururea vor fi plini de lumină, și pururea se fac mai luminoși, bucurându-se, în chip fericit, de întoarcerea lor firească spre bine, petrecând în bucurie în jurul Luminii dintru început, privind neîncetat către ea, de la care în chip nemijlocit primesc lumina, cântând fără de încetare izvorul luminii și transmițând, ca adevărați slujitori ai luminii, harul cel făcător de lumină către ordinele inferioare ale celor luminați.”*

Dar satana, răzvrătitul și neascultătorul de ordinea dumnezeiască, lepădând lumina, a căzut în întuneric și a fost condamnat la întunericul veșnic, făcându-se vasul întunericului, izvoditorul, unealta și slujitorul întunericului, la început numai el, urmat însă și de ceata îngerilor lepădați dimpreună cu el, iar apoi - o, mare nenorocire! - urmat și de noi, care, încrezându-i-ne, am lepădat Raiul lui Dumnezeu. Însă toți îngerii răutății, fiind ei înșiși întuneric, pentru că au devenit astfel nu prin participare, ci fiind prin ei înșiși începutul și sfârșitul neascultării, amara rădăcină și izvorul a tot păcatul, S-au făcut prin aceasta și pentru noi pricină

de cădere, iar păcatul lor este cu atât mai de neiertat, înaintând pururea neabătut pe calea răutății spre un întuneric tot mai adânc, fără putință de întoarcere către toată firea cugetătoare și luminată. Noi însă nefiind prin fire înclinați spre rău, Dumnezeu, prin mila și dumnezeiasca Sa învățătură, ne aduce la El ca la început, și cu toate că am fost condamnați la moarte, primim totuși un răgaz de pocăință și de întoarcere de mai mulți ani, pe care și Adam l-a trăit din pricina neascultării și pe care îl trăiește fiecare dintre noi.

De aici reiese limpede că nu trebuie să deznădăjduim de mântuire, nefiind pentru noi vremea deznădăjduirii, căci toată viața noastră este vreme și prilej de pocăință și de întoarcere la Dumnezeu, pentru că, după cum este scris, *Dumnezeu nu voiește moartea păcătosului, ci să se întoarcă și să fie viu* (Iez., 33: 11). Căci, dacă moartea urmează pe bună dreptate neascultării, de ce noi, păcătuiind, nu murim, așa cum S-ar întâmpla dacă nu ar fi nădejde de mântuire? Tocmai pentru că acolo unde este nădejde de întoarcere, nu are loc deznădejdea.

Dar și fiul lui Adam, Abel, a fost mărturisit bine plăcut înaintea lui Dumnezeu și *jertfa lui S-a arătat bineprimită Lui* (Facerea, 4:4). Mai apoi, la puțină vreme de la căderea noastră, Enos a avut și el nădejdea că *Domnul îl va chema la Sine* (Facerea, 4:26). Iar Enoh nu numai că a fost bineplăcut Domnului, ci *a și fost mutat de Domnul la viață* (Fac., 5:24) ca o dovadă limpede a compătimirii lui Dumnezeu cu noi cei căzuți.

Oamenii însă au urmat iarăși calea păcatului și iarăși Dumnezeu Și-a întors fața de la neamul nostru omenesc, și iarăși, pe drept cuvânt, am fost dați potopului. Apoi, pentru ca nu cumva nemăsurată să rămână mânia Lui și nu fără de milă pedeapsa, ci, ca dintr-o a doua rădăcină a neamului nostru omenesc, *aflându-l pe Noe drept înaintea Sa și în neamul lui, Dumnezeu l-a păzit în chip preaminunat, ca și când ar fi vrut, tăind cu grijă înmulțirea răutății, să nu taie cu totul, nici să smulgă din rădăcină și fără de compătimire întregul neam omenesc* (Facerea, 5:1; 7:24).

După aceasta, iarăși, *Avraam S-a arătat credincios și bineplăcut lui Dumnezeu, și mărturisit de către El* (Fac. 15:8), ca și fiul său Isaac, iar din Isaac, Iacob și toți patriarhii care au urmai din el și întru care S-a binevestit și S-a prorocit cea mai mare milă și iubire de oameni ce va birui cu putere și slavă multă păcatele noastre, binevestind, așadar, că Stăpânul, Insuși Păstorul cel Mare va coborî din sfintele ceruri ca să caute turma risipită. Urmează neamul legiuitorilor, al judecătorilor, al Regilor, din care, precum limpede se binevestește, va ieși Hristos după trup.

Acum a venit și S-a arătat Hristos, Cuvântul lui Dumnezeu cel Veșnic, Cel Care la început ne-a zidit pe noi, Care pentru noi S-a făcut asemenea nouă, ca să înnoiască și iarăși să zidească cele învechite, care fuseseră stricate de păcat.

Fiindcă pierderea noastră a fost numai și numai din voia noastră, la fel și înnoirea noastră se înfăptuiește cu înțelepciune și cu iubire de oameni în omul pe care 1-a luat pentru noi din pântecele pururea Fecioarei Maria, iconomisind întreaga taină a mântuirii și întărindu-ne, dându-ne putere pentru întoarcerea la unirea firească cu El, călăuzindu-ne către petrecerea cerească, aratându-ne calea care duce acolo prin învățătura Lui către noi.

Dar întrucât contrariile se tămăduiesc prin contrarii, și de vreme ce moarte am luat prin reaua noastră învoire cu reaua sfătuire, vom primi iarăși viață prin tinderea voii noastre celei bune către sfatul cel bun. Și fiindcă sfatul morții aduce cu sine plăcere, slavă, sau odihnă, ademenindu-ne și trăgând în jos de la cele de sus neamul nostru, doar sfatul vieții celei adevărate, singur între toate celelalte călăuze, ne îndrumă și ne conduce pe calea cea strâmtă și îngustă care ne poartă către viața de sus. Străduiți-vă, zice [Domnul], și vă siliți ca *„să intrați prin poarta cea strâmtă”* (Mat., 7:13), și *„strâmtă și îngustă este calea care duce la viață, dar mare și largă cea care duce la pieire”*.

Iar în alt loc spune limpede care este această cale a pierzaniei: *„vai vouă, bogaților, vai vouă celor ce sunteți sătui acum, vai vouă când toți oamenii vă vor grăi de bine* (Luca, 6:25-26), *vai vouă iubitorilor de slavă, de plăceri, de arginți, căci pentru unele ca acestea v-ați pierdut”*, și iarăși zice: *„nu vă adunați vouă comoară pe pământ”* (Mat., 6:19), *„luați seama la voi înșivă să nu se îngreueze inimile voastre prin beții, prin desfrânări și grijile vieții”* (Luca 21, 34), și *„cum puteți voi să credeți, când primiți slava cea de la oameni, iar slava Unuia Dumnezeu nu o căutați”* (Ioan, 5:44).

Cu astfel de cuvinte ne răpește de pe calea care ne duce la moarte, iar pe cea care duce la viață o arată iarăși, în altă parte, fericind: *„fericiți cei săraci cu duhul, fericiți cei milostivi, fericiți cei prizonieri pentru dreptate”* (Mat., 5:3-10), și: *„vinde tot avutul tău și-l dă săracilor, și vei avea comoară în ceruri”* (Mat., 19:21); *„tot ce veți lăsa din al vostru, fie ogoare sau orice altceva dintre cele pământești pentru Mine și pentru Evanghelia Mea, veți primi însutit și veți moșteni viața veșnică”* (Mat., 19:29).

Un suflet cuprins de mânie este socotit la fel cu mânia ucigașului, punând-o sub aceeași pedeapsă și arătând că, de la mânie până la ocară, cel ce este stăpânit de una dintr-acestea este vrednic de *gheena focului* (Mat., 5:22). Pe când, despre

blândețe, nu numai că o fericește, dar o și socotește printre *cele mai mari virtuți* (Mat., 5:5), iar pe desfrânare o osândește încă și mai mult, numind desfrânare chiar și cea mai mică dorință pentru femeia altuia, *fie și numai o privire* (Mat., 5:28). Însă curăția, contrariul desfrânării, este așezată dincolo de fericiri, socotindu-se *a fi însăși vederea lui Dumnezeu* (Mat., 5:8).

De ce oare, pentru a arăta că nu se cuvine jurământul strâmb, ne oprește și de la a jura drept, iar tot ceea ce este în afara lui da și nu se arată a fi de la cel rău, căci spune: „să fie cuvântul vostru da, da sau nu, nu, ceea ce este mai mult decât atât, de la cel rău este”? (Mat., 5:37). Dar ce vrea să spună această dublare a cuvintelor: da, da; nu, nu? Aceasta înseamnă că ceea ce spunem că este da sau nu pentru noi trebuie să corespundă întocmai realității lucrurilor și faptelor, căci numai astfel da va fi da, iar nu, nu; altminteri, da va fi nu, iar nu, da, ceea ce fără îndoială este de la diavolul. Căci acela care spune minciuni vorbește de la sine însuși și nu stă într-un adevăr și dreptate.

Se cuvine însă să se potrivească spusele noastre cu faptele, astfel încât să ne constrângă la adevăr, la dreptate, la curăție și nemâniere, încununându-ne viața.

Dar pe cei care se mânie împotriva noastră, stându-ne împotriva și insultându-ne cu fapta și cuvântul, cum îi vom face să se îndrepte? Biruiește, spune [Domnul], întru bunătate răul, lasă mânia și nu sta împotriva răului, nici nu răsplătești răul cu rău, sau nedreptatea cu nedreptate, ci iubiți-i pe vrăjmașii voștri, binecuvântați pe cei ce vă blestemă, faceți bine celor ce vă urăsc și rugați-vă pentru cei ce vă batjocoresc și vă prigonesc.

Căci care este scopul unei vieți asuprite și care este răsplata luptelor? „Pentru ca să fiți fii ai Tatălui vostru cel din ceruri” (Mat., 5:39; 5:44; Rom., 12:21) și „moștenitori lui Dumnezeu, împreună moștenitori cu Hristos” (Rom., 8:17), ca să aveți viață veșnică și să primiți negrăita, neclintita, nepieritoare împărăție în veacul cel fără de sfârșit, trăind și împărășind cu Dumnezeu.

Vedeți acum care este calea cea strâmtă și grea? Și de ce ni se cere aceasta, și la ce slavă, bucurie și răsplată suntem aduși dacă alegem să umblăm pe această cale?

- ❖ *Căci dacă ți-ar făgădui cineva că vei trăi mulți ani pe pământ, numai să asculți de el, oare nu vei ajunge să asculți de acela cu bucurie, afară numai dacă, firește, nu ți-ar cere ceva peste puterile tale?*

- ❖ *Și dacă ți s-ar făgădui sănătate, slavă, desfătare și viață îndelungată, oare nu vei răbda orice pentru acestea?*
- ❖ *Și dacă la o astfel de viață lungă și lipstită de boli s-ar adăuga și împărăția, dar o împărăție nebiruită și pașnică, oare nu vei prinde aripi și toată greutatea de a dobândi această făgăduință nu ți se va părea ușoară, nutrind nădejdi și bucurându-te de cele ce nădăjduiești ca și când ar fi prezente, gata înfăptuite, încredințat fiind, desigur, de adevărul celor făgăduite?*

*Dar dacă tânjim atâta de mult după o viață îndelungată, cum se face oare că de viața cea veșnică nici nu aducem vorba? Or, dacă pentru o împărăție, care oricât de mare ar fi, tot are un capăt, și pentru slavă și bucurie, care oricât de mari ar fi, tot se ofilesc, și dacă pentru bogăție, care oricâtă ar fi, încetează o dată cu viața aceasta, dacă pentru toate acestea, deci, însetăm și ne străduim atât să le dobândim, cum să nu le căutăm pe cele care sunt dincolo de orice măreție, nestricăcioase și veșnice, și cum să nu dorim o viață mai scurtă pe pământ, numai să dobândim moștenirea celor veșnice? **Cât despre împărăția cea nebiruită, să o căutăm pe cea care nu este pe pământ, iar viața fără de întristare nu este de găsit altundeva decât în ceruri. Deci, dacă cineva însetează cu adevărat după aceasta, să alerge la cer; și fie că este ușoară, fie că este grea calea care duce într-acolo, să călătorească pe ea, cu nădejde și bucurie, și să fie răbdător în suferință.***

Cu toții știți pentru ce lucruri mărunte obișnuiesc oamenii să se ostenească și să se dea chiar morții!

- ≈ *Oare nu pentru o mică soldă este gata ostașul să înfrunte primejdii de moarte și jertfe?*
- ≈ *Și oare nu pentru un mic adaos înfruntă negustorul naufragiul, vânturile mării, oamenii sălbatici și multele atacuri, călătorind pe pământ și pe mare?*
- ≈ *Și nu pentru o bucată de pâine mulți se prind sclavi la stăpâni fără de omenie?*
- ≈ *Iar noi, oare nu ne vom robi, așa cum s-ar cuveni, Stăpânului celui din fire iubitor de oameni, nu vom înfrunta oare primejdiile vieții și nici nu-I vom aduce dobânda câștigului nostru, ca să primim bogăția cea veșnică?*
- ≈ *Nu vom răbda batjocura oamenilor și multele rele ale celor păcătoși, ca să dobândim dumnezeiasca slavă, dând slava muritoare în schimbul celei nemuritoare?*
- ≈ *Nu ne vom nevoi, după putere, nu vom flămânzi ca să mâncăm pâinea vieții, coborâtă din ceruri, și nu vom bea din apa cea vie, **din care cel ce a fost***

învrednicit să mănânce și să bea nu va mai înseta, nici nu va mai flămânzi în veac (Ioan, 4:14; 6:33)?

≈ *Nu ne vom curăți ochiul sufletului, lepădând toată desfrânarea trupului și a sufletului (II Cor., 7:1) ca să vedem pe luminătorul cel mai înainte de soare, făcându-ne mai cu osârdie fii ai acestui luminător și [devenind] noi înșine, prin participare, alți luminători care răspândesc cuvântul vieții (Fil., 2:16)?*

Să nu cumva, fraților, rogu-vă, să ne înșelăm și să luăm întunericul drept lumină, și pe diavol drept Dumnezeu, iar în locul bucuriei dumnezeiești și veșnice să nu ne agonisim desfătarea cea aducătoare de moarte și de gheenă, sau în locul iubirii dătătoare de multe bogății să nu ne agonisim mulțimea stricăciunii, materia văpăii de foc care arde veșnic pe cei ce și-au zidit rău casa sufletului, după cum ne arată limpede Domnul prin *parabola bogatului* (Luca, 16:23).

Să trăim, așadar, după cum a trăit El Insuși și ne-a învățat, făcându-Se om ca și noi. Să ne luăm crucea și să-I urmăm Lui, răstignindu-ne trupul cel plin de patimi și de pofte, ca să fim preaslăviți împreună cu El și împreună să stăm, și după învierea Lui să fim înălțați la El așa cum și El s-a înălțat astăzi la Tatăl.

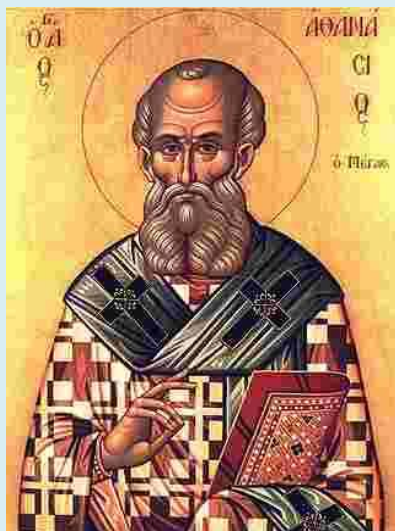
Căci în mijlocul ucenicilor stând, după cum spune Sfântul Luca, sau după cum scrie și mai clar Marcu (căci El este prezent nu numai când a apărut pe neașteptate și S-a arătat ucenicilor, ci pururea este împreună cu ei, arătându-Se, oricând voiește), deci stând *și astăzi în mijlocul ucenicilor Săi, le-a dat vestea cea bună a propovăduirii și i-a bucurat vestind pogorârea Duhului Sfânt și că va fi împreună cu ei până la sfârșit. După aceste cuvinte, întinzându-și mâinile, i-a binecuvântat și S-a înălțat, arătându-le celor care priveau că și cei care împlinesc porunca Lui vor fi înălțați, după înviere, la Dumnezeu.*

Despărțindu-Se, deci, de aceștia cu trupul (dar ca Dumnezeu rămânând împreună), după cum le vestise mai dinainte, și fiind preaînălțat, a stat de-a dreapta Tatălui, purtând firea și chipul nostru. Căci așa cum El a trăit, a murit, a înviat și S-a înălțat, la fel și noi trăim, murim și vom învia cu toții, însă înălțarea nu se va împlini pentru toți: *aceasta este răsplata doar a celor pentru care viața este Hristos și moartea pentru El - un câștig* (Fil., 1:21). Numai cei care, înainte de moarte, au răstignit în ei păcatul prin pocăință și prin petrecerea după Evanghelie, vor fi înălțați pe nori, după învierea cea de obște, *întru întâmpinarea Domnului în văzduh* (I Tes., 4:17), pentru că, așa cum istorisește și Sfântul Apostol Luca în Faptele Apostolilor, *Domnul Insuși a fost purtat pe nori pe când Se înălța.*

*Inșă asemenea Apostolilor care, după înălțare, nemaiprivind cu ochi trupești, ci cu ochii sufletesti, au căzut cu fata la pământ, închinându-se Lui, și noi în pace ne vom odihni, umblând cu pace în noi înșine și unii cu alții (căci **Ierusalim se tâlcuieste pace**), și în partea cea mai de sus urcându-ne, în minte adică, să devenim și să rămânem astfel, rugându-ne, ca să ne curățim de patimi și de gândurile cele întinate.*

Numai astfel vom face cu puțință venirea Mângâietorului, în duh și în adevăr, și ne vom închina cu adevărat Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Sfântul Atanasie cel mare - Înălțarea Domnului la Cer - tâlcuire

Aducerea aminte despre Înviere hărăzește oamenilor semnul de biruință împotriva morții, iar praznicul Înălțării îl duce pe om spre cer și, schimbând răgazul de aici de pe pământ, deschide oamenilor porțile cele de sus.

Căci nu se cădea ca Acela Care a biruit moartea să lase iarăși neamul omenesc să se sălășluiască în locașurile morții. Acum însă îmi vine să mă mândresc într-adevăr față de diavoleasca stăpânire, când văd astăzi pârga neamului meu împărățind în cer.

Acum s-a prăbușit puterea vrăjmașului, acum s-au dovedit neputincioase uneltirile diavolului. (...) Nu mai aud: „*Pământ ești și în pământ te vei întoarce*“ (Facerea 3, 19). *Ci chiar dacă „ești pământ“, vei merge spre cer prin bunătatea Celui ce te duce într-acolo.* Părăsesc locașul păcatelor, îți las ție, diavole, pământul peste care am fost rânduie și din care m-am hrănit. Mă mut în cer, slobod de înșelăciunea ta. Demult ți-a plăcut ție pomul menit să prăpădească pe Adam. (...) Dar acum, chiar de ți-ai deșerta întreaga tolă, împotriva ta zvârli loviturile săgeților. Ci unde-ți sunt, diavole, uneltirile vechii amăgiri? Unde îți e șarpele cel viclean, pentru ca să depărteze pe Eva de Rai, zicând: „*În ziua în care veți mânca, veți fi ca niște Dumnezeu*“ (Facerea 3, 5)? Fără voia ta ai ajuns să-mi fii prooroc! Căci din făgăduințele de care te-ai slujit spre ademenire, eu am tras un câștig aievea. Închipuita vestire, prin încercare, a ajuns un adevăr pentru mine. O, minuni ciudate și de necrezut! *Celor cărora li s-a închis cândva cerul, acum li s-a deschis Raiul.*

- ✓ *Cel Care nu demult fu judecat sub Pilat, astăzi e înscăunat ca Judecător în cer.*
- ✓ *Cel ce a fost batjocorit de iudei, Acela șade întru preamărire.*
- ✓ *Cel al Cărui cap fu încununat cu spinii cei jidovești, iată-L împodobit cu coroana vredniciei dumnezeiești.*

O, de câte ori harfa lui David a prevestit cele de azi! Zis-a Domnul Domnului meu: „*Sezi în dreapta Mea, până ce voi pune pe vrăjmașii Tăi așternut picioarelor Tale*“ (Psalmul 109, 1). Acum acordurile harfei s-au dovedit aieva. (...) Și ajutorul cântecelor acelora făcutu-s-a cerul, care în sarcina sa a primit azi pe Cel pomenit de David. (...)

Ci pe mine mă cuprinde mirarea, cum de s-a putut schimba în slavă rușinea neamului omenesc?! Cum, din supărarea Lui, Dumnezeu a izbutit să facă o mare bunăvoință?! *Dumnezeu ne-a plăsmuit pe noi cu mâinile Sale, ne-a învățat să ne dobândim hrana ce creștea de la sine, ne-a dat puțința desfătării, ne-a dat pământul să ne slujească, ne-a dat văzduhul ca slugă, ne-a dat belșugul mării, razele soarelui, strălucirile lunii, mersul stelelor și porunca peste toate dobitoacele.*

Atunci veni un vrăjmaș care, bârfindu-L pe Dumnezeu din pizmă, izbuti în înșelăciunea lui; cel amăgit trecu de partea aceluia, se molipsi de patima împotrivirii față de Domnul. (...) Dumnezeu Se înfățișează și dovedește aceste nădejdi ca nelegiuite; începătorul neamului omenesc se ferește de privirea Lui și fuge de mustrare. Cel ce în chip nelegiuit și-a închipuit dumnezeirea, fuge de zgomot și se ascunde după un copac. Despuindu-l Dumnezeu pe om de rangul lui, îl alungă din Rai, și doar că nu-i spune aceste cuvinte: „Nu la asta Mă așteptam când te-am zidit; nu pentru aceasta te-am plăsmuit cu mâinile Mele, preschimbând lutul în viață. Ci tu ai întins împotriva poruncii Mele mâna pe care ai primit-o de la Mine, și te-ai făcut părtaș de taină al diavolului, semetindu-te împotriva Ziditorului. Așadar ieși din vrednicia în care te-am pus, pleacă din locașul cinstei! Pământ ești și în pământ te vei întoarce! Întoarce-te spre el, tu care ai năzuit la lucruri mai presus de tine!“. Iată răsplata amăgirii diavolești! (...) Iată întâmplarea jalnică ce a dat peste fire!

Dar n-a răbdat Ziditorul ca să vadă până la sfârșit făptura oropsită. Se milostivi de firea tulburată și întristată și I se făcu milă de icoana Sa care rătăcea în mijlocul făpturii. Ce face atunci? (...) Văzând că prin osânda la moarte se năruie firea și că mormântul stă gata să moștenească suferințele omenești, că vânatul de oameni sporește bogăția iadului și că fiecare zi înmulțește venitul morții,

Dumnezeu, frângând cerbicia amenințării Sale, *face să răsară pentru neamul omenesc nădejdea nemuririi, și răpind pe Enoh, a arătat că moartea omenească e biruită și a învățat firea să primească hotarele nemuririi, arătând cum să împiedice goana morții, iar săvârșirea Celui Drept ajunse a fi sfârșitul morții.*

Întâmplându-se aceasta în mijlocul întristării, învătă firea să cânte cântecul de întoarcere spre bucurie și să se întremeze cu bune nădejdi. Și ca să nu treacă la mijloc prea mult timp, ca să nu se spele pomenirea despre minune și să nu sporească măhnirea ștergând urmele nădejdi, iar moartea să se înfățișeze și mai cumplită împotriva oamenilor, *face din nou minunea și îndoiește darul; și se ivi Ilie, cel numit biruitor al morții, care, cu zgomot cutreierând norii, a amenințat cu secetă cerul, și legând zidirea cu cuvântul său, se făcu cârmuitor al stihilor, strângând cu mare glas cârmele zidirii.* Atunci se arată marea minune, când cerul se rușină în fața unui om! Căci, pentru ca șubrezenia omenească să nu întunece simțul biruinței împotriva morții, *Dumnezeu îl face pe el mai întâi cunoscut firii întregi, iar apoi, suindu-l într-un car de foc, îl face, prin zborul și goana lui nemaipomenită, să lase pe jos moartea, iar cinstea harului schimbă legea firii. Căci Ilie a fost luat ca și în cer, iar Scriptura a strigat această minune, vestind-o prin glasul ei tuturor veacurilor.*

Ci tu, iubite frate, ia seamă la osârdnica rânduială a cuvântării și să nu-ți scape cuprinsul și rostul nici unei slove scrise! Și prin grabnică nesocotință, să nu ajungi a socoti pe slugă deopotrivă cu Stăpânul. *Căci Ilie nu se suie în cer, nici nu se sălășluiește în acele locașuri trecând peste tărie. Ci auzi ce spune Cel Care-l duce. În timp ce Domnul ducea pe Ilie ca spre cer, o mică vorbă îl opri pe Ilie, care era purtat spre cele de sus.* Căci îi e de ajuns Proorocului să fie cinstit cu închipuirea faptei. Cerul nu primește pe slugă înaintea Stăpânului, căci la cer Se suie numai Cel ce S-a coborât din cer: Fiul Omului, Cel Care e în cer. Cerul era păstrat de Ziditorul oamenilor pentru pârga oamenilor. Astfel, prin cele întâmplate cu Enoh și Ilie, Dumnezeu a bucurat pe oameni cu bună nădejde (...)

Iar în urmă ivi un nou Adam, ridicând din fire un Stăpân peste fire și, împrumutând un vas de la Fecioară, Îl întruchipează spre a fi o mai adevărată icoană (...), mai puternic decât înșelăciunea și mai presus de păcat. Nemuritor și după moarte, și chiar în mormânt fiind, dezlegător de morminte; iar azi, încununându-L cu nemurire, L-a adus în cer, dăruind zidirii, ca o obștească podoabă, pe Cel ce a fost pârga firii. (...)

Astfel S-a suit Hristos la cer; astfel a întărit prin faptă chipurile adevărului. Se cădea, deci, ca Înălțarea Domnului să se împreune cu Învierea Mântuitorului; și se

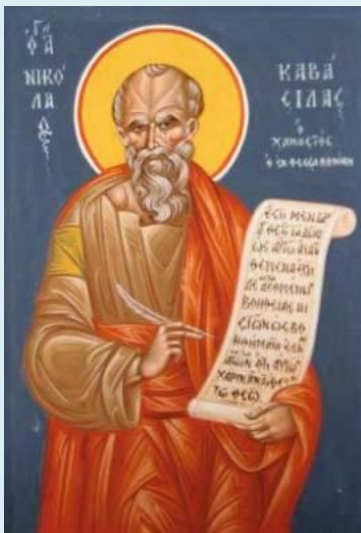
cădea cerului să primească îndată pe Biruitorul iadului. Dar pentru ca iuțea celor întâmplare să nu întunece simțirea, a dorit cu vremea să întărească prin priveliște minunile în fața Apostolilor; și ca să bage credința în suflet, prin necurmata aruncare a ochilor, stă la masă împreună cu ucenicii, gustă din mâncare, deși n-are nevoie, îngăduie să I se pipăie trupul, luând ca martori ai adevărului nu numai ochii, ci și degetele.

Risipind așadar bănuiala închipuirii la timpul înfățișării Sale, și la Înălțarea Sa spunând Apostolilor cele de cuviință, făcu pe ucenici martori ai Înălțării Sale. Căci se cădea ca propovăduitorii minunii să ducă cu sine o cunoștință neîndoielnică despre cele ce aveau a fi propovăduite. Fu luat deci Mântuitorul la cer; ucenicii se uitau de jos, iar norul ce alerga sub picioarele Lui se făcu car pentru drum. O, minuni ciudate! Aerul se lasă străbătut, văzduhul Îl primește. Îngerii, alergând pe lângă El, Îl slăveau cu cântece de biruință, iar prin înfățișarea lor îi încredințau pe ucenicii înspăimântați că trebuie să țină praznic: „*Ce ați rămas uitându-vă spre cer? Ce stați? Propovăduiți lumii minunea; propovăduiți înfățișarea Lui prin plecarea Lui. Așa va veni, cum L-ați văzut pornind spre cer*“ (Fapte 1, 11).

Auzind Pavel această veste, își repezi trâmbițele glasului, strigând prin cartea lui: „*Cetatea noastră este în ceruri, de unde și așteptăm Mântuitor pe Domnul Iisus Hristos*“ (Filipeni 3, 20). La acestea îi adaugă pe oameni, zicând: „*Vom fi răpiți, împreună cu ei, în nori, ca să întâmpinăm pe Domnul în văzduh, și așa pururea vom fi cu Domnul*“ (1 Tesaloniceni 4, 17). Deci din această Înălțare domnească a Mântuitorului și Stăpânului și adevăratului nostru Dumnezeu, Iisus Hristos, îndulcindu-ne cu asemănătoare nădejdi, să zicem către El: „*Cât s-au mărit lucrurile Tale, Doamne! Toate cu înțelepciune le-ai făcut!*“ (Psalmul 103, 25). *Că a Ta e slava și puterea, împreună cu Tatăl și cu Duhul Sfânt, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.*

(În românește de Ștefan Bezdechi)

Sfântul Nicolae Cabasila - Cuvânt la Înălțarea Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos - Înălțarea Domnului răstoarnă raporturile între cer și pământ

Pe timpurile dinainte, harurile erau din cer și din veac orice bine ajungea pe pământ de la locurile de sus în lumea de jos, dar *astăzi ordinea e răsturnată: dă celor de sus fericirea plecând de la cele de jos, iar noi, oamenii, trimițând de pe pământ îngerilor un Stăpân, împodobim corul acela cu cea mai frumoasă podoabă dintre toate.*

Cele prezente sunt pentru noi un prilej de plăcere minunată în locul acestora [al îngerilor], în locul cărora cinstim într-o măsură cu mult mai mare pe Cel care i-a cinstit și prin această mutare facem cerul cu atât mai frumos decât el însuși decât făcea acela mai bun pământul prin cei ce veneau de la el, pe cât de mare e distanța între niște sclavi și un stăpân. *Fiindcă acela [cerul] făcea cinstit pământul trimițând îngeri, dar acum pământul i-a trimis în loc de orice cunună și podoabă pe Cel căruia îi sunt sclavi heruvimii.*

Chiar dacă [Scriptura] spune că *Mântuitorul a coborât din cer* [In 3, 13 - 14, 31], dar *întrucât El era încă fără trup și nu asumase încă pe om, nu putea nici să coboare, nici să urce, nici nu era loc pe care să-l lase și la care să ajungă, fiindcă nu era unde să fie de față*, „căci cerul și pământul Eu le umplu, zice Domnul” [Ir 23, 24]; iar când a fost ca El să coboare și să vină jos să șadă împreună cu cei umiliți, *nu a venit pe pământ mai mult din cer decât din pământul însuși*. Dar după ce a îmbrăcat pe om și i-a fost cu putință să se miște și să treacă schimbând un loc cu altul, atunci plecând de la pământ S-a pornit cu adevărat și a alergat spre celelalte făpturi de acolo și a primit începutul întregii îna-

intări și al faptelor și cuvintelor de aici. *Și el [pământul] este o patrie și un oraș al lui Dumnezeu;* și dacă ceva din cele ce sunt trebuie să fie presupus drept patrie și loc al lui Dumnezeu, atunci pământul e învingător.

Ce este mai nou/straniu decât acestea? *Împăratul e de la cei legați, Domnul Care dezleagă vina e din locul celor osândiți, și de la cei ce șed în întuneric* [Mt 4, 16] *s-a revărsat la toată creația Lumina cea adevărată* [In 1,9], Cerul Îl primește *ploaie timpurie și târzie* [Ir 5, 24], iar îngerii și heruvimii văd reflectată de pământ raza căreia i se închină, slava nespusă și strălucirea care-i uimește. Și se face aici o *mirare și a îngerilor și a oamenilor: unii uimindu-se de Dumnezeul care urcă, iar alții de omul ridicat;* văzându-L în formă de Dumnezeu, unii socotesc nouă/stranie urcarea Lui, iar alții, știindu-L om ca și ei, se miră că ajunge în cer cel de o simțire cu ei. Si *dacă firile Celui dublu sunt împărțite prin imne, din ambele se armonizează un singur cor în jurul Unicului Mire, îngerii cântându-I iubirea de oameni, iar oamenii puterea.*

Înălțarea treptată – cinstire a timpului

Iar *El urcă cu răgaz și pas cu pas, și nu ajunge dintr-o dată la locurile de sus — căci n-a fost luat pe sus, ci „a fost purtat la cer”* [cf. Lc 24, 51] —, deși nimic nu împiedica să i se dea tronul „*deodată, într-o clipeală de ochi*”, zice Pavel [7 Co 15, 52], acolo unde va răpi de pe pământ în ziua de pe urmă și *trupurile sfinților* [7 Tes 4, 17]. Nemistuiind nici o mică parte a timpului, ci reținându-Se, *urcă încet, puțin câte puțin, dând răgaz acestui spectacol și nu fuge repede de ochiul celor ce privesc de pe pământ, pentru ca pe ucenici să-i veselească, pământul să-l cinstească și să Se arate iubitor de oameni, iar nu fugind din lume, nici lăsându-i pe oameni, ci să arate că pentru ei a plecat și S-a dus suportând unele ca acestea ca un ambasador, avocat și mijlocitor la Tatăl pentru neamul omenesc;* și [să Se arate] totodată nu necinstind timpul, ca Unul care a ajuns sub timp, precum a și fost purtat în pântec un timp, și dezleagă puterea morții, *iar a treia zi zidește templul dăruit al trupului Său* [cf. In 2, 19-22], așa cum și la începutul timpului cu o lungime și un număr de zile a dat subzistență întregului univers.

...sfințire a aerului

Încă și pentru ca, așa cum prin zăbovirea Sa în ele a luminat pământul și iadul, tot așa și *aerul, primindu-L pentru puțin timp, a fost sfințit și el și nici un loc n-a fost lăsat ca propriu lor tâlharilor din el, adică stăpânitorilor întunericului.* Și după ce toate au primit Soarele, pășește pe un nor, ca și aerul să primească trupul

foarte ușor, pentru că El este „*Cel ce pune norii suirea Lui, Cel ce umblă peste aripile vânturilor*” [Ps 103, 3].

Norul – simbolul Duhului Sfânt

Norul însă L-a învăluit și pe Cel care-și schimbase forma [Mt 17, 5] *și tot el îl va aduce atunci când Se va coborî pe pământ în ziua de pe urmă* [FA 1, 11] *și tot un nor îi va aduna de pretutindeni pe aleșii Lui* [7 Tes 4, 17], *peste tot El are nevoie de nor*. Mai întâi, deoarece și *creația cea nouă* [2 Co 5, 17; Ga 6, 15], al cărei singur Meșter a venit El, și pentru care a făcut toate și a arătat toate, *o alcătuiește un Duh și o apă, iar norul este alcătuit din acestea*.

Apoi, pentru că acesta *[norul] era în mod simplu simbol al Mângâietorului de o cinștire cu El și prezent mereu tot timpul*, *Care e numit și apă* [In 7, 37-39], *e chemat și duh* [In 15, 26], prin Care s-a alcătuit și *acel trup egal cu Dumnezeu al Mântuitorului* [Mt 1, 20], prin Care a lucrat El Însuși lucrurile mai presus de fire, *Care venind peste El atunci când S-a botezat a dat mărturie de dumnezeirea Lui* [Mt 3, 16], Care a fost de față atunci când El S-a schimbat la față arătându-Se prin nor și completând Treimea, legându-Se pe Sine Însuși ca al Treilea de [Tatăl] Cel ce dădea mărturie și de [Fiul] *Cel ce primea mărturia* [Mt 17, 5]. Căci și acum, când Fiul urcă, iar Tatăl Se arată prin pornirea spre El a Slugii Sale [cf. Is 52, 13] — căci unde altundeva Se grăbea Fiul restabilit? — a fost nevoie să Se arate prin nor și Mângâietorul ducându-L pe Cel de o cinștire la cer, așa cum mai înainte „*a fost dus de Duhul în pustie*” [Mt. 4, 1].

Străbaterea în sens invers a ierarhiei și porților cerești

Iar Celui ce urcă I se deschid niște porți. Și ce altceva trebuie crezute *aceste porți decât hotarele demnităților și ordinelor [îngerești] pe care le-a depășit trupul îndumnezeit*. Căci întrucât Mântuitorul avea nevoie de un loc din pricina trupului Său, dar nicăieri între cele făcute nu era un loc convenit, ci chiar și un loc al îngerilor și al arhanghelilor, ba încă și al celor de mai departe, chiar al heruvimilor înșiși, era mai prejos decât I se cuvenea, ca unul care era egal cu Dumnezeu, *de aceea orice ordin al celor necorporale s-a dat înapoi dinaintea Celui ce urca și fiecare din locurile cele mai înalte i-L ceda pe al său propriu, cei mai de sus după ce-i mai jos, și așa tot mai sus, până când, după cuvântul lui Pavel, “a ajuns mai presus de toată stăpânirea, domnia și puterea”* [Ef 1, 21].

De aceea, cei mai mari află/învață despre Cel mai înalt de la cei mai mici și corifeii de la cei subordonați, *ca minunea să urce de la cele umile la cele înalte, pentru*

că, spune Pavel „prin Biserică”, care e mai prejos decât toate ordinele, „s-a făcut cunoscută stăpâniilor și începătoriilor înțelepciunea mult variată a Lui Dumnezeu” [Ef 3, 10].

Pentru acestea îngerii secunzi Îl vestesc pe Cel necunoscut de ei, iar *porțile le ridică comandânții ordinelor, care dețin în fiecare ordin hotarul ultim de cinstire și locul de vârf*. Căci dacă cedează locul cei mai mici, încă nu este arătat Cel ce este cinstit de tot ordinul, ca Unul care era mai înalt decât ele, dar dacă fac asta comandânții, la care este toată slava corului, atunci era evident că Cel închinat de tot crugul este mai presus de ele.

Porțile sunt însă veșnice ca unele înfîpte din veac și nimănui dintre toți ele nu-i oferă trecere în ziua aceasta, dar „*acum*, zice [Psalmistul], *ridicați-vă!*” [Ps 23, 7. 9], pentru că trece „*Cel căruia I se va pleca tot genunchiul celor cerești*” [Flp 2, 10]. Căci nimănui nu i s-a întâmplat să vină pe această cale, *nimeni nu s-a urcat în cer de pe pământ [Rm 10, 6], ci primul și singurul care a croit această cale e Mântuitorul; „pentru că nimeni, zice, nu s-a urcat în cer decât Cel ce S-a pogorât din cer”* [In 3, 13].

Hristos, Împărat al slavei prin pătimirea Sa

Dar de ce trebuie să fie ridicate porțile? „Pentru că e Împărat al slavei, tare și puternic în război” [Ps 23, 8], fiindcă a urcat plin de răni. Dovadă era slăbiciunea trupului și lipsa de slavă pe care o răbdase, căci *era evident că purtase cruce. Și era minunat pentru că într-o putere și slavă atât de nespusă aducea urmele lipsei de slavă și ale slăbicunii, căroră îngerii vestitori le opuneau: crucii slava de acolo, iar slăbiciunii triumful prin aceasta, faptul că triumfătorul nu dobândise numai o slavă strălucită, dar era și Împăratul slavei înseși* [Ps 23, 7-10].

Nefolosindu-Se de nimic din cele ce obișnuiesc să aducă slava, *Acesta venise la ea prin cele contrare, și de aceea a putut fi fără slavă*, după care, spunea David, *a umplut de slava Sa tot pământul* [Ps 56, 5]. *Fiindcă acel lucru ar fi fost propriu celui ce urmează legilor slavei, dar acesta celui ce pe cât se pare conduce slava însăși. Căci nici focul nu poate fi stăpânit de materia aruncată în foc ca să-i atâte flacăra*, nici vizitiul și cel care conduce caii nu urmează cailor în direcția în care se pornesc ei, ci, dacă cineva care are un frâu știe să-i lege cu el și să-i facă să meargă în sens opus, nici nu este Domn al slavei cel ce ar putea să-și adune o slavă de la cei ce par a fi cei mai buni. Ci Mântuitorul, așa cum mai înainte S-a arătat pe Sine Însuși stăpân al focului arătând o flacăra în apă și aprinzând foc cu pregătirea care-l poate stinge, tot așa S-a făcut arătat în mod evident că este împărat al slavei,

arătându-Se tuturor strălucit și prealăudt prin lipsă de slavă și de cinstire. De aceea, spune, acestea nu trebuie să se mire dacă, purtând un trup care are vânătăi, El depășește hotarele ființelor necorporale, *nici nu trebuie să creadă invocând aceste semne de slăbiciune că Cel Înalt este din pricina acestor lucruri de umilință în dezacord cu Sine Însuși;* din contră, luând de aici în chip deosebit dovada clară a forței Lui suprafirești, să admită că El este Stăpân al întregii creații.

Dar îngerii sunt învățați acestea nu numai unii de către ceilalți, ci și de Mântuitorul Însuși. Celor ce-L întreabă: „*De ce sunt roșii hainele Tale?*” [Is 63, 2], Acesta le spune: *Am îmbrăcat trup!*, iar celor ce-L întreabă: *De ce ești lovit?*, le spune: „*Am călcat un teasc*» [Plg 1, 15]. De bunăvoie M-am lăsat lovit. Căci *nu Mi-am vărsat sângele fără să vreau, nici n-am venit pe cruce din slăbiciune, ci Eu Însumi «am călcat teascul»*”.

Lucru pe care-l spune și apostolilor înainte de pătimire: „*Nimeni nu ia de la Mine sufletul Meu, ci Eu îl pun de la Mine Însumi. Putere am să-l pun și putere am să-l iau iarăși*” [In 10, 18], arătând puterea Lui nebiruită. „*Prin urmare, ridicăți porțile!*” [Ps 23, 7], Și *aceasta nu o dată, arătând astfel că nu-și aduceau aminte acest lucru știindu-l, ci îl învățau neștiindu-l.*

Deoarece atunci n-ar fi avut nevoie de cuvintele celor secunzi în rang, ei întrebând, iar Acela răspunzând. *Fiindcă stăpânii porților Îl știau bine pe „Stăpânul puterilor”, dar nu-L știau pe “Împăratul slavei” cine este.* Căci întâiul era dinainte de veacuri numele dumnezeirii și, de aceea, era cunoscut tuturor corurilor îngerilor, dar acesta din urmă le-a rămas ascuns, și de el au auzit abia ulterior, el fiind luat plecând de la cruce și de la cele de ocară; după cum ignorau poate că Stăpânul lor se numea și Iisus, Nazarinean și răstignit, lucruri pe care le știau numai acei îngeri care slujiseră *Celui purtat în pântec și născut, Celui mort și înviat. De aceea unii se opresc la acea primă glăsuire și întreabă nedumeriți: “Cine este Acesta, Împăratul slavei?”* [Ps 23, 10], *iar aceștia îi învață repetându-le denumirea mai cunoscută: „Domnul puterilor”* [ibid.]. *Iar ei încetează atunci, recunoscându-L pe cel căutat din cele ce știau.*

Dezvăluirea rațiunii ultime a Economiei mântuitoare – iubirea

Și când Acesta înaintează, atunci Însuși Tatăl îi aduce la aceste rațiuni. Căci profetul Zaharia îi introduce pe Acela [Tatăl] întrebând și pe Acesta [Hristos] răspunzând, însemnând prin aceasta că înseși puterile care sunt nemijlocit în preajma lui Dumnezeu află acum *rațiunea Economiei*, pe care mai înainte n-o știau.

Căci atunci când Tatăl își descoperă taina Sa prin Unul-Născut, au părut să fie inițiate în aceasta și primele fapte care stau în jurul tronului însuși. Dar aici *Fiul sugerează și cauza junghierii și învățând de ce anume a venit pătimind pe cruce, spune că ceea ce l-a convins a fost iubirea de oameni.*

Căci întrebându-L Tatăl de unde are loviturile de pe mâini — pentru că Acesta zice: „*Ce sunt aceste lovituri în mijlocul mâinilor Tale?*” [Za 13, 6] — El pune înaintea casei celui iubit și spune că faptul că a venit și a locuit cu cei iubiți i-a adus aceste lovituri: „*Cele cu care am fost lovit în casa celui iubit*” [ibid.], pentru că *S-a îndurat de cei care zăceau, îndurându-Se a venit la ei, și venind i-a restaurat, iar mâinile cu care i-a rechemat au fost lovite.* Și astfel Stăpânul casei [Tatăl], care are cerul și pământul, *a oferit tuturor robilor Lui dinarul, adică rațiunea trupului și morții lui, începând de la cei de pe urmă și până la cei dintâi* [cf. Mt 20, 1].

Înălțarea, desăvârșirea preoției veșnice a lui Hristos

*A venit din cer pe pământ, ca să facă cunoscut celor de pe pământ pe Tatăl Cel de acolo, a coborât de pe pământ în iad, ca să vestească celor din iad economia de pe pământ, din iad a urcat iarăși la cei de pe pământ, ca să afle cauza coborârii, de pe pământ urcă în cer, ca să fie adusă vestea cea bună și îngerilor: pe de-o parte, mântuirea oamenilor — căci se bucură împreună cu noi cei replămădiți, întrucât sunt iubitori de oameni —, pe de altă parte, progresul lor spre cele mai bune, precum și celelalte, învățându-L ei pe Dumnezeu mai bine decât înainte și, înainte de toate, *pentru ca trupul cel mai presus decât toată creația să ajungă mai presus decât toată creația și să-și ocupe locul cuvenit.**

Căci poate de aceea *n-avea unde să-și plece capul* [Mt 8,20] atunci când locuia pe pământ. *Și urcă un om în formă de Dumnezeu* [cf. Flp 2, 7] *și un Dumnezeu în trup de om, luptător din pricina războiului împotriva morții, și biruitor din pricina triumfului, victimă sfântă pentru junghiere*, pentru că a primit junghierea vrând aceasta, preot care nu lasă nimic din cele cuvenite lui Dumnezeu, nici nu respinge nimic din cele ce fac pe om, ci *salvează în toate fiecare fire și nu înșală cu nici un cuvânt nici una din aceste două denumiri*, ci numai relele omenești, fiindcă așa cum a fost liber de păcat de la început, așa a fost și de toată stricăciunea, pentru că *nici una din ele nu ținea de fire.*

Căci pe cel dintâi l-am introdus noi, iar cealaltă i-a urmat, fie ca pedeapsă pentru cei ce greșiseră, fie ca leac pentru cei care se îmbolnăviseră. *Dintre ele pe unul, adică păcatul Mântuitorul nu l-a cunoscut de la început, iar pe cealaltă, adică*

stricăciunea, a primit-o, orânduind ca un econom cele ale oamenilor, pentru ca să Se facă în stare să Se jertfească pentru ei, și în locul jertfei să primească pentru neamul omenesc nestricăciunea. Prin urmare, jertfindu-Se și bucurându-Se de un trup stricăcios și aducând acestea care se cuveneau, a dezbrăcat îndată stricăciunea și *n-a fost lipsit de cele care-l făceau victimă.*

Prin vânătăile Sale vestește junghierea, iar fierul care lucrează jertfa e încredințat pentru cei ce văd trupul acela. Și astfel, *jertfindu-Se pentru o zi, este o Victimă perpetuă.* Și așa cum „*o dată pentru totdeauna S-a adus ofrandă pe Sine însuși*”, cum zice Pavel [Evr 7, 27], de acolo că păstrează totdeauna pe Preot, căci zice: „*Tu ești Preot în veac*” [Evr 5, 6; Ps 110, 4], tot așa fiind adus o dată pentru totdeauna, este Victimă veșnică. *Fiindcă n-ar fi putut fi nici Preot veșnic, dacă nu ar fi fost și Victimă, lipsindu-i atunci ceea ce ar fi făcut preoția Lui.* Așa L-a dat întregii creaturi pământul pe Stăpânul comun. Și oamenii îl trimit pe ambasadorul lor, îngerii îl primesc pe Dumnezeu lor, Care li Se înalță mai curat, iar Tatăl primește pe Cel de un tron cu El *dându-i o cunună de slavă din trofee Slugii* [Domnului; cf. Is 52, 13].

Aclamarea lui Hristos Cel Înălțat

Hai acum să ne adresăm Învingătorului și *noi, cei pentru care s-a făcut războiul!*

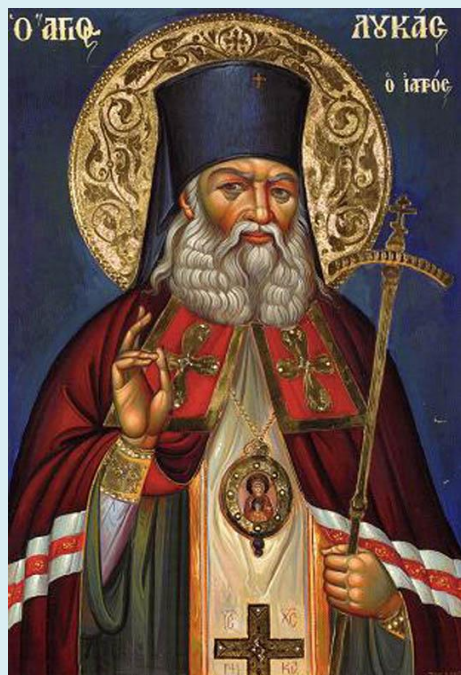
- ✓ *O, Cel ce ai biruit lumea [In 16, 33] și ai legat pe cel puternic [Mt 12, 20], Care ai luat prăzile [Lc 11, 22] și i-ai dezlegat pe cei legați!*
- ✓ *O, Cel ce faci toate numai cu voința, iar mutându-Te încoace ai intrat în război și luptă pentru oameni!*
- ✓ *O, Cel ce cu un semn i-ai zidit pe cei ce nu erau, iar pe cei căzuți i-ai îndreptat prin sânguință și osteneți!*
- ✓ *O, Cel care ca să-i faci vii și să-i încununezi pe cei lipsiți de cinste și morți, alergi spre lupta morții!*
- ✓ *O, Cel care prin faptul că ai fost defăimat ai dezlegat vina omului, prin aceea că ai fost răstignit l-ai slăvit, prin aceea că ai murit l-ai făcut viu!*
- ✓ *O, Dumnezeu care ai murit pentru oameni, Stăpân care ai murit pentru robi și lipsit de păcat care ai murit pentru foarte răi!*
- ✓ *O, Cel care prin aceea că ai fost vândut ne-ai dobândit libertatea, prin aceea că ai fost lovit ne-ai câștigat nestricăciunea, iar prin aceea că ai suferit dureri ne-ai agonisit veselia cea curată!*
- ✓ *O, Cel care ai cumpărat cu sufletul pe dușmani, iar cu sângele pe cei impioși! O, Cel care ai iubit un om care te ura!*
- ✓ *O, Cel ce ești pentru noi, Același, și Mântuitor și preț de răscumpărare!*

- ✓ *O, Cel ce ești și cale și conducător și sălaș! Cel ce te-ai făcut pentru robii tăi toate cele care duc la cer!*
- ✓ *O, imigrare nouă și străină, care muți capitala!*
- ✓ *O, Cel care împreună cu Tine muți și strămuți toată creația!*
- ✓ *O, Cel care n-ai lăsat nimic între cer și pământ, între Dumnezeu și oameni!*
- ✓ *O, Cel care prin aceea că Te-ai dus pe pământ ai plecat cerul, iar prin aceea că ai plecat la cer ai înălțat pământul!* Tu ești și Dumnezeu nostru și apoi moștenitor, și celor al căror stăpân erai din veac, Le-ai slujit ca un rob cumpărat. Și, iarăși, pe cei al căror Stăpân în tot felul Te-ai făcut, i-ai făcut frați și Te-ai folosit de ei ca de niște membre, și ai primit toată înrudirea, comunitatea și relația ca noi, ca armonizându-ne cu Tine însuși în tot felul și urmându-Te prin toate să faci bogăția ta a noastră! Și *robul păcatului să se audă Fiu al lui Dumnezeu, iar cel legat să se arate încununat.*
- ✓ O, de câte și ce fel de lucruri l-ai făcut datornic pe om!
- ✓ O, datorii care nu pot fi dezlegate de nimeni nicicând! Căci ce ai putea găsi la noi, și care să nu-l fi pus Tu? Dacă Ți-am înălțat un glas care aduce vreo recunoștință pentru cele pe care ni le-ai dat, nu e un schimb pentru cele date, ci din adaos la datoriile noastre, pentru că faptul de a gândi și de a putea rosti acestea vine tot de la Tine. Tu însă Ți-ai pus Ție Însuși această *lege nouă: de fiecare dată când oferi ceva, Te mărturisești dator cu alte haruri celor ce îl primesc.*

De aceea, să nu treci cu vederea harul Tău mult lăudat, dacă a fost lăudat cu ceva și de noi, ci să-L arăți pe Binefăcătorul uitându-Se nu la sărăcia voinței noastre, ci la bogăția mâinii Tale. *Și în prezent să mă dezlegi, fiind Domn, de toată vina și să-mi oferi curată simțire a blândeții Tale și să faci să mă rușinez de această nespusă iubire de oameni. Iar după ce mă vei muta de aici, să mă muți bucurându-mă și cu nădejdi bune că voi fi scris în corul prietenilor Tăi, și acolo să stai împreună cu cei ce știu cele ale Tale și pe care I-ai cunoscut Tu Însuși, ca și aici cu glasul celor ce prăznuiesc și al strigătului adăugat de noi să Te cântăm pe Tine Mântuitorul în veac împreună cu părintele Tău Cel fără început și cu Preasfântul, Bunul și de Viață făcătorul Duh.*

Amin.

Sfântul Luca al Crimeii: Înălțarea Domnului – „Eu sunt cu voi”

Nu voi predica mult astăzi din cauza neputințelor mele, mă voi strădui numai să vă explic condacul sărbătorii de astăzi, atât de bogat în înțelesuri.

Ascultați, ascultați cu mare atenție condacul acesta (corul cântă): *„Plinind rânduiala cea pentru noi și pe cele de pe pământ unindu-le cu cele cerești, Te-ai înălțat întru slavă, Hristoase, Dumnezeu nostru, de unde nicicum nu Te-ai despărțit; ci, rămânând nedepărtat, strigi celor ce Te iubesc pe Tine: Eu sunt cu voi și nimeni împotriva voastră”.*

Ce înseamnă: Plinind rânduiala cea pentru noi? Iată la ce se referă lucrul acesta: Când Domnul Iisus Hristos, prin toate lucrările vieții Sale pământești și prin moartea Sa pe cruce, a împlinit ceea ce ne-a fost rânduit de Dumnezeu în Sfatul veșnic, când a unit cele de pe pământ cu cele cerești, când a unit oamenii de pe pământ cu îngerii din ceruri.

El ne-a unit cu îngerii Săi. Ne-a dat posibilitatea de a fi părtași vieții cerești. Și au fost o mulțime de oameni care au devenit încă de pe pământ îngeri în trup. Știți bine că marele Ioan Botezătorul în Sfânta Scriptură este numit înger. Au fost o mulțime de oameni pentru care viața de acum nu prezenta nici un interes, care și-au curățit inimile, care s-au înălțat atât de mult și s-au desăvârșit, încât au devenit prin duhul lor asemenea îngerilor, au devenit îngeri în trup.

Oare nu așa au fost toți cuvioșii? Oare Maria Egipteanca nu a fost un înger în trup? Oare nu așa au fost mulțimea părinților, cei mai mari pustnici, precum Antonie cel mare, Eftimie cel mare, Sava cel sfințit, precum cel mai mare cuvios al nostru, Serafim de Sarov, cuvioșii noștri Antonie și Teodosie de la Pecerska? Ei au devenit cu toții îngeri în trup. Desigur, încă de pe pământ erau uniți cu cele cerești. Au vorbit cu îngerii și Maica Domnului li s-a arătat lor.

Și mulți, mulți au fost aceia pe care Domnul nostru Iisus Hristos i-a unit cu cele cerești, cu toate puterile cerești.

„Te-ai înălțat întru slavă, Hristoase, Dumnezeuul nostru, de unde nicicum nu Te-ai despărțit; ci, rămânând nedepărtat, strigi celor ce Te iubesc pe Tine: Eu sunt cu voi și nimeni împotriva voastră.”

Domnul nostru Iisus Hristos Se înalță în mare slavă de pe Muntele Măslinilor, iar ucenicii Săi, așa cum ați auzit în citirea Apostolului și a Evangheliei de astăzi, despărțindu-se de El, nu și-au pierdut speranța. Nu numai că nu s-au întristat, dar au plecat acasă cu bucurie, cu mare veselie.

De aceea, cum să înțelegem noi aceasta: cum au putut ei să se veselească și să se bucure, dacă s-au despărțit de Hristos? Acest lucru a fost posibil pentru că Domnul le-a spus că va trimite un alt Mângâietor, pe Duhul Sfânt, care le va aminti tot ce le-a spus El și va fi cu ei pentru totdeauna.

Și se spune în condac: „de unde nicicum nu Te-ai despărțit, ci rămânând nedepărtat”. Acest lucru înseamnă că, înălțându-Se, El nu ne-a lăsat, ci rămâne cu noi mereu, neîncetat.

Trebuie să ne amintim cuvintele Însuși Domnului Iisus și niciodată să nu le uităm: *„cel ce Mă iubește pe Mine va fi iubit de Tatăl Meu și vom veni la el și vom face locaș la el”.*

Vedeți, aceasta este promisiunea lui Hristos: El spune că la toți cei care Îl iubesc și Îi împlinesc poruncile Lui, El va veni cu Tatăl Său și Își vor face sălaș în ei, vor veni în inima lor și vor locui în ea, ca într-un templu al Duhului Sfânt.

„Strigi celor ce Te iubesc pe Tine: Eu sunt cu voi și nimeni împotriva voastră.”

Cine Îl va iubi pe Hristos cu toată inima sa, cine va trăi după Cuvântul Său, împlinind toate poruncile Lui, acela va fi în comuniune continuă cu El, va fi sub

ocrotirea Sa veșnică, va fi întotdeauna protejat de Însuși Hristos și de îngerii lui Dumnezeu; pe acela nu îl va atinge nici un rău, pentru că Hristos va fi cu el neîncetat.

Dar gândiți-vă: dar oare și marii sfinți nu au avut parte de prigoane, oare nu au fost atâtea cei care s-au ridicat împotriva lor, oare nu au fost atâtea mii de mucenici ai lui Hristos?

Aduceți-vă aminte cum marele Cuvios Serafim de Sarov a fost bătut până la moarte de către tâlhari. Și ce, a fost aceasta în defavoarea Sfântului Serafim? A fost în detrimentul Bisericii lui Hristos? Nu, a fost cel mai mare beneficiu al nostru pe care l-am primit prin Cuviosul Serafim, căci atunci când însăși Fecioara Maria i s-a arătat și i-a vindecat fractura de craniu și coastele rupte, iar tâlharii au fost trimiși la judecată, Cuviosul Serafim, aflând despre aceasta, se ruga cu lacrimi pentru ei: „Nicum, nicum nu vreau să fie judecați! Dacă vor fi condamnați, voi pleca din pustia Sarovului”.

Vedeți cum acest act de sfințenie ar trebui să servească ca învățătură! Ce exemplu mare am primit, un mare exemplu care ne arată cum să ne purtăm cu cei care ne provoacă suferințe!

Dar cu sfinții mucenici cum se împlinesc cuvintele cântării „Eu sunt cu voi și nimeni împotriva voastră”?

Da, s-au ridicat asupra lor, s-au ridicat împărați, s-au ridicat conducători, i-au supus la chinuri de mare cruzime. Dar cuvintele lui Hristos s-au adeverit și pe când erau torturați, Hristos Însuși era cu ei, ușurându-le chinurile îndurate.

Foarte adesea, ei nu ardeau în cuptoarele acelea groaznice a căror flacără îi dogorea chiar pe chinuitori. De ce? Pentru că Hristos era cu ei, nimeni nu a fost părăsit. El i-a trimis pe îngerii Săi și El Însuși a mers în temniță, la mucenicii chinuiți până la moarte, și i-a vindecat, iar în ziua următoare călăii i-au văzut vindecați. Vedeți voi, și cuvântul acesta s-a adeverit.

Credeți că tot cel ce Îl iubește pe Hristos și îndeplinește Cuvântul Său va fi iubit de Tatăl și El va veni și va locui împreună cu el.

Iubiți-L, așadar, pe Hristos, mergeți după El, împliniți poruncile Lui!

Iar acum ascultați condacul praznicului pe care tocmai l-am explicat și sper să-l înțelegeți mult mai profund decât îl înțelegeați înainte. (Cântă corul.)

„Plinind rânduiala cea pentru noi și pe cele de pe pământ unindu-le cu cele cerești, Te-ai înălțat întru slavă, Hristoase, Dumnezeuul nostru, de unde nicicum nu Te-ai despărțit; ci, rămânând nedepărtat, strigi celor ce Te iubesc pe Tine: Eu sunt cu voi și nimeni împotriva voastră”.

Țineți minte, țineți minte acest condac. Amintiți-vă, amintiți-vă mereu această mare zi a Înălțării la cer a Domnului Iisus.

Să ne îndreptăm inimile către El, pentru ca și pe noi să ne înalțe după El la cer.
Amin.

(14 mai 1953)

traducere și adaptare: Ioana-Raluca Onofrei
sursa: pravmir.ru

Mitropolitul Augustin de Florina - Predică la Înălțarea Domnului - Acum drumul s-a deschis spre cer

„**Sus să avem inimile!**” (Sfânta Liturghie)

Astăzi, iubiții mei, este sărbătoare. Fiecare sărbătoare așezată de Sfânta noastră Biserică are scopul ei. Așa cum un călător pășește vara pe sub razele arzătoare, și când întâlnește un copac se oprește și se odihnește sub umbra lui, așa și noi în viața aceasta. *Trăim într-o lume pustie de simțăminte mari și înalte. Suferim din cauza multor neazuri. Și fiecare sărbătoare este un copac plin de rouă și bună mireasmă, care ne odihnește duhovnicește și ne dă puteri ca să ne continuăm călătoria grea a vieții.*

Sărbătoarea de astăzi este un praznic împărătesc. Este coroana sărbătorilor Domnului. Dacă Nașterea lui Hristos este începutul și rădăcina, sărbătoarea de astăzi este sfârșitul și culmea. Să aruncăm o privire asupra acestui fapt minunat pe care îl sărbătorim astăzi.

După învierea Sa, Domnul nostru a rămas patruzeci de zile aici, pe scoarța pământului. Însă în această perioadă nu a rămas fără să lucreze. S-a arătat în diferite locuri și în diferite momente ucenicilor și apostolilor Săi. În ce scop? *Ori de câte ori Domnul s-a arătat înaintea ucenicilor Săi, mai întâi le-a dat binecuvântarea și pacea Sa „care covârșește toată mintea”* (Filipeni 4, 7), *pentru care se roagă neîncetat Biserica noastră.* Apoi, i-a învățat cele mai înalte învățături despre Împărăția Cerurilor, le-a spus că nu trebuie să mai zăbovească în Ierusalim, ci să se împrăștie în toate părțile lumii și să propovăduiască Evanghelia.

Și, în sfârșit, a profețit că împărăția Lui, care este duhovnicească, nici un diavol, nici o putere nu va putea vreodată, să o submineze și să o nimicească. Prin aceste arătări, toți ucenicii Lui, și chiar cel mai necredincios, Toma, s-au încredințat neclintit că Domnul a înviat.

Pentru ultima oară Domnul s-a înfățișat înaintea ucenicilor Săi pe Muntele Măslinilor, puțin în afara Ierusalimului. Acolo, pe o culme, L-au văzut pentru ultima oară.

Erau toți adunați pentru ziua Înălțării. Câți? Cam atâți câți se adună astăzi în ziua Înălțării. *Erau cei doisprăzece (12) ucenici (Iuda fusese înlocuit de Matia), erau cei șaptezeci (70) de ucenici, erau femeile mironosițe și în mijlocul adunării era Preasfânta Născătoare de Dumnezeu. Toți împreună 120 de suflete.*

Așadar, în timp ce Domnul își înălța mâinile Sale și îi binecuvânta pentru ultima oară, în acel moment a avut loc minunatul eveniment. *Picioarele lui Hristos cele preacurate, pe care nu suntem vrednici să le atingem („Nu te atinge de Mine!” - a zis El Însuși, Ioan 20, 17), picioarele acelea care trei ani întregi au cuturetat munți și văi, râpe și locuri pustii, ca să întâlnească și să salveze oaia cea rătăcită; picioarele acelea, care au fost pironite pe lemnul Crucii și ale căror răni au adăpat aburit țărâna pământului; binecuvântatele picioare ale Domnului nostru au încetat de acum să mai atingă pământul.* Trupul Lui mai ușor decât aerul a început să se înalțe către cele de sus. Un moment sfânt și răscolitor.

Curios lucru – veți spune. Este posibil ca trupul unui om să se înalțe către cele de sus?

Dar dacă omul, care este o umbră a lui Dumnezeu, a reușit să găsească modalități de a se înălța mai presus de nori cu aripile aeroplanului și să străbată spațiul cu rachete, oare cum ar fi greu pentru Atotputernicul Dumnezeu, care a creat mintea omului, să se înalțe către cele de sus? Și remarcați diferența: Omul se înalță printr-un mijloc (avionul, racheta, balonul etc.). Chiar și Sfântul prooroc Ilie în Vechiul Testament s-a urcat la ceruri pe o căruță. Aici însă avem un caz unic. Hristos se înalță fără ajutorul vreunui mijloc mecanic. *Un nor – care este simbolul Dumnezeirii, L-a înălțat. „Un nor L-a învăluit pe El” (Fapte 1, 9).*

Acest fapt minunat a cutremurat lumea cerească. Hristos s-a înălțat către cele de sus. A trecut de stele, a trecut de soare, a trecut de galaxii, a trecut de toată zidirea materială. *Și când ajunse de acum la hotare și atinse lumea spirituală, acolo unde păzesc îngerii și arhanghelii cu săbiile lor, atunci au auzit glasul pe care l-a auzit profetic Isaia: „Cine este Acesta?” (Isaia 63, 1). Cine este Acesta*

ale Căruia haine sunt colorate cu sânge? De ce veșmintele Lui sunt roșii? Cine este acest om, care a îndrăznit să străbată cerurile și să ajungă aici? Iar alți îngeri răspundeau cu cele pe care le zice profetic Psaltirea: „*Acesta este cel tare în război*”. *Vine de jos, de pe pământ, unde a dat o bătălie epocală și a biruit; a biruit pe cărturari și pe farisei, pe împărații pământului, a biruit mai înainte de toți și de toate pe diavolul, păcatul, moartea.* Așadar, se înalță biruitor și triumfător. Și atunci, s-a auzit un alt glas: „*Ridicați, căpetenii, porțile voastre...*”, *deschideți porțile cerești, ca să intre „Împăratul slavei”* (Psalmul 23, 7-10).

Așadar, dacă sus, în cer, îngerii prăznuiesc, jos pe pământ ucenicii încearcă alte sentimente. *Se bucură și ei, dar simt și întristare. Trei ani întregi L-au avut alături pe Hristos. L-au iubit mai mult decât pe tatăl lor. Pentru El au părăsit slujbe, case, copii, femei, pe bătrânii lor părinți și L-au urmat pe El pretutindeni. Și acum? Pleacă, se înalță către cele de sus.* Câți dintre noi ne-am aflat lângă tată și lângă mamă când și-au dat sufletul și ne-au lăsat, simțim ce înseamnă a fi orfan. Și pentru ucenici, de acum, Tatăl lor a plecat. De aceea, undeva în tropare, Biserica psalmodiază: „*Stăpâne, nu ne lăsa pe noi orfani...*”; „*Dăătorule de viață, Hristoase, nu ne lăsa orfani*”.

Și, într-adevăr, Hristos nu i-a lăsat orfani pe apostoli. După zece zile le-a trimis pe Preasfântul Duh. Și Acesta i-a înștiințat – pentru că Duhul Sfânt înștiințează inima – , că Hristos este, desigur, foarte sus, deasupra cerurilor, dar este și atât de aproape, mai aproape decât oricine, precum a întărit El Însuși: „Și iată Eu cu voi sunt, în toate zilele, până la sfârșitul veacului” (Matei 28, 20).

Frații mei! Dacă veți citi Apocalipsa (Apocalipsa 12, 14), veți vedea că Duhul lui Dumnezeu vorbește acolo despre un oarecare vultur, un vultur tainic, care are aripi mari. Cine oare să fie acest vultur? Nu este vulturul bicefal al Bizanțului. **Acest vultur al Apocalipsei este însuși Domnul. Acesta ne ia și ne înalță sus.**

„**Sus să avem inimile**” auzim la Dumnezeiasca Liturghie. Trebuie ca mintea noastră, inima noastră, toată existența noastră să se ridice către cele de sus. Oamenii veacului nostru au arătat un mare interes să audă despre cine se va sui primul pe Lună și pe celelalte astre: un rus, un american, un englez?... „*Deșertăciunea deșertăciunilor...*” sunt acestea (Ecclesiast 1, 2). Oricât s-ar urca, foarte aproape vor fi de pământ.

Prin Înălțarea lui Hristos, care este Dumnezeu-Om, firea omului s-a înălțat atât de sus, cât nici el însuși nu-și imagina. **Hristos este primul om care a deschis**

cerurile și de acum cerurile sunt deschise pentru om. S-a deschis drumul. Înainte, pășiți! Hristos ne dă putere. Fiecare din noi, dacă vrea, devine rachetă, nu materială, ci spirituală, și urcă, și ajunge la înălțime, până acolo unde sunt îngerii și arhanghelii.

Acestea nu sunt un mit sau o poveste. Nu, frații mei. Dacă sunt minciuni, atunci să luăm și să ardem toate cărțile noastre. Nu. **Religia noastră este vie.** Dacă deci crezi în Hristos, nu invidia și nu căsca gura la rachete. Tu, fiecare suflet, și al celui mai smerit om, fă-te rachetă duhovnicească, ce străbate cerurile, se înalță către cele de Sus, ajunge până la Sfânta Treime, unde îngerii și arhanghelii împreună cu sfinții slăvesc pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfântul Duh. Amin.

† Episcopul Augustin (Atena, 1960)

Mitropolitul Hierotheos Vlachos despre Trăirea evenimentului Înălțării lui Hristos în viața personală - Ațintiți cu privirea la Cer...

“Cugetați cele de sus, nu cele de pe pământ!” (Col. 3,2)

“Ucenicii rămăseseră înmărmuriți de uimire și urmăreau cu bucurie și cu nedumerire Înălțarea Domnului la ceruri”. (IPS Hierotheos Vlahos)

*

“Între Înălțare și Cincizecime a fost o perioadă de rugăciune și de liniște, atât sufletească, cât și trupească. Nimeni nu se poate împărtăși din Duhul Sfânt dacă nu se află în stare de rugăciune și de liniște interioară”. (idem)

“Așadar, prin practică și prin teorie, omul poate trăi Înălțarea lui Hristos în viața sa personală. El se poate înălța cu Hristos, *după cuvântul Sfântului Grigorie Teologul: ‘Urcând la ceruri, [Hristos] ne-a înălțat și pe noi’.*

Teologia Înălțării nu trebuie să rămână la nivel teoretic sau intelectual. Ea trebuie să fie aplicată în practică. De altfel, teologia desprinsă de practică este demonică...” (idem)

Hristos S-a înălțat!... Iar Apostolii au rămas uitându-se îndelung la cer, la adevărata lor Casă și Patrie unde Dumnezeu-Omul Hristos mergea să le facă loc. Au rămas ațintiți cu privirea, și mai ales cu inima, la Domnul și Dumnezeuul lor, la singurul lor Sens și singura Nădejde și Sursă de Viață. *Hristos S-a înălțat cu trupul la Cer, nu pentru Sine, ci pentru ca noi să putem avea din nou ‘intrare’ în Împărăția Sa, ca unii ce am fost incorporați întru El, ca mădulare reale ale Sale, ca frați mai mici ai Săi, cărora ne-a făgăduit, în ciuda micimii și întinăciunii noastre, pentru pocăință, ridicarea la demnitatea egală a părtașiei Slavei Sale, a dumnezeirii prin har.* Prea mult pentru noi?

Cu adevărat S-a Înălțat Hristos! Noi însă... nu voim decât a ne scufunda și a ne tăvăli și mai abitir în cele de aici. Nu prea ne mai interesează astăzi cele cerești. Cu toate pretențiile noastre de “dreaptă-credință”, inima noastră este tot la cele de jos și o să ne trezim că, și dacă ne-ar duce vreun înger cu forța în Rai, o să ne chinuim acolo mai ceva ca necredincioșii. *De vreme ce **bunătățile Împărăției pe care le putem pregusta de aici, prin rugăciune, prin Liturghie, prin Taine, prin... viața duhovnicească efectivă...** nu ne mai interesează, dacă orice slujbă sau orice cuvânt duhovnicesc, oricât de puternic și de viu, ne irită, ne obosește sau ne plictisește teribil, dacă ne strâmbăm sau ricanăm batjocoritor când auzim despre smerenie, pocăință, dragoste, slujire, viața lăuntrică, etc., atunci cum o să ne placă, oare, Acolo, în Cer?*

Nu mai avem timp, nu avem răbdare, nu avem chef, nu avem... inimă pentru Hristos și pentru cele ale Sale. *De ce, adică, să ne înălțăm și noi, pogorându-ne în umilință, dacă e mai ieftin, mai comod, să rămânem în bălăceala noastră plăcută ori în deșertăciunile și în agitațiile mărunte de care am devenit dependenți?*

Hristos S-a înălțat? E sărbătoare mare. Și e sărbătoare încă... Până la Odovanie... Intru pregătirea primirii Duhului celui Sfânt la Rusalii, la Cincizecime. Evenimente esențiale și niciodată învechite. Evenimentele veșniciei, Evenimentele mântuirii, Evenimentele ADEVĂRATE care ar trebui să ne marcheze întreaga viață și pe care s-ar cuveni, dacă ne pasă și ne doare de... sufletele noastre, să căutăm cu sete a le pătrunde, să le fim părtași nu doar la exterior, ci în miezul Tainei lor lucrătoare în mod viu, existențial, a ne umple de sensul și de puterea lor. Fiindcă toate “**pentru noi și pentru a noastră mântuire**” s-au făcut. *Evenimente “grele” și încărcate de strălucire. Frumose... cu o frumusețe cerească, inaccesibilă simțurilor și vieții noastre celei împătimate. De aceea sunt Evenimente greu de trăit, de înțeles, de asimilat altfel decât prin pregătire și nevoie duhovnicească.*

E sărbătoare încă. Ei, las` să fie acolo, în Rai... Noi avem însă multe alte treburi mai interesante aici? Pentru ceilalți, care nu cred și nu simt astfel, împărtășim un extras dintr-o omilie mai lungă (este poate cea mai aproape de completitudine, încercare de sinteză omiletică ortodoxă a Praznicului Înălțării din câte am văzut) a Vlădicăi Hierotheos Vlahos, cunoscutul Mitropolit grec al Nafpaktei și Sfântului Vlasie, omilie din volumul de “Predici la marile Sărbători” (Ed. Egumenița), primită de la un frate ostenitor la această editură.

**Cuvânt la Înălțarea Domnului – Ieroteos Vlahos
– cununa sărbătorilor Împărătești –**

(fragmente)

“(…) Analizând dimensiunea și valoarea Înălțării, Sfântul Epifanie, Episcopul Ciprului, spune că mulți oameni o consideră mai prejos decât celelalte sărbători, deoarece nu îi cunosc însemnătatea. *Însă, la fel cum capul este podoaba trupului, sărbătoarea Înălțării este podoaba tuturor sărbătorilor și plinirea tuturor praznicelor împărătești:*

✚ **prima sărbătoare** este înfricoșătoarea și minunată **Nașterea lui Hristos după trup;**

✚ **a doua** este **sărbătoarea Bobotezei**, la care Dumnezeu S-a arătat într-o măsură mai mare decât la prima;

✚ **a treia** este **sărbătoarea Învierii**, care a fost mai slăvită decât celelalte, deoarece, prin ea, moartea a fost biruită, dar nici aceasta nu a avut plinătatea desfătării, deoarece Hristos Se afla încă pe pământ.

Însă praznicul Înălțării le-a umplut pe toate de bucurie, pentru că, după ce a deschis cerurile, Hristos ne-a dat să vedem priveliște străină, adică „propriul nostru trup așezat pe tronul împărătesc”. Prin urmare, însemnătatea Înălțării constă în aceea că, după ce a fost îndumnezeită prin unirea cu firea dumnezeiască în ipostasul Cuvântului, firea omenească a fost așezată pe tronul împărătesc, de-a dreapta lui Dumnezeu Tatăl.

(...).

Referindu-se la cele două mari sărbători, adică la Înviere și la Înălțare, **Sfântul Atanasie cel Mare** spune că sărbătoarea Învierii ne dăruiește armele biruinței asupra morții, în vreme ce Înălțarea lui Hristos ne urcă la cer. Cu alte cuvinte, după ce este schimbată comportarea omului pe pământ, el este urcat la ceruri. Prin urmare, biruința asupra morții este o lucrare diferită față de urcarea firii omenești la tronul lui Dumnezeu. Tocmai de aici înțelegem superioritatea Înălțării sau, ca să ne exprimăm mai bine, prin acest eveniment putem constata desăvârșirea și plinirea sfintei iconomii.

O altă diferență dintre Înviere și Înălțare este că *ucenicii nu au văzut începutul Învierii, ci numai sfârșitul ei – pentru că nimeni nu L-a văzut pe Hristos în ceasul în care a ieșit din mormânt, El fiind văzut abia după aceea, când El însuși a voit să fie văzut – în vreme ce, în cazul Înălțării, ucenicii i-au văzut începutul, adică L-au văzut pe Hristos cum Se ridică la ceruri, și căutau cu privirea în sus pentru a-i vedea sfârșitul* (**Macarie al Filadelfiei**).

Din nou trebuie să spunem că evenimentele împărătești sunt unite între ele și nu se poate să acordăm o importanță mai mare unuia sau altuia dintre ele. Totuși, în funcție de receptarea lor de către om, putem să observăm anumite diferențe, având în vedere faptul că, de-a lungul vieții duhovnicești și pe parcursul urmării lui Hristos, există un traseu ascendent. *Mai întâi, ne naștem în Hristos, după aceea, biruim stăpânirea diavolului și înviem, iar în cele din urmă, putem să trăim îndumnezeirea. Sfinții Părinți leagă sărbătoarea Înălțării de îndumnezeirea omului.*

În acest context, **Sfântul Grigorie Palama** spune că *Învierea este specifică tuturor oamenilor, în vreme ce Înălțarea are loc numai în cazul sfinților.* Acest lucru înseamnă că, **prin Învierea Sa, Hristos a biruit moartea și a oferit tuturor darul Învierii, pentru că toți vor învia la cea de-a Doua Venire a lui Hristos, și cei dreپți și cei păcătoși, dar nu se vor înălța cu toții.** Numai cei dreپți, adică cei îndumnezeiți, se vor învrednici de această mare trăire.

Sfântul Apostol Pavel mărturisește: *cei morți întru Hristos vor învia întâi, după aceea, noi cei vii, care vom fi rămas, vom fi răpiți împreună cu ei, în nori, ca să întâmpinăm pe Domnul în văzduh* (I Tesal. 4,16-17).

Așadar, cu toții vor învia, dar numai dreپții se vor înălța și vor fi răpiți în nori pentru a-L întâmpina pe Hristos venind din cer. Aceasta presupune o mai mare unire și comuniune cu El. Cei care participă la Înălțare participă practic la îndumnezeire și tocmai de aceea, din punct de vedere soteriologic, Înălțarea este o sărbătoare mai însemnată.

Din învățătura Sfinților Părinți pe care am înfățișat-o anterior se vedește limpede faptul că înțelesul sărbătorii nu este numai hristologic, ci și antropologic. **Prin Înălțarea Sa la ceruri, Hristos a înălțat și firea noastră omenească.**

De altfel, *scopul lucrării sfintei economii a fost „ca Hristos să nu ne lase pe pământ, ci să ne înalțe la ceruri. Pentru că acolo este adevărata mântuire și acolo ne vom desfăta din dulceața vederii preabunului nostru împărat”* (**Sfântul Nicodim Aghioritul**).

Coborârea Cuvântului de la cer la pământ nu a însemnat o deplasare spațială a Acestuia, ci o bunăvoire dumnezeiască, pentru că El nu Și-a lăsat nici un moment tronul, ci a șezut pe acesta fără încetare, alături de Dumnezeu Tatăl. Iar acum, **prin Înălțarea Sa, Hristos nu ridică la ceruri Dumnezeirea, pentru că El nu a fost**

niciodată despărțit de Părintele Său, ci așează pe tronul ceresc firea noastră pe care a luat-o asupra Sa.

Așadar, *prin praznicul Înălțării, sărbătorim întronarea în ceruri a firii noastre. O dată cu Învierea și cu Înălțarea firii omenești, sărbătorim și începutul învierii și înălțării fiecărui credincios în parte.* De aceea, atunci când omul participă la Înălțarea lui Hristos, el nu mai este un om de pe pământ, așa cum era primul om, ci este om al cerului, așa cum a fost cel de-al doilea om, adică Hristos (Sfântul Grigorie Palama).

Exprimarea care spune că, *după ce S-a înălțat la cer, Hristos a șezut de-a dreapta lui Dumnezeu* (Marcu 16,19) provine din teologia simbolică. *Ea arată Dumnezeirea Cuvântului – adică faptul că Hristos a fost mereu de o ființă cu Părintele Său, pentru că El însuși era Dumnezeu – dar și că, fiind Dumnezeu-Om, Hristos a înălțat firea omenească la ceruri și a făcut-o asemenea lui Dumnezeu.*

După cum spune Sfântul Ioan Damaschin, de-a dreapta lui Dumnezeu înseamnă slava și cinstea Dumnezeirii, adică faptul că Fiul are slava Dumnezeirii pe care o are Părintele Său, iar după întruparea Fiului și după înălțarea firii omenești, și aceasta (firea omenească) participă la slava Dumnezeirii, iar Hristos este slăvit de întreaga zidire ca Dumnezeu-Om. Astfel, *dreapta Tatălui înseamnă unimea în ființă a Fiului și a Tatălui, deoarece Fiul are aceeași ființă sau fire cu Tatăl.*

(...) Înțelesul praznicului este foarte înalt și foarte important. *Dacă prin Înviere a fost biruită stăpânirea morții și a diavolului, prin Înălțare firea noastră s-a suit la tronul lui Dumnezeu. În acest fel, și nouă ni s-a dat posibilitatea să ajungem și la trăirea Înălțării, adică a îndumnezeirii.*

(...) Așadar, învățătura Bisericii potrivit căreia Hristos S-a înălțat cu întreaga fire omenească și cu trupul omenesc este strâns legată de îndumnezeirea propriei noastre firi și de valoarea trupului omenesc. Nu ne lepădăm de trup și nu îl considerăm ceva rău, pentru că trupul nu este o închisoare care trebuie lepădată și distrusă pentru a ne elibera sufletul.

Profetul David spune: *Suitu-S-a Dumnezeu întru strigare, Domnul în glas de trâmbiță* (Ps. 46, 5). Fără îndoială, aici este vorba despre o proorocie care s-a împlinit odată cu Înălțarea lui Hristos la ceruri. Tocmai din acest motiv, versetul de mai sus este rostit la începutul sfintei Liturghii din ziua Înălțării Domnului.

*Tâlcuind acest fragment din Psalmi, **Sfântul Ioan Gură de Aur** spune că nu se folosește forma a fost suit, ci suitu-S-a, deoarece Hristos nu S-a suit cu ajutorul cuiva, ci prin propria Sa putere, ca un Dumnezeu. **Hristos a urcat prin propria Sa putere**, în vreme ce Profetul Ilie a fost înălțat de o altă putere. Intru strigare și în glas de trâmbiță arată biruința strălucită asupra morții. Referindu-se la acest fragment, **Cuviosul Nichita** spune că intru strigare și în glas de trâmbiță exprimă imnul triumfal al oștirilor îngerești, pentru că acestea vedeau prin puterea Duhului Sfânt că Cel care avea chip de om era de fapt Dumnezeu.*

*Potrivit **tâlcuirilor Sfinților Părinți**, intru strigare se referă la îngeri, iar în glas de trâmbiță, la Apostolii care cântau cu glas de trâmbiță imnele biruinței și ale triumfului.*

Înălțarea lui Hristos s-a petrecut în liniște, pentru că numai ucenicii erau de față. *Cu toate acestea, ea s-a făcut cunoscută până la marginile pământului. Nu mai este nimeni care să nu fi aflat de ea (**Macarie Hrisochefalul**).* Acest lucru arată că toate marile evenimente au loc în liniște și în tăcere. Chiar dacă renașterea omului este nevăzută pentru ochii oamenilor lumești, ea produce o mare rezonanță în toată lumea. Nu există o dovadă mai clară a existenței lui Dumnezeu decât viața sfinților. Cei mai mulți dintre aceștia au fost necunoscuți pentru lume, dar harul lui Dumnezeu i-a făcut cunoscuți în toată lumea și în toate veacurile.

Sfântul Evanghelist Luca ne oferă amănunte reprezentative ale Înălțării lui Hristos la ceruri. *După ce i-a dus pe ucenici până spre Betania, ridicându-Și mâinile, i-a binecuvântat. Și pe când îi binecuvânta, S-a despărțit de ei și S-a înălțat la cer* (Luca 24,50-51).

(...)

Dincolo de aceste tâlcuiri, faptul că Hristos îi binecuvânta pe ucenici în timp ce Se ridică la ceruri a însemnat că El va fi mereu alături de aceștia. El însuși a dat încredințarea: **Eu sunt cu voi în toate zilele, până la sfârșitul veacului** (Matei 28,20).

Imaginea Înălțării lui Hristos este maiestuoasă. Ucenicii rămăseseră înmărmuriți de uimire și urmăreau cu bucurie și cu nedumerire Înălțarea Domnului la ceruri. Sfântul Evanghelist Luca scrie în acest sens: *Și acestea zicând, pe când ei priveau, S-a înălțat... și privind ei, pe când El mergea la cer...* (Fapte 1,9-10).

După spusele Sfântului Atanasie cel Mare, ucenicii nu îl vedeau pe Hristos urcând la cer, ci priveau tot timpul cu atenție, ceea ce înseamnă că „*încontinuu își*

aținteau privirea în sus, spre Hristos”. Așadar, a fost vorba despre o concentrare continuă a privirii. Am putea spune că stăteau ținuiți locului și-L priveau pe Hristos, Care Se înălța la cer.

Dincolo de simțământul măreției imaginii lui Hristos Care Se înălța la ceruri, această ațintire a privirii are și înțelesul că cei care sunt creștini cu adevărat, au în permanență ochiul sufletului – care este gândul – întors spre cer. În acest context trebuie să analizăm îndemnul „*sus să avem inimile*”, pe care îl rostește preotul, sau „*sus să avem gândul și inimile*“, din sfânta Liturghie a lui Iacov, ruda Domnului. Cuvintele acestea sunt importante deoarece, după cum spune Sfântul Apostol Pavel, *patria noastră nu se află pe pământ, ci în cer. Cetatea noastră este în ceruri*, de unde și așteptăm Mântuitor, pe Domnul Iisus Hristos (Filip. 3, 20). Cu o altă ocazie, Apostolul Pavel recomandă: *Cugetați cele de sus, nu cele de pe pământ* (Col. 3,2). *Această ațintire a privirii înspre Hristos și înălțarea minții la El se află în legătură cu isihia minții (...) care înseamnă desprinderea minții de orice dorință lumească și raportarea lui numai la Hristos. Desigur, în acord cu teologia isihastă și neptică, aceasta înseamnă întoarcerea minții în inimă, prin Hristos; în acest fel, gândul urcă la Dumnezeu. Așadar nu este vorba despre o deviere a drumului firesc al minții, ci despre curățirea și iluminarea acestuia.*

În timp ce ucenicii priveau la cer, îngerii, despre a căror participare la Înălțare vom vorbi mai jos, au spus că, așa cum Hristos S-a urcat la ceruri, la fel Se va și coborî: *“Acest Iisus Care S-a înălțat de la voi la cer, așa va și veni, precum L-ați văzut mergând la cer”* (Fapte 1,11).

Aceasta înseamnă că, deși nu-L mai vedeau pe Hristos, ucenicii au rămas cu privirea spre cer, în extaz și în uimire.

Analizând mai atent aceste cuvinte îngerești, Sfântul Atanasie cel Mare spune că, în realitate, îngerii le făceau cunoscut ucenicilor că Hristos rămâne Dumnezeu-Om în veac și că va veni iarăși cu Trupul Său, deoarece nu a luat trup de la Preasfânta Născătoare de Dumnezeu doar pentru a se folosi de el, ci pentru a rămâne în creație de-a pururi. Nu S-a întrupat numai pentru o vreme, ci pentru totdeauna. Hristos rămâne Dumnezeu-Om în veac.

Cuvântul Arhanghelului se referă la cea de-a Doua Venire intru slavă a lui Hristos, pentru ca să judece viii și morții. Referindu-Se la cea de-a Doua Sa Venire, însuși Hristos a spus: *Când va veni Fiul Omului intru slava Sa, și toți sfinții îngeri cu El...* (Matei 25, 31). De altfel, *învățătura Sfântului Apostol Pavel* referitoare la faptul că *sfinții vor fi răpiți și înălțați pentru a-L întâmpina pe Hristos, Care va*

veni cu slavă multă, se referă tocmai la această venire. De aceea, în Simbolul Credinței, mărturisim: „*Și iarăși va să vină cu slavă*”.

Cuvintele prin care îngerii vorbesc despre cea de-a Doua Venire a lui Hristos sunt prezente și în Vechiul Testament sub formă de proorocie. Profetul Daniel spune: *Am privit în vedenia de noapte, și iată pe norii cerului venea cineva ca Fiul Omului și El a înaintat până la Cel vechi de zile și a fost dus în fața Lui* (Daniel 7, 13). La această venire se referă și cuvintele lui Hristos: *și vor vedea pe Fiul Omului venind pe norii cerului, cu putere și cu slavă multă* (Matei 24,30).

Din ceasul Înălțării lui Hristos și până în cel al Venirii Sale din nou nu este un loc gol, pentru că, între aceste două momente, se află **Biserica**, *prin care ne facem mădulare ale Trupului lui Hristos și prin care suntem în comuniune cu El*. De altfel, cei care sunt parte organică a Bisericii și mădulare adevărate ale Trupului lui Hristos, vor putea trăi, după măsura la care au ajuns, atât Înălțarea lui Hristos, cât și slava venirii Sale.

(...) *Norul care a apărut în timpul Înălțării și care L-a ascuns pe Hristos de ochii ucenicilor era în realitate prezenta heruvimilor, care s-au arătat în chip de nor, adică așa cum știm noi că arată un nor*. Cu adevărat, „*heruvimii iau chip de nor pentru cei îndumnezeiți*” (**Macarie Hrisochefalul**).

De altfel, *norii fizici sunt simbolul cerului, iar Hristos urcă pe nori pentru ca să arate puterea sfântă pe care o are* (**Sfântul Ioan Gură de Aur**).

Dincolo de aceste tâlcuiri mai există și una alegorică, care spune că *heruvim înseamnă „multimea cunoștinței și revărsarea înțelepciunii”*. Cu alte cuvinte, *Hristos șade și se odihnește asupra celui care are cunoștință și înțelepciune* (**Sfântul Nicodim Aghioritul**).

În afară de heruvimii care L-au însoțit pe Hristos în chip de nor, s-au mai arătat și doi bărbați îmbrăcați în veșminte albe. ***Dar de ce au apărut îngerii cu înfățișare de om?*** Desigur, *îngerii nu au trup omenesc, pentru că sunt ființe imateriale, dar s-au arătat în chip de om pentru ca ucenicii să nu se înfricoșeze* (**Macarie Hrisochefalul**). *Faptul că purtau haine strălucitoare („îmbrăcați în haine albe”) era semnul „firii curate... și înfășurate în neprihănire”*. De asemenea, era și semnul bucuriei acestora, pentru că *veșmintele albe simbolizează desfătarea îngerească* (**Macarie Hrisochefalul**). Cu adevărat, *îngerii sunt ființe luminate, care își iau lumina de la Dumnezeu, iar veșmintele albe sunt chipul harului lui Dumnezeu cu care sunt înconjurați*.

(...)

Într-o analiză anterioară am amintit Psalmul lui David în care se cere căpeteniilor să deschidă porțile, iar această cerere este repetată de două ori. Porunca este următoarea: *Ridicați, căpetenii, porțile voastre și vă ridicați porțile cele veșnice și va intra împăratul slavei. Căpeteniile întreabă: cine este acesta împăratul slavei? Răspunsul este: Domnul cel tare și puternic, Domnul cel tare în război; iar a doua oară: Domnul puterilor, Acesta este împăratul slavei* (Ps. 23,7-10).

Atunci când am dezvoltat subiectul legat de Pogorârea lui Hristos la Iad, am analizat *tâlcuirile Sfinților Părinți care spun că Arhanghelul Gavriil și toți îngerii care îl însoțeau pe Hristos porunceau stăpânitorilor întinericului să deschidă porțile pentru ca să intre cu slavă biruitorul morții. În paralel, însă, Sfinții Părinți leagă acest Psalm și de Înălțare, spunând că el este și o proorocie care se referă la marele praznic împărătesc al Înălțării lui Hristos.*

Pentru ca această tâlcuire să fie înțeleasă mai bine trebuie să spunem că, *asa cum rezultă din Tradiția bisericească împământenită în primele secole, îngerii, care sunt duhuri raționale, sunt împărțiți în trei cete de câte trei,*

- + *dintre care prima ceată se află lângă tronul lui Dumnezeu,*
- + *a treia ceată se află pe pământ și slujește oamenilor,*
- + *iar ceata de mijloc se află între cer și pământ.*

Potrivit acestei tâlcuii, *cei mai de jos îngeri se află pe pământ, cei care sunt superiori acestora se află în cel de-al doilea cer, în așa-zisele țări, iar ceilalți îngeri, care sunt cei mai înalți, se află în primul cer, acolo unde este Dumnezeu.*

În timp ce Hristos Se ridica spre cer, cetele îngerești care îi slujeau Domnului pe pământ au poruncit căpeteniilor din țări, adică din cel de-al doilea cer, să deschidă porțile pentru ca să intre împăratul slavei. Porțile sunt străjile îngerești, care nu fuseseră niciodată deschise. Ele erau închise chiar și atunci când Hristos S-a pogorât.

De aceea, taina iconomiei întrupării lui Hristos nu era cunoscută nici de îngeri (Sfântul Ioan Gură de Aur).

Îngerii din țări au întrebat ca să afle cine era acel împărat al slavei. Întrebarea se referea la trupul și la simbolurile Patimii, adică la rănilor de pe Cruce (Sfântul Grigorie Teologul). Așadar, ei se mirau de prezența împăratului slavei în trup și de rănilor Sale.

Mai apoi, îngerii din țări (din cel de-al doilea cer) au poruncit căpeteniilor din primul cer ca și ei să deschidă portile pentru ca să treacă împăratul slavei. La întrebarea corespunzătoare a acestor îngeri, răspunsul a fost că Hristos este Domnul puterilor și împăratul slavei.

Nu trebuie să ne mire întrebarea îngerilor: *Cine este acesta împăratul slavei?* De asemenea, nu trebuie să considerăm că este o întrebare neîntemeiată. Ea este reală din două motive.

În primul rând, deoarece *îngerii sunt ființe create și prin urmare ei nu știu de dinainte ce se va întâmpla și nici nu sunt atotcunoscători*. Numai Dumnezeu are această cunoștință, pe care o descoperă doar celor cărora voiește. La fel ca și sfinții, *îngerii cunosc numai ceea ce li se spune (Teodorei)*.

În al doilea rând, așa cum am subliniat și anterior, *mirarea îngerilor se datora unirii firii dumnezeiești cu cea omenească*, Patimii lui Hristos și felului în care Hristos purta rănilor Crucii pe Trupul Său înviat. Teamă se naște în suflet din lucruri peste fire. *Așa cum omul se teme atunci când vede un înger și drept urmare, îngenunchează etc, și cetele cele fără de trup, văzând trup purtat pe nor, au simțit teamă și nedumerire (Sfântul Atanasie cel Mare)*. De asemenea, *mirarea îngerilor a venit din vederea felului în care Hristos a îndumnezeit firea omenească, a urcat la cer trupul pământesc și a așezat pe tron de-a dreapta Tatălui firea care căzuse, a făcut Biserica din îngeri și din oameni și, în general, l-a îndumnezeit pe om și l-a readus la slava de mai înainte (Macarie Hrisocheiful)*.

Întruparea lui Dumnezeu Cuvântul a produs în rândul îngerilor o puternică mirare. De aceea, în ziua Nașterii, ei au cântat imnuri de slavă măreției lui Dumnezeu. Slavă intru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoie! (Luca 2,14). Toate acestea au izvorât din faptul că unirea firii dumnezeiești cu cea omenească în Persoana Cuvântului a fost o mare taină, pe care nici mintea omenească și nici cea îngerească nu putea să o încapă.

Înălțarea cu trupul care purta pe el semnele rănilor de pe Cruce a produs mai multă uimire și nedumerire decât însăși Patima lui Hristos. Îngerii s-au minunat văzând toate aceste lucruri mari, dar mai ales atunci când au văzut cum trupul omenesc luat de Hristos a fost așezat de-a dreapta Tatălui.

Profetul Isaia înfățișează această mirare a îngerilor în cuvinte impresionante. *Îngerii au întrebat nedumeriți: Cine este Cel ce vine împurpurat, cu veșmintele Sale mai roșii decât ale celui ce culege la vie, cu podoabă în îmbrăcămintea Lui și mândru de belșugul puterii Lui?... Pentru ce ai îmbrăcămintea roșie și veșmântul Tău este roșu ca al celui care calcă în teasc?* (Isaia 63,1-2).

Îngerii îl vedeau pe Hristos cum urcă la ceruri și își exprimau nedumerirea.

- **Edomu** este pământul,
- **Vosorul** este trupul,
- iar **veșmintele înroșite** înseamnă sângele vărsat prin jertfa pe Cruce,
- **îmbrăcămintea** este firea omenească și
- **culoarea roșie** înseamnă sângele care a curs din coasta lui Hristos.

Prin Patimă, Trupul lui Hristos s-a înfrumusețat. Astfel, acest Trup este roșu ca hainele celui care strivește strugurii în teasc (Cuviosul Nichita). Așadar, nu încapе îndoială că în acest fragment se vorbește despre Patima lui Hristos.

Tâlcuind aceste cuvinte ale Profetului Isaia, într-o referire la Învierea lui Hristos, **Sfântul Grigorie Teologul** spune: „Trupul pe care l-a luat Hristos s-a înfrumusețat, s-a luminat și s-a împodobit prin Patimă și prin Înviere”.

În timpul Înălțării Sale, Hristos a păstrat pe trup rănilor de pe Cruce, după care S-a așezat cu acestea pe tronul Tatălui.

Sfântul Nicodim Aghioritul a strâns laolaltă mai multe fragmente din Sfintii Părinți, din care reiese motivul pentru care, după Învierea Sa, Hristos a păstrat pe Trup semnele sulitei și ale cuielor, având în vedere faptul că putea să le vindece. Sunt prezentate cinci motive.

- **În primul rând, s-a avut în vedere împodobirea și înfrumusețarea trupului.** Așa cum ferestrele caselor sunt împodobite, deoarece aduc lumina soarelui, la fel s-a petrecut și cu Trupul lui Hristos.

- *În al doilea rând, El a lăsat rănila deschise spre a putea fi atinse de Toma, pentru ca și acesta să teologhisească despre Înviere și să mărturisească faptul că Hristos este Dumnezeu și om.*
- *În al treilea rând, Hristos a vrut să-Și arate marea Sa iubire pentru om, fiindcă a pățit, iar acum Se laudă cu semnele primite pe Cruce.*
- *În al patrulea rând, El a lăsat semnele cuielei deschise pentru ca noi să alergăm spre ele la vreme de ispită și să ne acoperim cu ele, așa cum aleargă porumbelul la cuibul său atunci când este urmărit de șoim.*
- *În fine, în al cincilea rând, El a procedat astfel pentru a fi văzut și recunoscut de iudei în ziua Judecării, în Apocalipsă este scris: Iată, El vine cu norii, și orice ochi Îl va vedea și-L vor vedea și cei ce L-au împuns (Apoc. 1,7).*

(...)

Pe vremea când trăia pe pământ, răspunzându-le cărturarilor și fariseilor care cârteau pentru că îi primea pe păcătoși și mânca împreună cu ei, Hristos a spus că același lucru îl face și *păstorul cel bun atunci când pierde o oaie dintr-o sută: le lasă pe celelalte nouăzeci și nouă în pustie și urcă în munți pentru ca să găsească oaia rătăcită. Iar atunci când o găsește, o pune pe umerii săi și se bucură. După aceea, ajunge acasă și, chemându-și toți prietenii, le spune să se bucure cu el, pentru că oaia pierdută a fost găsită* (cf. Luca 15,4-6).

În cuvântul său din ziua Înălțării lui Hristos, Sfântul Epifanie al Ciprului folosește această frumoasă imagine soteriologică pentru a arăta lucrarea pe care Mântuitorul a săvârșit-o pe pământ. Mai apoi îl înfățișează pe Hristos după Înălțare, când îi vorbește Tatălui Său: „Am găsit. Părinte, oaia rătăcită, pe care șarpele viclean a înșelat-o și a făcut-o să meargă pe drumuri rele și să se înconjoare de zei și să murdărească curăția cunoștinței”.

După aceea, Hristos spune Tatălui Său că a găsit oaia înecându-se în mocirla vieții și, după ce a răpit-o cu dreapta Dumnezeirii Sale, a spălat-o în apele Iordanului, a umplut-o de mireasma Duhului Sfânt și, înviind, a venit să-l aducă oaia cea cugetătoare ca dar scump făcut Dumnezeirii Sale.

După ce prezintă oferirea de către Hristos a oii cugetătoare care fusese rătăcită, Sfântul Epifanie vorbește despre jalea diavolului pentru că a fost biruit de Hristos, Care, ca un „șoim cu zbor iute” i-a răpit pe toți cei ce erau ținuți în robie. Diavolul mai jalește văzând cum, prin Înălțarea lui Hristos, trupul omenesc se urcă la ceruri și păcatul se face nevăzut precum fumul. Jalește și se tânguiește mărturisind că Fiul Mariei l-a înșelat. Prin vorbe mincinoase, prin

prigoană și chiar prin Cruce, diavolul a făcut tot ce i-a stat în putință pentru ca Hristos să dispară, dar în cele din urmă toate acestea s-au întors împotriva lui. Acum, diavolul îl vede pe Hristos urcând la cer intru slavă, în vreme ce el se umple de rușine.

*Durerea celui rău este mare, după cum spune Sfântul Epifanie. Însuși diavolul mărturisește că, pe vremea când era Luceafăr în cer, a păcătuț și a fost aruncat pe pământ ca piatra din praștie. S-a ascuns în ape, dar Hristos a venit pe pământ și, după ce l-a găsit în matca Iordanului, l-a prins și l-a lovit ca pe un demon. A vrut să pună stăpânire pe pământ, dar a auzit vocea: **al Domnului este pământul și plinirea lui; lumea și toți cei ce locuiesc în ea.***

Din aceste cuvinte vedem că, prin Înălțarea lui Hristos, stăpânirea celui rău a fost năruită cu totul, pentru că diavolul a fost pus în fața biruinței finale a lui Hristos. Orice nădejde i-a fost zădărnicită atunci când a văzut cum firea omenească luată asupra Sa de Hristos a fost ridicată la ceruri și așezată de-a dreapta Tatălui. De aceea, **sărbătoarea Înălțării este încoronarea tuturor celorlalte praznice împărătești.**

Orice om, atunci când pleacă de pe lumea aceasta, obișnuiește să dea sfaturi celor dragi și să îi binecuvânteze. În același fel a procedat și Hristos. El a făcut ucenicilor Săi o făgăduință clară, le-a dat o poruncă și i-a binecuvântat. Despre binecuvântare am spus cele necesare într-un capitol anterior. În continuare vom analiza porunca pe care ucenicii au păzit-o și în urma căreia au primit ceea ce li s-a făgăduit.

Printre altele, Hristos le-a spus: ***Și iată, Eu trimit peste voi făgăduința Tatălui Meu; voi însă ședeți în cetate, până ce vă veți îmbrăca cu putere de sus*** (Luca 24, 49). Din Faptele Apostolilor, aflăm aceeași informație: ***ci veți lua putere, venind Duhul Sfânt peste voi, și îmi veți fi Mie martori în Ierusalim și în toată Iudeea și în Samaria și până la marginea pământului*** (Fapte 1, 8). De asemenea, ***le-a dat poruncă să nu se depărteze de Ierusalim, ci să aștepte făgăduința Tatălui*** (Fapte 1, 4). Din toate acestea se vede limpede faptul că Hristos le-a cerut ucenicilor ca, după Înălțarea Sa, să se întoarcă la Ierusalim și să nu plece de acolo până ce nu vor primi Duhul Sfânt în ziua Cincizecimii. După ce se vor fi umplut de puterea Duhului Sfânt, vor propovădui întregii zidiri și se vor face mucenici ai lui Hristos.

Ucenicii s-au supus poruncii lui Hristos și, după ce s-au închinat, s-au întors în Ierusalim cu bucurie mare și erau în toată vremea în templu, laudând și binecuvântând pe Dumnezeu (Luca 24, 52-53). Desigur, așa cum este scris în

Faptele Apostolilor, *ei s-au urcat în încăperea de sus* [a casei „unde se adunau de obicei”] *și într-un cuget, stăruiau în rugăciune împreună cu femeile și cu Maria, Mama lui Iisus, și cu frații Lui* (Fapte 1,12-14).

Tâlcuind aceste fragmente, care înfățișează atât porunca lui Hristos, cât și ascultarea ucenicilor, putem să observăm câteva aspecte interesante.

Primul aspect. Ucenicii au plecat de la muntele Măslinilor plini de bucurie. Chiar dacă le era dor de învățătorul lor, ei se bucurau cu bucurie multă tocmai pentru că se încredințaseră că vor primi Duh Sfânt, prin Care se vor face mădulare ale Trupului lui Hristos. Cu adevărat, lipsirea de Hristos – după trup – s-a transformat într-o mare binecuvântare, pentru că au dobândit o nouă comuniune cu Mântuitorul. De altfel, Hristos i-a încredințat: *Iar Eu, când Mă voi înălța de pe pământ, îi voi trage pe toți la Mine* (Ioan 12, 32). Astfel, *bucuria ucenicilor avea două izvoare. Primul era nădejdea de împărtășire din Sfântul Duh, iar al doilea era faptul că s-au învrednicit să se facă martori care au văzut și au auzit toate aceste mari taine.*

Al doilea aspect. *Între Înălțare și Cincizecime a fost o perioadă de rugăciune și de liniște, atât sufletească, cât și trupească. Nimeni nu se poate împărtăși din Duhul Sfânt dacă nu se află în stare de rugăciune și de liniște interioară.* De altfel, viața practică, adică ținerea poruncilor lui Hristos, pregătește terenul pentru venirea așa-numitei rugăciuni curate, iar rugăciunea este principala cerință pentru dobândirea împărtășirii din darul Preasfântului Duh.

Al treilea aspect. Ucenicii erau în permanență strânși laolaltă, în așteptare, având tot timpul în mijlocul lor pe Preasfânta Născătoare de Dumnezeu – pe Maica lui Hristos. Acest lucru arată valoarea cultului în Biserică, pentru că în punctul central al acestui cult se află *cea mai iubită persoană a lui Hristos și a creștinilor*, adică *Preasfânta Născătoare de Dumnezeu*. Maica Domnului nu a avut nici o demnitate în Biserică și nici vreo altă slujire. Cu toate acestea, ea era în centrul venerării ca *cea mai de preț comoară pe care Biserica a avut-o și o are în continuare.*

Al patrulea aspect. *Trebuie să ne supunem în permanență poruncilor lui Hristos, pentru că acestea au rezultat bun și sfânt.* Dacă ucenicii nu s-ar fi întors la Ierusalim, ci s-ar fi retras mânăniți pe la casele lor, atunci nu s-ar mai fi învrednicit de marele dar de a primi Duh Sfânt și de a se face mădulare ale Trupului lui Hristos. Așadar, ei au ținut o poruncă și au fost apărați prin ținerea ei.

Ceea ce s-a petrecut în viața lui Hristos trebuie să aibă loc și în viețile creștinilor. De altfel, urmarea lui Hristos nu înseamnă o conformare exterioară față de câteva recomandări sau porunci formale, ci reprezintă împărtășirea din Hristos. **Noi trebuie să trăim Patima, Răstignirea și Învierea lui Hristos în viețile noastre personale. Același lucru este valabil și în legătură cu Înălțarea Mântuitorului.**

Sfântul Apostol Pavel vorbește limpede despre împărtășirea din harul Înălțării lui Hristos: *Pentru că însuși Domnul, intru poruncă, la glasul arhanghelului și intru trâmbița lui Dumnezeu, Se va pogori din cer, și cei morți întru Hristos vor învia întâi, după aceea, noi cei vii, care vom fi rămas, vom fi răpiți împreună cu ei în nori ca să întâmpinăm pe Domnul în văzduh, și așa pururea vom fi cu Domnul* (I Tes. 4,16-17).

Desigur, în acest fragment, Sfântul Apostol Pavel vorbește despre oamenii care vor fi în viață în acea vreme când Hristos va veni cu slavă multă, dar așa cum am văzut și din alte analize, tâlcuirea Părinților Bisericii se referă la sfinții care se vor înălța pentru a-L întâmpina pe Hristos, deoarece aceștia se găsesc într-o stare duhovnicească înaltă.

Sfântul Diadoh al Foticeei spune că ceea ce s-a petrecut cu Hristos în timpul Înălțării, se va petrece și cu sfinții. Hristos a luat trup omenesc pe care l-a îndumnezeit, astfel încât oamenii să poată să se îndumnezeiască și ei prin mulțimea harului lui Dumnezeu.

„Ceea ce s-a făcut cu Dumnezeul întrupat se va face și cu cei îndumnezeiți prin bogăția harului Preaslăvitului Dumnezeu, pentru că și pe oameni îi poate face dumnezei”.

Pentru a ne desfăta din Înălțare, trebuie ca, prin practica (fapta) și prin teorie (vederea de Dumnezeu), să ne ridicăm acolo unde Se află Hristos.

Practica este curățirea inimii prin ținerea poruncilor evanghelice, iar teoria este iluminarea minții și înălțarea sa la vederi duhovnicești.

Sfântul Nicodim Aghioritul spune că, așa cum Profetul Ilie și-a lepădat mantia, după care a fost răpit „ca la cer”, la fel și noi trebuie să ne dezbrăcăm, prin practică, de plăceri, de ambiții, de iubire de arginți și, în general, de orice străduință a acestei vieți, adică de atașamentul față de lucrurile din viața aceasta.

Trăirea teoriei înseamnă iluminarea minții și a inimii și vederea de Dumnezeu. Analizând cuvintele Apostolului Pavel, Sfântul Grigorie Palama spune că trebuie să privim spre Părintele din înălțime, pentru că acum nu ne mai tragem numai din primul om, adică din omul pământesc, ci și din Cel de-al doilea Om , adică din Domnul cerului. Așa cum Dumnezeu este ceresc, și noi trebuie să ne facem cerești și, așa cum ne-am îmbrăcat în chipul pământesc, trebuie să ne îmbrăcăm și în chipul ceresc. Iar după ce vom reteza legăturile cu hainele de piele, va trebui să ne așezăm în pământ sfânt, unde, prin virtuți și prin îndreptarea nezdruccinată a vieții înspre Dumnezeu, fiecare dintre noi va putea să prindă rădăcini. Inima noastră trebuie să se înalte spre cer, unde va vedea privesc minunată, adică firea noastră învesnicită de focul Dumnezeirii.

Așadar, prin practică și prin teorie, omul poate trăi Înălțarea lui Hristos în viața sa personală. El se poate înălța cu Hristos, după cuvântul Sfântului Grigorie Teologul: „Urcând la ceruri, [Hristos] ne-a înălțat și pe noi”.

Teologia Înălțării nu trebuie să rămână la nivel teoretic sau intelectual. Ea trebuie să fie aplicată în practică. De altfel, teologia desprinsă de practică este demonică (Sfântul Maxim Mărturisitorul).

Dinspre economie trebuie să înaintăm spre teologie. Aceasta înseamnă că, atunci când trăim în viața noastră personală Răstignirea, Patima lui Hristos și tot ceea ce a făcut și a pățit Domnul prin taina sfintei economii, putem trăi și taina teologiei, adică a îndumnezeirii.

Între aceste coordonate se încadrează învățătura Părinților care spun că, pentru a trăi Înălțarea lui Hristos și a înțelege atât cât este cu putință taina ei, trebuie să păzim poruncile dătătoare de viață ale lui Dumnezeu și să dobândim virtuțile dumnezeiești, dar mai ales smerenia și dragostea , astfel încât să putem îndura orice tristețe sau ispită care vine din faptul că suntem creștini, având în același timp și dorința de jertfire pentru slava numelui lui Hristos (Sfântul Nicodim Aghioritul).

Pentru că suntem mădulare ale Bisericii, în care trăiește întreaga lucrare a sfintei economii, avem și obligații. Ca împreună-locuitori cu cei fără de trup, trebuie să ne depărtăm de orice dorință trupească, iar ca membri ai sfintei comunități și ca temple ale lui Dumnezeu trebuie să trăim în sfintenție. Este nevoie să ne împăcăm cu Dumnezeu, fiindcă în locul iadului, Dumnezeu ne-a făcut daruri împărătești (Sfântul Proclu, Patriarhul Constantinopolului).

Pentru aceasta, este nevoie de curățirea trupului și a sufletului. Omul trebuie să țină în permanență ochiul sufletului treaz, ca un paznic, pentru că atunci când diavolul jefuitor vine ca să îl murdărească cu păcate trupești să fie gata să îi spună: „*Nu mă fac prădător al pământurilor împărătești, diavole*” (**Sfântul Epifanie**). Adică: nu trădez încrederea împăratului Hristos, Care m-a pus să veghez peste lucrurile Sale.

După ce au trecut prin toate încercările, prin curățire și prin trăirea Răstignirii, ucenicii lui Hristos s-au strâns laolaltă într-o casă și, astfel, au primit Duhul Sfânt. Pentru că ne închinăm și noi lui Hristos, trebuie să ne întoarcem la Ierusalim, care simbolizează pacea. Trebuie să facem pace cu noi înșine și cu ceilalți. Și nu numai că trebuie să ne întoarcem la Ierusalim, dar și să așteptăm în casă, care este gândul nostru, unde să ne rugăm neîncetat și să ne îngrijim pentru a ne curăți de mânia și de gândurile josnice. În acest fel, Mângâietorul va veni la noi și ne vom închina în adevăr Tatălui și Fiului și Sfântului Duh (**Sfântul Grigorie Palama**).

Înălțarea lui Hristos este prăznuită cu imnuri și cu cântece duhovnicești, dar și prin practică și teorie, adică prin curăție și prin iluminarea minții. *Lupta duhovnicească și iluminarea fac ca omul să ajungă să guste din semnificația și din conținutul profund al acestei sărbători. Numai astfel omul poate să se bucure de acest praznic împărătesc cu bucurie fără margini.*

Această bucurie, care nu este un sentiment [superficial], ci *provine din trăirea iconomiei și a teologiei*, are două cauze fundamentale.

Prima este aceea că, *prin Înălțarea Sa „unde era mai înainte”, Hristos a arătat că nu era un om mărunț (simplu), și nici fiul tâmplarului Iosif, ci era Fiul lui Dumnezeu* (**Sfântul Nicodim Aghioritul**).

A doua cauză este că firea omenească s-a înălțat, adică a fost ridicată la ceruri (**Sfântul Grigorie Palama**). Desigur, *acest fapt are strânsă legătură cu ridicarea la ceruri a fiecărui om care crede și se unește cu Hristos*. Astfel, Capul trupului nostru se află pe tronul lui Dumnezeu și, prin urmare, măduarele noastre se pot ridica și ele din somnul păcatului pentru a se îndumnezei.

Înălțarea lui Hristos este încununarea tuturor praznicelor împărătești și desăvârșirea a tot ceea ce a făcut Hristos pentru noi, prin lucrarea sfintei iconomii.

Această sărbătoare desăvârșitoare ne cheamă și pe noi la desăvârșire duhovnicească și la împlinire, la împărtășirea din Înălțarea lui Hristos și la trăirea propriei noastre înălțări”.

(din: Mitrop. Hierothos Vlachos, “Predici la marile Sărbători”, Editura Egumenița)

Mitropolitul Hierotheos Vlachos - De ce Hristos S-a înălțat după patruzeci de zile?

După înviere, Hristos S-a arătat ucenicilor Săi și a făcut minuni, întărind astfel credința acestora și făcându-i martori ai învierii Sale.

Având în vedere faptul că Hristos nu a făcut niciodată ceva fără un motiv determinat, trebuie să vedem de ce anume Hristos S-a înălțat la patruzeci de zile de la învierea Sa. Toate au avut un anumit scop.

Sfântul Nicodim Aghioritul spune că, prin întrupare, Hristos a primit trei nașteri: prima din Fecioara Maria, a doua prin Botez și a treia prin înviere. În toate cele trei nașteri, El a fost numit întâi născut, pentru că a fost întâi născut „între mulți frați”, în sensul existenței Sale în trup, apoi a fost întâi născut al noii zidiri și în al treilea rând, a fost întâi născut din morți.

Dacă privim cu atenție, vom observa că, la patruzeci de zile după fiecare din aceste trei nașteri, a avut loc un eveniment important: la patruzeci de zile după Naștere, Hristos a fost adus la templu, fapt ce corespunde sărbătorii întâmpinării Domnului; la patruzeci de zile după Botezul Său în râul Iordan, l-a biruit pe diavolul care îl ispitise de trei ori; la patruzeci de zile de la înviere, S-a înălțat la ceruri, unde a adus Tatălui Său jertfa firii noastre.

Desigur, Hristos ar fi putut să urce la ceruri cu firea omenească imediat după învierea Sa, dar nu a făcut acest lucru pentru ca învierea să nu pară o închipuire.

După înviere, Hristos S-a arătat ucenicilor Săi și a făcut minuni, întărind astfel credința acestora și făcându-i martori ai învierii Sale. După ce le-a spulberat îndoielile legate de adevărul învierii și le-a spus ce avea să se întâmple în legătură cu venirea Duhului Sfânt și cu înălțarea, Hristos i-a făcut pe ucenici martori ai înălțării. Astfel, s-a constituit o mărturie de netăgăduit a acestui eveniment hotărât de Dumnezeu.

(Arhim. Hieroteos Vlachos, Predici la marile sărbători, Ed. Egumenița, Galați, 2004, p. 255)

Sfântul Serafim Sobolev - Predică la Înălțarea Domnului

Îndurarea necazurilor este mântuitoare, iar existența chinurilor veșnice ale iadului este reală

Când mama îndepărtează pruncul de la sânul său, acesta plânge amarnic. Nu rareori, lui i se pare că mama sa l-a părăsit definitiv și este nemângâiat. Dar când mama ia pruncul din nou și-l îmbrățișează, bucuria lui este fără margini.

La fel se întâmplă, după spusele Sfântului Ioan Gură de Aur și în viața noastră, când Domnul Dumnezeu ne încearcă cu adânci necazuri. Atunci ni se pare și nouă că Domnul ne-a părăsit pentru totdeauna, că totul s-a sfârșit, nu mai avem nici o bucurie, nici o rază de lumină și că noi o să pierim.

Dar nu pentru pieirea noastră ne trimite Dumnezeu mari necazuri, ci spre înțeleptirea noastră, pentru a ne încerca în credință și pentru mântuirea noastră. Oare ne poate părăsi Domnul, când El a spus: *„Nu vă voi lăsa orfani: voi veni la voi” (Ioan 14, 18); „Eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârșitul veacului” (Matei 28, 20).*

Acest gând, că Domnul nu ne va părăsi niciodată, că El este întotdeauna cu noi, cu ocrotirea Lui, cu bucuria Lui, Sfânta Biserică l-a exprimat în cuvintele condacului

praznicului de astăzi: *„Te-ai înălțat întru slavă, Hristoase Dumnezeul nostru, nicidecum despărțindu-Te, ci rămânând nedepărtat și strigând celor ce te iubesc pe Tine: Eu sunt cu voi și nimeni împotriva voastră”*.

Dacă noi, iubiților întru Hristos fii, am citi Biblia mai des, atunci niciodată nu s-ar zămisli în noi gândul că Dumnezeu ne-ar părăsi în necazurile noastre. Din pildele biblice am fi știut cât de minunat lucrează Pronia dumnezeiască și cum aceasta se manifestă în viața adevăraților robi ai lui Dumnezeu, atunci când ei treceau prin grele supărări, nenorociri și prin tot felul de necazuri.

Biblia amintește câte necazuri a suportat Iosif cel frumos în viața lui, chiar din fragedă pruncie. Pentru că avea asupra lui pecetea alegerii deosebite a lui Dumnezeu, frații săi îl invidiau mult și într-un târziu s-au hotărât să-l piardă. La sfatul fratelui mai mare, Ruben, ceilalți frați au renunțat la gândul acesta groaznic. Ei nu l-au ucis, ci l-au aruncat într-un puț părăsit, iar apoi l-au vândut unor neguțători madianiți, ce treceau pe acolo în drum spre Egipt. Aici, în Egipt, cu Iosif s-a întâmplat o altă nenorocire îngrozitoare. Datorită unor vorbe clevetitoare la adresa lui, aruncate de femeia desfrânată a unui înalt demnitar al faraonului, Putifar, abia viu a fost aruncat în temniță. Dumnezeu însă nu l-a părăsit pe Iosif și datorită minunatei lucrări dumnezeiești a fost eliberat din temniță și apoi a devenit conducătorul întregului Egipt. Și aceasta nu e destul. El a salvat de la moarte pe tatăl și pe toți frații lui, iar Dumnezeu i-a dăruit tatălui bucuria nespusă să-l vadă viu pe cel mai iubit fiu al său, Iosif și într-o asemenea slavă.

La fel de minunat a fost Dumnezeu și cu alți robi credincioși ai Lui, drepti ai Vechiului Testament, în toate necazurile ce i-a cuprins, răbdându-le, împlineau cuvintele Domnului: *„Oare femeia uită pe pruncul ei și de rodul pânzei lui ei n-are ea milă? Chiar când ea îl va uita, Eu nu te voi uita pe tine” (Isaia 49,15)*.

Este cu neputință să-i pomenim pe toți dreptii Noului Testament, în viața cărora, îndeosebi în timpul marilor necazuri, minunat s-a manifestat Pronia dumnezeiască. De aceea, după cum citim în Biblie, viețile lor trebuie să fie pentru noi cele mai mângâietoare cărți. În ele se arată cum Dumnezeu i-a apărut pe robii Săi de toate nenorocirile, i-a acoperit cu Harul Său și cu ce bucurii nepământene le-a umplut inimile.

Nu în zadar marele drept al Bisericii Ruse și prietenul preacuviosului Serafim de Sarov, Antonie, arhiepiscopul Voronejului și-a numit biblioteca personală, care cuprindea lucrările Sfinților Părinți și viețile Sfinților Grădina Raiului, pentru că

aici, citind cărțile sfinte, el găsea fericita odihnă mângâietoare, după munca sa arhipăstorească și după zilnicele lui neliniști sufletești.

La fel să privim și noi, iubiților, viețile Sfinților, să le citim întotdeauna și mai ales în timpul necazurilor. Și iată la ce mai trebuie să ne îndreptăm atenția: în condacul praznicului de astăzi se spune: „Strigând celor ce te iubesc pe Tine: Eu sunt cu voi și nimeni împotriva voastră”. Este clar că Domnul arată ocrotirea Sa minunată celor care Îl iubesc pe El.

Dar cine îl iubește? La această întrebare ne răspunde chiar Domnul, prin aceste cuvinte: *„Dacă Mă iubește cineva, va păzi cuvântul meu. Cel ce nu Mă iubește nu păzește cuvintele Mele” (Ioan 14, 23-24).* Prin urmare, dacă vom împlini cuvintele Mântuitorului nostru, vom arăta în acest fel iubirea noastră față de El, în virtutea căreia El ne va apăra de toate nenorocirile din viața noastră și se va afla întotdeauna cu noi și nedespărțit de noi, cu Harul Său și cu bucuria Sa.

Ne întrebăm care sunt dar cuvintele lui Hristos pe care trebuie să le păzim, iubiților? Multe, foarte multe cuvinte a rostit Domnul, dar toate aceste cuvinte au fost, în esență, îndreptate spre a propovădui Împărăția lui Dumnezeu sau Împărăția Cerurilor, adică despre viața veșnică și fericită, în unire cu Hristos. Această împărăție a lui Dumnezeu a propovăduit-o Domnul de la începutul lucrării Sale mântuitoare, mesianice și până la sfârșitul vieții Sale pământești. Aceasta a fost vestită de El ucenicilor Săi, în timpul celor patruzeci de zile de la învierea Sa și până la înălțarea la cer, așa cum am auzit astăzi la Apostol. Dar, împreună cu aceasta, Domnul, în cuvintele Sale despre Judecata Sa de Apoi și în pildele Sale, a vorbit despre viața veșnică și chinurile iadului.

Noi toți, cei ce credem în Hristos, ne străduim să respectăm cuvintele Sale despre fericita viață viitoare veșnică în Împărăția Cerurilor. Dar mulți din mijlocul celor credincioși se îndoiesc de cuvintele Domnului despre viața viitoare, despre chinurile diavolilor și ale păcătoșilor. Mulți dintre noi chiar neagă veșnicia chinurilor din iad, spunând că Domnul este întru chiparea însăși a Iubirii atotîntăitoare, că El va ierta toate greșelile noastre, va ierta chiar și pe diavoli și la urma urmei, va exista, doar o viață veșnică fericită, fără de nici un fel de chin al iadului. Stați cât mai departe, iubiților fii, de această învățătură atât de răspândită între noi, care izvorăște din acea idee mincinoasă, umanistă, sentimentală, dar în esența ei diavolească și care susține că Dumnezeu este numai Iubire atotîntăitoare.

Domnul nu este numai Tatăl nostru iubitor, dar El este, în același timp, Dreptul Judecător care pedepsește cu strășnicie. Dumnezeu are nu numai însușirea de a fi bun, dar și puterea de a judeca drept. Și cum s-ar putea altfel, când însuși Domnul ne învață despre veșnicia chinurilor pentru păcătoși și demoni. Este clar că toți cei care nu recunosc veșnicia muncilor, neagă chiar cuvintele Domnului, că aceste chinuri vor exista și prin urmare, cad într-o erezie groaznică, care atrage după sine negarea însăși a creștinismului.

Într-adevăr, dacă Domnul iartă și va ierta toate păcatele, nu numai ale oamenilor, dar și ale demonilor, atunci de ce a trebuit ca El să vină pe lume, să se întrupeze din Fecioara Maria, să pătimească și să moară pe Cruce? Pentru ce atunci să pogoare asupra Apostolilor și apoi asupra tuturor credincioșilor, prin Biserica Ortodoxă și Tainele ei, Harul Sfântului Duh, care este rodul chinurilor și al morții lui Hristos...?

Iată de ce Sfânta Biserică, la al Cincilea Sinod Ecumenic, l-a anatemizat pe Origen pentru învățătura lui eretică, care nega cuvintele lui Hristos despre veșnicia chinurilor iadului.

De aceea, păziți-vă, iubiților întru Hristos frați și surori, ca de focul gheenei de această învățătură, de această erezie.

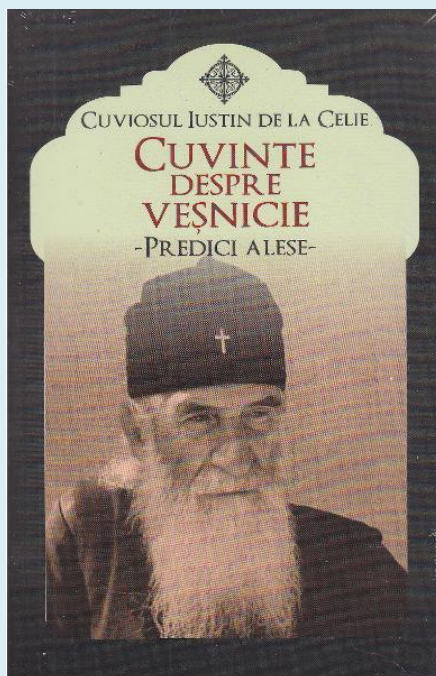
Să păstrăm cu sfințenie toate cuvintele lui Hristos și despre viața veșnică fericită și despre viața veșnică din iad cu chinurile ei. Să năzuim spre cea dintâi și să fugim de cea de a doua.

Dacă vom respecta toate spusele Domnului, prin aceasta se va arăta iubirea noastră pentru El, iar pentru dragostea noastră pentru Hristos, Domnul va fi întotdeauna Apărătorul nostru și bucuria noastră în toate necazurile noastre.

Atunci se vor împlini asupra noastră, în toată plinătatea lor, cuvintele condacului în cinstea marelui praznic de astăzi al înălțării Domnului: „Te-ai înălțat întru slavă, Hristoase Dumnezeul nostru, nicidecum despărțindu-Te, ci rămânând nedepărtat și strigând celor ce te iubesc pe Tine: Eu sunt cu voi și nimeni împotriva voastră”. Amin.

(ținut în Biserica rusă „Sfântul Nicolae” din Sofia, la de 9/22 mai 1947)

Înălțarea Domnului: “Aceasta este măreția omului! Iată, aceasta ești tu, aceasta sunt eu!” Predici ale Sfântului Iustin Popovici și fericitului Părinte Valentin Mordasov: “Să ne înălțăm la adevărata patrie!”

Predică la Înălțare a Sfântului Iustin Popovici – Ziua izbăvirii (1967)

Cununa nevoinței lui Hristos

Astăzi se încheie Paștele, astăzi ia sfârșit nevoința mântuirii, astăzi se încheie întreaga cale a întrupării lui Dumnezeu, de la nașterea pe pământ, de la Crăciun, și toate până la înfăptuirea mântuirii neamului omenesc. Astăzi, acest minunat praznic ne dezvăluie întreaga taină a Domnului și Dumnezeu-Omului Hristos. De ce a luat asupra Sa trup, de ce S-a întrupat, de ce a devenit om? A luat asupra-I trup pentru ca acest trup să-l izbăvească de păcat, de moarte, de diavol, și să-l ridice, să-l înalțe mai presus de toate Cerurile și să-l așeze pe însuși tronul Domnului Slavei (Marcu 16,19). Acesta este întreaga cale a Dumnezeului-Om, a Domnului Hristos, întreaga Sa cale în această lume și în această viață, pentru că aceasta să fie calea fiecăruia dintre noi, a fiecărui trup omenesc.

Și marele sfânt praznic de astăzi chiar această arată: Cât de lungă este călătoria trupului nostru în această lume, de unde începe și unde se termină. Începem de la nașterea pe pământ, ca să încheiem deasupra tuturor Cerurilor, deasupra îngerilor și Arhanghelilor, Heruvimilor și Serafimilor. Lucruri minunate se petrec cu omul, cu

neamul omenesc, pentru aceea că Dumnezeu a devenit om și a intrat în matca vieții noastre omenești. Lucruri minunate și neobișnuite și miraculoase, se petrec de la Paști până în ziua de astăzi, și în timpul întregii vieți a Mântuitorului pe pământ. În minunatele cântări de astăzi se cântă și se slăvește înălțarea trupului omenesc mai presus de toate Cerurile, mai presus de îngeri și Arhangheli. Se grăiește în ele cum îngerii se minunează că se întâmplă aceasta: de unde trupul, omul, să fie deasupra noastră, a Heruvimilor și Serafimilor? Aceasta este măreția omului, măreția dumnezeiască a omului!

De aceea a venit Domnul în această lume, ca să îplinească această mare și negrăită minune, ca să arate că omul este făcut să fie mai presus de îngeri, de Arhangheli, de Heruvimi, de Serafimi, să fie deasupra lor cu trupul său, cu întreaga sa ființă. Și, într-adevăr, iată, Domnul Hristos astăzi S-a înălțat mai presus de toate Cerurile și S-a așezat de-a dreapta lui Dumnezeu Tatăl (Marcu 16,19). Iar Preasfânta Sa Maică în același fel S-a înălțat cu trupul și trăiește în Ceruri, mai presus de toate lumile, mai bine spus mai presus de Heruvimi și Serafimi. Ei i se pleacă Heruvimii și Serafimii și o slăvesc ca pe o făptură neasemuit mai mare și mai slăvită decât ei. Aceasta este puterea, puterea dumnezeiască care este dată oamenilor, care este dată fiecărui om.

Pe această cale, de la întruparea Domnului Hristos până la Înălțare, avem întreaga viață a Domnului Hristos. Nașterea Sa, Botezul la Iordan, Schimbarea la Față pe Muntele Tabor, Golgota, Crucea, Moartea, Învierea, și apoi Înălțarea – ca praznic final, ca strălucire finală, ca o cunună a întregii nevoie a Mântuitorului și ca tâlcuire.

Tâlcuire pentru ce Domnul a devenit om: ca pe om să-l ridice și să-l înalțe deasupra tuturor Cerurilor. În aceasta constă, frații și surorile mele, toată Evanghelia Domnului Hristos: ca noi toți, ca fiecare dintre noi să ajungă să trăiască ceea ce Domnul a arătat cu privire la Sine – că se naște din Dumnezeu, că se botează, că-L primește pe Domnul Hristos și că Se răstignește; că se schimbă la față cu strălucire și cu lumina dumnezeiască; că pătimește pentru Domnul Hristos și pentru Adevărul Său în această lume; că înviază din toate morțile biruind orice moarte, orice păcat, căci fiecare păcat reprezintă moartea și că, prin toate acestea, se ridică și se înalță neconținut la Domnul Hristos.

El este cu adevărat, precum stă scris în Sfânta Evanghelie, Alfa și Omega, Începutul și Sfârșitul tuturor oamenilor, al fiecărui om (Apocalipsa 1, 8; 22, 13). În concluzie, prin aceasta, tu și eu suntem chemați să cunoaștem totdeauna, să ajungem să simțim neconținut, că Domnul Hristos este Începutul și Sfârșitul ființei

noastre, al întregii noastre ființe, al vieții noastre. Prin El să începem, prin El să încheiem toate. Și acest sfârșit este sfârșitul nesfârșit/ sfârșitul cel fără de sfârșit; acesta este capătul care nu are sfârșit. Căci *devenind al lui Hristos, tu devii dumnezeiesc și nemuritor. Acesta este rostul Bisericii lui Hristos, acesta este țelul fiecărui creștin, aceasta este calea lui, sensul lui – Dumnezeu-Omul Hristos. Și tu ești chemat să devii după har dumnezeu-om. Să-L trăiești pe Domnul Hristos ca pe tine însuși, să ajungi să-L trăiești neîncetat ca pe tine însuși, ca El neîncetat să trăiască întru tine și să răsună Evanghelia Sfântului Apostol Pavel: Nu mai trăiesc eu, ci Hristos trăiește întru mine (Galateni 2,20).*

De aceea Praznicul de astăzi este mare, minunat, Praznicul care ne descoperă întreaga taină a întrupării și înomenirii Domnului Hristos, taina fiecărui om, taina mea și a ta și a fiecăruia, a fiecărei fapturi omenești. Iată, fiecare om este o ființă dumnezeiască. Fiecare om este chemat să devină dumnezeu după har așa cum spun Sfinții Părinți.

„Omul este ființa, spune Sfântul Vasile cel mare, căreia i s-a rânduit să devină dumnezeu.”

Ființa căreia i s-a rânduit să devină dumnezeu! Iată, aceasta ești tu, aceasta sunt eu! Ce menire nobilă, ce vocație! De aceea sunt atâtea Sfinte Taine: și Sfânta Taină a Botezului și Sfânta Împărtășanie – ca să ne dăruiască puterea și forța să stăruim pe această cale și ca să ne umplem de Domnul Hristos. De aceea sunt atâtea minunate nevointe, atâtea minunate sfinte virtuți, rugăciunea, credința, dragostea, nădejdea, postul, blândețea, smerenia, ascultarea, bunătatea cea dumnezeiască de la cea mai mare până la cea mai mică, și de la cea mai mică până la cea mai mare.

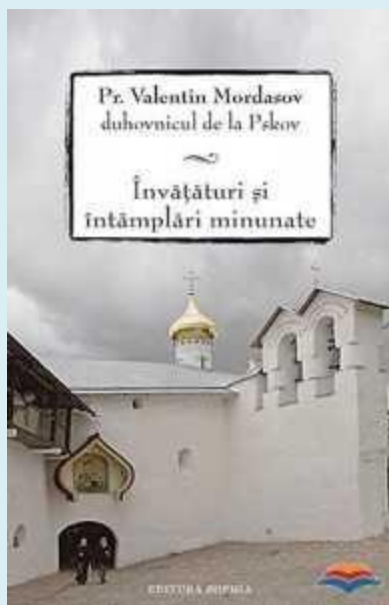
De aceea și noi sărbătorim în fiecare an aceste minunate zile de praznic: ca să ajungem să trăim tot ceea ce a ajuns El să trăiască, să înnoim în noi întreaga Sa viață, să înnoim în noi Evanghelia Sa, să mergem după El neconținut înveșmântându-ne în puterea cea dintru înălțime, să nu ne împiedicăm și să cădem și să ne poticnim pe cale. Mergând după El, totdeauna de El fiind călăuziți, bazându-ne neconținut pe nemărginita Sa dragoste și iubire de oameni, nu trebuie să ne înfricoșăm. Fiecare dintre noi să-I urmeze în mod liber, cu credință neînfricată, rugându-ne Lui în orice slăbiciune a noastră: „Doamne, iartă-mă și ajută-mă!” Și El, Atotmilostiv și Bun, va alergera în ajutor, așa cum a alergat la nenumărați păcătoși și la cei care s-au pocăit, începând cu Zaheu vameșul (Luca 19, 1-10) și cu Maria Magdalena (Luca 7, 37-38), cu păcătoasa, care cu părul capului ei a spălat sfintele Sale picioare și le-a udat cu lacrimile ei, și nenumărați alți pocăiți, și nenumărați alți drepți. Toți aceștia merg după

Domnul Hristos, toți aceștia iau parte la mântuirea lor, fiind împreună pururi cu toți Sfinții (Efeseni 3, 18).

Niciodată omul nu mai este singur, el este întotdeauna cu toți Sfinții, în fruntea căroră stă Preasfânta Maică a Domnului, care împreună cu toți Sfinții să ne călăuzească din lumea aceasta în cealaltă lume, să ne curățească sufletele și trupurile, ca să ne învrednicim și noi de Împărăția Cerurilor. Ca împreună cu ea să-L slăvim pe minunatul ei Fiu, Cel iubitor de oameni, pe Domnul nostru Iisus Hristos, a Căruia este slava și cinstea acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

(din: Cuviosul Iustin de Celie, Cuvinte despre veșnicie – predici alese, Editura Egumenița, 2013)

Părinte Valentin Mordasov: La o parte cu toate desfătărilor lumii! Domnul ne pregătește nouă loc!

Timp de 40 de zile, de la Învierea și până la Înălțarea Sa la cer, Domnul Hristos a petrecut pe pământ cu ucenicii Săi, învățându-i – și, prin ei, învățându-ne și pe noi – cum să dobândească Împărăția Cerurilor, ale cărei uși le deschisese pentru întreg neamul omenesc. Și totuși, Împărăția Cerurilor ne plictisește!

Trebuie să ne luptăm permanent cu păcatul care sălășluiește în noi. Pentru Patimile și moartea Mântuitorului am primit iertarea păcatelor prin pocăință și harul Duhului Sfânt, care ne întărește în luptă. Am primit mijloace pentru dobândirea virtuților. Coase-ți veșmânt de nuntă din fapte bune, fără de care te poți pomeni în

întunericul cel din afară în loc să fii primit la ospățul mântuirii. Adună comori în inima ta: smerenia, nerăutatea, răbdarea, curăția, dragostea etc. Atunci vei fi aflat pregătit.

Prin Înălțarea Sa la cer, Domnul ne-a arătat calea înălțării noastre. El S-a pogorât pe pământ ca să ne înalțe la cer. Pregătește-te, străduindu-te să te înalți la cer cu mintea, cu duhul, să fii mai presus de cele pământești, să nu fii împătimit față de ele! Să ne înălțăm la adevărata patrie! Calea spre ea este deschisă și liberă, deși este dificilă. Mulți au ajuns în ea pe această cale. Domnul S-a înălțat ca să ni-L trimită pe Duhul Sfânt Mângâietorul. Prin El, apostolii s-au umplut de daruri: de pace, de bucurie, de nepătimire față de cele pământești și de dragoste pentru cele cerești. Domnul a spus: „Merg să vă pregătesc vouă loc.” La o parte cu toate desfătările lumii! Domnul ne pregătește nouă loc! Amin!”

(Din: Părintele Valentin Mordasov, duhovnicul de la Pskov: Învățăături și întâmplări minunate, Editura Sophia, 2011)

Sfântul Inochentie al Penzei - Cuvânt la Înălțarea Domnului: Unde este Cerul? De ce nu ne putem înălța inimile către el?

Cuvânt în ziua Înălțării Domnului (Cerul este aproape de noi, dar noi suntem departe de el)

Domnul, după ce a vorbit cu ei, S-a înălțat la cer (Mc. 16,19).

Așadar, nu trebuie să mai rămânem pe pământ. Povățuitorul și Capul nostru S-a suit la cer; Lumina cea Adevărată, Care luminează (În 1, 9) pământul și întreaga lume, Pâinea Care S-a pogorât din cer (În 6, 41), Care hrănește spre viața veșnică, este din nou în Cer. Nădejdea și Bucuria noastră, Îndrumătorul și Prietenul, Judecătorul, și Mângâietorul, și Mântuirea, și Viața noastră S-a înălțat, și nor L-a ascuns pe El.

Să nu fim însă, creștinilor, martori trândavi sau triști ai înălțării acesteia! Ea întărește slava marilor nevoințe de pe pământ și pământenilor li se vestește bucurie cerească. Calea de la iesle la mormânt, plină de necazuri și pătimiri, calea

nenumăratelor cruci, care s-a adunat în singura Cruce de pe Golgota, este proslăvită de acum cu slavă cerească, întrucât pe ea a trecut la Cer Iisus Hristos. Omul stricăcios, surghiunit din Raiul desfătării (v. Fac. 3, 23), pretutindeni urmărit de pierzare și de blesteme, care petrece pe pământ în frica morții vremelnice și a celei veșnice, are de acum îndrăznire să urce la Cer pe o cale nouă și vie, care s-a proslăvit prin Înălțarea Domnului.

Iisus Hristos, Acest Chip al Firii Dumnezeiești (v. Evr. 1, 3) și Chip al nostru, după cum Singur S-a numit, ne-a dat pildă, S-a înălțat acum cu trupul răstignit și, ca un Împărat al Cerului, a dăruit firii omenești cerească Împărăție; ca Domn al slavei, l-a îmbrăcat cu slava Sa; ca Dumnezeu a toate, l-a așezat cu Sine pe Tronul Dumnezeirii - S-a înălțat și a șezut de-a dreapta Tatălui (v. Mc 16,19). Așadar, suirea Lui cea dumnezeiască este chip al suirii noastre, slava Lui cea de-a dreapta Tatălui este chip al proslăvirii noastre, mai bine zis a celor care sub Crucea Lui luptă pe pământ și biruie, crezând în făgăduința că vor șede pe Tron (v. Apoc. 3, 21) asemenea lui Iisus Hristos, Care a biruit și șade împreună cu Tatăl.

Vedeți, ascultătorilor, cu ce slavă îi mângâie pe creștini înălțarea sărbătorească a Domnului - și, dacă cineva n-a purces încă pe calea Domnului, întârziind la răspântiile lumii acesteia, cu ce făgăduință și cu ce putere îl trage de la pământ la cer! Să ne lăsăm și noi trași la cer de puterea dumnezeiască, ce se atinge acum de oricine ascultă despre înălțare - dar ca supunerea noastră să nu fie deșartă, să ne uităm unde trebuie să ne înălțăm de la pământ și să zugerăm înaintea noastră măcar o umbră slabă a înălțării noastre în timp.

A cugeta pe pământ la cer, unde S-a înălțat Iisus Hristos, și a grăi cu limba pământească taina șederii de-a dreapta Puterii, ar fi un lucru tot atât de van cum ar fi să cugete la culori orbul din naștere și să povestească despre sunete surdului. Cel răpit la al treilea cer, răpit de altfel numai la Rai, a auzit cuvinte de nespus (II Cor. 12, 4) cu limba omenească - dar cum va putea omul pironit de pământ să povestească despre ceea ce este mai presus decât toate cerurile? Dar de vreme ce glasul cuvântului dumnezeiesc, care nu amuțește niciodată, și glasul Bisericii, care se vădește prin lucrări și semne de multe feluri, îndeamnă să căutăm cele de Sus, unde șade Hristos de-a dreapta lui Dumnezeu (v. Col. 3, 1), *Sus să avem inimile și să ne înălțăm la cele cerești! A nu cugeta la Cer la care trebuie să ne înălțăm, și a nu vorbi despre el, ca despre o taină mai presus de înțelepciunea lumii, ar însemna să închidem Cerul, care e deschis tuturor. Neîndrăznind să ne atingem de al treilea cer, ne vom atinge de cel dintâi, care ne poate fi la fel de apropiat ca pământul pe care îl locuim.*

Va veni o vreme când cerul și pământul vor trece, când stelele cerului, care uimesc pământul cu măreția lor, vor cădea din cer cum cad frunzele de viță și cele de smochin (Îs. 34, 4), și toate stihiiile, arzând, se vor destrăma (v. II Pt, 3, 10) - dar omul nu va înceta nicicând din ființarea sa, și în mijlocul ruinei a toate, chiar dacă ar voi stricăciunea și ar căuta moartea care poate să-l nimicească, va dori moartea, însă moartea va fugi de la el (v. Apoc. 9, 6). Ca atare, ar fi de prisos acum să adunăm mulțime de pământ, să ridicăm munți peste munți, ori să căutăm aripi ca să ne înălțăm la cerul văzut. Acesta, întrucât poartă în sine stricăciunea, este prea jos pentru nestricăciosul duh omenesc. Duhul nemuritor caută și cer fără moarte. Lucrând cu rațiunea, și cu voință năzuiește într-acolo unde sunt adevărul și libertatea, unde sunt înțelepciunea și fericirea. Există un alt cer pentru duhul nostru, nestricăcios și veșnic, altfel spus o înălțime duhovnicească ce se cheamă pe limba oamenilor, în virtutea unei oarecare asemănări, "cer".

Dacă ochiul nostru lăuntric n-ar fi întunecat de deșertăciune și patimi, cerul văzut și pământul văzut ar fi pentru noi o carte deschisă, în care se pot citi cele nevăzute ale lui Dumnezeu (v. Rom. 1, 20), din care se poate învăța cum Soarele Cel Duhovnicesc, luminând toate, hrănește, crește și trage la Sine sufletele omenești, întrucât lumea materială, făcută cu același cuvânt și potrivit acelorași legi că lumea duhovnicească, este chip al acesteia și dacă putem face încă o asemănare, e acoperământul ei, așa cum trupul e acoperământul sufletului. Rațiunea pământească, ce se sprijină doar pe experiențele simțurilor, gonește de colo colo pe fața cerului și pământului, fără să vadă în ele nimic altceva decât materie. Până și în cer găsește pământ, atunci când aplica luminătorilor cerești măsurătoarea pământească a câilor și a vremii.

Dumnezeul nostru e Dumnezeu Ceresc (v. În 5, 45), Viu, Care împărățește în Ceruri (v. Ps. 2, 4), Ce are Cerul drept Tron al Său (v. Mt. 5, 34) - dar de vreme ce, așa cum spune înțeleptul, și cerul cerurilor (v. III Regi 8,27) văzute nu Îl încap, atunci nu înălțimea stihiiilor, depărtată de privirile omenești, slujește drept Tron al lui Dumnezeu, ci sfînțenia, care de la El Însuși iese și tot la El se întoarce. Dumnezeu șade (Ps. 46, 8), a strigat unul dintre văzătorii celor de taină, pe Scaunul slavei Sale (II Cor. 11, 31). Cel ce ființează veșnic nu iese niciodată din Sine, din lumina Sa neapropiată (I Tim. 6,16), cu care Se îmbracă, din fericita veșnicie, în care Se odihnește, din nemărginita măreție, potrivit căreia nu încap în nici o făptură și nici în lumea întreagă. Prin urmare, cerul este acolo unde e Dumnezeu Cel Neapropiat și Nemărginit, este acolo unde se descoperă sfînțenia Lui atotluminătoare, unde se arată adevărul cel veșnic, întrucât El este adevărul (v. În 14, 6), acolo unde sălășluiește iubirea desăvârșită (v. I În 4, 12), pe care El o dăruiește și o desăvârșește, unde odihnește pacea ce covârșește toată mintea (Filip.

4, 7), care de la El iese, și El este pacea noastră (Efes. 2,14), unde prisosește bucuria duhovnicească, pe care o naște Duhul Mângâietorul (v. În 14, 26): pe scurt, *cerul este acolo unde e Domnul, cu puterea, cu bunătatea și cu Dumnezeirea Sa Se descoperă, lucrează și împărățește.*

Omul întâi-zidit vedea acest cer. Pe măsura dreptății și sfințeniei sale l-a încăput în sine și a trăit în el, atâta timp cât puterile Celui Preaînalt (v. Lc. 1,35) lucrau în el (în om) fără ca el să se împotrivească lucrării lor, supunându-se lor cu totul. În curând însă a închis cerul, atunci când a pus voia sa ca pe o piedică în calea voii lui Dumnezeu, a întins rațiunea sa ca pe un val asupra înțelepciunii veșnice sau, după chipul lui lucifer, visând să-și măsoare puterile cu puterile lui Dumnezeu, visând să fie ca Dumnezeu, a căzut din cerul acesta pe pământ, trăgând tot neamul omenesc după el. De atunci, în fiecare om, orice s-ar afla care să fie al lui este trup, născut din trup (v. În 3, 6), și pământ, luat din pământ. Făcându-se izvor de gânduri rele, inima l-a așezat pe om pe o treaptă atât de joasă, încât acesta, atunci când lucrează cu puterile sale și după voia sa, face numai cele potrivnice și vrăjmașe lui Dumnezeu.

Dumnezeu este Adevăr, iar toate lucrurile omenești sunt minciună, fiindcă le odrăslește rădăcina cea veche a minciunii, nesculsa din inimă, chiar dacă mulți cred în ele ca într-un adevăr neîndoielnic. Dumnezeu este Dragoste, iar lucrurile omenești sunt zavistie, chiar dacă dragostea lor ar fi dovedită prin multe încercări, întrucât în ele se coc roadele zavistiei din Eden. Domnul este Pace, iar lucrurile omenești sunt tulburare și răzvrătire, chiar dacă s-ar împăca prin ele popoare întregi, întrucât tulburătorul Împărăției lui Dumnezeu le insuflă într-ascuns, cu nădejdea de a-și atinge scopurile.

În Domnul este bucurie, pe când în lucrurile omenești - întristare și necaz, chiar dacă oamenii s-ar bucura de ele în toate zilele; întristare și necaz, pentru că pe ele stă pecetea osândei cerești: a trăi pe pământ în dureri și în necazuri (v. Fac. 3,16) și, ca încununare a tuturor durerilor, a muri (v. Fac. 2,17).

Astfel, duhul omului și tot omul, care s-a cufundat în sine, oricât s-ar înălța în ochii omenești prin puterile proprii, este pământ netocmit (v. Fac. 1,2), și rămâne pământ până când se supune tot puterilor dumnezeiești - altminteri, se va pogorî în adâncul cel mai de pe urmă al păcatelor.

Fericitul cer s-ar fi ascuns de noi pentru totdeauna dacă Iisus Hristos nu l-ar fi plecat prin pogorârea Sa și nu l-ar fi deschis cu atotputernica Cruce, omorând pe ea vrajba. În Hristos, a binevoit Dumnezeu să sălășluiască toată plinirea Dumnezeirii

și printr-însul toate cu Sine să le împace, scoțându-ne de sub puterea întunericului și strămutându-ne în împărăția Fiului iubirii Sale (Col. 1, 19,13).

Tatăl, Care Se odihnește în Fiul, Se odihnește și acolo unde Iisus Hristos Se sălășluiește, unde cu sângele Lui (v. Efes. 1, 7) se stinge flacăra mâniei veșnice, vine spre vindecare trupul răstignit și îngropat, este primit în haina nestricăciunii și a sfințeniei - căci prin Iisus Hristos se refac sfințenia, dreptatea, dragostea, pacea și bucuria dumnezeiască. Așadar, cerul se deschide și este acolo unde este Iisus Hristos.

Sfinții lui Dumnezeu, biruind pe pământ lumea sub catapeteasmă, adică sub trupul (v. Evr. 10,20) lui Iisus Hristos, s-au apropiat de Lumina cea Neapropiată, s-au suit în Sfânta sfințelor, în Hristos și cu Hristos prăznuiesc acum, și ca atare sunt cer. Cei ce trăiesc pe pământ, atunci când se adună nu în numele pământului și în numele unui om, ci în numele lui Iisus Hristos, alcătuiesc, de asemenea, cer. Atunci, Acesta petrece între ei: unde sunt doi sau trei adunați în numele Meu, acolo sunt și Eu în mijlocul lor (Mt. 18, 20). În fiecare adunare care se ține pe pământ în numele lui Hristos este cer.

Inima omului, dacă se întărește în credință și crește în dragoste până într-atât că se descoperă toată în fața lui Iisus Hristos, și Acesta, pogorându-Se la ea, cu sfințenia Sa Își face locaș (v. În 14, 23), este și ea cer.

Cuvântul lui Dumnezeu ne încredințează de taina rămânerii lui Hristos pe pământ până la sfârșitul tuturor vremurilor: *Eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârșitul veacului (Mt. 28,20).*

De aceea, și cerul este cu noi și în mijlocul nostru, chiar dacă noi nu ne atingem de el. Dacă cerul acesta dumnezeiesc se poate descoperi vreodată prin chipuri simțite și pentru omul robit simțurilor, ei bine, aici, când se frânge Cereasca Pâine și se dă Paharul Vieții, într-un fel o parte din acest cer se descoperă și pentru noi - dar cugetând la cer, dacă ne vom ridica spre el doar privirile gândului, lăsându-ne dorințele pe pământ, ne vom atrage întrebarea muștrătoare auzită cândva de către martorii Înălțării: Bărbați galileeni, de ce stați privind la cer? (Fapte 1, 11).

De ce, gândindu-vă la cer, nu-l doriți? De ce, privind la slava și măreția lui, nu vă înălțați inimile către el?

Cerul, care a fost plecat atât de aproape de noi, oare nu se întinde peste tot pentru ca din toate țările și din toate locurile să se poată sui la el - și asta nu numai prin

lucrări simțite, ci și punând în inimă suișuri neconținute (v. Ps. 83, 6)? Cu atâtea bunătați veșnice, pe care le cuprinde cerul și dintre care fiecare întrece prețul a toate cele văzute, suntem îmbiați pe pământ pentru ca inima noastră să fie în cer, să năzuiască într-acolo și să se odihnească acolo unde este această comoară veșnică - pentru că unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră (Mt. 6, 21).

Pe cât e însă de aproape cerul, pe atât de departe suntem noi de el, după cât se vede, și pe atât de greu ne e să suim la el. Uneori se nasc dorințe de această înălțare, dar, ca niște scânteii slabe într-o pâclă deasă, se sting îndată ce scapără. Uneori mintea năzuiește s-o rupă cu deșertăciunea, dar, ca un întemnițat, nu face decât să schimbe locul unde-i închis, fără să scape din închisoare. Cu adevărat, lanțuri grele ne pironesc de pământ, și ele sunt tot atât de numeroase ca lucrurile pământești pe care le dorim, tot atât de tari ca dragostea pe care ne-o stârnesc ele - dar de vreme ce nimic din cele pământești nu se lipește de la sine de voia noastră, noi, dimpotrivă, ne lipim de tot ce e pământesc; de vreme ce faptele, prin nestatornicia și stricăciunea lor, ne depărtează de ele, noi, dimpotrivă, nu conținem a năzui spre ele cu dorințele noastre, înseamnă că nu lucrurile pământești, ci dorințele care se nasc în voința noastră sunt lanțurile noastre, care ne ținutiesc de pământ.

Povățuindu-ne să căutăm cele cerești, Apostolul rupe aceste lanțuri cu un singură spusă: *ca să nu mai trăiască timpul ce mai are de trăit în trup după poftele oamenilor, ci după voia lui Dumnezeu (I Pt. 4, 2).*

Așadar, nu de puterile din afară, nu de tragerea noastră cu de-a silă ține slobozirea de pământ a inimilor noastre, ci de puterea lăuntrică a voinței, ce poate rupe lanțurile pe care tot ea le alcătuiește, poate tăia dorințele ce se nasc din ea. De altfel, această mare putere este neputincioasă atunci când visăm să o sprijinim cu puterile rațiunii noastre, însă devine cu adevărat mare, tare și neînfrântă atunci când este însuflețită de credință, care îl face pe om nu numai să se biruie pe sine însuși ci să biruie chiar și împărății; când este sprijinită de nădejdea ajutorului atotputernic, dobândită și înnoită prin nevoințele rugăciunii.

Puținătatea credinței ne clatină între cer și pământ, între poftele omenești și voia lui Dumnezeu, și de aceea nu suntem nici reci, nici fierbinți (v. Apoc. 3, 16) - dar cel în inima căruia se aprinde văpaia credinței, ca să taie din sine toate poftele omenești și să-și deșerte de sine voia până într-atât, încât să lucreze în ea numai voia lui Dumnezeu, pornește pe calea lui Iisus Hristos. Se pogoară cu El în iesle prin deșertarea de tot ce este al lui; suie cu El în pustie, acolo unde sunt puse la încercare tăria credinței și nădejdea; flămânzește și însetează cu El, omorându-

și tot timpul poftele trupului; Îl urmează în loc pustiu sau în munte ca să se roage; primește pe umeri crucea Lui, îndrăgind răbdarea și neceazul; se îngroapă cu El întru omorârea a tot ce e omenesc. Această cale a lui Iisus Hristos este singura cale de pe pământ care duce la cer: ea este voia lui Dumnezeu, descoperită prin faptele lui Hristos. Nu știm când vine atotputernicul ajutor de la Domnul la cei ce purced pe această cale. Oricum, nu este ascuns de noi faptul că viața lor e în ceruri (v. Filip. 3,20), deși petrec pe pământ cu trupul, și întrucât Iisus Hristos este în ei (v. II Cor. 13, 5), este în ei și cerul.

De aici mă întorc către mine însumi și către lume: ce putem găsi atât de slăvit și de mare în noi înșine și pe pământ ca să amânăm suirea pe calea cerului? Stricăciunea pământului, care preface totul în stricăciune; deșertăciunea lumii, care ne învârtă ca un vifor gândurile și voile; putreziciunea trupului, care se strică și moare neconținut; josnicia minții, care nici în cele mai mărețe fapte nu se ridică mai presus de ea însăși; vătămarea voinței, prin care ne iubim numai pe noi înșine și, prin această iubire, ca printr-un sărut lingușitor, ne dăm singuri pe mâna vrăjmașilor noștri: aceste piedici ne opresc pe noi de la calea cerului, care duce la veșnică adunare sărbătorească și la Biserica celor întâi-născuți, care sunt scriși în ceruri (Evr. 12, 23)?

Dar dacă nevoitorii cerului aud că toată făptura suspină și are dureri, așteptând izbăvirea din robia stricăciunii și slobozenia (Rom. 8, 20-23), aceeași făptură suspină și din pricina noastră, care o facem roabă deșertăciunii, și trupul nostru, ca o făptură care ni se supune, suspină pentru înrobirea lui și a noastră. Cu deosebit de multe și de puternice suspinări, uneori cu dojeni și învinuiri, alteori cu gemete și cu strigăte, ne îndeamnă să căutăm slobozirea din robia stricăciunii rămasă de suflare cerească din noi, care nu se satură cu nimic vremelnic și pământesc.

O, dacă nestatornicia întregii frământări văzute a lumii, suspinele din afară și suspinele dinlăuntru, mișcându-ne împreună și întărindu-se unul pe altul, ne-ar împinge, în cele din urmă, să căutăm odihnă de tulburarea cea pământească, ce crește neîncetat înlăuntru și în afara noastră - și să ne împingă în așa fel, încât nu doar cu limba, ci și cu inima să strigăm către Domnul din toate puterile și din toată tăria noastră: Hristoase, Cel ce Te-ai înălțat! Cu puterea Ta s-au înălțat de pe pământ oameni cu slăbiciuni, asemenea nouă (v. Iac. 5, 17); dă-ne și nouă aripi, ca din această deșertăciune, din tulburările acestea să zburăm spre Tine pe cărările Tale și să aflăm odihnă pe ele! (v. Ps. 54, 6) Amin.

(din: Sfântul Inochentie al Penzei, Viața care duce la Cer. Învățăturile unui sfânt tânăr, Editura Sophia, 2012)

Sfântul Neofit Zăvorâtul - Înălțarea Domnului - „Ridicați, căpetenii, porțile voastre cele veșnice și va intra Împăratul slavei!”

Fiindcă sufletul oricărui om iubitor de Dumnezeu și iubitor de Hristos se bucură astăzi de Înălțarea lui Hristos și de nădejdea venirii Duhului Sfânt, să ne bucurăm și noi ca niște iubitori de Hristos, fiindcă și cerul și pământul se bucură astăzi și prăznuiesc sfânta Înălțare a Mântuitorului nostru.

Despre Înălțarea Domnului nostru Iisus Hristos și despre cinstirea cea mai presus de fire a firii omenești și despre porțile cerești

Binecuvântează, părinte,

1. Frați și părinți, fiindcă sufletul oricărui om iubitor de Dumnezeu și iubitor de Hristos se bucură astăzi de Înălțarea lui Hristos și de nădejdea venirii Duhului Sfânt, să ne bucurăm și noi ca niște iubitori de Hristos, fiindcă și cerul și pământul se bucură astăzi și prăznuiesc sfânta Înălțare a Mântuitorului nostru. Să ne bucurăm, dar, împreună, fiindcă peretele din mijloc al despărțiturii [Ef. 2, 14.] este surpat prin Înălțarea Domnului și cele despărțite au fost unite și cele de pe pământ au fost unite cu cerul. Să cântăm și să lăudăm și să mărim și să ne închinăm pricinii acestei străine uniri, fiindcă nu numai că a răbdat să îmbrace trupul nostru muritor de lut din Fecioara Maria, ci fiindcă și la ceruri a înălțat-o pe ea și [firea] care era

vinovată și lepădată în părțile cele mai de jos ale pământului, a înălțat-o astăzi mai presus de ceruri și așezând-o împreună cu El pe tronul acela părintesc negrăit, a șezut de-a dreapta [Tatălui] și a învrednicit-o să fie închinată de Sfinții îngeri și de toată făptura.

2. Să ne înfricoșăm cei ce ne-am întinat trupul în păcate, pentru că noi, păcătuiind, Îl necinstim pe Cel ce S-a întrupat pentru noi și a cinstit firea noastră și să ne sânguim a ne pocăi sincer și prin fapte bune să cinstim trupul Domnului, pentru că și Acela, omorând patimile trupului nostru, să dea sufletului nemuritor odihnă și viață. Mare cu adevărat și mai presus de fire este vrednicia firii noastre, fiindcă este și după chipul, și după asemănarea lui [Fc. 1, 26.] Dumnezeu și fiindcă a luat trupul nostru și împreună a șezut pe tronul cel părintesc și în chip mai presus de fire l-a slăvit. La această slavă doreau și îngerii să privească [I Pt. 1, 12.]: Căci într-adevăr nu a luat firea îngerilor, ci sămânța lui Avraam a luat [Evr. 2, 16.].

Pentru aceasta și David uimit zicea: Ce voi răsplăti Domnului pentru toate câte mi-a dat mie? [Ps. 115, 3. (I Tes. 3, 9)]. Și profetind negrăita Lui pogorâre cânta: Plecat-a cerurile și S-a pogorât și negură sub picioarele Lui [Ps. 17, 10.], adică pe pământ. Căci negura înseamnă neclaritate, ca să nu se arate îndată în chip vădit tuturor taina și mai înainte de vreme curioșii să iscodească cele ale vremii. Și de aceea negura e neclaritate, pentru ca mai înainte de orice, zămislirea să fie necuprinsă și în liniște și fără tulburare ca ploaia pe lână [Jud. 6, 36-40; Ps. 71, 6.], ceea ce s-a și întâmplat.

Iar Înălțarea Lui și venirea Duhului Sfânt arătând-o și Zaharia, zicea: Iată ziua Domnului vine [Zah. 14, 1.] și vor sta picioarele Lui în ziua aceea pe Muntele Măslinilor care este în fața Ierusalimului, la răsăritul [Zah. 14, 4.] soarelui și în ziua aceea vor izvorî în Ierusalim ape vii: jumătate se vor îndrepta către marea cea de la răsărit și jumătate către marea cea din urmă și așa va fi și vara, și primăvara [Zah. 14, 8.].

3. Apa vie care a ieșit din Ierusalim, despărțită sus și jos, vara și primăvara, este harul care curge, râu al Duhului Sfânt. Căci despre această Scriptură vorbea Domnul că: Cel ce crede în Mine, precum a zis Scriptura, râuri de apă vie vor izvorî din pânțele lui [In 7, 38.]. Căci această apă, după Înălțare, purtându-i pe apostoli, au ieșit din Ierusalim, ca o apă vie și ca niște râuri izvorâte de la Dumnezeu, au vărsat în marea cea dintâi și cea de pe urmă, adică în părțile de miazăzi de Ierusalim, Etiopia și pretutindeni, apa cea vie a cunoștinței de Dumnezeu care adapă neamurile. Asemenea și David, arătând Înălțarea Domnului prin nor și îngeri, cânta lui Dumnezeu: Adevărul Tău până la nori, puterea Lui în

nori [Ps. 67, 35.], Cel ce pune norii suirea Lui, Cel ce umblă pe aripile vântului, Cel ce face pe îngerii Săi duhuri și pe slugile Sale pară de foc [Ps. 103, 3-4 (Evr. 1, 7)].

4. Iar strigătul plin de bucurie al acestor duhuri și al sfinților slujitori purtători de foc către puterile de mai sus este: Ridicați, căpetenii, porțile voastre, vă ridicați porțile cele veșnice și va intra Împăratul slavei [Ps. 23, 7.]. Și cine este Acesta Împăratul slavei, întreabă la rândul lor puterile cele de sus? Pe acela noi Îl cunoaștem Împărat al slavei, căruia porțile și încuietorile nu pot să-I stea închise. Și cine este, așadar, acesta Împăratul slavei? [Ps. 23, 8.]

Iar cele care Îl duc pe nor pe Domnul iarăși răspund: „Nu unul este Acela și altul Acesta, ci Acesta este Domnul puterilor și Împăratul slavei [Ps. 23, 10.] și poate să intre și ușile fiind închise [Cf. In 20, 19.], dar nu voiește, ci ca să creadă toți că nu a lepădat trupul pe care l-a luat, ci împreună cu trupul s-a înălțat: ridicați porțile și va intra [Ps. 23, 7] căci cu trup a venit prin care a și pus trofeu de biruință, prin care a și omorât moartea, prin care și porțile iadului și încuietorile le-a zdrobit și l-a legat pe tiran și vasele lui le-a răpit și văgăunile lui le-a surpat și, dezlegând pe cei pe care odinioară îi ținea legați, i-a scos afară și le-a fost lor spre mântuire din toată întristarea lor”. Nu sol, nici înger, ci Însuși Domnul i-a mântuit pe ei și i-a izbăvit pe ei și i-a luat pe ei și i-a înălțat pe ei în toate zilele cele din veac [Is. 63, 8-9.] și, ca un Împărat purtător de biruință, după biruința asupra tiranului și izbăvirea celor robiți, așezându-se în căruță de nori și urcând în car îngeresc deja S-a suit, precum vedeți ca Împărat al slavei și Domn al puterilor [Ps. 23, 10.], al nostru, pe scurt, al tuturor. Îmbrăcăminteia Lui, cum vedeți, este roșie, din Vosor [Is. 63, 1-3.].

El este împodobit cu haina Lui, strigă cu putere multă: Eu aleg dreptatea și judecata mântuirii. Și pentru ce, zice, sunt veșmintele Tale roșii și veșmântul tău este roșu ca al celui care calcă în teasc? [Is. 63, 3.]. Singur am călcat în teasc și dintre neamuri nici un bărbat nu era cu mine [Plâng. Ier. 1, 15.]. În teascul crucii și al pătimirii, în teascul căpățânii, prin sulița care Îmi străpungea coasta am călcat singur și nici unul dintre oameni nu a lucrat împreună cu mine [Is. 63, 5.] la acest lucru. Ridicați, căpetenii, porțile voastre veșnice [Ps. 23, 7.], veșnice fiindcă nu este nimic acolo vremelnic și stricăcios. Iar dacă porțile Împărăției sunt veșnice, cu atât mai mult însăși Împărăția este veșnică și până în veacul vecului. Și iarăși. Dacă Împărăția este astfel ce ar putea cineva spune despre veșnicul Dumnezeu, potrivit Sfântului Pavel, și despre Împăratul ei, decât că este fără de început și fără de sfârșit Firea unică a Unimii Întreit Sfinte.

5. Să nu ascultăm acestea despre Împărăție cu nepăsare frații mei. Căci cel ce aude cu nepăsare de asemenea lucruri și despre Împărăție și despre porțile cele veșnice și nu face cele vrednice de intrarea acolo, se va sălășlui numaidecât afară cu fiarele sălbatice [Dan. 4, 23.], ceea ce este o priveliște jalnică și vrednică de lacrimi multe și de suspine, că pentru lucruri vremelnice și plăceri rușinoase și trupești vom fi închiși afară din Împărăția Cerurilor, fără de iertare și că de voie am preferat mai degrabă osânda în locul Împărăției celei veșnice, și vieții, și odihnei.

Dar nu așa, vă rog, fraților, pentru Domnul, nu, ci mai degrabă, prin pocăință și întoarcere la Dumnezeu și fapte bune să ne sârguim să fim și noi înlăuntrul porților acelea de care am vorbit și să ne bucurăm împreună cu dreptii de bunătățile veșnice adunate acolo, cu harul și cu Iubirea de oameni a Domnului nostru Iisus Hristos.

Traducere și adaptare: Laura Enache

(Sfântul Neofit Zăvorâțul, Cateheza a 14-a, traducere de Laura Enache, în pregătire la Editura Doxologia)

Minunata Înălțare a Domnului nostru, eveniment proorocesc al celei de-a doua Lui Veniri. Smerenia Slavei dumnezeiești și mutarea întâlnirii Domnului de la trup către duh

Pr. John Behr: Înălțarea Domnului nostru

Apostol: Fapte 1,1-12; Evanghelie: Luca 24, 36-53

***“Suitu-S-a Dumnezeu întru strigare,
Domnul în glas de trâmbiță.” (Ps. 46, 5)***

După ce am prăznuit Pătimirea lui Hristos, am petrecut patruzeci de zile în compania ucenicilor, bucurându-ne de prezența Domnului celui Înviat. Am participat la multe evenimente în acest ciclu liturgic,

- ⇒ începând cu intrarea lui Hristos în Ierusalim, unde I s-a făcut o primire publică plină de fast.
- ⇒ Apoi a venit trădarea Lui, sau mai degrabă dăruirea Lui de Sine, și Pătimirea Sa, când a fost părăsit de ucenici, care au și tăgăduit că L-ar cunoaște.
- ⇒ Dar ei, și noi, am fost repuși în comuniune cu El atunci și li S-a arătat din nou, lor și nouă, la frângerea pâinii și, așa cum am auzit astăzi în lectura evanghelică, deschizând Scripturile.

Putem vedea că a fost scris că Hristos va suferi, sculându-Se a treia zi, și că pocăința și iertarea vor fi propovăduite în numele Lui, începând de la Ierusalim - de la locul unde a pățimit, pentru ca vestea să fie propovăduită celor care au fost părtași la moartea Lui.

După toate acestea, acum suntem chemați să sărbătorim Înălțarea Sa, ridicarea sau înălțarea la dreapta Tatălui. Aceasta este, ca să zicem așa, biruința lui Hristos, culmea slujirii Sale lumești, sărbătorită cu strigăte și trâmbițe așa cum se vorbește în victoria din Psalm. Noi sărbătorim aceasta ca pe o procesiune și înălțare triumfătoare; dar, spre deosebire de intrarea în Ierusalim, aceasta este o biruință sărbătorită discret, în livezile de măslini pe munte în afara Ierusalimului, doar cu câțiva dintre ucenici și cu Maica Sa.

Acest tablou este în real contrast cu momentul Duminicii Floriilor. În amândouă vedem intrarea Regelui: într-una în cetatea pământească a Ierusalimului, unde cei care Îl întâmpinau încă nu înțeleseseră natura acestei domnii; iar cealaltă în ceruri.

Acum, cu siguranță gândim că, după toate cele prin care au trecut ucenicii, vor fi știind acum cu ce fel de domnie este rege Hristos.

Astfel, este destul de tulburător să auzim din Fapte că, atunci când ucenicii s-au strâns împreună, ei L-au întrebat pe Hristos: „Oare acum vei reinstaura domnia lui Israel?”

Chiar și acum încă trebuiau să învețe că Împărăția lui Hristos nu este din lumea aceasta, că slava Lui nu este o slavă recunoscută printre oameni, că, de la un capăt la altul, calea Lui este a smereniei, drumul Crucii.

Întorcându-Se la Tatăl Său, El a făgăduit ucenicilor Săi că nu îi va părăsi, ci că le va trimite un alt mijlocitor, pe Duhul Sfânt, Cel Care le va reaminti despre toate lucrurile pe care le-a făcut El, Care îi va povățui în tot adevărul, luând din ceea ce este a lui Hristos și dându-le ucenicilor (cf. Ioan 14, 26; 15, 26; 16,13-15).

Doar prin puterea Duhului putem vedea că drumul smereniei lui Hristos este de fapt un drum de slavă, al dumnezeirii - o smerenie dumnezeiască, pentru că aceasta nu este calea lumii, acesta nu este modul în care vedem de obicei lucrurile. Doar atunci când ne îndreptăm din nou spre Scripturi, așa cum ne-au fost tâlcuite de Hristos, putem, cu Duhul lui Hristos, să începem să înțelegem această misterioasă coincidență a opuselor: slavă și smerenie, tărie și slăbiciune, înțelepciune și nebunie, viață și moarte, Cuvântul în trup.

Când ne îndreptăm privirea spre principalele evenimente din viața lui Hristos, așa cum sunt ele prezentate în Evanghelii, putem vedea această smerenie dumnezeiască manifestată în fiecare eveniment. Nașterea Sa nu a fost însoțită de nici un fel de fast lumesc: totul s-a întâmplat într-un cadru umil și obscur, cu puțini martori, deși a fost lăudată de cetele îngerești. Răstignirea Sa a fost o moarte rușinoasă, însoțită de tâlhari, dar părăsit de ucenici, deși este recunoscut ca Fiu al lui Dumnezeu de către centurion.

Învierea Sa, de asemenea, nu a avut nici un martor, și prima reacție la vederea mormântului gol a fost necredința, faptul a fost din nou prea mărit de îngeri.

Acum din nou la Înălțarea Sa; aceasta se petrece în obscuritate. De această dată chiar și îngerii sunt uimiți: atunci când li se spune să ridice porțile ca să intre Împăratul slavei, îi auzim cum întreabă în uimire: „Cine este Împăratul slavei?” (Ps. 23,10).

Ca să nu gândim, ca și ucenicii, că Împărăția slavei Domnului Înviat este ceva omenesc, așa cum ne-am putea noi imagina, să fim cu luare aminte la cuvintele îngerilor: nu stați privind la cer! Nu vă așteptați să Îl vedeți pe Hristos la fel cum era cunoscut atunci când era văzut în trup, dar ucenicii de nenumărate ori nu au reușit să Îl recunoască drept Domn! Așa cum spune Sfântul Pavel, deși cândva L-am cunoscut pe Hristos după trup, nu-L mai cunoaștem astfel acum, ci acum Îl cunoaștem în Duh (cf. 2 Cor. 5, 16). Și așa cum a subliniat Sfântul Ignatie: „acum că Hristos S-a urcat la Tatăl este de fapt mai vizibil decât era înainte” (Epistola către Romani 3).

Acum ne putem uni cu îngerii și să vedem slava lui Dumnezeu manifestată în toate acele momente de obscuritate și umilință.

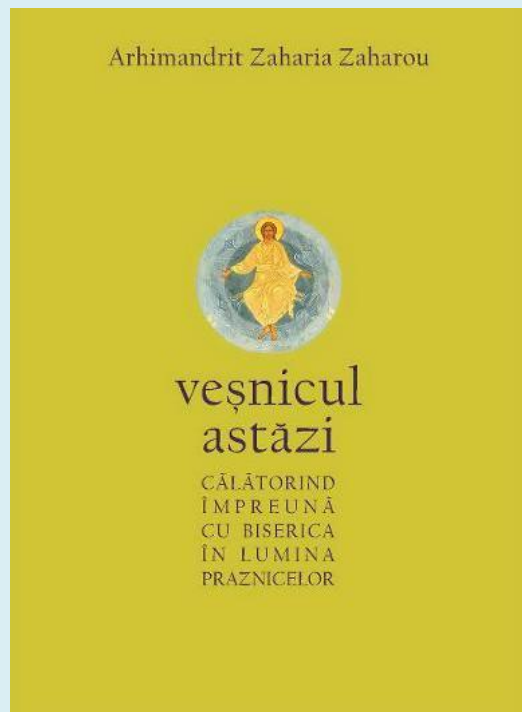
Dar să luăm aminte și celelalte spuse de îngeri: că Hristos va veni din nou la fel cum S-a și înălțat. Dacă Îl urmăm pe Hristos, pe drumul smereniei Sale, călăuziți de Duhul, în mod sigur Îl vom întâlni pe Domnul. Mai mult decât atât: vom fi ridicați împreună cu El, prin coborâre, în înălțimile cerurilor, și El va schimba smerenia trupului nostru pentru a-l face asemenea trupului Său slăvit, pentru ca atunci când se va arăta, cu adevărat vom fi asemenea Lui (cf. Filip. 3, 21; I Ioan 3, 2).

Să ne pregătim, acum și în zilele care urmează între sărbătoarea Înălțării și Cincizecime, pentru a-L primi cu vrednicie pe Duhul, nu după așteptările noastre omenești, ci după cum Hristos ni L-a dăruit; și să ne rugăm ca acum și întotdeauna să

fim gata spre a-L întâlni pe Domnul în noimele Scripturilor pe care ni le descoperă și în chemarea la frângerea pâinii, spre împărtășirea de Trupul și Sângele Său.

(în: Pr. Prof. John Behr, “Crucea lucrează în lume: Omilii pentru perioadele liturgice de peste an”, Editura Doxologia, Iași, 2016)

Arhim. Zaharia Zaharou: Minunata Înălțare a Domnului, eveniment proorocesc al celei de-a doua Lui Veniri în slavă

“Acest Iisus care S-a înălțat de la voi la cer, astfel va și veni, precum L-ați văzut mergând la cer” (Fapte 1,11).

Timp de patruzeci de zile, Domnul „S-a înfățișat pe Sine viu” (Fapte 1,3) ucenicilor, descoperindu-le tainele Împărăției Sale. El i-a instruit pe ucenici prin simpla Sa prezență, dar, în același timp, a încercat să-i deprindă și cu absența Sa, ca să sporească înlăuntrul lor tânjirea după o unire și mai desăvârșită cu El, o unire în Duhul Sfânt. Deși Îl cunoscuseră în trup, de acum încolo aveau să-L cunoască în Duh, căci „Duhul este cel ce dă viață; trupul nu folosește la nimic” (Ioan 6, 63).

Ucenicii Îl cunoscuseră pe Hristos ca om și trăiseră în preajma Lui cu atâta familiaritate, încât Domnul le spusese: „De acum nu vă mai zic slugi... ci v-am numit pe voi prieteni” (Ioan 15, 15). Însă acum, după ce au crezut în Învierea Lui, ei

aveau nevoie să înțeleagă că Iisus este Domnul Savaot și că trebuie să-și trăiască în Duh dragostea față de Hristos și legătura cu El. De aceea, Domnul cel Înviat i-a zis Mariei Magdalena: „Nu te atinge de Mine“ (Ioan 20,17). Și ea trebuia să depășească această bucurie omenească de a vedea trupul înviat al lui Hristos, ca să înceapă să-și trăiască legătura cu Domnul în Duhul Sfânt.

Înălțarea este cu deosebire un eveniment proorocesc. În ultima Sa întâlnire cu apostolii, Domnul le-a vorbit despre sfârșitul veacurilor, atunci când Împărăția Lui avea să fie „așezată la loc” (cf. Fapte 1, 6) în slavă. Apostolii nu puteau înțelege încă măreția acestei reșezări, pe care o limitau doar la poporul lui Israel. Inima lor avea să se deschidă larg pentru a cuprinde într-însa mântuirea universală a lui Hristos abia în ziua Cincizecimii, atunci când avea să se reverse peste ei Duhul Sfânt.

Hristos S-a înălțat la cer în timp ce îi binecuvânta pe apostoli. „Și pe când îi binecuvânta, S-a despărțit de ei și S-a înălțat la cer“ (Luca 24, 51). În Faptele Apostolilor se spune că Domnul S-a despărțit de ucenici în același chip în care Se va și întoarce în ziua celei de-a doua Lui Veniri (cf. Fapte 1,11).

După cum zice Domnul în Evanghelie (cf. Matei 25, 31-32), atunci când va veni din nou, El îi va aduna pe toți dreptii Săi din toate colțurile pământului și îi va lua cu Sine în Împărăția Lui. Și ce le va spune glasul milostivirii Sale aleșilor Săi în ceasul acela înfricoșat? „Veniți, binecuvântații Tatălui Meu, moșteniți împărăția cea pregătită vouă de la întemeierea lumii“ (Matei 25, 34). Vedem că Domnul Se înalță la cer binecuvântându-i pe ucenici, iar în ziua cea din urmă a celei de-a doua Lui Veniri, El îi va binecuvânta pe aleșii Săi într-un chip și mai limpede și mai îmbelșugat.

„Un nor L-a luat de la ochii lor” (Fapte 1, 9). Domnul S-a înălțat la cer în slavă. În Vechiul Testament, norul luminos - slava lui Dumnezeu - însoțea neîncetat prezența Domnului, însă, în zilele vieții Sale pământești, El Și-a ascuns slava, pentru ca să Se poată apropia de noi și să ne pregătească să moștenim și noi această slavă în chip nestrămutat.

Atunci când Domnul S-a înălțat la ceruri, îngerii le-au tălmăcit apostolilor însemnătatea acestui eveniment, încredințându-i că Hristos va veni din nou cu aceeași slavă în ziua cea din urmă (cf. Fapte 1,11). Îngerii se bucură acum de înălțarea Mântuitorului la cer și cete de îngeri vor fi prezenți cu putere la marele eveniment al celei de-a doua Lui Veniri.

Înălțarea Domnului s-a petrecut brusc, pe neașteptate, în timp ce Domnul le vorbea ucenicilor. Atotputernicul Iisus, Care este stăpân peste ani și peste vremuri, ne-a prevenit că va veni din nou la sfârșitul veacurilor pe neașteptate, „ca un fur noaptea“ (1 Tes. 5, 2).

Ziua Domnului trebuie să vină pe neașteptate, pentru ca în felul acesta să se vădească toți cei ce au dragoste adevărată pentru Cel ce vine: cei a căror inimă veghează chiar și în timpul somnului, tânjind după iubitul Mire al Bisericii și Dumnezeuul lor, cei care au destul untdelemn al harului și păstrează aprinsă candela inimii lor, după cum ne învață pilda fecioarelor înțelepte (cf. Matei 25,1-13) și viețile tuturor sfinților.

(în: Arhimandrit Zaharia Zaharou, Veșnicul astăzi, Editura Bizantină, 2018)

”Examenul” Înălțării. “Domnul Se înalță la cer pentru ca noi să ridicăm Sus inimile noastre, să biruim această lume, această strâmtoare a păcatului, în care se chinuiește sufletul nemuritor, pentru ca el să înceapă să trăiască”

Cuvânt la Înălțarea Domnului al Părintelui Andrei Lemeshonok:

În viață, întotdeauna, dacă nu va fi moarte, nu va fi nici înviere. Dacă nu va exista Săptămâna Patimilor, nu va avea loc acea deșertare până la capăt, nu va fi nici acea bucurie. Dacă un om va intra în biserică din inerție, nu va auzi acolo nimic. De aceea trebuie să cuprindem cele de necuprins: pe de-o parte întristarea, iar pe de altă parte bucuria. Întristarea pentru păcătoșenia noastră, pentru urâtenia noastră, și bucurie pentru dragostea lui Dumnezeu pentru noi. Întotdeauna este o astfel de limită [întrepătrundere]. Nu poate fi una fără cealaltă.

Așa și aici: Hristos pleacă, Se desparte de apostoli și, prin urmare, și de noi toți, dar El nu ne părăsește. El ne lasă să așteptăm venirea Mângâietorului. El crede că noi Îl vom putea cuprinde pe Duhul Sfânt, iar acest Duh Sfânt ne va face oameni noi, poporul lui Dumnezeu. Acest Duh Sfânt ne va da îndrăzneală. Așa cum apostolii au plecat în lume și nu se mai ascundeau de frica iudeilor, au plecat să dea de știre întregii lumi despre Hristos. La fel și oamenii care intră cu sfială în biserică, cărora uneori le este rușine să facă semnul crucii, atunci când în jurul lor

se află cei necredincioși, le este rușine să vorbească despre Dumnezeu, pentru că toți sunt “educați”, “inteligenți”, “atotștiutori”.

Atât de dificil este la început să vorbești despre minune, despre Hristos, despre acea simplitate în care Hristos vine într-o persoană... Cu adevărat în Biserică totul este simplu: va înțelege și un copil și un bătrân; și un învățat și cel mai analfabet om. Totul este făcut în așa fel, ca omul să poată nu doar să se atingă, ci să se și unească cu Dumnezeu.

Sărbătoarea Înălțării este o așteptare, este un examen. 40 de zile Hristos a fost cu apostolii și El îi pregătea pentru aceea că ei vor trebui să meargă singuri. Îi lasă pentru ca apostolii să decidă pentru ei înșiși: Îl vor urma pe Hristos, vor putea să fie capabili să lupte cu întreaga lume plină de ispite, cu lumea păcatului, cu firea lor? Sau ei tot timpul trebuiesc purtați în brațe, duși de mână?

Vedem care a fost răspunsul apostolilor atunci când ei, după coborârea Duhului Sfânt, au plecat în lume. La fel și omul: vedem un om care vine la biserică înnegrit de păcat, și, dintr-o dată, harul Duhului Sfânt descoperă în el o astfel de frumusețe încât el însuși nu se recunoaște. Devine dezgustător pentru el acel păcat, acea mizerie în care trăia. Începe să vorbească deja despre cer și este o minune care, desigur, întotdeauna te inspiră. Este o minune cu care, din păcate, toți s-au obișnuit în Biserică. De aceea, acest lucru nu se etalează. E firesc. Omul a mers la biserică și a descoperit pentru sine o nouă lume, a descoperit Cerul.

Domnul Se înalță la cer pentru ca noi să ridicăm Sus inimile noastre, să biruim această lume, această vreme, aceasta apăsare a păcatului, această strâmtoare a lui, în care se chinuiește sufletul nemuritor, pentru ca el să înceapă să trăiască, pentru ca omul să poată vorbi despre iubire, și să poată sluji unui alt om, fără a cere pentru el ale sale, ci dăruind; știind că cu cât mai multe va dăru, cu atât mai multe va primi.

Viața omului se schimbă în totalitate atunci când el începe să aibă încredere în Dumnezeu, când începe să-L caute pe Dumnezeu în viața sa, când începe să vadă sensul vieții nu în aceea de a mânca gustos și a dormi un somn dulce, de a se distra și de a storce din acest trup tot ce se poate, ci atunci când descoperă în sine Împărăția Cerului - “sunteți templu al Duhului Sfânt”.

De aceea, toată pregătirea noastră pentru sărbători - orice sărbătoare ar fi: și cele douăsprezece Praznice Împărătești și sărbătorile sfinților - toate acestea sunt pentru noi o amintire a faptului că noi trebuie să-L urmăm pe Hristos și să intrăm într-o

altă viață, unde nu mai există aceste legături păcătoase după care trăiește lumea cea fără de Dumnezeu, că există un alt adevăr, există o altă viață, și eu sunt altul, nu sunt așa cum m-a făcut această lume. Iar Dumnezeu voiește ca noi toți să devenim sfinți!

Părintele Teofil Părăian - Taina Înălțării

Preacuvioși părinți, stimați studenți, ne-a rămas să ne întreținem în seara aceasta cu gândul asupra celui de-al patrulea eveniment care ține de persoana Mântuitorului nostru Iisus Hristos și de mântuirea noastră, să vorbim despre taina Înălțării. Am vorbit despre taina Întrupării, despre taina Jertfei, despre taina Învierii și acum despre taina Înălțării, despre evenimentul cel din urmă din viața pământească a Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

Și acest eveniment este și cunoscut și necunoscut, și știut și neștiut, și descoperit și nedescoperit și mai presus de toate este o taină. Așa cum taină este Întruparea Fiului lui Dumnezeu, așa cum taină este Pățimirea Lui, așa cum taină este Învierea Lui, tot așa și Înălțarea este o taină. Pentru că ceea ce știm despre Înălțarea Mântuitorului este mai puțin decât ceea ce nu știm. Ceea ce știm, ca și despre celelalte taine, știm din învățătura Bisericii și din practica Bisericii. *Așa cum este sărbătoarea Întrupării Fiului lui Dumnezeu care de fapt are două sărbători, și anume Buna Vestire și Nașterea după trup a Domnului nostru Iisus Hristos, Buna Vestire în 25 martie și sărbătoarea Nașterii Mântuitorului din 25 decembrie, așa cum este o sărbătoare a Jertfei Mântuitorului nostru Iisus Hristos Vinerea Mare, așa cum este sărbătoarea Învierii Domnului nostru Iisus Hristos Sfintele Paști și toate duminicile de peste an, așa este și o sărbătoare a Înălțării Domnului nostru Iisus Hristos care se întinde pe parcursul a 9 zile.*

Începe cu sărbătoarea propriu-zisă, care este și cu sărbătorire de nelucrare, și urmează apoi zile de pomenire ale Domnului nostru Iisus Hristos la sfintele slujbe până în vinerea din săptămâna următoare Înălțării, care totdeauna cade joia. Deci vreme de 9 zile. *Vreme de 9 zile prin slujbele Bisericii suntem îndrumați la*

gânduri în legătură cu Înălțarea Domnului Iisus Hristos și vreme de 9 zile trăim evenimentul acesta în actualitatea lui.

În așa fel sunt rânduite slujbele Bisericii noastre încât aduc în prezent lucruri din trecut. Cele ce s-au întâmplat odinioară le aduc în actualitatea noastră și ne dau prilejul să ne referim la ele, să ne raportăm la ele exact cum s-au raportat cei care au fost martori ai evenimentelor respective. *Sfânta noastră Biserică, prin rânduielile ei, ne ține atenți în legătură cu evenimentele pe care le sărbătorim, ne dă prilejul să ne cercetăm pe noi înșine, să ne cunoaștem credința pe care o avem în evenimentele respective și să fim martori ai acelor evenimente pe care le credem. Așa se face că devenim și martori ai Înălțării Domnului nostru Iisus Hristos așa cum suntem martori ai Învierii, ai Jertfei, ai Întrupării Domnului nostru Iisus Hristos.*

Și aceasta se potrivește mai ales la Înălțarea Mântuitorului când Domnul Hristos le-a spus ucenicilor: "*Îmi veți fi Mie martori în Ierusalim, în toată Iudeea și Samaria și până la marginea pământului*" (Fapte 1, 8). E ultimul eveniment din viața de pe pământ a Mântuitorului și fiind ultimul eveniment este, am putea zice, și evenimentul rezumat, un eveniment în care se rezumă toată viața pământească a Domnului Hristos. Așa că nu e de mirare că în legătură cu acest eveniment se pune și problema mărturie. De fapt mărturie despre Înălțarea Domnului nostru Iisus Hristos o dăm toți credincioșii, așa cum și mărturie despre celelalte evenimente, mai ales mărturie despre Învierea Domnului Hristos dăm toți cei care credem în Înviere, tot așa și mărturie despre Înălțarea Domnului Hristos dăm toți cei care credem în Înălțare.

Dar de altfel nu numai despre Înălțare. *Când zice Domnul Hristos "Îmi veți fi Mie martori" înseamnă: veți mărturisi credința în Mine, în tot ceea ce ține de Mine și în tot ce ține în același timp de voi, pentru că toate câte s-au făcut, s-au făcut pentru a noastră mântuire.* În Crez și spunem că Fiul lui Dumnezeu S-a Întrupat pentru noi și pentru a noastră mântuire, că Răstignirea Domnului Hristos s-a întâmplat pentru noi și fără îndoială că și celelalte evenimente și pentru noi s-au întâmplat, nu numai pentru Mântuitorul Însuși.

Temei pentru credința în Înălțarea Domnului nostru Iisus Hristos găsim în Sfânta Evanghelie de la Marcu, în versetul 19 din capitolul 16, unde se spune că Iisus S-a Înălțat la cer și a șezut de-a dreapta Tatălui. Această afirmație din Evanghelie este de fapt credința pe care au avut-o cei care au știut despre Înălțarea Domnului Hristos, și înainte de a fi Evanghelia a fost credința în acest eveniment, și înainte de a fi scrisă Evanghelia de la Luca, care fără îndoială că la început a fost o scriere

la care au ajuns puțini. În orice caz Sf. Evanghelist Luca nu a avut în vedere Evanghelia pe care a scris-o ca o carte de circulație, ci a avut-o în vedere ca o carte adresată unei anumite persoane pe care a informat-o despre cele petrecute în legătură cu Domnul Hristos, și cuprinde în Evanghelia sa, în câteva versete, foarte pe scurt, și cele în legătură cu Înălțarea Domnului Hristos.

În Sfânta Evanghelie de la Marcu este un singur verset, în Sfânta Evanghelie de la Luca sunt câteva versete din cap. 24.

Sfântul evanghelist Luca doar relatează Înălțarea, nu face nici o apreciere asupra Înălțării, nu face aprecieri de teologie, adânciri, ci doar prezintă evenimentul și reia cele în legătură cu Înălțarea Domnului Hristos și în Faptele Apostolilor, la începutul cărții în cap. 1, unde sunt câteva versete lămuritoare în legătură cu Înălțarea Domnului Hristos. Însă cele scrise de Sfinții evangheliști au ajuns la cunoștința oamenilor după ce s-au răspândit cărțile respective, Evangheliile.

Ori înainte de aceasta, Biserica a învățat. Sfântul apostol Pavel în Epistola I către Timotei are cuvântul că e mare taina creștinătății, *Dumnezeu S-a arătat în trup, S-a îndreptat în Duhul, S-a vestit de îngeri, S-a propovăduit între neamuri, S-a crezut în lume și S-a înălțat întru slavă* (I Timotei 3, 16). Deci și Înălțarea este cuprinsă în aceste cuvinte ale Sfântul apostol Pavel. Bineînțeles că și Epistola I către Timotei a fost o carte ocazională și o carte care nu a avut circulație foarte repede și o circulație foarte mare.

Faptul încredințării despre Înălțarea Domnului nostru Iisus Hristos se datorește propovăduirii creștine din conștiința Bisericii, din propovăduirea însăși, din propovăduirea nescrisă. Până la urmă s-a ajuns să avem și niște documente scrise și e bine și ne bucurăm de ele, dar, cum am spus și altă dată, Biserica ar fi existat și fără Evanghelie, prin propovăduirea vie.

Sfântul evanghelist Luca în relatarea sa despre Înălțarea Domnului Hristos spune că *Domnul Hristos i-a luat pe ucenicii Săi, i-a dus spre Betania și acolo Și-a ridicat mâinile, i-a binecuvântat și pe când îi binecuvânta, S-a depărtat de ei și S-a înălțat la cer* (Luca 24, 50-51). Atât spune despre Înălțarea propriu-zisă. În legătură cu Înălțarea mai afirmă Sf. Evanghelist Luca și că *ucenicii s-au închinat Mântuitorului și apoi s-au întors în Ierusalim cu bucurie mare și erau totdeauna în templu, lăudând și binecuvântând pe Dumnezeu* (Luca 24, 52-53). Asta e tot ce scrie Sf. Evanghelist Luca în Evanghelia de la Luca. **Domnul Hristos S-a înălțat la cer - e foarte important să reținem lucrul acesta - binecuvântând**. Și e important să știm și să reținem că Sf. Evanghelist Luca nu se mulțumește doar cu

o apreciere fugitivă asupra faptului că Domnul Hristos S-a înălțat binecuvântând, ci adaugă îndată: "*Și pe când îi binecuvânta S-a depărtat de ei și S-a înălțat la cer*". Am putea zice că e un fel de atenționare. Ar fi o informare și o atenționare. Informarea că Domnul Hristos Și-a ridicat mâinile și i-a binecuvântat pe cei care erau de față. Nu au fost mulți de față, au fost ucenicii Mântuitorului nostru Iisus Hristos și poate au mai fost și alții, nu ni se spune, în orice caz Biserica învață că a fost de față și Maica Domnului. Și după ce informează că Și-a ridicat Domnul Hristos mâinile și a binecuvântat pe cei care erau de față, mai zice o dată: "*Și pe când îi binecuvânta*, - atenționând, fiți atenți, ultimul gest pe care l-a făcut Fiul lui Dumnezeu întrupat aici pe pământ este acela că i-a binecuvântat pe oameni - *S-a despărțit de ei și S-a înălțat la cer*".

Să știți că mie îmi place foarte, foarte mult lucrul acesta. Sunt trei lucruri la care am cea mai mare aderență din Evanghelie, din Noul Testament. Și anume:

- *pescuirea minunată*, prezentată în Sfânta Evanghelie de la Luca în cap. 5,
- *spălarea picioarelor*, prezentată de Sfântul evanghelist Ioan în cap. 13 din Evanghelia sa și
- *Înălțarea la cer a Domnului Hristos*, prezentată de Sfântul evanghelist Luca la sfârșitul Evangheliei sale, în cap. 24.

Acestea sunt trei evenimente față de care am cea mai mare raportare din Noul Testament. Bineînțeles că nu selectăm și nu pe unele le luăm și pe altele le lăsăm, dar dacă e vorba să răspund la întrebarea care sunt evenimentele din Noul Testament la care am eu cea mai mare aderență, sunt acestea.

Pescuirea minunată. De ce? *La pescuirea minunată se arată începutul uceniciei care constă în plecarea cu mintea.* Nu există ucenicie adevărată față de nimeni, deci nici față de Domnul Hristos, fără a te pleca cu mintea în fața maestrului, în fața învățătorului. Cine nu se pleacă cu mintea, nu se pleacă nici cu viața. Am putea zice așa, cu o expresie mai obișnuită: cine stă țăpăn în fața îndrumătorului, nu poate fi modelat niciodată de îndrumător. În istorisirea despre pescuirea minunată din cap. 5 din Sfânta Evanghelie de la Luca se atrage atenția asupra acestui lucru prin relatare, nu prin apreciere. Aprecierile le facem noi. Și anume, *se spune că Domnul Hristos era pe malul lacului Ghenizaret, era mulțime de oameni adunată într-o dimineață, pe când cei care au încercat să pescuiască și nu au prins nimic își spălau mreșile, semn că trebuiau să lase lucrarea de pescuire și să plece. Și atunci Domnul Hristos a zis lui Simon, după ce a stat în barca lui și a propovăduit de acolo, de pe apă, mulțimilor care erau pe țărm, a zis: "Mână la larg și lăsați mreșile spre pescuire". Și atunci Sf. Apostol Petru de mai târziu, Simon de atunci, a zis: "Învățătorule, toată noaptea ne-am trudit și*

nu am prins nimic, dar, pentru cuvântul Tău, arunc mreaja în mare". E ca și când ar fi zis: doar ai văzut că mă pregăteam să plec, nu aveam de gând să mai pescuiesc, și nu aș fi făcut lucrul acesta și nu l-aș face nici acum dacă nu ai zice Tu să-l fac. *Și pentru că s-a supus cu mintea a văzut minune, a văzut mulțime mare de pești. Și a fost așa de copleșit Sf. Apostol Petru, Simon de atunci, de minunea care s-a făcut, încât a căzut la picioarele Domnului Hristos și a spus: "Du-Te de la mine Doamne, că sunt om păcătos".* E un fel de considerare a Mântuitorului nostru Iisus Hristos, un fel de considerare a Mântuitorului mai presus de obișnuit, mai presus de ceea ce este comun, ca și când l-ar fi văzut pe Domnul Hristos înălțat la cer. În orice caz era înălțat peste mintea Sf. Apostol Petru care a zis: *"Doamne, pentru cuvântul Tău arunc mreaja în mare".* Și a văzut minune, L-a văzut pe Domnul Hristos făcând minune și aceasta l-a copleșit, ceea ce înseamnă că L-a considerat pe Domnul Hristos mai presus de el. *L-a văzut înălțat. Înălțat înainte de Înălțare.*

Al doilea eveniment asupra căruia îmi place să mă opresc și îmi revine mereu și în minte, și în cuvânt este **spălarea picioarelor de la Cina cea de Taină**. Așa de puțin se face caz de spălarea picioarelor încât eu mă mir cât este de neglijată această lucrare a Domnului Hristos. Eu vă spun clar și apăsător: **Mântuitorul nostru Iisus Hristos este Dumnezeu care spală picioarele oamenilor.** Deci nu omul a spălat picioarele oamenilor, ale ucenicilor, ci Dumnezeu a spălat picioarele ucenicilor. *Dumnezeu-omul, omul-Dumnezeu S-a plecat și a spălat picioarele ucenicilor.* Și să nu uităm: după ce a spălat picioarele ucenicilor a zis: *"Voi mă numiți pe Mine Învățătorul și Domnul și bine ziceți, căci sunt. Deci dacă Eu, Învățătorul și Domnul v-am spălat vouă picioarele voastre, și voi sunteți datori să vă spălați picioarele unii altora"* (Ioan 13, 13-14). De fapt Domnul Hristos când a spălat picioarele ucenicilor nu a făcut un lucru care l-a făcut numai El, ci a făcut un lucru pe care-l făceau oamenii pe vremea Lui. Era o uzanță socială să-și spele oamenii picioarele unii altora. Domnul Hristos a făcut un lucru pe care-l făceau și alții.

Poate știți, în Epistola I către Timotei a Sfântul apostol Pavel, între condițiile de ocrotire a văduvelor, între condițiile de îngrijire din partea Bisericii a văduvelor era și condiția aceasta: *dacă a fost femeia unui singur bărbat, dacă și-a crescut copii, și între altele este și aceasta, dacă a spălat picioarele sfinților* (cf. I Timotei 5, 10). Dacă a spălat picioarele sfinților, adică picioarele creștinilor. Dacă a considerat pe sfinți ca sfinți și dacă i-a cinstit ca sfinți și dacă și-a manifestat cinstirea spălându-le picioarele. Domnul Hristos a făcut aceasta, însă El a făcut aceasta nu numai ca om, ci ca om unit cu Dumnezeu. Așa cum S-a răstignit ca om unit cu Dumnezeu, așa a spălat picioarele, ca om unit cu Dumnezeu. Și ne-a dat

nouă poruncă, e o poruncă: "*și voi sunteți datori să vă spălați picioarele unii altora*". Nu s-a încetățenit lucrul acesta în general în creștinătate din cauză că unde nu se face așa ceva nu se poate face, e ceva ce ai face tu pentru alții dar nu ai vrea să-ți faci altul ție, așa cum nu a vrut Sfântul apostol Petru ca Domnul Hristos să-i spele picioarele. Și de aceea nu s-a încetățenit. Sunt unele fracțiuni creștine, unele secte, care înainte de cina Domnului își spală picioarele unii altora. Însă în Ortodoxie și în general nu s-a încetățenit acest lucru.

Însă duhovnicește e absolut necesar. *Ce înseamnă duhovnicește e absolut necesar? Înseamnă că lucrul acesta trebuie făcut în duh. Ce înseamnă să speli picioarele cuiva?* Două lucruri înseamnă.

- *Să-l faci curat și*
- *să-l consideri mai presus de tine.*

Duhovnicește, lucrul acesta trebuie neapărat făcut. *Să-l consideri pe fratele tău, pe omul de lângă tine mai presus de tine, nu pentru că are o poziție specială care îi dă dreptul la o cinstire, ci pentru că e omul de lângă tine, e omul la care trebuie să te referi.* Și știți că la spălarea picioarelor Sf. Apostol Petru a avut niște ezitări, niște împotriviri, puternice chiar. A zis: "*Doamne, Tu să-mi speli mie picioarele?*" Și Domnul Hristos i-a zis: "*Ceea ce fac acum, tu nu înțelegi dar mai târziu vei înțelege*". Și el încă o dată a zis: "*Niciodată nu o să-mi speli picioarele*". Și atunci i-a spus Domnul Hristos: "*Dacă nu te voi spăla, nu ai parte cu Mine*". Înseamnă că te împotrivești, înseamnă că nu ești ucenic, înseamnă că ești împotrivor, ești în situația aceea în care ai zis "Doamne, să nu Ți se întâmple una ca aceasta" și când ți-am spus că "*nu cugeți ale lui Dumnezeu ci cugeți ale oamenilor*" (Matei 16, 23).

În sfârșit, al treilea eveniment care mă impresionează este *Înălțarea Domnului Hristos în înțelesul acesta că Domnul Hristos i-a binecuvântat pe ucenicii Săi la Înălțare. E ceva extraordinar. De câte ori te gândești la Domnul Hristos să te gândești la Domnul Hristos Cel binevoitor. Cel care Se pleacă spre om.* Sigur că atunci *când vorbim despre Întruparea Fiului lui Dumnezeu, lucrul acesta îl exprimăm că Dumnezeu S-a făcut om, că a găsit modalitatea să Se apropie de om, că S-a smerit pe sine ca să-l ridice pe om, că S-a coborât până unde era omul ca să-l ridice pe om până unde este firea omenească din persoana Mântuitorului.* Dar parcă nu înțelegem lucrul acesta așa de bine cum îl înțelegem când ne gândim că a spălat picioarele ucenicilor, deși e mai mare Întruparea Fiului lui Dumnezeu decât spălarea picioarelor ucenicilor, și nu înțelegem lucrul acesta așa de bine cum îl înțelegem când știm că Domnul Hristos S-a Înălțat la cer binecuvântându-i pe oameni. E extraordinar.

În legătură cu Înălțarea Domnului Hristos mai avem relatări și în Faptele Sfinților apostoli de unde aflăm, între altele, că *Domnul Hristos a mai stat cu ucenicii Săi încă 40 de zile după Învierea Sa din morți, de aceea Înălțarea ca sărbătoare este totdeauna în a 40-a zi după Paști, într-o zi de joi.* Tot în Faptele Apostolilor Sfântul evanghelist Luca relatează că *au apărut lângă ucenicii Domnului Hristos doi îngeri care le-au spus: "Bărbați galileeni, de ce stați privind la cer? Acest Iisus pe care L-ați văzut înălțându-Se, așa va și veni"* (Fapte 1, 11). Deci i-a încredințat despre a doua venire a Mântuitorului Hristos.

E important de reținut, și nu ține de taina Înălțării, de faptul Înălțării, aceea că *după ce Domnul Hristos S-a înălțat la cer sau în timpul când se înălța la cer, cât L-au mai văzut ucenicii și după aceea, ucenicii s-au închinat Domnului. Nu a fost pentru prima dată când s-au închinat, avem și alte relatări în Sf. Evanghelie că ucenicii s-au închinat Domnului Hristos, sau și alții s-au închinat Domnului Hristos. De exemplu tânărul bogat, femeile mironosițe, când s-au întâlnit după Înviere cu Domnul Hristos, se spune că s-au închinat Lui. Magii s-au închinat Domnului Hristos la Nașterea Lui din Preasfânta Fecioară, îndată după ce S-a născut; au fost mai multe situații când Domnul Hristos a primit închinare din partea oamenilor, dar la Înălțare a fost închinarea pe care i-au adus-o ucenicii ca Celui ce S-a înălțat la cer.*

Binecuvântarea Domnului aduce închinarea omului.

Închinarea omului aduce bucurie.

Bucuria aduce laudă și binecuvântare.

Căci se spune: *"Pe când îi binecuvânta S-a înălțat la cer", ucenicii s-au închinat Domnului Hristos care-i binecuvânta, apoi s-au întors la Ierusalim "cu bucurie mare" și "erau totdeauna în templu laudând și binecuvântând pe Dumnezeu".*

S-ar putea întâmpla ca cineva să știe că **Sfântul Isaac Sirul** *definește rugăciunea* ca *"o bucurie care revarsă mulțumire"*. Așa zice Sfântul Isaac Sirul. Ce este rugăciunea după Sfântul Isaac Sirul? O bucurie care înalță mulțumire. Așa s-a întâmplat la Înălțarea Domnului Hristos. Domnul Hristos i-a binecuvântat pe ucenici, ucenicii s-au închinat, deci binecuvântarea Domnului aduce închinarea omului, închinarea a fost înmulțitoare de bucurie, căci s-au întors în Ierusalim cu bucurie mare. Și aici vreau să mai facem o legătură între începuturile vieții pământești a Domnului Hristos și sfârșitul, adică Înălțarea la cer, în sensul că atunci când S-a născut Domnul Hristos, tot din relatarea Sfântul evanghelist Luca știm că păstorilor din Betleem îngerul binevestitor le-a spus: *"Iată vă binevestesc vouă - ce? - bucurie mare care va fi pentru tot poporul, că vi s-a născut vouă Mântuitor care este Hristos Domnul"* (Luca 2, 10-11).

Sfântul apostol Pavel în Epistola către Filipeni, în cap. 2 are câteva gânduri în legătură cu Înălțarea Domnului Hristos, dar nu cu Înălțarea ca eveniment, ci cu Înălțarea ca fapt recunoscut de către Dumnezeu și de către sufletul omenesc. Și anume, pornește cu faptul că dorește ca în credincioși să fie simțirea care a fost în Iisus Hristos: "*Să aveți în voi simțirea care a fost în Iisus Hristos*". Așa își începe Sfântul apostol Pavel gândurile în legătură cu aceasta. Și spune ce simțire are în vedere: "*Care, în chipul lui Dumnezeu fiind, nu a ținut ca la o pradă la asemănarea Sa cu Dumnezeu, ci S-a deșertat pe Sine chipul robului luând și ascultător făcându-Se până la moarte și moarte de cruce*". Și adaugă: "*Pentru aceea și Dumnezeu L-a înălțat pe El și I-a dăruit Lui nume mai presus de orice nume, ca întru numele lui Iisus tot genunchiul să se plece, al celor cerești, al celor pământești și al celor de dedesubt și toată limba să mărturisească că Domn este Iisus Hristos întru mărirea lui Dumnezeu*" (Filipeni 2, 5-11). *În cuvintele acestea, Sfântul apostol Pavel are în vedere Întruparea Fiului lui Dumnezeu, Jertfa Fiului lui Dumnezeu, bineînțeles Învierea, și pomeneste în special Înălțarea*, că "L-a înălțat pe El și I-a dat Lui nume mai presus de tot numele". De aceea a făcut acestea, "ca în numele lui Iisus tot genunchiul să se plece, al celor cerești, al celor pământești și al celor de dedesubt și să mărturisească toată limba că Domn este Iisus Hristos întru mărirea lui Dumnezeu".

Sfântul apostol Pavel în Epistola către Filipeni are în vedere concepția de atunci despre lume, despre univers. Și privește universul ca o existență în trei etaje: pământul la mijloc, pe care trăiesc oamenii, sus cerul și sub pământ, iadul. "L-a înălțat pe El și I-a dăruit Lui nume mai presus de tot numele ca întru numele lui Iisus tot genunchiul să se plece", *adică orice om să recunoască Înălțarea și să aducă mărire lui Dumnezeu, mărire Mântuitorului ca Celui înălțat*. Și aceasta să o facă - genunchiul să și-i plece - "și cele cerești, și cele pământești, și cele de dedesubt". Toate categoriile de oameni care există.

Sfântul apostol Pavel, se înțelege, vorbește în limbajul oamenilor de atunci, în concepția de atunci, care nu e o concepție care trebuie neapărat să rămână așa cum a prezentat-o Sfântul apostol Pavel - ca și când ar zice cineva: păi, dacă a zis Sfântul apostol Pavel că e așa, atunci așa - e un fel de a vorbi în fond. Pentru că acum numai Dumnezeu știe unde mai e susul și unde mai e josul, dacă e vorba după concepțiile de acum, care sunt concepții științifice și care nu pot fi în general contestate. Acestea nu sunt lucruri care țin de credință. De credință ține faptul că Dumnezeu e conducătorul și toată rânduiala care este e făcută de Dumnezeu. Cum ni se descoperă, cum vom ști despre acestea, nu ne surprinde nimic. Nu ne surprinde, de exemplu faptul că între pământ și cer nu există compartimente, nu există un perete, un zid care desparte cerul de pământ și așa mai departe. Nu cade

cerul nostru când vin oamenii și ne spun: "am zburat până în lună și nu am găsit cerul". Nu l-am găsit pentru că cerul e altceva. *Chiar Sfântul Ioan Gură de Aur spune că noi știm că este cer dar nu știm ce e cerul. Cerul e locul lui Dumnezeu. Dumnezeu nu e mărginit într-un loc anume, ci e pretutindeni. Și dacă Dumnezeu e pretutindeni și cerul e pretutindeni.* Nu știm, nu avem elemente care să ne formeze o concepție anume despre cer. Cine poate spune ce e cerul? Cerul e ceva mai presus de înțelegerea noastră.

Poate că cineva a citit predicile lui Ilie Miniș. Au apărut nu demult predicile lui Ilie Miniș și acolo este o predică despre Rai. Și în predica aceasta despre Rai *Ilie Miniș zice de mai multe ori: "O, Raiule, noi putem să te dobândim dar nu putem să te înțelegem"*. Tot așa e și cu cerul. Știm că este cer, nu știm ce este. Știm că este cer - e locul lui Dumnezeu - și zicem că este pretutindeni fiindcă și Dumnezeu e pretutindeni. *Știm că este cer și sufletul omenesc îl numim de multe ori cer, dacă vine Preasfânta Treime în sufletul omenesc.*

Maica Teodosia are o poezie, "*Cer nou*", poate unii o cunoașteți de la Timișoara că ați auzit-o de la mine:

*Grăit-am ieri cu Domnul prin lacrimi, și am spus:
De noi cum nu Ți-e silă, prea scumpul meu Iisus?
Cum nu-Ți întorci Tu fața cu silă de la noi,
Și cum mai vrei să suferi, făptura de noroi?*

*Cum vrei să calce-n lume piciorul Tău curat,
Cel care peste aripi de îngeri a călcat?
Cum poala prea curată, Stăpâne, n-o ferești,
În tină omenească să nu Ți-o murdărești?*

*Cum poți să suferi Doamne miros de putregai,
Când ai tămâia dulce a crinilor din Rai?
Cum poți să rabzi ocara, Tu, Doamne prea slăvit?
Cum suferi bezna noastră, Tu, soare strălucit?*

*Și cum fiind căldura iubirilor cerești,
În inima mea rece Tu vrei să locuiești?
Tu, Cel ce stai în cerul cu mari luminători,
În iadul meu, Stăpâne, cum vrei să Te cobori?*

Ca Petru, ani de-a rândul Te-am izgonit mereu

*Ieși de la mine Doamne că păcătos sunt eu.
Dar n-ai plecat, ba încă cu pasul Tău curat
Ai coborât tot cerul în iadul meu spurcat.*

*Cu pasul Tău pe mine de tot m-ai curățit,
Cu raza Ta tot chipul Tu mi l-ai strălucit,
Cu focul Tău pe mine cel rece m-ai aprins,
Și peste sărăcia mea goală ai întins
Un colț al hainei Tale, și m-ai făcut bogat,
Mi-ai dat inel, coroană, porfiră de-mpărat,
Mi-ai încăput în suflet, Tu, Cel neîncăput,
Și sufletul meu, iată, Tu cer nou l-ai făcut,
În sufletul meu astăzi, Tu Însuți locuiești,
Cu Maica Preacurată, cu cetele cerești.
Și pentru toate-acestea Iisuse prea iubit,
În cerul nou din suflet, să fii în veci slăvit.*

Sigur că ideea aceasta că sufletul omenesc poate să fie cer vine și de acolo că Maica Domnului a fost numită și e gândită ca cer. Să ne gândim la o alcătuire de la slujba Ceasului I unde zicem: "*Cum te vom numi pe tine ceea ce ești cu dar dăruită? Cer, că ai răsărit pe Soarele dreptății?*" *Deci Maica Domnului e cer, credincioșii care-L primesc pe Domnul Hristos în suflet împreună cu Tatăl și cu Duhul devin cer, așa că cerul poate fi pretutindenea, poate fi în sufletul omului, poate fi undeva în univers, dar toate acestea sunt lucruri pe care le gândim în legătură cu Înălțarea Domnului Hristos.*

Se pune acum o problemă, dacă nu știm ce-i cerul, cum spunem că Domnul Hristos S-a înălțat la cer? Unde S-a înălțat? Știți ce înseamnă aceasta, că Domnul Hristos S-a înălțat la cer? Înseamnă că nu mai trăiește în condițiile de timp și spațiu în care trăim noi, că trupul Lui îndumnezeit e altfel decât trupurile noastre, în alte condiții, că S-a înălțat mai presus de ceea ce putem gândi noi despre Înălțare. Doar de aceea e taina Înălțării. Ceea ce ne interesează pe noi nu e atât locul unde se găsește firea omenească a Domnului Hristos, pentru că firea omenească a Domnului Hristos se găsește undeva, într-un loc anume, omul e făcut în așa fel să nu poată fi peste tot și nici umanitatea din Fiul lui Dumnezeu nu e peste tot. Dumnezeuirea Lui e peste tot. *Trupul Domnului nostru Iisus Hristos în chip tainic e în Sfânta Euharistie, dar trupul cel luat din Preasfânta Fecioară, trupul cel cu care Domnul Hristos S-a răstignit și a înviat și S-a înălțat la cer e într-un loc anume, noi nu știm unde.* Nu știm condițiile, nu știm pentru că nu ni s-a descoperit, și dacă e vorba, într-un fel nici nu ne interesează, taina o lăsăm să fie

taină. *Ceea ce ne interesează pe noi este că Domnul Hristos nu mai e în condiția în care trăim noi, e undeva mai presus de ceea ce putem gândi noi. Și apoi important este pentru noi, când ne gândim la Înălțarea la cer a Domnului Hristos, unde se găsește Domnul Hristos în raport cu noi, față de noi. **E înălțat mai presus de noi?***

Sfântul Maxim Mărturisitorul are în Filocalie vol. II niște aprecieri în scrierea "Capetele despre cunoștința de Dumnezeu", capetele gnostice. Are niște aprecieri în legătură cu faptul acesta, că *dacă credem în Domnul nostru Iisus Hristos ca înălțat la cer, atunci trebuie ca gândurile noastre să fie grupate în legătură cu Domnul Hristos Care e mai presus de noi. Adică să nu-L coborâm pe Domnul Hristos la măsurile noastre, să nu-L coborâm pe Domnul Hristos la condițiile noastre, ci să-L lăsăm pe Domnul Hristos mai presus de noi și să se grupeze toate gândurile noastre în legătură cu Domnul Hristos Cel înălțat. Dealtfel noi nu ne mai putem gândi altfel la Domnul Hristos decât la Domnul Hristos Cel înălțat la cer.* Cum S-a înălțat, unde Se găsește, iată niște taine. Taine pe care nu le-a elucidat nici Biserica și nu le putem elucidă nici noi. Taine în fața cărora ne plecăm cu mintea cum s-a plecat **Sfântul apostol Petru** când L-a simțit mai presus de el și a zis: "*Du-Te de la mine Doamne căci sunt om păcătos*", sau când a zis: "*Pentru cuvântul Tău arunc mreața în mare*".

Părintele Arsenie zicea că noi avem mintea care discută cu Dumnezeu în loc să se supună fără discuție.

Dragi ascultători, dacă e vorba să vorbim despre Înălțarea Domnului Hristos, trebuie să vorbim despre Înălțarea Domnului Hristos măcar în perspectiva pe care ne-o prezintă Biserica la Înălțarea Domnului Hristos, la sărbătoarea Înălțării, când ne spune că Înălțarea e dumnezeiască.

Despre Maica Domnului la Înălțarea Domnului Hristos spunem că e mai presus de minte și de cuvânt. Dacă Maica Domnului care-i om, e mai presus de minte și de cuvânt, ce putem zice despre Domnul Hristos și despre cele ale Lui, care *e mai presus de tot ce poate omul cugeta și spune, cum zice **Sfântul Simeon Noul Teolog**. Nu ajunge gândul până la Domnul Hristos. Domnul Hristos Se coboară la gândurile noastre ca să ne înalte mai presus de noi, dar taina rămâne taină.* Și noi recunoaștem tainele și credem în ele și dăm slavă lui Dumnezeu pentru ce știm și pentru ce nu știm și ne silim să avem o credință care să ne ridice și pe noi.

Care-i calea înălțării? Pentru ca să știți că viața creștină, după Botez, trebuie să fie o viață în Înviere. Sfântul apostol Pavel în Epistola către Romani are niște aprecieri

în legătură cu Botezul și spune că omul cel vechi a murit și a înviat omul cel nou. La Botez, la slujba botezului, preotul spune către candidatul la botez: "**Botezatu-te-ai, luminatu-te-ai, miruitu-te-ai, sfințitu-te-ai, spălatu-te-ai în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântul Duh**". S-au întâmplat niște lucruri care sunt începutul vieții pozitive, vieții creștine și pentru că Botezul este moarte și înviere, viața trebuie să fie în Înviere. Dacă am înviat împreună cu Hristos, atunci nu mai avem altceva de dorit decât să ne și înălțăm împreună cu El. Înălțarea, într-un fel, începe de pe pământ, înainte de moarte. **Cei mai mulți oameni cred că la moarte se întâmplă toate, atunci înviezi, atunci te înalți, atunci intri în împărăția lui Dumnezeu. Nu e așa! Ești în împărăția lui Dumnezeu prin viața creștină, dacă duci o viață de om din împărăție, pentru că există om care nu e în împărăția lui Dumnezeu, care chiar dacă a fost botezat, a murit din nou, iarăși e în păcate.**

- Sfântul apostol Pavel vorbește despre oameni care, *deși au înviat, de vii sunt morți*.
- Sfântul Dimitrie al Rostovului spune că *mulți oameni poartă suflet mort în trupul cel viu*.
- În pilda cu fiul risipitor se spune că a zis tatăl: "**Fiul meu acesta a fost mort și a înviat, a fost pierdut și s-a aflat**" (Luca 15, 24).

Deci iată, sunt niște învieri înainte de Înviere. **Sfântul Ioan** care a scris "Scara", vorbind despre nepătimire spune că nepătimirea este "**cerul cel de pe pământ**" și mai spune că "**nepătimirea este învierea sufletului înainte de învierea trupului**". Așa că noi suntem candidați la înălțare.

Întrebarea se pune - **acum după ce și știm și nu știm despre Înălțare, după ce știm că e taină - care e calea înălțării noastre?** Cred că la unii v-a și venit în minte: **calea înălțării noastre e smerenia**. Sfântul apostol Pavel zice că L-a înălțat Dumnezeu pe Fiul Său - se înțelege, după firea omenească, pentru că dumnezeirea a fost totdeauna înălțată - pentru că S-a pogorât, S-a deșertat pe Sine, a trăit o viață de deșertare. **Ce înseamnă de deșertare? O viață în care nu și-a afirmat dumnezeirea Sa decât în mod întâmplător și foarte reținut.** Asta înseamnă deșertare. Nu S-a manifestat cu toată dumnezeirea, cu toată capacitatea Lui aici pe pământ. A făcut minuni, le-a spus la oameni să nu spună nimănui, toate le-a făcut în smerenie. Pentru că condiția vieții creștine este smerenia. Fără smerenie nu există înaintare. Dar să știți că smerenia nu e ostentativă, că eu sunt cel păcătos, eu sunt cel mai nu știu ce, aceasta e o modă. **Dacă nu simți tu în sufletul tău smerenie, nu numai în înțelesul că ai făcut păcate, căci smerenia e de mai multe feluri. Există o smerenie a omului păcătos, o smerenie a vameșului care-și recunoștea păcatele, o smerenie a femeii păcătoase care recunoștea că a făcut**

păcate și cerea ajutor de la Dumnezeu. De fapt aceasta nu e atât smerenie, cât conștiința păcătuirii. Domnul Hristos nu a avut o astfel de smerenie, că nu a putut-o avea. Fiul lui Dumnezeu nu avea păcate. A afirmat El însuși lucrul acesta când a zis: "*Cine mă va vădi pe Mine de păcat?*" (Ioan 8, 46). Deci nu putea avea o astfel de smerenie, dar și o smerenie care înseamnă conștiința păcătoșeniei este o smerenie care înalță, pentru că te angajează să nu mai fii păcătos. Dacă ești păcătos să nu mai fi. Când îți recunoști păcatul e un semn bun.

Și mai există o altă smerenie, smerenia sfinților. Smerenia aceasta a avut-o de exemplu Maica Domnului, care a zis "Iată roaba Domnului, fie mie după cuvântul tău" (Luca 1, 38). Care s-a supus și a zis: "*a căutat spre smerenia roabei Sale*" (Luca 1, 48).

O astfel de smerenie a avut Sfântul Ioan Botezătorul care a zis că el e prietenul mirelui și se bucură de mire și că "*Acela* - adică Domnul Hristos - *trebuie să crească, iar eu să mă micșorez*" (Ioan 3, 30).

Sfântul Isaac Sirul zice că smerenia adevărată are cel care a trecut prin conacele tuturor virtuților. Deci cel care și-a agonisit virtutea, acela trebuie să fie smerit, cu o smerenie pe care o apreciază cumva *Sfântul Petru Damaschin spunând că omul când face binele este colaborator al lui Dumnezeu, și cu cât faci mai mult bine, cu atât trebuie să fii mai smerit, gândindu-te că Dumnezeu te-a ales ca să fii angajat al Lui, să fii colaborator al Lui la împlinirea binelui. Orice virtute pe care o realizăm în suflet ne deschide calea spre înălțare.* Dar o cale spre înălțare lămurită de *Sfântul apostol Pavel* este în Epistola către Coloseni cap. 3, unde zice el, descrie el: "*Cugetați cele de sus nu cele de pe pământ, unde Hristos este de-a dreapta lui Dumnezeu. Că voi ați murit și viața voastră este ascunsă cu Hristos întru Dumnezeu. Deci lepădați și voi toate acestea, omorâți mădulele voastre cele de pe pământ: curvia, necurăția, patima, pofta rea și zgârcenia care este o închinare la idoli, lepădați și voi toate acestea, mânia, iușimea, răutatea, defăimarea, cuvântul de rușine din gura voastră, nu vă mințiți unii pe alții*". *Desființarea păcatului este cale către înălțare.* Și apoi adăugarea virtuților: "*Îmbrăcați-vă ca aleși ai lui Dumnezeu, sfinți și preaiubiți cu milostivirile îndurărilor, cu bunătatea, cu blândețea, cu smerenia, cu îndelungă-răbdare, îngăduindu-vă unii pe alții, iertând unul altuia și peste toate îmbrăcați-vă cu dragostea care este legătura desăvârșirii și pacea lui Hristos care covârșește toată mintea, să stăpânească în inimile voastre*" (Coloseni 3, 2-15). Asta-i calea înălțării.

E bine să avem în vedere încă ceva, și anume că pe același munte în care Domnul Hristos a suferit în grădina Ghetsimani, S-a smerit înaintea lui Dumnezeu, de pe același munte S-a înălțat la cer. Pentru că există o legătură între smerenie și înălțare. Vrea cineva să se înalțe cu Domnul Hristos? Trebuie să fie smerit. După puterea lui. Bineînțeles că Domnul Hristos nu va cere de la noi lucruri pe care nu le putem avea, dar în orice caz să le avem în vedere. Și în măsura în care mergem pe calea înălțării noastre, unită cu Înălțarea Domnului Hristos, vom cunoaște mai bine și mai curând, vom cunoaște mai mult din taina Înălțării. În orice caz, oricât am cunoaște, taina Înălțării rămâne taină. Și dacă mărturisim, dacă dăm mărturie despre Înălțarea Domnului Hristos, să știți că altă mărturie mai bună nu putem avea decât aceea întru smerenie. "*Cel ce se smerește pe sine se va înălța*" (Luca 18, 14). Îl va înălța Domnul Hristos. Așa se întâmplă cu cei care se gândesc la taina Înălțării, care au în vedere taina Înălțării Domnului Hristos, care se uimesc de Înălțarea Domnului Hristos, dar care știu totodată că taina rămâne taină. **Dumnezeu să ne lumineze!**

O întrebare: dacă la fiecare sărbătoare se repetă în mod tainic Înălțarea?
Nu. Se repetă în conștiința noastră. În realitate Domnul Hristos nu se mai înalță, căci e înălțat gata. Domnul Hristos nu mai înviază, căci a înviat. Însă sărbătorile sunt prilejuri de actualizare a acelor evenimente, la care au participat cei care au participat, ca să avem și noi puțină să participăm la acele evenimente. "Astăzi Se naște din Fecioară" zicem noi la sărbătoarea Nașterii Domnului nostru Iisus Hristos ca și când lucrurile se petrec în actualitatea noastră dar care de fapt nu se mai petrec, nu se repetă, dar pentru noi este ca și când am fi la peștera din Betleem, chiar suntem chemați, suntem chemați să mergem pe muntele Taborului la Schimbarea la față, suntem chemați să mergem la mormântul Mântuitorului la Paști, dar toate acestea sunt în duh, nu sunt repetate ca evenimente, ci ca sărbători doar.

Ce ne puteți spune despre spălarea picioarelor în duh?

Ceea ce am spus. *De fapt am explicat că a spăla picioarele în duh înseamnă a-l curăți pe omul de lângă tine, a-l dezvinovăți, a-l despovăra, a-l face curat, pentru că spălarea are rostul de a-l face curat. Adică să nu-l judecăm și să nu-l defăimăm și să nu-l bruscăm, ci să-l curățim, să-l facem din murdar, dacă este, curat, prin spălarea pe care i-o aducem. Și mai este încă ceva: să-l cinstim, adică să-l respectăm, să ne considerăm mai prejos de el. "Unii pe alții mai de cinste făcându-vă"* (Filipeni 2, 3), scrie Sf. Apostol Pavel în Epistola către Filipeni, sau în Epistola către Romani: "*În cinste unii altora dați-vă întâietate*" (Romani 12, 10). Vedeți că în ce privește iubirea de aproapele, măsura este să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși, dar în ceea ce privește cinstirea, zice unul pe altul

mai de cinstire făcându-vă. E mai presus de cinstirea pe care ne-o dorim nouă înșine, mai mult să dăm. Și știți că Domnul Hristos când a fost cinstit de o femeie care a turnat peste El mir, așa de mult a cinstit-o pe acea femeie și fapta ei, încât a zis că oriunde se va propovădui Evanghelia, să se spună și ce a făcut ea, spre pomenirea ei. Deci Domnul Hristos ține la lucrul acesta, ca noi să fim unii față de alții cinstitori. Ori cinstirea - pe mine m-ar stingheri de exemplu dacă cineva ar vrea să-mi spele picioarele, căci acesta e un lucru care îl face fiecare singur, dar - în duh suntem datori să o facem și o facem prin aceea că aducem cinstire oamenilor din jurul nostru și prin aceea că ne silim să-i curățim, să-i avem curați, să-i facem noi înșine curați.

Părinte, ce ne poți spune în legătură cu ceea ce se relatează în cap. 15 din Epistola către Corinteni în legătură cu Învierea lui Hristos și învierea noastră și afirmația pe care ai făcut-o că nu se știe unde este trupul omenesc al lui Hristos?

Nu se știe! Cine știe? Zicem că e la cer, nu? Iar trupurile noastre vor fi asemănătoare trupului lui Hristos înviat, atât știm din învățătura Bisericii. Mai mult nu știm. Nu a văzut nimeni un trup ca acela al Domnului Hristos care a străbătut prin piatră și care a străbătut prin ușile încuiate.

Părinte, ne poți spune ce deosebiri sunt între mântuire și desăvârșire?

Da. **Mântuire** înseamnă **eliberare**, scăpare de ceva care se împotrivesc, de exemplu de păcat, de moarte, de suferință, iar **desăvârșirea este deplinătate, e perfecțiune. Sunt trei etape în concepția ortodoxă: mântuirea, desăvârșirea și îndumnezeirea.**

- **Mântuirea e începutul în înțelesul că cel mântuit nu mai e stăpânit de patimi și de păcate.** Citiți de exemplu în Epistola Sfântului apostol Pavel către Corinteni, în prima epistolă în cap. 6 unde se spune: "***Nu vă faceți socoteli greșite. Nici desfrânații, nici cei lacomi de avere, nici hoții, nici cei răi de gură, nici bețivii nu vor intra în împărăția lui Dumnezeu***". Și după aceea adaugă: "***Așa ați fost unii dintre voi dar v-ați curățit, v-ați spălat, v-ați îndreptat***". Asta înseamnă că sunt pe calea mântuirii pentru că mântuirea de fapt este un proces, nu este un lucru care se realizează într-o anumită clipă. În orice caz, la Botez se consideră că omul e mântuit și că celelalte câte urmează sunt ale omului mântuit. Ei, mântuirea nu e totul, e undeva la început. Pe baza acestei situații noi, pe legătura aceasta cu Dumnezeu care se realizează în mântuire, omul înaintează în virtuți și merge spre desăvârșire.
- **Desăvârșirea la care suntem chemați e desăvârșirea Tatălui ceresc, iar desăvârșirea Tatălui ceresc ne este prezentată de Domnul Hristos în**

raport cu iubirea. Zice: "*ca să fiți fii Tatălui vostru Celui din ceruri care răsare soarele peste cei buni și peste cei răi, trimite ploaia peste cei drepți și peste cei nedrepți*", și la urmă zice "*fiți dar voi desăvârșiți precum Tatăl vostru Cel din ceruri desăvârșit este*" (Matei 5, 45-48). Sf. Apostol Pavel în Epistola către Coloseni zice: "*Îmbrăcați-vă cu iubirea care e legătura desăvârșirii*" - deci tot iubirea o are în considerație în legătură cu desăvârșirea. Iar **Sfântul Isaac Sirul**, *întrebat fiind ce este desăvârșirea, zice: "o prăpastie de smerenie"*. Deci o smerenie fără sfârșit. Și pe considerentul acesta s-a ajuns la gândul că desăvârșirea trebuie urmărită mai ales în două lucruri, și anume în smerenie și în iubire. Dar desăvârșire în general înseamnă deplinătate. *Să nu te mulțumești niciodată cu puținul pe care l-ai făcut, dar nici să nu te tânguiești că nu ai făcut destul, ci să fii angajat totdeauna spre mai mult și spre mai bine și spre mai frumos.* Până ajungi la desăvârșirea fără hotar, că nu se poate spune că cineva, într-un moment dat, a ajuns la desăvârșire, la deplinătate, la perfecțiune și mai ales la desăvârșirea Tatălui ceresc. **Sfântul Isaac Sirul** *spune că desăvârșirea e fără hotar.*

➤ Și apoi - bineînțeles că lucrurile acestea nu sunt cu granițe între ele, până aici e mântuirea de aici încolo e desăvârșirea, toate lucrurile acestea merg unele cu altele, sunt amestecate în viața duhovnicească - urmează *îndumnezeirea care constă în lucrarea lui Dumnezeu asupra omului. Când face Dumnezeu ceea ce omul nu mai poate face.*

În episodul pescuirii minunate după Înviere se specifică un anumit număr de pești. Are vreo semnificație?

153 de pești. Nu știu dacă are vreo semnificație. În Filocalie este la Evagrie Ponticul un cuvânt despre rugăciune care e constituit în 153 de capete. Are el, acolo, niște gânduri, dar nu știu. Poate să simbolizeze ceva dar nu știm ce anume. Și, de fapt, poate că nu atât se spune numărul, cât se arată minunea. Că zice: "*Și atâția fiind, totuși mreaja nu s-a rupt*". Asta o știu pescarii. Noi, care nu pescuim nu știm nici cât au fost de mari și nici când se rupe mreaja dacă sunt atâția sau atâția pești. Și totuși, fiind 153, mreaja nu s-a rupt. Înseamnă că de fapt numărul acesta se afirmă mai mult pentru a se scoate în evidență minunea, nu pentru simbolismul numărului.

(25 iulie 1996)

Înălțarea Domnului și “cerurile cerurilor”

În Sfânta Scriptură se vorbește uneori de cer, alteori de ceruri iar alteori de “cerurile cerurilor”. Deci **unde S-a suit Domnul? În care din aceste Ceruri?**

Psalmistul zice clar: **“Cerule cerului, Domnului, iar pământul L-a dat fiilor oamenilor”** (Ps. 113, 24).

Sfinții Părinți ne învață că sunt trei denumiri deosebite una de alta, și anume:

- 1) **“cerul”** este spațiul întregului univers, unde se află toți aștrii cerești;
- 2) apoi mai sus se află **“cerurile”**, în număr de nouă, după numărul celor nouă cete îngerești care le formează, începând cu cerul îngerilor și terminând cu cerul serafimilor;
- 3) iar deasupra acestor ceruri se află **“cerurile cerurilor”**, sanctuarul cel mai sfânt, unde se află Tronul Preasfintei Treimi. Deci nu în cer, nici în ceruri nu S-a oprit Iisus Hristos, ci în cerurile cerurilor, unde S-a așezat de-a dreapta Tatălui.

Sfinții Părinți ne mai învață că Domnul nostru Iisus Hristos nu S-a suit la ceruri așa, simplu și fără slavă, ci încă de la pământ a fost înconjurat de mulțime de îngeri care Îl slăveau cu negărite cântări de biruință.

Și după ce au străbătut tăria cerului, acei îngeri de lumină au ajuns la **poarta primului cer** din cele nouă, și plini de mare bucurie strigau împreună cu David:

“Deschideți, o, îngeri, porțile voastre cele veșnice și va intra Împăratul slavei!” – “Dar cine este acesta Împăratul slavei?” – răspundeau îngerii.

“Îngerul sfatului Celui Mare, Acesta este Împăratul slavei”.

Și deschizând îngerii porțile cerurilor, se mirau zicând: ***“Dar pentru ce sunt hainele Lui roșii?”***

– “Pentru că vine din Visor – adică de pe pământ -, de aceea îi sunt hainele roșii. Pentru că a pățimit moarte pe cruce ca să mântuiască lumea.”

Atunci toți îngerii, închinându-se Lui, I-au cântau dumnezeiește cântări de biruință, vreme de o zi.

Apoi, petrecându-L îngerii toți până la poarta cerului de-al doilea, iarăși strigau către aceia:

“Deschideți, o, începători, porțile voastre de lumină, și va intra Împăratul slavei”

“Cine este Acesta Împăratul slavei?” – strigau aceia.

“Domnul Cel tare și puternic, Domnul Cel tare în război, Cel ce a biruit lumea, Cel ce a legat pe satana, Cel ce a răbdat rane pentru om, Acela este Împăratul slavei cerurilor”.

Și iarăși porțile deschizându-se, nenumărate cete de începători și îngeri Îl întâmpinau cu netăcute cântări de preamărire.

După încă o zi de prăznuire îngerească, Mântuitorul S-a urcat și mai sus, la cerul Arhanghelilor, fiind petrecut de toți îngerii de mai jos, care strigau iarăși:

“Deschideți, voi arhanghelilor, porțile cerești, să între Făcătorul și Voievodul îngerilor, Fiul Fecioarei din Nazaret, Raza Tatălui”.

Și iarăși a petrecut aici o zi. Apoi S-a suit mai sus, la cerul Puterilor, al Domniilor, al Scaunelor, al Heruvimilor, al Serafimilor, înaintea căruia strigau îngerii cei mai de jos:

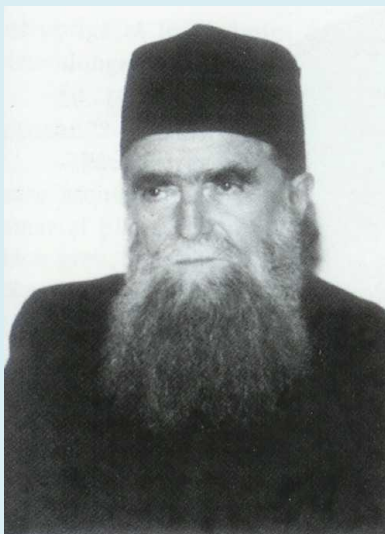
“Deschideți porțile cerurilor, să între Domnul Puterilor, Domnul luminilor, Domnul cerurilor, Domnul Savaot”.

Iar puterile îngerești îl înconjurau cu cântări ca acestea: ***“Osana intru cei de sus...”***

Și așa, *toate cele nouă ceruri s-au umplut de negrăită slavă și bucurie, prin înălțarea Domnului, Care a petrecut câte o zi cu fiecare ceată îngerească, iar în ziua a zecea S-a închinat Tatălui și S-a așezat de-a dreapta Puterii. În locul Fiului, Tatăl a trimis pe pământ, în ziua a zecea de la înălțare, puterea Duhului Sfânt, ca să lumineze tot pământul.*

(Extras din predica Părintelui Teofil Părăian - Taina Înălțării)

Părintele Iachint al Putnei: Panegiric la Înălțarea Domnului

“Înalță-Te peste ceruri, Dumnezeu, și peste tot pământul slava Ta” (Psalmul 56,7)

“Tubiți credincioși, două lucruri nu puteau înțelege ucenicii Domnului nostru Iisus Hristos, și anume: că *El trebuia să pătimească pentru mântuirea lumii și că după patruzeci de zile de la Înviere Se va înălța la ceruri.*

Și dacă totuși Iisus Hristos a fost răstignit de furia iudeilor – împotriva așteptărilor lor - ucenicii socoteau că, după Înviere, bunul lor Dascăl și Învățător nu-i va lăsa sărmani, ci va petrece iarăși cu dânșii o vreme, învățând norodul, vindecând și făcând minuni. Ei doreau să se coboare cu toții în Galileesa, să mai prindă pește la marea Tiberiadei, să mai vadă Capernaumul, Taborul, Nazaretul. Să se odihnească la fântâna lui Iacov, în Samaria. Să străbată din nou căile Iordanului și ulițele Ierihonului. Să poposească în Betania. Să mai facă minuni în Templul lui Solomon.

Cugetau acestea pentru că ei nu știau clar de ce a venit Hristos în lume, de unde a venit și unde trebuia să meargă iarăși. Ei nu știau nici taina Întrupării Domnului, nici importanța patimilor Lui, nici valoarea Învierii Lui din morți, cu toate că Mântuitorul adesea le spunea taina aceasta.

“Puțin și nu Mă veți mai vedea și iarăși puțin și Mă veți vedea” (Ioan 16, 1) . Altă dată le spunea: “Ieșit-am de la Tatăl și am venit în lume, iarăși las lumea și mă duc la Tatăl” (Ioan 16,28).

Iar în ceasul în care trebuia să se înalțe la ceruri spunea și mai limpede: *“Mă sui la Tatăl Meu și Tatăl vostru și la Dumnezeu Meu și Dumnezeu vostru” (Ioan 20, 17).*

Deci, pentru că nici noi să nu fim biruiți de îndoială, vă voi spune mai întâi pentru ce a venit Hristos în lume. Mântuitorul nostru a venit în lume, trimis de Tatăl, ca să mântuiască lumea cea căzută în tot felul de păcate, după cum Însuși spunea: *“N-am venit ca să judec, ci ca să mântuiesc lumea” (Ioan 12,47).*

El a venit în lume să răscumpere pe om, care ajunsese rob al satanei și al gheenei, prin căderea lui Adam. A venit să împace pe om cu Dumnezeu, cu cerul, cele muritoare cu cele veșnice. Fiul lui Dumnezeu S-a făcut Om, ca să facă pe om Dumnezeu. A împrumutat de la om ce nu a avut, ca să-i dea ce i-a lipsit. A luat trup omenesc ca să dea în schimb omului trup dumnezeiesc. S-a smerit Dumnezeu ca să vindece mândria omului. Pentru acesta S-a întrupat Iisus Hristos și a venit în lume.

Dar venind Domnul la om, nu l-a găsit acolo unde îl lăsase, la munca câmpului, în sânul familiei, în preajma Edenului, ci l-a găsit certându-se cu semenul lui, închinându-se la idoli, zăcând în cele mai grele păcate. Omul ajunsese în stare dobitocească, după cum însuși David grăiește: *“Iar omul, în cinste fiind, nu a priceput; alăturatu-s-a dobitoacelor celor fără de minte și s-a asemănat lor” (Ps. 48, 12).*

Acolo l-a găsit Dumnezeu pe om, de aceea S-a și născut în iesle de dobitoace. Ajunsese omul rob al diavolului, închis în temnița tuturor păcatelor, cum spune iarăși proorocul: *“Scoate din temniță sufletul meu, ca să se mărturisească Numelui Tău” (Ps. 141, 10).*

Ba ajunsese chiar locuitor al iadului, căci până la venirea Mântuitorului nici un suflet nu s-a mântuit, ci toți erau cuprinși de negurile iadului, de la Adam până la Ioan Botezătorul. Și din acest loc nimeni nu-l mai putea scoate pe om, decât numai Fiul lui Dumnezeu. Despre aceasta amintea David, zicând: *“...Din adâncurile iadului iarăși m-ai scos” (Ps. 29, 3).*

Iar patriarhul Iacov zicea: “Să nu pogorâți căruntețile mele cu întristarea în iad” (Fac. 42, 38).

Iată unde căzuse omul și de unde trebuia să-l scoată Iisus Hristos.

Însă nu a fost de-ajuns numai smerenia întrupării pentru înălțarea omului dintre cele mai de jos ale pământului. Da, nici minunile, nici învățăturile Domnului cele dumnezeiești nu au fost suficiente pentru mântuirea lumii. Era nevoie de suferință, de cruce, de sânge, ca să spele păcatul lui Adam.

De aceea, pentru că *Iisus Hristos “până în sfârșit ne-a iubit pe noi”, a voit să și pătimească pentru noi. S-a dat în dar omului, ca să-l “mântuiască în dar”. S-a vândut cu preț, Cel fără de preț. I s-au dat palme, I s-a pus în spate crucea, a fost spânzurat între tâlharii pământului, a pățimit, a murit, a înviat. Toate le-a răbdat, tot ce a avut mai scump a dat: și viața și Trupul și Sângele Său, ba și hainele Sale cele sărace, ca să dobândească tot ce este mai scump pe pământ: sufletul omului. A făcut toate ca să dobândească pe toți și pe toate. Iar când s-a umplut paharul ispășirii, Hristos a strigat de pe cruce: “Săvârșitu-s-a”.*

Așa s-a răscumpărat fiul omului de Fiul lui Dumnezeu. Iar după slăvita Sa Înviere, Iisus Hristos nu S-a mai arătat iarăși lumii, ci numai ucenicilor Săi și celor mai de aproape; li S-a arătat de câteva ori, timp de patruzeci de zile, cu trupul Său îndumnezeit, mângâindu-i apoi, învățându-i și deslușindu-le taina răscumpărării.

Și pe când ucenicii erau adunați în Ierusalim, li S-a arătat pentru ultima dată Domnul, zicându-le: “Pace vouă”. După ce i-a liniștit, căci erau tulburați și după ce a mâncat înaintea lor “o bucată de pește fript și dintr-un fagure de miere” (Luca 24, 42), i-a scos afară pe muntele Măslinilor, ce este aproape de Betania, i-a învățat să stea în Ierusalim “până ce se vor îmbrăca cu putere de sus”, apoi, “ridicându-Și mâinile Sale, i-a binecuvântat pe ei” și în clipa aceea S-a înălțat la cer, învăluit de un nor luminos (F.A. 1, 9).

Pe munte S-a născut, pe munte S-a schimbat la Față, pe munte S-a răstignit, de pe munte S-a înălțat la cer. De ce oare a iubit așa de mult Hristos muntele? Pentru că *muntele este simbolul cerului, al Bisericii, al Raiului, iar valea este simbolul lumii, al durerii, al vieții acesteia atât de zbuciumate.* De aceea Se și ruga Domnul îndeosebi pe munte, iar la loc de șes predica.

Și norul ce L-a răpit are un sens de taină. Norul este hotarul între spirit și materie, între pământ și cer, între mărginit și nemărginit, între om și Dumnezeu. El desparte țările cerului. Norul este hotarul între vedere și credință. De aceea este prezent în toate tainele cele mari și simbolizează adâncul tainelor ce nu pot încăpea în mintea omului.

Așa S-a înălțat Domnul la cer. Iar jos pe pământ au rămas privind cu jale către El unsprezece pescari galileieni. *Cât sunt de dureroase despărțirile! Poate pentru aceea au și fost făcute lacrimile, ca singure, în tăcere, să exprime întristarea inimilor care se despart!* Se putea oare să nu lăcrimeze Petru cel râvnitor? Dar Zilotul? Dar Ioan cel iubit de Hristos, cum putea să-și biruie acum întristarea? *În timp ce norul ascundea de la ochii lor comoara cea neprețuită, cei unsprezece ucenici priveau îngândurați la cer.* Tăceau și ei și măslinii seculari și pietrele muntelui și între Ierusalim și bătrânul templu toate erau cuprinse de tăcere, de nedumerire și întristare.

În clipa aceea grea a despărțirii au venit doi îngeri luminați să-i îmbărbăteze pe ucenicii Domnului, zicând: *“Bărbați galileieni, de ce căutați cu durere spre cer?” “Îmbărbătați-vă, întăriți-vă inimile voastre. Voi sunteți pescarii lumii. În inimile voastre sunt scrise Evangheliile lui Hristos. Pe umerii voștri atârnă Crucea Lui. Cu mâinile voastre se va zidi Biserica Lui. Cu limbile voastre se va propovădui o lege nouă. Deci nu mai stați privind așa spre cer. Mergeți în Ierusalim. O putere de sus vă va întări, nu după multe zile. Apoi străbateți cu pașii voștri toate țările pământului, vestind tuturor cele pe care cu ochii voștri le-ați văzut și cu urechile voastre le-ați auzit. Căci “Acest Iisus care S-a înălțat de la voi la cer astfel va și veni, precum L-ați văzut mergând la cer”.* (F.A. 1,11).

Iubiți credincioși, socot potrivit să vă spun *pentru ce S-a înălțat Iisus Hristos la cer.*

- ✚ S-a înălțat pentru că săvârșise misiunea primită de la Tatăl.
- ✚ S-a înălțat pentru a intra iarăși intru slava Sa.
- ✚ S-a înălțat ca să gătească acolo loc de odihnă celor ce vor crede întru El (Ioan 14, 3).
- ✚ S-a înălțat ca să ne înalțe la ceruri și pe noi, după cum singur zice: *“Iar Eu, când Mă voi înălța de pe pământ, pe toți îi voi trage la Mine”* (Ioan 12, 32).

Dar în Sfânta Scriptură se vorbește uneori de cer, alteori de ceruri iar alteori de “cerurile cerurilor”. Deci *unde S-a suit Domnul? În care din aceste Ceruri?* Psalmistul zice clar: *“Cerul cerului, Domnului, iar pământul L-a dat fiilor oamenilor”* (Ps. 113, 24).

Iar **Sfinții Părinți** ne învață că sunt trei denumiri deosebite una de alta și anume:
4) **“cerul”** este spațiul întregului univers, unde se află toți aștrii cerești;

- 5) apoi mai sus se află “cerurile”, în număr de nouă, după numărul celor nouă cete îngerești care le formează, începând cu cerul îngerilor și terminând cu cerul serafimilor;
- 6) iar deasupra acestor ceruri se află “cerurile cerurilor”, sanctuarul cel mai sfânt, unde se află Tronul Preasfintei Treimi. Deci nu în cer, nici în ceruri nu S-a oprit Iisus Hristos, ci în cerurile cerurilor, unde S-a așezat de-a dreapta Tatălui.

Tot **Sfinții Părinți** ne mai învață că Domnul nostru Iisus Hristos nu S-a suit la ceruri așa, simplu și fără slavă, ci încă de la pământ a fost înconjurat de mulțime de îngeri care Îl slăveau cu negrăite cântări de biruință.

Și după ce au străbătut tăria cerului, acei îngeri de lumină au ajuns la poarta primului cer din cele nouă și plini de mare bucurie strigau împreună cu David:

“Deschideți, o, îngeri, porțile voastre cele veșnice și va intra Împăratul slavei!” – “Dar cine este acesta Împăratul slavei?” – răspundeau îngerii.

“Îngerul sfatului Celui Mare, Acesta este Împăratul slavei”.

Și deschizând îngerii porțile cerurilor, se mirau zicând: **“Dar pentru ce sunt hainele Lui roșii?”**

– “Pentru că vine din Visor – adică de pe pământ - de aceea îi sunt hainele roșii. Pentru că a pătimit moarte pe cruce ca să mântuiască lumea.”

Atunci toți îngerii, închinându-se Lui, I-au cântau dumnezeiește cântări de biruință, vreme de o zi.

Apoi, petrecându-L îngerii toți până la poarta cerului de-al doilea, iarăși strigau către aceia:

“Deschideți, o, începători, porțile voastre de lumină și va intra Împăratul slavei”

“Cine este Acesta Împăratul slavei?” – strigau aceia.

“Domnul Cel tare și puternic, Domnul Cel tare în război, Cel ce a biruit lumea, Cel ce a legat pe satana, Cel ce a răbdat rane pentru om, Acela este Împăratul slavei cerurilor”.

Și iarăși porțile deschizându-se, nenumărate cete de începători și îngeri Îl întâmpinau cu netăcute cântări de prea mărire.

După încă o zi de prăznuire îngerească, Mântuitorul S-a urcat și mai sus, la cerul Arhanghelilor, fiind petrecut de toți îngerii de mai jos, care strigau iarăși:

“Deschideți, voi arhanghelilor, porțile cerești, să între Făcătorul și Voievodul îngerilor, Fiul Fecioarei din Nazaret, Raza Tatălui”.

Și iarăși a petrecut aici o zi. Apoi S-a suit mai sus, la cerul Puterilor, al Domniilor, al Scaunelor, al Heruvimilor, al Serafimilor, înaintea căruia strigau îngerii cei mai de jos:

“Deschideți porțile cerurilor, să între Domnul Puterilor, Domnul luminilor, Domnul cerurilor, Domnul Savaor”.

Iar puterile îngerești îl înconjurau cu cântări ca acestea: *“Osana intru cei de sus...”*

Și așa, *toate cele nouă ceruri s-au umplut de negrăită slavă și bucurie, prin înălțarea Domnului, Care a petrecut câte o zi cu fiecare ceată îngerească, iar în ziua a zecea S-a închinat Tatălui și S-a așezat de-a dreapta Puterii. În locul Fiului, Tatăl a trimis pe pământ, în ziua a zecea de la înălțare, puterea Duhului Sfânt, ca să lumineze tot pământul.*

Nimeni din cei purtători de trup omenesc nu s-a suit mai sus de ceruri, afară de Hristos.

- ✚ S-a răpit Pavel până la al treilea cer - in Rai – *“și a auzit cuvinte de nespus, pe care nu se cuvine omului să le grăiască” (II Cor. 12, 4).*
- ✚ S-a suit și Moise – se spune – până la al șaptelea cer, de unde a primit legea *“intru rânduiei de la îngeri” (F.A. 7, 53).*
- ✚ S-au ridicat “ca spre cer” cu tot cu trup și Enoh cu Ilie, dar nici un trup de om viu nu a putut vedea slava dumnezeiască, afară de Trupul lui Hristos, Care S-a înălțat la ceruri cu același trup care a pățimit, având pe el semnele cuielor și ale suliței și ale spinilor.

Se cuvine deci și nouă astăzi, fraților, ca împreună cu toți îngerii din ceruri să prăznuim, să ne bucurăm și să lăudăm pe Dumnezeu Cel iubitor de oameni.

- ✚ Astăzi s-a încheiat actul împăcării între om și Dumnezeu.
- ✚ Astăzi omul s-a îndumnezeit, cerul s-a veselit, cerurile au dănuțuit, îngerii de bucurie au săltat, iar demonii, de rușine umplându-se, cu lanțuri s-au legat.
- ✚ Astăzi tot pământul este în veșmânt de sărbătoare, căci cu cerul s-a unit.
- ✚ Astăzi trupul lui Adam de-a dreapta lui Dumnezeu s-a așezat.

O, negrăită minune a înălțării lui Hristos! Cât este de mare milostivirea lui Dumnezeu!

- ✚ A pierdut omul Raiul și a aflat Împărăția Cerurilor.
- ✚ A pierdut o grădină păzită de heruvimi și în schimb a aflat slava Ierusalimului de sus.
- ✚ Acolo erau pomi roditori, flori și izvoare, căci aici este Tronul Preasfintei Treimi, cântări îngerești și negrăită slavă.
- ✚ Acolo cântări de păsări, aici cântări de heruvimi.
- ✚ Acolo vânt răcoritor, aici adieri de Duh mângâietor.
- ✚ Acolo loc de muncă, aici de veșnică odihnă.
- ✚ Acolo lumina soarelui, aici slava Preasfintei Treimi.

O, prea slăvită minune a Înălțării lui Hristos! Trupul omului a fost văzut de îngerii, s-a suit mai sus de serafimi, s-a așezat de-a dreapta Tatălui. Ce adâncime sub pașii omului și ce înălțime deasupra lui! Din iad direct în cer. Din întuneric mai sus de soare. Din temniță grozavă în loc de veșnică odihnă!

Astăzi dracii se tânguiesc, astăzi iadul suspină deșert. Astăzi pescarii lumii plângând se veselesc. Astăzi creștinii prăznuiesc. Astăzi îngerii fără odihnă cântă. Astăzi Domnul în veci a împărățit. A împărățit pentru că pe om l-a răscumpărat. A împărățit pentru că întru podoaba cea mai dinainte S-a îmbrăcat. A împărățit pentru că de-a dreapta Tatălui S-a așezat. A lăsat cămașa cea de in omului și S-a îmbrăcat în veșmânt de văpaie. A lăsat hlamida cea de batjocură jos și a primit porfira cea de lumină sus. A lăsat hotarele cele sărăcicioase ale Galileii și S-a făcut împărat peste ceruri. **Astăzi Hristos la cer S-a înălțat.**

Acum Pilat a rămas cu hlamida, arhierii cu arginții în mâini, cărturarii cu tablele legii, fariseii cu ură, iar noroadele cu necredința. Spune, Pilate, ce este Adevărul? Grăiți, arhierilor, cine a hulit, Hristos sau voi? Spuneți voi, noroadelor, unde este Baraba pe care l-ați cerut? Astăzi voi v-ați amăgit. Astăzi **“Adevărul din pământ a răsărit și dreptatea din cer a privit” (Ps. 84, 12)** și împreună s-au întâlnit. Astăzi **“Mila și Adevărul s-au întâmpinat, dreptatea și pacea s-au sărutat” (Ps. 84, 11).** Cerul și pământul s-au împăcat.

Bucură-te astăzi, muritorule. Veselește-te, omule, prăznuiește din inimă, creștine. Nu te tângui, Adame. Veseliți-vă, Apostoli. Bucură-te, Maică pururea Fecioară, căci Fiul tău întru podoabă S-a îmbrăcat și cu lumina slavei Lui, goliciunea lui Adam a acoperit!

Iubiți credincioși, Domnul s-a înălțat la cer, dar nu ne-a lăsat sărmani, după cum a făgăduit ucenicilor Săi (Ioan 14, 18). El S-a înălțat, dar în locul Său pe Sfinții Apostoli ne-a lăsat.

- ✚ *A luat trupul nostru, dar ne-a lăsat Trupul Lui.*
- ✚ *A luat ranele și păcatele noastre, dar ne-a lăsat darurile Lui.*
- ✚ *A luat pe cele de jos și ne-a dat pe cele de Sus.*
- ✚ *A luat cele de ocară și ne-a dat pe cele de cinste.*
- ✚ *A luat cele ce nu Îi trebuie și ne-a dat cele de care avem nevoie.*

Deci nu ne-a lăsat sărmani. Căci în urmă ne-a lăsat Crucea Sa, Sfânta Evanghelie, Biserica, Preacuratele Taine.

Și dacă totuși ne simțim sărmani și străini pe pământ, să alergăm cât mai des la Sfânta Biserică. Aici vom vedea Taborul și Ierihonul, Betleemul și Ierusalimul, Golgota și muntele Măslinilor. Aici ne vom întâlni iarăși cu Iisus. Aici se unește cerul cu pământul. Aici se împacă mereu omul cu Dumnezeu. Nimeni din cei ce vin la biserică nu se simt sărmani pe pământ.

Iar de ne împresoară boli și necazuri, scârbe și dureri, este semn că am părăsit pe Dumnezeu, ne-am depărtat de Ierusalim. Să ne întoarcem deci iarăși la Ierusalim, după cum ne-a poruncit. Să ne împăcăm din nou cu Domnul, să venim la Biserică.
Nu putem trăi fără de El. Ai Domnului suntem și numai El are milă de noi.

În Biserică ne putem uni cu Hristos pe două căi:

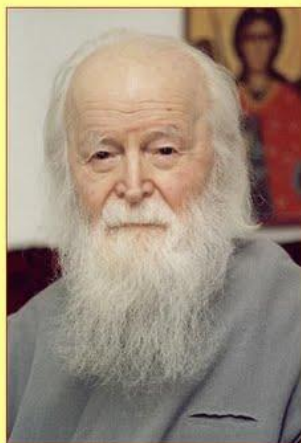
- ✚ *fie să-L coborâm pe Domnul în inimile noastre, prin rugăciune, prin dragoste și milostenie;*
- ✚ *fie să ne ridicăm noi la Domnul prin adânc de smerenie, căci “cel ce se smerește pe sine se va înălța”.*

Fiecare să alege cum poate. Noi să încercăm fie pe una din căi, fie pe cealaltă, fie pe amândouă deodată și să nu ne lenevim până nu ne vom uni cu Mântuitorul sufletelor noastre. *Și de voiți mai desăvârșit să ne unim cu El, “sus să avem inimile”. Sus, acolo unde sunt părinții noștri, eroii noștri, sfinții noștri. Acolo unde sunt îngerii, mucenicii, cuvioșii, acolo unde este slava lui Hristos, acolo să*

fie și inima noastră. De vom face așa, vom ajunge cu sufletele acolo unde s-a învrednicit a fi trupul nostru astăzi, la odihna cea veșnică. Atunci și numai atunci ne vom sătura, când ni se va arăta lumina slavei lui Hristos (Ps. 16,15). Amin”.

(din: Părintele Iachint al Putnei, Editura Bizantină, 2000)

Părintele Sofian Boghiu - Cuvânt la Înălțarea Domnului

Un iconar de suflete

“(…) [suntem] la începutul zilei acestui mare [praznic], prin care omenirea prin persoana Mântuitorului Hristos este înălțată spre slava cerească, ziua Înălțării Domnului, sărbătoare unică în toată istoria neamului omenesc. Pentru că de-a lungul istoriei s-au mai ridicat la ceruri doi oameni de care vorbește Biblia, Enoh și Ilie, însă ei au fost ridicați de Dumnezeu la ceruri și sunt undeva în văzduh. Dumnezeu știe locașul lor și de acolo vor veni cu trupul, să-și lase trupul pe pământ, să fie uciși la sfârșitul istoriei neamului omenesc, ca după aceea să-și capete ființă duhovnicească, precum toți cei înviați și să se înalțe și ei la ceruri, împreună cu sufletele celor care vor fi mântuiți. Deci ei doi, Enoh și Ilie, au fost ridicați de Cineva, de Dumnezeu la ceruri.

Iisus Mântuitorul Se ridică prin puteri proprii, Se înalță la ceruri, pentru că era Însuși Dumnezeu. Trupul Mântuitorului Hristos era un trup cu totul special, un trup îndumnezeit. Dacă ați luat seamă la Evanghelia citită în seara aceasta, Iisus Mântuitorul Se arată ucenicilor Săi și ei se uită la El și li se pare că văd duh. Iisus îi îndeamnă să privească bine și să vadă mâinile și picioarele străpunse de cuiele de pe Crucea Golgotei, că nu este duh, că duhul nu are carne și oase — cum avea El atunci, între Răstignire, Înviere și Înălțare. Și ca să-i poată convinge, îi îndeamnă să-I dea ceva de mâncare. Și mănâncă în fața lor, mănâncă dintr-un fagure de miere și dintr-un pește fript pe jărat. Nu-I era foame lui Iisus, însă vroia să vadă ei, ucenicii, că El este același care a fost cu ei înainte de Înviere.

Iisus într-adevăr purta după Înviere un trup cu totul îndumnezeit. De pildă, merge pe drum către Emaus și apare ca din senin între cei doi apostoli, Luca și Cleopa. Îi întreabă despre ce vorbesc și merge cu ei până la Emaus, un sat lângă Ierusalim.

Acolo intră în casa unde se duceau apostolii, stă la masă cu ei și la un moment dat binecuvântează pâinea pusă înaintea lor, o frânge și le-o dă. Și când a frânt pâinea, L-au cunoscut în acest gest că este Iisus, cel care a fost cu ei înainte de Răstignire. Și în clipa următoare Iisus a dispărut dintre ei, a intrat în planul Său dumnezeiesc.

*Unii **sfinți Părinți** spun că în clipa când a frânt și a dat pâinea lor, Iisus a intrat în pâine, așa cum intră în sfânta Împărtășanie.* Noi ne împărtășim cu Trupul și Sângele Domnului: acea bucatică de pâine pe care o primiți cu lingurița și acel puțin vin sunt Trupul și Sângele Mântuitorului Hristos. El ne-a spus că-i așa, în seara Cinei de taină: „*Dacă nu veți mânca trupul Fiului omului și dacă nu veți bea sângele Lui, nu veți avea viața în voi*” (...).

[Iisus] apare între ei așa..., cu ușurință și ei sunt în îndoială: este El sau nu este El? Așa încât *Mântuitorul Hristos, timp de 40 de zile după Răstignire și Înviere, S-a arătat apostolilor Săi ca să-i convingă că El Însuși este, Cel ce a fost cu ei trei ani și jumătate, cât a fost cu ei pe pământ.*

Și într-o zi ca astăzi, *într-o joi, 40 de zile de la Înviere, Iisus S-a dus la apostoli și i-a chemat pe muntele Eleonului. Muntele Eleonului este un munte foarte înalt, între Ierusalim și Betania; acolo S-a înălțat la cer.* Este și astăzi — cine a fost la Ierusalim [știe] — locul de unde a săltat Iisus. E o piatră acolo și pe piatră este urma piciorului. Și toți arată: iată, aici este locul de unde Iisus S-a înălțat la cer. Este o formă, o amprentă a piciorului Său dumnezeiesc. Încă un semn că era trup, era carne, era os, piciorul care s-a îngropat în piatră. Pentru că era Dumnezeu, Și-a făcut loc și în piatră, de aceea este acest loc pe Eleon și astăzi. Cei care o să mergeți la Ierusalim, să căutați să mergeți și la Eleon, că se vede Eleonul și din Ierusalim, este un munte înalt; acolo este acest semn, această pecete a dumnezeirii Sale.

Iisus se înălța la cer. Apostolii, și Maica Domnului de asemenea, erau în jurul lui Iisus care Se înălța la cer. Și *apostolii, când L-au văzut Înălțându-Se cu trupul la cer – era o dublă sensibilitate în inimă și în mintea lor:*

- pe de-o parte se însăimântau și le părea rău că se despart de acest dumnezeiesc Păstor al lor,
- pe de altă parte se bucurau că Iisus, în care ei își pierduseră nădejdea la un moment dat, în momentul Răstignirii, totuși era Dumnezeu și acum Se înălța la cer.

Și Iisus Se înălța binecuvântându-i, pe înălțimea cerului, până când un nor s-a așezat între Iisus și apostolii câte priveau. Era și Maica Domnului acolo, de față. Și în momentul când Iisus a fost acoperit de nor, au apărut doi îngeri și au spus:

„Bărbați galileeni, pentru ce priviți la cer după Iisus? Căci iată, acest Iisus, cum L-ați văzut înălțându-Se, așa Se va coborî la Judecata de apoi. Va veni în slavă, să judece viii și morții“.

Și s-au despărțit apostolii [de Iisus] și s-au întors la Ierusalim, și erau nedespărțiți de Templu. Ziua și noaptea se rugau în Templu, așteptând făgăduința Duhului Sfânt. Că Iisus le-a făgăduit: *„Iată, Mă duc la Tatăl și am să vă trimit de acolo pe Duhul Sfânt, care de la Tatăl purcede“.*

Deci Iisus S-a înălțat la ceruri și a fost așezat de-a dreapta Tatălui, în Sfânta Treime, Dumnezeuul nostru.

Pentru ce S-a înălțat Iisus la cer? Pentru două sau trei motive.

✚ ***S-a înălțat la cer ca să roage pe Tatăl ceresc să trimită lumii pe Duhul Sfânt, Mângâietorul.*** Trimiterea Duhului Sfânt către apostoli avea să descopere aceloră tot ceea ce i-a învățat Iisus. Până atunci ei erau uituci, cum suntem și noi păcătoșii, uităm. Însă atunci, când S-a pogorât Duhul Sfânt peste capetele lor, le-a deschis mintea, acest capac umbros care apăsa adeseori peste mintea noastră a fost ridicat, era o comuniune între ucenici și dumnezeire, prin această lucrare a Duhului Sfânt pogorât asupra lor. Deci pentru aceasta, în primul rând, S-a înălțat Iisus la cer.

Aceste zece zile, de astăzi și până la Pogorârea Duhului Sfânt, sunt perioada în care Iisus Se roagă Tatălui ceresc să trimită Duhul Sfânt peste lume și peste apostolii Săi.

✚ ***Alt motiv pentru care S-a înălțat la cer Iisus, a fost și acela, ca să ne arate drumul către cer.*** Pentru că și noi pământenii, prin El, Iisus Hristos, mergem pe aceeași cale către Împărăția cerească.

Sfântul Antonie cel Mare, într-o seară de veghe, a ieșit afară din chilia lui, din peștera lui, și se uită uimit în văzduh, într-o noapte luminoasă. Și a văzut un lucru foarte grav. Tot cerul, tot acest orizont ceresc spre care privea el era acoperit de curse, fel de fel de lături, și un uriaș — era diavolul — ținea aceste plase, le aranja în așa fel încât nici un suflet care se ridică spre cer să nu poată străbate prin aceste plase, prin aceste curse. Atunci sfântul Antonie s-a întrebat, întrebând pe Dumnezeu: „Doamne, greu este să ne înălțăm la cer... la Tine... Cine se poate ridica la cer“? Și i s-a răspuns: „Smerenia“.

Cel care are duhul smerit și trăiește în această viață în duhul smerit al lui Iisus Hristos, acela se poate înălța la cer. Aceasta este calea de la pământ la cer, pe

această verticală, așa cum S-a ridicat și Iisus Hristos de pe pământ la cer, pe muntele Eleonului.

În continuare vreau să vă citesc ceva, de la **un predicator vestit al Bisericii Ortodoxe, Ilie Maniat**, niște imagini. De pildă, această Înălțare la cer a Mântuitorului Hristos se aseamănă cu suișul vulturului care își învață puii să zboare: merge înaintea lor, iar puișorii după el. Așa a fost și Iisus: S-a înălțat El, ca să ne arate că și noi ne vom înălța la ceruri, în locașurile pregătite de El. *„După cum vulturul, voind să arate micilor săi pui, încă nedeprinși, cum să zboare în drumul neobișnuit al văzduhului, îi conduce mergând înaintea lor, tot așa, pe cărarea necălcată a cerului, pe care încă nu s-a arătat urmă de om, a zburat Domnul înălțat, mergând înainte, conducând ca pe niște pui, sufletele dreptilor (...). Și după cum căderea primului Adam ne-a deschis nouă intrarea în iad, astfel Înălțarea noului Adam, Iisus Hristos, ne-a deschis nouă intrarea în cer“.*

Spune Apostolul Pavel undeva: *„Avem încredere, că avem să intrăm în Sfânta Sfintelor pe o cale nouă și vie, pe care ne-a înnoit-o prin catapeteasmă, adică prin Trupul Lui“.*

Vrăjmașul diavol nu poate încă să înțeleagă și se cutremură de Înălțarea cu trupul la ceruri a Acestui “vultur tainic”, a lui Iisus Hristos. „Și dacă Solomon“, înțeleptul din Biblie, *„spunea că trei sunt acelea pe care nu le înțelegem, adică drumul corăbiei pe mare, drumul șarpelui pe stâncă și drumul vulturului spre cer“*, apoi această semeață minte a diavolului cu mai multă dreptate poate să spună că nu înțelege deloc trei taine în iconomia Întrupării Mântuitorului Hristos.

- ✚ *Mai întâi, că după cum corabia străbate valurile mării și nu lasă nici o urmă a trecerii ei, tot așa și trupul sfânt al lui Iisus Hristos a trecut prin pântecele neispitit de bărbat al Fecioarei Maria și nu a lăsat semn de stricăciune în nașterea cea fără de sămânță.*
- ✚ *Al doilea, nu înțelege drumul șarpelui pe piatră, adică același trup care a fost înmormântat, care a fost închis într-un mormânt nou tăiat în piatră, care a fost acoperit cu o piatră mare așezată pe ușa mormântului, cu toate acestea a străbătut-o și lăsând ca șarpele vechea îmbrăcămintă a stricăciunii, a înviat din morți cu o îmbrăcămintă nouă, a nestricăciunii, fără să lase vreun semn.*
- ✚ *Al treilea, nu înțelege drumul vulturului spre cer, adică [faptul] că acest trup se înălța la cele netrupești, [că cel pământesc] străbate cerurile, că firea omenească stă pe tronul Slavei dumnezeiești.*

Dar nici fericiții îngeri nu înțeleg înălțarea slăvită, cu trupul, a Mântuitorului Hristos. Pentru aceea, acum văzându-L pe Împăratul Slavei înălțându-Se, [Îl întâmpină să-I pregătească intrarea și] zic către căpeteniile cetelor superioare: *„Ridicați, boieri, porțile voastre și ridicați porțile veșnice, ca să intre Împăratul Slavei“.*

Acum iarăși văzându-L pe El că Se înălța îmbrăcat cu trup omenesc, și acesta însemnat cu stigmatul ranelor și înroșit cu preacuratul Lui sânge ce a curs din coastă, stau la îndoială în fața minunii străine și întreabă: *„Cine este Acesta care vine din Edom? Și pentru ce sunt hainele Lui roșii“?*

Dar iconomie este ceea ce se vede: *Stăpânul iubitor de oameni vrea să înfățișeze și în ceruri simbolurile patimii, semne neșterse ale dragostei către noi și ale biruinței puternice împotriva stăpânitorului lumii (...).*

Trebuia negreșit să Se înalțe Hristos la ceruri cu același trup pe care l-a luat,

✚ *mai întâi ca să fie mijlocitor între Dumnezeu și oameni, arătând Tatălui ceresc cel fără de început, trupul acela fără de păcat, pe care l-a adus pe Cruce jertfă curată și nepângărită, ca să-L îmblânzească față de păcatele noastre (...).*

✚ *Al doilea, ca să avem noi, care am fost botezați în Hristos, care am trăit după Hristos, nădejde sigură și neclătită a învierii în trup și a slavei veșnice în trup. Pentru că, dacă Hristos a înviat în trup, dacă a fost slăvit în trup, El care este capul credincioșilor, trebuia de asemenea să învie în trup, ca să fie slăviți în trup și credincioșii care sunt mădulare ale lui Hristos, ca să fie mădulare asemănătoare capului”, adică lui Hristos.*

„De aceea spune Pavel: *«Cum este cel pământesc, așa sunt și cei pământești, și cum este Cel ceresc, așa sunt și cei cerești»*(...). Cât de neînțeleasă este măreția binefacerilor lui Dumnezeu, cât sunt de înalte măririle firii noastre omenești!

„Dar dacă dumnezeiescul nostru Tată și Învățător S-a înălțat de pe pământ la cer, totuși nu ne-a lăsat orfani. Când Ilie Tezviteanul a fost înălțat cu căruță de foc la cer, ca să mângâie pe ucenicul său Elisei, i-a lăsat cojocul. La fel, înălțându-Se Dumnezeu Iisus Hristos, ne-a lăsat ca mângâiere îmbrăcăminte dumnezeirii Sale pe care a purtat-o pe când era om, adică trupul Lui cel prea fericit, în înfricoșătoarea haină și taină a sfintei Euharistii“.

Adică trupul Mântuitorului Hristos, pe care-L consumăm și noi în sfânta Împărtășanie, asemănător este cu cea haină lăsată de Ilie prorocul, profetului

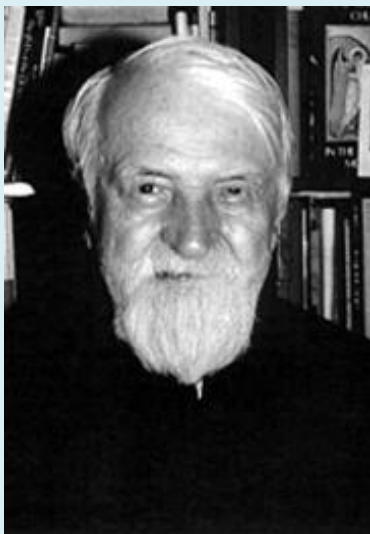
Elisei care plângea după el. „Pentru această ne mângâie, zicându-ne: *«Iată, Eu cu voi sunt până la sfârșitul veacului»*” — spune Mântuitorul Hristos.

„Nemuritorule Mire [al sufletelor noastre], de acolo, din dreapta lui Dumnezeu, unde azi Te-ai așezat Împărat al veacurilor, trimite-ne făgăduința Tatălui, pe prea Sfântul Duh, care este legătura nedelegată a dragostei, ca să fim nedespărțiți de Tine și să ne învrednicim, pe pământ împărtășindu-ne cu vrednicie cu preacuratul Trup și Sânge, să fim totdeauna părtași harului Tău dumnezeiesc, iar în cer împărtășindu-ne cu fericita Ta Față, să fim întotdeauna părtași Slavei Tale celei veșnice“.

Amin”.

(din: Părintele Sofian, Editura Bizantină, 2007, București)

Părintele Dumitru Stăniloae - Înălțarea la cer și șederea la dreapta Tatălui

“Înălțarea lui Hristos cu trupul la cer și șederea Lui de-a dreapta Tatălui înseamnă ridicarea Lui ca om la treapta de supremă eficacitate asupra celor ce cred. În aceasta stă puterea și slava supremă la care S-a urcat Hristos prin Înălțarea la cer. “Trupul domnesc”, ridicat nu numai la cer, ci “la cerul cerului”, “mai presus de toată autoritatea și stăpânirea și de tot numele și demnitatea”, care e numit de Isaia “muntele lui Dumnezeu și casa lui Dumnezeu așezată pe vârful tuturor munților”, sălășluiește în același timp în intimitatea cea mai profundă a celor ce cred și se face vădit în intimitatea celor ce s-au curățit de patimi, ca “loc” prin care și din care izvorăște toată puterea de sfințire și de îndumnezeire a noastră. Această paradoxală coincidență între tronul dumnezeiesc și intimitatea noastră se datorește faptului că însuși trupul omenesc al Domnului șade pe tronul dumnezeiesc.

Occidentul creștin s-a depărtat de această înțelegere a Înălțării Domnului cu trupul la suprema putere și slavă, ca la suprema eficacitate a Lui, prin Sălășluirea Lui concomitentă în noi. Pentru el Hristos a devenit, prin Înălțare, un Stăpân, un Domn exterior, care iartă în baza puterii de a ierta obținută prin jertfa Lui, asigurându-ne o fericire în viața viitoare. Catolicismul a putut astfel să-I dea lui Hristos în Biserică un locțiitor, iar protestantismul a lăsat pe fiecare ins cu “libertatea” lui în afară de lucrarea lui Hristos în oameni, care e o falsă libertate, odată ce e o libertate neeliberată de trufie și de patimi. Numai o libertate în Hristos și după chipul libertății lui Hristos, dă eliberare de patimi și de trufie, însemnând unirea cu Același Hristos și având chipul lui Hristos imprimat în toți cei ce cred în El, se conciliază cu unitatea tuturor în credință și în înțelegere, aflându-se toți în

ambianța aceleiași iubiri a lui Dumnezeu, care hrănește și iubirea lor față de El și pe cea între ei.

Pentru creștinismul de la început, așa cum a fost menținut în Ortodoxie, Înălțarea trupului Domnului la cer e înălțarea noastră însăși, înălțarea din patimile noastre, în unitate cu El, înălțarea începută pentru noi prin înălțarea Domnului, dar având să se continue până la desăvârșirea ei.

“De aceea ne bucurăm, prăznuind Învierea și Înălțarea și așezarea (în locul suprem) a firii noastre și începutul învierii și al înălțării tuturor celor ce cred“. Căci “de Învierea și de Înălțarea Mântuitorului nostru ne împărtășim și ne vom împărtăși toți“. Fără îndoială, intimitatea noastră, sau a Bisericii, în care Se află sălășluit Hristos după înălțare, nu este ea însăși “tronul” unde Se află Tatăl cu Fiul. Tatăl cu Fiul sunt totdeauna deasupra intimității noastre, pentru ca să poată veni în ea de acolo. Tatăl cu Fiul “vin” prin Duhul Sfânt în intimitatea noastră, sau vin într-o măsură tot mai mare, sau pot să nu vină; nu inima noastră este ultimul loc de unde izvorăște prezența Tatălui și a Fiului. Tronul dumnezeiesc e suprema treaptă a existenței, treapta de supremă transcendență, sau izvorul și fundamentul ultim și nesfârșit unde toate își au începutul și cauza. Dar acolo e și starea de supremă pnevmatizare a trupului Fiului, care coincide cu comuniunea deplină a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh.

Pe de altă parte “venirea” lui Hristos și a Tatălui de pe tronul Lor în intimitatea noastră, nu-i o mutare a Lor de la un loc la altul, ci numai pătrunderea Lor, sau a supremului fundament și izvor al existenței, în noi, sau punerea noastră în legătură nemijlocită cu acest fundament viu sau izvor fără sfârșit al existenței, fără ca acest fundament viu și nesfârșit al existenței să înceteze de a rămâne deosebit de noi.

Creștinismul răsăritean, punând atâta accent pe prezența lui Hristos și a Tatălui în ființa intimă a credincioșilor prin Duhul Sfânt, afirmă o eficiență nemăsurată a Lor, sau a Sfintei Treimi, în credincioși încă din viața aceasta, dacă aceștia se străduiesc pentru curățirea lor de păcatele și de patimile care îi închid în ei înșiși. Prin aceasta credincioșii sunt ținuți în unitate și conduși pe calea sfințeniei, după asemănarea sfințeniei trupului lui Hristos, a cărui stare de pnevmatizare culminantă e o stare de iradiere a Duhului Sfânt, aflat în deplinătatea Lui în acest trup desăvârșit transparent”.

Părintele Boris Răduleanu - Predică la Înălțarea Domnului - Înălțați împreună cu Iisus, chemați la sfințenie, dar noi ... ne bălăcim tot în ticăloșie

“Istoria este plină de sânge, mai ales în secolul nostru considerat progresist. Noi ne scuipăm, noi ne batem, noi ne răstignim, noi insinuăm judecăți. Te împușc pe tine ca pe un nimic, ca pe un vierme. Și pe un vierme îl ocolești. Vai de judecata asta umană... Dar Istoria nu se încheie cu sângele care se varsă și nici cu mușuroiul de pământ”.

“Cu ajutorul Bunului Dumnezeu, după 40 de zile de la Înviere, am ajuns la Înălțarea Domnului Iisus Hristos. După cum **Domnul Iisus Hristos** înainte de a începe propovăduirea a fost ispitit în pustie 40 de zile, așa și după Înviere **a rămas încă 40 de zile pe pământ și a povățuit pe apostolii săi despre scopul venirii Sale în lume, despre Împărăția lui Dumnezeu.** Ne vom opri, în primul rând, la felul în care a petrecut Iisus Hristos pe pământ până la Înălțare. Vom vedea apoi împrejurările în care a avut loc Înălțarea, pentru a răspunde în al treilea rând, la întrebarea: **Cine s-a înălțat la cer în Iisus Hristos?**

1. De la Înviere până la Înălțare, Iisus a rămas pe pământ, dar a rămas în alt mod decât până la Înviere. Timp de 40 de zile El s-a arătat de repetate ori apostolilor, femeilor mironosițe, cât și la un mare număr de ucenici. **Prin mărturisirile lor, noi cunoaștem că El purta Trupul Său, dar Trupul Său transfigurat, Trupul care menținea încă o anumită legătură cu lumea materială, deși nu era supus legilor materiale.**

- ✓ *Astfel Iisus intra prin ușile încuiate la apostoli;*
- ✓ *se face nevăzut lui Luca și Cleopa la Emaus;*

Nu este recunoscut imediat.

- ✓ *Maria Magdalena Îl crede grădinarul locului;*
- ✓ *Luca și Cleopa merg împreună cu El până la Emaus fără să știe cine este.*
- ✓ *Chiar apostolii la început au crezut “că văd duh”.*

Pentru a convinge pe apostoli că este El, că a înviat în Trupul în care a trăit pe pământ și în care a fost răstignit, Iisus le spune: *Priviți mâinile și picioarele Mele. Pipăiți-Mă. Duhul nu are carne și oase, cum Mă vedeți că am.*

Tot așa îi spune lui Toma. De asemenea, a cerut mâncare și a mâncat în fața lor ca să arate că nu este duh. Primirea hranei nu a fost o iluzie. El a mâncat în chip real, deși nu avea nevoie de hrană și hrana s-a consumat altfel decât în timpul vieții Sale pământești. *Totuși posibilitatea de a mânca, posibilitatea de a fi atins, dovedește că nu era desprins cu totul de pământ. În răstimpul celor 40 de zile El aparținea atât lumii de aici, cât și lumii de dincolo.* El Însuși precizează că se află într-o stare provizorie, de tranziție, și arată și limita acesteia spunând Mariei Magdalena: *“Nu te atinge de Mine că încă nu m-am suit la Tatăl Meu”.* Această “suire” este limita și are loc la Înălțare. Atunci s-a produs o nouă și ultimă spiritualizare a Trupului Lui.

Dar după Înviere Iisus se află nu numai transfigurat în Trupul Lui. El se află și într-o altă poziție - de Biruitor. El a biruit pe satana, iadul, moartea. În urma biruinței dobândită în umanitatea Lui, Dumnezeu Tatăl L-a ridicat deasupra întregii făpturi. *“Datu-Mi-s-a toată puterea în cer și pe pământ”*, spune El acum apostolilor. În calitatea Sa de Împărat al lumii, El investește, abia acum, pe apostoli cu o putere deosebită: *“Precum M-a trimis pe Mine Tatăl, vă trimit și Eu pe voi. Și a suflat asupra lor și le-a zis: Luați Duh Sfânt, cărora veți ierta păcatele vor fi iertate și cărora le veți ținea, vor fi ținute” (Mt. 28, 18-19; Io.; 21-23).*

Iisus instituie deci Preoția specială și Duhovnicia în această perioadă, între Înviere și Înălțare. *Dacă prin Preoție El a dat puterea de a învăța cuvântul lui Dumnezeu, a săvârși Sfintele Taine, și a conduce obștea credincioșilor, prin preotul duhovnic a dat omului puterea deosebită de a judeca și izgoni răul din lume, în numele Sfintei Treimi.* *“Tatăl, toată judecata a dat-o Fiului... pentru că Fiul al omului este” (Io. 5, 22-27),* iar Fiul a dat toată judecata apostolilor și urmașilor lor. Ei au primit astfel puterea de a lega pe satana și lucrările lui și a dezlega pe oameni de satana, de a-i elibera de sub puterea lui. Astfel, satana este izgonit din om și din

lume și se zidește Biserica, în vederea Împărăției lui Dumnezeu. *Sămânța Împărăției a fost implantată încă de la Întrupare în fiecare om, chiar fără nici un merit al acestuia (Lc. 17, 19-21). Ea este comoara de mare preț îngropată în țarina trupului nostru, este plămada ascunsă în cele trei măsuri de făină, este grăuntele de muștar ce așteaptă să crească prin puterea harului Duhului Sfânt și prin străduința omului.*

Având în vedere marea misiune cu care a investit pe apostoli în perioada celor 40 de zile, Iisus a vorbit în special cu ei despre scopul venirii Sale în lume, despre Împărăția lui Dumnezeu, despre tainele vieții, trimițându-i să propovăduiască și să boteze toate neamurile pământului, în numele Sfintei Treimi.

2. Prin Înălțare, Iisus se depărtează, iese din lume. Și El nu dispare, nu se face nevăzut ca înainte în timpul celor 40 de zile. De asemenea, El nu se îndepărtează în întindere, în lungime, ci se îndepărtează în înălțime. Iisus Se înălța “*la cer*”. *El a voit ca ucenicii să fie martori la Înălțarea Sa, a voit ca plecarea Lui din lume să fie văzută de oameni; de ucenici, pentru a cunoaște noi și întreaga lume, prin ei, că El S-a înălțat la cer cu tot cu Trupul Lui transfigurat. Înălțarea ne arată că ieșirea Lui din lumea aceasta nu înseamnă desintrupare. El nu Și-a părăsit Trupul. Depărtându-se de lume, Iisus a rămas Dumnezeu-Om, Dumnezeu întrupat. Dar Trupul Lui a devenit prin Înălțare atât de spiritual, încât S-a putut așeza cu Trupul în Slava Sfintei Treimi, la dreapta Tatălui, așa cum a petrecut până la Întrupare.*

Pe când Se înălța, Iisus a binecuvântat. Și pe când binecuvânta, un nor L-a luat pe El. Ne întrebăm: pe cine a binecuvântat Iisus, numai pe apostoli? Nu. El a binecuvântat pe toți oamenii, ca ei să ajungă să înțeleagă Înălțarea și ca să poată deveni vrednici de a se înălța.

Hristos a murit pentru noi, Iisus a binecuvântat pământul, a binecuvântat munții, totul a binecuvântat, pentru ca oamenii să le folosească pe toate sub binecuvântarea lui Dumnezeu. Nu să le exploateze, nu să se bată pentru ele. Nu. Ca să le folosească pe toate sub binecuvântarea lui Dumnezeu, fiind toate darurile pe care Dumnezeu ni le-a dăruit.

Și pe când binecuvânta Iisus, un nor L-a luat pe El. Norul care L-a cuprins este același nor care s-a arătat și la Schimbarea la Față. El reprezintă slava lui Dumnezeu în care a fost primit și în care a înălțat natura noastră umană.

3. ***Ce reprezintă Trupul lui Hristos?*** Am mai spus și trebuie să repet. După cum Adam ne cuprindea în sine pe toți, ca strămoș unic, și toți ne naștem în păcat, moștenind păcatul lui Adam, tot așa ***Iisus Hristos Dumnezeu-Om fiind, ne-a cuprins și ne-a mântuit în Sine pe toți, pentru a ne naște din nou în măsura în care primim botezul Crucii Lui.***

Prin Întrupare, Iisus a luat natura umană neprihănită, fără de păcat, din Fecioara Maria, dar la Botez și-a impropriat de bună voie și natura noastră păcătoasă, ne-a luat pe toți în Sine, cu toate păcatele noastre, ca să ne curețe și să ne mântuiască. De aceea toate evenimentele săvârșite în Persoana Lui sau cu Persoana Lui se răsfrâng asupra noastră, a tuturor.

- ***Intrând triumfal în Ierusalim, a anticipat că toată omenirea va ajunge să triumfe întâmpinându-L Împărat.***
- ***Dar Iisus a trecut apoi prin patimi, tot purtându-ne pe toți în Sine. De aceea, chinul, batjocura, vrăjmășia, pe care le-a suportat El, reprezintă calea de chin, de batjocură, de suferință, de ură și vrăjmășie prin care va trebui să treacă omenirea istorică pentru a ajunge la mântuire și Înviere.***
- ***Când Iisus S-a rugat în Ghetsimani spunând, “de este cu putință” să treacă de la El paharul suferinței, S-a rugat pentru noi. El știa că de va fi scuipat, bătut, judecat ticăloșeste, răstignit, și noi vom fi. El vedea cu ochiul minții veacurile ce vor urma, în care tot ce este mai sfânt pe pământ va fi crucificat; vedea trădările, măcelurile, ereziile, fărâmițarea Bisericilor și toate celelalte. Ce au făcut oamenii cu El, aceea vor face unii cu alții.***
- ***În cuiele care au străpuns Trupul Lui trebuie să vedem “cuiele” care străpung omenirea; Istoria este plină de sânge, mai ales în secolul nostru considerat progresist. Noi ne scuipăm, noi ne batem, noi ne răstignim, noi insinuăm judecăți. Te împușc pe tine ca pe un nimic, ca pe un vierme. Și pe un vierme îl ocolești. Vai de judecata asta umană. Te gândești: ce-i cu lumea asta, a cui este ea? A lui Dumnezeu sau a lui satana? Deci, vedeți, Iisus s-a rugat ca să nu ajungem aici.***
- ***Totuși, El nu a putut înlătura suferința și Crucea Sa, ca urmare crucea omenirii. Dar, chiar trecând prin Cruce, Iisus a înviat. Și noi, deci, vom învia!***

Istoria nu se încheie cu sângele care se varsă și nici cu mușuroiul de pământ. Vom învia spre o viață nouă și spirituală și fizică. Într-acolo mergem prin Învierea Lui.

Dar trebuie să ne întrebăm: *la Înălțare ce s-a înălțat, cine s-a înălțat?* Dacă citim capitolul 17 de la Ioan, și citiți-l vă rog, *este ultima rugăciune a lui Iisus Hristos pentru Sine, pentru omenire, pentru Biserică. În toată Biblia nu există o descoperire care să ne apropie atât de mult de viața Sfintei Treimi și de lucrarea Ei în lume, ca această rugăciune.* Numai în genunchi să o citești, ca să poți pătrunde conținutul ei. Iisus spune: *Părinte, Eu vin la Tine, primește-Mă la Tine și... dă-Mi slava pe care am avut-o înainte de a fi lumea.*

Iisus cere Slava avută înainte de întemeierea lumii. Dar Iisus nu s-a despărțit nicicând de Dumnezeu, de Dumnezeire, El Însuși fiind Dumnezeu. El poartă însă, de astă dată, natura umană, poartă în Sine întreaga omenire pe care a salvat-o, a curățit-o, a îndumnezeit-o. El se roagă pentru a fi primită și așezată de-a dreapta Tatălui natura noastră umană, pe care El a impropriat-o. El se înalță ca Dumnezeu-Om, care ne cuprinde pe toți. Poate nici noi nu știm și nu prețuim această cinstire deosebită pe care ne-o dăruiește Dumnezeu. Noi suntem atât de păcătoși și nevrednici încât, asemenea vameșului din Evanghelie, n-am merita nici să ne ridicăm ochii la cer. Și totuși Iisus Hristos ne-a ridicat de-a dreapta Sfintei Treimi.

În ziua de astăzi sărbătorim deci și înălțarea noastră după cum în general sărbătorile mobile, mișcătoare, care încep cu Postul mare, reprezintă și sărbătorile vieții noastre. Dar trebuie să ne punem neîncetat întrebarea: *Ne silim noi ca să merităm ceea ce a anticipat Iisus Hristos? Mă lupt eu cu mine însumi, stăruind eu să fiu mai bun, am omorât eu mândria din mine, mi-am omorât lăcomia, vrăjmășia, minciuna, ca să fie al Lui? Și omenirea în general, a înțeles ea oare că Dumnezeu a petrecut pe pământ, s-a făcut Om ca să ne ridice la Sine?* Omenirea ce face? Se bălăcește în aceeași ticăloșie, în același sânge, răutate, ură. Este întrebarea care trebuie să persiste pentru toți și pentru fiecare.

În ziua de astăzi, a Înălțării Domnului, a înălțării noastre în Hristos, sărbătorim și pe eroii neamului. Este ziua cea mai indicată pentru pomenirea lor, a celor care s-au adus jertfă pentru noi. Pomenindu-i, ne arătăm recunoștința noastră față de ei, realizăm legătura noastră cu cei ce au murit în tranșee, în închisori, înecați, schilodiți, știuți sau neștiuți, cum numai Dumnezeu știe.

Noi ne rugăm neîncetat: *“Sfârșit creștinesc dăruiește-ne nouă”*, dar să știți că pe câmpul de luptă nu este sfârșit creștinesc, doar dacă prin rugăciune ești în legătură permanentă cu Dumnezeu.

Îmi amintesc că, odată, când eram pe front, înaintea unui atac, sub pământ, în catacombe, au venit soldații și ofițerii să se roage lui Dumnezeu. Dumnezeu era prezent printre noi. În toți domina o singură dorință și cerere: Doamne, scapă-mă, pentru copiii mei, pentru casa mea, pentru viața mea. Ce caldă a fost acolo rugăciunea, cât de aproape L-am simțit acolo pe Dumnezeu. Toți acei oameni tineri, voinici, stând în genunchi și toți rugându-ne și încredințându-ne Celui Prea Înalt. A doua zi după atac, puțini s-au întors, unii mulțumind, alții plângând. S-a împlinit cu fiecare voia lui Dumnezeu? Acolo s-a îmbinat eroismul fizic cu cel spiritual.

(...)

La Sfânta Liturghie spunem înainte de a ne împărtăși: “**Sfintele** [se dau] **Sfinților**“. *Toți suntem chemați la sfințire, la eroismul spiritual de a trăi învățătura lui Hristos, pentru ca Împărăția lui Dumnezeu să se zidească pe pământ.*

Iisus spune: De voiești să vii după Mine, îplinește trei condiții:

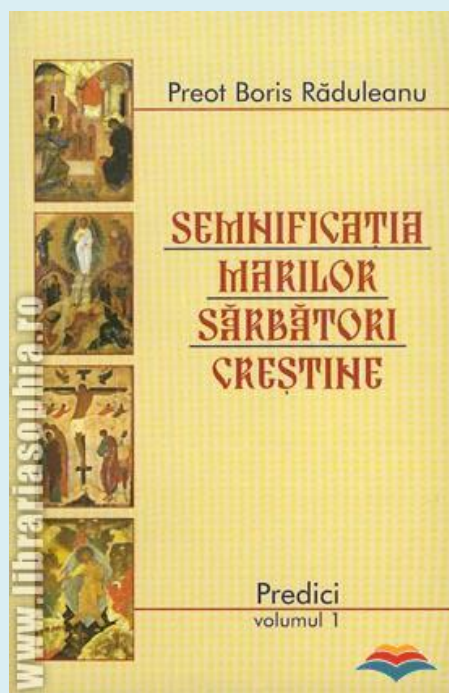
- ✓ să te lepezi de tine însuși, de egoismul, de egolatria ta,
- ✓ să-ți iei crucea, greutatea de a lupta cu tine însuși și
- ✓ să mă urmezi pe Mine, Hristos.

Iată eroismul spiritual. Eu am cunoscut pe aceia care au fost pe front. Pot spune că ei erau și eroi ai credinței creștine, eroi ai lui Dumnezeu care au luptat cu ei înșiși pentru a fi ai lui Dumnezeu, pentru binele omenirii.

Să dea Bunul Dumnezeu ca să înțelegem sărbătoarea Înălțării și să ne rugăm ca să ne dea putere să ne înălțăm duhovnicește în Hristos. Harul și iubirea lui Dumnezeu să vină peste noi toți.

Amin”.

(Din: Preot Boris Răduleanu, Semnificația marilor sărbători creștine. Predici, vol.1, Ed. Bonifaciu, București, 2000)

(Din: Preot Boris Răduleanu, Semnificația marilor sărbători creștine. Predici, vol.1, Ed. Bonifaciu, București, 2000)

Ierodiacon Visarion - Predică la Înălțarea Domnului

...Deci, Domnul, după ce a vorbit cu dânșii, s-a înălțat la cer și a șezut la dreapta lui Dumnezeu...!

Frați creștini, Domnul și Mântuitorul nostru Iisus Hristos, după 40 de zile de la Înviere s-a suit la ceruri și a șezut de-a dreapta Tatălui. Cu puterea dumnezeiască cu care a înviat și a părăsit mormântul, tot cu aceeași putere s-a înălțat de pe pământ la cer; s-a înălțat cu același trup cu care s-a răstignit și a înviat. Mântuitorul împlinise opera divină pentru care venise în lume, ne-a adus învățătura mântuitoare, s-a dat ca pildă de împlinire prin întreaga Sa viață și mai ales prin jertfirea de pe Crucea Golgotei.

După ce a înviat se arată ucenicilor Lui de mai multe ori vorbindu-le de Împărăția lui Dumnezeu. *Dar iată că după 40 de zile sosise timpul să se întoarcă iarăși la Tatăl Său și să primească cununa luptelor Sale precum și cinstea biruinței Sale.* Aceasta este taina pe care a explicat-o ucenicilor Săi în ajunul morții Sale când le-a zis: *“Ieșit-am de la Tatăl și am venit în lume, iar acum las lumea și mă întorc la Tatăl”*.

Această slăvită taină o serbează astăzi cu bucurie sfântă pretutindeni Biserica Creștină Ortodoxă. Să ascultăm deci cu atenție și să scoatem învățăturile și foloasele necesare mântuirii sufletelor noastre.

În timpul celor 40 de zile, după ce înviase din mormânt, Iisus a mângâiat neîncetat pe ucenicii Săi prin arătările Sale publice și particulare. Se arată de mai multe ori pentru ca să-i convingă de Învierea și dumnezeirea Sa. În a 40-a zi de la Înviere, se arată din nou și îi mustră pentru ultima oară pentru că au fost așa de zăbavnici și s-au îndoit de Învierea Sa chiar și după mărturia celor ce L-au văzut înviat. Le spuse apoi că toate cele scrise despre El în lege, în psalmi și în prooroci s-au

îndeplinit întocmai și că așa trebuie să se întâmple, amintindu-le încă o dată că le va trimite putere de sus prin Duhul Sfânt Mângâietorul.

După aceea ieși cu ei împreună și cu ceilalți adunați care erau de față și străbătură împreună străzile Ierusalimului, conducându-i în Betania, la casa lui Lazăr, a Martei și a Mariei acolo unde Prea Sfânta Fecioară Maria cu multe persoane credincioase aștepta venirea Fiului Său. Iată că s-au găsit cu toții și o mare bucurie a cuprins inimile tuturor. Mântuitorul Iisus Hristos le-a mulțumit apoi la toți care au fost alături de El în timpul vieții Sale și mai ales în timpul Patimilor și îngropării Sale.

După ce i-a mângâiat dumnezeiește, spunându-le că s-a apropiat clipa înălțării Sale la Tatăl și despărțirea de ei trupește, îi invită imediat să-l urmeze. Porniră împreună la drum spre muntele Măslinilor. Acolo unde cu 40 de zile în urmă asudase de sânge, se rugase cu cele mai fierbinți lacrimi și căzuse în agonie de moarte; acolo în grădina Ghetsimani unde a venit Iuda trădătorul cu ostașii și L-a sărutat; acolo unde I-au legat mâinile cu lanțuri și ucenicii toți se risipiră acolo Iisus a găsit cu cale să-I adune iarăși pe ucenicii Săi, care acum erau înconjurați și de mulțime de popor de peste 500 de suflete.

În fața acestei impunătoare adunări, Iisus întinse mâinile Sale și privindu-I pentru cea din urmă oară îi binecuvântă. Cu trupul acela care suferise atâtea răni și chinuri, Mântuitorul a început să se înalțe spre cer și pe când se înălța a apărut un nor luminos care îl înconjură, începând deodată să răsunе bolta cerească de cântările triumfale ale puterilor cerești care-L întâmpinau pe Împăratul Slavei. În jurul dumnezeiescului Biruitor al morții, au venit și sufletele patriarhilor, ale profeților și ale tuturor dreptilor din legea veche, întâmpinându-L.

Au fost de față acum Adam, care și-a ispășit neascultarea printr-o îndelungată pocăință; Abel, victima nevinovată ucis de un frate pătimas și barbar; apoi Noe, al doilea părinte al neamului omenesc; Avraam, bătrânul patriarh cu o credință așa de mare; Isac, nevinovata figură a lui Iisus Hristos; Iacov, părintele celor 12 seminții ale lui Israel; Iosif cel vândut de frații săi, așa cum și Iisus avea să fie vândut; Moise, marele prooroc; David, strămoșul după trup al lui Iisus; Melhisedec, regele păcii și simbolul preoției legii noi; Iov, omul suferințelor răbdate fără cârtire și toți dreptii au însoțit pe Împăratul Slavei în triumf spre cerul care acum s-a deschis ca să intre al doilea Adam.

Cerul era cuprins de cântări și strigăte de bucurie și în această atmosferă nemaiîntâlnită, Iisus se înălța mereu spre ceruri. Ucenicii și tot poporul

îngenuncheați și cu ochii înlăcrimați priveau spre Mântuitorul care se ducea la Tatăl și toată această priveliște minunată.

Pe urmă se uitau ei încremeniți de cele ce vedeau, deodată norul a învăluit pe Iisus, iar cântările au început să se audă din ce în ce mai puțin. Dar ucenicii continuau să privească, acolo unde se dusesse toată bucuria lor, toată dragostea și nădejdea lor. În timp ce priveau iar lacrimile se scurgeau pe fețele lor, deodată au văzut deasupra lor în văzduh doi îngeri îmbrăcați în haine albe și le-au zis: *“Bărbați galileeni, ce stați căutând spre cer? Acest Iisus care s-a înălțat de la voi la cer, așa va veni precum L-ați văzut pe El mergând.”*

Va veni prin urmare pe norii cerului cu toți sfinții îngeri, ca Judecător, la sfârșitul lumii ca să răsplătească fiecăruia după faptele lui. Va veni cu același trup cu care a suferit, cu rănilor deschise, căci de aceea spune Sfânta Scriptură că vor vedea pe Cel ce L-au străpuns. **Iisus se înalță la cer acum ca om și nu ca Dumnezeu, pentru că dumnezeirea Sa niciodată n-a părăsit cerul și este pretutindeni.**

Sfinții Părinți explică că Domnul Hristos a stat câte o zi în fiecare cer, ca să ia cunoștință toate cetele îngerilor și să fie primit cu cinste și închinăciuni de toți, așa cum se cade Împăratului Slavei. De aceea abia după zece zile a ajuns Iisus cu trupul la Tatăl și a șezut de-a dreapta lui Dumnezeu. Astfel a fost plecarea Domnului nostru Iisus Hristos de pe pământul acesta pe care l-a zidit cu Tatăl și cu Duhul Sfânt și pe care l-a udat cu Sângele său cel scump. EL s-a supus suferințelor și a pățimit toate ca un rob; dar din rob a devenit Împărat și Dumnezeu.

Mântuitorul șade acum de-a dreapta Tatălui Său pe scaun înfricoșat, înconjurat de cetele îngerilor care se cutremură, iar în mână ținând sceptrul puterii căci este Împărat și Domn al cerului și al pământului, așa după cum a spus: *“Datu-Mi-s-a toată puterea în cer și pe pământ”*.

Domnul Hristos s-a înălțat la cer ca să trimită ucenicilor Săi pe Duhul Sfânt. De aceea la zece zile după înălțare trimite peste ucenicii Săi făgăduința Tatălui ceresc, pe Duhul Sfânt Mângâietorul, Duhul Adevărului și Vistierul Bunătăților.

Dar Domnul Hristos s-a înălțat la cer ca să ne pregătească și nouă loc. **Ce trebuie însă să facem noi ca să merităm acest loc? Înainte de toate nu trebuie să uităm niciodată prin ce a trecut Învățătorul nostru până să intre în slava cerească.** El a meritat această slavă prin viața Sa atât de curată, generoasă și răbdătoare, liniștită, devotată, plină de umiliri și suferințe. Dacă vrem să ocupăm locul pe care ni l-a pregătit Mântuitorul, trebuie să-L imităm în purtarea Sa și să luăm parte la

amărăciunea paharului Său. Dacă vrem să ne suim cu El într-o slavă, trebuie mai întâi să -L însoțim pe Golgota, să ne pironim cu El pe Cruce să suferim nedreptățile, calomniile și hulele vrăjmașilor noștri fără cârtire. Să suferim bolile, lipsurile și orice prigonire ar veni peste noi din partea lumii și a diavolului. Să suferim până la sânge împotriva păcatului și a uneltirilor satanei. Să suferim Crucea, piroanele și coroana de spini pe care le întâmpinăm la tot pasul în lumea aceasta plină de răutate, fățarnicie, mândrie și minciună.

- ❖ *Mândria nu ne înalță cu Iisus Hristos, care a fost cel mai umilit dintre toți oamenii.*
- ❖ *Lăcomia de avere și toate ale lumii acesteia nu ne înalță cu Iisus, care a fost cel mai sărac.*
- ❖ *Desfrânarea nu ne înalță cu Fiul Fecioarei care a fost cel mai curat.*
- ❖ *Nici o patimă, nici o boală sufletească nu ne pot înalța cu Iisus, trebuie neapărat să ne lepădăm de toate defectele noastre, că așa zice El: “**Cel ce voiește să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia Crucea și să urmeze Mie!**”*

Viața noastră pe pământ este o viață de luptă. Noi nu trebuie să încetăm de a lupta cu satana. Noi trebuie să renunțăm la desfătările lumești și la tot păcatul, răstignindu-ne trupul nostru, adică pironind patimile și poftele păcătoase. ***Locul pe care ni l-a pregătit Domnul Iisus este o împărăție cerească, sfințită, curată și mai presus de toate vesnică de aceea trebuie s-o cucerim.***

Această împărăție este o coroană pe care trebuie s-o merităm, căci ea nu va veni singură să se așeze pe capul sufletelor reci, trândave și nepăsătoare. Coroana aceasta trebuie câștigată, prin urmare, prin osteneală și statornicie; să muncim deci și să ne rugăm, să ne spălăm prin pocăință cu lacrimile aduse din evlavie către Dumnezeu și să avem dragoste către toți frații noștri. Suferințe sunt destule, fiecare-și are Crucea sa, dar fericiți sunt cei ce suferă pentru dreptate.

- *Bucurați-vă și vă veseliți toți că ușa împărăției cerești ne este deschisă prin Salvatorul nostru care S-a înălțat la ceruri.*
- *Bucurați-vă voi, bolnavilor, care vă aflați pe patul durerilor, și gândiți-vă la suferințele lui Iisus, îndurând cu răbdare, că cerul vă este deschis.*
- *Bucurați-vă oropsiților, năpăstuiților și îndurați cu răbdare, că fericire mare vă așteaptă în ceruri, acolo unde Iisus vă va despăgubi de toate suferințele voastre.*

Noi toți să înălțăm inimile noastre către Ierusalimul cel ceresc unde Iisus Hristos s-a înălțat astăzi și acolo să ne punem toate nădejtile noastre,

dezlipindu-ne inimile de desfătărilor lumești, căci acestea sunt numai noroi și fum. Să ne bucurăm în această zi a Înălțării, din toată inima noastră, că și nouă ne este deschis cerul și Raiul prin Harul Domnului nostru Iisus Hristos.

Odată cu Înălțarea Domnului, noi creștinii mai sărbătorim și Ziua Eroilor. Este o faptă înțeleaptă ca să ne aducem aminte de toți cei ce s-au jertfit pentru dreapta credință, pentru țară și neamul românesc. *Noi pomenim eroii în această zi a Înălțării Domnului, pentru că avem credință sfântă și credem în nemurirea sufletului, așa cum au crezut toți adevărații creștini, moșii și strămoșii noștri, și chiar dacii și romanii înainte de a se încreștina.*

Noi nu cinstim astăzi doar țărâna eroilor, ci opera lor care este țara și sufletul lor nemuritor, care este la Dumnezeu. Credem că sărbătoarea aceasta ce se face în toată țara are răsunet și în cer, acolo unde eroii se bucură de recunoștința noastră pe care le-o oferim, pentru că prin jertfa lor avem bisericile în picioare, ni s-au păstrat atâtea bunuri și mai ales credința. *Prin jertfa eroilor și a martirilor neamului nostru ne-am păstrat numele de creștini și de români, căci un român adevărat trebuie să fie mai întâi un creștin adevărat.*

Luminați de această credință vie, să mergem la mormintele eroilor și martirilor noștri, să ne împărtășim cu duhul lor, și cu adâncă recunoștință să trimitem cerului cântările și rugăciunile noastre.

- *Mucenicii și eroii creștinătății au murit încredințați că apărând credința, apără adevărul și dreptatea.*
- *Eroii neamului au murit încredințați că cine luptă pentru dreptate și libertate luptă pentru Dumnezeu.*

Cine luptă și își apără familia, credința, cultura, limba, legea, neamul, patria luptă pentru adevăr și dreptate. Astăzi toți eroii cunoscuți și necunoscuți ai neamului nostru românesc din totdeauna vin și ne întreabă dacă suntem vrednici de jertfele lor, chemându-ne să le urmăm credința. *Biserica mamă Creștină Ortodoxă se roagă pentru odihna eroilor, le binecuvântează amintirea și, cântându-le veșnică pomenire, înalță rugăciuni către Dumnezeu, ca sufletul lor nemuritor să se odihnească în veșnică fericire.*

Nemurirea sufletului este cea mai veche credință a neamului nostru românesc. Dacii și romanii “ strămoșii noștri “ au ținut în mare cinste și sfințenie credința în nemurirea sufletului. Avem deci o frumoasă moștenire părintească de la care nu ne putem abate cu nici un chip, nici vii, nici morți. Sfânta sărbătoare de astăzi se mai

poate numi și sărbătoarea sufletelor nemuritoare. Toți sfinții lui Dumnezeu, proorocii, martirii, apostolii au vorbit despre existența și valoarea sufletului punându-ne în grijă mântuirea lui.

Se găsesc totuși destui îndoielnici, care afirmă că au tăiat în bucăți tot corpul omenesc și n-au dat de suflet. Au găsit oase, sânge, nervi, inimă, creier, dar nici urmă de suflet. Fără să facă deosebire între omul viu și mort, ei au căutat sufletul în cadavre, ca și când acesta s-ar afla în hoituri. Nu este aceasta o nebunie?! Deși este așa de slabă, știința încearcă să lămurească taina sufletului. Un învățat creștin spunea că tot ceea ce știm de când e lumea și până astăzi e nimica toată față de ceea ce este sufletul în sine și ce taine mari cuprinde el.

Știința creștină ne învață că sufletul există și că e o încercare zadarnică să caute cineva sufletul în materie și materia în suflet. Între suflet și materie este tot atâta deosebire ca și între omul viu și omul mort, ca și între viață și moarte. **Atunci, ce e sufletul, ce e viața?** Întrebarea aceasta pentru unii nu are nici o însemnătate, dar pentru creștini e de cea mai mare importanță.

Înțelepciunea biblică ne spune că sufletul sau viața din noi:

- ✓ este o taină ascunsă de Hristos în Dumnezeu,
- ✓ e o floare care crește în grădina Raiului,
- ✓ o scânteie din lumina lui Dumnezeu,
- ✓ o ființă nevăzută ca geamul,
- ✓ o putere nematerială ca vântul care suflă unde vrea și nu știe de unde vine și unde merge.

O avere este sufletul, care prețuiește mai mult decât valoarea lumii întregi.

Toată bogăția lumii nu cântărește cât un suflet omenesc. De aceea și Mântuitorul ne face atenți de valoarea lui, zicându-ne: **“Ce va folosi omului de va dobândi lumea toată și-și va pierde sufletul?”** sau **“Ce va da omul în schimb pentru sufletul său?”**

Lumea întreagă pentru noi nu mai are nici o valoare dacă sufletul se pierde prin păcate. Sufletul este un diamant mai scump decât toată lumea, un diamant cu multe și minunate scilipiri. **Sufletul este o putere, o taină.** Toți ar dori să privească acest diamant, această floare, să vadă această pasăre măiastră. Sufletul nu se poate vedea, nici pipăi, el există în corp și în afară de corp, întocmai ca un cântec

imprimat pe disc și în mintea noastră. Cine vede cântecul imprimat pe disc? Există, dar nevăzut și nemuritor.

Sufletul este ascuns ca și o piatră de diamant sub învelișul unei frunze. Trebuie mai întâi să se rupă frunza ca să poată fi văzute sclipirile diamantului. Învelișul sufletului este trupul. Mai întâi trebuie să moară trupul, să se desfacă învelișul, ca să se elibereze sufletul. Oricum, viața noastră este ascunsă prin el în Dumnezeu.

Unii gânditori spun că noi trăim prin simțuri; vedem, auzim, vorbim, gustăm, pipăim, mirosim și ne mișcăm prin simțuri. Toate acestea însă există numai câtă vreme este sufletul în trup. Ochii văd, pentru că vede sufletul, limba vorbește pentru că vorbește sufletul.

Așadar sufletul nu e chimie, nu e materie, ci este scânteie divină. Partea cea mai aleasă și mai frumoasă din noi e sufletul. *Sufletul are de la Dumnezeu știința, creierul și forța îmbierii trupurilor. Prin puterea Duhului Sfânt, sufletul își reconstruiește trupul.*

În Evanghelia Domnului nostru Iisus Hristos, învățătura despre originea, valoarea, noblețea și forța sufletului, precum și grija despre mântuirea lui este întâlnită la tot pasul. Într-un loc se spune că sufletul e mai important decât trupul, e mai mult decât haina sau hrana și e mai de preț decât toată lumea. Despre însemnătatea lui ne vorbește pilda cu oaia cea rătăcită, cu drahma cea pierdută, pilda fiului risipitor, a bogatului nemilostiv, precum și altele. Pocăința păcătoșilor e prilej de sărbătoare în cer, după cum prin pierderea unui suflet tot cerul se întristează. *De ce e așa răsunet mare și pentru ce a trebuit să-și verse sângele chiar Fiul lui Dumnezeu pentru răscumpărarea noastră? Pentru că sufletul nu este un lucru ieftin sau un obiect de glumă, ci este un dar ceresc, un bun dumnezeiesc, care atârână în cumpănă mai mult decât valoarea lumii materiale.*

Viața sufletului în această lume este “o misiune”, nu este nici prilej de petrecere, nici de plăcere, nici de îmbogățire, nici de lenevire, mâncare sau băutură, ci este misiune ce depășește marginile timpului. Alergătorii cu ștafeta au menirea să ducă obiectul primit până la un punct anumit, cu tot efortul depus. De aici, alt alergător preia ștafeta și astfel aceasta ajunge la destinație. Misiunea a depășit pe om, omul a stat în slujba ei și prin contribuția lui ea s-a împlinit.

Așa e viața sufletului, misiunea ce depășește curgerea timpului pământesc. Nu ne putem sustrage de a ne-o împlini fără să facem în viață și câte un act de răzvrătire,

ca și fiul risipitor, care n-a primit misiunea vieții adevărate și astfel a ajuns nefericit, singur, în zdrențe, nemâncat și însetat. De aceea Mântuitorul îl numește nebun, adică anormal pe bogatul ce petrece, pe omul care îngrijește numai de trup și uită datoriile ce le are față de suflet, de mântuirea lui și fericirea veșnică.

Cei mai mulți se alarmează, strigă, aleargă, caută când pierd câte ceva, dar la pierderea sufletului asistă nepăsători, glumesc și râd. Vai lor, ce nepăsare, ce nesimțire! **Biserica, prin toate slujbele, harurile și învățăturile sfinte, are în vedere acest mare scop, mântuirea sufletului și moștenirea Împărăției lui Dumnezeu.** Nu e un lucru neînsemnat să câștigi sau să pierzi sufletul și Împărăția lui Dumnezeu. Trăirea după poftele păcătoase ale trupului este trăire anormală, este pierdere. *Trăirea după dorințele curate ale sufletului este câștig, iar viața devine fericită și pe pământ și în cer.*

O atenție specială ne atrage Mântuitorul, când spune că cine vrea să-și mântuiască sufletul îl va pierde și cine-l va pierde pentru El și Evanghelie îl va mântui. Adică, cine se închide în egoism pentru a-și fericii viața personală își pierde sufletul; iar cine își jertfește sufletul pentru Hristos și Evanghelie ca un misionar, acela își asigură mântuirea.

Sfânta Biserică, prin lucrarea ei de mamă, dă mereu strigăte de alarmă și ne cheamă la pocăință, combate egoismul și susține totdeauna interesul față de lucrul cel mai de preț și nemuritor care este sufletul.

Sfântul Apostol Petru ne cheamă să trăim pe pământ ca niște străini și călători, căci așa suntem. Să nu uităm că soarta sufletului pe pământ este soarta porumbelului sau a corbului care au fost sloboziți din corabia lui Noe. Corbul negru nu s-a mai întors în corabie, ci a rămas rătăcitor prin lumea hoiturilor din care s-a hrănit. Porumbelul însă s-a întors curat și nevinovat, cu ramura de măsline în cioc, în corabia stăpânului său.

Soarta corbului sau a porumbelului o creăm noi sufletului nostru liber și nemuritor, după cum îngrijim de mântuirea lui, după cum acceptăm sau refuzăm misiunea, șoptele chemării sau ale destinației sufletului. Să avem milă de sufletul nostru, să îngrijim de haina împărătească a sufletului nostru, ca să nu ne apuce moarte cu ea pătată sau ruptă, și astfel să nu putem intra la nunta Fiului de Împărat în Biserica Lui cea cerească. Întoarce-te, suflete la odihna ta, în cetatea păcii, în Raiul fericirii veșnice, după care alergăm, luptăm și suspinăm!

Rugăciune

Iisuse, Împăratul și Dumnezeu nostru, fă ca slăvita Ta Înălțare să producă în fiecare din noi roade de sfințenie, o credință mai mare, o iubire mai aprinsă, o îngrijire mai deosebită pentru sufletul nostru.

Fă să cunoaștem și să înțelegem cât de mare este valoarea sufletului nostru și să nu-l vindem pe orice lucru de nimic.

Aprinde în noi o dorință mai mare pentru cer și un dispreț pentru lucrurile acestea pământești.

Ajută-ne Dumnezeule cu Harul Tău, ca să Te putem slăvi și mărturisi prin viață și fapte bune până la sfârșitul misiunii noastre.

Amin.

Părintele Ion Cârciuleanu – Înălțarea Domnului

Cu fiecare an, praznicul Înălțării Domnului actualizează adevărul de credință istorisit de Sfânta Evanghelie, că după mărita Sa Înviere din morți, Domnul nostru Iisus Hristos a petrecut pe pământ încă vreme de patruzeci de zile.

În tot acest timp El S-a arătat de mai multe ori Apostolilor Săi, a mâncat, a vorbit cu dânșii despre lucrurile veșnice ale împărăției lui Dumnezeu. Pe Toma l-a întărit în credință, pe Petru l-a pus în apostolat și apoi l-a trimis la propovăduire în toată lumea (Matei 28, 19) și să predice Evanghelia la toată făptura.

Tot în acest timp, Iisus le-a dat putere de a lega și dezlega păcatele oamenilor. *“Datu-Mi-s-a toată puterea în cer, și pe pământ”* (Matei 28, 18). *“Oricâte veți lega pe pământ, vor fi legate și în cer, și câte veți dezlega pe pământ, vor fi dezlegate și în cer”* (Matei 18, 18).

Cu alte cuvinte, în acest timp după înviere și până la înălțare, Mântuitorul a așezat acele semne și taine văzute prin care sunt împărtășite credincioșilor darul lui Dumnezeu și posibilitatea de a fi cu Hristos. După ce le-a dat această putere, le-a spus și i-a încredințat, *“că va fi cu ei și cu lumea până la sfârșitul ei”*, adică va continua într-un chip nou să lucreze și să ajute pe oameni să se mântuiască. Apoi le-a poruncit Apostolilor *“Să rămână în Ierusalim până se vor îmbrăca cu putere de sus”*.

La împlinirea acestor zile, Mântuitorul apare pentru ultima oară în mijlocul apostolilor în Ierusalim și după ce a mâncat cu ei, pentru a-i convinge despre

adevărul Învierii Lui, îi ia cu Sine, ducându-i pe Muntele Măslinilor, aproape de Betania. Muntele acesta se înălța în partea răsăriteană a Ierusalimului până la 800 m deasupra nivelului mării. Odinioară, acest munte era plantat cu măslini de la care își trase și numele. Ajunși pe vârful acestui munte și *“ridicându-și mâinile, i-a binecuvântat și când îi binecuvânta, S-a depărtat de la ei și S-a înălțat la cer. Iar ei închinându-se Lui, s-au întors în Ierusalim cu bucurie mare. Și erau în toată vremea în biserică, laudând și binecuvântând pe Dumnezeu”* (Luca 24, 50-53).

În Faptele Apostolilor se spune că *“un nor L-a luat de la ochii lor și privind ei, pe când El mergea la cer, iată doi bărbați au stat lângă ei îmbrăcați în veșminte albe și le-a zis: “Bărbați Galileeni, de ce stați, privind la cer? Acest Iisus care S-a înălțat de la voi la cer, așa va veni, precum L-ați văzut mergând la cer”* (Faptele Apostolilor 15, 9-12).

În planul mântuirii era hotărât ca Domnul Iisus *“Să se întoarcă în slava pe care a avut-o de la început la Tatăl, întru mărirea dumnezeiască spre a fi Mântuitorul tuturor oamenilor”*. Timpul și spațiul nu puteau limita ființa Sa dumnezeiască, pentru că El era același *“ieri și azi și în veac”*, cum spune Sfântul apostol Pavel.

Poate că apostolii nu înțelegeau, precum și nouă ne este greu să exprimăm în cuvinte că Înălțarea Mântuitorului la cer nu este o mutare spațială, precum nu este nici o despărțire, cum obișnuim să zicem, era doar ieșirea din realitatea văzută a simțurilor și trecerea în realitatea nevăzută a strălucirii Sale dumnezeiești.

Cu minunea Înălțării Domnului nostru Iisus Hristos la cer se încheie lucrarea Sa pământească pentru mântuirea neamului omenesc. La acest praznic sărbătorim minunea prin care Iisus Și-a arătat în chip deplin dumnezeirea Sa, puterea și mărirea Sa divină, întoarcerea întru slava pe care a avut-o dintru început la Tatăl.

Înălțarea și șederea de-a dreapta Tatălui este praznicul bucuriei celei mari. *“Lumea toată, cea văzută și cea nevăzută - cântă Sfânta Biserică - prăznuiește întru bucurie: îngerii slăvesc și oamenii laudă neîncetat Înălțarea Celui ce S-a unit cu noi prin trup, pentru bunătatea cea fără de margini a Lui”* (Canon Utrenie).

Domnul S-a înălțat întru slavă pentru ca să fie mângâietor și mijlocitor al nostru către Tatăl ceresc: *“Și dacă a păcătuț cineva, avem mijlocitor către Tatăl pe Iisus Hristos cel drept”* (I Ioan 2, 1).

Domnul Iisus S-a înălțat la cer ca să trimită ucenicilor Săi și nouă pe Duhul Sfânt cel făgăduit (Ioan 16, 7), acest dar cum cântă Biserica: “Înălțatu-Te-ai întru slavă Împărate al îngerilor și pe Mângâietorul de la Tatăl L-ai trimis nouă”.

Duhul Sfânt împlinește în noi lucrarea Domnului Hristos și ne face părtași roadelor mântuirii. E un mare dar pe care l-am dobândit noi prin Înălțarea la cer a Domnului Hristos.

Domnul Iisus S-a înălțat la ceruri ca un Dumnezeu și stă în cinste și mărire de-a dreapta Tatălui. El Însuși a mărturisit despre Sine: *“Eu și Tatăl una suntem” (Ioan 10, 30)*. Iar Sfinților apostoli le-a spus: *“Să știți că Tatăl este în Mine și Eu sunt Tatăl” (Ioan 10, 38)*. *“Mă duc să vă gătesc vouă loc”*, a spus Apostolilor.

După Învierea și Înălțarea Domnului, noi, credincioșii nu mai stăm sub apăsarea păcatului, ci sub revărsarea harului dumnezeiesc, care face să rodească în sufletele noastre iubirea, bunătatea, respectul unuia față de altul, buna înțelegere, ajutorarea aproapelui, conlucrarea spre plinirea binelui în lume și tot ce este plăcut lui Dumnezeu. Acum înțelegem mai bine adevărul cuvintelor Scripturii: *“Cu noi este Dumnezeu”*, căci El este Mielul care “junghiat” stă la temelia mântuirii; întreține dinamismul lumii pentru desăvârșire și o aduce către progresul duhovnicesc în veșnicie.

Prin El, din nevrednici, vinovați, pierduți, am devenit nevinovați, regăsiți și prețuiți, înzestrați cu puteri negrăite ca să ne înălțăm de pe pământ la cer. El ne-a împăcat cu Dumnezeu luând asupra Sa pedeapsa ce ni se cuvenea nouă și ne-a *“răscumpărat din blestemul legii, făcându-se pentru noi blestem” (Galateni 3, 13)*.

Bucuria sfântă revărsată din cer la Buna Vestire, la Nașterea Domnului și la Învierea Lui, vestită lumii și nouă prin Sfinții îngeri, capătă acum, ca bucurie a Înălțării Domnului, putere și mai mare, fiind coroana cerească a tuturor darurilor care de sus coboară, de la *“Părintele Luminilor”*.

Înălțarea Domnului este prilej de adâncă meditație creștină care ne descoperă adevărul că prin har și voință omul se poate ridica integral – trup și suflet, la cea mai înaltă mărire, la îndumnezeirea Sa.

În persoana divino-umană a Fiului lui Dumnezeu, devenit Fiul Omului, firea omenească s-a ridicat la demnitatea sa de coroană a creațiunii, la așezarea sa – și cu trupul – pe tronul dumnezeiesc, ca Domnul și Stăpânul universului, așa cum l-a

rânduit Dumnezeu din faptul creațiunii. Pe de altă parte arată originea divină a trupului care este creat de El, cu mâna Sa (Facere 1, 27) la fel ca și sufletul.

Sunt unele secte religioase contemporane care văd în trup un dușman al vieții omului. Această concepție este imorală, anticreștină, antisocială, antiumană, contrară oricărei judecăți sănătoase.

Ridicându-se hotărât împotriva acestei concepții și practici sectare din toate vremurile, Sfântul Apostol Pavel redă, în chip clar și luminos, învățătura creștină despre demnitatea, valoarea și sfințenia trupului omenesc, scriind Corintenilor: *“Nu știți că sunteți templul lui Dumnezeu și Duhul Său locuiește în voi?” (I Corinteni 3, 16).*

Cu aceasta dumnezeiescul Apostol al neamurilor deschide o perspectivă infinită, superioară și cerească despre sensul vieții și rostului omului pe pământ, cu deosebire asupra semnificației divine a trupului său.

După învățătura creștină, trupul nu trebuie înjosit, disprețuit, chinuit, batjocorit, spurcat cu vorbe și fapte murdare. El nu trebuie făcut instrument al celui rău, al poftelor și plăcerilor inferioare. Nu trebuie făcut izvor de păcate și fărădelegi în viață. Dimpotrivă, el trebuie îngrijit, curățat, prețuit și sfințit. El trebuie scos din puterea forțelor păcatului, scos din puterile instinctelor josnice, animalice, care-l degradează și toate dorințele, aspirațiile și pasiunile lui trebuiesc canalizate rațional, normal, ca să devină templu în care, intrând Domnul Iisus Hristos prin Sfânta Împărtășanie, să locuiască Hristos în noi.

De aceea, Sfântul apostol Pavel ne poruncește tuturor credincioșilor să fugim de beție și desfrânare, să nu mai păcătuim în trupul nostru, *pentru că el este biserica lui Dumnezeu, este templul Sfântului Duh care locuiește în noi, iar noi aparținem lui Dumnezeu* (I Corinteni 6, 19-20). *Deci, gura, limba, ochii, urechile, inima, picioarele și mâinile etc., toate trebuiesc puse numai în slujba lui Dumnezeu. Ele să audă, să vadă, să vorbească și să se bucure de tot ce este bun, frumos, drept, adevărat, să facă numai voia lui Dumnezeu, să-L laude și să-L prea mărească pe El.* Ele să fie numai izvor de virtute și nu instrumente ale păcatului și fărădelegilor.

Trupul să ne fie curat, loc sfânt în care sufletul să slujească lui Iisus, aducându-I rugăciuni și cinstire spre slava Lui. Rostul acesta al tuturor organelor și membrilor omenești îl arată Sfânta Biserică de la începutul vieții creștinești. Astfel în taina Sfântului Mir, preotul - după ce a botezat pruncul - unge diferitele părți ale

trupului, rostind “*Pecetea darului Duhului Sfânt*”, simbolizând astfel că pe toate acestea le supune să slujească numai lui Dumnezeu și nu diavolului - să facă poruncile Lui, nu ale celui rău.

Înălțarea de-a dreapta Tatălui este sărbătoarea de bucurie duhovnicească, este mărturia ridicării firii omenesti la suprema treaptă de intimitate și unire cu Sfânta Treime; este dovada cinstirii și puterii ei desăvârșite, a prea mării și întăririi Sale în sâmurile dumnezeirii. Cu toată îndumnezeirea la care Domnul Hristos a înălțat firea omenească, Domnul Hristos rămâne legat de noi pe veci, rămâne OM deplin și modelul nostru de viață. Deși înălțat în slava cerului, El păstrează întreaga noastră omenitate fără de păcat, așa cum a rânduit-o Dumnezeu la creațiune.

Prin Înălțare, Domnul pătrunde cu harul Său întru cele dinlăuntru ale sufletului omenesc, îl curăță, îl purifică și-i imprimă o mișcare către Hristos, către chemările cerești, către viața veșnică, devenind una cu Trupul Său tainic și zidind Biserica Sa prin pogorârea Sfântului Duh, care s-a așezat mai întâi în chip desăvârșit peste omenitatea lui Hristos.

Dar bucuria cea mare pe care ne-o dă Înălțarea Domnului este bucuria siguranței credinței noastre care ne mântuie, acea siguranță că va veni odată clipa cea binecuvântată când noi, cu trupul și cu sufletul, vom fi întru Împărăția Cerurilor și îl vom privi pe Hristos, față către față, așa cum îl privesc îngerii și sfinții.

De aceea se cuvine ca noi, aici pe pământ, să trăim o viață cu Hristos și prin Hristos, pe care să-L purtăm în sufletul și faptele noastre. Întăriți în credința că Domnul Cel înălțat la cer este cu noi, că șade cu Trupul de-a dreapta Tatălui și ne cheamă la El ca să ne sfintim sufletul și trupul și să rămânem ai Săi pe veci.

Fiecare veac este asemenea unui val care se îndreaptă spre tărâmul veșniciei. Fiecare viață omenească e ca un strop de apă în cursul timpului și fiecare duce în ea o lumină sau umbre ale păcatului. Peste toți și peste toate stă iubirea lui Dumnezeu, arătată prin Fiul Său, înălțat la cer și prin lucrarea Duhului Sfânt, Mângâietorul și Vistierul tuturor bunătăților cerești.

Lucrarea vieții noastre trebuie călăuzită în spiritul acestui adevăr și trebuie să știm că toată lucrarea noastră, pentru mântuire, se desfășoară aici pe pământ, în mijlocul acestei lumi și că nimeni, personal, nu mai poate face nimic pentru îndreptarea sa după moarte.

Aici este locul milei creștine, aici este harul milostivirii noastre, aici trebuie cucerită calea înălțării noastre spre cer, prin rugăciune, mărturisire, credință, faptă, trăire, îndreptare. Nădejdea mântuirii ține de viața aceasta, cu condiția îmbrăcării noastre în veșmântul curat al lucrării și împlinirii poruncilor lui Dumnezeu. Toate valorile vieții noastre au preț numai dacă le-am pus în slujba celor lipsiți, celor în necaz, îndurerați, bolnavi, întunecați etc., care cu adevărat, formează valori nemuritoare, în slujba iubirii lui Dumnezeu și a aproapelui.

Stăpâniți de această bucurie, să mulțumim și să dăm mărire lui Dumnezeu în Domnul Cel înălțat la cer pentru tot ce a făcut pentru noi. Să ridicăm ochii și gândurile spre cele de sus, unde Iisus ne-a deschis porțile veșniciei. *“Să umblăm după lucrurile cele de sus, unde Hristos șade de-a dreapta lui Dumnezeu” (Coloseni 3, 1).*

Și să-L rugăm pe Hristos ca Înălțarea Lui la cer să fie și pentru noi un ajutor puternic spre a putea face parte din Împărăția Lui, unde bucuria e desăvârșită, nelipsită și veșnică.

Închinare Eroilor

Înălțarea Domnului Hristos, legată inseparabil de Sfânta Înviere sunt cei doi stâlpi pe care se zidește eterna sa dumnezeire și credința mântuirii noastre. Azi e praznicul spiritualității pure și absolute a creștinătății îndumnezeite prin viața exemplară a Fiului Omului, care se Înalță la ceruri pentru a sta de-a dreapta Tatălui.

De pe culmile absolutului religios, clipa de azi cu semnificația triumfului permanent al idealului creștin se coboară lin în valea relativității, pe plaiurile scumpe ale pământului nostru și se întegrează perfect și total în istoria națională ca zi a eroilor.

Ce tainică și fericită înrudire de sublim și de răscolitoare momente! În timp ce Înălțarea la cer a Domnului încoronează opera de izbăvire și mântuire câștigată de Mântuitorul lumii, cu infinite lupte, renunțări și jertfe trecute dincolo de bariera morții, ziua și cultul eroilor simbolizează culmea măririi, a luminii, a jertfei și a gloriei la care s-au ridicat, peste veacuri, aleșii neamului, ca să aducă întregirea, dezrobirea, pacea și libertatea după care am însetat de veacuri.

Mai presus de toate, azi, neamul nostru o dată cu Înălțarea Domnului își serbează istoria eroismului său legendar personificat prin eroi. Este istoria sufletului

românesc împodobit cu bogate realizări ale virtuților de bărbăție și vitejie străbună prin care s-a clădit viața României de azi și se plămădește România de mâine.

De aceea toți cei buni la inimă, iubitori de neam, se adună și se vor aduna cât va fi lumea, în jurul sfintelor morminte ale marilor noștri înaintași, ca să ia tărie de credință, de luptă și de biruință. Orice popor își reazimă ființa pe morminte de eroi și își toarce istoria din caietul jertfei acelor, care în clipe de grea încercare au o mare putere de dăruire și sacrificiu.

În ceasurile grele și hotărâtoare, la Posada, Rovine, Chilia, Podul Înalt, Călugăreni, Plevna, Oituz, Mărăști, Mărășești, Odesa, Timișoara, București etc. ei au înțeles că viața noastră nu trebuie să se măsoare cu lungimea anilor, cu bogăția plăcerilor, cu umilință și robie, ci cu puterea de muncă, cu luptă, cu jertfă, cu eroismul, cu dragostea și cu afirmarea idealului ce trebuie slujit.

Suntem convinși că visul milenar înfăptuit prin ei, ne cheamă să apreciem spiritul lor de sacrificiu și să ne apropiem cu sfințenie, ca să luăm tărie de credință, de luptă, de jertfă și de biruință.

Căci prin ei, prin jertfa lor se face un punct de întâlnire cu istoria neamului și cu oamenii și în același timp jertfa lor constituie semnul vizibil al faptului că viața noastră devine o cruce și o înviere, un punct de întâlnire, sprijinit de dragoste și nădejde fără de care sufletul nostru ar fi sărac și pustiu, lipsit de firul ce îl leagă de istoria și credința întregului neam.

În ființa lor se află niște comori sfinte, truda și jertfa înaintașilor din care se hrănește neîntrerupt prezentul și viitorul nostru.

În ei stă, într-o exprimabilă legătură, ceea ce este vremelnic cu ceea ce este etern în făptura omului. Ei formează cartea de dănuire a neamului din care au răsărit veac după veac în vatra zămislirii lui. Sunt brazde adânci în istoria neamului din care au răsărit idealuri și împliniri mărețe – jertfa lor a fost motivată de faptul că cine luptă pentru dreptate, cinste, libertate luptă pentru Dumnezeu, apără familia, moșia, cultura, limba, legea, neamul.

Ei sunt născuți din credința, hărnicia, truda și jertfa poporului. Ei au crezut în ființa neamului, pe altarul căruia au adus cea mai sublimă jertfă: Viața! Graiul pământului românesc din adâncuri și pe o arie tot mai întinsă dă mărturii sfinte despre adevărații lui stăpâni, care l-au lucrat cu sudoarea frunții lor și au pecetluit dreptul asupra lui și Libertății cu sângele de eroi și martiri. Din jertfa lor, în

ceasurile noastre de îndoială, ne vin îndemnuri, muștrări și sfaturi, ca să pricepem ce este viața și scopul unui sublim ideal.

Ei s-au jertfit pentru idealuri atât de înălțătoare cum sunt acelea pe care le reprezintă Sfânta Cruce și tricolorul național. Pilda lor de slujire necondiționată și jertfa neprecupețită pe altarul pământului strămoșesc, ne dau în aceste momente statornicia și viitorul țării și ne asigură biruința pe care o dorim.

E lung, nesfârșit de lung pomelnicul de eroi și martiri ai neamului românesc. Ei își dorm somnul în nădejdea învierii alături de strămoșii și părinții noștri și lasă ca pe osemintele lor de jertfă să se ridice mărețul edificiu: România! Pentru aceasta ziua eroilor, care se sărbătorește în această zi sfântă, simbolizează culmea jertfei, a bucuriei și gloriei la care s-au ridicat peste veacuri, aleșii neamului, ca să ne aducă întregirea, dezrobirea, pacea și libertatea după care am însetat! Dintre atâtea zile de reculegere "Ziua Eroilor" este și una din cele mai sfinte sărbători care ne poate da prilej de aducere aminte, căci prin jertfa lor au devenit pentru noi toți un adânc legământ sufletesc și înălțare.

Astăzi, ca niște trimiși ai neamului ei vin la noi, cu rol hotărâtor în viața de zi cu zi și ne cer să dărâmăm egoismul, răutatea, dușmănia, ura, nedreptatea și tot ce ne desparte și ne îndepărtează.

Să ne unim ca un snop de grâu – pentru a simți și împlini datoria noastră față de noi și de neamul nostru. Să prețuim valorile neamului și să le cultivăm cu grijă și să le punem în practică prin fapte bune, care se cer acum mai mult ca oricând.

Eroii reprezintă jertfa de veacuri a unui neam! Dar nu-i de ajuns numai să ne aducem aminte de ei cu respect și recunoștință! În această sfântă zi, ei cer de la noi să ne schimbăm firea prin înnoirea minții, schimbarea mentalității, și o recâștigare a gândirii sfinte care să ne ducă spre o renaștere, o reînnoire a sufletelor noastre în a deveni mai buni, mai cinstiți, mai muncitori, plini de înțelegere și dăruire.

În a ne contopi cu sufletul, viața, durerile și nevoile întregului popor.

Se vorbește de o lume nouă! Duhul eroilor vrea de la această lume, o slujire nouă, un ideal nou de viață plin de demnitate, de muncă cinstită, iubire, de jertfă și istorie. Să căutăm a ne ridica cu viața și faptele noastre la înălțimea Virtuților lor.

Ei nu se jelesc, ei cer să fie urmați pe calea muncii, a faptelor și a idealului de lumină din care să răsară pentru noi toți o viață mai bună, liberă, cinstită, plină de

pace, dragoste și demnitate națională. Cinstirea faptelor lor eroice le-o vom arăta și dovedi nu prin simple discursuri și confesiuni retorice, ci prin înălțarea noastră la măreția și strălucirea jertfei lor! Făclie de lumină și de înălțare, eroii neamului ne cer astăzi un stil de viață nouă și devotament cu dăruire pe altarul neamului.

*Să plecăm genunchii și inimile noastre pentru pioasa reculegere în fața eroilor noștri, ctitori ai veșniciei românești și să lăsăm să cadă o lacrimă de recunoștință, în rugăciunea noastră pentru veșnica lor odihnă! **Dormiți în pace scumpi Eroî, și pomenirea Voastră să fie în veci! Amin.***

Pr. Dr. Dorin Octavian Picioruș - Hristos S-a înălțat! (2020)

Iubiții mei, Hristos S-a înălțat!... S-a înălțat, cu umanitatea Sa transfigurată, plină de slavă dumnezeiască, de-a dreapta Tatălui. Și de aceea noi nu Îl mai percepem trupește pe Domnul ci duhovnicește, prin slava Lui.

Dar El S-a înălțat întru slava Lui, care e slava Treimii, nu pentru a ne părăsi, nu pentru a Se disocia de noi, ci pentru a ne trimite pe Sfântul Duh, pe Mângâietorul lumii, ca certitudine îndumnezeitoare a economiei Sale pentru lume.

De aceea, Înălțarea Domnului e un pasaj spre coborârea Sfântului Duh, a harului Sfântului Duh în Biserica Lui.

Pentru că Fiul întrupat S-a înălțat de-a dreapta Tatălui, pentru ca slava Treimii, de la Tatăl, prin Fiul, întru Sfântul Duh să inunde Biserica și lumea întreagă la Cincizecime.

Și slava lui Dumnezeu inundă lumea de la Cincizecime încoace tocmai pentru că Dumnezeu S-a împăcat cu omul prin economia răscumpărătoare și mântuitoare a Fiului.

Pentru că Fiul lui Dumnezeu a restaurat în persoana Sa umanitatea noastră, a umplut-o de slavă, a îndumnezeit-o, tocmai de aceea fiecare mădular al Bisericii Sale primește de la El darul de a se face locaș al slavei Sale.

Și era nevoie ca toată iconomia Fiului pentru noi să se împlinească astăzi prin Înălțarea Lui, pentru ca, prin coborârea harului Treimii în noi, la Cincizecime, mântuirea și transfigurarea umanității să devină realități eclesiale universale, realități pe care le pot întrupa toți membrii Bisericii Sale.

Cu alte cuvinte, Înălțarea Lui e ultimul moment al iconomiei/ lucrării mântuitoare a Fiului pentru noi, prin care ne-a deschis cu totul umanitatea spre primirea slavei Sale.

De aceea, în Botezul nostru, noi am trăit Cincizecimea noastră, umplerea noastră de slava lui Dumnezeu și toată viața noastră bisericească înseamnă viața în slava Lui.

Și viața duhovnicească e prezența slavei PreaSfintei Treimi în viața noastră și nu doar a Sfântului Duh. Pentru că slava Treimii e comună tuturor persoanelor dumnezeiești și nu se separă datorită treimii persoanelor.

Noi vorbim despre pogorârea/ coborârea Sfântului Duh la Cincizecime nu ca despre o întrupare a persoanei Sfântului Duh în Sfinții apostoli și în ceilalți membrii ai Bisericii de atunci ci ca despre o umplere a lor de slava Sfântului Duh, care e slava întregii Treimi.

Dar noi evidențiem pe Sfântul Duh în praznicul Cincizecimii pentru că slava Treimii se pogoară de la Tatăl, prin Fiul, întru Sfântul Duh,

Sfântul Duh fiind „capătul lucrării treimice întors către lume”.

Și noi Îl numim pe Sfântul Duh drept izvorâtor al harului în viața Bisericii pentru că întru El izvorăște harul Treimii și nu pentru că Sfântul Duh ar fi singurul posesor al harului/ al slavei/ al luminii dumnezeiești.

Ci slava Treimii e comună persoanelor dumnezeiești, e necreată și veșnică și ea se revarsă de la Tatăl, prin Fiul întru Sfântul Duh în Biserica Sa și în lume, pentru că slava Treimii e fundamentul întregii creații și al întregii existențe.

Și am devansat discuția spre Cincizecime, pentru că, așa cum spuneam, Înălțarea Lui trebuie privită în relație directă cu Pogorârea Duhului Sfânt.

Evangelia zilei [Lc. 24, 36-53] conține doar un verb referitor la praznicul de azi: avnefe,reto [GNT, GOC, MGK, Lc. 24, 51], la imperfect pasiv, de la avnafe,rw.

Însă acest verb are ca sens primar înțelesul de a aduce, a oferi, a jertfi. De unde noi avem anafora.

Pentru că cinstitele Daruri pe care le pregătim și le aducem înaintea Domnului sunt anaforaua noastră, adică aducerea/ jertfa noastră liturgică.

Pe acest sens al lui avnafe,rw a mizat Sfântul Chiril al Alexandriei, comentând sintagma jertfă de bună mireasmă din Vechiul Testament, și a afirmat că Fiul întrupat S-a adus Tatălui drept jertfă de bună mireasmă, prin care Dumnezeu S-a împăcat cu omul.

Că umanitatea Lui transfigurată e jertfa bine primită a umanității în fața Tatălui.

Însă avnefe,reto, într-un sens secundar, înseamnă și a se ridica cineva de jos.

De aceea sintagma de la Lc. 24, 51: „kai. avnefe,reto eivj to.n ouvranon” se traduce prin: „și Se ridică întru cer”.

În Biblia de la 1688 avem: „și Să suia în ceriu”.

Și am subliniat acest lucru, pentru că în Penticostarul grecesc, ca și în al nostru, numele praznicului de astăzi este H vAnalh,yij tou Ku,riou/ Înălțarea Domnului, substantivul avna,lhyij/ înălțare, nederivând de la avnafe,rw.

Însă, deși se preferă avna,lhyij/ înălțare în cărțile de cult și nu ridicare sau suire a Lui în cer, Înălțarea Lui înseamnă înălțarea Lui cu trupul și cu sufletul Său transfigurate, pline de slava Sa, în sânul Treimii și nu o ridicare a Fiului la Tatăl în care El Se dezbracă de umanitate. Ci, dimpotrivă, El Se înalță cu trupul la cer, uimind Puterile cerești, lucru pe care îl subliniază slujba zilei. Căci „Îngerii se minunează [qama,zousin] văzând un om mai presus de ei”. Adică Fiul lui Dumnezeu întrupat urcă, mai presus de ei, umanitatea Sa.

Însă Hristos Dumnezeu, așa cum spune și a 5-a cântare a Litiei Înălțării, a ridicat umanitatea noastră „mai presus de toată stăpânirea și puterea”, după ce a scos-o din iad. Pentru că firea lui Adam se coborâse în iad.

De aceea, El S-a coborât la noi și S-a făcut om, pentru ca să ridice din iad la cer umanitatea noastră.

Și a urcat-o plină de slavă, pentru că umanitatea lui Hristos s-a supus întru toate dumnezeirii Sale arătând prin aceasta care sunt consecințele adevăratei ascultări de Dumnezeu: umplerea noastră de slava Lui, îndumnezeirea noastră. Adică ascultarea reală de Dumnezeu este transfiguratoare pentru firea noastră și nu e militarism.

Tocmai de aceea perspectiva dogmatico-canonică a vieții Bisericii e pentru a încuraja viața duhovnicească, pentru a proteja viața de sfințenie și nu pentru a o stârpi din Biserică.

Pentru că scopul nostru, al vieții creștine, e acela de a urma întru toate Domnului nostru și a ne umple, ca și umanitatea Lui, de toată bogăția slavei Sale și de toată cunoștința și harisma dumnezeiască.

Căci de aceea El S-a înălțat întru slava Tatălui: pentru ca să ne suie pe toți la Sine. S-a înălțat pentru ca să avem minte înaltă, duhovnicească, să așteptăm toate ca venind de la El și să nu presupunem că rădăcinile Bisericii Lui sunt pe pământ ci în cer.

Noi avem apă pentru Botez. Avem ulei și mirodenii pentru marele Mir. Avem pâine și vin pentru Euharistie.

Dar slava/ puterea/ lumina/ harul care sfințește toate și face ca să avem Sfinte Taine și să trăim viața lui Dumnezeu clipă de clipă e al Lui, vine din cer și ne înalță pe noi, cei ce locuim pe pământ, la cer.

Însă înălțarea noastră la cer, adică înduhovnicirea noastră, sfințirea noastră ca mădulare vii și conștiente ale Bisericii, nu ne face oameni asociați.

În mod paradoxal, cel care se umple de slava Lui devine liant social, devine prieten al multora, părinte și văzător al sufletelor oamenilor, vindecător de patimi și de boli, cel care îi scoate pe demoni din oameni și care îi eliberează pe oameni de neștiință, de necredință, de singurătate.

A nu fi ca lumea seculară, adâncită în confort și în uitare de sine, înseamnă a fi duhovnicesc.

Adică scos, în mod interior, cu simțurile din păcate, din patimi, pentru că în tine viază harul lui Dumnezeu.

De aceea poți să fii, în același timp, în lume și mai presus de lume: pentru că având în noi slava lui Dumnezeu, noi trăim mai presus de gândurile și de așteptările omului neluminat de har.

Și de aici modul diferit de viață și de gândire și de acțiune al creștinului, pentru că suntem conduși și învățați de Dumnezeu prin Revelație, prin Tradiție, prin viața Bisericii, în care e continuu slava Prea Sfintei Treimi.

Nu, Duhul Sfânt nu L-a înlocuit pe Hristos în viața noastră, ci L-a făcut și mai prezent în viața noastră!

Pentru că Duhul Sfânt L-a reliefat în adâncul nostru pe Hristos și pe Tatăl, pentru că Duhul Sfânt e nedespărțit de Fiul și de Tatăl.

Ci Fiul ni L-a făcut cunoscut pe Sfântul Duh, cel împreună veșnic și fără de început cu Fiul și cu Tatăl, pentru ca să înțelegem că Dumnezeu e Treime și nu Doime.

Pentru ca să știm, cu adevărat, cine e Dumnezeul care a făcut lumea și o ține în existență: Prea Sfânta Treime.

Căci Sfântul Duh nu a devenit o prezență a vieții celor credincioși odată cu Cincizecimea ci prezența Lui și a Fiului a fost experimentată încă de la începutul lumii dar nu în modul total exprimat ca odată cu mărturia pe care Fiul, în mod desăvârșit, a adus-o despre Treime.

De aceea, oricând auzim vorbindu-se despre Tatăl sau despre Fiul sau despre Sfântul Duh, oricând auzim vorbindu-se aparte, nu trebuie să Îi înțelegem niciodată separat ci numai împreună.

La fel, a gândi despre Biserică și despre Împărăția lui Dumnezeu înseamnă a gândi holistic. Ca despre o plinătate, ca despre o perspectivă universală.

Biserica nu se reduce la un veac sau la o națiune ci ea înglobează întreaga istorie și toate națiunile lumii convertite la dreapta credință. Ea e una și aceeași dar e compusă din oameni care au trăit în toate veacurile și care au fost de multe etnii.

Și din această perspectivă, Împărăția lui Dumnezeu este Împărăția tuturor celor care s-au unit cu Dumnezeu în Biserica Lui, ca unii răscumpărați de Hristos prin Moartea și Învierea Lui și care au fost umpluți de slava Treimii.

De aceea, noi trebuie să avem o viață care să rimeze cu cea a Sfinților Lui.

Pentru că viețile celor Sfinți sunt un poem cu multe versuri.

Și pentru ca să devenim un vers al lui Dumnezeu, în marele poem al sfințeniei, trebuie să avem același ritm, aceeași melodicitate, aceeași organicitate interioară cu cea a Sfinților.

Adică toate ale noastre trebuie să se lege, trebuie să fie legate și transfigurate de către slava lui Dumnezeu, pentru ca să fim frumuseți personale ale lui Dumnezeu.

Toate duminicile de după Rusalii sunt numărate în funcție de praznicul fondator al Bisericii, pentru a se arăta că toată viața Bisericii are fundament dumnezeiesc, că de la Dumnezeu vine tot harul și toată binecuvântarea și că Biserica nu e doar o asociație umană, cu scopuri caritative ci o instituție divino-umană, care e fondată pe harul Treimii și stă în el.

Tocmai de aceea lupta Bisericii, peste secole, de a se debarasa de învățăturile neconforme cu harul Treimii.

Pentru că învățătura Bisericii nu este indiferentă față de harul Treimii ci harul pecetluiește adevărurile și viața Bisericii.

Iar tot ce nu este de la Dumnezeu nu este statornic. Iar a fi statornic din perspectiva lui Dumnezeu, singura și reala statornicie a întregii existențe, înseamnă a fi în relație veșnică cu El.

De aceea, trebuie să ne lipim de El, de Dumnezeul nostru treimic, prin harul Său și să nu dorim altceva decât dorește El.

Pentru că toate trec, numai El nu trece. Toate se vor schimba, pentru că El le va schimba pe toate/ le va transfigura pe toate câte există, dar El același este și nu cunoaște schimbare.

Dumnezeu, cel neschimbat și pururea mișcător a toate, să ne dea și nouă să ne umplem de slava Lui cea neschimbătoare și să ne mișcăm spre Sine veșnic, alături de toți Sfinții și Îngerii Lui, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin!

Pr. Dr. Dorin Octavian Picioruș - Praedicationes vol 7

Preot Iosif Trifa - Pe locul Înălțării Domnului la Cer

În decursul celor patruzeci de zile de după Înviere, Iisus S-a arătat mereu Apostolilor. Aceste patruzeci de zile au fost un fel de școală cu Apostolii pentru „înțelegerea Scripturilor“ și, mai ales, pentru înțelegerea deplină a Jertfei Mântuitorului, căci învățăceii nu înțelegeau încă deplin locul ce-l are Jertfa Crucii în planul mântuirii noastre sufletești.

Când „lucrul“ ce I se dăduse era gata cu totul, Mântuitorul Se pregătise să Se întoarcă înapoi de-a dreapta Tatălui, de unde venise. El biruise păcatul și iadul și acum Se pregătea să Se întoarcă la Tatăl.

Locul pe care Și l-a ales Iisus pentru a Se despărți de Apostoli și a Se înălța la cer a fost Muntele Măslinilor. Precum am mai amintit, Muntele Măslinilor stă față în față cu Ierusalimul, înspre răsărit, și are două vârfuri: vârful așa-numit „Muntele Galileii“ și vârful numit „Muntele Eleonului“ sau „Muntele Înălțării“. ***Vârful cel mai înalt al Muntelui Măslinilor este Eleonul. Acesta este locul de unde S-a înălțat Iisus la cer.***

După ce Iisus li S-a arătat Apostolilor în Muntele Galileii și le-a lăsat ca testament porunca: „***Mergând, învățați toate neamurile...***“, a plecat cu ei spre Muntele Eleonului. „***Și îi duse pe ei până afară, spre Betania***“ (Luca 24, 50). Betania nu era departe de Muntele Înălțării.

Mântuitorul știa că a sosit clipa în care Se va despărți de Apostolii Săi, știa că Apostolii se vor întrista. Spre mângâiere și întărire, le amintește vorbele: „Și, iată, Eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârșitul veacurilor“ (Matei 28, 20).

Ajungând în vârful Muntelui Eleon, Mântuitorul Își adună încă o dată, pentru cea din urmă dată, pe Apostoli în jurul Său. Se uită cu duioșie și dragoste la ei. Știa că despărțirea îi va dura și de aceea le amintește încă o dată de făgăduința Tatălui, de *„trimiterea Duhului Sfânt pe Care să-L aștepte în Ierusalim“* (Luca 24, 49).

Cele din urmă cuvinte ale Mântuitorului fură acestea: *„Veți lua putere, venind Duhul Sfânt peste voi, și Îmi veți fi Mie martori în Ierusalim, în toată Iudeea, de la Samaria și până la marginile pământului“* (Faptele Apostolilor 1, 8). Acestea zicând, *„Își ridică mâinile Sale și îi binecuvântă. Și pe când îi binecuvânta, S-a despărțit de ei și S-a înălțat la cer“* (Luca 24, 50-51).

Și acum să ne apropiem de locul preasfânt de unde Iisus Mântuitorul S-a înălțat la cer. Din muntele Galileii despre care am vorbit, plecăm spre muntele Înălțării. Pe locul unde S-a înălțat Iisus la cer e azi o biserică arabă (musulmană), înconjurată cu mai multe clădiri, având de o parte și un turn. În mijlocul acestor clădiri, lângă turn, la stânga, unde se vede o cupolă, este biserica arabă, o biserică mică, având acoperiș boltit. Aici, în această biserică arabă, se află locul unde S-a înălțat Iisus la cer. Intrăm cu evlavie înlăuntru, cântând Troparul Înălțării: *„Înălțatu-Te-ai întru mărire, Hristoase, Dumnezeuul nostru, bucurie făcând ucenicilor cu făgăduința Sfântului Duh, incredințându-se prin ei binecuvântare. Că Tu ești Fiul lui Dumnezeu, Mântuitorul lumii...“*.

Înăuntru, în biserică, se păstrează o stâncă de pe care S-a înălțat Iisus la cer. E un vârf de stâncă pătrată în care se vede săpată o urmă de om; călugării spun că e urma ce a lăsat-o Iisus Mântuitorul când S-a suit la cer. Ne închinăm cu evlavie în fața acestui sfânt loc și sărutăm piatra sfântă care a fost martoră Înălțării Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

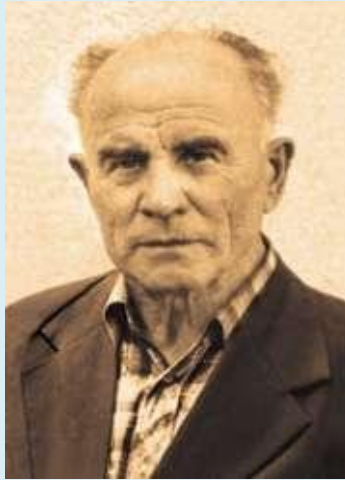
Un fior te cuprinde când te rogi în acest loc. Este ceva în acest loc ce te mângâie, îți dă tărie, nădejde și putere. Parcă auzi glasul Lui: *„Nu vă temeți, iată, Eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârșitul veacului!“* (Matei 28, 20). *„Să nu se tulbure inima voastră; aveți încredere în Dumnezeu, aveți încredere în Mine. În casa Tatălui Meu sunt multe lăcașuri. Și, după ce Mă voi fi dus și vă voi pregăti vouă loc, iarăși Mă voi întoarce și vă voi lua cu Mine, ca acolo unde sunt Eu și voi să fiți“* (Ioan 14, 1-3).

Nu vă temeți, credincioșilor, căci Domnul ne gătește nouă loc în cer! Nu vă temeți voi, cei ce suferiți nedreptăți, batjocuri, bătaii pentru Domnul și sufletul vostru, căci El vă gătește vouă lăcaș în casa Tatălui din cer!... Bucurați-vă toți cei care trăiți o viață cu Domnul, căci plata voastră multă este în cer!

Mă gândesc în acest loc că Domnul Iisus iarăși va veni așa cum S-a dus (Faptele Apostolilor 1, 11). „*Va veni pe norii cerului cu putere și mărire, va veni ca Judecător, ca să dea fiecăruia după faptele sale*“ (Matei 24 și Apocalipsa 22, 12). „*Drept aceea, privegheați, că nu știți ziua și ceasul în care Fiul Omului va veni*“ (Matei 25, 13). „*Luați aminte ca să nu vă afle ziua aceea dormind*“ (Matei 25). Ferice de cel care va fi aflat priveghind!

(Preot Iosif Trifa , Pe urmele Mântuitorului – Însemnări din călătoria la Ierusalim)

Traian Dorz - Mă duc să vă pregătesc un loc...

... Ce divine stări aveau ucenicii care Îl vedeau pe Domnul, în tot timpul prezenței Lui cu ei!

Astfel de trăiri erau mai mult cerești, decât pământești. Ele trebuie să le fi creat totdeauna niște clipe ca acele de pe Tabor, când se făcuse Schimbarea Lui la față înaintea celor trei ucenici. Priveliștea aceea, Cuvintele acelea, Simțirile acelea îi făcuseră ca pe niște beți care nu știu ce vorbesc și ce văd... Ci numai după plecarea Lui de la ei, după trecerea acestor clipe când ei își reveneau în fire ca dintr-un vis dumnezeiesc, abia atunci începeau ei să-și pună în rânduială gândurile și simțirile amestecate de bucurie, îmbătate de dragoste, orbite de strălucirea minunii din care se deșteptau...

Hristos Dumnezeu și Mântuitorul nostru nu S-a înălțat la Cer îndată după Învierea Lui, fiindcă atunci ușor s-ar fi putut preface, în inimile celor care L-au văzut doar o dată și doar o clipă, minunea, în vis. Și visul în amăgire.

Ci a stat în preajma alor Săi patruzeci de zile, arătându-li-Se în atâtea locuri și feluri – vorbind cu ei, umblând cu ei, mâncând cu ei – spre a le ajuta să se obișnuiască cu Minunea, să o poată cuprinde, să se poată încredința de adevărul ei fericit și etern. Și spre a putea apoi adevăra și cu viața și cu moartea lor, pentru toți urmașii și pentru toate veacurile, că Hristos a înviat. Că adevărat a înviat... Și numai după ce această încredințare a ajuns de neclintit în inimile urmașilor Săi, atunci Domnul S-a înălțat la Cer, după cum a promis El încă înainte de Patimile și Moartea Sa, pentru a împlini și Acolo ceea ce le-a promis El celor care-L vor crede și urma în curăție și ascultare până la moarte, când le-a zis: „*Mă duc să vă*

pregătesc un loc... apoi Mă voi întoarce și vă voi lua cu Mine, ca acolo unde sunt Eu să fiți și voi...” (Ioan 14, 2-3).

„Mă duc să vă trimit un alt Mângâietor, pe Duhul Adevărului, pe Care vi-L voi trimite de la Tatăl. El va fi cu voi, vă va învăța toate lucrurile și vă va aduce aminte de tot ce v-am spus Eu. Dacă nu Mă duc, El – Mângâietorul – nu va veni la voi. Dar dacă Mă duc, vi-L voi trimite” (Ioan 16, 7). Și acum, după ce El a ajuns la Dreapta Măririi lui Dumnezeu, S-a făcut pentru toți cei care-L ascultă urzitorul unei mântuiri veșnice (Evrei 5, 5-10).

Ferice, în veci și în veci, de oricine crede, și trăiește, și mărturisește acest adevăr al lui Dumnezeu! În dragostea lui Hristos și în călăuzirea Sfântului Duh.

(Traian Dorz, din Hristos – Puterea Apostoliei)

Traian Dorz – Cel Unul și Unicul

[...]

Lucrarea Domnului își are în iubire și temelia și vârful ei. Și începutul și sfârșitul ei. Numai prin iubire le putem pricepe și descoperi pe toate. Fără de ea, nimic. În iubire este puterea și temelia adevărului. Nimic nu lucrează dacă nu se clădește pe acest fundament solid. Și cu acest material trainic, plăcut și scump.

Începutul propovăduirii Sale, Domnul l-a făcut în Betania (Betabara – Ioan 1, 28), iar sfârșitul ei, înălțarea Sa de pe pământ la ceruri, tot acolo a fost (Luca 24, 50). Ca un ultim omagiu adus acestui loc al iubirii. ***Sfârșind Lucrarea Lui de pe pământ, Domnul a lăsat dulcea nădejde și mângâiere – pentru toți cei preaiubiți ai Săi – că celor ce trăiesc în iubire, Dumnezeu le face și le păstrează cel mai mare har.***

Lumea a cunoscut multe lucrări zidite pe forță sau pe bani, sau pe glorie, sau pe teroare, sau pe minciuni – dar nici una dintre ele n-a supraviețuit timpului. Singură lucrarea lui Hristos, întemeiată pe iubire, a supraviețuit veacurilor și prăbușirii, fiindcă este zidită pe El. A rămas mereu și va rămâne mereu numai ceea ce este întemeiat pe iubire... adică pe singura temelie veșnică.

De ce oare noi oamenii mereu ne închipuim că trebuie să fie altfel de cum se întâmplă într-adevăr? Oamenii așteptară în Iisus un leu din seminția lui Iuda și un împărat din David – iar ei văd acum un Miel și un Rob... Era un leu în înfățișarea

unui Miel. Și un împărat sub înfățișarea unui Rob. De aceea oamenii nu L-au cunoscut.

Puterea prin smerenie, și măreția prin ascultare, și simplitatea prin iubire, – aceasta este calea lucrării lui Dumnezeu cea tainică și sfântă. În felul acesta au apărut toți trimișii lui Dumnezeu și așa vor fi până la sfârșit. Tatăl a trimis un Miel și un Rob. Fiul a trimis niște miei și niște robi (Luca 10, 3).

Cine are între semenii și frații săi colți, gheare și copite, acela nu este un miel, ci o fiară. Cine este dezbinat, nesupus și neascultător în Lucrarea lui Dumnezeu, acela nu este un rob, ci un vrăjmaș și un potrivnic. Aceștia nu sunt ai lui Hristos, ci ai lui mamona.

Fiecare trimis al Domnului are un duh al său și fiecare lucrare are un duh al ei. Datoria noastră este să cercetăm duhurile dacă sunt de la Dumnezeu sau nu. Căci sunt atâtea duhuri care vin în Numele Său, dar nu sunt ale Lui (I Ioan 4, 1-3).

Duhul lui Dumnezeu are ca semn smerenia, răbdarea și roadele dulci ale trăirii înfrânate, neprefăcute, seriozitatea fără mândrie, bunătatea fără laudă, iubirea fără necurăție, modestia fără zgârcenie, căldura fără dogoare.

Fiu adevărat al lui Dumnezeu este numai acela peste care vezi Duhul nu numai pogorându-Se, ci și oprindu-Se asupra lui. Adică acela care, dacă s-a născut din nou, apoi și trăiește ca un om nou. Dacă a venit la Dumnezeu, apoi și rămâne în Dumnezeu. Dacă a început o viață nouă duhovnicească, apoi o și duce cu statornicie rodnică până la sfârșit.

Botezul cu Duhul Sfânt nu este lucrarea vreunui om, nici a vreunui cult, nici a vreunei stăruințe și frământări nervoase, ci botezul cu Duhul Sfânt este numai revărsarea darului ceresc, cu care Domnul Iisus îi împărtășește pe cei ce împlinesc față de El cele trei condiții pe care El le-a împlinit față de Tatăl Ceresc și anume: biruința în contra păcatului și a diavolului, jertfa și jertfirea în lucrarea mântuirii Sale și sfințirea în lucrarea ascultării de toată voia Sa. Fără aceste trei condiții nimeni n-a primit niciodată botezul cu Duhul Sfânt. Iar dovada lui sunt roadele Duhului (Gal. 5, 22).

Oricine nu-și dă toate silințele să unească cu credința sa fapta, apoi cunoștința și înfrânarea, răbdarea și evlavia, dragostea de frați și iubirea de oameni, – acela, oricâte stăruințe ar depune pentru a primi botezul Duhului Sfânt, ar fi în zadar. Cine nu le are pe acestea din belșug în el este un orb, umblă cu ochii închiși și a

uitat că a fost curățit de vechile lui păcate (II Petru 1, 5-9). De acest om, plinătatea Duhului Sfânt va fi totdeauna departe. Iar dacă totuși el are un duh, nu este cel Sfânt.

Să nu se înșele nimeni în privința aceasta, fiindcă duhul mincinos mai ales aici lucrează cu foarte mare vicleșug, făcându-i pe mulți să creadă că harul botezului cu Duhul Sfânt se poate dobândi și fără biruința asupra păcatului, fără jertfa vieții și fără sfințirea ascultării depline. Aceasta este cu neputință astfel.

Mulți stăruie pentru dobândirea botezului cu Duhul Sfânt nu pentru a-L sluji pe Dumnezeu cu o viață mai predată Lui, cu o jertfă mai deplină și cu o ascultare mai sfântă, ci pentru a se mai mândri și cu aceasta și a se lăuda pe ei înșiși față de alții. Unor astfel de îngâmfați, duhul mincinos le dă falsul „botez” al său, prefăcut și amăgitor, spre pierzarea lor (II Tes. 2, 9-12).

Fraților și surorilor, rugați-vă Domnului să vă ajute să umblați în smerenie după virtuțile Mântuitorului, pentru ca El să vă dea botezul cu Duhul Sfânt (Luca 3, 16). Și să vă ferească de umblarea îngâmfmării, ca să nu cădeți în mrejele duhului mincinos, fiindcă cei ce cad în ele adesea nu mai scapă niciodată.

(Traian Dorz, Piatra scumpă)

Traian Dorz - Vei veni, Iisuse

Vei veni, Iisuse, știm că vei veni,
că pe nori, cu slavă, Tu vei răsări.

Mare va fi Ziua când ai să cobori –
Sărbătoarea celor fără sărbători.

Plâng în strâmtorare, plâng copiii Tăi
alungați de lume și de oameni răi.

Dar curând, Iisuse, vor fi izbăviți,
o, Dreptatea celor prea nedreptățiți.

Azi, adesea lacrimi și dureri ne-nfrâng,
sufletele noastre prea adesea plâng,
dar curând, Iisuse, iarăși ai să vii,
Bucuria celor fără bucurii.

Cad ades sub cruce credincioșii Tăi
urmăriți de ura oamenilor răi –
vino și le-ajută, ia povara lor,
Ajutorul celor fără ajutor.

Tu nu-i uiți, Iisuse, și nu-i lași nicicând
pe-acei ce Te-așteaptă să Te-ntorci curând

și apropii ceasul Marii Învieri,
Mângâierea celor fără mângâieri.

Traian Dorz - Tu ne-ai promis, noi am crezut

Tu ne-ai promis, noi am crezut,
iar azi dorim urmarea
cum muncitorul plata sa
când și-a sfârșit lucrarea.

*Iisus, noi credem, Scump Iisus,
și așteptăm tot ce ne-ai spus.*

Tu ne-ai chemat, noi am venit,
Iisuse, după Tine
cum o mireasă după soț
când el, s-o ducă, vine.

Tu ne-ai promis, noi am plecat,
Iisuse, cu grăbire
cum merge cel care-a aflat
o mare moștenire.

Tu ne-ai iubit, noi am simțit
și ne-am lipit deodată
cum face-acel ce și-a găsit
pe mama-ndepărtată.

Tu ai plecat, noi așteptăm
Întoarcerea cea mare
cum cel prea-ndurerat muncit,
slăvita-i sărbătoare.

Traian Dorz - Știm că vei veni, Iisuse

Știm că vei veni, Iisuse,
știm, Iubit Iisus,
căci 'nainte de 'Nălțare
Tu așa ne-ai spus,
știm și credem cu tărie,
căci al Tău Cuvânt
care ne-a promis aceasta
este-un legământ!

*Vino, vino, vino –
Preaiubit Iisus,
și ne ia cu Tine,
după cum ne-ai spus!*

Știm că Tu spui adevărul,
știm, Iubit Iisus,
că-n curând e-a Ta Venire,
căci așa ne-ai spus;

iată-nfrăgezesc măslinii,
semnul profețit,
Te-așteptăm, Iisuse, vino,
vino, - Bun-Venit!

Vino Tu, Iubite Dulce,
Mire Scump Iisus,
încunună-a noastră cruce
după cum ai spus,

șterge lacrimile noastre
cu sărutu-Ți blând.
Amin - Vino, Scump Iisuse,
cum ai spus - curând!

Traian Dorz - Înălțarea

De lângă Locul Mângâierii,
Te-ai înălțat spre zări cerești,
desăvârșit se împlinise
tot ce veniseși să-mplinești.

În urmă-Ți rămâneau trimișii
încredințați de tot ce-ai spus,
să-Ți meargă martorii-Nvierii
din Răsărit până-n Apus.

Priveau îndurerați Plecarea,
dar fericiți, Nădejdea lor,
nemângâiați de-această clipă,
dar răsplătiți de Viitor.

Le rămăsese Adevărul,
mai așteptau Puterea Sa, -
și-apoi, mergând, schimba-vor lumea
prin jertfa lor și Jertfa Ta.

Privind Nălțarea Ta, Iisuse,

și harul Tău făgăduit,
având Credință și Nădejde,
și Dragoste - au biruit.

Privim și noi a Ta Nălțare
și credem în Venirea Ta,
Biserica întreagă-n luptă
a suferit și-a-nvins prin Ea!

de Traian Dorz, din «Cântările Roadelor»

Pr. Mihai Tegzeș - Înălțarea la Dumnezeu

Lecturile din această zi sunt bogate în mișcări și gesturi, cuvinte care dau un sens trecutului și care prevestesc viitorul. De fapt, textul din *Faptele Apostolilor* (1, 1-12), consideră *Înălțarea Domnului*, ca fiind puntea de legătură între istoria lui Iisus – povestită în *Evangelhie* - și cea a Bisericii primare, prezentată în cea de-a doua carte a Sf. Luca.

Sensul Înălțării

Pentru Luca, Înălțarea are un dublu sens.

- *Ea reprezintă o urcare la Tatăl “A fost dus în cer”, precizând astfel că Învierea nu reprezintă o reîntoarcere a lui Iisus la viața de dinainte de moarte, ci intrarea Lui într-o sferă nouă, în mărirea lui Dumnezeu.*
- *Înălțarea este descrisă și ca o despărțire, o plecare “S-a dus de la ei”: Iisus retrage din lume prezența Sa vizibilă, înlocuind-o cu o prezență nouă, nevăzută, dar mai profundă, care se percepe prin credință și prin ascultarea Cuvântului, la frângerea pâinii și în climat de frățietate.*

De fapt, putem afirma că Înălțarea Domnului este perfecțiunea Învierii, arătându-ne că Iisus nu doar a biruit moartea, ci a pătruns într-o viață nouă: în tinerețea și fericirea lui Dumnezeu, care sunt infinite și veșnice.

Dacă în *Evangelhie*, Luca fixează Înălțarea la sfârșitul zilei Învierii – urmând schema conform căreia, totul se petrece la Ierusalim într-o singură zi – în *Faptele Apostolilor*, o încadrează la patruzeci de zile după Înviere. Apostolul nu este interesat de precizia cronologică, ci ne transmite doar sensul dublu al acestui mister: În *Evangelhie* – fixând într-o singură zi Învierea și Înălțarea – dorește să ne arate că acestea, fac parte nedespărțită, integrantă dintr-un singur plan de mântuire:

Iisus învie și imediat intră în mărirea lui Dumnezeu. În schimb, în *Faptele Apostolilor* – comunicându-ne că Iisus îi întâlnește pe ucenici de mai multe ori, timp de 40 de zile – Luca întărește ideea conform căreia, ei au avut timp să fie instruiți de Iisus, în vederea realizării misiunii lor.

De fapt, **simbolul numărului 40** ne spune că suntem înaintea unui timp special, unic, determinat și terminat; un timp care îi este îndeajuns lui Iisus, pentru a-I permite o formare și informare amplă a ucenicilor. Să ne gândim la Moise pe muntele Sinai (Ex. 24, 18; 34, 28) și la cele 40 de zile ale lui Iisus în deșert.

Căutându-i după Înviere, Iisus ne arată că nu încetează să-i educe pe cei pe care i-a chemat de la început lângă El. El nu-i ceartă, ci le explică faptul că această cale, Fiul a ales-o, pentru a face întru totul voia Tatălui.

Dacă pentru noi *Înălțarea* reprezintă o “limită”, deoarece după Înviere, nu-L mai putem întâlni pe Iisus, așa cum L-au întâlnit contemporanii Săi în timpul vieții Sale pe pământ, în același timp ea este și o “punte”, deoarece în clipa în care Înviatul nu mai este vizibil ca și mai înainte, se face vădit cunoscut, prin mijlocirea persoanelor și hotărârilor ucenicilor Săi și al urmașilor acestora.

Căutându-i pe ucenici, după Înviere, Iisus le-a și ne-a arătat că Dumnezeu “nu reușește” să trăiască departe de om și de aceea îl caută, oriunde s-ar ascunde și nu se predă, până când nu-l îmbrățișează din nou...

“O iubire veșnică, ce a coborât și a pățimit pentru noi, doar ca să poată să ne împace cu Dumnezeu... În prăpastia morții, Hristos coboară pentru a-l lua de mână pe om și a-l conduce acasă, la Tatăl”.

Putem spune că Înălțarea este misterul care implică sfârșitul prezenței Sale vizibile de către ochii oamenilor, inaugurând un timp nou: timpul Bisericii, timpul misiunii și al Spiritului, care stimulează și sprijină misiunea apostolilor. În persoana ucenicilor și a urmașilor lor, prin propovăduire, Iisus va continua să fie prezent, în chip invizibil, în mijlocul poporului Său... și acest lucru, până la a doua Sa venire, în glorie, atunci când prezența Sa va fi pe deplin arătată.

În așteptarea acelei zile, noi știm că la Înălțare, prin pătrunderea lui Iisus în realitatea lui Dumnezeu, El a înălțat umanitatea noastră în viața lui Dumnezeu, iar unde a ajuns El, suntem așteptați și noi. De fapt, ***Iisus, înălțându-Se la cer, ne-a deschis o cale nouă, pentru a avea acces să stăm în prezența Tatălui.*** Astfel, Înălțarea Domnului ne arată că viața fiecărui om este veșnică.

Bernardeta de Lourdes a crezut cuvintele Mariei: “Nu-ți promit că te voi face fericită în viața aceasta, ci în cealaltă”.

Evangelia ne spune că Înălțarea nu depinde de noi, ci de Dumnezeu: “și a fost înălțat la cer”. Iisus este înălțat la cer, deoarece Tatăl Îl preamărește.

Înălțarea reprezintă trecerea lui Iisus din lumea aceasta, la Tatăl. ***Prin Înălțare, nu doar umanitatea lui Iisus, ci și omul concret, cu umanitatea sa – care aparține istoriei și lumii noastre – a pătruns în frumusețea și splendoarea vieții lui Dumnezeu.*** Aceasta s-a realizat, pentru că viața Sa a fost coerentă în iubire și în dăruire; nu s-a preocupat să se apere pe Sine, ci să se dăruiască în totalitate, altora.

De aceea Tatăl L-a înălțat. Acest lucru este important pentru noi, ca să înțelegem că modul de a trăi al lui Iisus, a fost cel mai eficient în interpretarea vieții.

Cerul: reîntoarcerea la Tatăl

Expresia folosită în Evangelia după Luca “Iisus a fost înălțat la cer”, exprimă reîntoarcerea la Tatăl, pentru că “cerul” este simbolul Tatălui, locul unde își are casa, unde locuiește. La fel și “norul” care – acoperindu-L pe Iisus, îl face nevăzut în ochii apostolilor – în VT desemnează realitatea lui Dumnezeu, care este prezent, în chip misterios, în mijlocul poporului Său. Cuvintele “cerul” și “norul” sunt folosite în sens simbolic, transmițându-ne că Iisus a intrat în Împărăția lui Dumnezeu și participă la regalitatea Sa divină.

Iisus se reîntoarce la Tatăl, care este “mai mare” decât El, dar și decât toți oamenii la un loc, arătându-ne că ***mântuirea omului nu stă în importanța sau în puterea pe care a dobândit-o pe pământ, ci în ascultarea iubitoare față de Dumnezeu-Tatăl și în reîntoarcerea la El.*** De fapt, ***prin cuvintele: “Dacă M-ați iubi, v-ați bucura că merg la Tatăl, pentru că Tatăl este mai mare decât Mine”, Scriptura evidențiază întâietatea lui Dumnezeu peste toate lucrurile.***

Tatăl este “mai mare” inclusiv decât universul și istoria, care vor lua sfârșit. Prin urmare, sensul ultim a tot ceea ce facem, nu-l putem afla în istorie, ci în eternitate. Înălțarea ne spune că problema omului, nu constă în prelungirea istoriei, ci în reîntoarcerea la Tatăl: în comuniunea cu El se împlinește ființa noastră.

Sărbătoarea Înălțării ne cheamă să citim și să interpretăm istoria cu ochi diferiți, divini, modelându-ne viața după exemplul iubirii dintre Tatăl și Fiul.

Iisus înviind, și-a arătat puterea, biruind chiar și moartea. Ceva “îi lipsește”, reîntoarcerea la Tatăl, comuniunea cu El... Astfel, *Înălțarea ne spune că omul își află plinătatea numai în comuniune cu Dumnezeu!* Ea nu anulează – anihilează – istoria, ci îi deschide porțile către infinitul divin, unde omenirea este invitată să experimenteze viața nouă, a comuniunii cu Dumnezeu. Iată de ce apostolii nu rămân blocați să-L plângă pe Iisus înălțat, ci se grăbesc “*cu mare bucurie*” să dăruiască oamenilor calea care să-i conducă la întâlnirea cu Dumnezeu: de pe pământ, în cer.

“Cu mare bucurie”... este expresia care ne amintește că aceasta ar trebui să fie starea de suflet continuă a creștinului. O mare bucurie, care poartă haina surâsului și care se extinde la comuniunea cu frații noștri. Ce păcat că, creștinii de astăzi și preoții, se plâng, se vaietă sau disperă... trăind în stres și nu în bucurie!

Maicii Tereza de Calcutta, i s-a cerut un sfat, o recomandare de viață de către niște vizitatori, pentru ca ei să trăiască mai bine. Ea le răspunse: “zâmbiți-vă (surâdeți-vă) unii altora; surâdeți soției voastre, soțului vostru, fiilor voștri; surâdeți tuturor fără să vă preocupați pe cine aveți înaintea voastră; acest lucru vă va ajuta să trăiți mai bine și să creșteți în iubire reciprocă”.

Unul dintre ei a întrebat-o dacă este căsătorită... “Da!”, răspunse Maica Tereza, “și uneori îmi este greu să-I zâmbesc lui Iisus, Mirele meu...”. Apoi ea continuă: “Este adevărat. Și Iisus poate să fie foarte exigent și chiar când este foarte exigent, este frumos să-I răspunzi cu un mare zâmbet”.

Nu trebuie să ne mire că reacția ucenicilor la “Înălțarea Domnului” constă în rugăciune și în bucurie, ci aceasta, trebuie să ne îndemne să trăim asemenea lor – care primind vestea Învierii – s-au rugat și au trăit cu bucurie.

Darul Spiritului Sfânt

Trimițându-i în misiune, Iisus nu îi lasă singuri, ci le dăruiește Spiritul: *“Și iată, Eu trimit peste voi făgăduința Tatălui Meu; voi însă ședeți în cetate, până ce vă veți îmbrăca cu putere de sus”* (Lc 24, 49). Mântuitorul știe că au nevoie de ajutorul continuu al lui Dumnezeu. Promisiunile lui Iisus se adevăresc, căci în persoana Spiritului, Dumnezeu se reîntoarce la om. Spiritul vine cu darul iubirii divine, ajutându-i pe apostoli să vestească *Evangelia* până la marginile pământului. Prin urmare, la baza predicării se află darul, puterea Spiritului – izvorul nesecat de viață – care luminează și dă curaj ucenicilor în vederea misiunii lor universale, căci: nici un om nu este exclus! De fapt, în *Faptele Apostolilor*

Luca descrie cum s-a realizat – pas cu pas – misiunea apostolilor, sub comanda Spiritului Sfânt.

Spiritul are un rol fundamental în misiunea apostolilor, căci la baza Bisericii și al viitorului ei în lume se află darurile Sale: fidelitatea față de învățătura lui Iisus, inteligența pentru ca aceasta să fie înțeleasă și apoi transmisă în chip viu și actual, în fiecare timp și loc.

Iisus le promise darul Spiritului, dar condiția pentru a-L primi, consta în a rămâne uniți și în a se ruga. Chiar dacă apostolii aveau multe de făcut... Iisus îi învață: înainte de toate trebuie rugăciunea! Pericopa ne spune că, Spiritul vine acolo unde este așteptat, invocat și iubit. Spiritul putem doar să-L cerem, nu să-L pretindem sau să-L cumpărăm... *El este trimis peste credincioși prin mijlocirea lui Iisus, direct de către Dumnezeu-Tatăl.* Lui trebuie să I ne adresăm cu cererile noastre.

Este Spiritul cel care ne învață această cale, atunci când aprinde în noi darul pioșeniei, care ne ajută să nu fim indiferenți față de Dumnezeu și aproapele, ci să înțelegem că suntem fiii lui Dumnezeu și frații tuturor oamenilor. Inima creștinului nu trebuie să fie egoistă, ci duioasă și gata să-i slujească aproapelui.

În aparență, pioșenia este privită ca fiind relația directă a omului cu Dumnezeu, reprezentând “credințioșia”, religiozitatea persoanei, adică, recunoașterea și convingerea acesteia de a fi fiu al lui Dumnezeu, perceperea exigenței interioare de a-L asculta și capacitatea de a urma voia Lui nu din frică, ci din iubire. Totuși, darul pioșeniei – raportul omului cu Dumnezeu – se extinde la raportul cu aproapele, *“Căci nu putem să îl iubim pe Dumnezeu pe care nu-L vedem, dacă pe aproapele pe care îl vedem nu îl iubim”* (cfr. 1 Io).

Apostolii în misiune

Stând cu ei, Iisus continuă să le spună apostolilor: *“Și în numele Său se va predica la toate popoarele convertirea și iertarea păcatelor, începând de la Ierusalim”* (Lc 24, 47). Mai întâi notăm că *“propovăduirea”* trebuie să se facă *“în numele Său”*, adică trebuie să se bazeze pe autoritatea Sa, nu pe altceva.

Cuvântul lui Dumnezeu nu se oprește, deoarece a-L mărturisi pe Domnul nu se face rămânând statici și privind doar cerul, ci urmând pașii făcuți de El pe pământ, urmându-I exemplul. De fapt, apostolii sunt trimiși în numele lui Dumnezeu, în misiune nu doar la poporul Israel, ci la toate popoarele. Ei merg să-și convertească

frații, spunându-le: *“Totul ți-a fost iertat, poți din nou să trăiești viața divină, Iisus a murit și a înviat pentru tine! Nu este nimic inventat! Vin de la Ierusalim și am văzut cu ochii mei, l-am trăit pe pielea mea”*. De fapt, apostolii pot să predice numai pentru că L-au însoțit pe Iisus și au fost martorii celor întâmplate (cfr. Lc 24, 48). Ei ne învață că propovăduitor este cel care-L are pe Dumnezeu imprimat în suflet și respectă cu strictețe învățătura Domnului.

Descriind misterul *Înălțării*, Luca amintește cuvintele lui Iisus, prin care îi trimite pe apostoli să răspândească marele eveniment al mântuirii, folosindu-se de propovăduire. Trimițându-i pe ucenicii Săi în misiune, Iisus a dăruit creștinilor din generațiile succesive apostolilor, până la sfârșitul lumii, misiunea și responsabilitatea de a vesti tuturor neamurilor și în toate timpurile, Evanghelia Sa de speranță și lumină, semnele iubirii și ale mântuirii Sale. ***Și noi suntem chemați să dăruim iubirea lui Dumnezeu, persoanelor pe care astăzi le întâlnim, celor cu care trăim și celor pe care le ajutăm în problemele vieții sau în cele de credință.*** Această misiune nu este doar a papei sau a preoților, ci a tuturor creștinilor, pentru care chemarea la propovăduire, nu trebuie să constituie o greutate, ci mai degrabă, o bucurie pentru că au primit marea onoare, de a fi mărturisitorii Înviatului pentru totdeauna.

Privind exemplul sfinților, observăm că misiunea pe care Iisus a încredințat-o Bisericii, se realizează. Chiar dacă Domnul S-a înălțat la cer, este cu noi, în cuvintele Scripturii, în Euharistie și, ne ajută să împlinim trăirea și răspândirea credinței până la marginile pământului.

Conținutul propovăduirii este convertirea și iertarea. Înainte de toate este vorba de convertirea minții, de înțelegerea că: Răstignitul este revelația lui Dumnezeu. ***A vesti iertarea păcatelor, echivalează cu a spune că, iubirea lui Dumnezeu este mai mare decât păcatele noastre.*** A vesti crucea, înseamnă a vesti un Dumnezeu care S-a sacrificat pentru noi și care ne iartă.

Binecuvântarea “finală”

La terminarea discursului, Iisus îi conduce pe ucenici “până spre Betania” și îi binecuvântează (cfr. Lc 24, 50). Clipa despărțirii este solemnă. Ducându-i la Betania – locul prieteniei – Iisus împlinește gestul care redeșteaptă în inima ucenicilor, bucuria și lauda lui Dumnezeu. El ridică mâinile pentru a-i binecuvânta, pentru a sublinia schimbarea inimilor lor blocate de frică, dar acum, transformate și deschise slujirii frățești.

Binecuvântarea lui Iisus trebuie să ne întărească, deoarece chiar dacă cei dragi ai noștri nu ne binecuvântează, Iisus ne face acest dar.

“În timp ce îi binecuvânta, S-a despărțit de ei și fu ridicat la cer” (Lc 24, 51). Observăm că, Înviatul îi lasă “ridicându-Și mâinile și binecuvântându-i”, după modelul preoților evrei. Această binecuvântare indică mântuirea pe care El o dăruiește și constituie garanția prezenței Sale: nu-i abandonează pe ai Săi, ci doar îi lasă momentan, pentru a se întoarce în chip nou, în persoana Spiritului.

Dacă de multe ori, despărțirile produc neplăcere, în acest caz, harul lui Iisus nu permite ca apostolii să experimenteze sentimentul durerii, ci al fericirii: *“Și ei, după ce L-au adorat, s-au reîntors cu mare bucurie, la Ierusalim”* (v. 52). Prin urmare, ucenicii pot să se bucure, căci *Iisus înălțat, duce cu El în cer natura umană și demonstrează că omului nu îi mai sunt închise porțile Raiului.*

Concluzia pericopei de astăzi coincide cu sfârșitul Evangheliei după Luca. Referindu-se la apostoli, el constată: *“Și stăteau mereu în Templu, lăudându-L pe Dumnezeu”* (Lc 24, 53). “A sta” este un verb important pentru un creștin, care presupune o putere particulară: capacitatea de a nu fugi de problemele vieții, ci de a le înfrunta până la capăt. Acest atașament al apostolilor ne arată că numai omul stabil în voia Domnului, va putea bea din paharul fericirii.

Concluzia

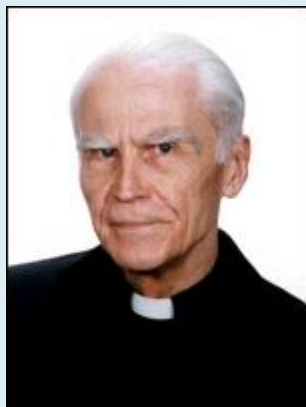
Sărbătoarea Înălțării ne invită să “lepădăm toată grija cea lumească” și să medităm lucrurile veșnice: ne invită să mergem dincolo de timp și să ne gândim la viața noastră de după moarte, viața cea veșnică; ne cheamă să trăim pe pământ cu puterea Spiritului, practicând virtuțile divine, trăind viața divină. Înălțarea ne vestește o mare bucurie, deoarece Hristos a intrat împreună cu natura umană în eternitate, după ce a inaugurat istoria mântuirii pentru noi.

Venirea în mijlocul nostru a Mântuitorului – chiar dacă pentru o scurtă perioadă – a reprezentat și consfințit “venirea” lui Dumnezeu pe pământ, care a împărtășit cu omul orice lucru, în afară de păcat: refuzul, marginalizarea, trădarea prietenilor, dar a și experimentat bucuria, iubirea și solidaritatea. Un Dumnezeu care S-a făcut om, pentru ca să facă din om, un fiu înviat al lui Dumnezeu, din iubire.

Înălțarea este sărbătoarea speranței, deoarece în această viață presărată cu multe probleme și necazuri, Iisus ne-a arătat țelul final al vieții noastre: de a ne uni cu El, în mărirea lui Dumnezeu. De fapt noi venind la Biserică, ne rugăm și

ascultăm predica, tocmai pentru a cunoaște cum trebuie să ne trăim viața, pentru a ajunge acolo unde este El. Amin.

Pr. Gheorghe Neamțiu - Înălțarea Domnului - Despre cer

În pericopa evanghelică citită azi, la Sfânta Liturghie, evanghelistul Luca ne relatează, foarte pe scurt, înălțarea lui Iisus la Cer: *“Și i-a scos afară din Betania și, ridicându-Și mâinile, i-a binecuvântat. Și a fost când i-a binecuvântat că S-a depărtat de la ei și S-a înălțat la cer. Iar ei, închinându-I-se, s-au întors cu bucurie mare în Ierusalim, și erau pururea în biserică, laudând și binecuvântând pe Dumnezeu. Amin”* (XXIV, 50-53). Astfel își încheie Sfântul Luca Evanghelia. Însă, în Faptele Apostolilor, același evanghelist, în calitate de cronicar al Sfântului Pavel în călătoriile apostolice ale acestuia, descrie mai amănunțit – cum am auzit în fragmentul citit – evenimentul Înălțării lui Iisus la Cer.

Iisus își ia învățăceii și se urcă pe muntele Eleonului (Măslinilor) la poalele căruia se întinde grădina Ghetsimani, unde El Își trăise cumplita-I agonie. Îi privește cu duioșie pe cei doisprezece, căci era ultima clipă ce o mai avea de petrecut în mijlocul celor iubiți. Inima lor bătea cu putere în așteptarea unui eveniment neprevăzut, dar apropiat.

Unul dintre cei prezenți rupe tăcerea: *“Doamne, oare în vremea aceasta vrei să așezi împărăția lui Israil?”* (Fapte I,6).

Încă nici acum ei nu se puteau despărți de gândul unei împărății lumești, deși Iisus subliniasse de atâtea ori că împărăția Sa nu este pământească, ci una spirituală, la a cărei temelie El pusese de curând jertfa sângelui Său vărsat pe Cruce. De aceea le zice: *“Nu se ține de voi să știți anii și timpurile pe care Tatăl le-a pus întru a Sa putere; ci veți lua puterea Spiritului Sfânt care va veni peste voi și Îmi veți fi mărturii în Ierusalim și în Iudeea și în Samaria și până la marginile pământului. Și, după ce a zis acestea, sub privirile lor, s-a înălțat și un nor L-a luat de la ochii*

lor” (Fapte I, 7-9). Și, în timp ce, uimiți, Îl urmăreau cu privirea până S-a pierdut în înaltul azurului, *“iată doi bărbați* (adică îngeri cu înfățișare de om, n.n.) *au stat lângă ei”*, apostrofându-i: *“Bărbați Galileeni, ce stați, uitându-vă la cer? Acest Iisus care S-a înălțat de la voi la Cer, așa va veni, cum L-ați văzut mergând la Cer”* (Fapte I,10-11).

Astăzi, când prăznuim Înălțarea la Cer a Domnului, gândul nostru, la fel ca al martorilor acestui mister, se îndreaptă spontan spre Cerul unde S-a dus Iisus. Să medităm deci câteva minute asupra acestei realități de dincolo de simțuri.

Desigur, sub cerul de care ne ocupăm nu trebuie să înțelegem bolta azurie ce se întinde deasupra noastră și pe care cei din vechime o credeau făcută din sidef ori din vreun alt material solid. Astăzi se știe că aceasta nu este decât atmosfera, care din pricina grosimii ei ne apare albastră. Nu trebuie să înțelegem nici imensele spații intersiderale, pentru care lumina, ca să le străbată de la o stea la alta, are nevoie de mii de ani. Ci, prin Cer, în sensul creștin, trebuie să înțelegem o realitate cu totul deosebită și de bolta cerească, și de imensa lume astrală: realitatea nevăzută a sufletelor transfigurate și înălțate prin harul divin la comuniunea de viață cu Dumnezeu, lumea sufletelor de sfinți și sfinte, lumea patriarhilor, profeților, apostolilor care, împreună cu îngerii, împărtășindu-se de viața Sfintei Treimi, trăiesc într-o veșnică fericire. Această lume este o ordine suprafirească, întocmită după alte legi, ce depășesc timpul și spațiul și scapă simțurilor noastre. Despre acest Cer, Sfântul Pavel zice: *“Ochi de om nu a văzut, urechi de om nu au auzit și la inima omului nu a pătruns ceea ce a gătit Dumnezeu celor ce Îl iubesc.”* Da, pentru că această realitate, fiind suprafirească, cere, spre a putea fi percepută, facultăți proporționate ei, deci tot suprafirești, altele decât acelea cu care ne-am născut - simțurile și mintea naturală.

Frumusețile și bucuriile lumii în care ne mișcăm le putem experimenta, deoarece ochiul este făcut anume în acest scop. Melodiile celor mai inspirate simfonii le putem trăi, deoarece sunt create pe măsura auzului nostru. Dar frumusețile și satisfacțiile cerului depășesc atât capacitatea de percepere a simțurilor, cât și putința de înțelegere a minții, astfel că, spre a le putea savura, avem nevoie – cum am spus – de alte simțuri, de alte facultăți decât cele firești pe care le avem, sau, mai bine zis, acestea trebuie să sufere o transformare pe măsura realităților transcendente pe care urmează să le trăiască, trebuie să sufere deci o transfigurare, o spiritualizare. Această transfigurare, spiritualizare, se va realiza prin înviere, când trupul nostru cum am spus cu alt prilej, va primi proprietățile trupului înviat al lui Iisus: strălucire, scutire de suferință, agilitate, penetranță; iar sufletul, prin lumina

slavei cerești, va primi o capacitate suprafirească de înțelegere, spre a putea cuprinde – pe cât poate cuprinde o creatură – necuprinsul lui Dumnezeu.

Precum o ființă lipsită de rațiune nu își poate da seama de plăcerea spirituală ce o gustă savantul absorbit de efortul întru descifrarea tainelor firii, și nici de satisfacția ce îl stăpânește în clipa descoperirii adevărului căutat, tot astfel mintea și simțurile nu își pot imagina și nu pot savura bucuriile supranaturale ale vieții transfigurate prin înviere. De asemenea, precum crisalida – larva închisă în gogoasă – nu simte ce este lumina și plăcerea zborului din floare în floare în bătaia soarelui câtă vreme nu părăsește, transformată în fluture, învelișul întunecos în care este închisă, tot astfel ființa noastră, în condițiile prezente, nu poate experimenta realitatea fericirii cerești decât după ce trupul își va fi dobândit o altă formă de existență prin părăsirea mormântului.

Totuși, prin descoperirea făcută de Iisus, noi știm unele lucruri despre Cer, despre împărăția spirituală în care comuniunea vitală cu Dumnezeu va constitui esența fericirii noastre după moarte. Această cunoaștere prin credință este însă voalată. Totuși, dacă credința noastră este vie, adică dacă este însuflețită de iubirea de Dumnezeu, iubire care constă în împlinirea poruncilor Sale, noi pregustăm Cerul încă aici pe pământ, deoarece prin iubire însuși Dumnezeu se sălășluiește în sufletul nostru și astfel devenim chivotul viu al Sfintei Treimi. *“De Mă iubește cineva, va păzi Cuvântul Meu și Tatăl Meu îl va iubi și vom veni la El și locaș la El vom face”*, spune Iisus la evanghelistul Ioan (XIV,23).

Acesta, la rândul său, în întâia sa epistolă catolică, afirmă: *“Dumnezeu este dragoste și cel ce rămâne în dragoste, petrece în Dumnezeu și Dumnezeu într-însul”* (IV,16). Deci, dacă prin iubire creștinul Îl posedă pe Dumnezeu în suflet, putem afirma fără să greșim că el posedă cerul în mod anticipat, ce-i drept voalat, dar real, iar când vâlul trupului se va destrăma prin moarte, Cerul îi va apare în toată negrăita lui splendoare. De aceea, pe bună dreptate, spunea *o sfântă*: *“Sufletul meu este cer, căci cerul este Dumnezeu și Dumnezeu este în sufletul meu.”*

Deci, dacă sufletul în starea harică este un cer anticipat, deoarece în el locuiește Dumnezeu, atunci putem afirma că sufletul în care nu locuiește Dumnezeu este un iad anticipat, căci esența iadului stă în absența lui Dumnezeu.

Dar, poate fi oare sufletul omului gol de Dumnezeu? Doar catehismul ne învață că Dumnezeu este pretutindeni prezent. Există două prezențe ale lui Dumnezeu:

- ✚ *o prezență ontologică și necesară, prin care Dumnezeu este prezent în noi ca în toate celelalte ființe și lucruri, El fiind Creatorul, susținătorul și vivificatorul întregii lumi, deci și al ființei noastre;*
- ✚ *cealaltă prezență a lui Dumnezeu este mistică și liberă; prin aceasta El sălășluiește în sufletul nostru ca Părinte și prieten, sub forma harului sfințitor.*

Prima prezență, fiind reclamată de însăși dependența ființelor, în existența lor, de Dumnezeu Creatorul lor, nu se poate pierde, deoarece spre a rămâne în existență ele au nevoie de influxul permanent al puterii și prezenței Sale active. A doua prezență, cea mistică, harică, pe care o are numai sufletul curat, se poate pierde, și se pierde totdeauna prin păcatul de moarte, dar, spre bucuria noastră, se recâștigă prin pocăință, deci atârnă de libera iubire a noastră față de Dumnezeu.

În consecință, *Cerul, împărăția Cerului, nu este un loc în spațiu, ci ea este în noi, este o stare interioară, starea sufletului înduhovnicit, pătruns și vivificat de harul iubirii divine, prin care ființa noastră întreagă se transformă, se divinizează.*

Ea, Împărăția Cerului, începe aici pe pământ și crește cu fiecare suflet care însetează după Dumnezeu, care Îl recunoaște și I se dăruiește total Lui, trăind pentru El, pentru a instaura în viața sa și a semenilor domnia Adevărului, a Dreptății, a Binelui, a Iubirii. Această Împărăție, în care, aici pe pământ, realitatea comuniunii cu Dumnezeu este voalată, ascunsă, gustând-o după măsura în care noi Îl iubim pe Dumnezeu în semenii noștri, își va atinge desăvârșirea la Parusie, la a doua venire a Domnului, când nu numai omul, ci întreg universul va fi transfigurat, devenind un “cer nou și pământ nou”, în care Hristos, Alfa și Omega, va fi “totul în toate” și când sufletele, unindu-se cu trupurile glorificate prin înviere, se vor bucura pentru veșnicie de vederea fericitoare a lui Dumnezeu. În această realitate supranaturală S-a înălțat astăzi Hristos omul, cu trupul Său glorificat, în slava Tatălui, dar, prin Spiritul Său, prin Spiritul Sfânt, El continuă să rămână cu noi. El este transcendent și în același timp immanent, continuând să locuiască în noi, ca să ne lumineze, călăuzească și desăvârșească, pentru a ne lua apoi la El în locașul pe care ni l-a pregătit: *“(...) merg ca să vă gătesc loc (...) pentru ca unde sunt eu să fiți și voi”* (Ioan XIV,2-3).

Să trăim deci viața în lumina acestui adevăr fundamental că Cerul, Împărăția Cerului, începe de aici de pe pământ, prin viața în comuniune cu Dumnezeu prin harul sfințitor și se desăvârșește după învierea de obște, în lumina slavei divine. Iar în aceste zile de pregătire la sărbătoarea Rusaliilor, să-L rugăm pe Spiritul Sfânt să-Și reverse cu prisosință harul de a conlucra cu El pentru continua desăvârșire

spirituală a noastră și a semenilor, în convingerea că cerul harului din sufletul nostru este preludiul cerului slavei veșnice. Amin.

**Pr. Ioan Abadi și Pr. Alexandru Buzalic - Înălțarea la cer a Domnului
Dumnezeului nostru Iisus Hristos**

Sfântul Augustin ne relatează că Apostolii lui Hristos sărbătoreau anual ziua în care Dumnezeiescul lor învățător S-a înălțat întru mărire la cer. Sfânta Elena a construit o bazilică pe locul de pe care Iisus Hristos S-a înălțat la cer, ca loc de pelerinaj pentru sărbătoarea Înălțării.

Iisus S-a înălțat la Cer în ziua a patruzecă după Înviere. El s-a arătat pe pământ timp de patruzeci de zile, pentru a întări credința în Înviere discipolilor Lui și pentru a începe lucrarea de întemeiere a Bisericii Sale. Înainte de a-Și desfășura lucrarea de apostolat, Iisus a petrecut patruzeci de zile în pustiu, și tot după patruzeci de zile de la răscumpărarea neamului omenesc de păcat, S-a înălțat întru glorie la cer.

“Patruzeci de ore a stat Iisus Hristos în mormânt ca și o dovadă că a murit cu adevărat; patruzeci de zile a petrecut pe pământ pentru a dovedi, că El trăiește o nouă viață. Dacă Hristos ar fi înviat în ziua morții Sale, s-ar fi putut, ca unele persoane să fie cuprinse de îndoială în privința morții Lui. Dacă S-ar fi înălțat la cer imediat după Învierea Sa, fără a Se arăta celor aleși pentru revelarea acestui lucru o altă categorie de oameni putea să fie cuprinsă de dubii referitoare la autenticitatea Învierii Sale “.

Hristos S-a înălțat la cer într-o zi de joi. Tot joi și-a început Patimile Sale răscumpărătoare în Grădina Măslinilor și tot într-o zi de joi a triumfat asupra suferinței, căci S-a înălțat cu mărire la cer.

Hristos S-a înălțat la cer în timpul în care soarele strălucea cel mai tare, la amiază. Hristos a murit când soarele se apropia spre asfințit. Hristos s-a înălțat la cer, intrând în gloria cerească. Acest moment este tainic și înălțător: Dumnezeu adevărat și Om adevărat – asumându-și condiția umană și experiența vieții pământești de la naștere până la moarte – trece din lumea istorică intrând în veșnicie. Aici șade de-a dreapta Tatălui.

Pentru a ne face părtași Cerului este nevoie de rugăciune. La poalele Muntelui Măslinilor Și-a început Hristos Patimile Sale, iar aceste suferințe au fost atât de profunde, încât *«Sudoarea Lui s-a făcut ca picăturile de sânge, care picurau pe pământ»* (Luca 22, 44). De pe acest munte, Domnul Hristos S-a înălțat la cer, ca să arate că suferința duce spre glorie. Suferința este deasemenea drumul nostru spre cer. *«Dacă pătimim împreună cu El, împreună cu El să ne și preamărim»* (Romani 8, 17).

Din Ierusalim, Hristos i-a condus pe Apostolii Săi *«până spre Betania și, ridicându-și mâinile, i-a binecuvântat. Și pe când îi binecuvânta, S-a despărțit de ei și S-a înălțat la cer. Iar ei, închinându-se Lui, s-au întors în Ierusalim cu bucurie mare. Și erau în toată vremea în templu, lăudând și binecuvântând pe Dumnezeu»* (Luca 24, 50-53).

Se împlinește rugăciunea din seara Cinei de Taină: *«Părinte...Eu Te-am preamărit pe Tine pe pământ; lucru pe care mi l-ai dat să-l fac, l-am săvârșit. Și acum, preamărește-Mă, Tu, Părinte, la Tine Însuți, cu gloria pe care am avut-o la Tine, mai înainte de a fi lumea»* (Ioan 17, 4-5).

Hristos S-a înălțat la cer pentru a pregăti un loc pentru noi. *«În casa Tatălui Meu multe locașuri sunt. Iar de nu v-aș fi spus. Mă duc să vă gătesc loc. Și dacă Mă voi duce și vă voi găti loc, iarăși voi veni și vă voi lua la Mine, ca să fiți și voi unde sunt Eu»*, spune Mântuitorul (Ioan 14, 2-3).

La Cina cea de Taină Dumnezeiescul nostru Mântuitor S-a rugat pentru noi: *«Părinte, voiesc ca, unde sunt Eu, să fie împreună cu Mine și aceia pe care Mi i-ai dat, ca să vadă gloria Mea, pe care Mi-ai dat-o»* (Ioan 17, 24). *Noi suntem creați, nu pentru lumea pământească, ci, pentru fericirea Cerului.* Noi *«nu avem aici cetate stătătoare, ci o căutăm pe aceea, ce va să fie»* spune Sfânta Scriptură (Evrei 13, 14). *Pe pământ suntem doar niște pelerini, călători, cerul este adevărata patrie a noastră.*

*«Cugetați cele de sus, nu cele de pe pământ», – ne îndeamnă Apostolul Pavel (Coloseni 3, 2). Fiecăruia dintre noi, ne spune Mântuitorul nostru: «Adunați-vă comori în cer, unde nici molia, nici rugina nu le strică și unde furii nu le sapă și nu le fură. Căci unde este comoara ta, acolo va fi și inima ta» (Matei 6, 20-21). Iisus ne invită la bucurie: «Bucurați-vă și vă veseliți, că plata voastră mare este în ceruri» (Matei 5, 12). ***În ceruri se află cerescul nostru Părinte, în Cer se află Mântuitorul nostru Iisus Hristos, în Cer se găsește Mângâietorul nostru, Spiritul Sfânt, în Cer se află Mama noastră Preasfânta Fecioară Maria și în Cer este pregătit locul pentru noi.****

După pelerinajul nostru prin pustiul încercărilor și al ispitelor din această lume pământească, sufletul nostru se va înălța până la dumnezeiescul Judecător, care ne va descoperi faptele bune și rele făcute. Dacă vom fi vrednici de vederea feței Lui, vom pătrunde prin umanitatea glorificată a Mântuitorului, în patria cerească.

Mai devreme sau mai târziu, pentru fiecare dintre noi va veni momentul părăsirii acestui pământ. După o viață dreaptă dusă aici pe pământ, aflându-ne în fața eternității nu vom striga asemenea primilor navigatori aflați în lungi călătorii de explorare: Pământ! Pământ!, și nici Ierusalime! Ierusalime!, ci cuprinși de farmecul frumuseții infinite a minunăției și splendorii Ierusalimului ceresc, cuprinși de extazul iubirii, vom exclama: “Cerul! Cerul”. Fă, Doamne, ca noi toți, să ne înălțăm la Domnul și să ne învrednicim de fericirea Cerului!

Rugăciune după Sfântul Augustin

Înalță-te la ceruri, o, Dumnezeu!... Tu, ai locuit închis în pântecul Mamei Tale, cea, care s-a îngrijit de Tine, și de care Te-ai îngrijit și Tu... Pe Tine, Te-a recunoscut bătrânul Simion ca și prunc, și Te-a venerat cu mărire; ai suferit foamea și Te-ai ostenit în călătoriile Tale... Ai fost legat, închis, biciuit, încoronat cu spini, răstignit pe lemnul crucii, străpuns cu sulița; ai murit și ai fost îngropat. Înalță-Te spre înălțimile cerești, o Dumnezeu!

Învierea Ta, o Doamne, este speranța noastră, iar Înălțarea Ta, gloria noastră... fă, ca să ne înălțăm și noi la cer, asemenea Ție, și în acest fel însuflețește și inimile noastre, ca să fie înălțate spre cer, iar prin Tine, să fie eliberate de orgoliu, inimi care să se afle pe muntele care ești Tu, Doamne Iisuse Hristoase, Tu, care Te-ai înălțat la cer și care ești asemenea unui acoperământ pentru noi.

Cine se înălță la cer? Acela, care S-a coborât din cer. Te-ai coborât din cer Doamne, ca să ne vindecii. Te-ai înălțat la cer Doamne, ca să ne duci și pe noi

acolo. Dacă ne-am fi înălțat singuri am fi căzut; dar dacă Tu ne ridici devenim puternici... Către Tine, Iisuse Hristoase, care ai înviat, strigăm: Doamne, Tu ești Speranța noastră; spre Tine, care Te-ai înălțat la cer, Doamne, Tu ești scăparea noastră. Amin.

Fericitul Augustin - Căutând pe Dumnezeu

Fericitul Augustin, într-una din mărturisirile sale, ne prezintă un tablou foarte frumos și plin de învățături. Înainte de a se încreștina, când nu cunoștea religia cea adevărată și era departe de Dumnezeu , povestește el:

Se plimba odată pe țărmul mării și era pe la apusul soarelui. De o parte se întindea marea în toată splendoarea ei, iar de alta, țărmul mării împodobit cu palmieri și diferite flori. Transportat de frumusețile naturii Fericitul Augustin zise: "O, mare, mare, tu ai în adâncul tău atâtea și atâtea viețuitoare. Tu care în furia ta sfărâmi corăbii și dai morții atâtea vieți omenesti, nu cumva tu ești Dumnezeul meu? Nu poți da tu liniște sufletului meu?". Valurile însă printr-o voce armonioasă parcă îi răspundeau: **"Caută mai sus, nu suntem noi Dumnezeu".**

Atunci privind spre țărmul mării zise: "Pământule frumos, tu care răsari din sânul tău atâtea fructe folositoare oamenilor și animalelor, tu care ești împodobit cu fel de fel de flori care mai de care mai frumoase și mai mirositoare, nu cumva tu ești Dumnezeul meu?"

Aceeași voce armonioasă parcă-i răspunde: **"Caută mai sus".**

Atunci fericitul Augustin ridică ochii săi spre cer și întreabă: "Tu soare care luminezi și încălzești toate ființele omenesti ce vin în lume, tu lună și voi stele care împodobiți bolta cerească, sunteți oare voi Dumnezeul meu?"

Atunci i s-a părut că aude o armonie minunată și o voce care-i răspunde: *"Nu suntem noi Dumnezeuul tău, noi suntem creaturile Lui, deci nu putem da noi pace sufletului tău; caută mai sus!"*.

După aceasta Fericitul Augustin căutând mai sus, privirile lui pătrunse până la duhurile care stăteau înaintea lui Dumnezeu. El puse aceleași întrebări și primește același răspuns: *"Caută mai sus, că acolo vei afla pe Cel ce te-a făcut și pe tine și pe noi!"*

Atunci sufletul său se înalță și mai sus, se apropie de tronul lui Dumnezeu, dar acolo el nu mai întrebă nimic, ci umilindu-se, se închină căzând în lacrimi și liniștindu-se inima lui zise: *"Tu ești Dumnezeuul meu, numai tu poți da liniște sufletului meu și numai de la Tine este liniștea și fericirea cea veșnică"*.

Găsise pe Dumnezeu. *Iată deci secretul găsirii lui Dumnezeu, al cunoașterii Lui; este să ne ridicăm mai sus de această lume, de ce este pământesc, să ne dezlipim de rugina păcatelor, să nu mai vedem pământul, să nu ne mai târâm mintea pe pământ și să nu ne mai punem nădejdea în lucrurile cele trecătoare, căci țara noastră eternă nu este aici, patria noastră scumpă este acolo sus unde este și Împăratul nostru Cel veșnic, bun și drept "Iisus Hristos"*.

Părintele Vasile Gordon - Predică la Înălțarea Domnului

Iubiți credincioși, momentul Înălțării Domnului, o dată cu semnificațiile teologice, mântuitoare, ne atrag atenția asupra a două precizări făcute de evangheliști, care pot scăpa uneori cititorului grăbit: în timp ce se înălța la cer Domnul binecuvânta... și ucenicii s-au întors în Ierusalim cu bucurie mare.

Asupra acestor două precizări, socotim potrivit a zăbovi în cele ce urmează.

Așadar, ultima imagine rămasă în ochii ucenicilor este aceea în care Mântuitorul binecuvântează, icoana aceasta fiind o expresie a iubirii Lui dumnezeiești față de lumea pentru care S-a întrupat, S-a jertfit, a murit și a înviat. Prin gestul binecuvântării, Mântuitorul confirmă propriile-I cuvinte: *„Eu sunt păstorul cel bun” (Ioan, 10, 11), „voi sunteți prietenii Mei” Ioan 15, 14)* și mai ales, *„să vă iubiți unul pe altul, precum Eu v-am iubit pe voi” (Ioan 13, 34, subl. n.).*

Păstorul cel Bun, Dumnezeiescul Prieten, Izvor de iubire și Model suprem al iubirii, nu se putea despărți altfel de cei ce L-au urmat, decât printr-un astfel de dar: binecuvântarea. De la Înălțarea Lui la cer și până la a doua venire lumea se poate bucura de binecuvântarea Lui.

Am spus „lumea”, pentru că prin ucenicii Săi Mântuitorul își revarsă darurile peste toți oamenii: *„Nu numai pentru aceștia Mă rog, ci și pentru cei ce vor crede în Mine, prin cuvântul lor” (Ioan, 17, 20)*. El respectă libertatea fiecăruia, de a accepta sau nu binecuvântarea Lui: *„Iată stau la ușă și bat”, a spus El (Apocalipsă, 3, 20)*. „Voi intra numai acolo unde Mi se deschide”.

În același timp, cei de care se desparte pe Muntele Eleonului, la Înălțarea Sa, primiseră în ziua chemării la apostolat o autoritate unică: *„Cine vă primește pe voi pe Mine Mă primește” (Matei 10, 40)*. Cei primitori se află, așadar, sub binecuvântarea Lui, oferită îmbelșugat și neîntrerupt de la înălțarea Sa.

Ne amintim, totodată, că această sărbătoare este numită în popor Ispas, de la slavonescul Supasu (care înseamnă Mântuitorul), termen care exprimă rolul mântuitor al actului Înălțării. Darurile binecuvântării Domnului se înnoiesc la fiecare Sfântă Liturghie și la celelalte slujbe pe care Biserica întemeiată de El le împarte drept-măritorilor creștini.

Ne amintim, bunăoară, că la sfârșitul Sfintei Liturghii preotul binecuvântează poporul rostind: „Binecuvântarea Domnului peste voi, cu al Său har și cu a Sa iubire de oameni”. Cine nu participă, însă, la Sfânta Liturghie se situează liber-consimțit (și tragic) în afara binecuvântării Lui.

Este de mirare, pentru cititorul neavizat, că, după ce Mântuitorul S-a înălțat la cer, ucenicii s-au întors în Ierusalim „cu bucurie mare” (Luca, 24, 52). Se știe că, în mod normal, când te desparți de cineva drag verși lacrimi, ești trist, nu te bucuri. Analizând, însă, relatarea evanghelistului Luca în comparație cu alte locuri nou-testamentare aflăm: *„Vă este de folos ca să Mă duc Eu. Căci dacă nu Mă voi duce, Mângâietorul nu va veni la voi” (Ioan, 16, 7)*. Mângâietorul, adică Duhul Sfânt, pe Care El îl va trimite de la Tatăl în ziua Cincizecimii.

Iar în alt loc, Mântuitorul spune în prezența ucenicilor: *„Iar Eu, când Mă voi înălța de pe pământ, îi voi trage pe toți la Mine” (Ioan, 12, 32)*. Adică, pe toți cei care voiesc să urmeze chemarea Mea mântuitoare. Se înțelege, implicit, că El trebuia să se înalțe, spre a-i putea „trage” apoi pe cei ce-L urmează.

În firea Sa umană Mântuitorul ne-a cuprins pe toți și aprioric, ne-a înălțat cu El. Dar locul cel mai lămuritor, îl găsim în Faptele Apostolilor: *„Și privind ei, pe când El mergea la cer, iată doi bărbați au stat lângă ei, îmbrăcați în haine albe, care au zis: Bărbați galileeni, de ce stați privind la cer? Acest Iisus care S-a*

înălțat de la voi la cer, astfel va si veni, precum L-ați văzut mergând la cer” (Fapte I 10, 11).

Iată, așadar, dezlegarea: Mântuitorul S-a înălțat, dar nu a plecat definitiv. Îngerii (căci îngeri erau cei doi bărbați îmbrăcați în haine albe), confirmă de fapt cuvintele Mântuitorului, care încheie Evanghelia după Matei: *„Iată Eu sunt cu voi în toate zilele, până la sfârșitul veacului. Amin” (28, 20).*

Praznicul Înălțării Domnului revarsă peste cei cucernici binecuvântare și bucurie. Așa trebuie să ni-L imaginăm pe Hristos și așa trebuie zugrăvit în icoane: binecuvântând și izvorând bucurie. Nu ca pe un păstor încruntat, cu mâna ridicată amenințător asupra bieților muritori, ci ca pe un prieten apropiat, cald și iubitor.

Prietenia și iubirea se împlinesc, însă, prin urmarea poruncilor Lui, precum El a spus-o: *„Voi sunteți prietenii Mei, dacă faceți ceea ce vă poruncesc” (Ioan, 15, 14; subl. n.).* Iar sub ascultarea și binecuvântarea Sa, zilele omului sunt un șirag de bucurii, nădejdea înălțării la cer a fiecărui suflet fiind mai tare decât inerentele poticniri și necazuri pământene.

Oamenii buni, spune un proverb latin, găsesc bucurii în orice lucru. Așa cum îndeamnă marele Pavel: *„Bucurați-vă pururea întru Domnul. Și iarăși zic: Bucurați-vă!” (Filipeni, 4, 4).* Cu aceste simțăminte rostim și noi către toți enoriașii noștri: „Hristos S-a înălțat, bucurați-vă!”.

Iar la slujba parastasului pentru eroi, săvârșită în ziua Înălțării, se poate rosti acest scurt cuvânt:

Iubiți ascultători, de ce se face pomenirea eroilor în ziua de Înălțare?

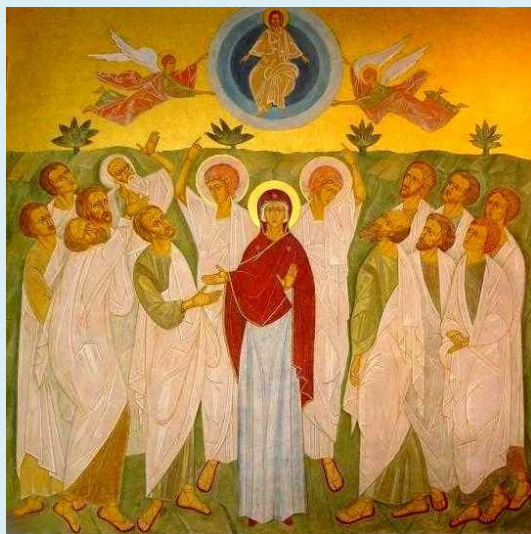
Este o întrebare pe care creștinii ne-o pun adesea. Prezentăm răspunsul dat de pr. prof. dr. Ene Braniște, în tratatul de Liturgică Generală (București, 1985, p. 343): „În Biserica românească se face pomenirea generală a eroilor, adică a tuturor celor morți pe câmpurile de luptă, în Joia Înălțării Domnului, pentru ca sufletele celor care s-au jertfit pentru patria lor să se înalțe, cu Domnul, în slava cerească”.

Întotdeauna parastasul pentru eroi creează o atmosferă liturgică aparte, un sentiment de duioșie și solidaritate cu actul lor jertfelnic. În timpul slujbei lacrimile celor prezenți curg firesc, împletindu-se cu rugăciunile și cântările rituale. Ele izvorăsc dintr-o recunoștință fără margini, ce nu poate fi cuprinsă decât parțial în cuvinte.

Redăm mai jos un fragment dintr-o paraneză rostită la un astfel de prilej, care exprimă într-un mod admirabil compasiunea, înțelegerea și recunoștința față de sărmanii ostași morți fără lumânare și departe de cei dragi, dar cu simțământul Marii Întâlniri din ceruri.

Fragmentul este luat da la prof. dr. Ioan Broșu (Cuvânt pentru pomenirea eroilor, în ziua de Înălțare): „Să chemăm la masa bucuriei și pe sărmanul ostaș, care moare cine știe unde pe nemărginitele câmpuri de luptă. Parcă-l vedem cum glonte-i străpunge pieptul cu iuțeală de fulger! Sângele lui curge mereu din rană, iar el începe să aibă vedenii. Între altele, i se înfățișează bătrâna sa mamă, care-l prinde de mână spre a-l aduce la Biserică, ca în copilărie. Cum? Mama sa nu-l va mai mângâia niciodată? El nu-i va mai auzi niciodată glasul argintiu și dulce? Să fie, oare, acesta sfârșitul a toate? Să moară singur singurel, aici, în arșiță, fără de făclie în mână, în câmpul acesta? Și ostașul se ridică deodată, într-o mână, nevoind să moară! Amintirile din copilărie îi vin cu duiumul în minte. Parcă aude un cântec bătrânesc, o doină, cu care îl adormea mama sa când era copil mic. Deodată aude clopotul din satul său chemând la vecernie în ziua Învierii. Apucă cruciulița pe care i-o atârname mama lui, când a plecat la oaste. Are încă atâta putere să o sărute și să zică gândind la mama lui: „La revedere în ceruri!”. Ostașul moare apoi. Dar prin fiecare moarte a fraților noștri de pe câmpurile de luptă, crește numărul învierilor noastre!”. Amin.

Părintele Hrisostom de la Putna - Predică trezitoare - “Să-L aducem pe Hristos lângă noi. Să-I spunem toate! Să-L facem părtaş vieții noastre cotidiene”

Iubiți credincioși, Hristos S-a înălțat!

Ne întâlnim iarăși în Biserica lui Dumnezeu, în casa Lui și cu ocazia aceasta aș vrea să vă împărtășesc unele preocupări, dar și unele îngrijorări pe care le am – și pe care ar trebui să le avem cu toții – și asta, datorită faptului că mereu mă întreb *ce ne face pe noi să venim la biserică; ce ne deosebește pe noi, creștinii care venim la biserică, de cei care nu vin la biserică sau de cei care nu sunt creștini?*

Oare Hristos, prin venirea Lui, ne-a făcut pe noi, poporul Său, care purtăm numele Lui – numele de creștin – ne-a făcut pe noi mai buni decât ceilalți? *Oare Hristos, când a venit pe pământ, asta a făcut, un om mai bun?* L-a arătat pe creștin a fi un om mai bun decât ceilalți, decât păgâni, de exemplu, sau decât iudei?

Iubiți credincioși, ca să putem înțelege lucrurile acestea ar trebui să avem o altă abordare a lucrurilor. *Ar trebui să învățăm să ne cunoaștem pe noi așa cum suntem, în primul rând să ne cunoaștem pe noi și apoi să înțelegem și lucrarea de mântuire pe care a săvârșit-o Dumnezeu.*

Astăzi prăznuim pe cei 318 Părinți adunați la Sinodul I Ecumenic din anul 325, Părinți care s-au adunat ca să combată erezia lui Arie care spunea că Hristos nu era Dumnezeu adevărat, ci era o creatură de-a lui Dumnezeu. Nu-L vedea, deci, Arie pe Hristos ca fiind și Dumnezeu deplin și om deplin. De ce se întâmplă lucrurile acestea? Din același motiv pe care vi l-am spus și mai înainte. *Să nu*

credeți că dacă Arie a fost biruit în anul 325 la Primul Sinod, urmările ereziei lui nu se văd și astăzi. Și urmările acestea se văd de la felul în care ne privim noi pe noi înșine. Noi ne numim a fi creștini, noi ne numim a fi făptura lui Dumnezeu, alcătuiți și din trup și din suflet. Și socotim noi că dacă punem mai mult accent pe suflet devenim oameni duhovnicești. Dacă nu, rămânem oameni trupești. Dar, oare așa este? A fi om duhovnicesc înseamnă ceea ce înțelegem noi prin om duhovnicesc?

Poate ați observat că *în Biserica Ortodoxă noi ne ferim să numim cu acest titlu viața duhovnicească, cu titlul de „viață spirituală”. Deși etimologic au același înțeles – spiritual și duhovnicesc – totuși noi ne ferim de numele acesta. De ce?* Datorită înțelegerii eronate pe care noi l-am alocat acestui termen, *pentru că noi înțelegem viața duhovnicească din punctul de vedere psihologic. Noi socotim a fi duh ceea ce este, de fapt, numai partea mai fină a trupului*, lucruri care țin de hainele de piele pe care Adam le-a primit la cădere. Nu e de mirare de ce așa de mulți psihologi iau astăzi locul duhovnicilor, nu este de mirare de ce noi astăzi rămânem departe de Hristos, nu este de mirare de ce noi nu arătăm în viața noastră efectele întrupării lui Hristos, nu arătăm în viața noastră că suntem creștini. *Noi ne străduim să devenim oameni mai buni, dar acești oameni mai buni nu sunt oameni duhovnicești. Ați văzut că Sfântul Pavel face o deosebire foarte clară spunând că este om trupesc, om sufletesc și om duhovnicesc.*

- + **Omul sufletesc** este omul moral, omul care se ține după principiile morale, păzindu-le pe ele, căutând să fie mai bun decât a fost mai înainte.
- + **Omul duhovnicesc** este cel care urmează viața Duhului.

Hristos, prin întruparea Sa, nu a făcut un om mai bun, ci a făcut un alt om.

Se scandalizează omul contemporan când aude în Biserica lui Dumnezeu spunându-se: *Iubiți-vă vrăjmașii voștri! Binecuvântați pe cei ce va blestemă!* și așa mai departe. Se scandalizează spunând: *Cine poate să facă acest lucru?! Ce om poate să facă acest lucru?* Au dreptate. Nici un om nu poate să facă acest lucru. Uită însă oamenii contemporani că aceste cuvinte au fost rostite către creștini, către omul cel nou, făcut după chipul lui Hristos. *Dacă noi nu înțelegem că Duh este Dumnezeu și că noi nu putem deveni oameni duhovnicești decât în relație cu acest Duh al lui Dumnezeu, decât lăsând duhul din noi, care este chipul lui Dumnezeu, să intre în relație cu Făcătorul său, cu Creatorul său, cu Dumnezeu, nu putem deveni niciodată oameni duhovnicești și rămânem la această înțelegere trupească.*

De aceea și Arie nu putea să vadă mai sus de pământ, nu putea să vadă în Hristos decât un om. De aceea și noi, astăzi, nu putem să unim cerul cu pământul, nu putem să spunem că facem teologie, nu putem să spunem că L-am înțeles pe Dumnezeu și că viața și moartea Lui nu au fost în zadar. *Noi ne-am obișnuit, ca oameni trupești ce suntem, să-L vedem pe Hristos ori om, ori Dumnezeu – separat. Dar El nu este separat! El este om deplin și Dumnezeu deplin în același timp.* Și asta a făcut-o pentru noi! Noi ar trebui să învățăm să vedem pe cele dumnezeiești omenește și pe cele omenești să le judecăm dumnezeiește, pentru că **omul**, iubiți creștini, **se află între cer și pământ. Omul nu este numai pământ, omul nu este numai cer, el este între cer și pământ, dar are putere de la Hristos, în intruparea Lui, omul deci are putere să unească cerul cu pământul.**

Credința noastră, dacă rămâne pe pământ, nu poate deveni decât o morală plină de mândrie și mai departe nu se poate transforma decât în idolatrie. Credința rămasă undeva atârnată în cer, nu poate fi mai mult decât o filosofie seacă. De aceea a spus Evagrie Ponticul că teolog este cel care se roagă.

Și filosoful nostru, Constantin Noica, a spus la rândul său un lucru foarte interesant, ieșit, deci, din gura unui filosof, nu a unui teolog și a spus: Nicăieri nu se vorbește mai mult despre om decât acolo unde se vorbește despre Dumnezeu. Și de fapt, teologia nu este vorbire despre Dumnezeu, ci despre om. Căci viața noastră sunt bucăți de teologie.

Deci, iubiți creștini, când veți auzi pe cineva vorbind lucruri înalte despre Dumnezeu, teologhisind despre Dumnezeu, dar uitând de om, să nu vă luați după acela. Acela nu este teolog. *Teolog nu este cel care vorbește despre Dumnezeu, teolog este cel care vorbește cu Dumnezeu.* Și vorbind cu Dumnezeu nu poate să audă alt cuvânt de la El decât acela pe care i l-a spus sfântului Apostol Petru când i-a dat și măsura iubirii Sale: *Paște oile Mele! Prin aceasta arăți că Mă iubești mai mult decât aceștia. Credința atârnată de cer și rămasă acolo este filosofie seacă, fără conținut; credința rămasă pe pământ este idolatrie, este morală fără conținut. Conținutul nu poate să apară decât prin unirea celor două. Conținutul nu poate fi dat decât de iubirea dintre om și Dumnezeu.*

Duminica de astăzi a fost închinată Sfinților Părinți care au teologhisit, care au fost teologi cu adevărat, care au propovăduit pe Hristos ca om și ca Dumnezeu în același timp – Om adevărat și Dumnezeu adevărat. *Acești Sfinți Părinți sunt propovăduiți și prăznuiți astăzi, în această duminică, deoarece este duminica între Înălțarea Domnului și Pogorârea Duhului Sfânt.*

Această duminică ați văzut că ne-a pus înaintea evanghelia care n-ar avea aparent legătură cu pomenirea celor 318 Părinți, nici cu poziția aceasta a duminicii între Înălțare și Pogorâre, ci este *evanghelia pe care noi o numim Rugăciunea arhierească a Mântuitorului Hristos, rugăciune pe care El a rostit-o înainte de Patima Sa. De ce sunt pomeniți acești Sfinți Părinți acum, în duminica între Înălțare și Pogorâre?* Pentru că *această rugăciune descrie la modul cel mai înalt, și în același timp cel mai omenesc, cel mai sensibil și intim cu putință, scopul pentru care Hristos a venit pe pământ, scopul pentru care Dumnezeu-Tatăl L-a trimis pe Hristos pe pământ, scopul pentru care Dumnezeu, iată, S-a făcut om.*

Am spus mai înainte că prin acea poruncă: *Iubiți-vă vrăjmașii!*, Hristos S-a adresat omului celui nou. *Hristos Însuși, prin întruparea Sa, a arătat că poruncile sunt accesibile și nouă, prin faptul că El a luat trup ca și noi.* El S-a făcut om, cum spune Sfântul Apostol Pavel, împăcându-Se cu oamenii atunci când noi eram în vrăjmășie cu El! Prin întruparea Lui, Hristos a biruit orice fel de dușmănie. Uitați-vă în jur: *omul poate să biruiască o dușmănie, două, trei, dar nu le poate birui pe toate și nu le poate birui desăvârșit. Iartă, dar își aduce mereu aminte de greșelile de pe urma cărora a pățimit și așa mai departe. Iartă, dar nu binecuvântează pe cei care-l ocărăsc sau îl blestemă. Împlinește până la un punct porunca lui Dumnezeu, dar mai apoi se poticnește. De ce? Pentru că nu îndrăznește să se considere pe sine fiu al lui Dumnezeu. Nu înțelege că Hristos a coborât cerul pe pământ ca pe acest pământ să-l ridice la cer.*

Noi, dacă gândim omenește, desigur că niciodată nu vom avea îndrăzneala sau nici măcar nădejdea firavă că vom putea deveni fii ai lui Dumnezeu, dumnezei după har. De ce? Pentru că vedem lucrurile disociat: omu-i om, Dumnezeu e Dumnezeu. Dar nu este așa! Omul are puterea de a lega cerul cu pământul, omul trebuie să înțeleagă că pământul poate deveni cer doar prin înrudire cu acesta. Și iată că *Dumnezeu a binevoit așa și L-a trimis pe Hristos ca să ia trup pentru ca pe noi, care suntem trup, să ne trezească la conștiința de fii ai lui Dumnezeu.*

Dar care ar fi folosul pe care ar trebui să-l tragem noi de pe urma înțelesului acestei sărbători de astăzi? Fără a încerca să teologhisim prea mult despre firile Mântuitorului, vom încerca, totuși, să coborâm puțin credința pe pământ și să vedem că Hristos acest lucru l-a arătat ucenicilor. Și în rugăciunea Sa arhierească pe care ați auzit-o astăzi în Sfânta Evanghelie citită, *El I-a spus lui Dumnezeu-Tatăl: Lucrul pe care M-ai trimis să-l fac pe pământ l-am săvârșit. Arătat-am oamenilor numele Tău. Care este acest nume? Numele de Tată. Nici o altă religie nu a cunoscut acest nume. Niciodată, nicăieri, omul nu a îndrăznit să creadă că va fi posibil vreodată ca omul să fie cu adevărat fiu al lui Dumnezeu;*

ca Dumnezeu, creatorul tuturor, El, nefăcut de mână, fără început, fără sfârșit, să poată fi numit de către noi Tată.

Această rugăciune pe care o găsiți la capitolul 17 în Evanghelia după Ioan și pe care vă îndemn cu toată căldura s-o recitiți, *nu este altceva decât dezvăluirea oamenilor a scopului lui Dumnezeu, scopul pe care L-a avut când l-a creat pe om și anume acela de a prelungi iubirea Lui părintească și față de noi, a prelungi această iubire în lume, ca și noi să ne bucurăm, alături de Hristos, de iubirea Lui ca Tată și noi să-I răspundem, la fel ca și Hristos, cu o iubire filială.*

În toate religiile se arată, într-un fel sau altul, mai vădit sau mai în umbră, purtarea de grijă a lui Dumnezeu față de creația Sa, lucru pe care noi îl numim providență. Însă *abia în creștinism, abia prin pogorârea lui Hristos și întruparea Sa, abia atunci noi, oamenii, am aflat despre adevărata providență.*

Providența sau purtarea de grijă a lui Dumnezeu, nu înseamnă, așa cum știam noi până acum, purtarea de grijă a unui Dumnezeu care este în exterior, o purtare de grijă pe care Dumnezeu și-o manifestă față de noi prin lucrurile exterioare. *Adevărata Providență este și aceea care se săvârșește din interior. Hristos nu numai că a luat trup de om, dar a și intrat în noi.*

Noi Îl primim prin Sfintele Taine și El ne poartă de grijă, ne susține, ne ajută, ne dă dovezi ale iubirii Sale din noi, dinlăuntrul nostru. Or noi, iubiți creștini, ar trebui să ne folosim de această putere, să ne folosim de Harul lui Hristos și să începem să gândim ca niște fii ai lui Dumnezeu, nu ca niște oameni. Ca niște creștini! Ca niște oameni noi.

Întruparea lui Hristos a fost dovedită și propovăduită de-a lungul veacurilor îndeajuns. *S-ar părea, totuși, că dacă ne uităm în jur, să vedem că această Întrupare a lui Hristos n-a reușit; că noi, în jurul nostru – printre creștini, mă refer – nu vedem oameni noi.*

- *Nu vedem oameni care să-și iubească vrăjmașii,*
- *nu vedem oameni care să se uite pe sine și să se îngrijească de cei de lângă ei.*
- *Nu vedem și chiar și spun: păgânii sau celelalte denominațiuni creștine, spun despre noi, ortodocșii în special, că pe noi credința nu ne-a schimbat cu nimic.*

Dacă ne uităm la cei care încă se luptă, este adevărat: nu vedem decât la foarte puțini, dacă vedem, semnele biruinței. *Dar dacă ne uităm la cei care au biruit, la sfinții plăcuți lui Dumnezeu, care așa cum a spus chiar Hristos, au săvârșit minuni mai mari decât a făcut Hristos pe pământ, atunci vedem altceva. Contează numai cum privim și în cine ne punem nădejdea, în cine ne punem nădejdea că acela ne va ajuta să devenim ceea ce dorim să fim.* După cum spunea *un părinte*, că *Dumnezeu se uită cu ochii milostivirii Sale nu la ceea ce suntem, nici măcar la ceea ce am fost, ci la ceea ce dorim să devenim.*

Întruparea lui Hristos trebuie să se vadă și în viața noastră. Trebuie ca noi, oameni pământești, să îndrăznim să transformăm pământul în cer.

- *Ce vi se pare că ar fi altceva milostenia făcută în numele lui Hristos decât transformarea unei bucăți de pâine, a unei materii, în cer, în comori duhovnicești, în viață veșnică?*
- *Ce înseamnă oare atunci când postești s-o faci în numele lui Hristos?*
- *Ce înseamnă atunci când mănânci s-o faci în numele lui Hristos?*
- *Ce înseamnă, într-un cuvânt, cuvântul sfântului Pavel care spune Ori de mâncați, ori de beți, ori de altceva faceți, toate spre slava lui Dumnezeu să le faceți – ce înseamnă aceasta? Nu înseamnă oare că noi îndrăznim, din pământ ce suntem, să devenim cer?*

Hristos a luat trup pentru ca pe noi, oamenii, să ne ridice la cer. Cum zice sfântul Pavel, *fiindcă El Însuși fiind ispitit, poate și celor ispitiți să le ajute. Îl avem pe Hristos alături de noi, Îl avem pe Hristos în noi, Îl avem pe Hristos peste tot, numai să ne trezim. Să nu lăsăm credința atârnată undeva în cer, după cum am spus, nici s-o lăsăm să se târască pe pământ; ci să vedem lucrurile dumnezeiești omenește și pe cele omenești dumnezeiește.*

Să-L facem pe Hristos părtăș vieții noastre cotidiene. Să-L aducem pe Hristos lângă noi. Să-I spunem toate. Să-L facem părtăș la toate problemele noastre zilnice, chiar și cele mai mărunte. Căci dacă noi Îl vom face părtăș pe El la viața noastră pământească și El ne va face părtăș pe noi la viața Lui cerească.

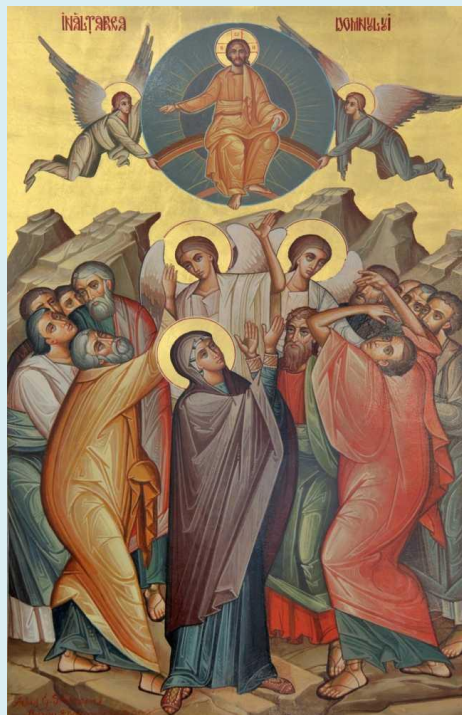
Și dacă vom face așa, *dacă vom îndrăzni să ne construim relația cu Hristos ca fii ai lui Dumnezeu și ne vom sili să-L cunoaștem și să-L lăsăm să ne cunoască, atunci vom fi feriți de acel cuvânt înfricoșător, poate cel mai înfricoșător cuvânt pe care-l poate auzi un om din partea celui care i-a arătat dragoste desăvârșită, și anume: Du-te de la Mine, blestematul, că nu te cunosc pe tine! Să nu fie cu noi aceasta.* Să îndrăznim, deci – revin asupra acestui cuvânt, pentru că este foarte

important. *Noi va trebui să ne petrecem veșnicia cu Hristos. Să nu ne-o petrecem alături de un străin. Pentru că nu se poate să stai alături de un străin, de aceea se și aude: Du-te de la Mine în întunericul cel mai din afară.*

Deci *să-L facem pe Hristos părtaș vieții noastre pământești ca și El să ne facă părtași vieții Lui dumnezeiești și să se vadă în viața noastră lumina aceea despre care a spus Hristos: Așa să lumineze lumina voastră astfel încât oamenii, văzând faptele voastre cele bune, să-L slăvească pe Dumnezeu Cel din ceruri.*

Să se vadă în viața noastră cuvintele care străbat exact această perioadă între Înălțare și Pogorâre, căci dacă vom face așa, ne vom pregăti sufletele pentru Pogorârea Duhului Sfânt în ele; să se vadă, deci, acea lumină care este expresia acestor cuvinte: *Iată, Eu sunt cu voi până la sfârșitul veacului.* Amin”.

Predica Protos. Hrisostom de la Putna la Înălțarea Domnului (2013): Pentru ce ne-a creat și rostuit Sfânta Treime și până unde ne-a chemat Hristos să-l urmăm?

“Tubiți credincioși, Hristos S-a înălțat!

Iată-ne astăzi în Biserica lui Dumnezeu în ziua care este socotită printre praznicele Împărătești, Înălțarea Domnului.

Praznicele Împărătești sunt numite așa pentru că sunt spre slava lui Dumnezeu, slava lui Iisus Hristos, Mântuitorul nostru.

Însă, după cum a spus filosoful român Constantin Noica, că nicăieri nu este vorba mai mult despre om decât acolo unde se vorbește despre Dumnezeu și că de fapt, teologia este vorbire despre om, nu despre Dumnezeu, iată că astăzi praznicul acesta este închinat mai mult Omului. Și am să vă explic.

Dumnezeu, când l-a făcut pe om, sfatul cel mai înainte de veci prin care Dumnezeu în Sfânta Treime a hotărât ca să-l creeze pe om după chipul și asemănarea Lui, a lui Dumnezeu în Treime, a fost urmare a iubirii din sânul Sfintei Treimi. Și Dumnezeu Tatăl a hotărât să creeze o ființă liberă care să se poată bucura de El ca de un Tată, iar El, Tatăl, să se poată bucura de ea, de acea făptură, ca de un fiu. Să prelungească iubirea Lui paternală în lume. Deci iubirea lui Dumnezeu a stat la baza creării omului, iubirea aceasta familială. Am fost creați având acest “destin” – să nu încurcăm destinul cu predestinarea protestantă – *înțelegem prin destin o rânduială cuprinsă în gândul lui Dumnezeu Cel atotbun și atotcunoscător, un parcurs al vieții omului. Iar acest parcurs pe care-l numim destin ["firea" omului, rostul, scopul creației sale, n.n.] nu este altul decât că această creatură, omul, să se întoarcă la Cel Care l-a creat, la Dumnezeu. Izvorul fiind Dumnezeu, la Acest izvor trebuie să ne întoarcem.* Însă omul, în Rai, s-a depărtat de Acest Dumnezeu, a ieșit, a pășit în afara luminii și s-a aflat pe sine într-un întuneric, s-a aflat pe sine într-o înstrăinare și nu l-a mai recunoscut pe Dumnezeu ca Tată, întuneric și înstrăinare care s-a așezat peste toată zidirea.

Dumnezeu însă nu s-a depărtat de om și a continuat să-i grăiască, a continuat să facă tot ce a putut pentru a-l apropia iarăși pe acest om, pentru a-i arăta iarăși ceea ce el uitase, că Dumnezeu este Tatăl lui și că el a fost creat ca să fie fiul al lui Dumnezeu și să se bucure de împreună-sălășluirea cu El în Împărăția Cerului. Și la plinirea vremii, când oamenii au fost gata să înțeleagă acest lucru și să-L primească pe Dumnezeu, Dumnezeu l-a trimis pe Unul-Născut Fiul Său în lume, ca să ia trup.

Spune Sfântul Maxim Mărturisitorul că întruparea lui Hristos nu depinde de căderea lui Adam. Nu din cauza căderii lui Adam s-a întrupat Hristos, ci pentru ca să-l aducă pe acest om, care era trup, care era trupesc, să-l aducă la o unire reală cu Dumnezeu. Or, această unire între creatură și Creator nu putea fi săvârșită decât în Persoana lui Dumnezeu, a lui Dumnezeu-Fiul. Deci Hristos s-a întrupat în primul rând pentru ca să ia trupul nostru, firea noastră omenească și să o aducă la Dumnezeu.

S-a întrupat Hristos, a suferit, a fost batjocorit, S-a răstignit și a înviat apoi a treia zi. Cât a fost pe Pământ, înainte de patimile Sale, *Hristos a încercat să le spună ucenicilor lucrul pe care El a fost trimis să-l împlinească și anume că Dumnezeu Tatăl este Cel Care L-a trimis ca să-i aducă înapoi, să întoarcă inima fiilor către Tatăl lor. Acesta este primul rost pe care l-a avut El pe Pământ.*

E adevărat, a venit să sufere, a venit să ia asupra-Și moartea noastră pentru ca în Sine să omoare această moarte, însă nu acesta a fost scopul.

Teologia catolică spune că acesta a fost scopul, că nu putea “Maiestatea rănită a lui Dumnezeu” să fie satisfăcută decât prin moartea Fiului Său, căci chipul lui Dumnezeu din om a fost atât de afectat încât numai Dumnezeu putea să repare această greșeală. Protestanții spun că acest chip din om, acest chip al lui Dumnezeu, a fost pentru totdeauna deteriorat, stricat și întruparea lui Hristos și răstignirea Lui nu au avut alt scop decât ca cei care cred în El să poată să beneficieze de mântuire deși nu merită, deși ei nu sunt în stare. Acest chip, dacă ar fi putut fi atât de grav atins, așa cum spun și catolicii și protestanții, atins de un păcat omenesc, nu ar mai fi chip dumnezeiesc. Și dacă noi nu avem chipul lui Dumnezeu întreg nu ne putem uni în mod real cu Dumnezeu. Înălțarea lui Hristos, pentru protestanți este [...] doar ca o întoarcere a lui Hristos la Tatăl, iar, în ce-i privește pe catolici, este inutilă pentru noi.

Dar scopul nu acesta a fost, ci răstignirea, ștergerea păcatului strămoșesc. Însă Dumnezeu doar atât a putut să facă? Până într-acolo a reușit iubirea lui Dumnezeu să ajungă, să refacă starea lui Adam dinainte de cădere?

Sfântul Ioan Gură de Aur, vorbind către un frate al lui monah, care era în pericol de a se lepăda, i-a spus: „Nu crezi tu, frate, că dacă satana a avut atâta putere încât să te dea jos, să te doboare de la înălțimea la care erai, înălțime la care noi, uitându-ne, amețeam, oare Dumnezeu nu are putere să te ridice mai sus decât erai atunci când ai căzut?”

Atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, spune Sfântul Ioan Evanghelistul, încât L-a trimis pe Unul Său Fiu născut, să moară pentru noi.

Și doar atât putea să facă? Scopul Lui nu era acesta, nu era numai acesta. Scopul Lui era acela dintru început, pe care vi l-am spus, de a-l aduce pe om de-a dreapta Tatălui.

Înălțarea Domnului, Praznicul acesta, de aceea este poate punctul cel mai important în parcursul omului către desăvârșire, deoarece astăzi se vede cu adevărat care a fost și care este slava omului, slavă și chemare pe care a primit-o de la Dumnezeu.

Spune același Sfânt Ioan Gură de Aur: „Dacă vrei să vezi cât de mare este un om sau poate ajunge un om, nu te duce la palate, la împărați, la stăpânitorii acestei lumi, ci du-te în sânul Sfintei Treimi, du-te la Tronul lui Dumnezeu și vezi acolo de-a dreapta Tatălui șezând firea omenească.”

Hristos când S-a întrupat, S-a întrupat pentru totdeauna. El este veșnic Dumnezeu și om. Veșnic omul va tinde către a-și împlini această chemare de a sta la dreapta Tatălui, de a fi fiu al lui Dumnezeu. El nu este simplu o creatură deosebită de animale sau de plante prin aceea că are suflet rațional. El este o creatură capabilă singura creatură capabilă să absoarbă în ea infinitul. Singura creatură. Creatură, deci finită.

Înălțarea Domnului este, deci, expresia iubirii desăvârșite a lui Dumnezeu față de om. Hristos, chiar înainte de Patima Sa, a încercat să le spună ucenicilor cum că El va pleca, se va duce la Tatăl, însă nu va fi o simplă întoarcere de unde a plecat, din sânul Părintesc, ci ea va avea un rost: acela de a găti locaș pentru noi. Și le spune Hristos ucenicilor înainte de Patima Sa: Iată, Eu vă spun că am să plec și întristarea a cuprins inimile voastre. Iată, Eu plec, spune El și nimeni nu Mă întreabă unde Mă duc. Însă, dacă ați ști unde Mă duc, v-ați bucura. Căci Mă duc la Tatăl Meu și la Tatăl vostru, la Dumnezeul Meu și la Dumnezeul vostru.

Ucenicii, însă, n-au înțeles. Așa este firea noastră, așa a ajuns să fie firea noastră, înclinată mai mult către întristare. Așa a ajuns firea noastră să credem cu greu o minune atunci când o vedem. Așa a ajuns firea noastră, din cauza prea multei înstrăinări, din cauza timpului prea îndelungat în care am rătăcit înstrăinați de Dumnezeu, de Tatăl nostru, a ajuns firea noastră cu greu să mai poată să spună „Tată”. De aceea, Hristos, după Învierea Sa, a petrecut 40 de zile cu ucenicii Săi.

În primul rând, El a rămas 40 de zile împreună cu ucenicii Săi ca să-i întărească în nădejde, să le mângâie inimile și să nu se mai simtă orfani. Pe cei care deja crezuseră că El a fost trimis de la Tatăl, pe cei care deja înțeleseseră că Dumnezeu este Tatăl lor, pe cei care până odinioară se simțeau orfani și părăsiți, iar acum își cunoscuseră Tatăl, pe aceștia Hristos n-a vrut să-i scape, cum spunem noi, iarăși în această întristare. N-a vrut ca ei să experimenteze din nou sentimentul acesta al părăsirii, sentimentul acesta care te face să te simți al nimănui, să te simți orfan.

După ce L-ai cunoscut pe Tatăl, să te simți a doua oară orfan, această întristare e cu mult mai rea decât cea dinainte. Or, pentru aceasta Hristos a rămas în primul rând 40 de zile după Învierea Sa. De aceea și ultima binecuvântare pe care le-a dat-o Hristos în acest sens a fost, spunându-le că El va fi cu ei până la sfârșitul veacurilor și că nu-i va lăsa orfani.

Al doilea motiv a fost ca să-i încredințeze că El e cu adevărat Hristos și să le tâlcuiască în amănunt toate Scripturile și să-i întărească, deci în credință. Le-a întărit întâi nădejdea, apoi credința, pentru ca ambele să-i încredințeze de iubirea Lui.

Ați ascultat astăzi în acatistul Înălțării că noi strigăm către Dumnezeu: *Iisuse, Cel Ce Te-ai înălțat la cer, nu ne lăsa pe noi orfani!*

În momentul în care Hristos Se pogoară pe Pământ, Hristos Dumnezeu Se face ca unul din noi, cum spune Sfântul Pavel: ca întâiul născut între mai mulți frați, deci ca un frate al nostru, în momentul în care acest frate al nostru ia neputința noastră, trupul nostru și-l așază la dreapta Tatălui, a Tatălui ceresc, Dumnezeului tuturor, Dumnezeul dumnezeilor, cum spune Sfânta Scriptură – și când acest Dumnezeu al dumnezeilor Se arată pe Sine, cum a spus Scriptura, cu semne doveditoare și minuni, că este Tatăl nostru – este inutilă întristarea.

De ce oare să căutăm noi slavă de la oameni, când, iată, Dumnezeu ne-a dăruit nouă slavă mai presus decât a îngerilor? De ce să ne oprim noi numai la cele văzute în lumea acesta, care par că nu sunt altceva decât numai suferință, întristare, depărtare și înstrăinare și să nu ne ridicăm ochii la cer, acolo unde este locașul care ne așteaptă?

Hristos, când a spus: *Cine voiește să vină după Mine, să se lepede de Sine, să-și ia crucea și să-mi urmeze Mie*, n-a spus prin aceasta că noi trebuie să mergem după El numai până la cruce, până la răstignire și îngropare. A spus să-L urmăm și mai departe, să-L urmăm și în înviere, dar mai ales în înălțare, pentru că El pentru aceasta a venit, ca să înalțe firea noastră neputincioasă în sânul Sfintei Treimi, nici mai mult, nici mai puțin! În sânul Sfintei Treimi! Ce creatură poate nădăjdui la o fericire mai mare decât aceasta? Și dacă Dumnezeu ne-a numit pe noi fii ai Lui, dacă ne-a înălțat din gunoi și ne-a dat haină de nuntă și ne-a așezat alături de El, atunci noi nu avem altceva mai bun de făcut, decât să-I mulțumim.

Credeți-mă, iubiți credincioși, că dacă recunoștința o să fie sentimentul care o să vă urmărească în toate zilele, o să vă însoțească, celelalte vin de la sine. *Dacă noi*

vom fi recunoscători lui Dumnezeu, nu numai că din neființă ne-a adus la ființă, nu numai că ne-a izbăvit de moarte, ci, în primul rând, că ne-a învrednicit a sta la dreapta Tatălui, atunci această recunoștință ne va învăța la tot binele.

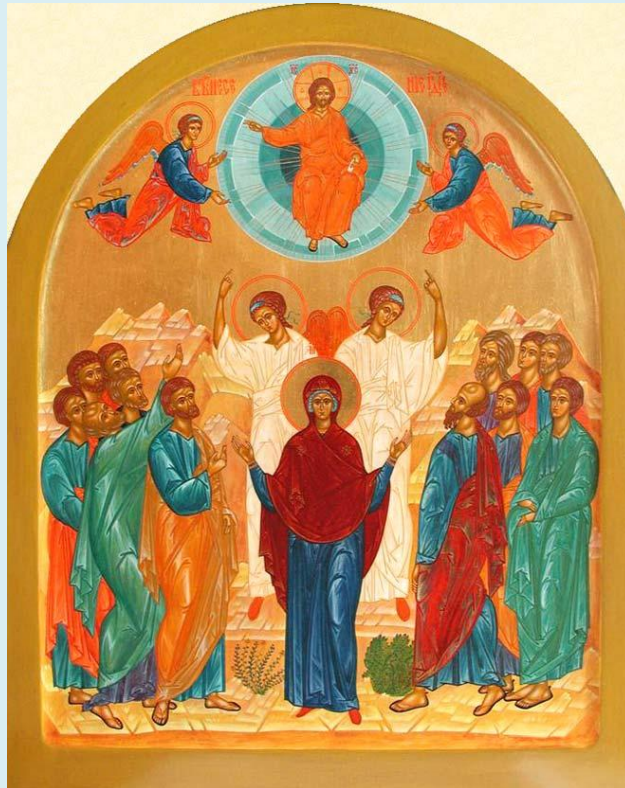
Este de prisos să spunem că această ședere la dreapta Tatălui de care ne-a învrednicit Hristos ne obligă la o responsabilitate imensă. Este de prisos să spunem că nimic necurat nu va intra în Împărăția Cerului, este de prisos să spunem că virtuțile pe care noi le numim teologale – credința, nădejdea și dragostea – trebuie să strălucească în inimile noastre, este de prisos să vorbim despre pocăință, despre post, despre rugăciune, este de prisos să vorbim despre toate acestea dacă noi o să ne statornicim în recunoștință. Căci recunoștința aceasta ne va învăța toate, toate pe care le-am spus, ba chiar mai mult decât acestea. Căci această recunoștință va da strălucire relației noastre cu Dumnezeu.

Atunci într-adevăr, cum spune Sfântul Ioan Gură de Aur, dacă vom mulțumi pentru toate, vom ajunge să facem toate spre bucuria Tatălui.

Or nu cred că dorește altceva Dumnezeu de la noi decât să-I dăm inima noastră, după cum spune în Pilde: *Fiule, dă-mi inima ta*. El nu vrea altă inimă, o vrea pe a mea. Nu poate înlocui nici o inimă o altă inimă. De s-ar mântui toți în jurul meu și eu mă voi pierde, toți cei ce s-au mântuit nu vor putea alina tristețea lui Dumnezeu că m-am pierdut eu. De aceea, *recunoștința este expresia iubirii mele ca răspuns la iubirea Lui, este o expresie a relației cu adevărat personale între un tată și un fiu, relație pe care să dea Dumnezeu, cu rugăciunile Maicii Sale și cu ale tuturor sfinților Săi, să o putem construi în toată viața noastră și aceasta pământească și cea veșnică.*

Hristos S-a înălțat!

“Creștinii au loc în lumea aceasta”. Care este locul pe care ni l-a pregătit Domnul prin Înălțarea Sa? Predica Arhim. Damaschin de la Sihăstria Putnei: “În Siria sunt persecuții poate mai atroce decât persecuțiile din primele secole ale creștinismului”

Mănăstirea Sihăstria Putnei/ Arhim. Damaschin Luchian: Predică la praznicul Înălțării Domnului (21 mai 2015)

“În numele Tatălui, și al Fiului și al Sfântului Duh, Amin!

Frați creștini, Hristos S-a înălțat!

40 de zile au trecut de la sărbătoarea mare, de toți așteptată, a Învierii Domnului nostru Iisus Hristos, timp în care, în fiecare zi ne-am salutat, pentru a ne aduce aminte de această mare sărbătoare cu de acum cunoscutele cuvinte: „Hristos a Înviat” și „Adevărat a Înviat”.

Spre durerea mea, însă, am întâlnit nu de puține ori, mai ales în locurile publice, în instituțiile publice, oameni care, deși cu siguranță erau creștini, și erau creștini ortodocși, nu mai foloseau „modul acesta de exprimare”. Încetul cu încetul, nu mai suntem guvernați, nu mai suntem povățuiți de ceea ce am învățat noi cândva, în

Biserică sau acasă, pe genunchii bunicii sau în brațele mamei. Și, încetul cu încetul, din ce în ce mai mult, ne ducem viața după așa cum ne învață alții, cum auzim la televizor, cum auzim la radio. La TV probabil s-a folosit expresia aceasta: „Hristos a Înviat” și „Adevărat a Înviat” în prima, a doua și poate a treia zi de Paști, și după aceea s-a revenit la formulă care nu aduce aminte de Hristos, pentru că nu ne place, atunci când nu suntem în duhul lui Hristos, atunci când nu ne ducem viața așa cum vrea Hristos, atunci facem tot ce putem ca să nu facem referire la Dânsul.

Noi însă, din mila lui Dumnezeu, cei care trăim în duhul Bisericii, în duhul Sfințelor slujbe, am înțeles că toată această perioadă de 40 de zile până acum, a fost o perioadă în care ne-am tot adus aminte de Învierea cea de a treia zi a Domnului nostru Iisus Hristos, de evenimentele care s-au întâmplat după această sărbătoare, și iată astăzi, la 40 de zile, exact cum atunci, în timpul vieții Mântuitorului s-a petrecut ceva la 40 de zile, noi tot astăzi, la 40 de zile după sărbătoarea Învierii ne aducem aminte de evenimentul petrecut atunci. Și ce eveniment? După cum știm toți și citim în calendar, astăzi ne aducem aminte de sărbătoarea Înălțării Domnului.

În Faptele Sfinților Apostoli, în capitolul întâi, din care s-a citit astăzi la Apostol, și în Evanghelia Sfântului Apostol și Evanghelist Luca ni se prezintă pe scurt modul cum s-a petrecut Înălțarea Domnului. Evangheliștii sunt scumpi la cuvinte. Înălțarea Domnului nu s-a petrecut într-un chip cu totul și cu totul ieșit din comun. Domnul li S-a arătat Apostolilor încredințându-i de Învierea Sa de mai multe ori în această perioadă, iar apoi i-a luat pe un munte de lângă Ierusalim, pe Muntele Eleonului sau Muntele Măslinilor și acolo, în timp ce îi binecuvânta S-a înălțat la cer fiind luat de nori și doi îngeri, după ce El, Iisus Hristos S-a înălțat, au vorbit Apostolilor și le-au zis: *„Acest Iisus pe Care voi acum Îl vedeți înălțându-Se asemeni va și veni. Voi însă sedeți în Ierusalim și așteptați făgăduința pe care v-a făcut-o vouă.”*

Legat de sărbătoarea Înălțării Domnului sunt două făgăduințe ale Domnului nostru Iisus Hristos mai importante. Prima dintre ele, pe care în chip cu totul deosebit o subliniază mai ales slujba Înălțării Domnului, este făgăduința Domnului că *„Eu Mă voi înălța, dar nu vă voi lăsa orfani, ci vă voi trimite pe Duhul Sfânt”*.

În slujba de Priveghere de la sărbătoarea praznicului Înălțării Domnului s-a adus aminte de multe ori că Domnul S-a înălțat, dar Îl va trimite pe Duhul Sfânt – ceea ce noi ne vom aduce aminte peste 10 zile, la Duminica Rusaliilor sau la Cincizecime.

Iar cea de-a doua importantă făgăduință pe care Domnul a făcut-o în legătură cu Înălțarea Sa la Ceruri, este cuprinsă în cuvântul pe care Domnul l-a ținut Apostolilor în seara zilei de joi, în Săptămâna patimilor, cum zicem noi acum, la Cina cea de taină. Câteva capitole din Evanghelia după Ioan ne relatează această cuvântare plină de miez duhovnicesc, fiind și prima Evangheliie care se citește, dacă vă aduceți aminte, Evanghelia aceea mai lungă, seara, la denia de joi seara, la denia celor 12 Evanghelii. Ce a zis Domnul în legătură cu această făgăduință? Vă citesc din cap. al 14-lea al Evangheliei după Ioan. Zice Domnul către Apostoli, dar vorbind lor, ne vorbește și nouă: *„Să nu se tulbure inima voastră. Credeți în Dumnezeu, credeți și în Mine. În casa Tatălui Meu multe locașuri sunt, iar dacă nu, v-aș fi spus. Mă duc să vă gătesc vouă loc. Și dacă Mă voi duce și vă voi găti vouă loc, iarăși voi veni și vă voi lua la mine ca să fiți și voi unde sunt Eu”*.

Aceasta este făgăduința pe care Domnul o face în legătură cu Înălțarea Sa, că El Se înalță, dar nu ne părăsește. Pe de o parte, ne trimite Duhul Sfânt, dar pe de altă parte făgăduința pe termen mai lung este că... Eu mă duc acolo tot pentru voi. Am pogorât din Cer nu pentru altceva, ci pentru a vă putea voi ridica din starea în care erați și să reîntrați în Cer. Și Mă duc acum, înălțându-Mă cu trupul Meu la Cer tot pentru voi, ca să pregătesc vouă loc – pe care loc voi, oamenilor, l-ați avut.

Când Dumnezeu ne-a plăsmuit, pentru prima oară nu ne-a rânduit un pământ ca acesta în care să asudăm, din care spini și pălămida să secerăm, în care bucuriile să fie cam puține și mai multe tristețile, în care durerea să fie amestecată cu starea de bine, dar să biruiască până la urma durerea... și cu ce, cu moartea! Nu pentru asta ne-a făcut Dumnezeu, ci ne-a făcut pentru o altă cetate, pentru cetatea aceea din Eden din care noi, oamenii – să nu mai dăm atâta vina e Adam, că dacă și noi am fi fost în locul lui, tot așa am fi făcut – am ieșit, prin propria alegere. Dar Dumnezeu, așa cum spunem într-o rugăciune de la Liturghie, „nu ne-a lăsat până în sfârșit să stăm căzuți, ci iarăși ne-a ridicat, și toate făcându-le până când ne-a suit la cer și ne-a dăruit Împărăția ce va să fie”. Deci locul acesta pentru care Hristos S-a pogorât pe pământ, a stat 33 de ani într-o situație cu totul deosebită decât este El din veșnicie, în Dumnezeirea și în Slava Sa, pentru acest loc a făcut toate, pentru acest loc al nostru pe care vrea să ni-l pregătească, S-a și înălțat la Cer.

Deci făgăduința Domnului este că ne pregătește loc întru Împărăția Sa cea cerească.

Și ne mai făgăduiește ceva tot în legătură cu locul, ne spune asta Sfântul Apostol Pavel în Epistola către [Filipeni], zice așa: „Cât pentru noi, cetatea noastră este în Ceruri, de unde și așteptăm și Mântuitor pe Domnul nostru Iisus Hristos Care – de

maximă importanță cuvintele Sfintei Scripturi! – va schimba la înfățișare trupul smereniei noastre ca să fie asemenea Slavei Sale.”

Deci Domnul Hristos S-a înălțat la Ceruri ca să ne pregătească cetatea aceea care este în Ceruri, dar în care noi nu vom putea să intrăm așa cum suntem acum. În Împărăția lui Dumnezeu nu se poate intra cu povara asta a materiei pe care o avem cât timp suntem pe pământ. Și spune Domnul ca El ne va schimba, va schimba trupul acesta al smereniei noastre de țărână, plin de neputințe, îl va face ... cum? O!, ce minunăție, o, ce binecuvântare! O, ce bunăvoință de la Dumnezeu! de neînchipuit pentru nimeni de pe lumea aceasta și nici pentru îngeri, că nici îngerii nu-și puteau ei închipui vreodată că va face Dumnezeu așa ceva. Și ce anume? Să schimbe trupul nostru așa cum este trupul Slavei Sale. Adică El a luat trup ca al nostru când a venit pe pământ, dar nu l-a lăsat așa, ci prin Înviere și prin Înălțare l-a induhovnicit, l-a spiritualizat. Ce a spus astăzi Sfânta Evanghelie? Că Domnul a intrat la ucenici și aceștia încă în necredința lor și în limitele lor nu credeau că Domnul a înviat. Și atunci, pentru a-i putea cât de cât să-i facă să înțeleagă faptul că El este Om adevărat, le-a spus: „Dați-Mi ceva de mâncare!” Și I-au pus în față un fagure de miere și o bucată de peste fript, vrând să arate prin aceasta că El nu S-a lepădat de trupul pe care L-a luat, dar în același timp, mâncând mâncare pământească, intră prin uși fără să le deschidă, trece prin piatra mormântului fără să o dea la o parte. Ce ne arată prin aceasta? Că trupul rămâne trup, și că hrana pe care Domnul a luat-o în El a – nu știu cum să zic – a transformat-o în duh, dar în același timp trupul acesta este altfel decât îl avem noi acum, și cum l-a avut El înainte de răstignire și de Înviere, și acest trup al Lui de după Înviere este modelul trupului nostru dintru Împărăția Lui cea Cerească.

Vedeți măreția omului? Cine, cine dintre oameni poate să făgăduiască așa ceva unui om, când noi, oamenii, mama și tata îi dau copilului trup și viață pentru acest pământ, dar mai mult nu au ce să facă. Dumnezeu, ca Părinte Ceresc își asumă rolul de Părinte pentru veșnicie și ne pregătește viața veșnică. *Originea omului nu e pământească, ci cerească! Și destinul Lui nu este pământesc, ci este Ceresc. Dacă învățăm lucrul acesta aici, în Biserică, dăm sens vieții noastre, iar dacă nu îl învățăm, – și nu ca să îl învățăm doar la nivel de minte ci ca să ni-l apropiem ca linie directoare a vieții noastre – viața noastră este foarte searbădă, se limitează la funcțiile acestea elementare, biologice, se hrănește din plăceri și din bucurii trecătoare și n-are nici o perspectivă pentru viața veșnică.*

Și cei mai sensibili oameni care rămân în starea aceasta a doua de care v-am pomenit, nu rezistă, cad în deznădejde și nu puțini, mai ales în zilele noastre, își pun capăt zilelor. Dar acest loc din cer și acest destin veșnic pe care Dumnezeu ni

l-a pregătit prin tot ce a făcut, și inclusiv Înălțarea Sa la cer, nu se primește decât prin credință. Eu nu am nici un argument palpabil. Pentru cineva care este necredincios eu nu pot să demonstrez, și cred că nimeni nu poate să demonstreze că lucrul acesta este așa. Dar dacă noi credem în Dumnezeu, dacă noi credem în ceea ce a făcut Mântuitorul Iisus Hristos pentru noi, dacă ne numim creștini, trebuie să avem încredințarea că făgăduințele Lui sunt adevărate, că Dumnezeu nu minte, că Dumnezeu nu este mincinos, El nu se joacă cu cuvintele, cum nu de puține ori ne jucăm noi.

Și atunci, dacă El a spus că „Mă duc să vă gătesc vouă loc” și spune că „iarăși voi veni” – și ce va face? – „Vă voi lua ca acolo unde sunt Eu să fiți și voi” și dacă El a spus că va veni și va schimba la înfățișare trupul smereniei noastre ca să fie asemenea chipului trupului slavei Sale, înseamnă că așa va fi. Cine crede în aceasta dă sens, zic din nou, vieții sale. Cine nu crede în aceasta se mișcă, iertați-mi comparația, că o furnică de aici încolo, de-aici încolo – nu are perspectivă, n-are „fază lungă”, are numai „faza scurtă”.

Și încă ceva și cu aceasta îmi închei cuvântul: creștinii nu au loc în lumea aceasta. Locul celui care crede în Dumnezeu n-are cum să fie lumea și societatea aceasta. Zice – Dumnezeu prin gura apostolului Ioan: *„Nu iubiți lumea, nici cele ce sunt ale lumii, căci cine iubeste lumea, iubirea Tatălui nu este în el”*. Și zice că „tot ce este în lume, adică pofta trupului, pofta ochilor și trufia vieții nu sunt de la Tatăl ci sunt din lume”. Și cine are pofta trupului, pofta ochilor și trufia vieții nu este pentru lumea cea de dincolo, ci este pentru lumea aceasta. Și cum majoritatea oamenilor au lucrurile acestea ca principii de viață și cred că numai pentru lumea aceasta se trăiește, nu lasă loc și altora care au altfel de viziune despre viață.

Știți ce se-ntâmplă în zona Siriei, în zona Orientului... altă dată creștin. Paradoxal, în Siria, în Antiohia Siriei, prima dată s-au numit cei care L-au urmat pe Hristos „creștini” – spune „Faptele Sfinților Apostoli”: acolo, în Antiohia Siriei, prima dată s-au numit „creștini” aceia care L-au urmat pe Hristos.

Și acolo, în Siria, astăzi, creștinii nu mai au loc. Sunt persecuții asemenea – sau uneori poate mai atroce decât – persecuțiile din primele secole ale creștinismului. Și statele din alte zone, care au tradiție creștină, care au moștenire culturală datorită creștinismului, din păcate nu ridică nici un deget. De ce? De ce, oare?

Nu au creștinii loc în lumea aceasta. Când s-a făcut redactarea „constituției europene” nu s-a găsit loc, nu s-a găsit loc nici pentru o mențiune măcar în introducere, asupra rolului pe care l-a avut creștinismul măcar înainte, dacă nu și

acum, în istoria Europei. De ce? Pentru că, iată, creștinilor nu li se mai face loc în lumea aceasta, trebuie dați la o parte, prin tot ceea ce se poate. Asta e lucrarea celui rău, bineînțeles, dar prin cine?: prin uneltele lui care sunt oamenii care nu vor să-L aibă pe Dumnezeu. Dar nu sunt vinovați numai aceia, pentru că și noi înșine suntem vinovați: pentru că noi astăzi nu suntem o mărturie în lume, viața noastră în lume nu este o viață care să arate că „oamenii aceștia au un loc altul decât acela de pe pământ”.

*O scriere din primele veacuri ale creștinismului, **Epistola către Diognet**, spune așa: „creștinii trăiesc în lume dar nu sunt din lume”!*

Pentru că atunci când Domnul spune: „Mă duc să vă gătesc vouă Acolo loc” nu spune: „lepădați-vă de lume” în sensul că „ trăiți în lume ca și când ați disprețui lumea”, niciodată n-a făcut Dumnezeu lucrul acesta și nu cere El lucrul acesta. Ci spune „ trăiți aici în lume, în anii puțini pe care Eu vi i-am rânduit, frumos, cinstit, respectând lumea în cele bune ale ei, dar cu perspectiva de dincolo.” Și noi, din păcate, nu trăim așa. De aceea, nu suntem o mărturie a Evangheliei, așa că să nu mai dăm vina numai pe alții că ne persecută, că și noi nu suntem „plămadă bună”, nu suntem „drojdie pentru aluatul lumii acesteia”.

Îl pomenim astăzi pe Sfântul Împărat Constantin cel mare. Sfântul Constantin cel mare să știți că a murit – vi se va părea greu cuvântul, dar adevărat este – scârbit de ce pot să facă oamenii care se numesc creștini. Nu, ferească Dumnezeu, nu s-a lepădat de creștinism, a crezut cu toată ființa lui în Dumnezeu Care i S-a arătat și tot ce-a făcut el după anul acesta pentru Biserica creștină a schimbat cursul Imperiului Bizantin; dar, când a văzut ce pot să facă creștinii, a murit scârbit. Pentru că el a crezut că dacă va acorda creștinilor – persecutați până atunci – libertate să se roage, libertate să-și mărturisească credința, va avea și pace în Imperiu. Și n-a fost așa: creștinii s-au împărțit pe tabere, pe erezii și veneau la el ca să le facă dreptate, după Sinodul I au mai fost nu știu câte Sinoade în care veneau la el ca să le facă dreptate. Și a rămas scârbit de ce pot să facă creștinii pentru că nu-și asumă Evanghelia în care cred ei. Și atunci când au avut libertate s-au comportat nefolosind această libertate așa cum trebuie. Când erau sub persecuții, înainte de Împăratul Constantin cel mare, mai ales după 303, după sângeroasele persecuții ale lui Dioclețian, viața creștină era mult mai bună, mult mai atentă, mult mai radicală, cu mult mai multă nevointă și cu mai multă atenție spre Cetatea cea din Ceruri decât atunci când au avut libertate. Când au avut creștinii libertate, când avem și-acuma libertate, intervine relativismul, laxismul: „o lăsăm mai moale, păi.. se poate, e bine, e confortabil de trăit așa”. Când erau prigoșiți, atunci ce mai

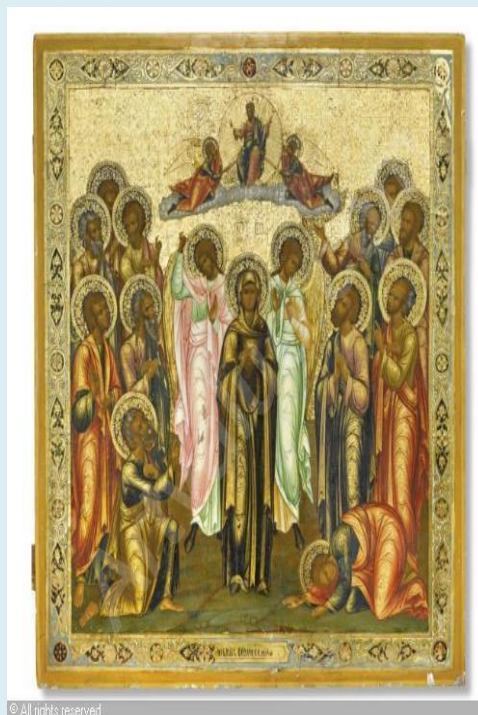
aveau de pierdut?: nimic din lumea aceasta și toată grija lor era pentru a-și construi Cetatea cea din Ceruri.

E mai mare examenul, fraților și surorilor, să folosești o libertate în bine decât să trăiești sub prigoana în bine. Dacă am învăța asta, ar fi minunat.

I-am pomenit astăzi și-i pomenim încă pe eroi, pe cei care și-au dat viața pentru pământul țării noastre, pentru libertatea și pentru demnitatea noastră, dar înainte de eroii aceștia ai cetății pământești, care au apărat „cetatea pământească”, locul acesta pământesc, mai avem niște eroi care au aparat „cetatea cea cerească” și aceștia sunt Sfinții. Ei ar trebui să ne fie modelele, după ei ar trebui să ne uităm, aceștia totdeauna ne-or învăța să-L mărturisim pe Hristos și să ne pregătim locul cel din Ceruri. Dacă pe aceștia îi vom urma, atunci nu ne va fi rușine să spunem „Hristos a înviat!” în cele 40 de zile de după Înviere și nici „Hristos S-a înălțat!” în ziua de astăzi și până la sărbătoarea Cincizecimii.

Să ne binecuvânteze Dumnezeu, să ne rânduiască Dumnezeu locuri minunate întru Împărăția Lui! A zis: „Sunt multe locuri întru Împărăția Mea”; măcar unul, cum spunea cineva, să dea Dumnezeu să intru Acolo, în Rai, nu „în centru” ci „după ușă, unde ține Maica Domnului mătura”. Măcar într-un colțișor din locul acesta să fie și viața noastră cea veșnică. Amin!”

Privește Cerul! Privește la Hristos! - Predica PS Ignatie Mureșanul la Înălțarea Domnului: “Ești ceea ce privești”

În numele Tatălui, al Fiului și al Sfântului Duh

Și acestea zicând, pe când ei priveau, S-a înălțat și un nor L-a luat de la ochii lor. Și privind ei, pe când El mergea la cer, iată doi bărbați au stat lângă ei, îmbrăcați în haine albe, Care au și zis: Bărbați galileieni, de ce stați privind la cer? Acest Iisus care S-a înălțat de la voi la cer, astfel va și veni, precum L-ați văzut mergând la cer. (Faptele Apostolilor, 1, 9-10)

Preacuvioși și precucernici Părinți, iubiți frați și surori împreună rugători, răstimpul de patruzeci de zile, de la Înviere până la Înălțarea Domnului Hristos, este un răstimp al vederii. De ce ucenicii Domnului Hristos, primesc această învedereare a adevărului Învierii mai ales prin simțul vederii? De altfel, simțul vederii este simțul care ne conferă experiențele cele mai statornice, cele mai stabile.

Aceste patruzeci de zile culminează cu sărbătoarea Înălțării Domnului Hristos la ceruri și șederea de-a dreapta lui Dumnezeu Tatăl. Patruzeci de zile ucenicii lui Hristos s-au școlit în acest exercițiu al vederii lui Hristos cel înviat și, în a patruzecia zi, ei, rămân tot în vedere. De ce? Ni se spune în slujba și în pericopele,

în textele biblice, care relatează evenimentul înălțării lui Hristos la ceruri, că Apostolii priveau înspre cer atunci când Hristos s-a urcat ca să șadă de-a dreapta lui Dumnezeu Tatăl.

Subiectul meditației duhovnicești din această sărbătoare este următorul: privirea cerului în slavă îți dă o bucurie nemărginită.

În momentul în care am citit această pericopă, în care se face relatarea înălțării lui Hristos la ceruri, și slujba Înălțării, m-am gândit că noi, oamenii cei de astăzi, ne uităm prea puțin la cer. Ne uităm la cer mai ales atunci când este înnorat, când este învolburat, când este o vreme furtunoasă. Când cerul este senin, frumos, chiar cel fizic, ne uităm foarte, foarte rar. Suntem prea capturați de grijile acestei lumi, de tot ceea ce ține de pământesc, încât să mai avem resursele ca să ne uităm înspre cer. Și, mă gândesc că nu este un lucru întâmplător faptul că ne uităm doar atunci când este furtună. De ce? Pentru că noi înșine suntem în furtună, lăuntric vorbind. Suntem înnorați, posomorâți, și ne uităm spre ceea ce sau în ceea ce noi avem o afinitate. Ești învolburat, te uiți la cer atunci numai când el este învolburat. N-avem seninătatea sufletului, nu ne este drag să ne uităm înspre un cer senin și frumos. Ne uităm la cer mai ales atunci când poate suntem împovârniți și îngrijorați și întristați peste măsură, deznădăjduiți și pe buza prăpăstiei acestei vieți. Atunci ne ridicăm spre cer și spunem: O, Doamne, unde ești? Atunci doar ne uităm înspre cer.

Apostolii Domnului Hristos, ne învață prin această sărbătoare că adevărata stare a creștinului este să privească înspre cer, și să aibă puterea să vadă dincolo de cerul acesta fizic, să-L vadă pe Hristos cu ochii sufletului.

Este, de altfel, și textul slujbei Înălțării Domnului, care ne invită la această privire înspre cer.

Ni se spune în Icosul sărbătorii următorul lucru: Să ne ridicăm ochii și cugetele la înălțime, să ne înălțăm noi, muritorii, privirile împreună cu simțirile, spre porțile cele cerești, în Muntele Măslinilor să ne închipuim că suntem și că privim la Mântuitorul, Cel purtat pe nori.

Când cineva se bucură de o oarecare celebritate, un om de o vizibilitate publică extraordinară, un artist de mare valoare, sau un literat, sau un mare savant, un om de știință, în momentul în care Dumnezeu ne hărăzește o întâlnire imediată cu acea persoană, ținem cu tot dinadinsul să o vedem. Și, când ne întâlnim cu acea persoană, o privim cu foarte multă sațietate, aproape că ajungem să contemplăm omul pe care îl îndrăgim. Dacă cineva îți vorbește frumos, foarte seducător, tu

parcă nu mai ești atent la ceea ce-ți spune, ci mai mult îl contempli decât îl asculți. De ce se întâmplă acest lucru? Pentru că noi, oamenii, privirea noastră, simțul acesta al văzului a fost făcut de Dumnezeu, înzestrat de Dumnezeu, să vadă doar frumosul, să privești doar frumosul și să repudiezi tot ceea ce este urât. În momentul în care te agresează urâtul, ochii tăi reacționează dintr-o dată, a plictis, a lehamite și saturație. Dacă întâlnești pe cineva care îți transmite o stare de dezgust, de dispreț, parcă îți vine să-ți pui obloane în fața ochilor, în fața genelor tale, nici măcar nu vrei să-l vezi, să te întâlnești cu el. Evident acest lucru trădează faptul că noi căutăm întotdeauna frumosul, și, dacă nu putem să-l vedem în cel de lângă noi, se pare că este urâtul prea mult în noi, încât să mai fim în stare să vedem frumosul în persoana de lângă noi, și de aceea ne tragem o cortină pe ochii noștri, și să nu-l vedem pe cel care nu-l simpatizăm, nu ne este foarte drag.

N-am auzit pe nimeni, niciodată să spună: ce superbă este mizeria din fața blocului. Întotdeauna urâtul, tot ceea ce este disprețuitor, ochii nostru reacționează instinctual, și repudiază. Dacă vedem ceva înfricoșător, ceva terifiant, ne punem mâinile la ochi și ne minunăm, și cădem într-o uimire care aproape ne îngheață sufletul.

Dacă ne uităm la Hristos, privirea înspre Hristos, ne dă întotdeauna bucurie, exact aceeași bucurie pe care au trăit-o Apostolii când au fost adunați pe Muntele Măslinilor, pe Muntele în care Hristos S-a înălțat la ceruri. Este un paradox în această stare a Apostolilor. Ei îl priveau pe Hristos, cum se urcă spre ceruri, plin de slavă, și plin de lumină, pentru a se așeza de-a dreapta lui Dumnezeu Tatăl, cu trupul acesta îndumnezeit, al nostru. Apostolii simt o stare de bucurie extraordinară. În mod normal, atunci când ne despărțim de cineva care ne este foarte drag, ne întristăm, suntem copleșiți de durere, nu ne bucurăm. Apostolii s-au bucurat atunci când ei l-au văzut pe Hristos în slavă, în lumină. De ce? Tocmai datorită faptului că, pe plan duhovnicesc, când Hristos, Dumnezeu este nevăzut, El devine mai simțit, mai masiv în sufletul nostru prin prezență, așa cum s-a întâmplat în evenimentul călătoriei celor doi ucenici, Luca și Cleopa înspre Emaus. Când Hristos a devenit nevăzut, atunci ei l-au cunoscut și au priceput că El a fost cel care i-a acompaniat - pe acești doi tineri, acești doi ucenici, Luca și Cleopa - în drumul lor spre Emaus.

De aceea, am putea spune că ești de multe ori ceea ce privești. Privești urâtul, privești mizeria, privești întunecimea, devii întuneric, mizerie, întunecime. Privești frumosul, seninul, cerul, pe Hristos în slavă, devii tu însuși slavă, lumină, seninătate.

Oamenii, poate, de multe ori sunt triști pentru că nu știu să privească înspre cer. Și într-o poezie, pe care o tot rostește cu atâta avânt duhovnicesc IPS Arhiepiscop Andrei, o poezie a Magdei Isanos, acolo ni se spune că noi privim din ce în ce mai puțin spre cer și de aceea trăim această stare de posomorală, această stare de plictiseală, de lehamite sufletească.

Sărbătoarea de astăzi ne învață acest lucru: să privim înspre cer. Și când privești înspre Hristos, cel plin de lumină, de slavă, primești un har extraordinar. Și de unde știm noi acest lucru? Nu numai de la Apostoli, ci știm și de la Sfântul Arhidiacon Ștefan. Atunci când era înconjurat de o ploaie torențială, de injurii de blasfemie, și chiar la modul fizic al cuvântului, înconjurat de o ploaie de pietre, Apostolul Ștefan - ni se spune chiar în Faptele Apostolilor - avea privirea ațintită înspre cer, înspre Hristos care ședea de-a dreapta lui Dumnezeu Tatăl. Și nu numai. Apostolul Ștefan avea puterea de a face fața tuturor acestor injurii și persiflări și batjocuri ale iudeilor, numai atunci când el avea privirea înspre cer. Și, având privirea ațintită înspre cer, și înspre Hristos, care ședea de-a dreapta lui Dumnezeu Tatăl, chipul lui a devenit chip de înger, un chip plin de lumină. Și, acest chip de lumină, de înger, i-a dat putința de a se sustrage din fața tuturor celor care îl ponegreau și îl disprețuiau.

Și noi cred că trăim stări asemănătoare, similare, în lumea aceasta. Sunt suficienți cei care ne ponegresc, ne disprețuiesc, dar noi nu putem avea față de lumină, de înger cum a avut-o Arhidiaconul Ștefan. De ce? Pentru că noi nu știm să privim în asemenea momente înspre cer, înspre Hristos, Cel care stă întotdeauna de-a dreapta lui Dumnezeu Tatăl cu trupul îndumnezeit.

De aceea, icosul sărbătorii de astăzi este foarte explicit: Să ne ridicăm ochii și cugetele la înălțime, să ne înălțăm noi, muritorii, privirile împreună cu simțirile, spre porțile cele cerești, în Muntele Măslinilor să ne închipuim că suntem și că privim la Mântuitorul, Cel purtat pe nori.

Dacă vom face acest lucru, viața noastră va deveni o viață de lumină și de foarte multă bucurie, așa cum au avut-o Apostolii Domnului Hristos. Și când privești ceva și când contempli ceva, admiri ceva, parcă înțelegi mult mai bine. Dacă vrei să-L înțelegi pe Hristos, să-L pricepi cu mintea ta, cu sufletul tău și cu inima ta, trebuie să-L privești cât mai des. Și, privindu-L pe Hristos, devii tu însuși hristofor, purtător de Hristos.

Și, în cuvântul meu, am să vă spun un text din Părintele Emilianos Simonopetritul, în care și el surprinde acest exercițiu duhovnicesc de a-L privi pe Hristos în momentele de răscruce ale vieții noastre, în momentele de cumpănă, și nu numai,

chiar și în momentele de bucurie, de desfătare sufletească. De ce? Pentru ca să-L înțelegi mai bine pe Hristos. Și ni se spune următorul lucru:

Pe cât Te văd, Doamne mai aproape, pe atât Te înțeleg. Pe cât Te văd, pe atât Te cunosc. Pe cât Te cunosc, pe atât Te înțeleg. Pe cât Te înțeleg, pe atât Te iubesc. Pe cât Te iubesc, pe atât Te doresc. Pe cât Te doresc, pe atât mă apropii de Tine. Pe cât mă apropii de Tine, pe atât Te prind. Pe cât Te prind, pe atât Te îmbrățișez. Pe cât Te îmbrățișez, pe atât Te strâng. Pe cât Te strâng, pe atât mă unesc cu Tine, Doamne, și Tu devii al meu, și nu mă despart de Tine, nu mai exist eu, nu mai există acela din mine, există omul nou, există descoperirea lui Hristos în mine. Nașterea lui Hristos în mine din privirea, cunoașterea, dorința, îmbrățișarea Ta, Doamne.

Să ne ajute Hristos, Cel înălțat la ceruri în slavă să-L putem privi mai des. Și, privindu-L mai des, vom deveni și noi plini de slavă, plini de lumină. Să plecăm de la această prăznuire cu tânjirea și poate și cu nostalgia că ne uităm mult prea puțin înspre cer, înspre cerul duhovnicesc.

Hristos S-a înălțat!

**IPS Timotei prahoveanul - Binecuvântarea despărțirii și Înălțarea către
Părintele Său**

*† Timotei Prahoveanul,
episcop-vicar al Arhiepiscopiei Bucureștilor*

Sărbătoarea Înălțării Domnului este prilej de negrăită bucurie pentru întreaga Biserică, în special pentru cei care de câțiva ani privesc către Cate-drala Națională, închinată acestui mare praznic și Sfântului Andrei, cel întâi chemat la apostolat.

Înălțarea Domnului ne îndeamnă la elevație spirituală, cerându-ne să depășim lucrurile care ne leagă mult de pământ și să ne înălțăm cu mintea și inima către cer.

La 40 de zile după Învierea Sa, Mântuitorul Hristos S-a înălțat la ce-ruri. Evangheliile ne descoperă lu-cruri sumare despre momentul acesta. Sfântul Evanghelist Marcu amintește într-un singur verset, iar Sfântul Evanghelist Luca aduce mai multe amănunte. După ce au învă-țat cele pe care aveau să le propovăduiască înaintea neamurilor până la marginile pământului, ucenicii au fost

duși dincolo de Betania, până la Muntele Măslinilor (Eleonului), iar Domnul, pe când îi binecuvânta, S-a înălțat la cer.

De la Înviere până la Înălțare, Mântuitorul i-a întărit pe ucenici, care, arătându-se temători, se ascundeau prin case de frica iudeilor, cei mai mulți neavând curajul de a-L însoți pe Domnul până la Golgota, pentru a-I fi alături în momentul răstignirii pe cruce. Nu au avut nici curajul să meargă dimpreună cu femeile mironosițe la mormânt, în prima zi a săptămânii, dis-de-di-mi-neață, pentru a împlini cele legate de tradiția iudaică. Îndată după ce L-au văzut înviat, ucenicii s-au schimbat, au devenit neînfricați. Învierea i-a schimbat pe ei, dar și lumea întreagă.

Fiind mărturisitori ai Învierii, temeiul propovăduirii lor, au vestit cuvintele Evangheliei în locuri diferite, cu entuziasm și râvnă nemaiîntâlnite. Făcând un rezumat la cele întâmplate de îndată după Înviere, Sfântul Apostol Pavel în Epistola întâi către Corinteni, capitolul al XV-lea, ne spune că, după Învierea din morți, Mântuitorul S-a arătat femeilor mironosițe, celor 11 Apostoli și ca la 500 de frați adunați într-un loc, iar apoi spune atât de sugestiv: La urmă mi s-a arătat și mie celui care nu sunt vrednic să mă numesc Apostol, pentru că am prigonit Biserica lui Dumnezeu, vorbind parcă pentru fiecare dintre noi, într-un fel prigonitori ai Bisericii prin atitudine, fapte, cuvinte, gânduri și omisiune. Sfântul Apostol Pavel sublinia în aceeași epistolă că el este ceea ce este prin harul lui Dumnezeu. Toți s-au schimbat sub lucrarea harului.

Evanghelia ne spune că ucenicii Domnului s-au întors de pe Muntele Eleonului cu bucurie mare. Am fi la prima vedere contrariați și ne-am întreba cum să se întoarcă cu bucurie mare după despărțirea de Învățătorul lor cu care erau obișnuiți, care este Calea, Adevărul și Viața.

Mântuitorul îi pregătise cu ceva timp în urmă, le-a spus de câteva ori despre apropiatele Lui pătimiri, dar a amintit și faptul că va merge să le gătească și lor loc. Atunci când s-au arătat mânăniți de această despărțire, El a întărit cuvântul, spunând: Dacă nu mă voi duce Eu, nu vă voi trimite pe Mângâietorul care vă va învăța pe voi toate, prin aceasta neînțelegându-se că El nu ar fi învățat destul, ci faptul că ei, ucenicii, nu au putut înțelege toate cuvintele pe care Domnul le-a expus în timpul activității Sale mântuitoare.

Sărbătoarea Înălțării Domnului arată că sunt și despărțiri care aduc bucurie, cum a fost despărțirea Mântuitorului de ucenicii care s-au întors bucuroși în Ierusalim.

Întrucât El le spusese ucenicilor înainte: Iată, Eu sunt cu voi până la sfârșitul veacurilor!, și i-a învățat ce trebuie să facă în răstimpul de la Înviere până la Înălțarea Sa la cer pentru a schimba lumea.

Mergând, învățați! Le-a dat porunca de a învăța toate neamurile, apoi de a le boteza în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. De asemenea, le-a dat puterea să ierte, când a suflat asupra lor și le-a insuflat Duh Sfânt: Căroră veți ierta păcatele, iertate vor fi și căroră le veți ține, ținute vor fi.

Scriitorii, poeții, oamenii înțelepți și învățați au spus că orice plecare a cuiva înseamnă, de fapt, câte puțin moartea fiecăruia dintre noi. Ucenicii au înțeles că plecarea Domnului avea să aducă viața veșnică și daruri negrăite.

Să privim la felul cum mor oamenii aleși, călugării, cei care trăiesc frumos și împlinesc cuvintele Domnului, câtă bucurie și pace au în momentul trecerii către Domnul. Să privim la felul cum își încheie viața oamenii răi, care s-au despărțit demult de Dumnezeu sau care nu L-au avut niciodată aproape. Oamenii care au fost martori la sfârșitul acestora sunt impresionați de felul cum pri-vesc viața și moartea, de felul cum se face această trecere atunci când ești cu Dumnezeu și cât de grea și uneori cumplită este moartea celor înstrăinați de Dumnezeu.

Referindu-se la momentul Înălțării, Sfântul Ioan Gură de Aur se întreba, într-un comentariu la Psalmul 23: Deschideți, căpetenii, porțile voastre și vă ridicați porțile cele veșnice și va intra Împăratul Slavei, de ce căpeteniile oștilor cerești nu-i deschideau Împăratului Slavei porțile atunci când Acesta plecase de pe pământ. Răspunsul era: pentru faptul că nu-L cunoșteau în ipostaza de om, nu-L recunoșteau pe Cel care a coborât din slavă, smerin-du-Se și luând firea noastră în afară de păcat. De fapt, Îl primeau pe Dumnezeu Fiul care revenea în Slava Tatălui, dar căpeteniile oștilor în-gerești, spune Hrisostom, nu cu-noș-teau pe cei cu multe păcate, pe noi, oamenii, pe care Domnul ne-a chemat dintru a Sa negrăită iubire, și de aceea cuvintele s-au repetat până când au cunoscut cine era Cel care intra prin porțile cerului. Prea-slăvește-Mă, Părinte, cu Slava pe care am avut-o la Tine, mai înainte de a fi lumea. Așa S-a rugat Mântuitorul înainte de Sfintele Lui Pătimiri, să fie așezat din nou în slava pe care a avut-o mai înainte de a fi lumea, când era împreună cu Tatăl și cu Duhul Sfânt.

Același Sfânt Ioan Gură de Aur, făcând un comentariu la Psalmul 109, se întreba cui pune Domnul întrebarea: Șezi de-a dreapta Mea până ce voi pune pe vrăjmașii Tăi așternut picioarelor Tale, și ne răspunde: se referea la cuvintele Pământ ești și în pământ te vei întoarce, cum citim în capitolul al treilea al Cărții Facerea.

Întoarcerea Mântuitorului în Slava Părintelui Său era de fapt așteptată atât de celelalte două Persoane ale Preasfintei Treimi, dar și pentru ca odată cu Înălțarea Sa la cer să trimită uceni-cilor împlinirea făgăduinței, venirea Preasfântului Duh, care avea să îi învețe toate.

Sărbătoarea Înălțării Domnului ne îndeamnă la depărtarea de țărână, care ne cheamă atât de stărui-tor la faptele întunericului, și nu la ridicarea către cer, de unde vine suflarea Dumnezeirii.

Îndată după evenimentele din 1917, mai multe comitete au avut inițiativa de a cinsti eroii români care s-au jertfit pe câmpurile de luptă, mai ales cei din Primul Război Mondial, dar și ceilalți eroi ai Neamului, de la Rovine, Posada, Vaslui, Războieni, Călugăreni și din alte locuri pe care Biserica i-a pomenit me-reu în rugăciunile de la Proscomidie, Liturghie și Parastas, de multe ori în taină, înainte de începerea Sfintei Liturghii, când sunt pomeniți toți care au sfârșit pe câmpurile de luptă, în lagăre și în închisori, mulți dintre ei necunoscuți sau cunoscuți, pe care Biserica îi pomenește deopotrivă.

Astăzi este Înălțarea Domnului și Ziua Eroilor jertfiți în diferite locuri și timpuri pentru pământul sfânt al țării, a tuturor celor care au înțeles că moartea este un câștig atunci când te jertfești pentru o cauză nobilă, cum este cea a apărării creștinilor stră-moșești și a pământului străbun. În această zi, pe lângă ceremonii militare la mausoleele, troițele și monumentele eroilor, se săvârșesc slujbe de pomenire și se așază florile recu-noștinței împreună cu Armata, altă instituție care iubește pământul românesc.

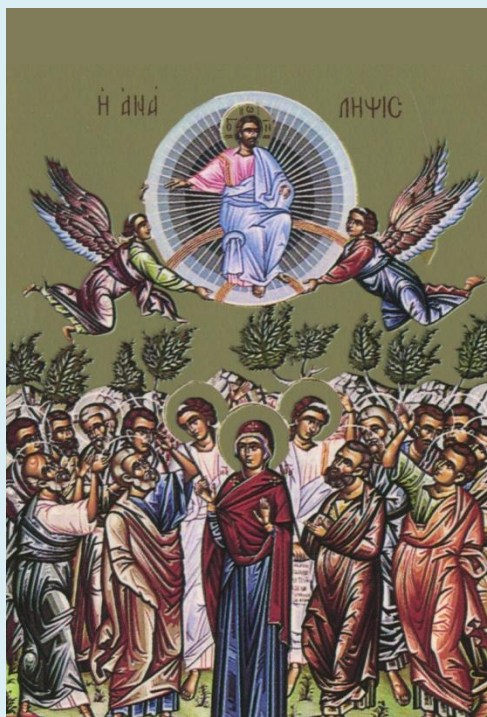
În piciorul Sfintei Mese de la Catedrala Națională s-au așezat nenumărate nume ale eroilor, aflați din arhive, de la cei care i-au pomenit în cursul anilor într-un pomelnic al inimii. Ori de câte ori se va săvârși Sfânta Liturghie, numele lor vor fi rostite, spre a fi pomenite în Împărăția lui Dumnezeu.

Oare cum a dobândit un tâlhar Raiul rugându-se cu smerenie și sinceritate: Pomenește-mă, Doamne, întru Împărăția Ta? A recunoscut că Domnul era Împărat drept, fără de prihană. Din cuvântul tâlharului învățăm să ne rugăm la fiecare Sfântă Liturghie ca Dumnezeu să ne pomenească întru Împărăția Sa pe noi și pe cei care au trecut pragul acestei lumi, mai ales pe cei care s-au luptat și s-au jertfit, arătând că iubirea nu moare niciodată și este mai tare decât moartea.

Înălțarea Mântuitorului la cer ne îndeamnă să ne înălțăm dincolo de toate lucrurile mărunte, supuse întunericului, care ne împresoară prin ceea ce ține de omenescul

din noi și de țărâna dimprejur. Înălțarea Dom-nului ne încredințează că patria noastră este sus, în cer, după cum și spune una dintre cântările Bisericii noastre. Nu avem aici cetate stătătoare, ci o căutăm pe aceea care va să vină. Pentru dobândirea privilegiului de a fi așezați întru Împă-răția lui Dumnezeu, să ne rugăm permanent și să-I cerem Mântuitorului Iisus Hristos să ne gătească și nouă loc, celor care slăvim Înălțarea Sa și credem că va fi cu noi până la sfârșitul veacurilor.

Hristos S-a Înălțat! Meditație duhovnicească la Înălțarea Domnului

Spune Sfântul Grigorie Palama că pericopa de astăzi, sfârșitul Evangheliei după Luca, arată de fapt, pe scurt, toată petrecerea vieții într-o credință. Într-adevăr, citirea din Evanghelie ne arată adevărarea Învierii Domnului, a prezenței Lui concrete, reale, în mijlocul apostolilor, deci în mijlocul și adâncul inimilor noastre, a celor botezați întru numele Său. O adevărare care a venit după patimile cele mântuitoare. O adevărare făcută în fața unor apostoli deznădăjduiți, care priviseră moartea atât de cumplită și neîndoielnică a Învățătorului.

În fața apostolilor Cuvântul a făcut pogorământ și le-a dat dovezile cele mai palpabile ale prezenței Sale. A mâncat din pește și din fagurele de miere, deși corpul său omenesc fusese transfigurat, proslăvit, firea omenească îndumnezeită.

Necredința apostolilor, sau îndoiala lor, nu provenea însă din răutate și din învârtosarea inimilor, ci din slăbiciunea firii celei omenești, din slăbiciunea inimilor și minților lor, a celor care nu fuseseră întăriți prin harul cel dumnezeiesc.

De aceea, Mântuitorul se grăbește și în acest fel să alunge gândurile îndoielii din inimile lor, slujindu-i ca altădată la Cina cea de Taină. Se grăbește și pentru că de acum îndoiala lor provenea și dintr-o bucurie de nestăpânit. Da, am putea spune că

apostolii nu mai îndrăzneau să creadă că este posibilă o astfel de bucurie - să Îl mai vadă pe Iisus printre ei, Viu, Împărtășindu-Se cu ei la aceeași masă. Poate că în acel timp apostolii, neavând încă Duhul Sfânt cu ei, nici nu înțelegeau prea bine ce înseamnă de fapt Învierea și Înălțarea Domnului pentru firea omenească. Dar prezența reală a lui Iisus în mijlocul Lor era ceva de nesperat pentru ei, care fuseseră spulberați ca un cârd de rândunici de crima iudeilor.

Începutul mântuirii noastre, începutul transfigurării noastre - Iisus Hristos cel Înviat din morți. Parcă nu ne vine a crede. Am cere și noi dovezi cât mai palpabile. Nu ne vine a crede că Iisus este în mijlocul nostru, cu noi, întru noi. Nu ne-ar veni a crede că viața noastră nu este goală, ci că El Însuși, nu Înger, nici Om, ci Însuși Cel ce este o umple. Nu Îl văsumerăm oare pe Acesta mort cu moarte groaznică, cu trupul zob, desfigurat de băătăi? Nu am văzut cu ochii noștrii nenorocirile? Nu am văzut uciderile? Nu am văzut peste tot nebunia, răutatea, ura? Nu eram noi fără scăpare? Nu tremuram noi, chiar dacă stăteam îngrămădiți unul în altul, cu ușile încuiate? Nu ne-am simțit noi părăsiți, lipsiți de nădejde, de mângâiere? Nu am văzut noi cum vrăjmașul urla a izbândă?

Începutul mântuirii noastre - Iisus Hristos. Iată-L, întru credincioșia Sa, cu noi, întru noi. Spălându-ne încă odată picioarele, Înălțându-ne sufletele noastre din groapa adâncă a îndoielilor, care premerg deznădăjduirii cumplite. Făgăduința Sa de a rămâne cu noi până la sfârșitul veacurilor, și a zilelor noastre, este încă o adeverire a faptului că prezența Sa în mijlocul inimii noastre este cât se poate de reală, de concretă. Și, cum noi nu înțelegem acest lucru, depărtându-ne de El, prin lucrările și judecățile Sale ne aduce înapoi pe Calea Sa, chemându-ne. Aducându-ne aminte de El. Înălțarea Domnului este actul ultim de îndumnezeire a firii cele omenești.

De acum înainte, noi suntem fii adoptivi ai Tatălui, adoptați prin Duhul Sfânt. De acum înainte, putem primi Duhul, pe Mângâietorul, care ne va învăța toate, care ni-L descoperă pe Iisus în adâncul inimii noastre. Suntem, însă numai dacă facem ce au făcut apostolii - „să stăruim în rugăciuni și cereri, și să aveți ochii minții ațintiți, asemenea îngerilor, către Stăpânul cel mai presus de ceruri, lăudându-L și binecuvântându-L printr-o viață fără de prihană, pentru a primi în chip tainic venirea Lui, așa cum spune psalmul către El: „voi cânta și mă voi ruga ție în cântare fără de prihană când vei veni către mine” (Ps., 100:2)” (Sfântul Grigorie Palama). Să stăruim în Biserică, împreună, să stăruim în pocăință, în credință, în nădejde.

Nicolae Pintilie - Până când salutăm cu „Hristos S-a Înălțat”?

Dacă timp de 40 de zile, creștinii s-au salutat și rugat împreună cu „Hristos a Înviat!”, sufletul sensibil al țaranului român a simțit nevoia să extindă această stare de rugăciune și după Înălțarea Domnului. Doar românii din toată ortodoxia ecumenică a Răsăritului au găsit de cuviință să continue rugăciunea-salut cu „Hristos S-a Înălțat!”. Deși au existat voci care au încercat să demonstreze „că nu este canonic” sau că „este doar din tradiția populară”, salutul „Hristos S-a Înălțat!” tine de ființa credinciosului român, a acelui om simplu peste care au trecut zeci de popoare migratoare și câteva imperii care i-au vrut credința și glia, dar el a rămas credincios credinței strămoșilor. De ce? Pentru că în toate necazurile care au venit peste el, românul a avut nevoie de sentimentul de „Înălțare”.

Încă din fașă, de la prima comunitate născută în casa apostolului Ioan Marcu din Ierusalim, creștinii au tradus în viața lor mesajul credinței în Mântuitorul Iisus Hristos. Până și cele mai mici gesturi cotidiene erau gândite spre slava lui Dumnezeu. Deoarece creștinismul s-a născut în comunitatea din jurul potirului euharistic, salutul acestuia era legat de cele duhovnicești. Cu siguranță că erau folosite formulele de salut specifice mediului iudaic și mai târziu celui elen, însă, încă din Noul Testament, găsim un prim salut creștin – „Maranatha”, adică „Domnul vine” sau, după alte traduceri, „Doamne, vino” (1 Corinteni 16:22).

Promisiunea biblică a Mântuitorului Hristos, aceea că prin Euharistie va fi cu noi „până la sfârșitul veacurilor” a fost transpusă în salutul creștinilor din primul secol. Deși nu avem mărturie că acest salut a supraviețuit perioadei apostolice, majoritatea istoricilor care s-au ocupat de această perioadă au afirmat că, în epoca persecuțiilor, a existat o formă de salut cunoscută doar de creștini – un salut pe care reprezentanții cultelor politeiste nu îl puteau recunoaște cu ușurință. Deși forma de salut a creștinilor ce se rugau în catacombe sau la mormintele martirilor nu a ajuns să fie cunoscută, până la noi a străbătut o altă formă de salut, dătătoare de speranță – „Hristos a Înviat!”.

Din noaptea luminată și până la slăvita sărbătoare a Înălțării Domnului, creștinii de secole s-au salutat cu „Hristos a Înviat!”. Dincolo de cuvintele sărace, în acest salut stă toată teologia creștină, fiind invocat numele lui Dumnezeu. Acel nume înfricoșător pe care tradiția iudaică nu îngăduia nimănui să îl rostească, a devenit la creștini parte din salutul zilnic, demonstrând că, în creștinism, dragostea a luat locul fricii.

Mai mult, salutul devine cea mai scurtă și mai simplă rugăciune. Te întâlnești cu aproapele și te rogi dimpreună, într-un simplu salut mărturisind credința în Învierea Mântuitorului Iisus Hristos. E o rugăciune isihastă a satului românesc, așa cum s-a exprimat un teolog contemporan.

Dacă timp de 40 de zile, creștinii s-au salutat/ rugat împreună, sufletul sensibil al țaranului român a simțit nevoia să extindă această stare de rugăciune și după Înălțarea Domnului Iisus Hristos. Doar românii din toată ortodoxia ecumenică a Răsăritului au găsit de cuviință să continue rugăciunea salut cu „Hristos S-a Înălțat!”. Deși au existat voci care au încercat să demonstreze „că nu este canonic” sau că „este doar din tradiția populară”, salutul „Hristos S-a Înălțat!” tine de ființa credinciosului român, a celui om simplu peste care au trecut zeci de popoare migratoare și câteva imperii care i-au vrut credința și glia, dar el a rămas credincios credinței strămoșilor. De ce? Pentru că în toate necazurile care au venit peste el, românul a avut nevoie de sentimentul de „Înălțare”.

Dacă, din punct de vedere istoric, avem destule argumente că salutul „Hristos S-a Înălțat! – Adevărat S-a Înălțat!” este unul corect și vrednic de folosit, putem afirma că el nu afectează cu nimic unitatea cultică, dogmatică și canonică cu celelalte Biserici Ortodoxe surori. Unitate în diversitate, „Hristos S-a Înălțat!” este o mărturisire continuă și perpetuă prin Sfânta Tradiție a evenimentului central, care a marcat istoria – o continuare logică a iubitului salut „Hristos a Înviat!”.

Prin faptul că străbunii noștri au continuat cântarea liturgică „Cu adevărat mare este Taina creștinătății. Dumnezeu S-a arătat în trup, S-a îndreptat în Duhul, S-a vestit de îngeri, S-a propovăduit întru neamuri, S-a crezut în lume și S-a înălțat întru slavă” cu salutul „Hristos S-a Înălțat!”, ei nu au făcut altceva decât să confirme liturgicul în viața de zi cu zi.

Chiar dacă nu găsim suficient substrat teologic ca să mulțumim pe „canonici”, salutul „Hristos S-a Înălțat!” este o realitate care nu afectează cu nimic. Mai mult, putem spune că avem o rugăciune-salut în plus.

Tradiția sufletului românesc a fost deja consemnată liturgic, astfel încât creștinii ortodocși se salută cu „Hristos S-a Înălțat!” timp de zece zile – din joia Înălțării Domnului, până sâmbătă, la ceasul vecerniei (ora 16.00), din Duminica Pogorării Duhului Sfânt.

Un salut și o mărturisire publică, „Hristos S-a Înălțat! – Adevărat S-a Înălțat!” trebuie să treacă dincolo de formalismul salutului cotidian și să devină rugăciune sinceră, o rugăciune care să ne înalte pe toți în Împărăția lui Dumnezeu.

Sofia Timofte - Înălțarea

Te-ai înălțat la cer, Doamne Iisus,
Și Te-au primit Puterile cerești,
Iar îngerii, cântând în cor, Te-au dus,
De-a dreapta Tatălui să-împărățești.

Și-n ceruri fost-a bucurie mare,
În calea Ta cu toți veneau cântând,
Și peste tot vuia de osanale,
Ce răsunau, văzduhul străbătând.

Mironosițe, apostoli, ucenici
Văzură cu uimire-a Ta-Înălțare;
Deși știau la Tatăl că te duci,
Erau îndurerați de-a Ta plecare.

Iar Prea nevinovata maica ta
Privea la cer, cu ochii lăcrimând,
C-abia-Înviat, iar Te desparți de ea,
Și n-o să Te revadă prea curând.

Deși la Tatăl ai plecat, Iisuse,

Pe-apostoli Tu nu i-ai lăsat orfani,
Ci i-ai lăsat în grija Maicii Sfinte,
Să-i mângâie de-a lungul multor ani.

Și le-ai făgăduit să le trimiți
Pe Sfântul Duh, ca El să-i întărească,
Pe drumul greu, ce Tu le-ai hărăzit,
Scriptura să o propovăduiască.

Și nici pe noi nu ne-ai lăsat orfani,
Ci te întorci în Sfânta Liturghie,
Și te jertfești de două mii de ani,
Să ne aduci la Tine-n veșnicie.

În Sfânt Potir pe masa din Altar,
Tu ești prezent în toată Slava Ta,
Și ne promiți al nemuririi Har,
Din Trupul și-al Tău Sânge de-om gusta.

Te-ai Înălțat la ceruri, Iisuse,
Dar vei veni cu slavă iar la noi,
Înconjurat de-apostoli, sfinți și îngeri,
Când fi-va Judecata de Apoi!

(Sofia Timofte, Hristos a înviat, Golia, Iași, 2005, pp. 101-103)

Maica Teodosia Lațcu - Cer nou

Grăit-am ieri cu Domnul prin lacrimi, și am spus:
De noi cum nu Ți-e silă, preascumpul meu Iisus?
Cum nu-Ți întorci Tu fața cu silă de la noi,
Și cum mai vrei să suferi, făptura de noroi?

Cum vrei să calce-n lume piciorul Tău curat,
Cel care peste aripi de îngeri a călcat?
Cum poala preacurată, Stăpâne, n-o ferești,
În tină omenească să nu Ți-o murdărești?

Cum poți să suferi Doamne miros de putregai,
Când ai tămâia dulce a crinilor din Rai?
Cum poți să rabzi ocară, Tu, Doamne preaslăvit?
Cum suferi bezna noastră, Tu, soare strălucit?

Și cum fiind căldura iubirilor cerești,
În inima mea rece Tu vrei să locuiești?
Tu, Cel ce stai în cerul cu mari luminători,
În iadul meu, Stăpâne, cum vrei să Te cobori?

Ca Petru, ani de-a rândul Te-am izgonit mereu

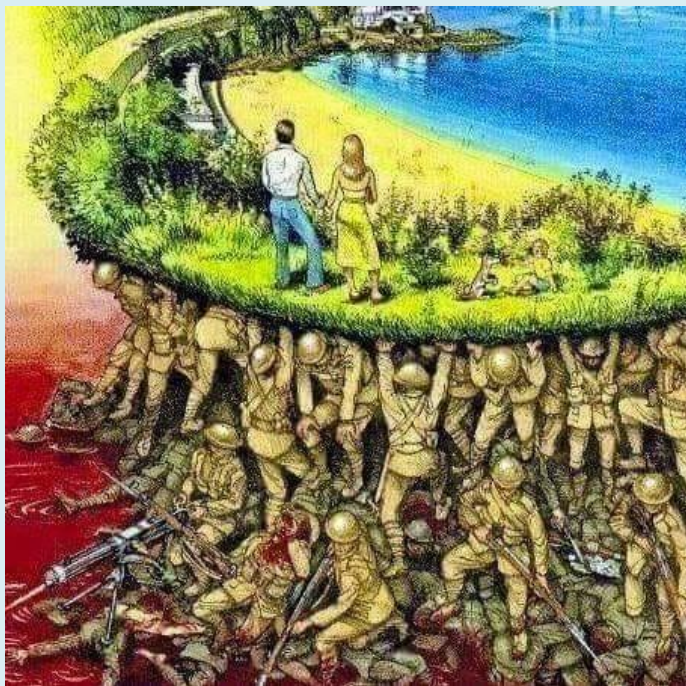
Ieși de la mine Doamne că păcătos sunt eu.
Dar n-ai plecat, ba încă cu pasul Tău curat
Ai coborât tot cerul în iadul meu spurcat.

Cu pasul Tău pe mine de tot m-ai curățit,
Cu raza Ta tot chipul Tu mi l-ai strălucit,
Cu focul Tău pe mine cel rece m-ai aprins,
Și peste sărăcia mea goală ai întins
Un colț al hainei Tale, și m-ai făcut bogat,
Mi-ai dat inel, coroană, porfiră de-mpărat,
Mi-ai încăput în suflet, Tu, Cel neîncăput,
Și sufletul meu, iată, Tu cer nou l-ai făcut,

În sufletul meu astăzi, Tu Însuți locuiești,
Cu Maica Preacurată, cu cetele cerești.
Și pentru toate-acestea Iisuse preaiubit,
În cerul nou din suflet, să fii în veci slăvit.

Maica Teodosia Lațcu (1917-1990)

Zorica Lațcu - Eroii au fost, eroi sunt încă!

Noi suntem undeva, în iarba moale,
În spicul copt, în țarina fierbinte
În munți, cu mândrele poieni la poale,
Noi n-am murit de tot, luați aminte!

Noi stăm și astăzi strajă-ndelungată,
Sus, sus, la ale veșniciei porți
Să aducem iarăși jertfa ne'ntinată,
Luați aminte, noi nu suntem morți!

Cum stăm noi jertfă lângă Dumnezeu,
Din noi se-nalță flacăra cea vie,
Prin care-n ceruri amintim mereu
Că este pe pământ o Românie.

Și dacă neamul plânge în nevoi,
Noi stăm de veghe sus neconținut
Și cerem izbăvire pentru voi,
Căci numai pentru asta ne-am jertfit

Privirea în sus, către Hristos, nu către pământ!

Să tresăltăm, prea iubiților, bucurându-ne cu bucurie duhovnicească și cu fapta vrednică a mulțumirii față de Dumnezeu și să ne ridicăm ochii liberi ai inimii spre acea înălțime, în care este Hristos.

Dorințele pământești să nu tragă în jos sufletele chemate la înălțime; cele ce vor pieri să nu acapareze pe cele mai dinainte alese pentru cele veșnice, momelile înșelătoare să nu împiedice pe acelea care pășesc pe calea adevărului; și astfel, acestea trecătoare să fie traversate de către cei credincioși, încât să cunoască faptul că sunt pelerini în această vale a lumii, în care, deși sunt ademeniți de unele atracții, nu trebuie să le îmbrățișeze în mod păcătos, ci să le depășească cu tărie.

La acest devotament, chiar prea fericitul Apostol Petru ne îndeamnă și, potrivit cu acea dragoste, pe care a zămislit-o prin întreita mărturisire a iubirii de Dumnezeu, pentru a paște oile lui Hristos (Ioan 21, 15-17), rugând, a zis: *„Prea iubiților, vă îndemn ca pe niște străini și pelerini, să vă abțineți de la poftele trupești, care se luptă împotriva sufletului” (I Petru 2, 11).*

Dar pentru cine luptă poftele trupești, dacă nu pentru diavol, care se bucură pentru că leagă sufletele care tind spre cele superioare, de plăcerile bunurilor stricătore și pentru că îi îndepărtează de acele locașuri din care el însuși a fost izgonit?

Împotriva uneltirilor acestuia, fiecare credincios trebuie să vegheze cu înțelepciune, încât să-și poată zdrobi dușmanul chiar prin lucrul care aduce ispita.

traducere și adaptare: Ioan-Lucian Radu
sursa: Sanctus Leo Magnus, Sermo LXXIV, De ascensione Domini

Hristos se înalță, ridicând la cer firea noastră

Prea fericiții apostoli și toți ucenicii, care fuseseră tulburați de moartea Sa pe cruce și șovăielnici în credința învierii, au fost întăriți (prin arătările de după înviere) de adevărul limpede încât, atunci când Domnul a intrat în înălțimile cerurilor, nu numai că nu au fost cuprinși de nici un fel de tristețe, ci chiar s-au umplut de mare bucurie (Luca 24, 52).

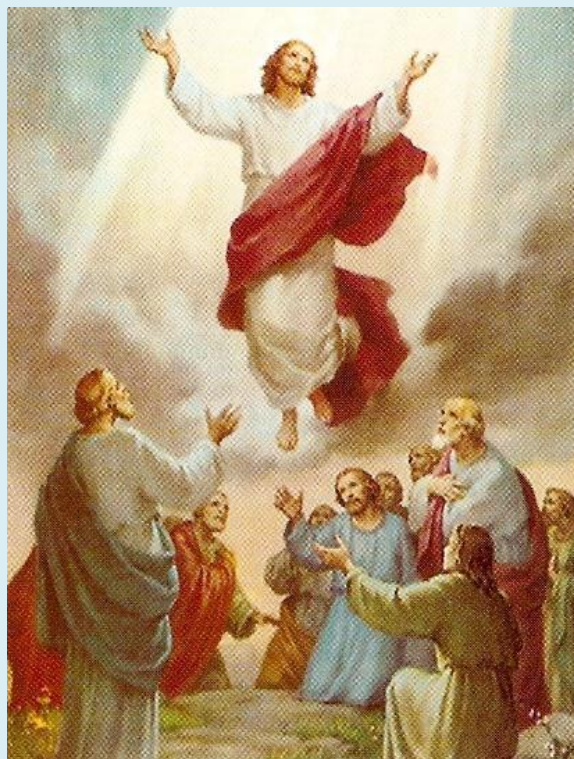
Și cu adevărat mare și de negrăit era motivul bucuriei, când, în văzul mulțimii sfinte, a urcat deasupra măririi tuturor ființelor cerești, natura umană, care va depăși cetele îngerești și va fi ridicată dincolo de înălțimea arhanghelilor și nu va găsi limita înălțării Sale la nici o înălțime, decât atunci când, primită să stea alături de Tatăl veșnic, va fi unită, pe tron, cu slava Aceluia, a cărui fire a fost unită în Fiul.

Așadar, deoarece înălțarea lui Hristos este ridicarea noastră și, acolo unde a precedat slava capului, acolo este chemată și speranța trupului, să tresăltăm, prea iubiților, cu bucurie vrednică și să ne bucurăm de pioasa aducere a mulțumirilor! Căci astăzi, nu numai că ni s-a confirmat că suntem posesorii Raiului, ci am pătruns chiar în înălțimile cerurilor, întru Hristos; am câștigat lucruri mai mărețe prin harul de negrăit al lui Hristos, decât cele pe care le pierdusem prin invidia diavolului. Căci pe acei pe care dușmanul veninos i-a scos din fericirea primului cămin, pe aceștia, încorporați în sine, Fiul lui Dumnezeu i-a așezat de-a dreapta

Tatălui, alături de Care trăiește și domnește în unitatea Duhului Sfânt, Dumnezeu în toți vecii vecilor. Amin.

*Traducere și adaptare: Ioan-Lucian Radu
sursa: Sanctus Leo Magnus, Sermo LXXIII, De ascensione Domini*

Înălțarea Domnului, una dintre cele mai vechi sărbători creștine

Înălțarea Domnului cade totdeauna în Joia săptămânii a șasea după Paști, adică la 40 de zile după înviere, când Domnul S-a înălțat la cer. Este una dintre cele mai vechi sărbători creștine, despre care amintesc Constituțiile Apostolice.

Cea mai veche mențiune despre această sărbătoare o găsim la Eusebiu al Cezareei, în opera lui Despre sărbătoarea Paștilor, compusă spre 332, dar aici se arată că înălțarea era sărbătorită pe atunci în Orient nu în ziua a 40-a după Paști, ci în a 50-a (odată cu Rusaliile), cum atestă și alte mărturii din sec. IV, ca Egeria. Prăznuită la început odată cu Rusaliile, pune astfel pecetea finală perioadei pascale ; era un fel de otpust al mării solemnități liturgice a Răscumpărării.

În sec. IV, Sfântul Ioan Gură de Aur ne-a lăsat o frumoasă predică la această sărbătoare, pe care el o numește "cinstită și mare".

Asemenea cuvântări (autentice) ne-au mai rămas, din aceeași vreme, de la sfinții Atanasie al Alexandriei și Grigore de Nissa.

Pe la 380-385, pelerina apuseană Egeria amintește de festivitățile din ziua a patruzecă după Paști, la Ierusalim însă acestea aveau loc în biserica Nașterii din

Betleem, iar sărbătoarea înălțării era prăznuită la Cincizecime, adică în aceeași zi cu Pogorârea Sfântului Duh.

Spre sfârșitul secolului IV sau începutul secolului V, sărbătoarea înălțării s-a despărțit de cea a Pogorârii Sfântului Duh, căci pe vremea Fericitului Augustin (+ 430), serbarea ei în ziua a 40-a după Paști era generalizată peste tot în lumea creștină, alături de sărbătoarea învierii și cea a Pogorârii Sfântului Duh, fiind totodată considerată de origine apostolică.

În sec. VI, Sfântul Roman Melodul compune Condacul și Icosul sărbătorii, iar innografiile din secolele următoare (Sfântul Ioan Damaschinul și Sfântul Iosif Innograful) compun canoanele din slujba înălțării.

O deosebită solemnitate a căpătat această sărbătoare mai ales de când Sfânta împărăteasă Elena, mama împăratului Constantin cel mare, a ridicat pe muntele Eleonului sau al Măslinilor (de unde Mântuitorul S-a înălțat la cer) o vestită biserică (Eleona), în care înălțarea se prăznuia cu mare fast și pompă, începând de la miezul nopții, mai ales prin mulțimea luminilor aprinse ; azi biserica e în ruină, dar în ziua înălțării se adună încă acolo o mulțime de creștini, iar clerul diferitelor confesiuni săvârșește Sfânta Liturghie pe altare portative.

În unele părți, în aceeași zi, creștinii se salută cu formula "Hristos S-a înălțat". Slujba zilei se caracterizează prin aceea că are legătură și cu învierea și cu Pogorârea Sfântului Duh. Astfel, după Evanghelia de la Utrenie se cântă Învierea lui Hristos văzând..., iar Catavasiile sunt irmoasele Canonului de la Pogorârea Sfântului Duh, deoarece sărbătoarea Înălțării nu are Catavasii proprii.

Pr. Ciprian Florin Apetrei - Theologica - S-a înălțat

În Simbolul credinței mărturisim că Domnul nostru Iisus Hristos „S-a înălțat la ceruri și șade de-a dreapta Tatălui”. Acest articol ne învață că, după ce Fiul lui Dumnezeu S-a smerit „coborându-se din cer”, adică făcându-Se om, după Înviere, S-a umplut de slava dumnezeiască, înălțându-Se cu trupul la cer și șade de-a dreapta Tatălui.

Biserica Ortodoxă sărbătorește astăzi, în Joia din săptămâna a 6-a după Paști, Înălțarea Domnului la 40 de zile după Înviere. Despre Înălțarea Domnului aflăm din Noul Testament că Domnul nostru Iisus Hristos pe apostoli *„i-a dus afară până spre Betania și, ridicându-Și mâinile, i-a binecuvântat. Și pe când îi binecuvânta, S-a despărțit de ei și S-a înălțat la cer. Iar ei, închinându-se Lui, s-au întors în Ierusalim cu bucurie mare. Și erau în toată vremea în Templu, lăudând și bine-cuvântând pe Dumnezeu”* (Luca 24, 50-53).

Tot în Sfânta Scriptură, în cartea Faptele Apostolilor, Sfântul apostol Luca relatează: *„Cuvântul cel dintâi l-am făcut o, Teofile, despre toate cele ce a început Iisus a face și a învăța, până în ziua în care S-a înălțat la cer, poruncind prin Duhul Sfânt apostolilor pe care i-a ales (...), arătându-li-Se timp de patruzeci de zile și vorbind cele despre Împărăția lui Dumnezeu. (...) Pe când ei priveau, S-a înălțat și un nor L-a luat de la ochii lor. Și privind ei, pe când El mergea la cer, iată, doi bărbați au stat lângă ei, îmbrăcați în haine albe, care au și zis: Bărbați*

galileeni, de ce stați privind la cer? Acest Iisus, care S-a înălțat de la voi la cer, astfel va și veni, precum L-ați văzut mergând la cer” (Faptele Apostolilor 1, 1-3; 9-11). Din acest text biblic aflăm că Înălțarea Domnului a avut loc la 40 de zile de la Înviere și că doi îngeri s-au arătat apostolilor vestindu-le cea de-a doua venire a Domnului nostru Iisus Hristos.

Sfântul Chiril al Alexandriei, vorbind despre momentul Înălțării Domnului la cer înaintea ucenicilor săi, spune: „După ce i-a binecuvântat și a mers puțin mai departe, El S-a înălțat la ceruri pentru a se împărtăși de Tronul Tatălui, cu trupul care era unit cu El. Cuvântul a făcut această nouă cărare pentru noi atunci când a venit în trup. După aceasta, la timpul rânduit, El va veni iarăși în slava Tatălui Său, împreună cu îngerii, și ne va înălța și pe noi pentru a fi împreună cu El. Să Îl slăvim pe El!”

Pr. Ciprian Florin Apetrei - Înălțarea Domnului, ziua Eroilor

Biserica Ortodoxă sărbătorește în joia din săptămâna a 6-a după Paști Înălțarea Domnului, la 40 de zile după Înviere. Este una dintre cele mai importante sărbători creștine, pentru că în această zi prăznuim minunea Înălțării cu trupul la cer a Domnului nostru Iisus Hristos. Timp de patruzeci de zile, Mântuitorul „S-a înfățișat pe Sine viu” (Fapte 1, 3) ucenicilor, descoperindu-le tainele Împărăției Sale, iar apoi S-a înălțat la cer în timp ce îi binecuvânta (Luca 24, 51).

Despre Înălțarea Domnului aflăm din Noul Testament că Domnul nostru Iisus Hristos pe Apostoli „i-a dus afară până spre Betania și, ridicându-Și mâinile, i-a binecuvântat. Și pe când îi binecuvânta, S-a despărțit de ei și S-a înălțat la cer. Iar ei, închinându-se Lui, s-au întors în Ierusalim cu bucurie mare. Și erau în toată vremea în Templu, lăudând și binecuvântând pe Dumnezeu” (Luca 24, 50-53). Tot în Sfânta Scriptură, în Cartea Faptele Apostolilor, Sfântul Apostol relatează: „Cuvântul cel dintâi l-am făcut, o, Teofile, despre toate cele ce a început Iisus a face și a învăța, până în ziua în care S-a înălțat la cer, poruncind prin Duhul Sfânt apostolilor pe care i-a ales (...), arătându-li-Se timp de patruzeci de zile și vorbind cele despre Împărăția lui Dumnezeu (...). Pe când ei priveau, S-a înălțat și un nor L-a luat de la ochii lor. Și privind ei, pe când El mergea la cer, iată, doi bărbați au

stat lângă ei, îmbrăcați în haine albe, care au și zis: Bărbați galileeni, de ce stați privind la cer? Acest Iisus, Care S-a înălțat de la voi la cer, astfel va și veni, precum L-ați văzut mergând la cer” (Faptele Apostolilor 1, 1-3; 9-11). Din acest text biblic aflăm că Înălțarea Domnului a avut loc la 40 de zile de la Înviere și că doi îngeri s-au arătat Apostolilor, vestindu-le cea de-a doua venire a Domnului nostru Iisus Hristos.

În sfânta zi a Înălțării Domnului, îi pomenim așa cum se cuvine pe toți eroii, deoarece prin jertfa lor pe câmpul de luptă a fost posibilă învierea neamului românesc. Pomenirea eroilor neamului românesc la sărbătoarea Înălțării Domnului a fost hotărâtă de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române la 4 mai 1920. Decizia a fost consfințită prin alte două hotărâri sinodale din anii 1999 și 2001 prin care această zi a fost proclamată sărbătoare națională bisericească. Cu această ocazie, în bisericile din țară și străinătate se face pomenirea tuturor eroilor români căzuți de-a lungul veacurilor pe câmpurile de luptă pentru credință, libertate, dreptate, apărarea țării și întregirea neamului.

Prin Decretul-lege nr. 1693/4 mai 1920 s-a stabilit ca Ziua Eroilor să fie sărbătorită în fiecare an la praznicul Înălțării Domnului. Legea 379/2003 privind regimul mormintelor și operelor comemorative de război spune că cea de-a patruzecă zi de la Sfintele Paști, sărbătoarea Înălțării Mântuitorului Iisus Hristos, a fost proclamată Ziua Eroilor, ca sărbătoare națională a poporului român.

Pr. Ciprian Florin Apetrei - Ziua Eroilor

În sfânta zi a Înălțării Domnului, îi pomenim așa cum se cuvine pe toți eroii, deoarece prin jertfa lor pe câmpul de luptă a fost posibilă Învierea neamului românesc.

Pomenirea eroilor neamului românesc la sărbătoarea Înălțării Domnului a fost hotărâtă de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române la 4 mai 1920. Decizia a fost consfințită prin alte două hotărâri sinodale din anii 1999 și 2001 prin care această zi a fost proclamată sărbătoare națională bisericească. Cu această ocazie, în bisericile din țară și străinătate se face pomenirea tuturor eroilor români căzuți de-a lungul veacurilor pe câmpurile de luptă pentru credință, libertate, dreptate, apărarea țării și întregirea neamului.

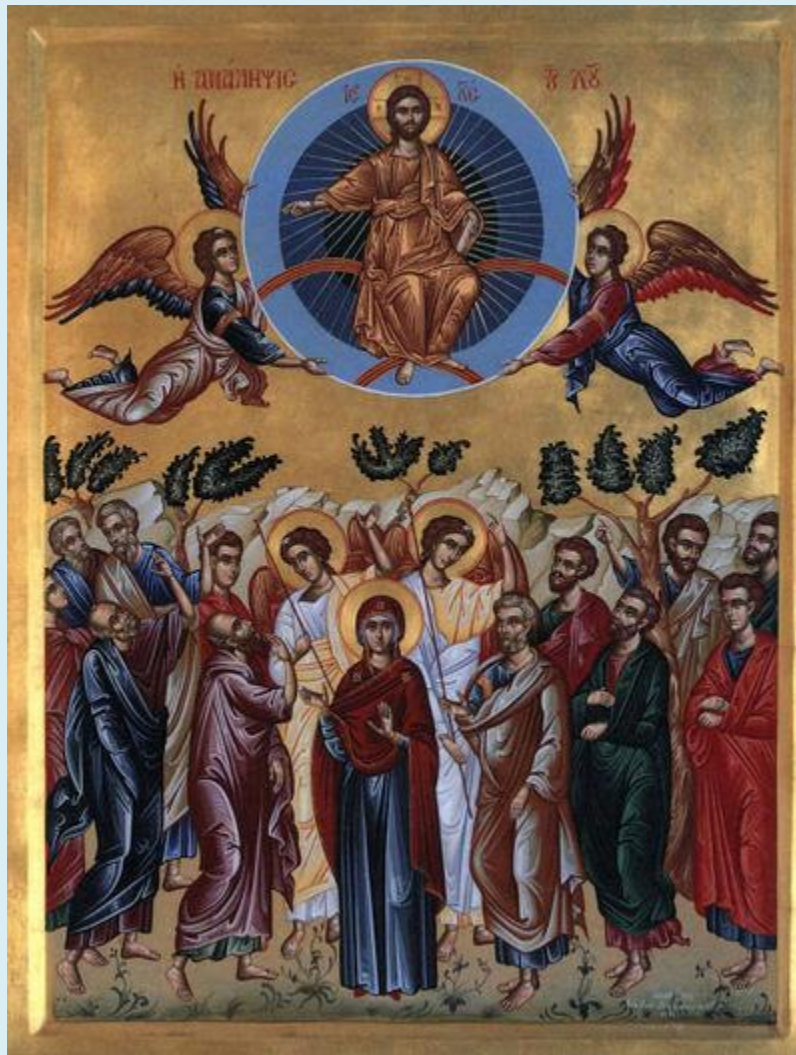
Motivul teologic al sărbătoririi eroilor la Înălțarea Domnului ne este explicat de Preafericitul Părinte patriarh Daniel: „*Legătura dintre ziua Înălțării Domnului și pomenirea eroilor ni se arată prin faptul că Hristos S-a înălțat la cer după ce a trecut prin jertfă, și a arătat iubire jertfelnică până la moarte. Nu există înălțare fără iubire milostivă, fără dăruire de sine, de aceea și eroii noștri sunt înălțați întru cinstire pentru că s-au jertfit, au arătat dragoste și credință față de Biserică și neam*”.

La fiecare Sfântă Liturghie care se săvârșește în bisericile Patriarhiei Române sunt pomeniți eroii, ostașii și luptătorii români din toate timpurile și din toate locurile

care s-au jertfit pe câmpurile de luptă, în lagăre și în închisori pentru apărarea patriei, a credinței ortodoxe strămoșești, întregirea neamului, libertatea și demnitatea poporului român.

Prin Decretul-lege nr. 1693/4 mai 1920 s-a stabilit ca Ziua Eroilor să fie sărbătorită în fiecare an la praznicul Înălțării Domnului. Legea 379/2003 privind regimul mormintelor și operelor comemorative de război spune că cea de-a patruzecă zi de la Sfintele Paști, sărbătoarea Înălțării Mântuitorului Iisus Hristos, a fost proclamată Ziua Eroilor, ca sărbătoare națională a poporului român.

Constantine Cavarnos - Icoana Înălțării Domnului – tâlcuire

Înălțarea lui Hristos este una dintre dogmele Bisericii incluse în Simbolul de Credință niceo-constantinopolitan. Acesta afirmă: "Și S-a răstignit pentru noi în timpul lui Ponțiu Pilat, a pătimit și S-a îngropat. Și a înviat a treia zi după Scripturi. Și S-a înălțat la ceruri și șade de-a dreapta Tatălui".

Ca și Răstignirea și Învierea, Înălțarea nu se prăznuiește la o dată fixă. Ziua Înălțării variază de la an la an. Ea depinde de data Paștelui, Înălțarea fiind la a Patruzecea zi după Paste, adică în joia de după Duminica Orbului.

În iconografia bizantină, Înălțarea este prezentată astfel:

- La mijloc, în planul frontal, se află **Maica Domnului**, cu fața, privind drept înainte, cu mâinile înălțate în rugăciune. Adeseori o putem vedea stând în picioare pe un scăunel.
- În spatele ei, în dreapta și în stânga, se află **câte un înger îmbrăcat în veșminte albe**.
- Îngerii țin câte un toiag în mâna dreaptă, iar cu stânga ridicată Îl arată, deasupra lor, pe Domnul înălțându-se. Uneori țin câte un filacter desfășurat, pe care sunt scrise fraze preluate din Faptele Apostolilor. Pe filacterul unuia dintre îngeri stă scris: "**Bărbați galileieni de ce stați privind la cer? Acest Iisus care S-a înălțat de la voi la cer astfel va și veni, precum L-ați văzut mergând la cer**" (Fapte 1, 11).
- Lângă îngeri se află **apostolii**, șase de o parte și șase de cealaltă.
- Apostolii din față, Pavel și Petru, stau lângă Maica Domnului, **Pavel în dreapta ei și Petru în stânga**. Capetele Sfinților apostoli sunt îndreptate "în sus," privind cu uimire la Hristos, Care Se înălța. Unii dintre ei fac gesturi vii cu mâna, pe care o ridică, arătându-L pe Hristos. **Sfântul Pavel privește amefit, cu mâna dreaptă în fata ochilor. Acest gest aminteste de experienta lui de pe drumul Damascului, când a fost orbit de lumina lui Iisus** (Fapte 9, 1-5).
- În spatele Maicii Domnului, al îngerilor și al Apostolilor, se află **un munte cu măslini** - reprezentat schematic - pentru a aminti privitorului că înălțarea s-a petrecut pe muntele Măslinilor.
- Deasupra muntelui, la mijlocul laturii de sus a compoziției, este reprezentat **Hristos**, într-o mandorla circulară. Stă așezat pe un curcubeu, binecuvântând cu mâna dreaptă și ținând un filacter în stânga.
- În afara mandorlei sunt **doi, patru sau mai mulți îngeri, care zboară, cu brațele întinse, atingând cu mâinile lor marginea exterioară a mandorlei - un gest de cinstire a lui Hristos**.
- **Aureola** este utilizată numai în reprezentarea lui Iisus, a Maicii Domnului și a Îngerilor.
- În capătul de sus al icoanei, deasupra mandorlei, se află inscripția: "**Înălțarea**".

Nu se face nici o referire la Înălțare în Evangheliile după Matei și Ioan. O referire scurtă apare în celelalte două Evanghelii și în prima Epistolă a Sfântului apostol Pavel către Timotei: Mult mai mult se vorbește despre ea în Faptele Apostolilor.

Evanghelistul Marcu spune că înălțarea s-a petrecut după ce Hristos le-a apărut celor unsprezece ucenici ai Săi și "**i-a muștră pentru necredința și împietrirea inimii lor, căci n-au crezut pe cei ce-L văzuseră înviați**" și le-a poruncit să

răspândească peste tot cuvântul Evangheliei, spunând: "*Mergeți în toată lumea și propovăduiți Evanghelia la toată făptura*" (Mc. 16,15). După ce Domnul a rostit aceste cuvinte și altele câteva, pe care Marcu le redă; "*S-a înălțat la cer și a șezut de-a dreapta lui Dumnezeu. Iar ei, plecând, au propovăduit pretutindeni și Domnul lucra cu ei și întărea cuvântul, prin semnele care urmau*" (Mc. 76, 1,9-20).

Acest pasaj ne oferă informația importantă că Înălțarea a avut loc în prezența ucenicilor, după cum arată și icoana. *În icoană sunt prezenți doisprezece apostoli, în loc de unsprezece - numărul dat de Marcu. A fost inclus Sfântul apostol Pavel, împlinind numărul celor doisprezece ucenici, chiar dacă el nu se afla împreună cu ceilalți ucenici la Înălțarea Domnului. Sfântul apostol Pavel apare în compoziție pentru că Iuda Iscariotenul, unul dintre cei doisprezece ucenici de la început, îl trădase pe Iisus și nu era acolo.*

În legătură cu aceasta, Kontoglou remarcă: "*în multe situații, iconografia ortodoxă nu reprezintă un subiect evanghelic cu acuratețe istorică, ci în chip simbolic*". Fapt este că doar cu puțin înainte de Înălțarea Sa, Hristos îi îndemnase pe ucenicii Săi să propovăduiască pretutindeni Evanghelia - așa cum am arătat deja - iar Sfântul Pavel a fost "*vas ales, ca să poarte numele Meu înaintea neamurilor și a regilor și a fiilor lui Israel*" (Fapte 9, 15). *Trebuie observat că, deși Pavel nu s-a numărat printre ucenici în timpul vieții lui Hristos pe pământ, ci a devenit unul dintre cei doisprezece după Înălțare și după adunarea Sfintilor Apostoli la Ierusalim în ziua Cincizecimii, el a fost prezent la întâlnirile Apostolilor, după aceste evenimente* (vezi, de exemplu, Fapte 9, 26-28, 15, 6-25).

Evanghelia după Luca ne mai oferă niște informații despre Înălțare. În ultimul capitol se spune că după Înviere, Hristos li s-a arătat celor unsprezece ucenici la Ierusalim, le-a vorbit, le-a cerut de mâncare și a mâncat înaintea lor, le-a deschis mintea ca să priceapă Scripturile "*și le-a vorbit despre necesitatea de a propovădui în numele Său la toate neamurile*", după ce vor fi "*îmbrăcați cu putere de sus*" (Lc. 24, 45, 47, 19). Apoi i-a dus pe cei unsprezece ucenici ai Săi "*Și i-a dus afară până spre Betania și, ridicându-Și mâinile, i-a binecuvântat. Și pe când îi binecuvânta, S-a despărțit de ei și S-a înălțat la cer. Iar ei, închinându-se Lui, s-au întors în Ierusalim cu bucurie mare*" (Lc. 24, 50-52).

Ceea ce adaugă acest pasaj la relatarea **Evangheliei după Marcu** este locul înălțării - lângă Betania - și faptul că Hristos Și-a binecuvântat atunci ucenicii, așa cum se vede și în icoană. În Faptele Apostolilor, Sfântul evanghelist Luca

precizează și mai exact locul unde s-a petrecut Înălțarea: *el spune că era Muntele Măslinilor*. Mai departe, *vorbește aici despre un "nor" în care S-a ridicat Hristos*. *"Norul" era Slava dumnezeiască a lui Hristos, care, în icoane, apare în formă circulară luminoasă de jur-împrejurul Lui*. În plus, mai vorbește de cei doi îngeri în veșminte albe, care au apărut pe Muntele Măslinilor și citează cuvintele pe care ei le-au adresat Apostolilor. Toate aceste informații se află în primul capitol din Faptele Apostolilor. Aici citim: *"(Iisus) S-a și înfățișat pe Sine viu după patima Sa prin multe semne doveditoare, arătându-li-Se timp de patruzeci de zile și vorbind cele despre împărăția lui Dumnezeu. Și acestea zicând, pe când ei priveau, S-a înălțat și un nor L-a luat de la ochii lor. Și privind ei, pe când El mergea la cer, iată doi bărbați au stat lângă ei, îmbrăcați în haine albe, care au și zis: "Bărbați galileieni, de ce stați privind la cer? Acest Iisus care S-a înălțat de la voi la cer, astfel va și veni, precum L-ați văzut mergând la cer."* Atunci ei s-au întors la Ierusalim de la muntele ce se cheamă al Măslinilor, care este aproape de Ierusalim, cale de o sâmbătă" (Fapte 1,3,9-12).

În sfârșit, *Sfântul apostol Pavel spune în Epistola întâi către Timotei: "Dumnezeu S-a arătat în trup, S-a îndreptat în Duhul, a fost văzut de îngeri, S-a propovăduit între neamuri, a fost crezut în lume, S-a înălțat întru slavă"* (I Tim. 3,16).

Troparul care se cântă *în ziua sărbătorii înălțării*, precizându-I semnificația, își ia primele cuvinte de la încheierea pasajului paulin citat mai sus:

*" Înălțatu-Te-ai întru slavă, Hristoase Dumnezeule,
bucurie făcând ucenicilor Tăi prin făgăduința Duhului Sfânt,
încredințându-se ei prin binecuvântare
că Tu ești Fiul lui Dumnezeu, Mântuitorul lumii."*

Elementele icoanei Înălțării care nu se regăsesc în textele Noului Testament sunt –

- ≈ pe lângă *inclusiunea Sfântului apostol Pavel*, despre care deja am vorbit –
- ≈ *prezența Maicii Domnului și a îngerilor* care zboară în jurul mandorlei circulare. *Cu privire la Maica Domnului, Kontoglou remarcând faptul că ea este reprezentată ca fiind prezentă la eveniment, după cum afirmă tradiția nescrisă.*
- ≈ Cât despre îngerii care zboară, se poate spune că includerea lor are o semnificație simbolică, exprimând nespusa evlavie și iubire pe care le au

îngerii pentru Hristos. Este, totodată, în acord și cu afirmația din Evangheliile că *îngerii Îi slujesc Lui* (Mt. 4,11; Mc. 1,13).

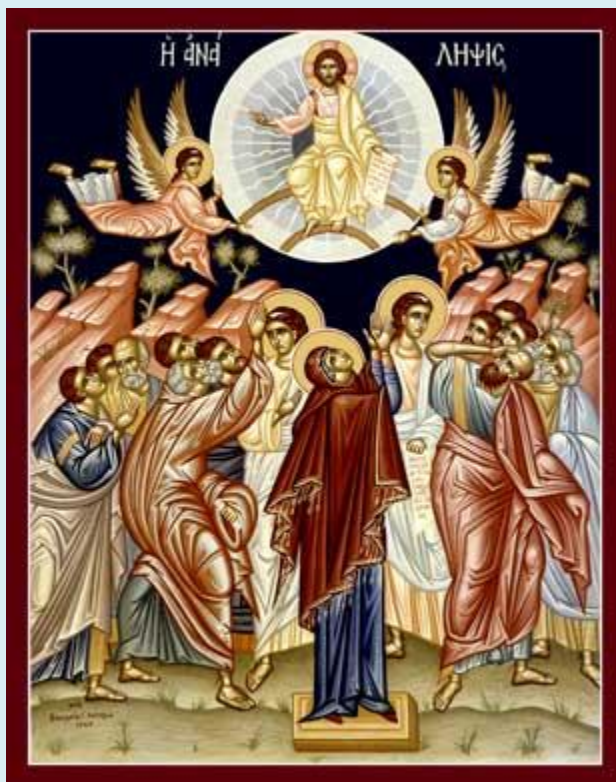
Înălțarea apare, de obicei, zugrăvită pe boltă în leagăn, spre răsărit (la baza turlei, spre Sfântul Altar). Când se folosește pentru Înălțare întreaga boltă, jumătate dintre apostoli împreună cu Maica Domnului, încadrată de doi îngeri, sunt pictați pe o parte a bolții, ceilalți șase pe cealaltă parte, iar Hristos în slăvi și îngerii care zboară, pe partea cea mai înaltă a bolții.

Iconografia Înălțării are o istorie foarte lungă, începând, cel târziu, din secolul al VI-lea. În Evangheliarul Rabbula apare o miniatură înfățișând Înălțarea, care datează din anul 586, iar o icoană a ei, datând din a doua jumătate a secolului al VI-lea sau începutul secolului al VII-lea, se păstrează la Mănăstirea Sfântă Ecaterina de pe Muntele Sinai. Prototipul icoanelor Înălțării se poate desluși deja, în elementele principale, în aceste icoane sau în altele tot atât de vechi: *Hristos în slavă, cu îngeri zburând în jurul Lui; dedesubt, Maica Domnului încadrată de doi îngeri și doisprezece apostoli, printre care și Sfântul Pavel.*

Una dintre cele mai remarcabile icoane monumentale ale Înălțării este cea din Biserica Sfântă Sofia din Trapezund, Pont, din nordul Asiei Mici. Aceasta este o biserică monumentală, construită în secolul al XIII-lea de împăratul Manuel Comnenul (1238-1263).

Înălțarea ocupă aici întreaga boltă de deasupra Sfântului Altar. Hristos în slavă este înconjurat de șase îngeri, trei de o parte și trei de cealaltă.

Icoana Înălțării - tâlcuire

Icoana Înălțării Domnului îl arată pe Iisus Hristos, înconjurat de Îngeri, în timp ce se înalță spre locul Său din Rai. Maica Sa Maria privește scena, fiind înconjurată de îngeri și de ucenicii credincioși ai Mântuitorului. Această icoană este, de obicei, așezată în mijlocul bisericii la sărbătoarea Înălțării pentru a fi cinstită de credincioși.

Compoziția

Icoana este împărțită în două planuri, superior și inferior, cerul și pământul. Partea superioară este organizată, în timp ce partea inferioară este în confuzie, cu excepția Maicii Domnului. Participanții privesc către peisajul deluros, pe care sunt răspândiți măslini și care reprezintă Muntele Măslinilor. *Scena este pictată în culori deschise și strălucitoare, fiind o icoană a bucuriei.*

Teologia

Cu toate că această icoană prezintă evenimentele descrise de Sfântul Apostol Luca, scopul ei nu este să fie o pictură istorică ci de a fi o reprezentare grafică a Bisericii înseși.

Iisus Hristos

Hristos este reprezentat în mandorlă [sau, cu un termen mai vechi, cearcănul este un medalion de raze, de regulă în formă de migdală, de unde îi vine și numele, care reprezintă lumina slavei în care Hristos este înconjurat. Deși forma de migdală este cea mai frecventă, mandorla mai poate fi și în formă de cerc sau alte forme geometrice.], *binecuvându-i pe toți cu mâna dreaptă în timp ce în mâna stângă ține un manuscris. Astfel el arată iubire și înțelepciune.* Această sferă este ridicată cu slavă de către patru îngeri.

Chiar dacă îl vedem pe Hristos îndepărtându-se, Biserica Ortodoxă vede în această icoană și preînchipuirea celei de a Doua și Slăvite Veniri a Domnului. Iisus spune că se va întoarce în slavă, precum în slavă S-a Înălțat. Icoana nu indică nici o direcție. Dragostea și înțelepciunea Sa sunt încă prezente în Biserică.

Maica Domnului

Partea de jos a icoanei o are în centru pe Maica Domnului, care privește în sus. *Ea simbolizează întreaga Biserică așteptând întoarcerea lui Hristos.*

Ucenicii

De asemenea, *întregul grup format din Maica Domnului și Apostoli reprezintă Biserica, în acest caz prin credincioșii creștini.* Ucenicii sunt prezentați în așteptarea Pogorârii Duhului Sfânt și sunt prezentați în confuzie.

Discipolii prezentați nu sunt cei prezenți la evenimentul istoric, ci ei simbolizează Biserica. *Apostolul Pavel care era Saul la momentul istoric al Înălțării, necrezând încă în Hristos, este prezent lângă Maica Domnului, întrucât el a fost unul din marii apostoli care au răspândit Evanghelia tuturor neamurilor.*

Îngeri

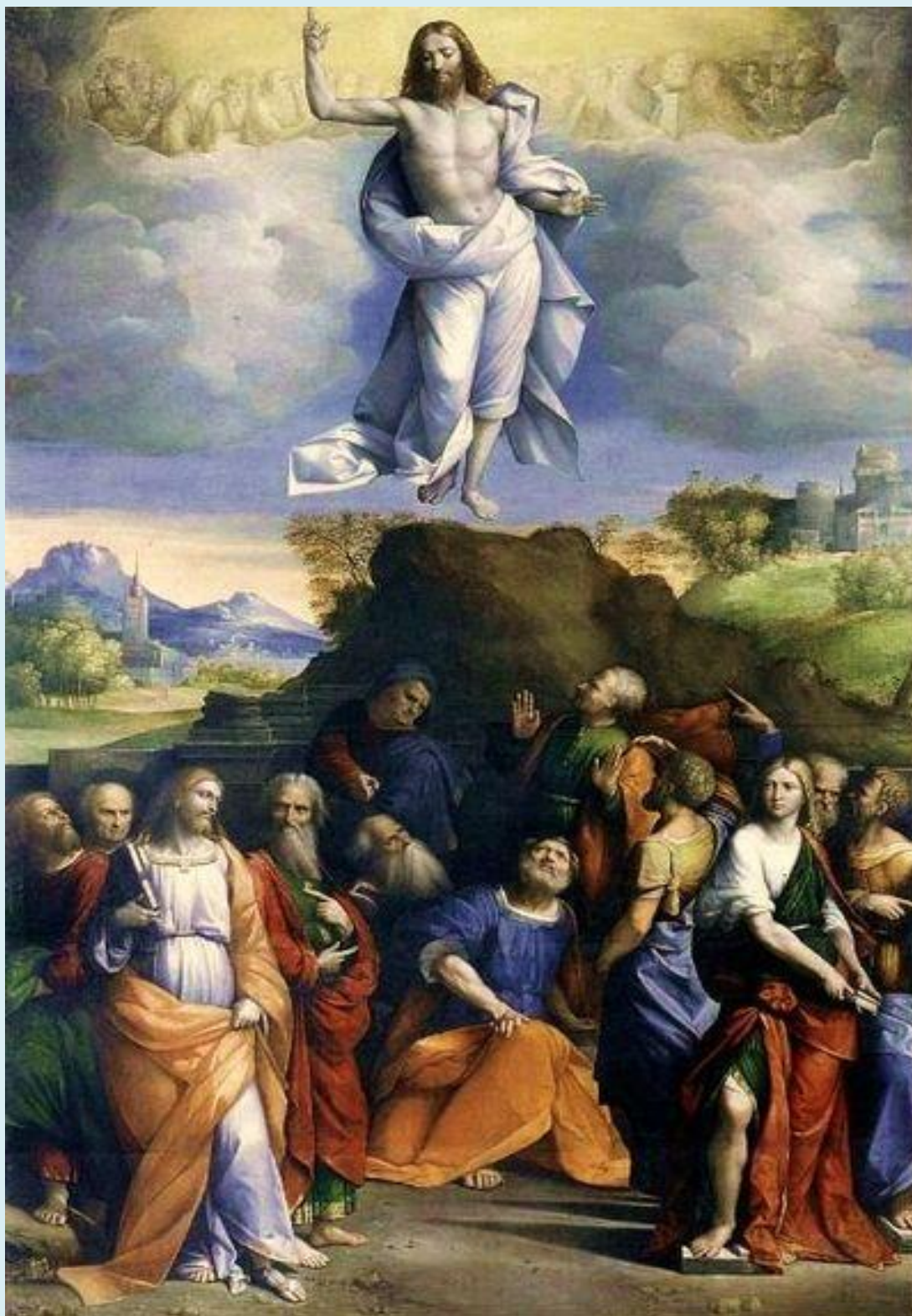
Textul de la Fapte 1, 11 stă mărturie pentru prezența îngerilor la Înălțarea Domnului: *Apoi doi îngeri îmbrăcați în haine albe le-au spus discipolilor "Bărbați galileieni, de ce stați privind la cer? Acest Iisus care S-a înălțat de la voi la cer, astfel va și veni, precum L-ați văzut mergând la cer." Atunci ei s-au întors la Ierusalim.*

În redarea iconografică a textului, *îngerii sunt de față atât în cer, cât și pe pământ.*

Dionisie din Furna arată că, în partea de sus a icoanei, în cer, îngerii care susțin mandorla sunt Sfinții Arhangheli Rafail și Uriel. După cum spune Dionisie (p. 119), aceștia Îl întâmpină pe Hristos care, "*cu alai și cu îngerească cinste petrecându-Se de către îngeri, cu trâmbițe și cu alte instrumente de muzică, merge în sus, la ceruri, [binecuvântând cu mâinile ridicate]*".

Iar îngerii de pe pământ sunt, după spusele lui Dionisie, arhanghelii Mihail și Gavriil, ei fiind îngerii în veșminte albe care arată pe Hristos apostolilor, spunând fiecare (textul e scris pe câte o hârtie pe care arhanghelii o poartă cu ei) câte o parte din cele amintite în textul biblic.

Înălțarea lui Iisus în arta creștină

Ascension of Christ by Garofalo 1520

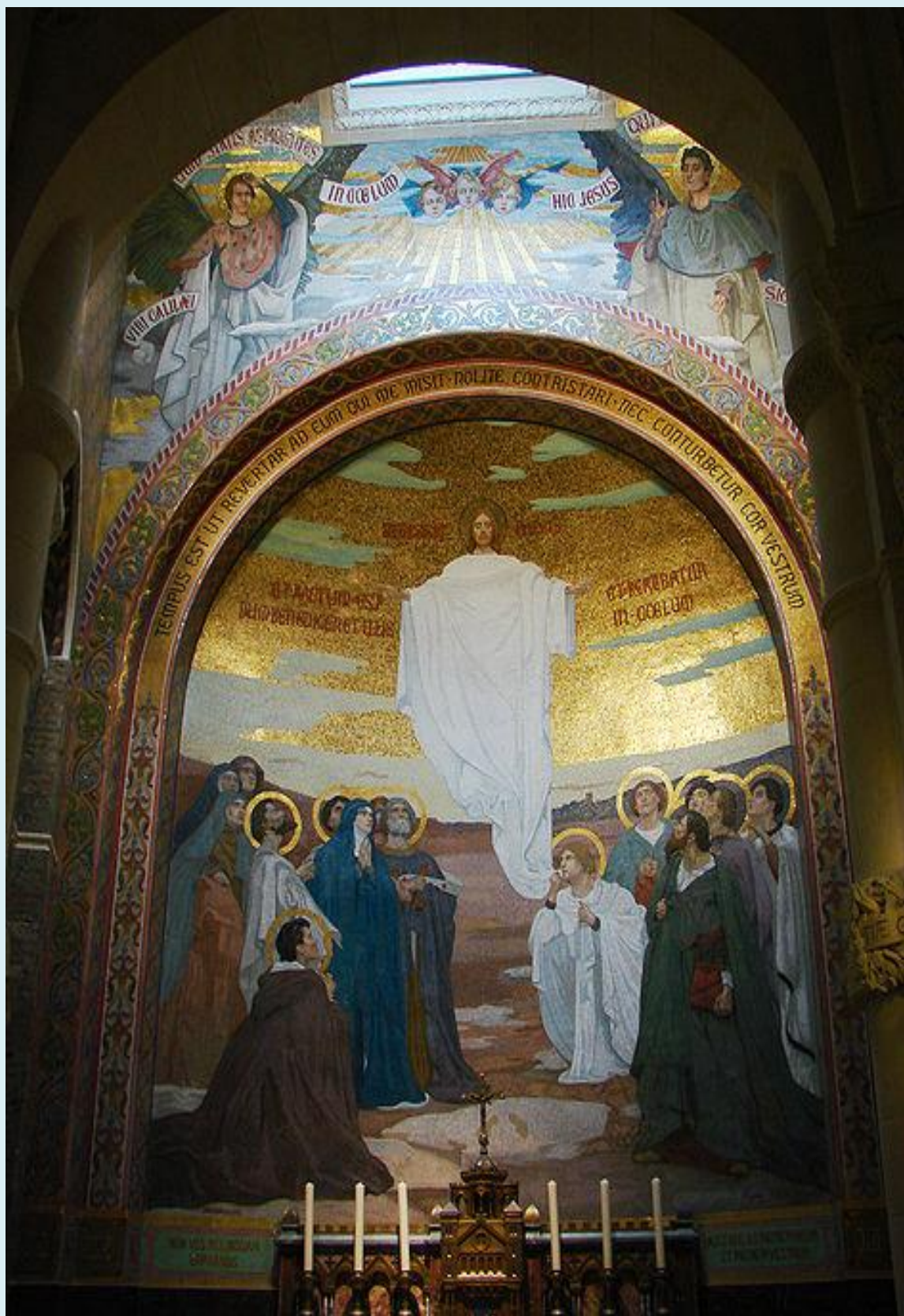
The Ascension, by Dosso Dossi, 16th century.

Pietro Perugino 1496-1500

Rembrandt, 1636

Rosary Basilica, Lourdes, 19th century

Andrei Rublev, 1408

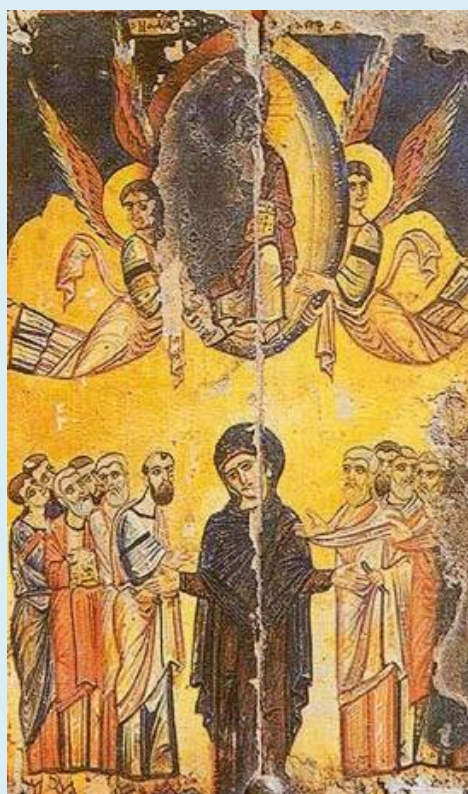
19th century Macedonian icon, Bitola, Macedonia

Ascension in the Rabbula Gospels, 6th century.

Drogo Sacramentary, c. 850

*Mănăstirea Sfânta Ecaterina din Sinai, Egipt - The Ascension –
Înălțarea – o icoană datând din secolul al șaselea*

Icoana Înălțării Domnului, cu Hetimasia (școala cretană-venețiană, sec. XV).

Mănăstirea Sfânta Ecaterina din Sinai, Egipt - The Anastasis and the Ascension – această Icoană dublă a Învierii și Înălțării Domnului datează din secolul al 13-lea..

Silviu Cluci - Muntele Măslinilor – vechi loc de pelerinaj

Situat la numai 300 de metri la răsărit de Ierusalim de care este despărțit de valea adâncă a Chedronului, Muntele Măslinilor este, de fapt, o prelungire a munților, având trei coline: Karm es-Sayyas (818 m), Gebel et-Tur (808 m) și Batn al-Hava (734 m). Acest lanț format din cele trei înălțimi amintite continuă spre nord cu înălțimile Muntelui Scopus. Pe versantul estic al Muntelui Măslinilor se află Betania.

Numele Muntelui se trage din faptul că odinioară era plantat în întregime cu măslini. Astăzi mai sunt câteva plantații de măslini pe el, dar mai numeroase decât măslinii sunt blocurile albe de calcar, cisternele, grotile și mormintele.

Muntele Măslinilor în Sfânta Scriptură

Înainte de construirea templului, israeliții au făcut din acest munte un loc de cult în care veneau să se închine lui Dumnezeu. Aici era jertfită junica roșie, fără meteahnă, cu cenușa căreia se făcea apa pentru purificările rituale prescrise de cartea Numeri 19, 1-10.

David, fugind din fața fiului său, Abesalom, care pusese la cale o revoltă „s-a dus în Muntele Eleonului” (II Regi 15, 30). Iar Solomon, în ultimii ani ai vieții „a zidit capiștea lui Chemoș, idolul Moabiților, pe muntele din fața Ierusalimului” (III Regi 11, 7-8).

Aceste sanctuare localizate de tradiție pe Muntele Scandalului au fost distruse probabil în secolul al VII-lea î.Hr. de către regele Iosia cu ocazia reformei religioase pe care a înfăptuit-o în regatul său (cf. IV Regi 23, 12-13).

Profetul Iezechiel exprimă printr-o viziune judecata lui Dumnezeu contra Ierusalimului: Dumnezeu părăsește cetatea infidelă, loc de idolatrie, de nedreptăți și de crime (Iezechiel 11, 23). Dar slavă lui Dumnezeu care a părăsit Ierusalimul, tot dinspre răsărit se va întoarce (Iezechiel 43, 1-2).

Profetul Zaharia plasează tot pe Muntele Măslinilor apariția lui Dumnezeu, când va purta marea luptă finală împotriva națiilor care asupresc poporul Său (Zaharia 14, 3-4).

În secolul al IV-lea, Eusebiu de Cezareea, va vedea realizată această profeție în Înălțarea lui Iisus.

Muntele Măslinilor este menționat frecvent în Sfintele Evanghelii. De-a lungul drumului de la Ierihon la Ierusalim ce trecea peste Muntele Măslinilor, a avut loc intrarea triumfală a Mântuitorului în Ierusalim (Luca 19, 37). Pe Muntele Măslinilor a rostit Mântuitorul cuvântarea eshatologică (Matei 24, 3; Marcu 13, 3). Ultimele nopți de dinaintea morții Sale au fost petrecute de Mântuitorul pe Muntele Măslinilor (Luca 21, 37). Tot de pe Muntele Măslinilor a avut loc Înălțarea la Cer a Domnului (Fapte 1, 12).

Loc de pelerinaj și vatră monahală

Muntele Măslinilor a fost împodobit încă de timpuriu cu numeroase locașuri de cult menite să marcheze toate aceste evenimente din viața Mântuitorului, relatate în Sfintele Evanghelii.

Mărturii cu privire la acestea merg până în primele secole creștine. Pelerina Egeria, la puțin timp după anul 400, menționează că a luat parte la serviciile liturgice de pe Eleon, într-o biserică ridicată de către împărăteasa Elena, pentru a marca locul în care Mântuitorul a cuvântat; aceasta menționează și locul unde Mântuitorul S-a Înălțat la cer, apoi amintește de Ghetsimani și Betania.

Ca orice loc sfânt, Muntele Măslinilor constituie și o vatră monahală. Primul nume care apare în istoria monahismului pe Muntele Măslinilor este acela al Melaniei numită cea bătrână, care a întemeiat o mănăstire. Exemplul ei a fost urmat de Rufin din Aquileea, care a întemeiat în apropiere o mănăstire de călugări.

Muntele Măslinilor a fost loc de nevoință și pentru alți asceți precum: Paladiu și Inocențiu, prietenii Sfântului Vasile cel mare, un alt Paladiu care avea să scrie Lavsaiconul, Adoliu, originar din Tars, Melania cea tânără și alții.

Când Ierusalimul a căzut în mâinile perșilor în mai 614, cea mai mare parte a așezămintelor de pe Muntele Măslinilor au fost distruse, iar mai apoi refăcute parțial după eliberarea Ierusalimului de sub dominația perșilor (629).

Lunga perioadă de dominație arabă și, în special, anii grei pe care i-au cunoscut creștinii sub domnia califului Hakim (996-1021) au dus la ruină totală a mănăstirilor, călugării putând fi numărați aproape pe degete.

O dată cu cucerirea Ierusalimului de către cruciați, în 1099, pe Muntele Măslinilor s-au așezat mai multe comunități monahale catolice. După căderea Ierusalimului în 1187, Saladin a făcut din pământul Muntelui Măslinilor o proprietate musulmană.

În a doua jumătate a secolului al XIX-lea prin efortul Arhimandritului Antonin Kapustin și Egumenul Partenie, pe Muntele Măslinilor a fost ridicată mănăstirea rusească Înălțarea Domnului.

Vedem astfel că, din primele secole ale Bisericii și până în zilele noastre, Muntele Măslinilor constituie unul dintre cele mai importante locuri de pelerinaj ale creștinătății.

Biserica centrală a Mănăstirii „Înălțarea Domnului” de pe Muntele Măslinilor (Eleon)

Biserica centrală este construită în stil neo-bizantin și este însoțită de un turn-clopotniță impunător, înalt de 64 m. Astfel, mănăstirea rusească a Înălțării Domnului este ușor de recunoscut de către pelerini, datorită acestui turn ce poate fi văzut de la mari depărtări.

Frescele bisericii au fost pictate chiar de viețuitoarele din obștea mănăstirii. Pe bolta centrală, în locul icoanei Pantocrator, este pictat Mântuitorul Hristos înălțându-Se la cer.

În biserică se păstrează numeroase icoane deosebit de frumoase, precum Icoana Maicii Domnului „Grabnic Ascultătoare”, care este cunoscută ca fiind făcătoare de minuni. Pelerinii se pot închina la părticele din moaștele unor sfinți.

După tradiție, în partea dreaptă a Bisericii se află urma piciorului Maicii Domnului, impregnată în piatră din momentul Înălțării Domnului, când Fecioara Maria Îl privea pe Mântuitorul Hristos înălțându-Se la cer.

Sursa:

<https://doxologia.ro/locuri-de-pelerinaj/biserica-centrala-manastirii-inaltarea-domnului-de-pe-muntele-maslinilor-eleon>

Mănăstirea rusească de pe Muntele Înălțării Domnului - Eleon (galerie foto)

Mănăstirea ortodoxă rusă „Înălțarea Domnului” de pe Muntele Eleon din Israel este înconjurată de un zid de 1.5 km lungime, iar turnul clopotniță are înălțimea de 64 m. Aici se găsește și Paraclisul aflării capului Sfântului Ioan Botezătorul (24 februarie).

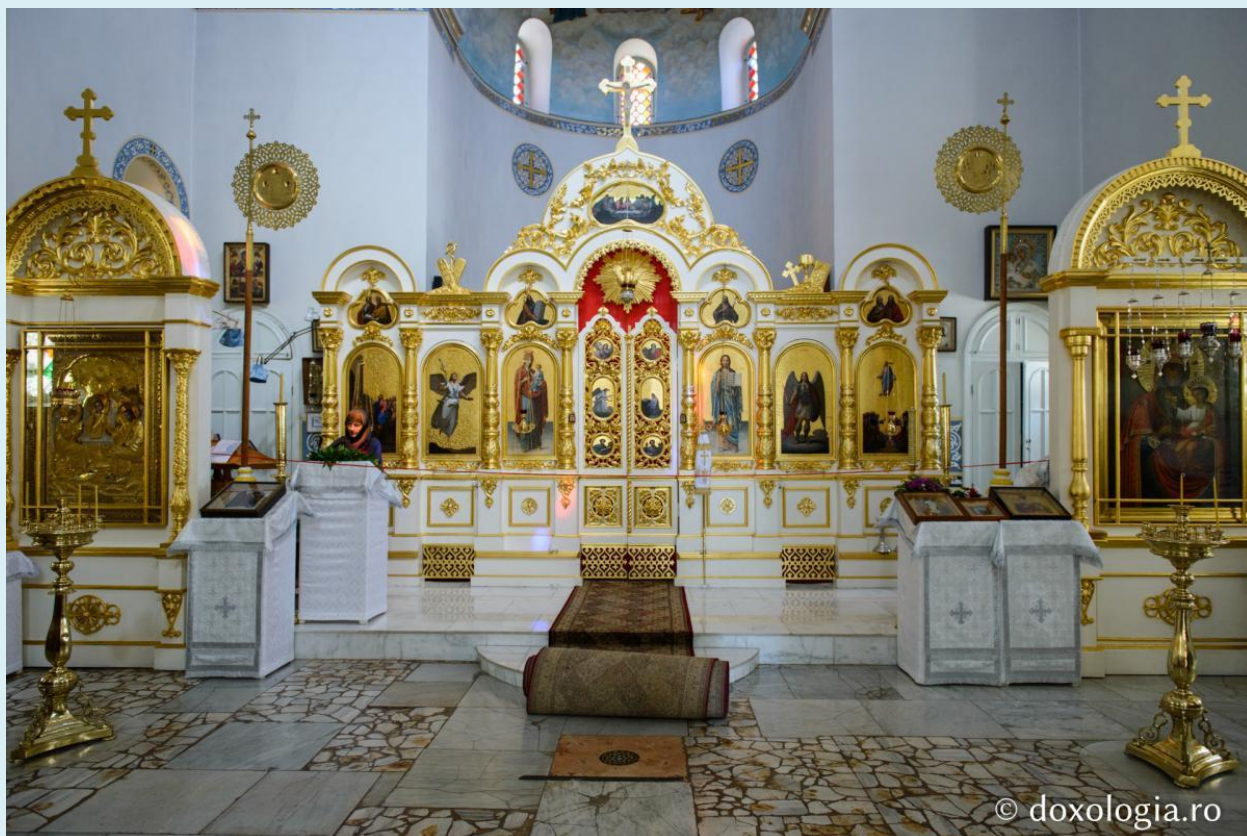

© doxologia.ro

© doxologia.ro

©doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

Capela Înălțarea Domnului din Ierusalim

Capela Înălțării Domnului aflată pe Muntele Măslinilor, în Ierusalim, este un loc de închinăciune, atât creștin cât și musulman. Potrivit tradiției, acesta este locul de pe care Mântuitorul Hristos S-a înălțat la cer. Micuța capelă rotundă păstrează încă o piatră imprimată cu urma piciorului lui Hristos.

Capela Înălțarea Domnului - menționarea biblică a locului

"Și i-a dus afară (pe Apostoli) până spre Betania și, ridicându-Și mâinile, i-a binecuvântat. Și pe când îi binecuvânta, S-a despărțit de ei și S-a înălțat la cer. Iar ei, închinându-se Lui, s-au întors în Ierusalim cu bucurie mare." (Luca 24, 50-52)

"Și acestea zicând, pe când ei priveau, S-a înălțat și un nor L-a luat de la ochii lor. Și privind ei, pe când El mergea la cer, iată doi bărbați au stat lângă ei, îmbrăcați în haine albe, care au și zis: Bărbați galileieni, de ce stați privind la cer? Acest Iisus care S-a înălțat de la voi la cer, astfel va și veni, precum L-ați văzut mergând la cer. Atunci ei s-au întors la Ierusalim de la muntele ce se cheamă al Măslinilor, care este aproape de Ierusalim, cale de o sâmbătă." (Faptele Apostolilor 1, 9-12)

Capela Înălțarea Domnului - de-a lungul timpului

Înainte de încreștinarea împăratului Constantin cel mare, în anul 312, creștinii sărbătoreau praznicul Înălțării Domnului într-o peșteră aflată pe Muntele Măslinilor - probabil și din motive de siguranță.

Până în momentul în care pelerina Egeria a vizitat Ierusalimul, în anul 384, locul Înălțării Domnului era deja stabilit ca fiind cel pe care se afla astăzi capela, puțin mai sus decât inițiala peșteră.

Prima biserică ce a fost construită aici, în jurul anului 390, aparține tinerei Poimenia, o creștină evlavioasă de origine romană. Această primă biserică a fost distrusă în urma atacurilor persane din anul 614, urmând a fi restaurată complet de către Modest.

În anul 680, pelerinul Arculf descria bisericuța de pe acest loc drept "*o clădire rotundă deschisă spre cer, cu trei uși-portal pe latura sudică a acesteia. Seara se aprindeau cele opt lămpi care se aflau în ferestrele de pe latura dinspre Ierusalim.*"

În interiorul bisericuței se afla o piatră încadrată pe care se vede imprimată o urmă de talpă - conform tradiției, aceasta aparține lui Hristos. Până la un moment dat, pelerinilor care se închinau acestui loc li se permitea să ia cu ei acasă și o bucată de piatră sau nisip.

O menționare istorică aparținând secolului al XIX-lea, ne spune că Biserica Înălțarea Domnului din Ierusalim era slujită de trei clerici și presbiteri. În jurul anului 1150, în momentul sosirii aici a cruciaților, aceștia au reconstruit Biserica Înălțării. Cruciații i-au dat o formă octogonală, i-au pus acoperiș și i-au fortificat exteriorul.

În anul 1198, imediat după căderea Imperiului Cruciat, Salah al-Din a oferit biserica la doi dintre succesorii săi. Aceștia au adăugat clădirii un acoperiș de piatră cu formă de dom și un "mihrab". Înălțarea lui Hristos este recunoscută în Islamism, cu toate că aceasta nu este menționată în Qur'an.

Clădirea a fost folosită pe post de moschee timp de mai bine de 300 de ani. Clădirea a ajuns în ruine până la sfârșitul secolului al XV-lea. În anul 1620, alături de această capelă a fost ridicată o moschee și un minaret, întregul loc rămânând în posesiunea musulmanilor.

Capela Înălțarea Domnului - arhitectură și podoabe

În dreapta intrării în curtea capelei se află o mică moschee ridicată în anul 1620 - Zawiyat al-Adawiyya - de aici se vede foarte bine Capela Înălțarea Domnului și orașul cu împrejurimile sale. Intrând dinspre vest, capela apare ca un "mihrab" ce indică direcția spre Mecca, prin peretele sudic.

În curtea pavată cu lespezi de piatră se află și micuța Capelă a Înălțării Domnului. În pereții curții se află înfipte multe cârlige - acestea sunt folosite pentru întinderea corturilor în perioada praznicului Înălțării Domnului, când, aici, vin o mulțime de pelerini.

Dacă ușa de intrare în capelă nu este deschisă, lângă aceasta se află un clopot, special pentru a anunța venirea și dorința de a intra spre închinare. Cea mai mare parte a clădirii aparține perioadei cruciate; forma octogonală și domul de piatră doar sunt adăugări ale musulmanilor.

Pereții octogonali exteriori sunt decorați cu arce și coloane subțiri de marmură - coloane ce sprijină capiteluri aparținând secolului al XII-lea. Acestea sunt bogat împodobite cu flori și ramuri împletite, dar și cu motive animale - patrupede înaripate, cu capete de pasăre.

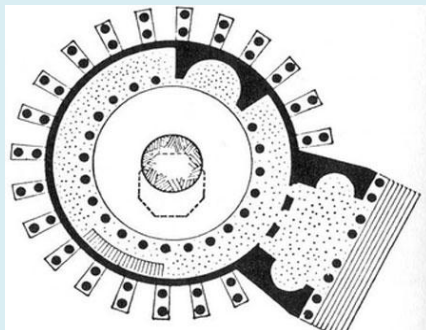
În centrul podelei capelei se află o formă încadrată asimetric - o lespede de piatră imprimată cu urma tălpii drepte a lui Hristos. *Bucata de piatră care păstra*

imprimată în ea urma tălpii stângi a lui Hristos a fost dusă în Moscheea Al-Aqsa încă din Evul Mediu.

Capela Înălțarea Domnului și "cripta cu trei istorii"

În apropierea Capelei Înălțării se află o criptă mică ce este revendicată de toate cele trei mari religii monoteiste din zonă - toate trei au o altă istorie despre proprietarul inițial al criptei.

- Evreii cred că aceasta păstrează rămășițele profetesei Huldah, care a trăit cu șapte secole înainte de Hristos. Aceasta se crede a fi una dintre cele șapte profetese menționate în Sfânta Scriptură (2 Regi 22, 14-20).

- Creștinii cred că această criptă a aparținut unei sfinte din secolul al V-lea - Sfânta Pelaghia.
- Musulmanii susțin că mormântul este locul de îngropare al femeii sfinte Rabi'a al-Adawiya - personaj important al secolului al VIII-lea. De la numele acesteia și-a luat numele și moscheea din apropiere.

Locul Înălțării Domnului de pe Muntele Măslinilor (Galerie foto)

„Pe când ei priveau, S-a înălțat și un nor L-a luat de la ochii lor. Și privind ei, pe când El mergea la cer, iată doi bărbați au stat lângă ei, îmbrăcați în haine albe, care au și zis: Bărbați galileieni, de ce stați privind la cer? Acest Iisus care S-a înălțat de la voi la cer, astfel va și veni, precum L-ați văzut mergând la cer. Atunci ei s-au întors la Ierusalim de la muntele ce se cheamă al Măslinilor, care este aproape de Ierusalim, cale de o săptămână.” (Faptele Apostolilor 1, 9-12)

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

Icoane

ІНІІТАНСА

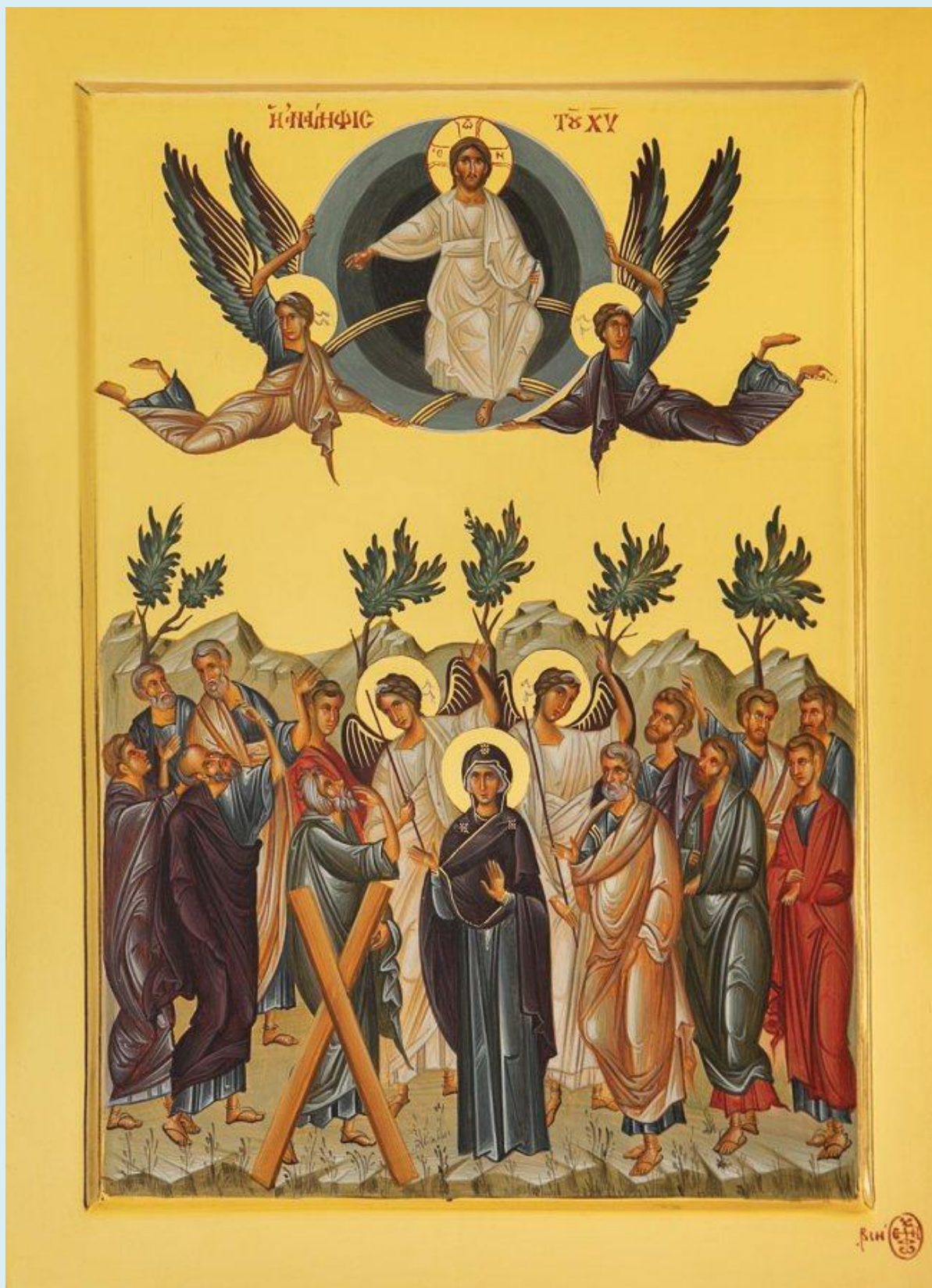
ІМНІІІІІ

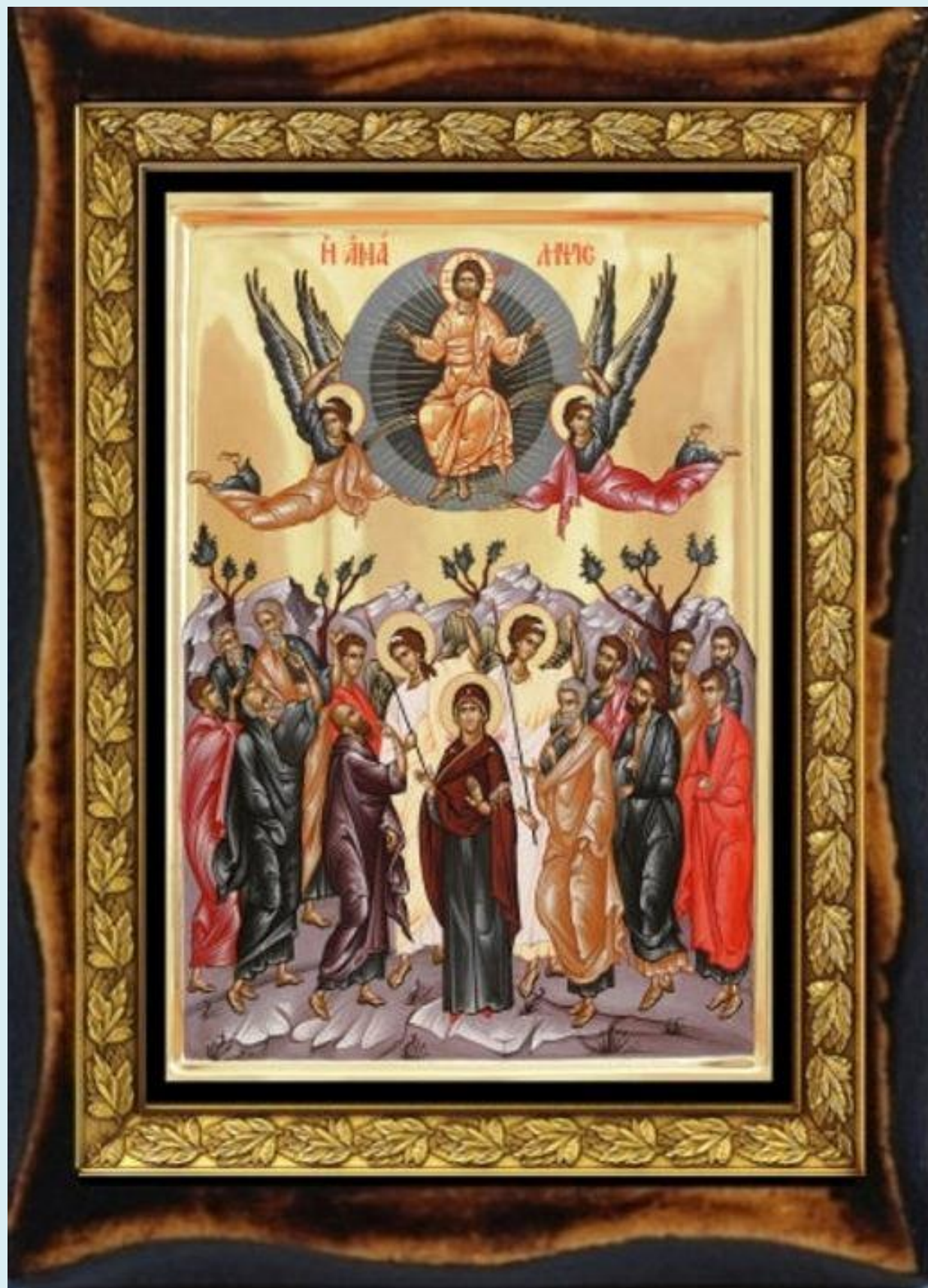

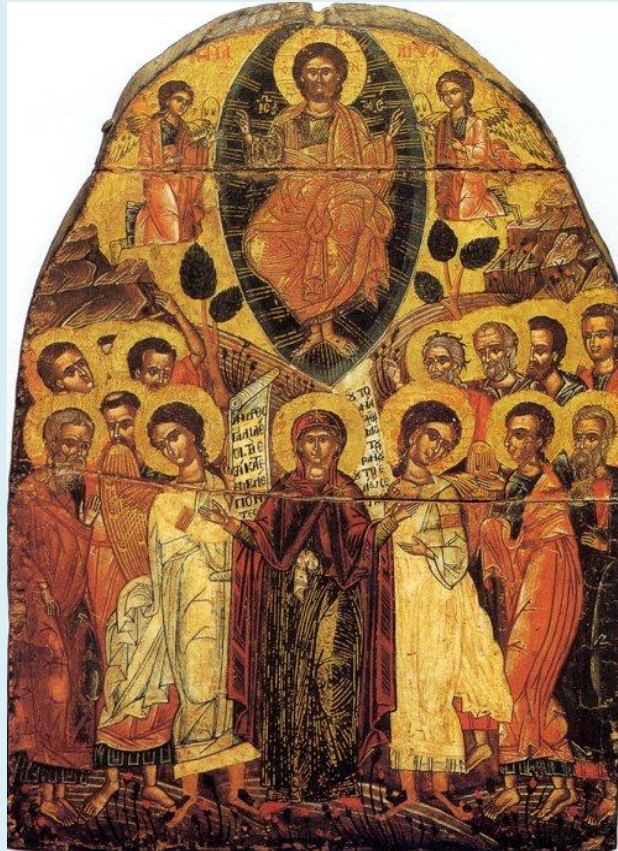

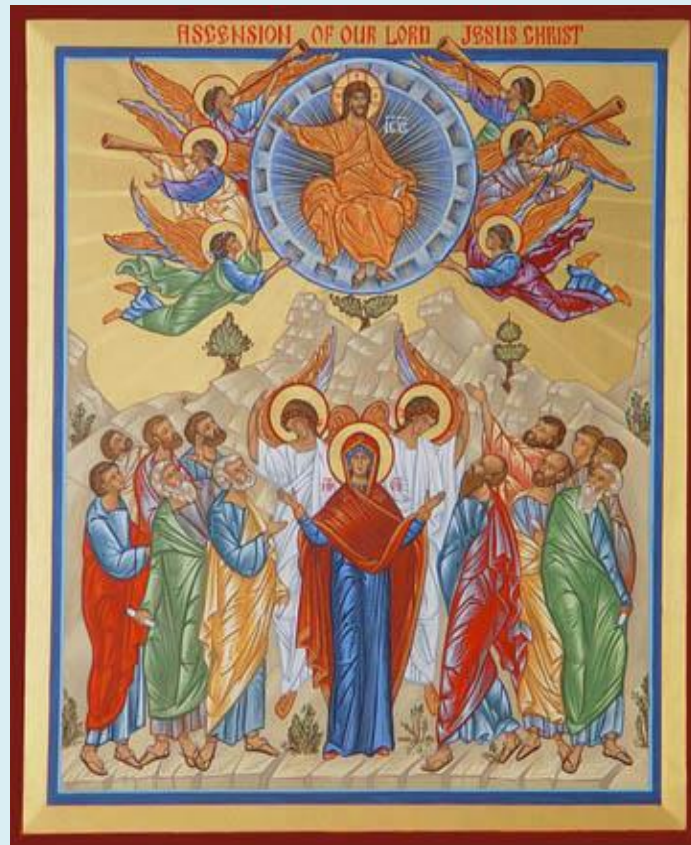
Icoana hramului Catedralei Naționale

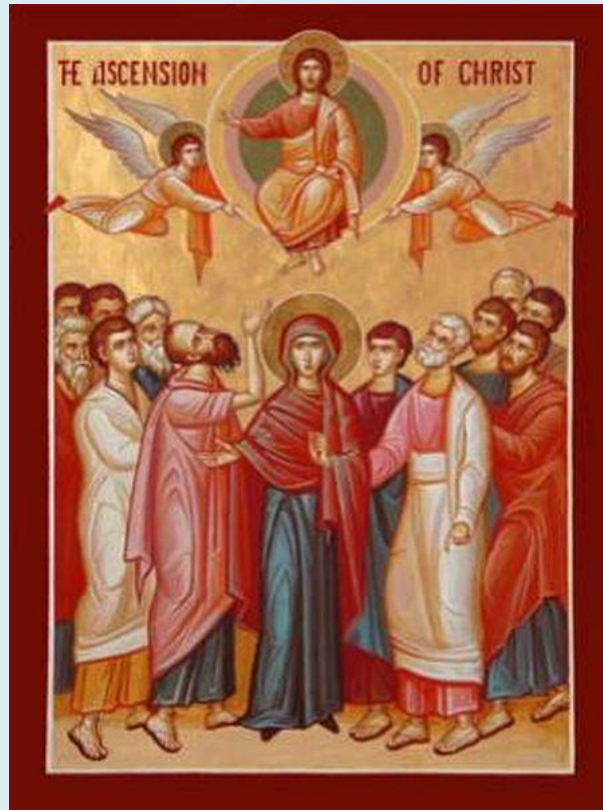

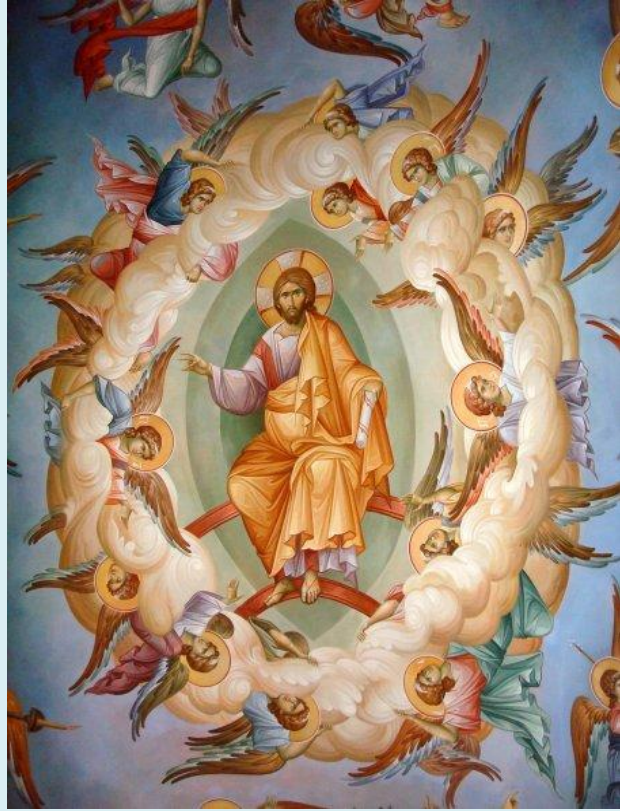

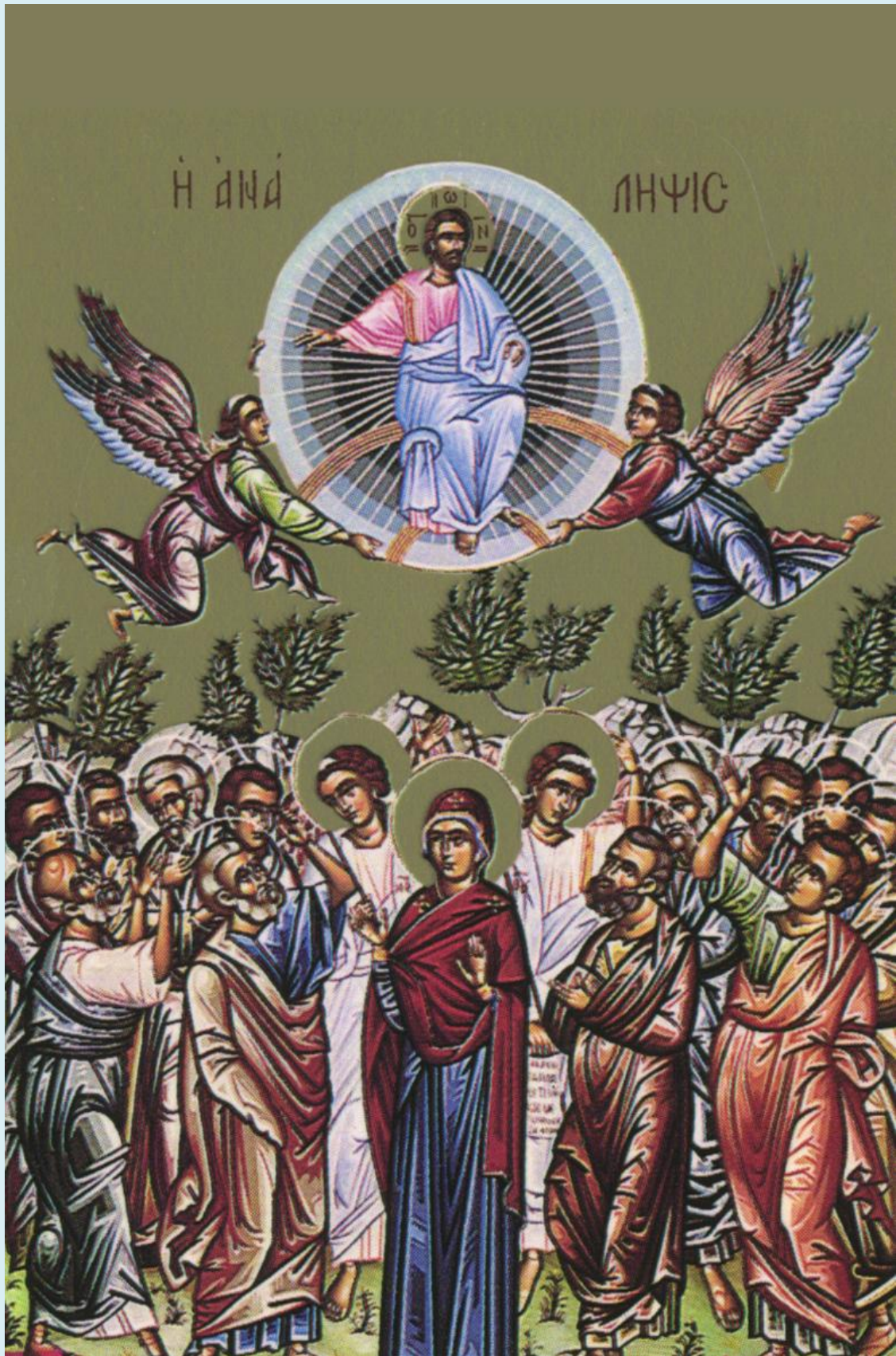

ВЪЗНЕСЕНИЕ

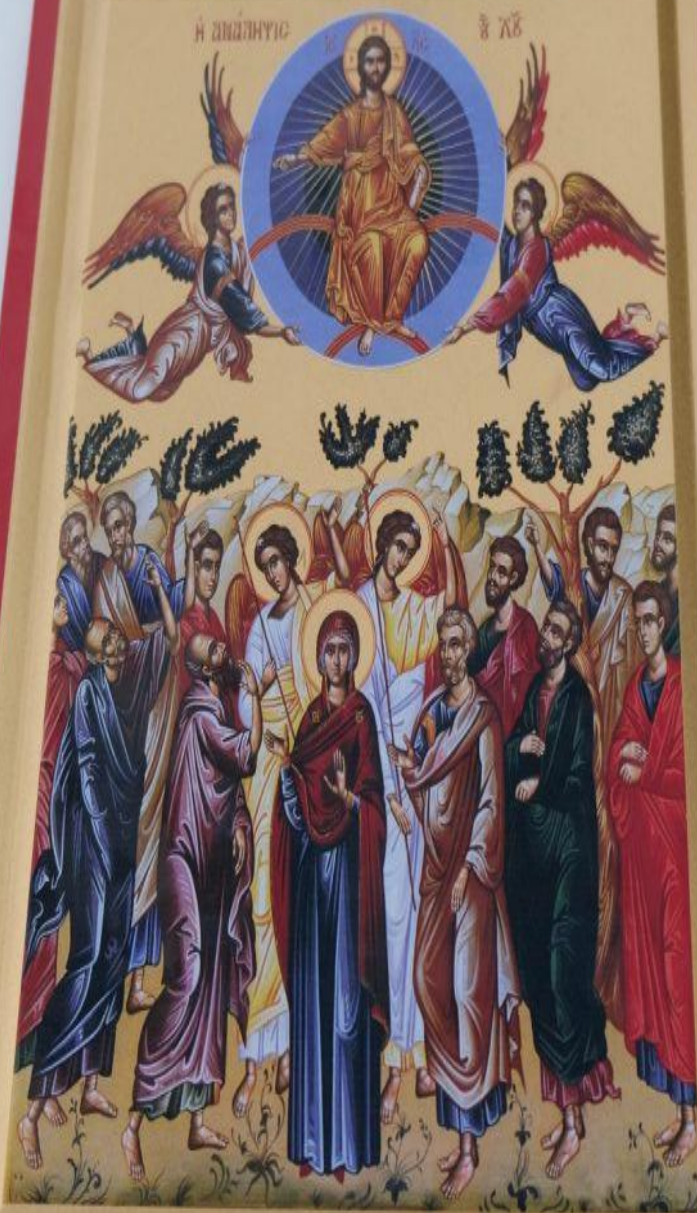
СВЯТЫЙ ДУХЪ СЪЗДАЮЩЕ ИЖЕ БОЖЕ

✠

СВЯТЫЙ ДУХЪ СЪЗДАЮЩЕ 2009

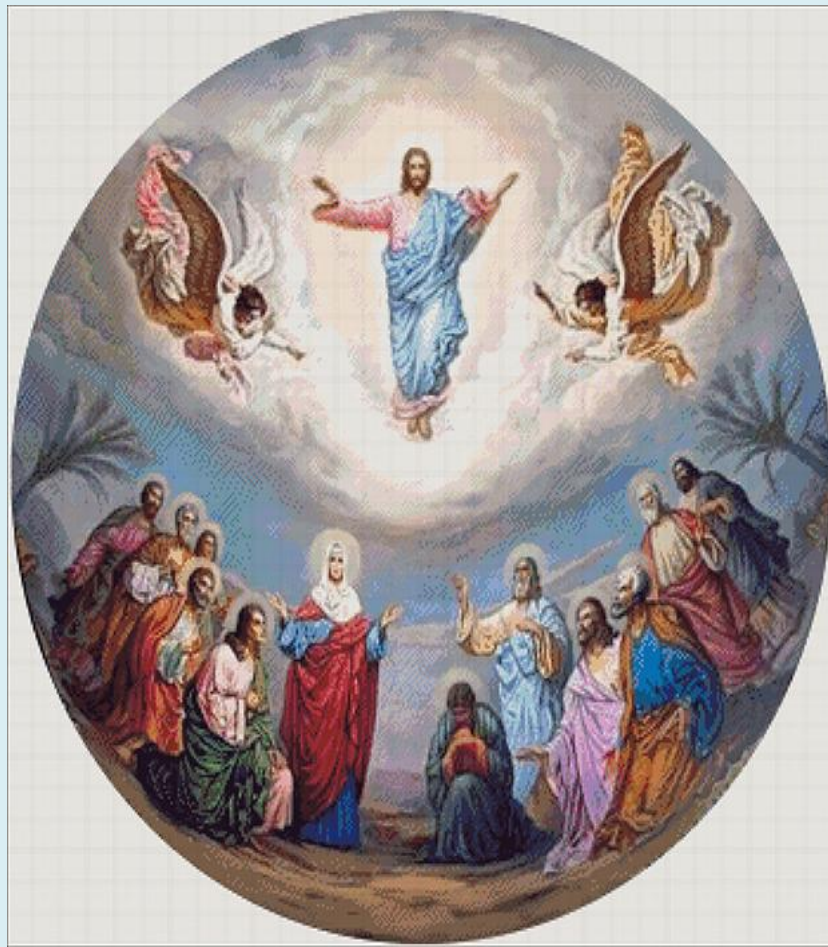

ВОЗНЕСЕНИЕ ГДЯ НШЕГО ИЗЪ ХРЪТА

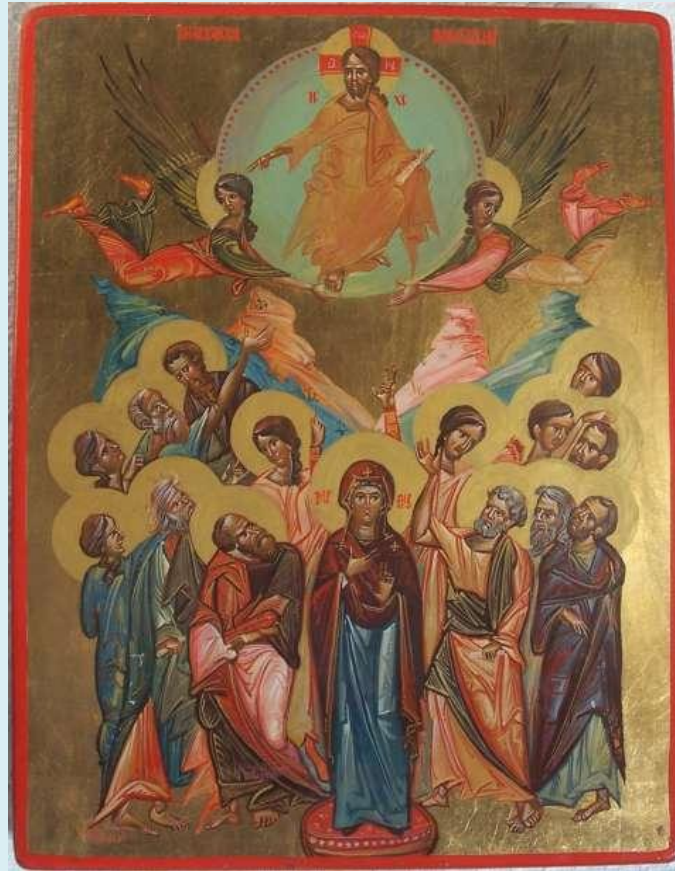

ВОЗНЕСЕНИЕ
ГОСПОДНЕ

Buma-Vestire.net

Flavia A.
photography

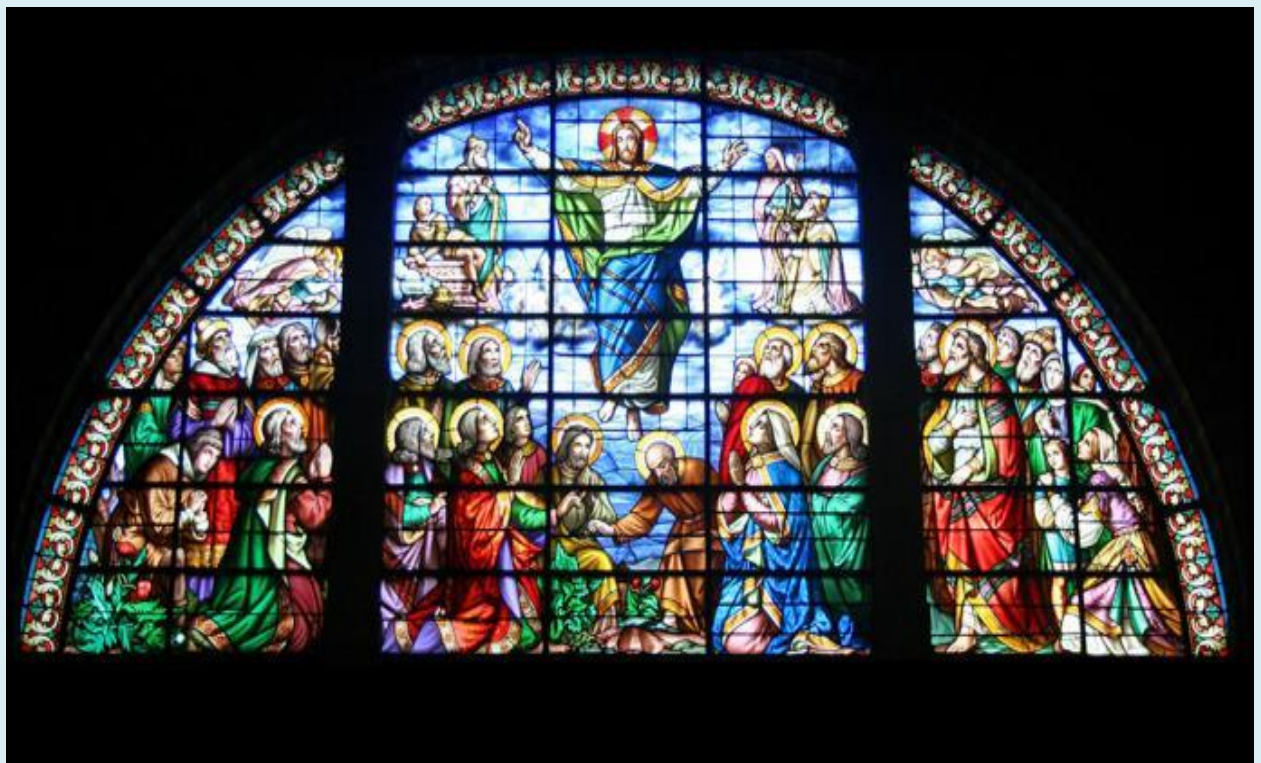

5 lucruri despre Praznicul Înălțării la cer a Domnului

- ✓ este una dintre cele mai vechi sărbători creștine
- ✓ cade întotdeauna în joia săptămânii a 6-a după Paști
- ✓ condacul și icosul sărbătorii au fost compuse de Sf. Roman Melodul
- ✓ Sf. Împărăteasa Elena a ridicat pe Muntele Măslinilor o biserică (*Eleona*) în care Înălțarea se sărbătorea cu mare fast
- ✓ în popor, sărbătoarea este numită și Ispas (cuvânt de origine slavă care înseamnă *Mântuitor*)

Moștenirea lăsată de Hristos la Înălțare

bucuria

pacea

binecuvântarea

unitatea

făgăduința
 trimiterii Duhului
 Sfânt

misiunea
jertfelnică

BASILICA.RO

Ce este un neam?

Neamul este
legătura celor
din trecut,
prezent și
viitor.

Arhimandritul Justin Părvu

+ Înălțarea Domnului

- Înălțarea Domnului este prăznuită la 40 de zile după Înviere, în joia din săptămâna a VI-a.
- Hristos S-a Înălțat la cer de pe Muntele Măslinilor, în văzul Apostolilor și a doi îngerii. Îngerii le-au vorbit ucenicilor despre a doua venire a lui Hristos, ca aceștia să nu se lase copleșiți de durerea despărțirii.
- În această zi creștinii se salută cu „Hristos S-a Înălțat” și „Adevărat S-a înălțat!”.
- Iisuse, Cel ce Te-ai înălțat de la noi la cer, nu ne lăsa pe noi singuri.

Datu-Mi-s-a toată puterea, în cer și pe pământ. Drept aceea, mergând, învățați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, învățându-le să păzească toate câte v-am poruncit vouă, și iată Eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârșitul veacului. Amin. (Matei 28 18-20)

HRISTOS S-A INALTAT!

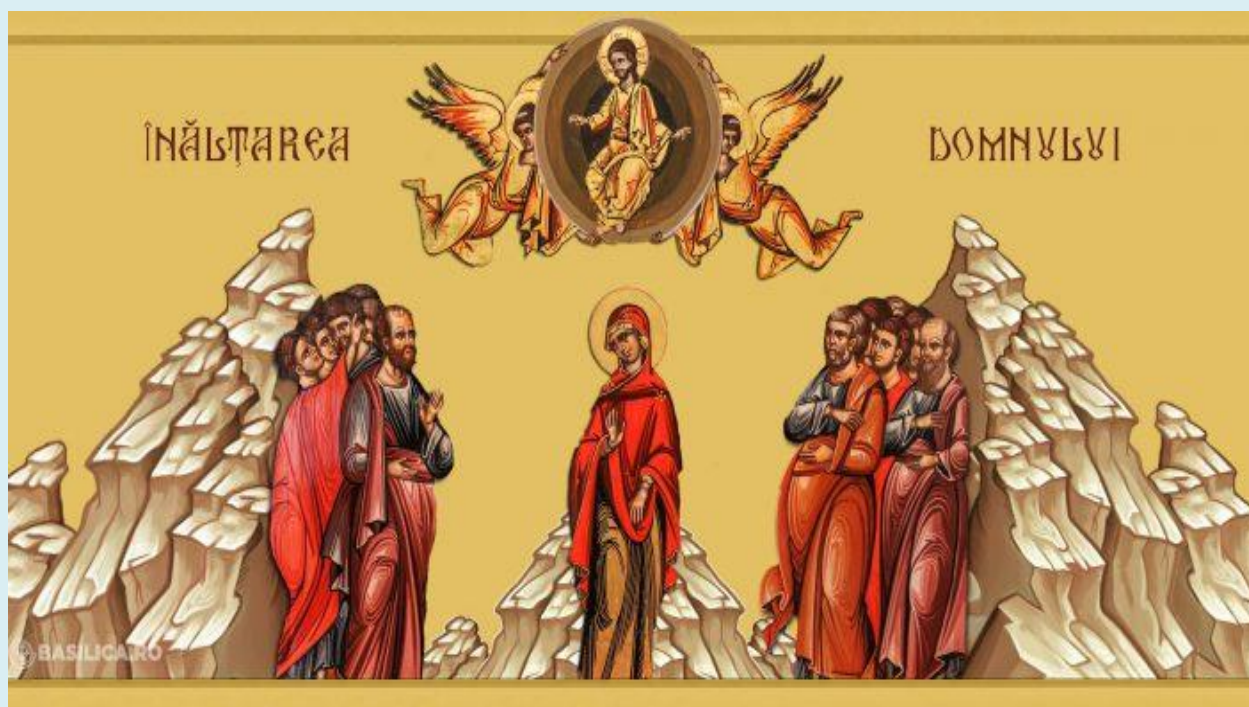
E-O PRIMAVERA PLINA
DE AUR SCUTURAT ;
MI-E SUFLETU-N LUMINA
HRISTOS S-A INALTAT !
RAD FLORILE, NATURA,
VAZDUHU-NMIRESMAT ;
SA NU MAI STIU CE-I URA
HRISTOS S-A INALTAT!
MI-S OCHII NUMAI ROUA,
DE MOARTE, AM SCAPAT;
S-AJUNG FAPTURA NOUA
HRISTOS S-A INALTAT !
ACESTA E MISTERUL
CE AZI L-AM DEZLEGAT ;
CA SA NE DEIE CERUL
HRISTOS S-A INALTAT !

HRISTOS S-A INALTAT!

**HRISTOS S-A INALTAT!
FIE CA LUMINA LUI
SA ITI UMPLE SUFLETUL
DE SPERANTA, LINISTE,
BUCURIE SI IUBIRE!**

Tropar la Praznicul Înălțării Domnului

Glasul al 4-lea

Înălțatu-Te-ai întru
slavă, Hristoase,
Dumnezeul nostru,

bucurie făcând Ucenicilor, cu făgăduința Sfântului Duh, încredințându-se ei, prin binecuvântare, că Tu ești Fiul lui Dumnezeu, Izbăvitorul lumii. Înălțatu-Te-ai întru slavă, Hristoase, Dumnezeuul nostru, bucurie făcând Ucenicilor, cu făgăduința Sfântului Duh, încredințându-se ei, prin binecuvântare, că Tu ești Fiul lui Dumnezeu, Izbăvitorul lumii.

cine se apropie de
Dumnezeu trebuie sa
creada ca El exista si ca
rasplateste pe cel ce-l
cauta.

HRISTOS S-A INALTAT

MARYANNE06

Cu adevărat s-a înălțat!